PROJEKT

Multitenantné operačné centrum kybernetickej bezpečnosti riešené
ako otvorená cloudová služba s prvkami strojového učenia

V13 Detailný návrh riešenia

KPB4 – Architektúra riešenia

typ – dokumentácia

mesiac odovzdania – M22

Obsah

1 Použité skratky a pojmy ... 4
2 Manažérske zhrnutie ... 6
2.1 Inovatívnosť riešenia ... 6
2.2 ML, AI a kybernetická bezpečnosť ... 8
2.3 Zámer riešenia ... 23
2.4 Ciele riešenia ... 25
2.4.1 Hlavný cieľ projektu ... 25
2.4.2 Špecifické ciele projektu ... 26
2.5 Pracovné balíky, Výstupy, Merateľné a výkonnostné ukazovatele (KPI) ... 30
2.5.1 Zoznam pracovných balíkov ... 30
2.5.2 Zoznam výstupov ... 31
2.6 Rozsah riešenia ... 32
2.7 Metodika ... 32
2.8 Dopad projektu a prínosy ... 35
2.9 Širší dopad projektu ... 36
3 Analýza požiadaviek ... 38
3.1 Postup analýzy požiadaviek ... 38
3.2 Používateľský prieskum ... 39
3.3 Motivačná architektúra ... 39
3.3.1 Motivation Viewpoints ... 39
3.4 Katalóg požiadaviek a jeho mapovanie na návrh ich riešenia ... 40
3.5 Legislatíva, smernice a metodické materiály zohľadnené v riešení ... 40
3.6 Akceptačné kritéria ... 41
4 Biznis architektúra ... 41
4.1 Business Viewpoints ... 42
4.1.1 Detekcia a korelácia bezpečnostných udalostí (SIEM) – biznis realizácia služby ... 42
4.1.2 Riadenie automatizácie reakcie (SOAR) – biznis realizácia služby ... 46
4.1.3 Riadenie reakcie na hrozby (EDR/XDR) – biznis realizácia služby ... 50
4.1.4 Monitorovanie zraniteľností – biznis realizácia služby ... 54
4.1.5 Správa spravodajstva o hrozbách (CTI) – biznis realizácia služby ... 57
4.1.6 Inventarizácia aktív – biznis pohľad ... 61
4.1.7 Manažovanie kybernetických bezpečnostných incidentov – biznis realizácia služby ... 63
4.1.8 Riadenie reportovania bezpečnosti – biznis realizácia služby ... 66
4.1.9 Riadenie znalostného portálu pre SOC tím – biznis realizácia služby ... 71
4.2 BPMN – Biznis procesný model ... 74
4.3 Prípady použitia ... 74
4.3.1 Aktéri ... 75
4.3.2 Všeobecné prípady použitia ... 77
4.3.2.1 Prípady použitia diagramy ... 77
5 Dátová architektúra ... 167
6 Aplikačná architektúra ... 171

6.1 Application Viewpoints 172
7 Technologická architektúra 175
7.1 Návrh technologickej architektúry 175
7.1.1 Technology Viewpoint CTI 175
7.1.2 Technology Viewpoint EDR/XDR 182
7.1.3 Technology Viewpoint INNOSOC Common 186
7.1.4 Technology Viewpoint Inventarizacia aktiv 188
7.1.5 Technology Viewpoint Kubernetes 191
7.1.6 Technology Viewpoint OpenStack 208
7.1.7 Technology Viewpoint OpenStack External 212
7.1.8 Technology Viewpoint Reportovanie 213
7.1.9 Technology Viewpoint SIEM 215
7.1.10 Technology Viewpoint Skener zraniteľností 218
7.1.11 Technology Viewpoint SOAR 221
7.1.12 Technology Viewpoint Tiketovací systém / Evidencia a správa incidentov 225
7.1.13 Technology Viewpoint Znalostný portál pre SOC tím 229
8 Požiadavky na úrovne služieb (SLA) a výkonnosť 231
8.1 Úrovne podpory a Helpdesk 231
8.2 Navrhované SLA parametre a riešenie incidentov 232
8.3 Navrhovaná plánovaná dostupnosť infraštruktúry 234
9 Softvérové licencie a zdrojové kódy 234
10 Zabezpečenie dostupnosti, zálohovanie a obnova riešenia 235
10.1 Zabezpečenie dostupnosti 235
10.2 Zálohovanie 235
10.3 Obnova riešenia 235
11 Bezpečnosť – riešenie požiadaviek na bezpečnosť 236
12 Migrácia dát 239
12.1 Postup vykonania migrácie dát 239
12.2 Overenie migrácie dát 239
13 Harmonogram realizácie a nasadenia, závislosti 240
13.1 Pracovné balíky 240
13.2 Harmonogram 242
13.3 Riziká projektu 242
13.4 Závislosti 243
13.5 Požiadavky na fázy Testovanie a Nasadenie do produkcie 243
14 Otvorené otázky 243
15 Prílohy 243

1 Použité skratky a pojmy

Skratka	Plný názov	Popis
AI	Artificial Intelligence	Umelá inteligencia využívaná na podporu analýzy, automatizácie a detekcie bezpečnostných hrozieb.
API	Application Programming Interface	Programové rozhranie umožňujúce integráciu medzi systémami a komponentmi riešenia.
ArchiMate	Architecture Modeling Language	Modelovací jazyk používaný na popis podnikovej architektúry.
BPMN	Business Process Model and Notation	Notácia na modelovanie biznis procesov.
CI/CD	Continuous Integration / Continuous Deployment	Postupy priebežnej integrácie, testovania a nasadzovania softvéru.
CIA	Confidentiality, Integrity, Availability	Základná triáda informačnej a kybernetickej bezpečnosti: dôvernosť, integrita, dostupnosť.
CTI	Cyber Threat Intelligence	Spravodajstvo o kybernetických hrozbách, indikátoroch kompromitácie a správaní útočníkov.
DDoS	Distributed Denial of Service	Distribuovaný útok na nedostupnosť služby.
DNN	Deep Neural Network	Hlboká neurónová sieť používaná v úlohách detekcie, klasifikácie a predikcie.
DoS	Denial of Service	Útok zameraný na obmedzenie alebo znemožnenie dostupnosti služby.
EDR	Endpoint Detection and Response	Nástroj na detekciu a reakciu na hrozby na koncových zariadeniach.
IOC	Indicator of Compromise	Indikátor kompromitácie, napr. hash, IP adresa, doména alebo iný artefakt spojený s incidentom.
IPS	Intrusion Prevention System	Systém na detekciu a blokovanie bezpečnostných útokov v prevádzke.
IDS	Intrusion Detection System	Systém na detekciu podozrivých alebo škodlivých aktivít v sieti alebo systéme.
IAM	Identity and Access Management	Správa identít, rolí a prístupových oprávnení používateľov a systémov.
KPI	Key Performance Indicator	Kľúčový ukazovateľ výkonnosti používaný na hodnotenie úspešnosti služby alebo procesu.
ML	Machine Learning	Strojové učenie používané na detekciu anomálií, klasifikáciu a predikciu.
MLOps	Machine Learning Operations	Postupy pre správu, nasadzovanie, monitorovanie a priebežné zlepšovanie ML modelov.
MFA	Multi-Factor Authentication	Viacfaktorové overovanie identity používateľa.
NIS2	Network and Information Systems Directive 2	Európska smernica o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti.
OIDC	OpenID Connect	Protokol nad OAuth 2.0 používaný na federovanú autentifikáciu.
OAuth 2.0	OAuth 2.0 Authorization Framework	Autorizačný framework na delegovanie prístupu medzi systémami.

RBAC	Role-Based Access Control	Riadenie prístupových práv na základe rolí.
REST	Representational State Transfer	Architektonický štýl pre návrh webových API služieb.
SIEM	Security Information and Event Management	Systém na zber, koreláciu, analýzu a vizualizáciu bezpečnostných udalostí.
SLA	Service Level Agreement	Dohoda o úrovni poskytovaných služieb a garantovaných parametroch.
SOC	Security Operations Center	Operačné centrum kybernetickej bezpečnosti zabezpečujúce monitoring, detekciu a reakciu na incidenty.
SOCaaS	Security Operations Center as a Service	Poskytovanie SOC funkcionality formou služby.
SOAR	Security Orchestration, Automation and Response	Platforma na orchestráciu, automatizáciu a riadenie reakcie na bezpečnostné udalosti a incidenty.
TTP	Tactics, Techniques and Procedures	Taktiky, techniky a postupy útočníkov.
TRL	Technology Readiness Level	Úroveň technologickej pripravenosti riešenia.
UAT	User Acceptance Testing	Akceptačné testovanie používateľom.
UC	Use Case	Prípad použitia opisujúci funkcionalitu systému z pohľadu aktéra.
UML	Unified Modeling Language	Modelovací jazyk používaný na návrh softvérových a systémových riešení.
XDR	Extended Detection and Response	Rozšírený prístup k detekcii a reakcii naprieč viacerými vrstvami prostredia.

Pojem	Definícia
Aktívum	Akýkoľvek prvok s hodnotou pre organizáciu, napr. zariadenie, účet, aplikácia, databáza, služba alebo informácia.
Alert	Systémom vygenerované upozornenie na podozrivú, anomálnu alebo rizikovú udalosť.
Anomália	Správanie, udalosť alebo vzor, ktorý sa odlišuje od očakávaného alebo bežného stavu.
Auditná stopa	Záznam o vykonaných operáciách, zmenách a prístupoch, ktorý umožňuje spätnú kontrolu a dohľadateľnosť.
Bezpečnostná udalosť	Pozorovateľný jav v systéme alebo sieti, ktorý môže mať význam pre bezpečnosť.
Bezpečnostný incident	Bezpečnostná udalosť alebo séria udalostí, ktorá reálne alebo potenciálne narušuje dôvernosť, integritu alebo dostupnosť aktív.
Detekčné pravidlo	Formálne definovaná logika na identifikáciu podozrivého alebo nežiaduceho správania v údajoch a logoch.
Falošne negatívny výsledok	Prípad, keď systém neoznačí skutočnú hrozbu alebo incident.
Falošne pozitívny výsledok	Prípad, keď systém nesprávne označí legitímnu aktivitu ako hrozbu alebo incident.
Incident response	Súbor procesov a činností na analýzu, zvládnutie, odstránenie a vyhodnotenie bezpečnostného incidentu.
Integrácia	Prepojenie systémov, nástrojov alebo služieb prostredníctvom rozhraní a výmeny dát.

Korelácia udalostí	Spájanie viacerých bezpečnostných udalostí do jedného kontextu s cieľom identifikovať súvislosti a riziko incidentu.
Multitenancia	Schopnosť jednej platformy bezpečne obsluhovať viacerých zákazníkov alebo organizácie pri logickom oddelení ich dát a konfigurácie.
Orchestrácia	Koordinované riadenie viacerých bezpečnostných nástrojov, procesov a reakcií v rámci jedného pracovného toku.
Playbook	Štandardizovaný postup alebo scenár reakcie na konkrétny typ bezpečnostnej udalosti alebo incidentu.
Používateľská rola	Množina oprávnení a zodpovedností priradená používateľovi podľa jeho funkcie v systéme.
Prípad použitia	Štruktúrovaný opis interakcie aktéra so systémom s cieľom dosiahnuť konkrétny výsledok.
Retencia dát	Pravidlá určujúce dobu uchovávania dát, logov, incidentov a auditných záznamov.
Tenancy / Tenant	Logicky oddelený zákaznícky priestor v multitenantnom riešení, obsahujúci vlastné dáta, konfiguráciu a používateľov.
Threat hunting	Proaktívne vyhľadávanie hrozieb a podozrivých aktivít, ktoré neboli zachytené štandardnými detekčnými mechanizmami.
Threat intelligence	Zhromažďovanie, vyhodnocovanie a využívanie informácií o hrozbách, útočníkoch, kampaniach a ich technikách.
Udalosť	Jednotlivý zaznamenaný výskyt v systéme alebo sieti, napr. prihlásenie, zmena konfigurácie alebo sieťová komunikácia.
Vulnerability / Zraniteľnosť	Slabina v systéme, procese alebo konfigurácii, ktorú môže útočník zneužiť.
Znalostná báza	Centrálne úložisko odporúčaní, postupov, playbookov, skúseností a analytických poznatkov SOC tímu.
Zákaznícka organizácia	Subjekt využívajúci SOCaaS platformu ako samostatný tenant alebo ako príjemca zdieľanej služby.

2 Manažérske zhrnutie

2.1 Inovatívnosť riešenia

Tento projekt je na jednej strane podávaný ako reakcia na aktuálne výzvy EU voblasti digitalizácie atransformácie európskej ekonomiky (stratégia Digital Europe) ana druhej strane ako možné riešenie pre organizácie čeliace problémom z implementácie požiadaviek smernice NIS2. S účinnosťou od 16. januára 2023 bola zavedená európska smernica o bezpečnosti sietí a informácií (**NIS2 Directive 2022/2555**), sambicióznym cieľom zlepšiť bezpečnosť sietí a informačných systémov v celej Európskej únii. Tak ako v roku 2018 schválil parlament zákon č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti, ktorý reflektuje európsku smernicu o bezpečnosti sietí a informácií NIS1 Directive, tak sa v najbližšom období očakáva podobná lokálna regulácia, ktorá bude reflektovať na európsku smernicu NIS 2. Táto smernica sa zameriava na prevádzkovateľov kritickej infraštruktúry a poskytovateľov základných služieb a nariaďuje prísne opatrenia kybernetickej bezpečnosti a okamžité nahlasovanie incidentov príslušným orgánom. Rozsah pôsobnosti smernice NIS 2 je oproti NIS 1 širší, aj z pohľadu okruhu organizácií aj odvetví. Viaceré odhady (napr. tie od Kompetenčného a certifikačného centra kybernetickej bezpečnosti v SR) sa zhodujú v tom, že okruh organizácií, ktorých sa následná lokálna implementácia NIS2 do národnej legislatívy na Slovensku bude týkať, sa zvýši asi šesť násobne oproti súčasnému stavu, z aktuálnych tisícpäťsto na asi **desaťtisíc organizácií**. Do tejto škály organizácií budú spadať napríklad aj mnohé vzdelávacie inštitúcie, vysoké školy, univerzity, stredné školy, ale aj organizácie verejnej či štátnej správy, ako aj rôzne komerčné subjekty a aj iné,

ktoré budú musieť posilniť svoju kybernetickú bezpečnosť, chrániť kritické aktíva a aktívne prispievať k budovaniu bezpečného digitálneho prostredia. Súčasťou povinností každej z týchto organizácií bude nielen zaviesť procesy pre riadenie kybernetickej bezpečnosti, ale aj ich implementovať aauditovať. Zaviesť anásledne riadiť tieto procesy v rámci operatívy organizácie je aaj bude finančne ačasovo náročné, preto prichádzame vrámci projektu INNOSOC sriešením pomocou tzv. operačného centra pre riadenie bezpečnosti (SOC), postaveného na báze otvoreného systému aako škálovateľnú cloud službu. Okrem možnosti zriadiť takéto centrum pre dohľad nad riadením kybernetickej bezpečnosti priamo v danej organizácii, je aj možnosť si takúto službu objednať u poskytovateľa. S ohľadom na to, akých organizácií sa smernica NIS2 týka, respektíve jej implementácia do slovenskej legislatívy bude týkať, najmä však vprípade organizácií financovaných zoštátnych či verejných zdrojov, sú problémom ľudské a finančné zdroje nevyhnutné na to, aby takéto centrum pre dohľad nad riadením bezpečnosti zriadili a prevádzkovali u seba. Preto možno očakávať v budúcnosti veľký dopyt po outsourcovaní takejto služby. Aktuálna ponuka podobných riešení aslužieb nie je vprípade SR veľká atypicky sa zameriava na drahé on-premise ana kľúč postavené riešenia. Ztohto pohľadu je ich dostupnosť vtejto forme pre niektoré organizácie málo vhodná ači dostupná, najmä sohľadom na cenu takýchto komerčných služieb. Preto považujeme náš projekt INNOSOC, ktorý bude vedieť ponúknuť alternatívne riešenie pre tieto organizácie za potrebný a vysoko aktuálny.

Vsúčasnej dobe kontinuálne narastá počet a rozmanitosť kybernetických útokov, tak ako vo svojich prieskumoch uvádza napríklad Kompetenčné a certifikačné centrum kybernetickej bezpečnosti za rok 2023 (https://cybercompetence.sk/kniznica) alebo odborný časopis Cybercrime Magazine (https://cybersecurityventures.com/research/). Ukazuje sa, že regulácia v oblasti kybernetickej bezpečnosti je potrebná, ale sama osebe nestačí. Taktiež sa treba zamerať aj na podporu organizácií, ktoré budú po implementácii smernice NIS2 do národnej legislatívy patriť do množiny organizácií regulovaných štátom z pohľadu plnenia zákonných požiadaviek v oblasti kybernetickej bezpečnosti. V blízkom časovom horizonte tieto organizácie (školy, samosprávy atď.), nebudú mať na implementáciu aani na riadenie informačnej bezpečnosti vyhradený dostatočný balík financií, ani odborný ľudský kapitál, ktorý je na to potrebný anutný. Výstupom projektu je návrh inovatívneho riešenia služieb typu SOCaaS, ktoré je vhodná anápomocná pri riešení očakávaného stavu mnohých verejných aštátnych organizácií.

Projekt je preto smerovaný na postupy a návrhy inovatívnej platformy pre tvorbu služieb typu SOCaaS v takom prevedení, že si ich záujemcova budú môcť implementovať do svojho prostredia organizácie alebo budú môcť využiť azdieľať služby takéhoto centra sinou podobnou organizáciou atak urýchliť a zefektívniť procesy riadenia kybernetickej bezpečnosti. Celé riešenie bude postavené ako otvorená, flexibilna amultitenantná platforma apopis riešenia bude dostupný pre širokú verejnosť. Vrámci vedecko-výskumnej roviny bude riešenia doplnené o vyvíjané moduly pre detekciu a predikciu anomálii s využitím ML a DNN.

Na základe nami doteraz vykonaných analýz, ako aj analýzy dostupnosti podobných riešení vsúčasnosti neevidujeme existujúce riešenie podobné nášmu, ktoré by spájalo využitie virtualizačných technológií ako flexibilnej aškálovateľnej platformy pre beh multitenantnej zdieľanej SOCaaS služby, oboje sprvkami automatizácie avyužívania metód strojového učenia. Toto považujeme za hlavný prínos a originalitu nášho riešenia a projektu.

Projekt INNOSOC ajeho aktivity reflektujú na požiadavky dnešnej doby aharmonizuje s „**Plánom obnovy aodolnosti EÚ**“ (nariadenie EÚ 2021/241) a „**Plánom obnovy aodolnosti Slovenskej republiky (SR)**“ (zákon č. 368/2021 Z.z.). Projekt taktiež reflektuje na potreby digitalizácie európskej ekonomiky ako ich deklarujú dokumenty týkajúce sa digitálnej Európu avýziev EU pre digitalizáciu priemyslu. To je zároveň vsúlade s komponentom 17 vPláne obnovy aodolnosti SR (známym ako Digitálne Slovensko).

Projekt INNOSOC je taktiež vsúlade scieľmi nového európskeho výskumného priestoru, najmä vprioritnej oblasti Spoločné riešenie zelenej a digitálnej transformácie korešponduje s**ERA Akciami** ako napríklad č. 8: Urýchliť ekologickú a digitálnu transformáciu kľúčových priemyselných ekosystémov Európy, respektíve č. 15: Budovať výskumné a inovačné ekosystémy s cieľom zlepšiť excelentnosť akonkurencieschopnosť.

Projekt INNOSOC je v súlade srámcovým programom **HORIZONT EUROPE** ato konkrétne pre **druhý pilier aklaster 4 – Digitalizácia, Priemysel aVesmír**. So zvláštnym dôrazom na kľúčové digitálne technológie a **vyspelú výpočtovú techniku aspracovanie veľkých dát**.

Výstupy projektu INNOSOC a vytvorenie partnerstva medzi akademickými a komerčnými subjektmi na riešenie multidisciplinárnych problémov sú vsúlade so **Stratégiou výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky 2021-2027** (SK RIS3 2021+) vdoméne **Digitálna transformácia Slovenska vprioritnej oblasti Kybernetická bezpečnosť akryptografia**. Nakoľko žiadateľ, Žilinská

univerzita v Žiline (UNIZA), je moderná verejná vzdelávacia a výskumná inštitúcia, ktorá patrí medzi najväčšie slovenské univerzity. UNIZA má dlhoročné skúsenosti s riešením rôznych typov projektov a má odborníkov, ktoré takéto projekty riadia a riešia. Partner, spoločnosť brainit.sk s.r.o. (ďalej BRAIN:IT), je softvérová spoločnosť zaoberajúca sa návrhom, vývojom a správou informačných systémov a zároveň je prevádzkovateľom kvalifikovaných služieb v zmysle eIDAS.

Zpohľadu pripravenosti, riešitelia projektu majú bohaté skúsenosti voblasti CC technológií. Žiadateľ už *5* rokov prevádzkuje vlastné privátne CC riešenie slaaS službou, ktoré je primárne využívané pre potreby vyučovania avýskumu. Aktuálne má voblasti jeden KEGA ajeden projekt štruktúrovaných fondov. BRIAN:IT vsvojej praxi využíva CI/CD DevOps prístupy sľahkou virtualizáciou. Nadobudnuté skúsenosti budú využité vriešení parc. cieľov 1 a2. Voblasti ML riešitelia z UNIZA FRI sú vedúcimi osobnosťami rozvoja ML na fakulte saplikáciou vedomostí na detekciu anomálii vo vysokorýchlostných tokoch. BRAIN:IT aplikačné využíva ML vo svojich riešeniach. Nadobudnuté vedomosti avyvinuté algoritmy budú využité pre vývoj ML metód v rámci zámeru projektu INNOSOC aparc. cieľa 4. Finálne, pre oblasť vtéme SOC, resp. detekcie prenikov UNIZA FRI ponúka viaceré predmety aviedla viaceré záverečné práce. BRAIN:IT plánuje vývoj SOC riešenia na uspokojenie dopytu jeho zákazníkov. Riešenie projektu je vlínií budúcich VaV akomerčných zámerov partnerov a bude tak využité pri riešení parc. cieľa 5.

2.2 ML, AI a kybernetická bezpečnosť

Rýchly rozvoj informačných a komunikačných technológií premenil všetko na digitálnu éru. Internet zohral významnú úlohu pre organizácie a jednotlivcov, ktorí sa obracajú k digitálnym technológiám a riešeniam. Vývoj pokročilých technológií, ako je strojové učenie (Machine Learning-ML) a umelá inteligencia (Artificial Intelligence-AI), robí digitálnu revolúciu fascinujúcou. AI je inteligencia, ktorú ukazujú stroje uvedomujúce si prostredie a konajú podľa toho, aby niečo dosiahli. Existujú rôzne sub-domény AI ako sú napr. neurónové siete, fuzzy systémy, strojové učenie, hlboké učenie, počítačové videnie, spracovanie prirodzeného jazyka, kognitívne výpočty, evolučné výpočty a algoritmy inšpirované prírodou. AI je vnímaná ako nevyhnutný prvok digitálnej transformácie spoločnosti. Očakáva sa, že budúce aplikácie prinesú veľké zmeny. Medzi praktické príklady AI patria autonómne autá, Alexa, Robo poradcovia, konvenčné boty, odporúčania OTT platforiem, filtre na spam v e-mailoch a podobne. V podstate existujú tri kategórie AI: umelá úzka inteligencia (Artificial Narrow Intelligence), všeobecná umelá inteligencia (Artificial General Intelligence) a umelá super-inteligencia (Artificial Super Intelligence). Ďalším spôsobom, ako kategorizovať AI, je prinášať hodnotu podnikaniu. Môžeme rozlíšiť niekoľko základných tried AI:

- vizuálna AI (počítačové videnie, rozšírená realita)
- interaktívna AI (chatboti, inteligentní osobní asistenti)
- textová AI (rozpoznávanie textu, rozpoznávanie reči)
- funkčná AI (roboty, riešenia internetu vecí (IoT))
- analytická AI (analýza preferencií/pocitov, hodnotenie rizika dodávateľov)

Medzi výhody AI patrí nasledovné:

- automatizácia
- inteligentné rozhodovanie (smart decision making)
- prieskum
- presnosť
- zber dát
- analýza dát
- riešenie komplexných problémov
- správa opakujúcich sa úloh
- minimalizácia chýb

Medzi riziká AI patria nasledovné:

- vysoké implementačné náklady
- ľudská replikácia
- programovateľnosť
- nedostatok kreativity
- zrýchlenie hack-ingu
- nezlepšovanie sa snarastajúcimi skúsenosťami
- nezamestnanosť
- globálna regulácia
- AI terorizmus

AI v kybernetickej bezpečnosti nie je len inteligentná revolúcia, ale má obrovský potenciál. Systémy s podporou AI je možné natrénovať na zabezpečenú komunikáciu človek-stroj, na generovanie hrozieb, rozpoznávanie nového škodlivého softvéru alebo ochranu informácií citlivých pre určitú danú organizáciu. Zavedenie niektorých etických postupov v AI musí byť odporúčané tak, aby sa zabezpečilo, že technológia bude pomocníkom a nie nepriateľom. Kybernetické bezpečnostné systémy založené na AI majú mnoho schopností pre systémy, dáta a aplikácie. Bezpečnosť systému znamená bezpečnosť pre sieť, cloud, malware, IoT a podobne. Bezpečnosť dát je spojená s bezpečnosťou informácií v cloude, detekciou hrozieb a rozpoznávaním nových útokov. AI v kybernetickej bezpečnosti pomáha organizáciám zlepšiť čas reakcie na hrozby, reakciu na narušenia a znižovať náklady. AI má tri kľúčové vlastnosti v oblasti kybernetickej bezpečnosti:

- Detekcia: Dnešné organizácie výrazne využívajú AI na presnú detekciu hrozieb. Viac ako 50 % organizácií implementovalo systémy kybernetickej bezpečnosti s podporou AI. Detekcia pomocou AI je jedinečná schopnosť behaviorálnej analýzy pre pravidelné monitorovanie a identifikáciu nepravidelnej prevádzky. Najčastejšie sa používajú algoritmy strojového učenia a hlbokého učenia.
- Predikcia: Miera využitia funkcionality predikcie je druhá najvyššia. Podľa výskumu 35 % organizácií intenzívne využíva AI na predpovedanie kybernetických hrozieb. AI pomáha pri predikcii obrovských dát na základe trénovania systému. Automatizácia pomocou AI pomáha organizáciám pri rozpoznávaní zraniteľností a posilňuje ich siete, aby sa dokázali brániť sa pred akýmkoľvek kybernetickým útokom.
- Reakcia: V reakcii na hrozby sa AI stále rozvíja. Približne 18 % organizácií používa AI ako odpoveď na kybernetické útoky. Vďaka automatizácii detekcie hrozieb vzniká nový obranný real-time mechanizmus.

Základným cieľom kybernetickej bezpečnosti je udržať používateľov a dáta v bezpečí. 3 tradičné ciele kybernetickej bezpečnosti vytvárajú **triádu CIA** .

1. Dôvernosť (Confidentiality)

Cieľom dôvernosti je udržať údaje v tajnosti pred neoprávnenými stranami. Prístup k dátam by mali mať len oprávnené subjekty. Dôvernosť je možné dosiahnuť šifrovaním dát. Šifrovanie je proces, pri ktorom sa údaje v otvorenom texte kódujú do šifrovaného textu pomocou šifrovacieho kľúča. Šifrovaný text nie je čitateľný pre človeka; na dekódovanie dát je potrebný príslušný dešifrovací kľúč. Šifrovanie informácií prenášaných cez siete zabraňuje útočníkom čítať obsah, aj keď komunikáciu zachytia. Šifrovanie dát v pokoji zabezpečuje, že protivníci nebudú schopní čítať vaše dáta, aj keď je fyzické úložisko kompromitované (napríklad ak útočník vnikne do kancelárie a ukradne pevné disky). Ďalším prístupom k zabezpečeniu dôvernosti je kontrola prístupu. Kontrola prístupu k informáciám je prvým krokom k prevencii neoprávneného vystavenia alebo zdieľania údajov (či už úmyselného alebo nie). Prístup k údajom by mal byť umožňovaný dodržiavaním

princípu najmenšieho privilégiá - jednotlivec alebo aplikácia musí mať prístup k minimálnym údajom potrebným na vykonávanie svojej funkcie. Napr. iba finančné oddelenie spoločnosti by malo mať prístup k informáciám o príjmoch atransakciách, alebo len systémoví administrátori by mali mať možnosť vidieť sieť a pristupovať k logom.

ML môže pomôcť pri detekcii abnormálneho prístupu, podozrivých vzorcov správania alebo prevádzky zo škodlivých zdrojov, čím sa zabezpečuje zachovanie dôvernosti. Napríklad, predstavme si, že administrátor náhle začne pristupovať k dôverným/privilegovaným súborom mimo svojho bežného vzoru alebo vzoru platného pre administrátorov všeobecne. Model strojového učenia ho môže označiť ako anomálny a spustiť poplach, aby mohol byť administrátor preverený.

2. Integrita

Cieľ integrity zabezpečuje, že dáta sú dôveryhodné a bez manipulácie. Ak je možné údaje upraviť, neexistuje žiadna záruka ich autenticity apresnosti - takýmto údajom sa nedá veriť. Integritu je možné zabezpečiť pomocou hash-ovania a kontrolných súčtov. Kontrolný súčet je číselná hodnota vypočítaná aplikovaním hashovacej funkcie na dáta. Aj keby sa zmenil jediný bit dát, kontrolný súčet by sa zmenil. Digitálne podpisy a certifikáty tiež podporujú integritu – ak je e-mail alebo knižnica kódu digitálne podpísaná používateľom, už ju nie je možné zmeniť a každá zmena si vyžaduje nový digitálny podpis.

Útočníci môžu chcieť ohroziť integritu systému alebo služby vo svoj prospech. Napr. útočník môže zachytiť prichádzajúce požiadavky na bankový server a zmeniť cieľový účet pre akýkoľvek prevod peňazí. Škodlivé rozšírenia prehliadača môžu používateľov presmerovať na stránku pre hernú návštevnosť areklamným štatistikám - pôvodná cieľová URL zadaná používateľom bola upravená. Analýzou vzorov v dátach spolu s ďalšími signálmi môžu ML modely detegovať narušenia integrity.

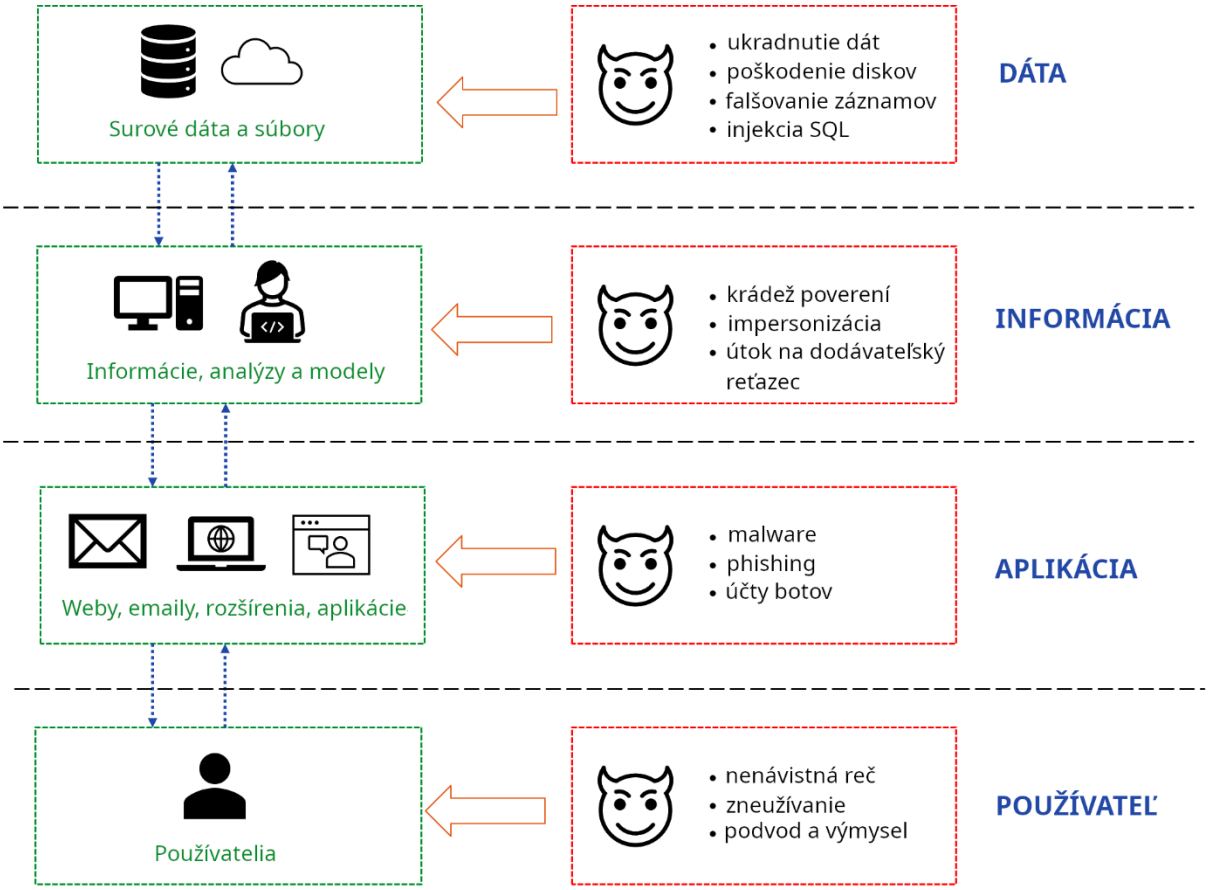
3. Dostupnosť

Prvé dva ciele zabezpečujú, že dáta zostanú tajné, bez manipulácie a chránené pred útočníkmi. Tieto záruky však nemajú význam, ak oprávnení používatelia nemôžu k údajom pristupovať podľa potreby. Cieľ dostupnosti zabezpečuje, že informácie sú vždy dostupné legitímnym používateľom systému.

Útočníci sa môžu pokúsiť ohroziť dostupnosť vykonaním útoku typu odmietnutie služby (denial-of-service DoS), pri ktorom je cieľová služba bombardovaná prichádzajúcimi požiadavkami od neautorizovaných alebo falošných uzlov. Útočník môže napr. poslať milióny falošných dotazov na databázový server. Aj keď útočník nemusí byť schopný získať žiadne užitočné informácie, server je tak preťažený, že legitímne dotazy oprávnených používateľov sa nikdy nevykonávajú. Alternatívne môže útočník znížiť dostupnosť fyzickým zničením dát.

Dostupnosť je možné zaručiť implementáciou redundancie v dátach a službách. Pravidelné zálohovanie dát zabezpečuje, že sú stále dostupné aj v prípade, že je jedna kópia zničená alebo upravená. Ak je prítomných viacero API endpointov na dosiahnutie rovnakej funkcionality, legitímni používatelia môžu prejsť na iný koncový bod a dostupnosť sa zachová. Podobne ako dôvernosť a integrita, algoritmy analýzy vzorov a klasifikácie môžu pomôcť odhaliť útoky DoS. Vznikajúca paradigma, neurónové siete grafov, môže pomôcť odhaliť koordinované útoky botov známe ako distribuované odmietnutie služby (DDoS).

Triáda CIA sa zameriava výlučne na kybernetickú bezpečnosť dát. Avšak kybernetická bezpečnosť dnes siaha ďaleko za hranice dát a serverov. Dáta uložené na serveroch sa stávajú informáciami používanými organizáciami, ktoré sa premieňajú na aplikácie, ktoré nakoniec využívajú ľudia. Kybernetická bezpečnosť zahŕňa všetky tieto aspekty a v každom z nich existujú rôzne problematické oblasti. Obrázok nižšie zobrazuje, aká rozmanitá a mnohostranná je otázka kybernetickej bezpečnosti a rôzne prvky, ktoré zahŕňa:

Obr. : Viaceré problematické oblasti v kybernetickej bezpečnosti

Bezpečnosť dát

Dáta v surovom formáte sa ukladajú na pevné disky v kanceláriách alebo v cloude, ktoré sa nakoniec ukladajú do fyzických strojov v dátových centrách. Na úrovni dát je úlohou kybernetickej bezpečnosti udržiavať dáta v bezpečí.

Preto je dôraz kladený na zachovanie dôvernosti, integrity a dostupnosti (tri ciele triády CIA) údajov. Kybernetické bezpečnostné problémy na tejto úrovni sa zameriavajú na nové kryptografické schémy, ľahké šifrovacie algoritmy, systémy odolnosti voči chybám a dodržiavanie predpisov o uchovávaní údajov.

Bezpečnosť informácií

Dáta z dátových centier a cloudu sa premieňajú na informácie, ktoré firmy využívajú na tvorbu rôznych služieb. Na úrovni informácií je úlohou kybernetickej bezpečnosti zabezpečiť, aby zamestnanci správne pristupovali k informáciám a spracovávali ich. Problémy na tejto úrovni sa zameriavajú na správu bezpečnosti sietí, detekciu porušení politík a hrozieb zvnútra a zabezpečenie, že nedôjde k neúmyselnému úniku súkromných údajov.

Bezpečnosť aplikácií

Informácie sa premieňajú na formu vhodnú pre spotrebiteľov využívajúcich rôzne služby. Príkladom sú informácie o používateľoch Facebooku, ktoré sa menia na zoznam najlepších odporúčaní priateľov. Na úrovni aplikácie je úlohou kybernetickej bezpečnosti zabezpečiť, aby aplikácia nemohla byť kompromitovaná.

Problémy na tejto úrovni sa zameriavajú na detekciu škodlivého softvéru, detekciu útokov v dodávateľskom reťazci, detekciu anomálií, detekciu botov a automatizovaných účtov a označovanie phishingových e-mailov a škodlivých URL adres.

Bezpečnosť používateľov

Napokon, aplikácie používajú ľudskí koncoví používatelia a úlohou kybernetickej bezpečnosti je zabezpečiť bezpečnosť týchto používateľov. Problémy na tejto úrovni zahŕňajú detekciu nenávistných prejavov, moderovanie obsahu, označovanie podvodných transakcií, charakterizáciu zneužívajúceho správania a ochranu používateľov pred digitálnou kriminalitou (krádež identity, podvody a vydieranie). Upozorňujeme, že tento aspekt presahuje technické aspekty kybernetickej bezpečnosti a zasahuje do oblasti humanitných vied, práva a spoločenských vied.

Súkromie

Pojmy bezpečnosť a súkromie sa často zamieňajú a používajú zameniteľne. Ciele bezpečnosti a súkromia sú však veľmi odlišné. Zatiaľ čo bezpečnosť má za cieľ zabezpečiť dáta a systémy, súkromie znamená, že jednotlivci majú plnú kontrolu nad svojimi údajmi. Pokiaľ ide o súkromie, každý jednotlivec by mal vedieť nasledovné:

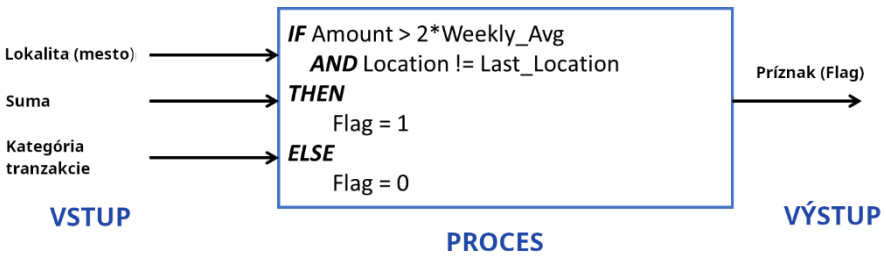
- aké údaje sa zbierajú (poloha, používanie aplikácií, sledovanie webu a zdravotné metriky)
- ako dlho bude uchovávaný (vymazaný okamžite alebo v týždni/mesiaci/roku)
- kto k nemu má prístup (inzerenti, výskumné organizácie a vlády)
- ako ho možno vymazať (ako požiadať aplikáciu)

Bezpečnosť a súkromie spolu súvisia. Ak útočník napadne nemocničnú alebo lekársku databázu (narušenie bezpečnosti), môže mať prístup k citlivým údajom pacientov (narušenie súkromia). Existuje množstvo zákonov po celom svete, napríklad Všeobecné nariadenie o ochrane údajov (GDPR) v Európe, ktoré vyžadujú prísne bezpečnostné kontroly na zabezpečenie súkromia používateľov.

Keďže strojové učenie závisí od veľkého množstva zozbieraných dát, objavil sa tlak na také využívanie ML algoritmov a metód, ktoré chráni súkromie.

Prehľad strojového učenia

Tradičná výpočtová paradigma definuje algoritmus ako majúci 3 elementy: vstup, výstup a proces, ktorý určuje, ako odvodiť výstup zo vstupu. Napríklad v systéme detekcie kreditných kariet môže modul na označovanie podozrivých transakcií obsahovať metadáta transakcií (lokalita, suma, typ) ako vstup a ako výstup príznak (podozrivé alebo nie). Proces definuje pravidlo na nastavenie príznaku na základe vstupu, ako je znázornené na obrázku nižšie.

Obr.: Tradičný model „vstup-proces-výstup“ pre detekciu podvodu

ML predstavuje zásadnú zmenu filozofie vstup-proces-výstup. Tradičný prístup definoval výpočty ako odvodenie výstupu aplikáciou procesu na vstup. V strojovom učení dostávame vstup a výstup a úlohou je odvodiť proces, ktorý ich spája.

Pokračujúc v našej analógii systému detekcie podvodov s kreditnými kartami, teraz dostaneme dátovú sadu, ktorá obsahuje vstupné príznaky (features) a výstupné označenia (flag). Našou úlohou je naučiť sa, ako možno označenie vypočítať na základe vstupu. Keď sa naučíme proces, môžeme ho zovšeobecniť na nové dáta, ktoré k nám prichádzajú tradičným spôsobom vstup-proces-výstup. Väčšina bezpečnostných problémovpredstavujú klasifikačné problémy. Klasifikácia je úloha, pri ktorej sú dátovým bodom priradené samostatné, kategorizované označenia (podvod/nepodvod alebo nízke/stredné riziko/vysoké riziko).

ML nie je jednorazový proces. Zahŕňa viacero krokov, ako je čistenie a príprava dát v správnej forme, trénovanie a ladenie modelov, ich nasadenie a monitorovanie.

Predspracovanie dát

Prvým krokom v každom ML experimente je spracovanie dát do formátu vhodného pre ML. Reálne dáta často nie sú vhodné na priame použitie modelom z dvoch hlavných dôvodov.

Prvým dôvodom je variabilita formátu. Dáta okolo nás sú v rôznych formátoch, ako sú čísla, obrázky, text, zvuk a video. Všetky tieto údaje je potrebné previesť na číselné reprezentácie, aby snimi model mohol pracovať. Predspracovanie by prevádzalo obrázky na matice, text na vloženie slov a zvukové toky na časové rady. Niektoré vlastnosti dát sú diskrétne a reprezentujú kategorické premenné. Napríklad v datasete o používateľoch by pole „krajina“ nadobúdalo textové reťazce ako India, Kanada, Čína a podobne. Predspracovanie prevádza takéto kategorizované premenné na numerickú vektorovú formu, ktorou môžeme model plniť.

Druhým dôvodom je šum v reálnych dátach, ktorý predstavuje nekompletné alebo chybné údaje. Nepresnosti meraní, chyby pri spracovaní a ľudské chyby môžu spôsobiť zaznamenanie poškodených hodnôt. Napríklad operátor zadávania údajov môže zadať váš vek ako 233 namiesto 23 omylom dvakrát stlačeným tlačidlom 3. Webový scraper, ktorý zbiera dáta, môže mať problémy so sieťou a zlyhať v podaní žiadosti; Niektoré polia v dátach potom budú chýbať.

V skratke, predspracovanie odstraňuje šum, spracováva chýbajúce dáta a transformuje dáta do formátu vhodného pre ML model.

Fáza trénovania

Po primeranom predspracovaní dát trénujeme model, aby sa ztýchto dát učil. Model vyjadruje vzťah medzi predspracovanými príznakmi a niektorými cieľovými premennými. Napríklad model na detekciu phishingových e-mailov bude ako výstup produkovať pravdepodobnosť, že e-mail je škodlivý na základe definovaných vstupných príznakov. Model, ktorý klasifikuje malvér ako jednu z 10 rodín malvéru, vygeneruje 10-rozmerný vektor pravdepodobnostného rozdelenia cez 10 tried. V tréningovej fáze sa model naučí parametre tohto vzťahu, aby minimalizoval chybu v trénovacích dátach (teda dokáže čo najpresnejšie predpovedať štítky trénovacích dát). Počas tréningovej fázy je podmnožina dát vyhradená ako validačné údaje na preskúmanie chyby trénovaného modelu na neznámych dátach.

Jedným z problémov, ktorým sa model môže stretnúť, je nadmerné prispôsobenie alebo pretrénovanie (angl. overfit). Ak sa model naučí parametre príliš špecifické pre trénovacie dáta, nedokáže sa dobre zovšeobecniť na novšie dáta. Toto je možné diagnostikovať porovnaním výkonu modelu na trénovacích a validačných dátach. Model, ktorý je pretrénovaný, bude vykazovať klesajúcu stratu alebo chybu v trénovacích dátach, ale neklesajúcu stratu na validačných dátach. Existuje aj opačný problém – model môže trpieť nedostatočným prispôsobením, keď jednoducho nie je schopný učiť sa z trénovacích dát.

Fáza inferencie

Keď je model natrénovaný, chceme ho použiť na predikciu pre nové, neznáme dáta. V tejto fáze sa už nevykonáva žiadne učenie parametrov, ale jednoducho naplníme model príznakmi z dát a preskúmame predikciu vytvorenú modelom. Inferencie prebiehajú často v reálnom čase. Napríklad zakaždým, keď použijete kreditnú kartu, parametre vašej transakcie (suma, lokalita a kategória) sa používajú na vykonanie inferencií na modeli detekcie podvodov. Ak model označí transakciu ako podozrivú, transakcia je zamietnutá.

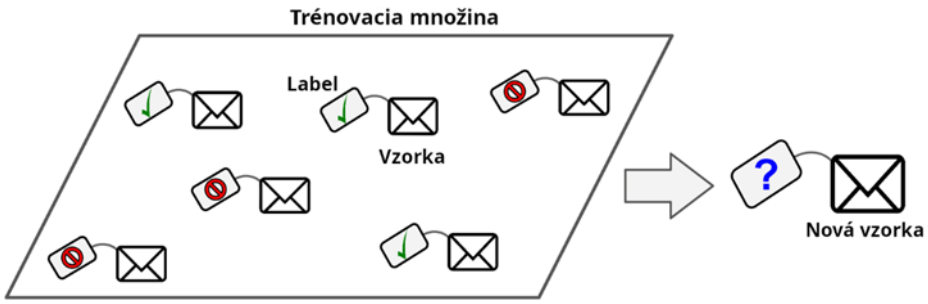
Fáza udržovania

Modely strojového učenia potrebujú neustále monitorovanie a ladenie, aby sa ich výkon nezhoršoval. Model môže byť časom náchylnejší na chyby vo svojich predpovediach, pretože bol trénovaný na starších dátach. Napríklad model na detekciu dezinformácií trénovaný v roku 2019 by nikdy nebol vystavený falošným správam o pandémii COVID-19. V dôsledku toho sa nikdy nenaučila charakteristiky falošných správ súvisiacich s COVIDom a môže tieto články nerozpoznať ako dezinformácie. Aby sa tomu predišlo, model musí byť pretrénovaný na novších dátach pravidelným tempom, aby sa znich ďalej učil. Okrem toho sa môžu objaviť nové príznaky, ktoré by mohli zlepšiť výkon modelu. Vtakom prípade by bolo potrebné trénovať model s novou sadou príznakov a skontrolovať nárast vo výkonnosti modelu. Navyše môžu existovať rôzne úseky dát, v ktorých rôzne prahy klasifikácie vykazujú vyššiu presnosť. Model je potom potrebné vyladiť tak, aby používal iný prah v každom úseku dát. Monitorovanie modelov je neustály proces a existujú automatizované nástroje (nazývané MLOps nástroje), ktoré ponúkajú funkcie pre kontinuálne monitorovanie, trénovanie, ladenie a upozorňovanie modelov.

Základné paradigmy ML

Supervised learning (učenie s dohľadom)

Metódy alebo algoritmy učenia s dohľadom zahŕňajú algoritmy učenia, ktoré prijímajú vzorky údajov (známe ako trénovacie údaje) a súvisiace výstupy (známe ako značka/label alebo odpoveď) s každou vzorkou údajov počas procesu trénovania modelu. Hlavným cieľom je naučiť sa mapovanie alebo asociáciu medzi vzorkami vstupných údajov x a ich zodpovedajúcimi výstupmi y na základe viacerých inštancií alebo vzoriek trénovacích údajov. Tieto naučené znalosti sa potom môžu v budúcnosti použiť na predpovedanie výstupu y pre akúkoľvek novú vzorku vstupných údajov x, ktorá bola predtým neznáma alebo nedostupná počas procesu trénovania modelu (obr.).

Obr. : Príklad učenia s dohľadom - označkovaná trénovacia množina pre úlohu detekcie spamu.

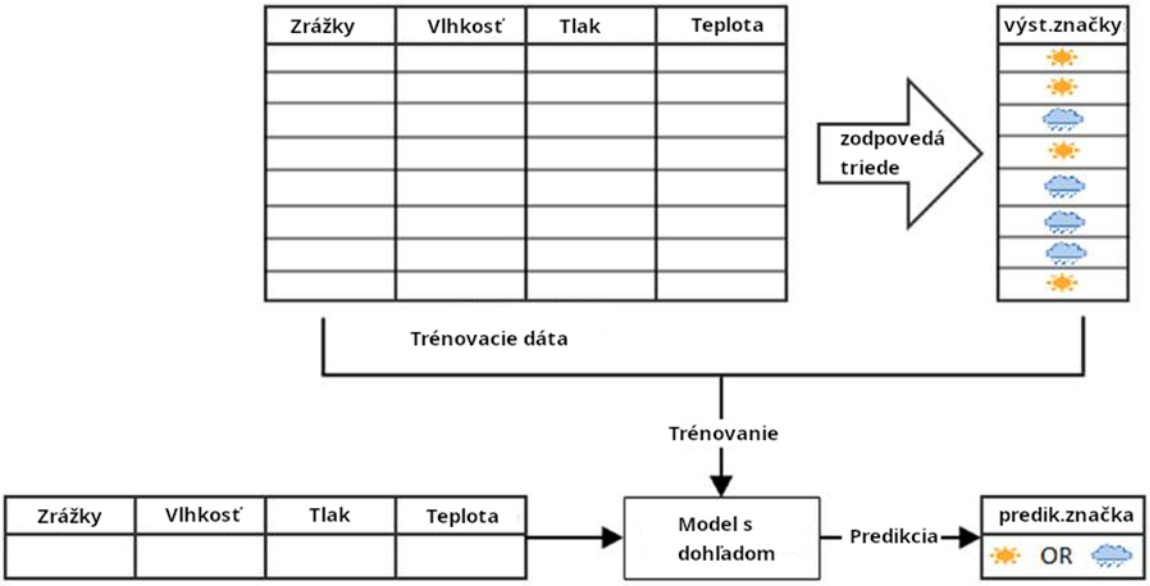
Tieto metódy učenia sa nazývajú učenie s dohľadom, pretože model sa učí na vzorkách údajov, kde sú požadované výstupné značky/labels známe už vopred vo fáze trénovania. Učenie s dohľadom sa v podstate snaží modelovať vzťah medzi vstupmi a ich zodpovedajúcimi výstupmi z trénovacích údajov tak, aby sme boli schopní predpovedať výstupné odpovede pre nové dátové vstupy na základe znalostí, ktoré získal predtým s ohľadom na vzťahy a mapovania medzi vstupmi a ich cieľovými výstupmi. To je presne dôvod, prečo sa metódy učenia s dohľadom vo veľkej miere používajú v prediktívnej analýze, kde je hlavným cieľom

predpovedať určitú odozvu na niektoré vstupné údaje, ktoré sa zvyčajne vkladajú do trénovaného modelu ML s dohľadom. Metódy učenia s dohľadom sa delia na dve hlavné triedy podľa typu ML úloh, ktoré sa snažia riešiť.

- Klasifikácia
- Regresia

Klasifikácia

Úlohy založené na klasifikácii sú podoblasťou v rámci strojového učenia s dohľadom, kde je kľúčovým cieľom predpovedať výstupné značky alebo labels, ktoré sú kategorickej povahy pre vstupné údaje na základe toho, čo sa model naučil vo fáze trénovania. Výstupné značky sú tu známe aj ako triedy alebo označenia tried, pretože majú kategorickú povahu, čo znamená, že ide o neusporiadané a diskrétne hodnoty. Každá výstupná odozva teda patrí do konkrétnej diskrétnej triedy alebo kategórie. Predpokladajme, že si vezmeme predpovedania počasia ako príklad z reálneho sveta. Pre jednoduchosť si povedzme, že sa snažíme predpovedať, či je slnečné alebo daždivé počasie na základe viacerých vzoriek vstupných údajov pozostávajúcich z atribútov alebo príznakov, ako je vlhkosť, teplota, tlak a zrážky. Keďže predpoveď môže byť slnečná alebo daždivá, celkovo existujú dve odlišné triedy; preto možno tento problém označiť aj ako problém binárnej klasifikácie. Obrázok 2 znázorňuje úlohu binárnej klasifikácie počasia predpovedajúcu počasie ako slnečné alebo daždivé na základe trénovania modelu s dohľadom na vzorkách vstupných údajov s vektormi príznakov (zrážky, vlhkosť, tlak a teplota) pre každú vzorku údajov/pozorovania a ich zodpovedajúce označenia tried ako slnečné alebo daždivé.

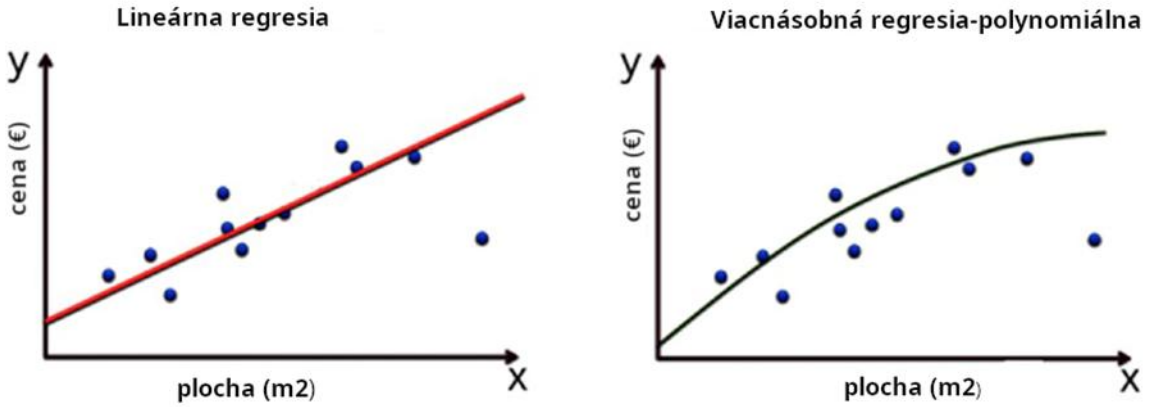

Obr.: Binárna klasifikácia pre predpoveď počasia

Úloha, kde je celkový počet odlišných tried viac ako dve, sa stáva klasifikačným problémom viacerých tried, kde každá predikčná odpoveď môže byť ktorákoľvek z pravdepodobných tried z tejto množiny. Jednoduchým príkladom by bol pokus o predpovedanie číselných číslic z naskenovaných ručne písaných obrázkov. V tomto prípade sa stáva problémom klasifikácie 10 tried, pretože označenie výstupnej triedy pre akýkoľvek obrázok môže byť ľubovoľná číslica od 0 do 9. V oboch prípadoch je výstupná trieda skalárna hodnota poukazujúca na jednu konkrétnu triedu. Úlohy klasifikácie s viacerými značkami alebo labels sú také, že na základe akejkoľvek vzorky vstupných údajov je výstupná odpoveď zvyčajne vektor s jednou alebo viacerými značkami výstupnej triedy. Jednoduchým problémom v reálnom svete by bola snaha predpovedať kategóriu spravodajského článku, ktorý by mohol mať viacero výstupných tried, ako sú správy, financie, politika atď.

Regresia

Úlohy strojového učenia, ktorých hlavným cieľom je odhad hodnoty, možno nazvať regresnými úlohami. Metódy založené na regresii sa trénujú na vzorkách vstupných údajov, ktoré majú výstupné odpovede, ktoré sú spojitými číselnými hodnotami na rozdiel od klasifikácie, kde máme diskrétne kategórie alebo triedy. Regresné modely využívajú atribúty alebo príznaky vstupných údajov (nazývané aj vysvetľujúce alebo nezávislé premenné) a ich zodpovedajúce spojité číselné výstupné hodnoty (nazývané aj ako odpoveď, závislá alebo výsledná resp. výstupná premenná) na učenie sa špecifických vzťahov a asociácií medzi vstupmi a ich zodpovedajúcimi výstupmi. S týmito znalosťami dokáže model predpovedať výstupné odpovede pre nové, neznáme dátové inštancie podobné klasifikácii, ale so súvislými číselnými výstupmi. Jedným z najbežnejších príkladov regresie z reálneho svete je predikcia cien domov. Možno vytvoriť jednoduchý regresný model na predpovedanie cien domov na základe údajov týkajúcich sa plôch pozemkov v metroch štvorcových.

Obr. : Regresný model pre predikciu ceny domu

Obrázok vyššie ukazuje dva možné regresné modely založené na rôznych metódach predikcie cien domov na základe plochy pozemku. Základnou myšlienkou je, že sa snažíme určiť, či existuje nejaký vzťah alebo asociácia medzi oblasťou grafu dátového prvku a výslednou premennou, ktorou je cena domu a tú chceme predpovedať. Akonáhle sa teda dozvieme tento trend alebo vzťah znázornený na obrázku 3, môžeme predpovedať ceny domov v budúcnosti pre akýkoľvek daný pozemok. Ak ste si tento obrázok všimli pozorne, zámerne sme zobrazili dva typy modelov, aby sme ukázali, že existuje viacero spôsobov, ako vytvoriť model na základe trénovacích údajov. Hlavným cieľom je minimalizovať chyby počas trénovania a validácie modelu tak, aby sa dobre zovšeobecnil, nepreháňal alebo nebol zaujatý iba trénovacími údajmi a dobre fungoval v budúcich predpovediach.

Jednoduché lineárne regresné modely sa pokúšajú modelovať vzťahy na údajoch s jedným príznakom alebo vysvetľujúcou premennou x a jednou premennou odozvy-výstupu y, kde cieľom je predpovedať y. Metódy ako sú metóda najmenších štvorcov (ordinary least squares OLS) sa zvyčajne používajú na dosiahnutie najlepšieho lineárneho prispôsobenia počas trénovania modelu. Viacnásobná regresia je tiež známa ako regresia s viacerými premennými. Tieto metódy sa snažia modelovať údaje, kde máme jednu výstupnú premennú odozvy y v každom pozorovaní, ale viacero vysvetľujúcich premenných vo forme vektora X namiesto jednej vysvetľujúcej premennej. Cieľom je predpovedať y na základe rôznych príznakov prítomných vo vektore X. Príkladom z reálneho sveta by mohlo byť rozšírenie nášho modelu predpovede domu o vytvorenie sofistikovanejšieho modelu, v ktorom predpovedáme cenu domu na základe viacerých príznakov namiesto iba plochy pozemku v každej vzorke údajov. Príznaky môžu byť reprezentované vo vektore, kde by sa nachádzala plocha pozemku, počet spální, počet kúpeľní, celkový počet poschodí, zariadený alebo

nezariadený dom. Na základe všetkých týchto atribútov sa model snaží naučiť vzťah medzi jednotlivými vektormi príznakov a jeho zodpovedajúcou cenou domu, aby ich mohol predpovedať v budúcnosti.

Polynomiálna regresia je špeciálny prípad viacnásobnej regresie, kde je výstupná premenná y modelovaná ako polynóm n-tého stupňa vstupného príznaku x. V podstate ide o viacnásobnú regresiu, kde každý prvok vo vstupnom vektore funkcie je násobkom x. Model vpravo na obrázku 3 na predpovedanie cien domov je polynomiálny model stupňa 2. Nelineárne regresné metódy sa snažia modelovať vzťahy medzi vstupnými príznakmi a výstupmi na základe kombinácie nelineárnych príznakov aplikovaných na vstupné atribúty a potrebných parametrov modelu.

Lasso regresia je špeciálna forma regresie, ktorá vykonáva normálnu regresiu a dobre zovšeobecňuje model vykonaním regularizácie, ako aj výberu príznakov alebo premenných. Laso je skratka pre operátor najmenšieho absolútneho zmršťovania a výberu. Norma L1 sa zvyčajne používa ako regularizačný termín v laso regresii.

Hrebeňová regresia je ďalšia špeciálna forma regresie, ktorá vykonáva normálnu regresiu a zovšeobecňuje model vykonaním regularizácie, aby sa zabránilo nadmernému prispôsobeniu modelu. Norma L2 sa zvyčajne používa ako regularizačný člen v regresii hrebeňa.

Zovšeobecnené lineárne modely sú všeobecné rámce, ktoré možno použiť na modelovanie údajov predpovedajúcich rôzne typy výstupných odpovedí vrátane kontinuálnych, diskrétnych a ordinálnych údajov. Algoritmy ako logistická regresia sa používajú pre kategorické údaje a usporiadaná probitová regresia pre ordinálne údaje.

Medzi najdôležitejšie algoritmy učenia s dohľadom patria:

- Metóda K-najbližších susedov - K-Nearest Neighbors (KNN)
- Lineárna regresia – Linear Regression
- Logistická regresia – Logistic Regression
- Metóda podporných vektorov - Support Vector Machines (SVMs)
- Rozhodovacie stromy – Decision Tree (DT) a náhodné lesy – Random Forest (RF)
- Neurónové siete – Neural Networks (NN). Niektoré architektúry neurónových sietí, ako sú autoenkóder a obmedzené Boltzmannove stroje – restricted Boltzmann machines (RBM) predstavujú učenie bez dohľadu. Niektoré architektúry môžu predstavovať učenie s čiastočným dohľad, ako napr. v prípade použitia Deep Belief Network s predtrénovaním na základe učenia bez dohľadu.

Detailnejší popis jednotlivých algoritmov možno nájsť vpodkladových dokumentoch.

Unsupervised learning (učenie bez dohľadu)

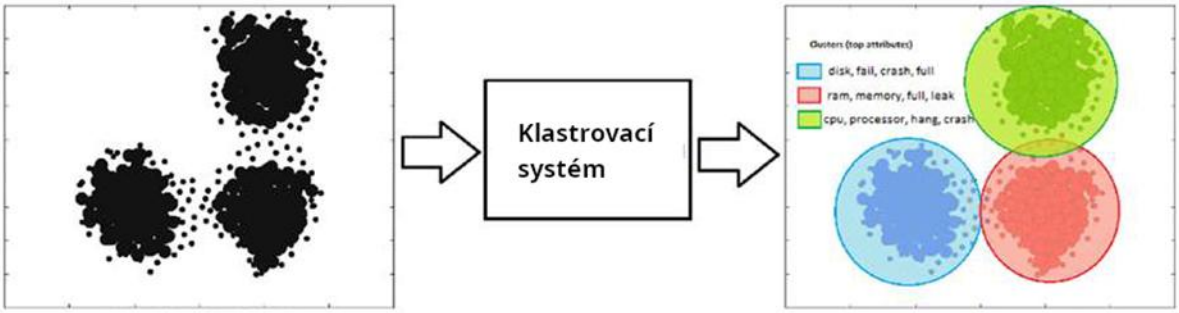
Metódy učenia s dohľadom zvyčajne vyžadujú určité tréningové údaje, kde výsledky, ktoré sa snažíme predpovedať, sú už dostupné vo forme diskrétnych značiek/labels alebo spojitých hodnôt. V praxi však často však nemáme k dispozícii vopred označené tréningové údaje a stále chceme z našich údajov extrahovať užitočné znalosti alebo vzory. V tomto scenári sú metódy učenia bez dohľadu mimoriadne účinné. Tieto metódy sa nazývajú bez dohľadu, pretože model alebo algoritmus sa snaží naučiť inherentné latentné štruktúry, vzory a vzťahy z daných údajov bez akejkoľvek pomoci alebo dohľadu, ako je poskytovanie anotácií vo forme označených výstupov alebo výsledkov. Učenie bez dohľadu sa viac zaoberá snahou extrahovať zmysluplné poznatky alebo informácie z údajov, než sa snažiť predpovedať nejaký výsledok na základe predtým dostupných tréningových údajov s dohľadom. Vo výsledkoch učenia bez dohľadu je väčšia neistota, ale z týchto modelov možno získať aj veľa informácií, ktoré predtým pri pohľade na nespracované údaje neboli k dispozícii. Učenie bez dohľadu môže byť často jednou z úloh spojených s budovaním obrovského

spravodajského systému. Mohli by sme napríklad použiť učenie bez dohľadu na získanie možných označení výsledkov pre nálady tweetov pomocou znalosti anglickej slovnej zásoby a potom trénovať model s dohľadom na podobných dátových bodoch a ich výsledkoch, ktoré sme predtým získali prostredníctvom učenia bez dohľadu. Neexistuje žiadne pevné pravidlo, pokiaľ ide o používanie len jednej konkrétnej techniky. Vždy možno kombinovať viacero metód, pokiaľ sú relevantné pri riešení problému. Metódy učenia bez dohľadu možno kategorizovať do nasledujúcich širokých oblastí úloh ML relevantných pre učenie bez dohľadu.

- klastrovanie – Clustering
- redukcia dimenzionality – Dimensionality Reduction
- detekcia anomálií – Anomaly Detection
- asociatívne dolovanie na základe pravidiel - Association Rule-Mining

Klastrovanie (zhlukovanie)

Metódy zhlukovania sú metódy strojového učenia, ktoré sa snažia nájsť vzory podobnosti a vzťahov medzi vzorkami údajov v našom súbore údajov a potom tieto vzorky zoskupiť do rôznych skupín, takže každá skupina alebo zhluk vzoriek údajov má určitú podobnosť na základe inherentných atribútov alebo príznakov. Tieto metódy sú úplne bez dohľadu, pretože sa pokúšajú zhlukovať údaje tak, že sa pozerajú na funkcie údajov bez predchádzajúceho trénovania, dohľadu alebo znalostí o atribútoch údajov, asociáciách a vzťahoch. Ako príklad z reálneho sveta možno uviesť problém spustenia viacerých serverov v dátovom centre a pokusu o analýzu protokolov pre typické problémy alebo chyby. Našou hlavnou úlohou je určiť rôzne druhy správ denníka, ktoré sa zvyčajne vyskytujú často každý týždeň. Jednoducho povedané, chceme zoskupiť správy denníka do rôznych klastrov alebo zhlukov na základe niektorých inherentných charakteristík. Jednoduchým prístupom by bolo extrahovať príznaky zo správ denníka, ktoré by boli v textovom formáte a aplikovať zhlukovanie na to isté a zoskupiť podobné správy denníka na základe podobnosti obsahu. Obrázok 4 ukazuje, ako by zhlukovanie vyriešilo tento problém. V podstate máme na začiatok nespracované správy denníka. Náš klastrovací systém by využíval extrakciu príznakov na extrahovanie príznakov z textu, ako sú výskyty slov, výskyty fráz atď. Nakoniec by sa na zoskupenie alebo zhlukovanie správ použil zhlukovací algoritmus, ako je K-means alebo hierarchické zhlukovanie, na zoskupenie alebo zhlukovanie správ na základe podobnosti ich inherentných vlastností.

Obr. : Klastrovanie

Z obrázka vyššie je celkom zrejmé, že náš systém má tri odlišné zhluky správ denníka, kde prvý klaster zobrazuje problémy s diskom, druhý klaster je o problémoch s pamäťou a tretí klaster je o problémoch s procesorom. Na obrázku sú znázornené aj hlavné slová, ktoré pomohli pri rozlíšení zhlukov a zoskupení podobných vzoriek údajov (protokolov). Samozrejme, niekedy môžu byť niektoré príznaky prítomné vo viacerých vzorkách údajov, a preto môže dôjsť aj k miernemu prekrývaniu zhlukov, pretože ide o učenie bez dohľadu. Hlavným cieľom je však vždy vytvoriť zhluky tak, aby prvky každého zhluku boli blízko seba a ďaleko

od prvkov iných klastrov. Existujú rôzne typy metód zhlukovania, ktoré možno klasifikovať podľa nasledujúcich hlavných prístupov:

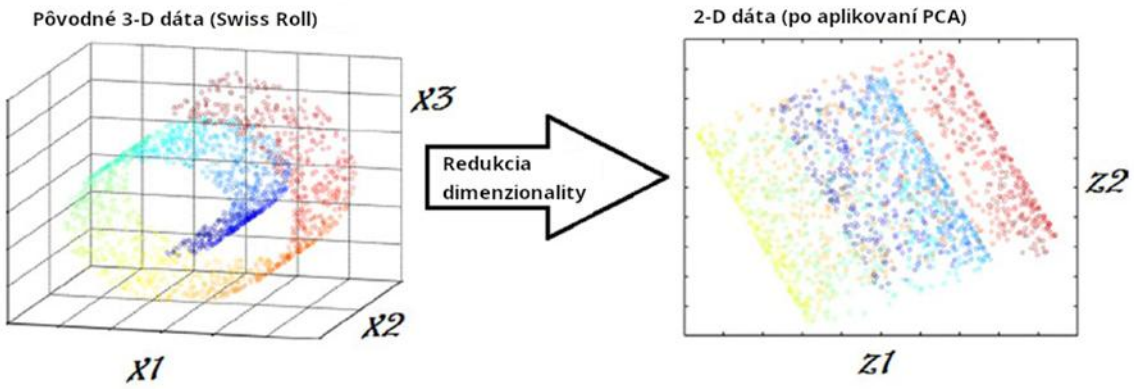
- Metódy založené na ťažiskách - K-means, K-medoids
- Hierarchické metódy zhlukovania - Hierarchical Cluster Analysis (HCA)
- Metódy klastrovania založené na distribúcii hodnôt - Gaussian Mixture Model GMM)
- Metódy založené na hustote – DBSCAN, OPTICS

Redukcia dimenzionality

Akonáhle začneme extrahovať atribúty alebo príznaky zo vzoriek nespracovaných údajov, niekedy sa dokáže príznakový priestor nabaliť obrovským počtom príznakov. To predstavuje viacero výziev vrátane analýzy a vizualizácie údajov s tisíckami alebo miliónmi príznakov, čo robí tento príznakový priestor mimoriadne zložitým a predstavuje problémy s ohľadom na trénovacie modely, pamäť a priestorové obmedzenia. V skutočnosti sa toto označuje ako "prekliatie dimenzionality". V týchto scenároch je možné použiť aj učiace metódy bez dohľadu, v ktorých znižujeme počet príznakov alebo atribútov pre každú vzorku údajov. Tieto metódy znižujú počet premenných príznakov extrahovaním alebo výberom množiny hlavných alebo reprezentatívnych príznakov. Na redukciu dimenzionality je k dispozícii viacero populárnych algoritmov:

- analýza hlavných komponentov PCA (Principal Component Analysis PCA)
- analýza nezávislých komponentov ICA (Independent Component Analysis ICA)
- diskriminačná analýza (Discriminant Analysis)

Obrázok nižšie zobrazuj výstup typického procesu redukcie znakov aplikovaného na 3D štruktúru Swiss Roll, ktorá má tri rozmery na získanie dvojrozmerného priestoru prvkov pre každú vzorku údajov pomocou PCA.

Obr. : Redukcia dimenzionality pomocou PCA

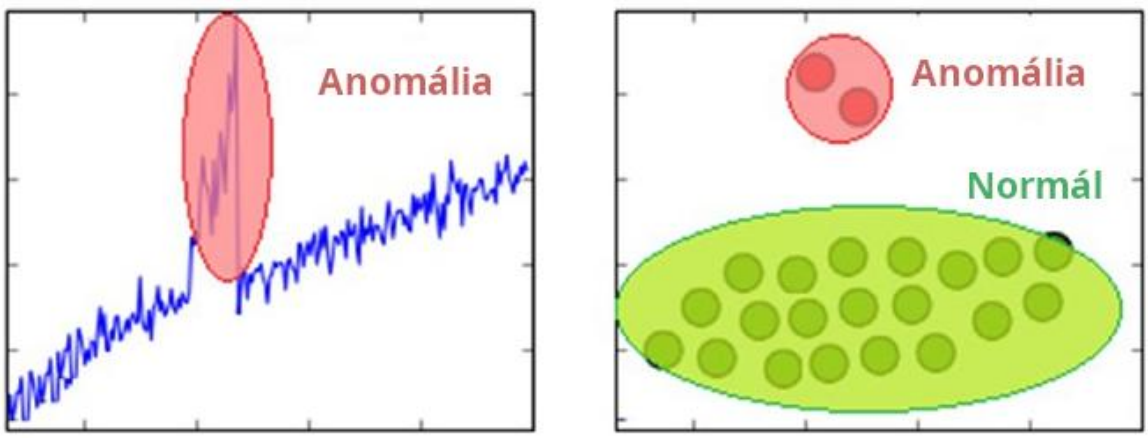
Z obrázka vyššie je celkom jasné, že každá vzorka údajov mala pôvodne tri vlastnosti alebo dimenzie, a to D(x1, x2, x3) a po aplikácii PCA zredukujeme každú vzorku údajov z nášho súboru údajov na dve dimenzie, a to D'(z1, z2). Techniky redukcie dimenzionality možno klasifikovať do dvoch hlavných prístupov nasledovne:

- Metódy selekcie alebo výberu príznakov: Špecifické príznaky sa vyberú pre každú vzorku údajov z pôvodného zoznamu príznakov a ostatné príznaky sa zahodia. V tomto procese sa negenerujú žiadne nové príznaky.
- Metódy extrakcie príznakov: Navrhujeme alebo extrahujeme nové príznaky z pôvodného zoznamu príznakov v údajoch. Zmenšená podmnožina príznakov teda bude obsahovať novo vygenerované príznaky, ktoré neboli súčasťou pôvodnej množiny príznakov. PCA patrí do tejto kategórie.

Detekcia anomálií

Proces detekcie anomálií sa nazýva aj detekcia odľahlých hodnôt, kde nás zaujíma zistenie výskytu zriedkavých udalostí alebo pozorovaní, ktoré sa zvyčajne bežne nevyskytujú na základe vzoriek historických údajov. Niekedy sa anomálie vyskytujú zriedkavo, a preto sú zriedkavé, a v iných prípadoch anomálie nemusia byť zriedkavé, ale môžu sa vyskytnúť vo veľmi krátkych dávkach v priebehu času, takže majú špecifické vzorce. Na detekciu anomálií možno použiť metódy učenia bez dohľadu, takže algoritmus trénujeme na trénovacom súbore údajov, ktorý má normálne, neanomálne vzorky údajov. Akonáhle sa naučí potrebné reprezentácie údajov, vzory a vzťahy medzi atribútmi v normálnych vzorkách, pre akúkoľvek novú vzorku údajov by ju bol schopný identifikovať ako anomálny alebo normálny dátový bod pomocou svojich naučených znalostí. Obrázok nižšie znázorňuje niektoré typické scenáre založené na detekcii anomálií. Medzi najčastejšie metódy patria:

- SVM s jednou triedou – One-class SVM
- Izolovaný les – Isolation Forrest

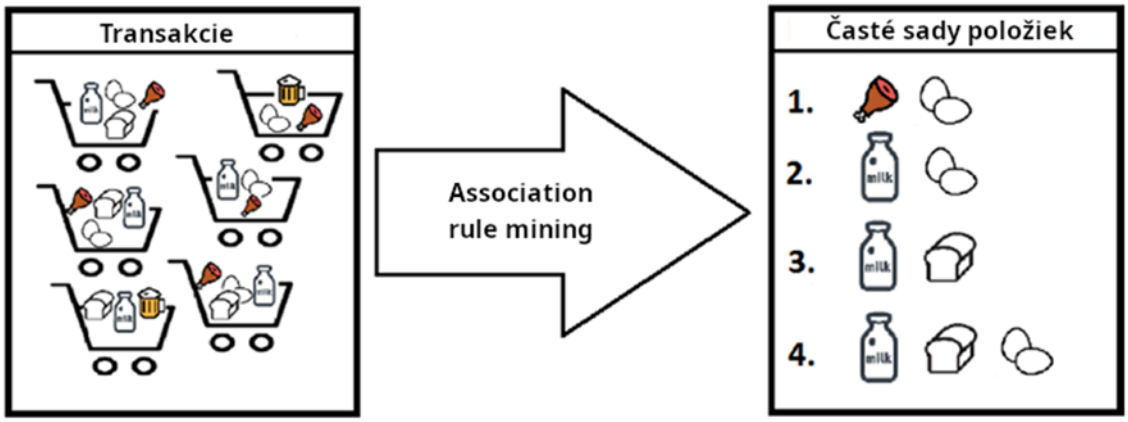

Obr. : Detekcia anomálií

Metódy založené na detekcii anomálií sú mimoriadne užitočné v rôznych prípadoch z reálneho sveta, ako je detekcia bezpečnostných útokov alebo narušení, podvody s kreditnými kartami, výrobné anomálie, problémy so sieťou a mnoho ďalších.

Association Rule-Mining

Dolovanie pravidiel asociácie je zvyčajne metóda získavania údajov používaná na skúmanie a analýzu veľkých transakčných súborov dát s cieľom nájsť vzory a pravidlá záujmu. Tieto vzorce predstavujú zaujímavé vzťahy a asociácie medzi rôznymi položkami naprieč transakciami. Získavanie pravidiel asociácie sa často nazýva aj analýza trhového koša, ktorá sa používa na analýzu nákupných vzorcov zákazníkov. Asociačné pravidlá pomáhajú pri zisťovaní a predpovedaní transakčných vzorcov na základe znalostí, ktoré sa získavajú z trénovacích transakcií. Pomocou tejto techniky môžeme odpovedať na otázky, aké položky majú ľudia tendenciu kupovať spoločne, čím naznačujeme časté sady položiek. Môžeme tiež spájať alebo korelovať produkty a predmety, t. j. poznatky, ako ľudia, ktorí kupujú pivo, majú tendenciu kupovať kuracie krídelká v reštaurácii. Obrázok 8 ukazuje, ako by mala typická metóda dolovania pravidiel asociácie fungovať ideálne na transakčnom súbore údajov.

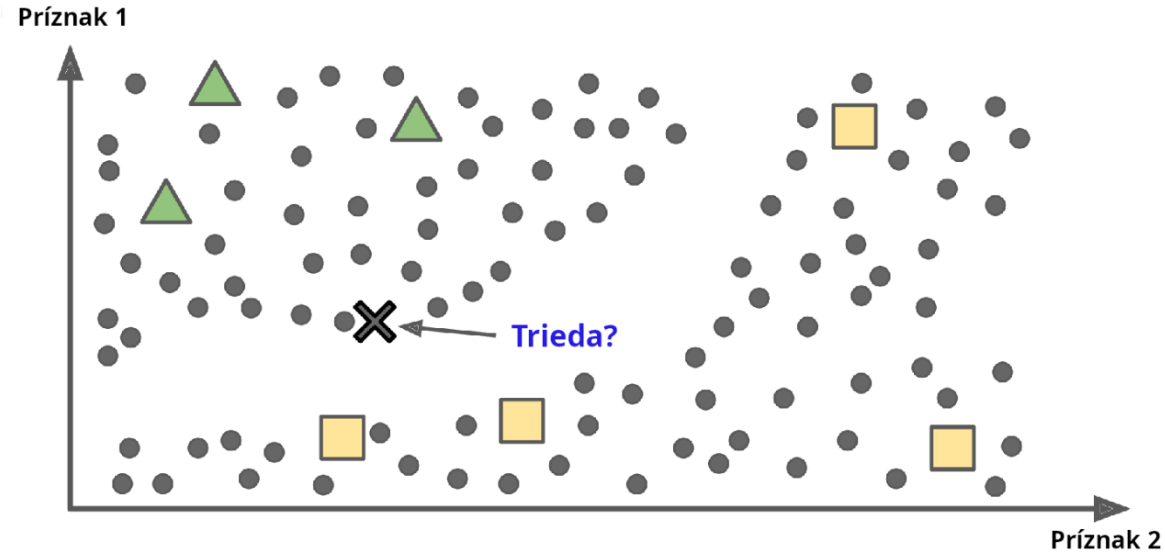
Obr. : Association rule-mining

Z obrázka vyššie možno jasne vidieť, že na základe rôznych transakcií zákazníkov za určité časové obdobie sme získali položky, ktoré sú úzko spojené a zákazníci majú tendenciu ich kupovať spoločne. Niektoré z týchto častých sád predmetov sú zobrazené ako {mäso, vajcia}, {mlieko, vajcia} a tak ďalej. Kritérium určovania kvalitných asociačných pravidiel alebo častých sád položiek sa zvyčajne vykonáva pomocou metrík, ako je podpora, dôvera a nárast. Ide o metódu bez dohľadu, pretože vopred netušíme, aké sú časté sady položiek alebo ktoré položky sú silnejšie spojené s ktorými položkami. Až po aplikovaní rozhodovacích algoritmov môžeme zistiť a predpovedať produkty alebo položky, ktoré sú navzájom úzko spojené, a nájsť podmienené pravdepodobnostné závislosti. Medzi najčastejšie používané rozhodovacie algoritmy patria:

- Apriori
- FP-growth
- Eclat

Semi-supervised learning (učenie s čiastočným dohľadom)

Keďže označovanie alebo značkovanie/labeling dát je zvyčajne časovo náročné a nákladné, často je k dispozícii veľa neoznačených inštancií alebo príkladov a málo označených inštancií. Niektoré algoritmy dokážu pracovať s dátami, ktoré sú čiastočne označené. Toto sa nazýva učenie s čiastočným dohľadom, ktorého príklad s dvoma triedami je znázornený na obrázku nižšie. Neoznačené príklady-sivé krúžky pomáhajú klasifikovať novú inštanciu-krížik do triedy „trojuholník“ a nie do triedy „štvorec“ aj keď je bližšie k označeným príkladom triedy „štvorec“.

Obr. : Príklad učenia sčiastočným dohľadom

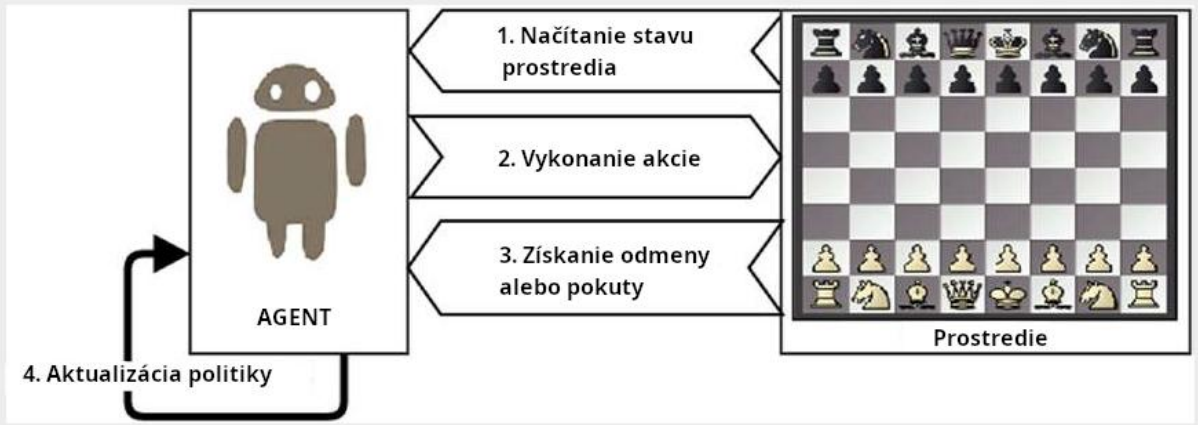
Niektoré služby hosťovania fotografií, ako napríklad Fotky Google, sú toho dobrým príkladom. Keď do služby nahráte všetky svoje rodinné fotografie, automaticky rozpozná, že na fotografiách 1, 5 a 11 sa zobrazuje tá istá osoba A, zatiaľ čo iná osoba B sa zobrazuje na fotografiách 2, 5 a 7. Toto je nekontrolovaná časť algoritmu (zhlukovanie). Teraz všetko, čo systém potrebuje, je, aby ste mu povedali, kto sú títo ľudia. Stačí pridať jednu značku na osobu 4 a dokáže pomenovať všetkých na každej fotografii, čo je užitočné pri vyhľadávaní fotografií. Väčšina algoritmov učenia s čiastočným dohľadom je kombináciou algoritmov bez dohľadu a s dohľadom. Napríklad siete Deep Belief Networks (DBN) sú založené na nekontrolovaných komponentoch nazývaných Restricted Boltzmann machines (RBM) naskladané na seba. RBM sa trénujú postupne bez dohľadu a potom sa celý systém dolaďuje pomocou techník učenia s dohľadom.

Reinforcement learning (učenie na základe odmeny)

Metódy učenia na základe odmeny sa trochu líšia od konvenčných metód s dohľadom alebo bez dohľadu. Učiaci sa systém, ktorý sa v tomto kontexte nazýva agent, môže pozorovať prostredie, vyberať a vykonávať akcie a na základe týchto rozhodnutí dostávať odmeny (alebo tresty vo forme negatívnych odmien, ako je znázornené na obrázku 14). Potom sa musí sám naučiť, aká je najlepšia stratégia, nazývaná politika/zásada, aby časom získal čo najväčšiu odmenu. Politika definuje, akú akciu by mal agent zvoliť, keď je v danej situácii. Hlavné kroky metódy učenia na základe odmeny sú uvedené nasledovne.

1. príprava agenta so súborom počiatočných politík a stratégie
2. sledovanie prostredia a aktuálny stav
4. výber optimálnej politiky a vykonanie akcie
5. získanie zodpovedajúcej odmeny/pokuty
6. aktualizácia politiky/zásady ak je to potrebné
7. iteratívne opakovanie krokov 2-5, kým sa agent nenaučí najoptimálnejšie politiky

Príkladom skutočného problému môže byť situácia, keď sa snažíte prinútiť robota alebo stroj, aby sa naučil hrať šach. V tomto prípade by agentom bol robot a prostredie a stavy by boli šachovnica a pozície šachových figúrok. Vhodná metodika učenia na základe odmeny je znázornená na obrázku nižšie.

Obr. : Reinforcement learning – trénovanie agenta aby vedel hrať šach

Mnoho robotov napríklad implementuje algoritmy učenia na základe odmeny, aby sa naučili chodiť. Program AlphaGo spoločnosti DeepMind je tiež dobrým príkladom tohto typu učenia. Dostal sa na titulky novín v máji 2017, keď porazil majstra sveta Ke Jie v hre Go. Svoju víťaznú politiku sa naučil analýzou miliónov hier a potom hral veľa hier sám proti sebe. Pripomíname, že učenie bolo počas zápasov proti šampiónovi vypnuté - AlphaGo len uplatňoval politiku, ktorú sa naučil.

Implementácia

Vnašom systéme sme sa prvotne rozhodli implementovať ML/AI nástroje pre vybrané druhy hrozieb ana základe vykonaných testov (detailné výsledky sú uvedené vpodkladových dokumentoch) sme sa rozhodli použiť nasledovné algoritmy ametódy:

- detekcia spam/ham – XGBoost
- detekcia phishing/spoofing – HDBSCAN
- detekcia DoS/DDoS – kombinácia metód detekčných hraníc apredikčných tunelov
- detekcia malware/trójsky kôň – Random Forest
- detekcia pokročilých pretrvávajúcich hrozieb APT – Random Forest

Detailný popis jednotlivých algoritmov ametód je uvedený vo výstupe V9 - Popis vybraného algoritmu spĺňajúceho stanovené kritériá.

Bezpečnostné hlásenia aalerty zaslané IDS/IPS nástrojom typu Suricata budú vnašom systéme preverované avyhodnocované zhľadiska závažnosti hrozby svyužitím uvedených metód.

2.3 Zámer riešenia

Projekt INNOSOC sa zameriava na priemyselný aplikovaný výskum voblasti kľúčových digitálnych technológií voblasti cloudových technológií akybernetickej bezpečnosti. Tým projekt reflektuje na požiadavky tejto výzvy voblasti prechodu na digitálnu ekonomiku, ako aj na aktuálne potreby komerčnej sféry (ponuka moderných IT služieb), na potreby spoločnosti (vyššia úroveň bezpečnosti adostatok IT odborníkov a špecialistov) afinálne aj prepojenie vzdelávacích avýskumných inštitúcií zpraxou (vzdelávanie aaplikovaný výskum). Hlavné zameranie acieľ projektu je aplikácia inovatívnych prístupov avyužitie otvorených moderných technológií na vytvorenie flexibilného amulititenantného operačného centra kybernetickej bezpečnosti (SOC) ako otvorenej adostupnej cloudovej služby, ktorá bude dostupná pre rôznorodé organizácie. Riešenie vrovine správy

virtuálneho cloud prostredia aslužby, ako aj vdetekcii anomálií na úrovni operatívy SOC bude využívať a obsahovať prvky automatizácie a hlbokého strojového učenia DNN (Deep Neural Networks). Takéto riešenie bude reflektovať na rôznorodé požiadavky zákazníkov abude vystavané na integrácií dostupných otvorených technológií, čo zaručuje jeho otvorenosť aj do budúcnosti.

Vývoj nových technológií a inovácie prinášajú zmeny, ktoré menia nielen ekonomiku ale celú našu spoločnosť. Digitalizácia, automatizácia a využívanie umelej inteligencie AI (Artificial Intelligence) mení zaužívané obchodné modely v jednotlivých sektoroch ekonomiky. Na druhej strane však otvára otázky súvisiace sinformačnou a kybernetickou bezpečnosťou. Reakcia Európskej únie (EÚ) na tieto dynamické zmeny je obsiahnutá v smernici 2022/2555 (**Document 32022L2555**) o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti vEU známej aj ako NIS2. Smernica NIS2, aje predpoklad, že aj jej národná implementácia, rozširuje bezpečnostné požiadavky na širší okruh organizácii ktoré budú musieť na jej požiadavky reagovať prijatím primeraných bezpečnostných opatrení, napríklad zhľadiska detekcie ahlásenia bezpečnostných incidentov. Riešenie projektu sa preto zameriava na implementáciu riešenia služby kybernetickej bezpečnosti akladie dôraz na vývoj otvoreného riešenia vo forme on-premise riešenia či služby, ktoré bude dostupné pre rôznorodých záujemcov, ktorí spadajú do skupiny dotknutých organizácii podľa NIS/NIS2 aich národných implementácií ako je **Zákon o kybernetickej bezpečnosti č. 69/2018 Z.z**.

Projekt INNOSOC si kladie ambiciózny cieľ vytvoriť otvorené cloud riešenie SOC (Security Operating Center) služby pre potreby zlepšenia kybernetickej bezpečnosti organizácie sprvkami automatizácie a hlbokého strojového učenia (DML – Deep Machine Learning). Obe oblasti, aplikácia metód ML a prvkov automatizácie do riešenia SOC acelkovo vhodná integrácia všetkých komponentov SOC riešenia sú vsúčasnosti požiadavkou areakciou na stále sa zvyšujúce nároky na riešenia SOC. Využívanie prvkov AI aML sú v dnešnej dobe veľmi aktuálnym trendom všeobecne. Prirodzenou je tak snaha ich integrovať aj do SOC riešení, vktorých napomôžu rýchlejšie a efektívnejšie detegovať a reagovať na vznikajúce bezpečnostné udalosti a hrozby, ideálne vreálnom čase. Ich začleňovanie do SOC riešení je tak vsúčasnosti jednou zveľmi aktuálnych výziev. Vcelkovom obraze zámeru projektu, ktorý kombinuje komplexnosť budovania škálovateľných on-premise cloud/kontajner prostredí, sbudovaním aprevádzkovaním virtuálnej SOC služby sprvkami ML/DNN sa jedná okomplexný ainovatívny zámer. Kolektív riešiteľov pri podávaní projektu nenašiel podobné komplexné SOC riešenie kombinujúce AI/ML snasadením ako multitenantná aotvorená cloud služba , ktoré by ponúkali komerčné subjekty, respektíve vrelevantnej odbornej literatúre neboli popísané podobné riešenia v danej oblasti.

BRAIN:IT ako komerčná spoločnosť zaznamenala vysoký nárast dopytu po cenovo dostupnej a na špecializovaný ľudský kapitál nenáročnej bezpečnostnej službe, prípadne riešení a to najmä pre mikro, malé a stredné podniky, ako aj menšie inštitúcie verejnej správy, ktoré spadajú do skupiny dotknutých organizácii podľa **Zákona o kybernetickej bezpečnosti č. 69/2018 Z.z**. (resp. NIS/NIS2) a nemajú adekvátny rozpočet a špecializovaných bezpečnostných expertov na naplnenie týchto požiadaviek a povinností.

Riešenie projektu si tak kladie za cieľ poskytnúť partnerovi konkurenčnú výhodu spočívajúcu vo vývoji inovatívnej služby voblasti bezpečnosti ponúkanej vo forme škálovateľnej virtualizovanej služby využívanej viacerými zákazníkmi, čim prispeje kjej ľahšej dostupnosti a naplneniu zámeru smernice NIS2. Projekt predpokladá, že výsledky výskumu nových postupov a konceptov originálnych inovatívnych riešení bezpečnostnej služby bude mať vysokú potenciálnu aplikovateľnosť v spoločensko-hospodárskej praxi.

Riešenie aktivít projektu INNOSOC predpokladá spracovanie technických analýz, konceptuálnych návrhov, technických štúdií, plánov ďalšieho vývoja či dôkazy o technickej životaschopnosti, zistenia aodporúčania. Cieľom je získať presvedčivé dôkazy o technickej schopnosti riešenia a zabezpečiť jeho pripravenosť pre ďalší vývoj. Všetky plánované atu popísané aktivity, tak ako sú uvedené vkapitole 3 smerujú knaplneniu hlavného cieľa projektu na úrovni TRL3. Po ďalšom vývoji je vhodné na nasadenie vo forme komerčného produktu. Zároveň bude vhodné pre využitie ako platforma pre podporu praktického vzdelávania a ďalšieho vývoja a výskumu.

Pre zabezpečenie dosiahnutia cieľov projektu bude použitá metodika riadenia projektov PRINCE2, ktorú na riadenie svojich projektov používajú obaja členovia konzorcia (UNIZA FRI aj BRAIN:IT). Metodika vychádza z aplikovateľných princípov na rôznorodé typy projektov bez ohľadu na ich veľkosť. Metodika PRINCE2 je postavená na viacerých kľúčových prvkoch a komponentoch, ktoré reflektujú potreby projektu v zmysle naplnenia stanovených cieľov a výstupov projektu. Metodika je flexibilná, prispôsobiteľná vzhľadom na podávaný projekt, organizáciu žiadateľa a partnera. Dôležitým aspektom metodiky PRINCE2 v zmysle riešeného projektu je pravidelná kontrola realizácie projektu a prispôsobovanie sa zmenám, ktoré môžu nastať v priebehu riešenia projektu. Toto vidíme ako veľmi dôležité vzhľadom na oblasť riešeného projektu,

ktorou sú zo širšieho pohľadu informačné a komunikačné technológie (IKT) a s tým spojené produkty a služby, ktoré sa vplyvom informatizácie spoločnosti ako celku veľmi rýchlo a dynamicky menia. Na tieto zmeny je potrebné kontinuálne a v krátkom čase reagovať a tak zabezpečiť požadovanú úroveň udržateľnosti a konkurencieschopnosti riešeného projektu ako aj jeho výstupov.

Pri návrhu architektúry riešenia sa bude využívať metodika TOGAF (Open Group Architecture Framewor) a na jej zakreslenie sa bude využívať Archimate 3 a UML v2. Pre overovanie a testovanie funkčných požiadaviek budú využívané techniky ISTQB (International Software Testing Qualifications Board), ktoré zabezpečia požadovanú kvalitu riešenia. V návrhoch na správu systému a tvorbe odporúčaní sa riešenie projektu bude opierať o metodiku ITILv4 pre návrh kompletných postupov riadenia dodávky služieb a zabezpečenie stanovených prevádzkových parametrov. Experimenty azdroje dát budú realizované nad sieťovou infraštruktúrou UNIZA FRI ako aj na vlastnom privátnom cloud computing systéme postavenom nad riešením OpenStack srozšírením opodporu Kubernetes/kontajnery.

Vrámci riešenia projektu INNOSOC budeme dodržiavať pravidlá, tak ako sú definované vnárodnej stratégii pre otvorenú vedu, ktorú schválila vláda SR vroku 2021, ktoré zároveň patria medzi strategické ciele UNIZA. Riešitelia budú postupne publikovať všetky dostupné informácie a výsledky projektu relevantnou formou vdomácich a zahraničných zborníkoch ačasopisoch, ktoré poskytujú otvorený prístup. Výstupy dosiahnuté v rámci projektu tak budú dostupné vo forme, ktorá umožní ich ďalšie použitie na vedecko-výskumné účely ako aj dostupnosť výsledkov pre širokú verejnosť a v súlade s princípmi „***open access***“. Okrem toho náš tím bude organizovať rôzne diseminačné aktivity, ako napríklad odborné sympózium pre odbornú ako aj laickú verejnosť, ktoré bude zamerané na diseminácia výsledkov projektu. Finálne, vrámci riešenia projektu bude prevádzkované webové sídlo sotvoreným prístupom, ktorá bude obsahovať informácie oriešenej problematike.

2.4 Ciele riešenia

2.4.1 Hlavný cieľ projektu

V súčasnej digitálnej ére kedy organizácie čelia stále sofistikovanejším bezpečnostným hrozbám, je zabezpečenie dát a ochrana proti kybernetickým útokom kľúčovými aspektmi pre ich úspech a konkurencieschopnosť. Uvedomuje si to aj EÚ vrámci programu Digital Europe, ktorý je zameraný na prinášanie digitálnych technológií podnikom, občanom a orgánom verejnej správy. Preto je výskum a vývoj nových bezpečnostných riešení a postupov neustálym imperatívom dnešnej doby aje vsúlade scieľmi European Cybersecurity Competence Centre and Network. Na druhej strane sa cloudové technológie stali hnacou silou pre digitálnu transformáciu mnohých procesov vorganizáciách, tak ako na to poukazuje aj The European Alliance for Industrial Data, Edge and Cloud, ktorej cieľom je podporovať vývoj a zavádzanie špičkových cloudových technológií novej generácie do praxe. Tieto technológie umožňujú jednotlivým organizáciám flexibilitu, škálovateľnosť a efektívnosť. Tento projekt sa zameriava na vývoj flexibilnej cloudovej služby, ktorá spája tieto dve kľúčové oblasti - bezpečnosť a cloudové technológie.

Hlavným cieľom projektu INNOSOC je návrh otvoreného, multitenantného riešenia operačného centra bezpečnosti SOC, ktoré bude poskytované ako výkonovo flexibilná cloudová/kontajnerová služba s modulmi pre detekciu a predikciu anomálii s využitím strojového učenia a neurónových sietí.

Inovačným prvkom tohto projektu je implementácia prvkov automatizácie a pokročilých metód detekcie anomálií s využitím ML, konkrétne hlbokých neurónových sietí (DNN). Tie budú jednak aplikované na oblasť monitoringu a predikcie anomálii operatívy samotného cloud riešenia aprispejú tak kplynulejšej abezpečnejšej prevádzke platformy svyššou mierou dostupnosti, spoľahlivosti avýkonnosti. Hlavne však vyvinuté ML metódy budú použité na detekciu bezpečnostných anomálii v dátach získavaných zo systémov (komponentov) SOC centra adoplnia či zvýšia jeho efektivitu a účinnosť. INNOSOC projekt má potenciál priniesť reálnu otvorenú platformu, kde budú aplikovateľné poznatky a nové riešenia v oblasti kybernetickej bezpečnosti aotvorených cloudových riešení.

Samotný výskum otvorených riešení multi-tenant cloud-based SOC je relevantný kvôli potrebe efektívnych, škálovateľných a nákladovo efektívnych bezpečnostných riešení v stále komplexnejšom a vzájomne prepojenom digitálnom prostredí, po ktorých bude aj z dôvodu národných implementácii smerníc ako NIS2 a požiadaviek bezpečnejšej Európy rásť dopyt. Inovatívne zapojenie metód ML do prevádzky platformy aslužby

zároveň ide vtrende rozvoja multidoménových aplikácii metód ML, ktoré podporuje výkonnú analytiku apodporu procesov rozhodovania, rýchlejšiu aefektívnejšiu reakciu, presnosť a škálovateľnosť riešenia avneposlednej rade rozvíja prvky automatizácie ako techniky šetriacej ľudské zdroje. Riešenie projektu tak prispeje k riešeniu nových výziev v oblasti kybernetickej bezpečnosti, cloudových výpočtov a praktického vzdelávania kybernetických špecialistov.

S projektom súvisí aj dôležitý aspekt otvorenosti. Projekt INNOSOC bude postavený na otvorených a voľne dostupných virtualizačných technológiách (cloud alternatívne kontajner) sprvkami automatizácie správy amonitoringu ako technologického prostriedku pre flexibilnú aškálovateľnú prevádzku navrhovanej služby. SOC služba samotná bude tiež využívať integráciu otvorených riešení doplnenú oimplementáciu prvkov AI/ML (DNN) napríklad vrámci rýchlej detekcie anomálií. Tento prístup prispeje kudržateľnosti a dostupnosti jeho výstupov pre široké spektrum používateľov. Naše úsilie smeruje k vytvoreniu bezpečnejšieho a spoľahlivejšieho digitálneho prostredia, prináša nové poznatky a riešenia, podporuje ekonomický rast a zvyšuje dôveru používateľov pri využívaní digitálnych služieb adigitálnej transformácii.

V projekte vyvinuté postupy, metódy a dosiahnuté výstupy umožnia vývoj služby inovatívneho riešenia pre kybernetickú bezpečnosť v cloude. Vzhľadom na stav trhu s podobnými riešeniami a požiadavky plynúce z nových smerníc EU v oblasti kybernetickej bezpečnosti je budúci komerčný potenciál tohto riešenia nielen na trhu vSR veľmi veľký. Zákazníkom BRAIN:IT (súčasným či potencionálnym) umožní poskytovať ochranu pre svojich používateľov aaktíva. Zároveň zlepší efektívnosť a konkurencieschopnosť danej organizácie. UNIZA FRI umožní vybudovať SOC riešenie, ktoré prispeje k rozvoju praktických zručností študentov denného štúdia s podporou projektovo a problémovo orientovaného vzdelávania implementovaného na pracovisku UNIZA FRI ako aj prispeje krozvoju ďalších vedecko-výskumných aktivít voblasti bezpečnosti acloud computingu (CC). Projekt tak spĺňa svojim obsahom všetky náležitosti budúceho riešenia s komerčným potenciálom.

2.4.2 Špecifické ciele projektu

Dosiahnutie hlavného cieľa predstavuje vkaždom z jeho individuálnych komponentov, ale ako aj celok, komplexný a zložitý proces. Pre zabezpečenie dosiahnutia hlavného cieľa projektu boli vzmysle aplikácie architektonických prístupov kvývoju zložitých informačno-komunikačných systémov identifikované nasledujúce **špecifické ciele projektu**:

1. Návrh technologického riešenia pre prevádzkovanie služby SOC s využitím virtualizovaných riešení spracovanom až na úroveň TRL3.
2. Návrh inteligentného systému pre monitoring technologických prostriedkov aslužieb.
3. Návrh architektúry samotnej inovatívnej elastickej služby INNOSOC ako integrácie otvorených riešení a komponentov.
4. Návrh vhodných algoritmov strojového učenia s aplikáciou hlbokých neurónových sietí pre riešenie úlohy detekcie a predikcie bezpečnostných aoperačných anomálií.
5. Vytvorenie platformy pre zdieľanie nadobudnutých poznatkov v zmysle realizovaného projektu azásad otvorenej vedy.

Jednotlivé špecifické ciele budú riešené vzmiešaných tímoch parterov UNIZA FRI aBRAIN:IT a s pomocou použitia metodiky SMART za účelom dosiahnutia hlavného cieľa projektu INNOSOC.

(S) Definovania špecifického cieľa č. 1: *Návrh technologického riešenia pre prevádzkovanie služby SOC s využitím virtualizovaných riešení spracovanom až na úroveň TRL3, podľa požiadaviek definovaných pre prevádzku SOC služby.* Riešenie bude navrhnuté tak, aby ho bolo možné ľahko rozširovať a prispôsobovať potrebám azáťaži podľa požiadaviek zákazníkov. Návrh riešenia bude zahŕňať mechanizmy pre automatizáciu nasadenia audržateľnosti, monitoring a správu infraštruktúry, aktualizovanie a zálohovanie, spoľahlivosť adostupnosť, orchestráciu, automatizáciu, zabezpečenie aspracovanie súvisiacich procesov. Pri návrhu sa využije systémový prístup pre komplexné spracovanie problematiky.

(M) Na meranie dosiahnutia jednotlivých aktivít špecifického cieľa 1 sa využije paleta vhodných kľúčových metrík - KPI (Key performance indicators) ako MTTR (mean time to recovery) - priemerný čas obnovenia služby, HA (High Availability) vysoká dostupnosť v zmysle dostupnosti uzlov, ktoré môžu byť znefunkčnené na zachovanie funkčného systému, priemerná doba odozvy systému pre

rôzne úrovne zaťaženia, stupeň automatizácie, nákladovosť aefektívnosť riešenia ainé. Vrámci merania tohto cieľa sa bude realizovať aj pravidelné hodnotenie dosiahnutých výsledkov, tvorba dokumentácie v jednotlivých fázach realizácie riešenia, validácia, či boli splnené definované očakávania, verifikácia, či boli splnené požiadavky kladené na systém, porovnania, reporty ztestovania a atď.

(A) Pre dosiahnutie realizácie návrhu savyužije holistický a systémový prístup pre komplexné spracovanie danej problematiky od východzích požiadaviek cez výber vhodných komponentov a následnévytvorenie návrhu architektúry komplexnej virtualizačnej platformy riešenia. Návrh bude využívať moderné otvorené technológie virtualizácie. Výsledný návrh bude spĺňovať technické a bezpečnostné požiadavky súvisiace s prevádzkovaním inovatívnej virtuálnej služby INNOSOC svyššou mierou automatizácie činností operatívy.

(R). Navrhované riešenie považujeme za realistické amožné najmä vzhľadom na personálnu obsadenie projektu, kde jednotliví riešitelia majú dlhoročné a bohaté skúsenosti s modernými technológiami virtualizácie, kam zaraďujme využitie on-premise cloud computing riešení ako napríklad OpenStack alebo vo forme mikroslužieb nad Kubernetes atď.

(T) Časový rámec realizácie špecifického cieľa je bližšie popísaný vkapitole 3.

(S) Definovania špecifického cieľa č. 2: *Návrh inteligentného inovatívneho systému pre monitoring technologických prostriedkov aslužieb.* Návrh systému bude zohľadňovať výber vhodných parametrov pre sledovanie aktuálneho stavu zdrojov a výkonu, identifikáciu problémov, rýchlu detekciu výpadkov a bezpečnostných hrozieb, zlepšenie výkonu aplikácií, efektívne využívanie zdrojov, zabezpečenie dát. rýchlu škálovateľnosť. Výsledky budú poskytnuté cez navrhnuté vizualizácie (dashboardy), alerty areportingy. Do riešenia budú zakomponované prvky ML scieľom detekcie apredikcie anomálnych udalostí voperatíve virtualizovaného riešenia na základe zbieraných atribútov, logov ainých informácií z rôznych použitých zdrojov. Navrhovaný systém bude poskytovať rozšírené možnosti nastavenia alarmov aalertingu.

(M) Merateľnosť špecifického cieľa č. 2 bude realizovaná na základe získaných informácií z vhodne zvolených kľúčových metrík vo vzťahu k danému cieľu. Medzi takéto kľúčové metriky je možné zaradiť Presnosť detekcie výpadkov ako meranie presnosti systému v detekcii výpadkov a problémov v reálnom čas; Rýchlosť detekcie areakcie zameraný na overenie, ako rýchlo systém identifikuje výpadky areaguje; Škálovateľnosť a efektivita využívania zdrojov, zameranou na sledovanie resp. monitorovanie využívania zdrojov a služieb cloudovej platformy. Na základe tejto metriky je možné zabezpečiť optimálne využívanie zdrojov cloudu pre zamedzenie vzniku nadmerných nákladov; Nastaviteľnosť alarmov ako miery prispôsobiteľnosti alertovania. Výkonnosť systému aaplikácii zhľadiska času odozvy amnožstva dát, napríklad logov aich spracovania.

(A) Dosiahnuteľnosť špecifického cieľa č. 2 je úzko prepojené s výsledkami jednotlivých definovaných kľúčových metrík. Získané údaje budú porovnávané v rámci jednotlivých kontrolných etáp projektu, zároveň budú porovnané vzhľadom na definíciu špecifického cieľa č. 2 a hlavného cieľa realizovaného projektu. Súčasťou overenia a vyhodnotenia bude aj hodnotenie výkonu, t. j. či bol cieľ dosiahnutý na základe výsledkov monitorovania. Zistené nedostatky budú premietnuté do nápravných opatrení v zmysle aktualizácie systému, konfigurácie a pod. Návrh bude využívať moderné otvorené technológie. Zároveň bude v rámci overenia a vyhodnotenia cieľa vypracovaná dokumentácia o všetkých krokoch, výsledkoch monitorovania a aktualizáciách sumárneho výstupu na základe týchto zistení. Súčasťou dokumentácie budú aj porovnania, reporty z testovania, záverečná správa a ďalšie publikácie.

(R). Pre spracovanie takto komplexnej témy treba poznať pohľady zainteresovaných strán, kde výstup vedie ksprávne určeným parametrom monitorovania (metrikám), reportovaniu anastaveniu zmluvy o úrovni služby (SLA). Do takto komplexnej problematiky je záujem riešiteľov projektu zakomponovať prvky dohľadu suplatnením strojového učenia atak navrhnúť **inovatívny monitorovací systém**. Zhľadiska riešenia očakávame že inteligentný monitorovací systém pomôže

predchádzať problémom, predikovať poruchy a optimalizovať nadväzujúce procesy. Na základe stanoveného parciálneho cieľa navrhujeme nasledujúce realistické oblasti riešenia ako sú návrh metrík monitorovania ariešenie SLA, návrh architektúry monitorovacieho systému amonitoring výpočtovej asieťovej infraštruktúry, výber atestovanie riešení pre komponenty architektúry, vizualizácia, reporting, alarmy aalerting apodobne. Tieto oblasti riešenia by mali umožniť vytvorenie komplexného monitorovacieho systému, ktorý je schopný zlepšiť prevádzku a bezpečnosť virtualizovaných služieb v cloude a poskytovať hodnotné informácie pre administrátorov a prevádzkovateľov. Na základe uvedených informácií v súvislosti inteligentnými systémami pre monitoring prostredia a služieb v cloude je možné považovať špecifický cieľ č. 2 za realistický.

(T) Časový rámec realizácie špecifického cieľa 2 je popísaný vkapitole 3.

(S) Definovania špecifického cieľa č. 3: *Návrh architektúry samotnej inovatívnej elastickej služby INNOSOC ako integrácie otvorených riešení akomponentov*, ktorý zohľadňuje proaktívny prístup k bezpečnosti, za účelom monitorovania a ochrany informačných aktív, a za účelom implementácie celkovej stratégie bezpečnosti organizácií - tenantov v cloude, pre ktorých bude týmto spôsobom poskytovaná daná služba. Riešenie bude zahŕňať návrh rolí potrebných špecialistov v SOC centre, návrh procesov a technológií, ktoré budú riešiť nepretržité monitorovanie, prevenciu, detekciu, vyšetrovanie a reagovanie na kybernetické hrozby.

(**M**) Merateľnosť špecifického cieľa 3 je dôležitá pre overenie funkčnosti celého SOCaaS riešenia, a pre nepretržité zlepšovanie navrhnutých procesov, ľudského kapitálu a technológií použitých v SOCaaS. Počas riešenia budú merané rôzne aspekty výkonu SOCaaS služby, pričom ako kľúčové ukazovatele výkonu bude použitých týchto 5 metrík: čas zotrvania, počas ktorého majú aktéri hrozby prístup k sieti predtým, ako sú detekovaní a ich prístup je zastavený, MTTR (Mean Time To Detect) - priemerný čas, potrebný na identifikáciu platných bezpečnostných incidentov v sieti, MTTR (Mean Time to Respond) - priemerný čas potrebný na zastavenie bezpečnostného incidentu a následnú nápravu, MTTC (Mean Time to Contain) - čas potrebný na také vyriešenie incidentu, aby incident nespôsobil ďalšie škody na systémoch alebo údajoch, a TTC (Time to Control) - čas potrebný na zastavenie šírenia malvéru v sieti. Ďalšími vhodnými metrikami sú Náklady riešenia, t. j. celkové náklady na implementáciu a prevádzku riešenia SOCaaS. Uvedená metrika bude prezentovať informácie o hospodárnosti a efektivite architektúry SOCaaS v porovnaní s komerčne dostupnými alternatívnymi riešeniami. Doba implementácie, t. j. čas za ktorý bude úspešne riešenie nasadené v rátane jeho konfigurácie. Čím rýchlejšie bude možné riešenie implementovať, tým efektívnejšie bude možné reagovať na prípadné hrozby.

(**A**) Z hľadiska procesov bude riešenie zahŕňať jednotlivé kategórie tak, aby boli pokryté a dosiahnuteľné všetky základné procesy, vrátane klasifikácie udalostí a ich triedenia, tiketovacieho procesu, prioritizácie a analýzy sledovaných udalostí, procesu obnovy a nápravy, procesu hodnotenia aj auditu. Z technologického hľadiska, budú analyzované, vybrané a vyžité otvorené riešenia, ktoré významne znižujú náklady oproti substitútom komerčného charakteru. Z tohto pohľadu je možné takéto riešenia považovať za zaujímavé pre rôzne organizácie a používateľov s obmedzeným rozpočtom. Výhodou open source riešení je tiež vysoká úroveň flexibility a prispôsobiteľnosti kódu podľa konkrétnych potrieb organizácie. Služba SOCaaS bude zahŕňať takéto open source technologické riešenia, ktoré budú spĺňať potrebné funkcie monitorovania bezpečnosti, prieskumu informačných aktív automatizovaným spôsobom, posudzovania zraniteľností, monitorovania správania, prevencie a detekcie, na koncových zariadeniach i v sieti, zhromažďovania a analýzy bezpečnostných udalostí a logov z celej siete s možnosťou agregácie, korelácie a analýzu výstrah. Na základe uvedených informácií v súvislosti s návrhom architektúry SOCaaS na základe open source riešenia je možné považovať špecifický cieľ č. 3 za realistický.

(**R**) Služba SOCaaS bude navrhnutá tak, aby pri obnove systémov pri kybernetickom bezpečnostnom incidente boli všetky procesy a technológie nastavené tak, aby prihliadali na hlavné komponenty obnovy systémov po krízovej udalosti a plánovania kontinuity podnikania, ako je cieľ

doby zotavenia (recovery time objective - RTO), ktorý predstavuje maximálny tolerovaný interval výpadku daného zariadenia, systému, siete, alebo aplikácie, ktorý môže nastať po chybe, alebo kritickej udalosti. Parciálny cieľ 3 bude čerpať a stavať na výsledkoch z predošlých dvoch parciálnych cieľov 1 a 2, a pri monitorovaní, a detekcii incidentov využívať aj inovatívne metódy detekcie anomálií založené na strojovom učení, z parciálneho cieľa 4.

(T) Časový rámec realizácie špecifického cieľa 2 je bližšie špecifikovaný vkapitole 3.

(S) Definovania špecifického cieľa č. 4: *Návrh vhodných algoritmov strojového učenia s aplikáciou hlbokých neurónových sietí pre riešenie úlohy detekcie a predikcie bezpečnostných aoperačných anomálií.* Dosiahnutie uvedeného špecifického cieľa má umožniť rozšírenie funkcionality virtualizačnej platformy ahlavne SOCaaS vnej o riešenia pre detekciu a predikciu bezpečnostných (prevádzkových) anomálií pomocou pokročilých technológií v zmysle ML, konkrétne hlbokých neurónových sietí.

(M) Medzi vhodné kľúčové metriky pre meranie úspešnosti algoritmov je možné zaradiť napríklad presnosť detekcie anomálií, mier falošne pozitívnych a falošne negatívnych výsledkov, Počet identifikovaných bezpečnostných, aj operatívnych anomálii, rýchlosť detekcie,, presnosť predikcie, náročnosť na zdroje a podobne. Vzhľadom na dynamický charakter odvetvia, v ktorom bude projekt riešený, existuje predpoklad, že uvedený postup a kľúčové metriky budú upravované a prípadne dopĺňané počas riešenia projektu, vďaka čomu bude možné dosiahnuť čo najlepší výsledok vrámci realizácie špecifického cieľa 4.

(A) Pre potreby dosiahnutia špecifického cieľa č. 4 je potrebné definovať postupy pre získavanie vhodných údajov, ktoré budú slúžiť ako podklad pre trénovanie ML algoritmov za účelom identifikácie apredikcie anomálií. Riešitelia projektu sa zamerajú najmä na Identifikáciu a získavanie vhodných údajov zrôznych komponentov vizualizačnej platformy akomponentov SOCaaS (logy, reporty osieťových tokoch, jednotlivých paketoch, bezpečnostné udalosti, hlásenia apodobne) vhodných pre budovanie trénovacich a testovacích datasetov. Na základe stanovených cieľov bude vykonaný návrh, trénovanie atestovanie ML modelov súlohou identifikácie apredikcie bezpečnostných aoperatívnych anomálií scieľom dosiahnutia primeranej presnosti modelu pri primeranej spotrebe zdrojov adostatočnej rýchlosti detekcie. Vtejto etape sa bude riešiť aj problematika výberu najvhodnejšieho algoritmu (aplikácie ML modelu) na základe porovnaných výsledkov ajeho overenie na reálnych dátach v laboratórnych podmienkach, anásledná úprava riešenia na základe získaných informácií.

(R) Vzhľadom k rastúcemu množstvu komplexných kybernetických hrozieb rastie dôležitosť vývoja a nasadenia sofistikovaných nástrojov na ich detekciu a predikciu. Strojové učenie a neurónové siete môžu identifikovať vzory a anomálie, ktoré by nebolo možné zachytiť tradičnými metódami. Tento jav je spôsobený najmä veľkým objemom generovaných údajov, ktoré je potrebné v oblasti kybernetickej bezpečnosti avirtualizovanej operatívy analyzovať, navyše simperatívom na podmienky detekcie v reálnom čase. Práve vhodné metódy strojového učenia, napríklad aj hlboké strojové učenie vúlohe detekciou bezpečnostných anomálii, dokážu takýmto spôsobom pracovať a identifikovať vzory v množstve dostupných údajov. Zároveň je ich výhodou schopnosť učenia sa a prispôsobenia novým hrozbám a vzorcom na základe čoho môžu byť účinné pri identifikácií nových a neznámych hrozieb (zero day). Možnosť trénovania takto špecializovanej neurónovej siete môže viesť k dosiahnutiu nižšej frekvencie falošných poplachov oproti tradičným systémom, t. j. riešenie menšieho množstva zbytočných varovaní. Vzhľadom na personálne obsadenie projektu, kde mnohí riešitelia majú dlhoročné a bohaté skúsenosti snávrhom vhodných algoritmov strojového učenia s aplikáciou neurónových sietí pre potreby detekcie a predikcie bezpečnostných anomálií je možné považovať špecifický cieľ č. 4 za realistický.

(T) Časový rámec realizácie špecifického cieľa 1 je bližšie popísaný vkapitole 3.

(S) Definovania špecifického cieľa č. 5: *Vytvorenie platformy pre zdieľanie nadobudnutých poznatkov v zmysle realizovaného projektu azásad otvorenej vedy.* Tento cieľ reflektuje na potreby diseminácie poznatkov a výsledkov projektu INNOSOC.

(M) Merateľnosť špecifického cieľa č. 5 bude realizovaná na základe získaných informácií z vhodne zvolených KPI metrík vo vzťahu k danému cieľu. Medzi takéto KPI je možné zaradiť počet aktívnych používateľov na platforme alebo počet prístupov za dané obdobie. Táto metrika bude prezentovať informáciu, do akej miery je platforma využívaná a ako často. Ďalšou metrikou je Počet zdieľaných dokumentov, článkov, datasetovalebo iných príspevkov na platforme. Metrika identifikuje aktivitu členov tímu pri zdieľaní znalostí v zmysle stanoveného cieľa projektu. Ďalšiu metriku predstavuje Spätná väzba, t. j. počet príspevkov, diskusií, zdieľania dostupných materiálov a poznatkov používateľmi. Táto metrika poskytne dôležité informácie o vnímaní platformy používateľmi, jej kvalite a kvalite zdieľaných informácií v zmysle projektu. Vneposlednom rade to bude metrika aj počet odborných článkov na danú problematiku uverejnených včasopisoch azborníkoch. Uvedený kľúčové metriky zabezpečia merateľnosť špecifického cieľa č. 5, a zároveň umožnia vytvorenie online platformy pre zdieľanie nadobudnutých poznatkov v zmysle realizovaného projektu.

(A) Osvetové a diseminačné aktivity k riešenej problematike projektu budú realizovane s podporou webovej platformy/stránky, ktorá podporuje zdieľanie obsahu. Tu budú dostupné záverečné správy, reporty zexperimentov atestovania, návody a aktualizovaná kompletná projektová dokumentácia. Výstupy projektu budú publikované aj vo forme odborných príspevkov na domácich azahraničných konferenciách aodborných publikácií v indexovaných vedeckých časopisoch amedzinárodných vedeckých konferenciách, preferované tých, podporujúcich zásady „open-access“.

(R). Vytvorenie platformy pre zdieľanie nadobudnutých poznatkov partnerov projektu aširokú verejnosť s využitím možností spätnej väzby a zdieľaniu datasetov verejnosti pre podporu ďalšieho výskumu a rozvoja v zmysle realizovaného projektu je možné považovať špecifický cieľ č. 5 za realistický.

(T) Časový rámec realizácie špecifického cieľa 5 je plánovaný na je popísaný vkapitole 3.

2.5 Pracovné balíky, Výstupy, Merateľné a výkonnostné ukazovatele (KPI)

2.5.1 Zoznam pracovných balíkov

Kód pracovného balíka	Názov pracovného balíka	Subjekt zodpovedný za riadenie pracovného balíka	Začiatok aktivít *(uveďte mesiac realizácie projektu)*	Koniec aktivít *(uveďte mesiac realizácie projektu)*
KPB1	Návrh virt. riešenia	UNIZAFRI	M1	M16
KPB2	Návrh SOCaaS služby	UNIZAFRI	M6	M18
KPB3	Návrh ML algoritmov	UNIZAFRI	M5	M18
KPB4	Architektúra riešenia	BRAIN:IT	M13	M22
KPB5	Realizácia riešenia	BRAIN:IT	M19	M24
KPB6	Publikačné výstupy	UNIZAFRI	M8	M24
KPB7	Osvetové aktivity	BRAIN:IT	M13	M24
KPB8	Proj. dokumentácia	UNIZAFRI	M1	M24
KPB9	Záverečná správa	UNIZAFRI	M23	M24

2.5.2 Zoznam výstupov

Číslo výstupu	Výstup	Kód pracovného balíka	Subjekt zodpovedný za výstup	Typ	Prístup a šírenie	Spôsob overenia	Dodanie výstupu (mesiac projektu)
V1	výsledok analýzy dostupných riešení	KPB1	UNIZAFRI	dokumentácia	N	kompletná dokumentácia	M3
V2	zoznam definovaných kritérií	KPB1	UNIZAFRI	zoznam	N	schválený zoznam	M5
V3	popis vybraného riešenia spĺňajúceho stanovené kritériá	KPB1	UNIZAFRI	dokumentácia	N	kompletná dokumentácia	M7
V4	výsledok analýzy vhodných komponentov	KPB2	UNIZAFRI	dokumentácia	N	kompletná dokumentácia	M3
V5	zoznam definovaných kritérií	KPB2	UNIZAFRI	zoznam	N	schválený zoznam	M5
V6	popis dashbordov, monitorovacieho a reportovacieho systému	KPB2	UNIZAFRI	dokumentácia	N	kompletná dokumentácia	M7
V7	výsledok analýzy vhodných algoritmov	KPB3	UNIZAFRI	dokumentácia	N	kompletná dokumentácia	M10
V8	zoznam definovaných kritérií	KPB3	UNIZAFRI	zoznam	N	schválený zoznam	M12
V9	popis vybraného algoritmu spĺňajúceho stanovené kritériá	KPB3	UNIZAFRI	dokumentácia	N	kompletná dokumentácia	M17
V10	Zoznam funkčných a nefunkčných požiadaviek	KPB4	BRAIN:IT	zoznam	N	schválený zoznam	M14
V11	Biznis architektúra	KPB4	BRAIN:IT	dokumentácia	N	schválená dokumentácia	M16
V12	Technologická architektúra	KPB4	BRAIN:IT	dokumentácia	N	schválená dokumentácia	M19
V13	DNR - Detailný návrh riešenia spolu s prílohami	KPB4	BRAIN:IT	dokumentácia	N	kompletná dokumentácia	M22
V14	Funkčná infraštruktúra	KPB5	BRAIN:IT	dokumentácia	N	funkčná infraštruktúra	M19
V15	SW komponenty	KPB5	BRAIN:IT	zoznam	N	schválený zoznam	M20
V16	Funkčný PoC	KPB5	BRAIN:IT	dokumentácia	N	stabilnáunkčná cloud služba	M22
V17	Výsledky a vyhodnotenie testov	KPB5	BRAIN:IT	protokol	N	schválený protokol	M24
V18	publikované indexované články včasopisoch	KPB6	UNIZAFRI	články	P	registrácia vknižnici, indexovanie	M24
V19	príspevky z konferencií, zaradené v zborníkoch	KPB6	UNIZAFRI	zborníky	P	registrácia vknižnici, indexovanie	M24
V20	Vytvorenie online platformy	KPB7	BRAIN:IT	informačný portál	P	dostupnosť online	M15
V21	Dostupné online osvetové podklady a výstupy	KPB7	BRAIN:IT	edukačné materiály	P	schválený zoznam	M22
V22	zrealizované osvetové aktivity	KPB7	BRAIN:IT	aktivity	P	zoznam účastníkov, fotodokumentácia	M24
V23	aktualizované zdôvodnenie projektu	KPB8	UNIZAFRI	dokumentácia	N	schválené projektovým	M3

						výborom	
V24	aktualizovaný logický rámec projektu	KPB8	UNIZAFRI	dokumentácia	N	schválené projektovým výborom	M3
V25	aktualizované nástroje sledujúce časové dispozície projektu a plnenie cieľov	KPB8	UNIZAFRI	dokumentácia	N	schválené projektovým výborom	M5
V26	aktualizované čerpanie stanoveného rozpočtu	KPB8	UNIZAFRI	dokumentácia	N	schválené projektovým výborom	M6
V27	register rizík	KPB8	UNIZAFRI	register	N	schválené projektovým výborom	M3
V28	priebežná správa projektu	KPB8	UNIZAFRI	report	P	schválené projektovým výborom	M12
V29	záverečná správa projektu	KPB9	UNIZAFRI	report	P	schválené projektovým výborom	M24

2.6 Rozsah riešenia

Rozsah riešenia je stanovený pracovnými balíkmi, výstupmi a harmonogramom prác s trvaním. Bližšie informácie sú v kapitole Harmonogram realizácie a nasadenia, závislosti.

2.7 Metodika

Pre dosiahnutie cieľov projektu a požadovaných výstupov z jednotlivých aktivít projektu bude použitý systematický metodický postup pozostávajúci z nasledujúcich krokov: *definovanie cieľov skúmania; identifikovanie parametrov pre výber relevantných zdrojov informácií; vyhľadávanie relevantných zdrojov informácií; ukladanie zdrojov informácií; verifikácia zdrojov informácií; klasifikácia informácií; vyhodnotenie a použitie informácií; spracovanie dokumentácie; kontrola plnenia definovaného cieľa skúmania*.

Predpokladom pre dosiahnutie požadovaných výsledkov z jednotlivých aktivít projektu je využívanie relevantných zdrojov informácií a to najmä: *odbornú literatúru domácich a zahraničných autorov v zmysle riešenej problematiky projektu; zdroje uznávané vedeckou komunitou (najmä databázy vedeckých publikácií Web of Science, Scopus atď.); prípadové štúdie; dostupné sekundárne zdroje údajov (relevantné databázy, produktové listy, dokumentácie atď.); odborné vedomosti, zručnosti riešiteľov projektu a rozhovory s odborníkmi v oblasti riešenej problematiky projektu.*

Vzhľadom na množstvo rozsahu uvedených zdrojovo informácií bude potrebné identifikovať tie, ktoré budú relevantné pre riešenie projektu. Pre tento účel bude využitá koncepcia modelu metodiky PRISMA, t. j. postup na systematickú identifikáciu, výber, hodnotenie a syntézu rôznych typov zdrojov, vrátane publikácií, prípadových štúdií, vedeckých článkov a ďalších spomínaných zdrojov informácií. Týmto spôsobom bude zabezpečená štruktúrovaná a objektívna analýza

Okrem uvedeného postupu a koncepcie PRISMA budú ciele projektu dosahované aj ďalšími metódami, ktoré je možné rozdeliť podľa nasledujúcej klasifikácie: metódy získavania informácií; metódy spracovania informácií; metódy riešenia problému; metódy vyhodnotenia riešenia.

V rámci **metód získavania informácií** bude využitá *Metóda analýzy dokumentov* pre analýzu údajov kvalitatívneho charakteru, ktorých výskyt sa predpokladá najmä v súvislosti s rôznorodou dokumentáciou technológií, architektúr či open source riešení. *Metóda analýzy prípadových štúdií* bude použitá pre spracovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych údajov príkladov dobrej praxe v súvislosti s riešenou problematikou ako napr. dostupné riešenia a väzby medzi ich jednotlivými prvkami a podobne.

V rámci **metód spracovania údajov** bude využitá *Metóda kvalitatívneho vyhodnotenia* pre formulovanie záverov z analyzovaných zdrojov údajov, vykonaných experimentov atď. Ďalšou metódou je *Komparatívna*

metóda, ktorá bude použitá pre porovnanie výsledkov z vykonaných experimentov, trénovacích algoritmov ML, vykonaných testovaní v rámci predmetných aktivít projektu. *Metóda zovšeobecnenia údajov* bude použitá pri tvorbe záver z vykonaných analýz, monitoringu, definovania funkčných a nefunkčných požiadaviek navrhovaného riešenia projektu a pod. *Metóda kategorizácie údajov* bude využitá pre podporu návrhu služby SOCaaS pre vybrané virtul. riešenie atď. *Metóda holistického prístupu* bude požitá pre tvorbu sumárnych záverov pre potreby priebežnej aktualizácie zdôvodnenia projektu, priebežnú aktualizáciu logického rámca projektu, aktualizáciu rizík, vypracovania priebežnej správy projektu, získania a prepojenia podkladov potrebných pre vypracovanie záverečnej správy projektu a pod.

V rámci **metód riešenia problému** bude použitá *Metóda intuitívneho prístupu* pre uplatnenie poznatkov a skúseností kolektívu riešiteľov projektu. *Metóda syntézy* bude uplatnená najmä pri definovaní riešenia na úrovni TRL3. *Metóda modelovania* bude použitá pre riešenie projektu pri aktivitách modelovania diagramov v zmysle UML a Archimate a sumárne pri tvorbe DNR. *Logika*, ako sústava logických prostriedkov, bude uplatnená pri formulácií záverov, definovaní funkčných a nefunkčných požiadaviek, ktoré musí výsledné riešenie spĺňať, definovaní obmedzení, definovaní väzieb medzi prvkami a pod. *Kreativita* bude tiež uplatnená v podstatnej miere najmä v zmysle definovania obmedzení, návrhu jednotlivých prvkov riešenia obsiahnutých v architektúre atď.

Ako **metóda vyhodnotenia riešenia** budú použitá *Porovnávacia metóda* pre porovnanie získaných poznatkov prostredníctvom analyzovania rôznych zdrojov, v súvislosti s výberom open source riešenia, nástrojov a finalizáciou návrhu architektúry, vyhodnotením testov konceptu, finálnym návrhom algoritmu ML, detailným návrhom riešenia a pod.

Žiadateľ UNIZA FRI sa podieľa na riešení úloh a dvadsiatich dvoch výskumných projektov (pozri kap. 1.2). Pri riešení týchto projektov je esenciálnou súčasťou zabezpečenie spomínaného postupu a využívanie uvedených metód (a mnohých ďalších), pre dosahovanie požadovaných cieľov a výsledkov projektu. Partner BRAIN:IT má dlhoročné skúsenosti s vývojom softvéru a správou hardvéru (pozri kap. 1), a zároveň dlhodobo spolupracuje so žiadateľom nie len v oblasti technickej ale aj vzdelávacej, pri spolupráci na vedení záverečných prác a iných aktivitách, pri ktorých je neoddeliteľnou súčasťou kontakt k navrhovanými postupmi a metódami.

Vzhľadom na rýchlo sa vyvíjajúcu oblasť informačných a komunikačných technológií, v ktorej sa riešenie projektu nachádza môžu vniknúť výzvy nedostatočného uplatnenia uvedeného postupu a metód v zmysle získavania potrebných informácií pre plnenie aktivít v rámci jednotlivých KPB. V prípade naplnenia výzvy navrhujeme jej prekonanie spôsobom uplatnenia ďalších metód nad rámec uvedených. Jednou z navrhovaných metód je **Metóda zakotvenej teórie** (GTM - grounded theory method), ktorá je vhodná pre racionalizáciu a vysvetlenie rôznych javov najmä po získaní údajov z pozorovacích a testovacích aktivít. Ďalšou navrhovanou metódou je **Metóda vedeckého mapovania,** ktorá poskytne možnosť tvorby objektívnych kritérií pre hodnotenie výsledkov vykonaných analýz napríklad pomocou vizualizácie podobností a pod.

Pomocou vyššie uvedenej metodiky budú získavané údaje primárneho a sekundárneho charakteru, ktoré budú spracovávané riešiteľským tímom a publikované v rámci tvorby priebežnej a finálnej dokumentácie projektu. Integrácia princípov otvorenej vedy bude v projekte zabezpečená uplatňovaním otvorených riešení až na úroveň kódu a výsledky budú uložené v databázach dostupných vedeckej komunite a verejnosti (pozri kap. 2.2). Zároveň budú výstupy projektu dostupné v rámci online platformy v zmysle plnenia osvetových aktivít KPB7 disimilácie poznatkov (pozri kap. 3.1.1).

Projekt nepredpokladá ani **neplánuje realizáciu investícií do výskumnej** infraštruktúry a bude sa využívať existujúca infraštruktúra partnerov.

Pre preukázanie zásady *výrazne nenarušiť "do no significant harm"* bol využitý kontrolný zoznam podľa prílohy I technického usmernenia týkajúceho sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť" (2021/C58/01). Kontrolný zoznam podľa prílohy I je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Uveďte, ktoré z týchto environmentálnych cieľov si vyžadujú vecné posúdenie opatrenia z hľadiska dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“	Áno	Nie	Ak ste zvolili možnosť „nie“, uveďte odôvodnenie
Zmiernenie zmeny klímy		X	Činnosť podporovaná opatrením má zanedbateľný predpokladaný vplyv na tento environmentálny cieľ, pretože navrhované riešenie je orientované na dosiahnutie úrovne TRL3 s využitím existujúcej infraštruktúry.
Adaptácia na zmenu klímy		X	Činnosť podporovaná opatrením má zanedbateľný predpokladaný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj primárne nepriame účinky počas celého životného cyklu.
Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov		X	Činnosť, ktorá sa týmto opatrením podporuje, má zanedbateľný predvídateľný vplyv na tento environmentálny cieľ. Nezistili sa žiadne riziká zhoršenia životného prostredia, keďže sa nenainštalujú žiadne vodovodné zariadenia ani zariadenia využívajúce vodu.
Obehové hospodárstvo vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie		X	Činnosť podporovaná opatrením má zanedbateľný predpokladaný vplyv na tento environmentálny cieľ. Opatrenie nepovedie k významnej neefektívnosti pri používaní zdrojov ani k zvýšeniu vzniku odpadu.
Prevencia a kontrola znečisťovania ovzdušia, vody alebo pôdy		X	Činnosť podporovaná opatrením, má zanedbateľný predvídateľný vplyv na tento environmentálny cieľ. Nezistili sa žiadne riziká zhoršenia životného prostredia, keďže sa nenainštalujú žiadne zariadenia využívajúce vodu, znečisťujúce ovzdušie či pôdu, ani nezasahujú do pôdy.
Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov		X	Činnosť podporovaná opatrením, má zanedbateľný predvídateľný vplyv na tento environmentálny cieľ. Návrh INNOSOC služby sa neorientuje na akúkoľvek aktivitu v oblastiach citlivých na biodiverzitu alebo v blízkosti takýchto oblastí .

Navrhované riešenie a z neho vyplývajúce aktivity (pozri kap. 3.1.1) nepatria medzi činnosti a aktíva, ktoré sú vylúčené z podpory (2021/C58/01):

i. V rámci projektu nebudú realizované, vzhľadom k hlavnému cieľu (pozri kap. 1.1), činnosti a aktíva súvisiace s fosílnymi palivami vrátane následného použitia.
ii. Aktivity projektu *(pozri kap. 3.1.1)* nepredpokladajú obchodovanie s emisiami (ETS)
iii. Hlavný cieľ a špecifické ciele projektu (pozri kap. 1.1) preukázateľne deklarujú, že nebudú realizovane ani plánované činnosti a aktíva súvisiace so skládkami odpadu, spaľovňami.
iv. Rovnako nie je projekt zameraný na činnosti a aktíva súvisiace so zariadeniami na mechanicko-biologické spracovanie odpadu.
v. Aktivity projektu nepovedú k významnej neefektívnosti pri používaní zdrojov ani k zvýšeniu vzniku odpadu, t. j. nebudú realizované činnosti *a aktíva, pri ktorých dlhodobé zneškodňovanie odpadu môže poškodiť životné prostredie.*

Spoločnosť BRAIN:IT má schválenú a aplikovanú politiku spoločnosti vývoja produktov a prevádzky v súlade so zachovaním čo najnižšej enviromentálnej záťaže (environmental friendly). Okrem Quality Management System STN EN ISO 9001:2016 má spoločnosť aj certifikáty „The environmental management system STN EN ISO 14001:2016“ a „The Information Security Management System STN ISO/IEC 27001:2014“, Service Management System STN ISO/IEC 20000-1:2021 a Business Continuity Management System EN ISO 22301:2019. V súlade so slovenskými zákonmi je držiteľom Certifikátu spôsobilosti vykonávať výskumnú a vývojovú činnosť číslo 2020/16471:2-D1230.

Excelentnosť žiadateľa projektu a partnera, v zmysle dostatočnej expertízy pre projekt a jeho riešenie v požadovanej kvalite a rozsahu pre obsiahnutie všetkých aspektov (vrátane multi- a interdisciplinárneho prístupu, znalostí o otvorenej vede, FAIR prístupu k výskumných dátam, rodovej rovnosti vo výskume a pod.), prezentuje kapitola 1.2 a kapitola 2.2 dokumentácie tohto projektu.

2.8 Dopad projektu a prínosy

Aplikovaný výskum voblasti CC technológií, kybernetickej bezpečnosti srozšírením o využitie ML metód má potenciál sviacerými aspektami dopadu. Vývoj nových inovatívnych cloudových a bezpečnostných riešení prispejú vo všeobecnosti k akcelerácii vedeckej a výskumnej spolupráce medzi výskumnými inštitúciami a podnikateľským prostredím. Očakáva sa tak **zvyšovanie inovačnej schopnosti** a excelentnosti vo výskume a inováciách, rozvoj a popularizácia vedy na národnej aj medzinárodnej úrovni, rozvoj vzdelávania aprípravy špecialistov vdvoch identifikovaných oblastiach výskumu. Avšak primárnym dopadom projektu INNOSOC, je zvýšenie úrovne kybernetickej bezpečnosti aobmedzenie dopadov bezpečnostných hrozieb na biznis procesy vďaka poskytnutiu otvoreného, multitenantného a flexibilného riešenia operačného centra bezpečnosti SOC. Riešenie bude spracované averejne dostupné pre budúce on-premise nasadenia alebo ako vo forme ponúkanej efektívnej služby dostupnej širokej verejnosti, ale najmä menším organizáciám verejnej správy, ako aj mikro, malým a stredným podnikom. Vývoj aprevádzkovanie takejto služby zároveň prevádzkovateľovi poskytne zvýšenie konkurencieschopnosti v rámci relevantného segmentu trhu, ďalšie komerčné príležitosti spotenciálom budúceho komerčného produktu afinálne aj zvýšenie dôvery budúcich zákazníkov. Používateľovi služby tak okrem priameho zvýšenia bezpečnosti asplnenie zákonom predpísaných náležitosti prinesie aj zníženia nákladov na prevádzku nových bezpečnostných riešení.

Významnosť dopadu na **oblasť poznania a vedeckú komunitu** je najmä všpecifickom nasadení už všeobecne rozšírených techník strojového učenia a neurónových sietí na problematiku bezpečnosti a ich využiteľnosti na danú oblasť aplikácie. Riešenie tak pokryje relevantné náležité aspekty riešenia azabezpečí dostupnosť výsledkov ako prístup k trénovacím datasetom, nové metódy rozpoznávania anomálií voperatíve vybraného virtualizačného riešenia ako aj vúlohe detekcie apredikcie bezpečnostných anomálií s dôrazom na vysvetliteľnosť rozhodnutia, nový koncept umožňujúci rozhodovanie v reálnom čase. Vzhľadom na zámer projektu akomplexnosť návrhu je prínosom dostupnosť technologických postupov svyužitím systémových aarchitektonických prístupov, ktoré môžu viesť k tvorbe komplexných bezpečnostných riešení.

Dôležitý je aj **dopad na ekonomiku** a to najmä sprístupnením otvoreného riešenia, ktoré bude schopné znížiť negatívne ekonomické dopady bezpečnostných incidentov a kybernetických útokov. Zároveň je pre spoločnosť dôležitý fakt, že projekt INNOSOC dokáže **zvýšiť úroveň dôvery** širokej verejnosti v bezpečné prostredie elektronických štátnych služieb zvýšením úrovne zabezpečenia aj menších verejných inštitúcií, ako aj zvýšenie pocitu bezpečia v online elektronickom priestore vytváraným práve aj mikro, malými aj strednými podnikmi, ktoré sú v rámci zachovania konkurencieschopností povzbudzované tieto elektronické služby ponúkať a zároveň sú ale povinné ich aj chrániť. Samotná podstata digitalizácie, automatizácie a najmä využívanie CC riešení sefektívnejším využívanom výpočtových zdrojov aponukou tejto služby pre menšie subjekty dokáže výrazne pozitívne ovplyvniť environmentálnu záťaž na naše životné prostredie.

Riešenie projektu prinesie kvalitatívne akvantitatívne prínosy:

Kvalitatívne prínosy	Kvantitatívne prínosy
Zvýšenie dôvery v elektronické služby verejných inštitúcií a súkromných podnikov, zvýšenie úrovne zabezpečenia elekronických služieb štátu a súkromného sektora, zvýšenie úrovne digitalizácie a vytvorenie bezpečnejšieho online elektronického prostredia, zvýšenie úrovne bezpečnostného povedomia širokej verejnosti, zvyšovanie inovačnej schopnosti, zvýšenie konkurencieschopnosti, zníženie environmentálnej záťaže, rozvoj poznania voblasti adopad na VaV komunitu rozvoj vedomostí voblasti implementácie nelineárnych modelov formou neurónových sietí na riešenie úloh anomálií vcloud systémoch a bezpečnosti rozvej vedecko-výskumnej spolupráce medzi výskumnými inštitúciami a podnikateľským prostredím	Zníženie počtu bezpečnostných hrozieb a incidentov zníženie negatívneho ekonomického dopadu ako následkov útokov zvýšenie počtu študentov projektovej a praktickej výučby v oblasti kybernetickej bezpečnosti acloud technológií zvýšenie počtu riešených záverečných prác vtéme projektu vypísanie avedenie tém doktorandských prác vtéme projektu rozšírenie nových metód detekcie bezpečnostných hrozieb uchádzanie sa onové projekty voblasti pre otvárané projektové výzvy

Počas všetkých fáz projektu budú neustále vyhodnocované a overované riziká projektu a bude sa dohliadať na aplikovanie mitigačných opatrení pre úspešné naplnenie merateľných ukazovateľov a cieľov projektu. UNIZA FRI aj BRAIN:IT, majú dlhoročné skúsenosti s jednotlivými oblasťami, z ktorých sa projekt INNOSOC skladá. Každú z parciálnych oblastí má svojou expertízou pokrytý Žiadateľ alebo Partner, prípadne oba subjekty a spolu sú schopný zastrešiť všetky aspekty vyplývajúce zo známych, ale aj neznámych rizík. Je tak predpoklad, že konzorcium na základe navrhnutých postupov dosiahne predpokladané výstupy ariešenie projektu bude mať očakávané dopady.

Vprojekte navrhované opatrenia aich kvalita sú plne v súlade so súčasnou bezpečnostnou stratégiou, strategickými plánmi, potrebami digitalizácie, rámcovým programom HORIZONT či v súlade so Stratégiou **SK RIS3 2021+** tak ako uvádzame vkapitole 1.2, časť **Výzvy a problémy, na ktoré projekt reaguje.** Uvedené tak jasne predurčuje vhodnosť a správnosť opatrení, ktoré sú všeobecne považované za spôsob, akým sa vyrovnávať s kybernetickými hrozbami.

Zhľadiska stratégie manažovania práv duševného vlastníctva k výsledkom projektu bude riešenie hlavného cieľa ako aj jednotlivé výstupy projektu INOSOC od úplného návrhu cez implementáciu až k samotnému záveru definované ako **otvorené a dostupné širokej verejnosti**. Je našou snahou o dosiahnutie čo najvyššej transparentnosti, ktorá bude zavŕšená sprístupnením kompletného duševného vlastníctva vzniknutého počas a v závere projektu v podobe otvoreného softvéru.

2.9 Širší dopad projektu

Z hľadiska strednodobých dopadov je možné uvažovať so zvýšením bezpečnosti kybernetického priestoru ako takého. Zároveň zo strednodobého pohľadu sa jedná najmä o ekonomický dopad a to zníženie nákladov vzniknutých kybernetických incidentov a útokov. Z dlhodobého hľadiska je možné uvažovať o vytvorení znalostnej databázy, ktorá má zjavný vedecký a spoločenský dopad.

Z dlhodobého hľadiska projekt INNOSOC položí základný kameň a odrazový mostík všetkým ostatným subjektom zaoberajúcim sa kybernetickou bezpečnosťou, ktorý budú môcť voľne používať, rozvíjať rôznymi ďalšími smermi spracované návrhy a zabezpečiť tak dobiehanie za vývojom nových a sofistikovanejších kybernetických hrozieb.

Zhľadiska prepojenia spolupráce oboch typov organizácii sa UNIZA FRI aj BRAIN:IT spoločne zaväzujú, že nielen počas, ale aj po skončení projektu, sa budú naďalej podieľať na prevádzke a ďalšom rozvoji výstupov projektu INNOSOC a tém súvisiacich skybernetickou bezpečnosťou. Spoločnou snahou bude posunúť projekt v spolupráci na základe dohôd tretím stranám predstavujúcim menšie verejné inštitúcie a mikro, malé a stredné podniky, ktoré už v iniciačnej fáze projektu preukázateľne aj vo forme dohôd prejavili značný záujem o využívanie výstupov projektu v reálnej prevádzke.

Cieľovými skupinami spotenciálom využívania vzniknutých výstupov projektu sú:

- Menšie inštitúcie verejnej aštátnej správy

- Vzdelávacie a výskumné inštitúcie
- Podniky a organizácie (veľkosti mikro, malé a stredné podniky)
- Neziskové organizácie aobčianske združenia
- Konečný používatelia aširšia verejnosť
- Odborná komunita ale aj široká verejnosť

Pre všetky malé subjekty prinesie projekt INNOSOC riešenie cenovo dostupnej otvorenej platformy alebo len služby, vďaka ktorej bude môcť naplniť na neho kladené bezpečnostné požiadavky vyplývajúce znových zákonných noriem.

Odborná komunita ako aj široká verejnosť získajú prostredníctvom verejne dostupnej otvorenej platformy prístup kvýsledkom projektu, vďaka ktorému budú môcť napĺňať svoje čiastkové individuálne ciele prípadne sa aj podieľať na samotnom vývoji, smerovaní, udržiavaní aj následnej podpory po ukončení projektu.

Na druhú stranu v rámci identifikovaných rizík je identifikovaný aj jeden z negatívnych dopadov práve prílišná centralizácia SOCaaS a hlavným mitigačným opatrením je práve možnosť zabezpečenia takéhoto centrálneho bodu alebo bodov práve expertnými skupinami s vyššou úrovňou expertízy v danej oblasti ako aj dodržiavanie prevádzkových opatrení v zmysle ITILv4.

Očakávané výsledky adopady jednotlivých aktivít projektu INNOSOC budú premietnuté do nasledovných merateľných ukazovateľov:

- počet mladých vedecko-výskumných pracovníkov do 35 rokov pôsobiacich na projekte 14
- počet vedecko-výskumných pracovníkov pôsobiacich na projekte 36 (za partnerov)
- počet publikácií 20, ztoho 10 indexovaných vdatabázach WoS, SCOPUS alebo IEEE
- prezentácia výsledkov projektu (poster, prezentácia) na domácich vedeckých konferenciách 5
- prezentácia výsledkov projektu (poster, prezentácia) na zahraničných konferenciách 2
- zorganizovanie jedného odborného sympózia
- počet min 2 spoluprác so súkromným sektorom
- počet 5vypísaných /realizovaných bakalárskych alebodiplomových prác vrámci problematiky projektu
- 10 ako počet študentov zapojených do projektovej výučby na témach súvisiacich sbezpečnosťou aCC
- 10 odborných/popularizačných textov ztémy CC a bezpečnosti
- Jedna vysokoškolská učebnica zoblasti CC
- Rozvoj existujúceho privátneho CC riešenia

Výsledky ako aj dopady projektu boli určené na základe skutočného stavu parterov, ktoré sú odrazom vedecko-výskumného a vzdelávacieho zamerania UNIZA FRI akomerčného zamerania BRAIN:IT ateda skutočných dopytov po službe obdobného alebo rovnakého charakteru ako aj po samotnom riešení a to od menších inštitúcií verejnej správy ako aj mikro, menšími a strednými podnikmi. BRAIN:IT ako poskytovateľ dôveryhodných služieb v zmysle eIDAS a teda vystupujúci ako certifikačná autorita pravidelne získava podnety a vyhodnocuje marketingové stratégie, ktorých výsledkom je preukázateľný dopyt. Tento fakt podporuje aj skutočnosť, že už v iniciálnej fáze projektu sa na základe jednaní uzatvorili dohody o spolupráci o podpore využívania ďalšieho rozširovania výstupov projektu.

Potenciálne prekážky plánovaného dopadu projektu

Ako hlavnú prekážku pre podmienky vSR identifikujeme ešte stále málo rozšírené využívanie pokročilých bezpečnostných riešení zameraných na zber informácií o prevádzke informačných sietí a systémov, ktoré tvoria zjavnú prerekvizitu potrebnú na zapojenie organizácie do využívania navrhovanej služby. V zmysle eliminácie projektových rizík bolo ako hlavné mitigačné opatrenie stanovené vytvoriť odporúčania a postupy na zavedenie vhodných technológií ariešení, ktoré budú slúžiť ako zdroj dát do INNOSOC služby. Jedná sa napríklad o open-source IPS/IDS, iných bezpečnostných zariadení ako sú napríklad NextGen FW, zdroje sieťových aaplikačných logov, identity IAM logy ainých podobne, po nasadení ktorých umožnia zvýšenie využiteľnosti celého riešenia usubjektov.

3 Analýza požiadaviek

Táto kapitola sa podrobnejšie zameriava na analýzu požiadaviek, ktoré predstavujú nevyhnutný základný vstup pre návrh a následnú realizáciu riešenia. Jej hlavným cieľom je dôsledne identifikovať, zhromaždiť a systematickým spôsobom popísať očakávania používateľov, ako aj funkčné potreby, ktoré musí systém napĺňať. Táto analýza zároveň slúži ako jeden z kľúčových vstupov pre tvorbu architektonického návrhu a pre presné definovanie rozsahu implementácie jednotlivých častí systému. Požiadavky, ktoré boli získané, sú následne rozdelené podľa ich charakteru, čo umožňuje ich lepšiu orientáciu a spracovanie v ďalších fázach projektu. Všetky požiadavky sú spracované prehľadným, štruktúrovaným a jednotným spôsobom, ktorý zodpovedá osvedčenej metodike. Kapitola zároveň vytvára rámec pre ďalšiu validáciu, priebežnú kontrolu a efektívne plánovanie vývoja riešenia.

3.1 Postup analýzy požiadaviek

Pri vývoji architektúry je v rámci tohoto projektu použitý rámec TOGAF a jazyk Archimate. Využívanie komponentov rámca TOGAF bolo pre účely tohoto projektu prispôsobené. Z rámca bola predovšetkým prevzatá časť metódy pre vývoj architektúry (Architecture Development Method) týkajúca sa vývoja architektúry vo všetkých štyroch architektonických doménach. Metóda pre vývoj architektúry predstavuje proces s doporučenými krokmi a aktivitami. Aj keď je ADM často spájaný s iteratívnymi a agilnými prístupmi, s ohľadom na ciele a charakter tohto projektu bola prispôsobená metodike Waterfall, ktorá je sekvenčná a lineárna.

Projekt je vyvíjaný v jednotlivých na seba nadväzujúcich fázach.

Vrámci prvej fázy sa realizuje analýza požiadaviek, ktoré definujú očakávania používateľov azainteresovaných strán.

Počas druhej fázy sa požiadavky transformujú do návrhu architektúry systému, ktorý definuje ako bude systém fungovať. Návrh prebieha vdvoch úrovniach. High level návrh rozhoduje o celkovej štruktúre systému, ako sú hlavné komponenty a spôsob ich vzájomného prepojenia. Detailná špecifikácia podrobnejšie popisuje každý modul alebo komponent, vrátane dátových modelov, algoritmov, rozhraní alogických tokov. Tento návrh je podrobený schváleniu, aby sa zabezpečilo, že spĺňa požiadavky a rešpektuje technologické, finančné a legislatívne obmedzenia.

Po jeho pripomienkovaní aschválení začína fáza implementácie. Počas nej sa implementujú jednotlivé moduly systému podľa špecifikácie, pri písaní kódu sa uplatňujú štandardy kvality a bezpečnosti. Priebežné testovanie každého modulu zabezpečí UNIT testovanie. Fáza implementácie prebehne vdvoch krokoch. Vprvom kroku sa nasadí verzia aplikácie obsahujúca funkčnosť, ktorá pokrýva stanovené funkčné požiadavky avykoná sa kontrola aschválenie prvej fázy implementácie. Vdruhom kroku sa vykoná implementácia ostávajúcej funkčnosti aintegrácia na existujúce moduly.

Ďalšia fáza zabezpečí otestovanie systému. Overí sa, že všetky komponenty spolupracujú správne a že systém ako celok plní požiadavky definované v úvodnej fáze.

Po úspešnom testovaní sa systém nasadzuje do produkčného prostredia. Tento proces zahŕňa inštaláciu softvéru a konfiguráciu prostredia. Súčasťou tejto fázy je aj školenie používateľov, aby vedeli systém efektívne využívať.

Po nasadení sa systém monitoruje a priebežne sa aktualizuje podľa potrieb používateľov a technologických zmien. Údržba zahŕňa opravu chýb, implementáciu nových funkcií a optimalizáciu výkonu. Proces údržby musí rešpektovať všetky legislatívne požiadavky, napríklad zabezpečenie ochrany osobných údajov a kybernetickú bezpečnosť.

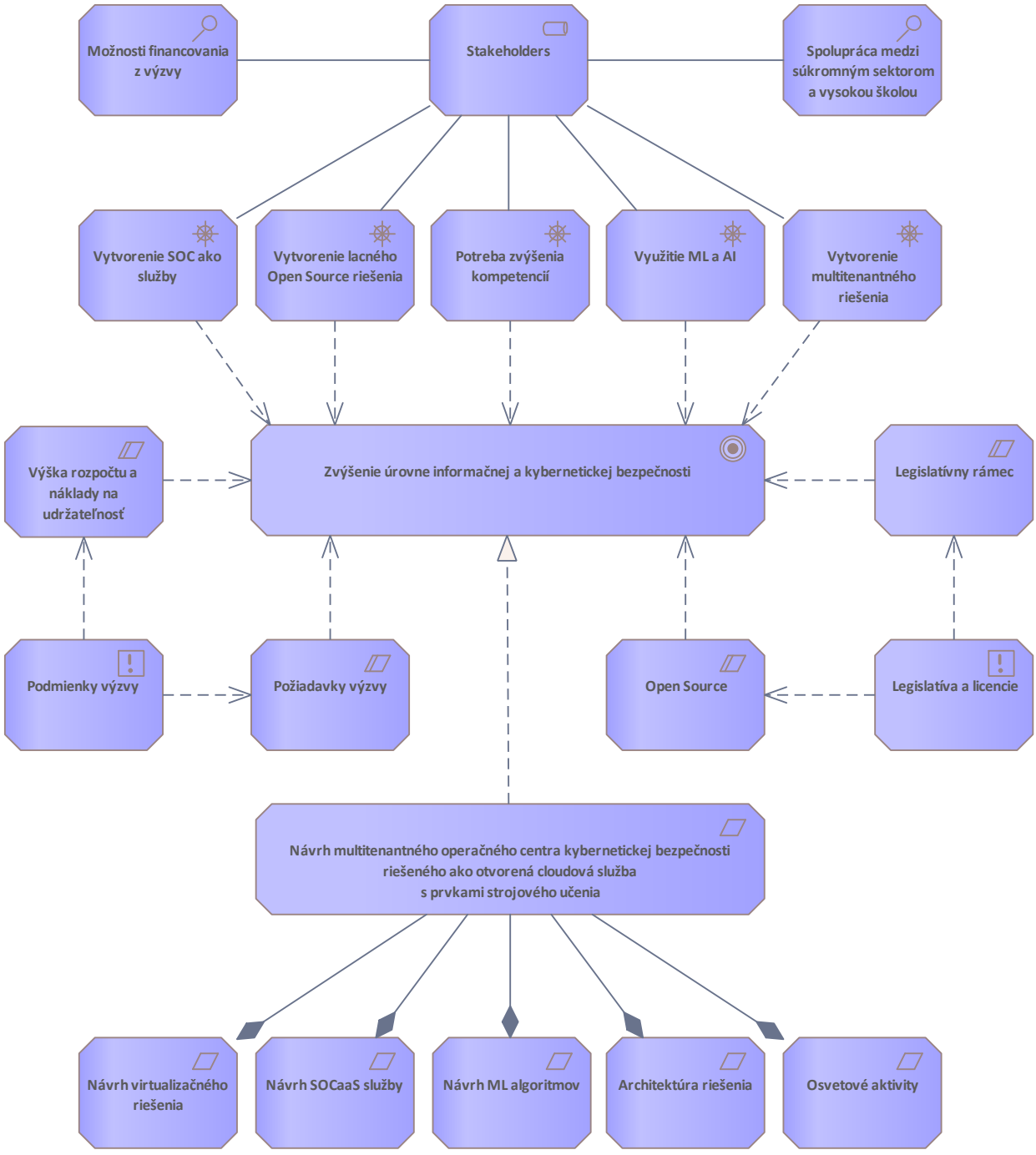
Pre dizajn vyvíjaných aplikačných komponentov je použitý nástroj Enterprise Architect.

3.2 Používateľský prieskum

V rámci projektu sa nevykonával používateľský prieskum. Požiadavky na systém boli definované na základe podkladov uvedených v rámci opisu projektu v čase predkladania žiadosti.

3.3 Motivačná architektúra

3.3.1 Motivation Viewpoints

Motivation Viewpoint

3.4 Katalóg požiadaviek a jeho mapovanie na návrh ich riešenia

Katalóg požiadaviek je definovaný ako príloha tohto dokumentu. Návrh riešenia požiadaviek je obsahom tohto dokumentu a je detailne popísaný v nasledujúcich kapitolách. Testovanie bude zachytené vo výstupe V17.

3.5 Legislatíva, smernice a metodické materiály zohľadnené v riešení

Pri návrhu riešenia informačného systému kybernetickej bezpečnosti boli zohľadnené záväzné právne predpisy Európskej únie a Slovenskej republiky, ako aj vybrané technické normy, rámce a metodické materiály, ktoré predstavujú relevantnú odbornú bázu pre návrh, implementáciu, prevádzku a rozvoj riešenia typu multitenantného SOC/SOCaaS. Cieľom bolo zabezpečiť, aby navrhované riešenie zodpovedalo požiadavkám na riadenie kybernetických rizík, ochranu osobných údajov, auditovateľnosť, kontinuitu prevádzky, incident management a primerané technické a organizačné bezpečnostné opatrenia.

Záväzné právne predpisy

Na úrovni Európskej únie bol pri návrhu riešenia zohľadnený najmä právny rámec vyplývajúci zo smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 (NIS2), ktorá ustanovuje opatrenia na dosiahnutie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii. Táto smernica rozširuje rozsah regulovaných subjektov, posilňuje požiadavky na riadenie kybernetických rizík, hlásenie incidentov, kontinuitu činností, bezpečnosť dodávateľského reťazca a zodpovednosť manažmentu. Návrh riešenia preto vychádza z princípu, že architektúra, procesy a bezpečnostné mechanizmy musia byť navrhnuté tak, aby vedeli podporiť plnenie týchto povinností na strane prevádzkovateľa aj zákazníckych organizácií.

Na národnej úrovni bol zohľadnený najmä zákon č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti v aktuálnom znení, ktorý predstavuje základný rámec kybernetickej bezpečnosti v Slovenskej republike. Tento zákon upravuje najmä organizáciu kybernetickej bezpečnosti, základné povinnosti regulovaných subjektov, hlásenie incidentov, výkon auditu kybernetickej bezpečnosti a nadväzujúce bezpečnostné opatrenia. Návrh riešenia preto reflektuje požiadavky na riadenie bezpečnosti, zaznamenávanie a vyhodnocovanie udalostí, evidenciu incidentov, podporu auditov a tvorbu bezpečnostnej dokumentácie.

S riešením úzko súvisia aj vykonávacie predpisy Národného bezpečnostného úradu, najmä vyhláška č. 227/2025 Z. z., ktorá ustanovuje obsah bezpečnostných opatrení a rozsah všeobecných bezpečnostných opatrení pre oblasti kybernetickej bezpečnosti, a vyhláška č. 493/2022 Z. z. o audite kybernetickej bezpečnosti. Tieto predpisy boli zohľadnené najmä pri návrhu bezpečnostnej architektúry, rozsahu logovania, kontroly prístupov, riadenia zraniteľností, monitorovania prevádzky, správy incidentov a podpory pre auditné a kontrolné činnosti.

V rozsahu, v akom riešenie spracúva osobné údaje, boli zohľadnené aj požiadavky nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 (GDPR) a zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v aktuálnom znení. To je relevantné najmä pri spracúvaní používateľských identít, auditných záznamov, bezpečnostných logov, IP adries, identifikátorov zariadení alebo údajov vznikajúcich pri vyšetrovaní incidentov. Z uvedeného dôvodu návrh riešenia zohľadňuje princípy zákonnosti spracúvania, minimalizácie údajov, riadenia prístupov, uchovávania údajov, evidencie operácií a primeraného zabezpečenia spracúvania.

V prípadoch, keď riešenie monitoruje alebo spracúva prevádzkové a komunikačné údaje elektronických komunikácií, je potrebné zohľadniť aj zákon č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách. V takom prípade musia byť mechanizmy monitorovania, zberu a uchovávania údajov navrhnuté tak, aby rešpektovali osobitné pravidlá vzťahujúce sa na elektronické komunikácie, najmä v oblasti dôvernosti komunikácie, spracúvania prevádzkových údajov a zákonného rozsahu monitorovania. Táto časť sa uplatní podľa konkrétneho spôsobu nasadenia riešenia a typu integrovaných zdrojov dát.

Zohľadnené bolo aj nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/881 (Cybersecurity Act), a to najmä ako referenčný rámec pre európsku certifikáciu kybernetickej bezpečnosti ICT produktov, služieb a procesov a pre všeobecné smerovanie dôveryhodnosti bezpečnostných riešení v prostredí EÚ. Hoci toto nariadenie samo osebe neurčuje detailný návrh SOCaaS platformy, je relevantné pri posudzovaní dôveryhodnosti použitých technológií a pri budúcom rozvoji riešenia smerom k vyššej úrovni preukázateľnej bezpečnosti.

Normy, rámce a metodické materiály

Pri návrhu riešenia boli ako odborné a metodické východiská zohľadnené aj medzinárodne uznávané normy a rámce. Základným referenčným rámcom je rodina noriem ISO/IEC 27000, najmä ISO/IEC 27001 pre systém manažérstva informačnej bezpečnosti, ISO/IEC 27002 pre katalóg bezpečnostných opatrení a kontrol a ISO/IEC 27005 pre riadenie rizík informačnej bezpečnosti. Tieto normy boli použité ako metodický základ pri návrhu governance modelu, bezpečnostných politík, klasifikácie aktív, riadenia rizík, prístupových práv, kryptografických opatrení, logovania a interných kontrol.

Pre oblasť kontinuity prevádzky a obnovy po incidente bola zohľadnená norma ISO 22301, ktorá poskytuje rámec pre systém manažérstva kontinuity podnikania. Jej princípy sa v návrhu riešenia premietajú najmä do požiadaviek na dostupnosť služby, zálohovanie, obnovu prevádzky, plánovanie kapacít, riadenie výpadkov a návrh havarijných scenárov.

Vzhľadom na spracúvanie údajov s možným dopadom na súkromie bola ako odporúčaný metodický rámec zohľadnená aj norma ISO/IEC 27701, ktorá rozširuje systém manažérstva informačnej bezpečnosti o riadenie ochrany osobných údajov. V návrhu riešenia sa to prejavuje najmä v oblastiach evidencie spracovateľských operácií, rolí prevádzkovateľa a sprostredkovateľa, minimalizácie údajov, retenčných pravidiel a ochrany osobných údajov v logoch a incidentných záznamoch.

Pre návrh procesov riadenia kybernetického rizika, ich mapovanie na organizačné opatrenia a komunikáciu so stakeholdermi bol zohľadnený aj NIST Cybersecurity Framework 2.0. Tento rámec bol využitý ako podporný metodický model pri štruktúrovaní bezpečnostných oblastí a procesov do domén Govern, Identify, Protect, Detect, Respond a Recover. Pre oblasť reakcie na incidenty bol ďalej zohľadnený dokument NIST SP 800-61 Rev. 3, ktorý poskytuje aktuálne odporúčania pre incident response v nadväznosti na CSF 2.0.

Z pohľadu prevádzkového modelu SOC boli zohľadnené aj materiály agentúry ENISA, najmä dokument „How to set up CSIRT and SOC“, ktorý poskytuje praktické odporúčania pre budovanie a zlepšovanie schopností CSIRT a SOC. Tento materiál bol využitý pri návrhu rolí, procesov, prevádzkových väzieb, eskalačných mechanizmov, reportovania a organizačného usporiadania bezpečnostného dohľadu. V nadväznosti na NIS2 boli vzaté do úvahy aj aktuálne technické odporúčania ENISA pre implementáciu opatrení kybernetického risk managementu.

Pre oblasť detekcie hrozieb, korelácie udalostí, threat intelligence a mapovania detekčných scenárov boli zohľadnené znalostné bázy MITRE ATT&CK. Tento rámec bol použitý ako referenčný model pri návrhu detekčných pravidiel, klasifikácii techník útočníka, pokrývaní use-case scenárov a pri hodnotení efektívnosti detekcie v prostredí SIEM, SOAR, EDR/XDR a CTI.

Spôsob premietnutia do návrhu riešenia

Uvedené právne, normatívne a metodické zdroje sa premietli najmä do návrhu identitného a prístupového modelu, segmentácie a oddelenia tenantov, evidencie a auditovateľnosti operácií, zberu a korelácie logov, riadenia incidentov, správy zraniteľností, ochrany osobných údajov, retenčných pravidiel, kontinuity prevádzky a podpory pre audit a compliance reporting. V prípade konkrétneho nasadenia riešenia v regulovanom sektore je potrebné túto kapitolu doplniť aj o sektorovo špecifické požiadavky príslušnej domény, napríklad podľa typu zákazníka, odvetvia a charakteru spracúvaných údajov.

3.6 Akceptačné kritéria

V rámci projektu sa uvažuje len o dosiahnutí fázy TRL 3, ktorá je aj maximálne v rámci financovania pomocou výzvy. Akceptačné kritéria s popisom testovania a protokolu z testovania budä dostupné vo výstupe V17.

4 Biznis architektúra

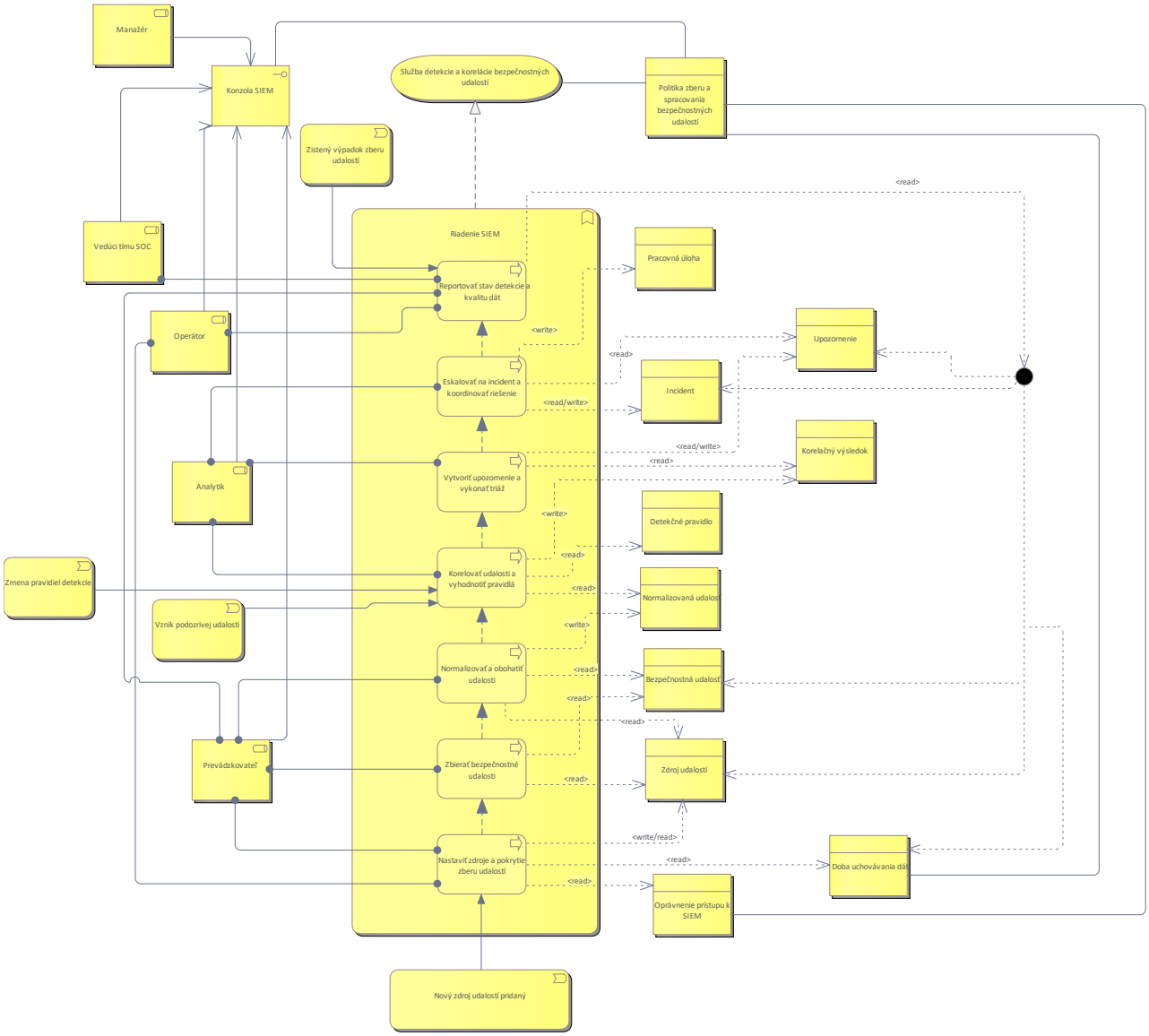
Táto kapitola sa zaoberá návrhom biznis architektúry ako časti celkového architektonického rámca organizácie. Biznis architektúra poskytuje logický a štruktúrovaný pohľad na schopnosti, procesy, služby a organizačné jednotky, ktoré sú nevyhnutné pre dosahovanie strategických a operatívnych cieľov. Vytvára základ pre zosúladenie biznis potrieb s technologickými možnosťami a podporuje transparentné riadenie zmien, optimalizáciu procesov a zlepšovanie výkonnosti.

Cieľom tejto kapitoly je identifikovať a opísať hlavné biznis domény, schopnosti a väzby medzi nimi, a to spôsobom, ktorý umožní ich využitie v rámci ďalšieho návrhu aplikačnej, dátovej a technologickej architektúry. Vychádza sa z princípov modularity, znovupoužiteľnosti a škálovateľnosti, pričom osobitný dôraz je kladený na prepojenie medzi jednotlivými architektonickými vrstvami a ich vplyv na hodnototvorné činnosti organizácie.

4.1 Business Viewpoints

Nasledujúca časť obsahuje modely, ktoré vizualizujú kľúčové biznis aktivity a vzťahy v rámci poskytovaného riešenia. Modely sú vytvorené za účelom zachytenia spôsobu, akým sú jednotlivé služby poskytované z biznis perspektívy, vrátane zapojených rolí, procesných krokov a dátových objektov. Každý model reprezentuje konkrétny pohľad na vybranú funkcionalitu alebo službu v kontexte bezpečnostného centra. Cieľom je vytvoriť prehľadný základ pre ďalšiu špecifikáciu aplikačných a technologických vrstiev riešenia.

4.1.1 Detekcia a korelácia bezpečnostných udalostí (SIEM) – biznis realizácia služby

Detekcia a korelácia bezpečnostných udalostí (SIEM) - biznis realizácia služby

Diagram popisuje riadenie zberu bezpečnostných udalostí zo systémov zákazníka, ich spracovanie, normalizáciu, koreláciu podľa detekčných pravidiel a tvorbu upozornení pre triáž a eskaláciu. Zahŕňa roly, politiku spracovania, konzolu SIEM, biznis udalosti ako spúšťače a prístup procesov k biznis objektom cez číta, zapisuje, aktualizuje.

Popis používaných prvkov:

Nový zdroj udalostí pridaný - BusinessEvent

Udalosť nastane, keď zákazník pridá nový systém alebo službu, ktorá má odovzdávať udalosti do detekcie. Vyžaduje doplnenie pokrytia zberu a kontrolu kvality prijatých dát. Znižuje riziko slepých miest v monitorovaní.

Riadenie SIEM - BusinessFunction

Biznis funkcia zastrešuje zber udalostí, spracovanie a koreláciu dát, tvorbu upozornení, triáž a eskaláciu. Zabezpečuje, že detekcia je konzistentná naprieč zákazníkmi a že zmeny pravidiel sú riadené. Funkcia vytvára podmienky na rýchlu reakciu a spätnú dohľadateľnosť.

Služba detekcie a korelácie bezpečnostných udalostí - BusinessService

Služba zabezpečuje zber bezpečnostných udalostí zo systémov zákazníka, ich spracovanie a vyhodnotenie podľa detekčných pravidiel. Výstupom sú upozornenia pripravené na triáž a prípadnú eskaláciu. Služba je navrhnutá tak, aby bola dohľadateľná, merateľná a oddelená pre každého zákazníka.

Vznik podozrivej udalosti - BusinessEvent

Udalosť vyjadruje zachytenie anomálie alebo vzoru správania, ktorý môže signalizovať útok. Spúšťa koreláciu a následnú triáž, aby sa potvrdil alebo vyvrátil bezpečnostný dopad. Podporuje rýchle zachytenie incidentov.

Zistený výpadok zberu udalostí - BusinessEvent

Udalosť nastane, keď sa preruší prísun udalostí z jedného alebo viacerých zdrojov. Spúšťa overenie dostupnosti zdrojov a nápravné kroky na obnovenie zberu. Minimalizuje obdobie, v ktorom detekcia pracuje s neúplnými dátami.

Zmena pravidiel detekcie - BusinessEvent

Udalosť vyjadruje zmenu logiky pravidiel, prahov alebo podmienok korelácie. Spúšťa kontrolu vplyvu na falošné upozornenia a na pokrytie hrozieb. Umožňuje riadené zmeny a spätné overenie rozhodnutí.

Analytik - BusinessRole

Vykonáva triáž upozornení, overuje kontext a rozhoduje o eskalácii na incident. Používa konzolu na analýzu udalostí, časových línií a súvislostí. Zaznamenáva výsledok posúdenia a pripravuje podklady pre nápravné kroky.

Bezpečnostná udalosť - BusinessObject

Objekt predstavuje jednotlivý záznam aktivity, ktorý môže mať bezpečnostný význam. Obsahuje čas, pôvod, cieľ a údaje potrebné na ďalšie spracovanie. Je základným vstupom pre normalizáciu a koreláciu.

Detekčné pravidlo - BusinessObject

Objekt definuje podmienky, pri ktorých sa z udalostí vytvorí upozornenie alebo korelačný výsledok. Obsahuje logiku vyhodnotenia, prahy a očakávaný výstup pre triáž. Je riadený zmenami, aby sa dalo spätne overiť, prečo vznikol výsledok.

Doba uchovávania dát - BusinessObject

Objekt určuje, ako dlho sa uchovávajú udalosti, korelačné výsledky a upozornenia pre potreby spätnej analýzy a auditu. Zohľadňuje požiadavky na ochranu údajov a prevádzkové možnosti. Podporuje dohľadateľnosť a porovnanie trendov v čase.

Incident - BusinessObject

Objekt sa používa, keď upozornenie vyžaduje koordinované riešenie, evidenciu krokov a uzavretie s výsledkom. Umožňuje priradiť zodpovednosť, stav, dopad a súvisiace pracovné úlohy. Prepojenie na výstupy podporuje audit a spätnú analýzu.

Korelačný výsledok - BusinessObject

Objekt spája viac udalostí do jednej interpretácie s vysvetlením splnených podmienok. Zachytáva, ktoré pravidlá a údaje boli rozhodujúce pre závažnosť. Slúži ako podklad pre triáž a pre spätné overenie.

Manažér - BusinessRole

Používa výstupy na prehľad o rizikách, trendoch a stave detekcie. Vyžaduje zrozumiteľné zhrnutie dopadov a priorít riešenia. Podporuje rozhodovanie o zmenách pokrytia, kapacít a požiadavkách na zákazníka.

Normalizovaná udalosť - BusinessObject

Objekt je udalosť po prevode do jednotnej štruktúry a po doplnení kontextu. Umožňuje porovnanie naprieč zdrojmi a znižuje chyby spôsobené rozdielnymi formátmi. Obsahuje priradenie zákazníka a súvisiacich aktív.

Operátor - BusinessRole

Zabezpečuje prevádzkovú koordináciu a dohľad nad dodržiavaním nastavení a dohôd. Sleduje stav spracovania, dostupnosť výstupov a rieši bežné prevádzkové požiadavky. Podporuje eskaláciu pri zhoršení kvality alebo dostupnosti.

Oprávnenie prístupu k SIEM - BusinessObject

Objekt definuje, kto môže vidieť udalosti, upozornenia a exporty podľa roly a zákazníka. Zabraňuje miešaniu dát medzi zákazníkmi a znižuje riziko úniku informácií. Používa sa pri každom prístupe cez konzolu a je viazaný na politiku.

Politika zberu a spracovania bezpečnostných udalostí - Contract

Politika určuje, ktoré zdroje sa zbierajú, ako sa spracúvajú a aké minimálne požiadavky platia na kvalitu a úplnosť dát. Definuje pravidlá prístupu, označenie zákazníka a pravidlá uchovávania údajov. Zabezpečuje jednotný postup naprieč zákazníkmi a obhájiteľnosť pri audite.

Pracovná úloha - BusinessObject

Objekt predstavuje úlohu na nápravu alebo zlepšenie, ktorá vzniká z incidentu alebo z potreby úprav detekcie. Umožňuje sledovať termín, zodpovednosť, stav a výsledok realizácie. Zabezpečuje, že odporúčania sa premenia na vykonané kroky.

Prevádzkovateľ - BusinessRole

Zodpovedá za technické pokrytie zberu udalostí, dostupnosť spracovania dát a stabilitu prevádzky. Sleduje stav zdrojov, rieši výpadky a nastavuje základné parametre spracovania. Zabezpečuje, že dáta prichádzajú v požadovanej kvalite a v požadovanom čase.

Upozornenie - BusinessObject

Objekt vyjadruje zistenie, ktoré vyžaduje posúdenie analytikom a prípadné ďalšie kroky. Obsahuje závažnosť, dotknuté aktíva a odkazy na súvisiace udalosti. Umožňuje evidovať stav triáže a výsledok posúdenia.

Vedúci tímu SOC - BusinessRole

Riadi kvalitu detekcie a nastavuje smerovanie zlepšovania pravidiel a procesov. Schvaľuje zásadné zmeny, ktoré ovplyvňujú počet upozornení alebo pokrytie hrozieb. Dohliada na konzistentnosť práce tímu a na dohľadateľnosť rozhodnutí.

Zdroj udalostí - BusinessObject

Objekt reprezentuje systém, zariadenie alebo službu, ktorá produkuje bezpečnostné udalosti. Nesie informácie o type, vlastníctve, kritickosti a priradení k zákazníkovi. Umožňuje riadiť pokrytie zberu a identifikovať chýbajúce časti infraštruktúry.

<read> - Junction

Konzola SIEM - BusinessInterface

Rozhranie poskytuje jednotné miesto na prácu s upozorneniami, výsledkami korelácie a stavom zberu udalostí. Umožňuje filtrovanie podľa zákazníka, času, závažnosti a dotknutých aktív. Podporuje spätné overenie tým, že zobrazuje väzby na incidenty a pracovné úlohy.

Eskalovať na incident a koordinovať riešenie - BusinessProcess

Proces zabezpečí vznik incidentu, keď upozornenie vyžaduje koordinované riešenie a evidenciu krokov. Priraďuje zodpovednosť, stav a vytvára pracovné úlohy pre nápravné opatrenia. Podporuje dohľadateľnosť riešenia a spätné overenie.

Korelovať udalosti a vyhodnotiť pravidlá - BusinessProcess

Proces spája súvisiace udalosti do významových celkov a vyhodnocuje detekčné pravidlá. Vytvára vysvetlenie, prečo bol splnený vzor a ktoré podmienky boli rozhodujúce. Znižuje zahltenie tým, že zoskupuje udalosti do interpretovateľných výsledkov.

Nastaviť zdroje a pokrytie zberu udalostí - BusinessProcess

Proces určuje, ktoré systémy a služby majú odovzdávať udalosti a aké typy udalostí sú potrebné pre detekciu. Zabezpečuje označenie zákazníka, mapovanie aktív a minimálne požiadavky na časové zosúladenie. Výstupom je stabilné pokrytie zberu bez slepých miest.

Normalizovať a obohatiť udalosti - BusinessProcess

Proces prevádza udalosti do jednotnej štruktúry a dopĺňa kontext potrebný na koreláciu. Priraďuje zákazníka, aktívum, kritickosť a ďalšie atribúty, ktoré znižujú chybovosť vyhodnocovania. Zabezpečuje porovnateľnosť udalostí naprieč rôznymi zdrojmi.

Reportovať stav detekcie a kvalitu dát - BusinessProcess

Proces hodnotí úplnosť zberu, kvalitu spracovania a stabilitu počtu upozornení v čase. Identifikuje výpadky zdrojov, nárast šumu a potrebu úprav pravidiel alebo pokrytia. Výstupy sa používajú na plánovanie zlepšení a na kontrolu služby.

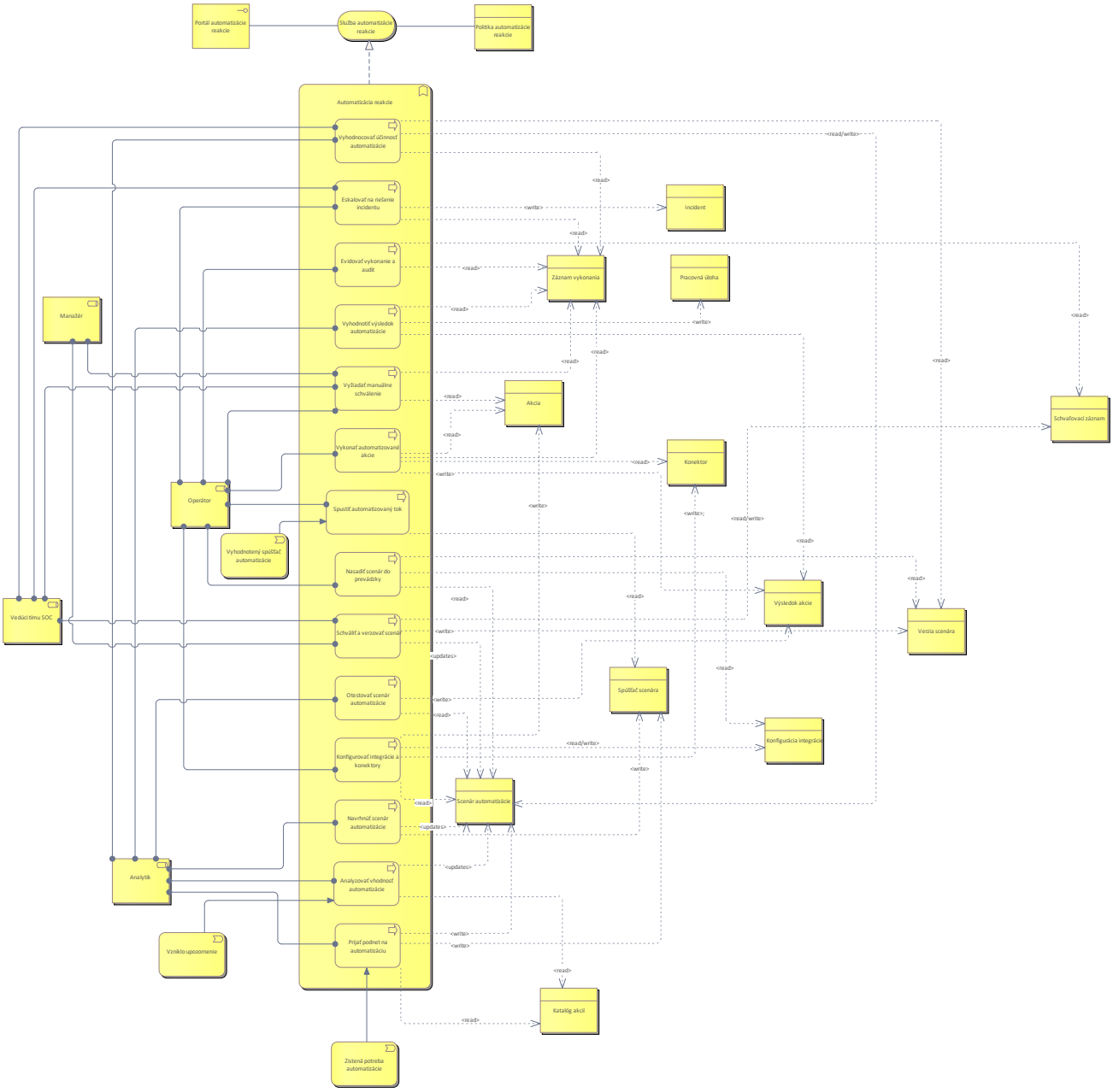
Vytvoriť upozornenie a vykonať triáž - BusinessProcess

Proces vytvára upozornenie z korelačného výsledku a posudzuje jeho relevantnosť. Dopĺňa závažnosť, kontext a prvotné odporúčanie ďalších krokov. Cieľom je rýchlo odlíšiť falošné upozornenia od reálnych hrozieb.

Zbierať bezpečnostné udalosti - BusinessProcess

Proces zabezpečuje prijatie udalostí zo zdrojov a ich doručenie do spracovania. Sleduje dostupnosť, oneskorenie a základné chyby prenosu. Cieľom je, aby udalosti prichádzali úplne, včas a bez poškodenia.

4.1.2 Riadenie automatizácie reakcie (SOAR) – biznis realizácia služby

Riadenie automatizácie reakcie (SOAR) – biznis realizácia služby

Diagram popisuje biznis realizáciu služby automatizácie reakcie na bezpečnostné udalosti a incidenty v SOCaaS. Zachytáva procesy od prijatia podnetu, návrhu scenára a konfigurácie integrácií až po schválenie, verzovanie a nasadenie scenára do prevádzky. V prevádzkovej časti modeluje spúšťanie automatizovaných tokov, vykonávanie akcií, vyhodnotenie výsledku a evidenciu vykonania pre audit. Diagram zahŕňa roly Analytik, Operátor, Vedúci tímu SOC a Manažér spolu s ich zodpovednosťami v životnom cykle automatizácie. Súčasťou sú aj spúšťacie udalosti, biznis objekty scenárov, spúšťačov, integrácií a záznamov vykonania, vrátane prístupov procesov k objektom cez číta, zapisuje a aktualizuje.

Popis používaných prvkov:

Automatizácia reakcie - BusinessFunction

Funkcia zabezpečuje orkestráciu krokov reakcie a vykonanie automatizovaných akcií naprieč integrovanými nástrojmi. Zastrešuje správu scenárov, spúšťačov, integrácií a riadenie vykonania tokov.

Služba automatizácie reakcie - BusinessService

Služba zabezpečuje automatizované vykonanie reakčných krokov pri bezpečnostných udalostiach a incidentoch. Umožňuje spúšťanie scenárov, koordináciu manuálnych potvrdení a evidenciu výsledkov vykonaných akcií.

Vyhodnotený spúšťač automatizácie - BusinessEvent

Udalosť potvrdzuje, že pre konkrétny scenár sú splnené podmienky spustenia podľa definovaného spúšťača. Zabezpečuje, že automatizovaný tok sa spúšťa konzistentne a dohľadateľne. Spúšťa proces spustenia automatizovaného toku.

Vzniklo upozornenie - BusinessEvent

Udalosť vzniká pri vytvorení nového upozornenia v detekčnom alebo monitorovacom procese. Signalizuje, že existuje konkrétny prípad, ktorý je možné posúdiť z hľadiska automatizácie reakcie. Spúšťa proces analýzy vhodnosti automatizácie.

Zistená potreba automatizácie - BusinessEvent

Udalosť vzniká na základe opakujúcej sa manuálnej činnosti, zistenia z prevádzky alebo požiadavky na zrýchlenie reakcie. Vyjadruje potrebu vytvoriť nový scenár alebo upraviť existujúci. Spúšťa proces prijatia podnetu na automatizáciu.

Akcia - BusinessObject

Objekt reprezentuje konkrétny krok scenára vykonávaný v integrovanom nástroji. Obsahuje parametre, podmienky vykonania a očakávaný výsledok.

Analytik - BusinessRole

Rola navrhuje a ladí scenáre automatizácie a definuje spúšťače podľa detekčných požiadaviek. Vyhodnocuje výsledky tokov a rozhoduje o eskalácii pri zlyhaní alebo nejednoznačnom výsledku.

Incident - BusinessObject

Objekt reprezentuje bezpečnostný incident riešený koordinovane v SOC. Slúži ako nadradený záznam pre eskalované prípady a súvisiace úlohy.

Katalóg akcií - BusinessObject

Objekt predstavuje zoznam dostupných typov akcií, ktoré je možné vykonávať automatizovane. Pomáha zabezpečiť jednotné používanie a obmedzenia podľa politiky.

Konektor - BusinessObject

Objekt reprezentuje prepojenie na externý nástroj alebo službu potrebnú pre vykonanie akcií. Eviduje typ konektora, stav a použité prístupové údaje.

Konfigurácia integrácie - BusinessObject

Objekt obsahuje nastavenia, mapovania a parametre pre konkrétnu integráciu. Umožňuje riadenie zmien a kontrolu kompatibility pri aktualizáciách.

Manažér - BusinessRole

Rola stanovuje priority a limity automatizácie pri významnom dopade na biznis a prevádzku zákazníka. Schvaľuje výnimky a rozhoduje o eskalácii pri kritických udalostiach.

Operátor - BusinessRole

Rola dohliada na prevádzku automatizácie a zabezpečuje správne fungovanie integrácií a tokov. Vykonáva zásahy pri zlyhaní automatizácie a potvrdzuje kroky, ktoré vyžadujú manuálne schválenie.

Politika automatizácie reakcie - Contract

Politika definuje pravidlá, kedy je možné vykonať automatizovaný zásah a kedy je potrebné manuálne schválenie. Určuje povolené typy akcií, rozsah oprávnení a požiadavky na auditnú evidenciu.

Pracovná úloha - BusinessObject

Objekt predstavuje priradenú úlohu pre človeka vtedy, keď automatizácia vyžaduje manuálnu činnosť. Umožňuje sledovať stav, zodpovednosť a termíny.

Scenár automatizácie - BusinessObject

Objekt reprezentuje definíciu automatizovaného toku vrátane krokov, podmienok a väzieb na integrácie. Obsahuje aj informácie o schválení a stave nasadenia.

Schvaľovací záznam - BusinessObject

Objekt eviduje manuálne schválenia a odmietnutia krokov, ktoré to vyžadujú. Obsahuje kto schválil, kedy a za akých podmienok.

Spúšťač scenára - BusinessObject

Objekt definuje podmienky, za ktorých sa scenár spustí automaticky alebo manuálne. Obsahuje väzby na zdroj udalosti a prahové hodnoty.

Vedúci tímu SOC - BusinessRole

Rola schvaľuje scenáre s vyšším dopadom a nastavuje pravidlá používania automatizácie v praxi. Zodpovedá za to, aby automatizované zásahy boli v súlade s politikou a prevádzkovými obmedzeniami.

Verzia scenára - BusinessObject

Objekt zachytáva konkrétnu schválenú verziu scenára a jej parametre. Umožňuje spätnú dohľadateľnosť zmien a riadené nasadenie do prevádzky.

Výsledok akcie - BusinessObject

Objekt obsahuje výsledok vykonania konkrétnej akcie vrátane návratového stavu a chybových hlásení. Umožňuje rozhodovanie o pokračovaní toku alebo eskalácii.

Záznam vykonania - BusinessObject

Objekt zachytáva priebeh spustenia scenára vrátane času, vstupných údajov a stavu. Slúži na audit a vyhodnocovanie úspešnosti automatizácie.

Portál automatizácie reakcie - BusinessInterface

Rozhranie poskytuje prístup k správe scenárov, spúšťačov a integrácií. Umožňuje spúšťať a sledovať automatizované toky a zobrazuje záznamy o vykonaní a výsledkoch.

Analyzovať vhodnosť automatizácie - BusinessProcess

Proces posudzuje, či je daný prípad vhodný na automatizáciu a aký je rizikový dopad. Výsledkom je rozhodnutie pokračovať návrhom scenára alebo podnet zamietnuť.

Eskalovať na riešenie incidentu - BusinessProcess

Proces odovzdá prípad do riadenia bezpečnostných incidentov, ak automatizácia nestačí alebo ide o závažný stav. Zabezpečí vytvorenie incidentu a priradenie zodpovedností.

Evidovať vykonanie a audit - BusinessProcess

Proces doplní záznam o vykonaní o potrebné údaje pre audit a dohľadateľnosť. Zabezpečí prepojenie na upozornenie alebo incident a uzavrie tok.

Konfigurovať integrácie a konektory - BusinessProcess

Proces pripravuje prepojenia na nástroje a služby potrebné pre vykonanie akcií. Zahŕňa nastavenie prístupov, parametrov a kontrolu dostupnosti integrácií.

Nasadiť scenár do prevádzky - BusinessProcess

Proces aktivuje schválenú verziu scenára a nastaví jeho spúšťanie v prevádzkovom prostredí. Zabezpečuje, aby scenár používal správne integrácie a oprávnenia.

Navrhnúť scenár automatizácie - BusinessProcess

Proces definuje kroky scenára, spúšťače, podmienky a potrebné integrácie. Zohľadňuje politiku automatizácie a požiadavky na schválenie.

Otestovať scenár automatizácie - BusinessProcess

Proces overuje správnosť krokov scenára na testovacích dátach alebo riadenom prípade. Výsledkom je potvrdenie pripravenosti alebo úpravy scenára.

Prijať podnet na automatizáciu - BusinessProcess

Proces prijíma podnet na vytvorenie alebo úpravu automatizovaného toku z praxe SOC alebo zo zistených problémov. Zabezpečuje základnú evidenciu účelu a očakávaného prínosu.

Schváliť a verzovať scenár - BusinessProcess

Proces zabezpečuje formálne schválenie scenára podľa dopadu a následné vytvorenie verzie. Uchováva stopu schválenia a podmienky nasadenia do prevádzky.

Spustiť automatizovaný tok - BusinessProcess

Proces spúšťa vykonanie scenára na základe spúšťača alebo manuálneho pokynu. Inicializuje záznam vykonania a priradí kontext prípadu.

Vyhodnocovať účinnosť automatizácie - BusinessProcess

Proces sleduje metriky úspešnosti, časové úspory a chybovosť automatizovaných tokov. Výstupom sú odporúčania na úpravy scenárov a politík.

Vyhodnotiť výsledok automatizácie - BusinessProcess

Proces vyhodnotí, či automatizovaný tok dosiahol očakávaný výsledok a či je potrebná ďalšia činnosť. Pri potrebe ďalších krokov vytvorí pracovnú úlohu alebo pripraví eskaláciu.

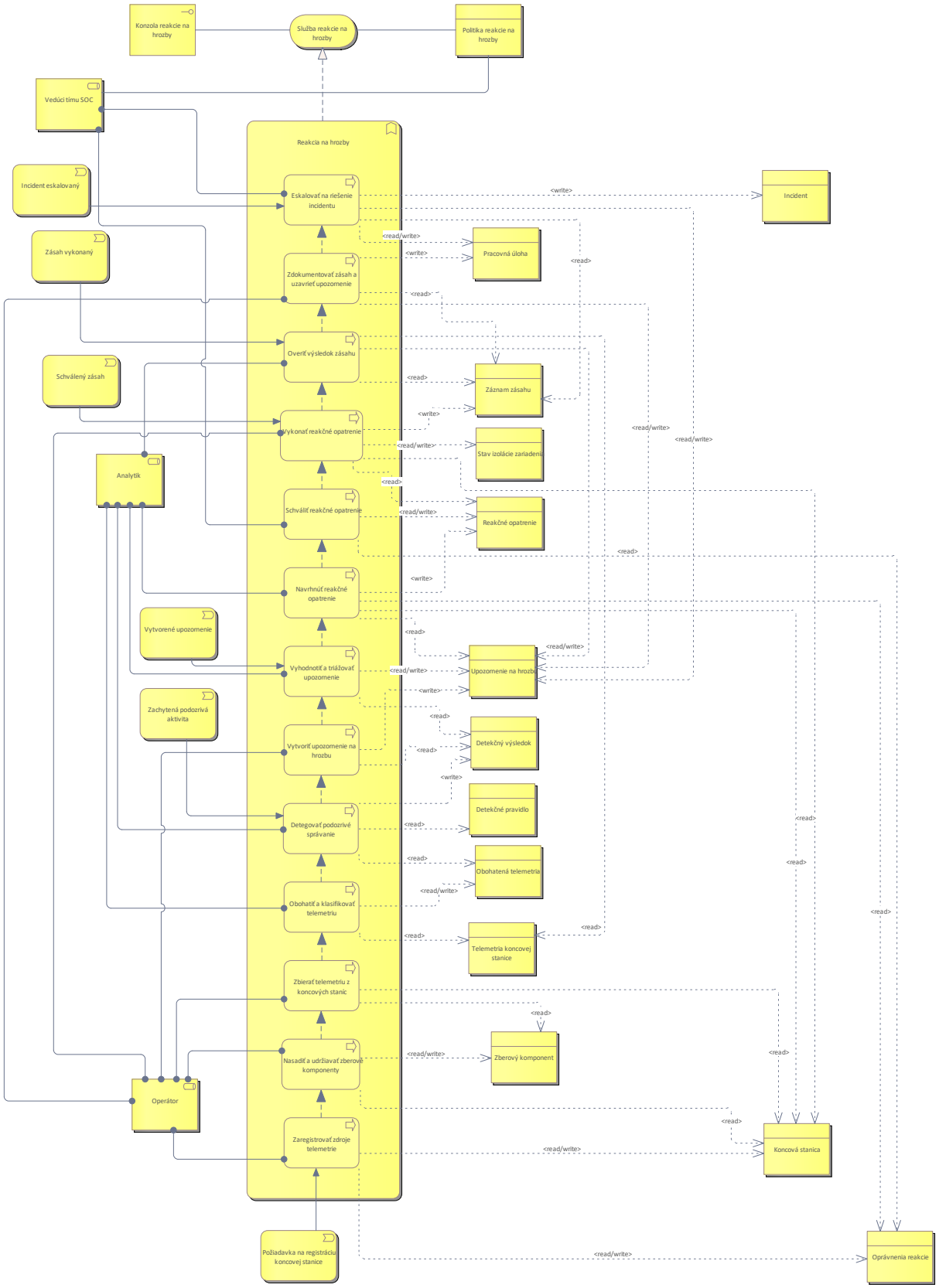
Vykonať automatizované akcie - BusinessProcess

Proces vykonáva jednotlivé akcie scenára cez integrované nástroje a služby. Pri každom kroku zaznamená výsledok a prípadné chyby.

Vyžiadať manuálne schválenie - BusinessProcess

Proces vyžaduje potvrdenie človekom pre kroky, ktoré majú vyšší dopad alebo to vyžaduje politika. Po schválení pokračuje v toku alebo ho ukončí.

4.1.3 Riadenie reakcie na hrozby (EDR/XDR) – biznis realizácia služby

Riadenie reakcie na hrozby (EDR/XDR) - biznis realizácia služby

Diagram popisuje poskytovanie a riadenie detekcie a reakcie na hrozby na koncových staniciach a v rozšírených zdrojoch telemetrie zákazníka. Zachytáva procesy nasadenia a správy agentov a zdrojov dát, zber a obohatenie telemetrie, detekciu podozrivého správania, vyhodnocovanie a triáž upozornení, izoláciu alebo obmedzenie kompromitovaných zariadení a odovzdanie incidentu na eskaláciu. Súčasťou sú roly SOC analytik, Operátor a Manažér, pravidlá reakcií a evidencia zásahov a výsledkov.

Popis používaných prvkov:

Incident eskalovaný - BusinessEvent

Udalosť vzniká pri odovzdaní prípadu do procesu riadenia bezpečnostných incidentov. Spúšťa ďalšie kroky vyšetrovania a koordinácie riešenia.

Požiadavka na registráciu koncovej stanice - BusinessEvent

Udalosť vzniká pri onboardingu zákazníka alebo pri pridaní novej koncovej stanice do rozsahu monitorovania. Vyjadruje potrebu zaviesť zariadenie do evidencie a pripraviť ho na zber telemetrie. Spúšťa proces registrácie zdrojov telemetrie.

Reakcia na hrozby - BusinessFunction

Funkcia zabezpečuje koordináciu zberu telemetrie, detekcie, vyhodnotenia a reakcie na hrozby. Zastrešuje procesy práce s upozorneniami a evidenciou zásahov.

Schválený zásah - BusinessEvent

Udalosť vzniká po schválení reakčného opatrenia zodpovednou rolou. Spúšťa vykonanie reakcie a následné overenie výsledku.

Služba reakcie na hrozby - BusinessService

Služba zabezpečuje detekciu a vykonanie reakčných opatrení pri podozrivom správaní na koncových staniciach zákazníka. Podporuje triáž upozornení a odovzdanie potvrdených prípadov na riešenie incidentu.

Vytvorené upozornenie - BusinessEvent

Udalosť signalizuje, že systém vytvoril nové upozornenie na hrozbu s priradenou prioritou. Spúšťa triáž a vyhodnotenie upozornenia.

Zachytená podozrivá aktivita - BusinessEvent

Udalosť vzniká pri identifikovaní podozrivého správania v telemetrii koncovej stanice. Spúšťa proces detekcie a následnú tvorbu upozornenia.

Zásah vykonaný - BusinessEvent

Udalosť potvrdzuje, že reakčné opatrenie bolo vykonané a je evidované. Spúšťa overenie účinnosti zásahu a uzavretie upozornenia alebo eskaláciu.

Analytik - BusinessRole

Rola vykonáva triáž upozornení a posudzuje závažnosť zistení. Rozhoduje o eskalácii a navrhuje vhodné reakčné opatrenia.

Detekčné pravidlo - BusinessObject

Objekt definuje podmienky, podľa ktorých sa vyhodnocuje podozrivé správanie. Umožňuje evidovať verziu, prioritu a rozsah použitia pravidla.

Detekčný výsledok - BusinessObject

Objekt reprezentuje výsledok vyhodnotenia telemetrie podľa pravidla. Obsahuje zistené indikátory, skóre závažnosti a odkaz na súvisiace dáta.

Incident - BusinessObject

Objekt reprezentuje potvrdený bezpečnostný incident, ktorý vyžaduje koordinované riešenie. Uchováva prepojenia na upozornenia, zásahy a pracovné úlohy.

Koncová stanica - BusinessObject

Objekt reprezentuje zariadenie zákazníka, na ktorom sa zbiera telemetria a vykonávajú zásahy. Obsahuje identifikátory, vlastníka a prevádzkové atribúty potrebné pre reakciu.

Obohatená telemetria - BusinessObject

Objekt predstavuje telemetriu doplnenú o kontext a klasifikáciu. Zvyšuje použiteľnosť dát pre detekciu a znižuje nejednoznačnosť pri triáži.

Operátor - BusinessRole

Rola vykonáva schválené reakčné opatrenia a dohliada na ich realizáciu. Zabezpečuje komunikáciu so zákazníkom pri zásahoch, ktoré ovplyvňujú prevádzku.

Oprávnenia reakcie - BusinessObject

Objekt definuje prístupové práva a rozsah povolených zásahov pre jednotlivé roly. Zabezpečuje, aby sa reakcie vykonávali v súlade s politikou.

Politika reakcie na hrozby - Contract

Politika definuje povolené reakčné opatrenia, úrovne zásahu a zodpovednosti rolí. Určuje podmienky izolácie zariadenia a pravidlá obnovy do prevádzky.

Pracovná úloha - BusinessObject

Objekt predstavuje priradenú úlohu v SOC tíme súvisiacu s reakciou na hrozbu. Umožňuje sledovať stav, zodpovednosť a termíny.

Reakčné opatrenie - BusinessObject

Objekt popisuje navrhnutý zásah a jeho parametre. Umožňuje evidovať schválenie, dôvody a očakávaný dopad na prevádzku.

Stav izolácie zariadenia - BusinessObject

Objekt eviduje aktuálny stav obmedzenia zariadenia a podmienky návratu do prevádzky. Pomáha riadiť riziko a koordinovať obnovu.

Telemetria koncovej stanice - BusinessObject

Objekt obsahuje technické záznamy a udalosti zo zariadenia, ktoré slúžia na detekciu hrozieb. Zahŕňa časové údaje, zdroj a základné kategórie udalostí.

Upozornenie na hrozbu - BusinessObject

Objekt predstavuje záznam o podozrivom správaní pripravený na triáž. Nesie prioritu, stav spracovania a prepojenie na detekčný výsledok.

Vedúci tímu SOC - BusinessRole

Rola schvaľuje zásahy s vyšším dopadom a riadi postup riešenia pri opakovaných alebo rozsiahlych hrozbách. Zodpovedá za dodržiavanie politiky reakcie na hrozby.

Záznam zásahu - BusinessObject

Objekt zachytáva priebeh vykonaných krokov a ich výsledky. Slúži na audit, spätnú dohľadateľnosť a vyhodnocovanie kvality reakcií.

Zberový komponent - BusinessObject

Objekt reprezentuje nasadený komponent, ktorý zbiera a odosiela telemetriu z koncovej stanice. Umožňuje evidovať verziu, stav a konfiguráciu zberu.

Konzola reakcie na hrozby - BusinessInterface

Rozhranie poskytuje jednotné miesto na prehľad telemetrie, upozornení a stavov zariadení. Umožňuje spúšťať reakčné kroky a evidovať výsledky zásahov.

Detegovať podozrivé správanie - BusinessProcess

Proces vyhodnocuje obohatenú telemetriu podľa detekčných pravidiel a identifikuje podozrivé aktivity. Pri zistení vytvára podklady pre generovanie upozornenia.

Eskalovať na riešenie incidentu - BusinessProcess

Proces odovzdáva potvrdenú hrozbu do riadenia bezpečnostného incidentu. Zabezpečuje vytvorenie incidentu a prepojenie na súvisiace záznamy.

Nasadiť a udržiavať zberové komponenty - BusinessProcess

Proces rieši nasadenie a priebežnú údržbu zberových komponentov na koncových staniciach. Zahŕňa aktualizácie, kontrolu stavu a riešenie chýb zberu.

Navrhnúť reakčné opatrenie - BusinessProcess

Proces vyberá vhodný typ reakcie podľa politiky a kontextu hrozby. Zohľadňuje dopad na prevádzku a potrebu schválenia.

Obohatiť a klasifikovať telemetriu - BusinessProcess

Proces dopĺňa telemetriu o kontext, klasifikáciu a súvisiace informácie. Pripravuje dáta tak, aby boli použiteľné pre detekciu a vyhodnotenie.

Overiť výsledok zásahu - BusinessProcess

Proces overuje, či zásah odstránil alebo obmedzil hrozbu a či sa zariadenie správa očakávane. Pri neúspechu spúšťa doplňujúce kroky alebo eskaláciu.

Schváliť reakčné opatrenie - BusinessProcess

Proces zabezpečuje schválenie reakcie podľa úrovne dopadu a zodpovednosti rolí. Výsledkom je povolenie vykonania alebo požiadavka na úpravu návrhu.

Vyhodnotiť a triážovať upozornenie - BusinessProcess

Proces posudzuje relevantnosť upozornenia, vylučuje falošné poplachy a určuje ďalší postup. Výsledkom je potvrdenie hrozby, uzavretie upozornenia alebo eskalácia.

Vykonať reakčné opatrenie - BusinessProcess

Proces vykonáva zvolený zásah na koncovej stanici alebo v súvisiacich systémoch. Zahŕňa izoláciu zariadenia, obmedzenie komunikácie alebo zastavenie škodlivého procesu.

Vytvoriť upozornenie na hrozbu - BusinessProcess

Proces vytvára upozornenie na základe detekčného výsledku a priraďuje mu prioritu. Zabezpečuje, aby upozornenie obsahovalo potrebné údaje pre triáž.

Zaregistrovať zdroje telemetrie - BusinessProcess

Proces zabezpečuje evidenciu koncových staníc a pripojených zdrojov, z ktorých sa zbiera telemetria. Nastavuje základné parametre zberu a overuje dostupnosť dát.

Zbierať telemetriu z koncových staníc - BusinessProcess

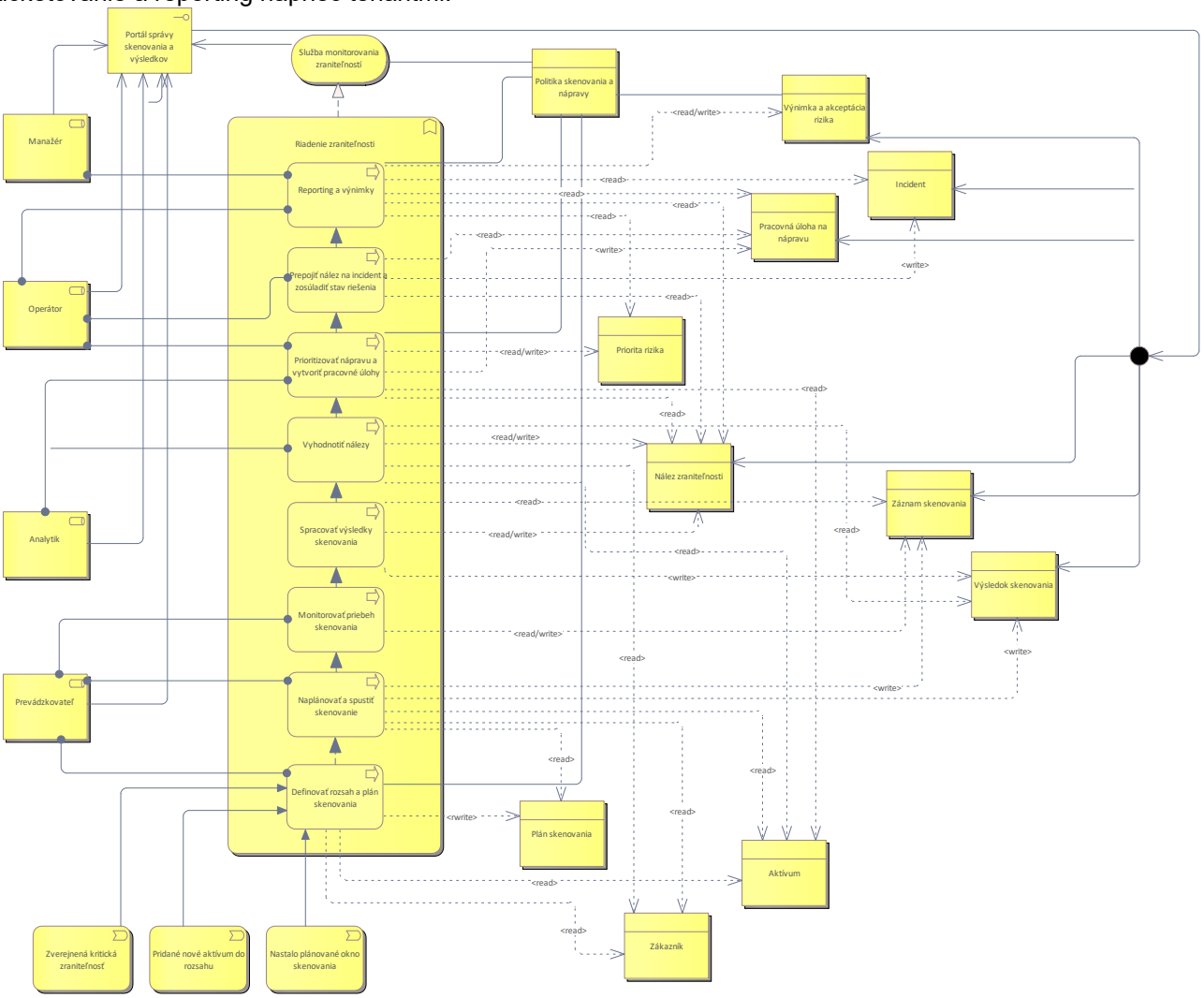
Proces zhromažďuje udalosti a technické záznamy z koncových staníc podľa nastavených pravidiel. Zabezpečuje ich doručenie do konzoly a základnú kontrolu kvality.

Zdokumentovať zásah a uzavrieť upozornenie - BusinessProcess

Proces vytvára záznam o vykonaných krokoch, výsledkoch a odporúčaniach. Upozornenie uzatvára alebo ho viaže na incident, ak pokračuje vyšetrovanie.

4.1.4 Monitorovanie zraniteľností – biznis realizácia služby

Zabezpečuje plánovanie a vykonávanie skenov, validáciu nálezov, hodnotenie rizika, priorizáciu nápravy, ticketovanie a reporting naprieč tenantmi.

Monitorovanie zraniteľností – biznis realizácia služby

Diagram zobrazuje biznis službu monitorovania zraniteľností v prostredí SOCaaS a jej realizáciu prostredníctvom procesov, rolí a spracúvaných informácií. Tok pokrýva definovanie rozsahu a plánu skenovania, spustenie a monitorovanie priebehu, spracovanie a vyhodnotenie výsledkov, priorizáciu nápravy, prepojenie nálezov na incidenty a uzatváranie cyklu cez reporting a výnimky. Model zvýrazňuje viac zákazníkov a oddelenie údajov podľa zákazníka, dohľadateľnosť cez záznam skenovania a prepojenie na pracovné úlohy a incidenty. Súčasťou je aj portál ako biznis rozhranie služby a politika skenovania a nápravy ako zmluvný rámec, pričom udalosti spúšťajú kľúčové procesy podľa plánu, zmien v rozsahu alebo vzniku kritických zistení.

Popis používaných prvkov:

Nastalo plánované okno skenovania - BusinessEvent

Spúšťa plánované spustenie skenovania.

Pridané nové aktívum do rozsahu - BusinessEvent

Spúšťa úpravu rozsahu a často aj mimoriadne spustenie skenovania.

Riadenie zraniteľnosti - BusinessFunction

Zastrešuje schopnosť SOCaaS riadiť zraniteľnosti od definovania rozsahu, cez kontrolu priebehu skenovania, vyhodnotenie a priorizáciu nálezov až po riadenie nápravy, výnimky a uzatvorenie cyklu vrátane zosúladenia stavu súvisiacich incidentov.

Služba monitorovania zraniteľností - BusinessService

Poskytuje plánovanie a vykonávanie skenov, spracovanie výsledkov, vyhodnocovanie nálezov, priorizáciu nápravy, riadenie nápravných úloh, reporting a prepojenie nálezov na incidenty naprieč zákazníkmi.

Zverejnená kritická zraniteľnosť - BusinessEvent

Spúšťa mimoriadnu priorizáciu a často aj mimoriadne skenovanie.

Aktívum - BusinessObject

Cieľ skenovania, ku ktorému sa viažu výsledky a nálezy, umožňuje určiť, aké služby a procesy by boli zasiahnuté pri zneužití zraniteľnosti a podľa toho nastaviť prioritu nápravy.

Analytik - BusinessRole

Validuje nálezy, dopĺňa kontext podľa aktív a väzieb, vyhodnocuje dopad a rozhoduje o postupe.

Incident - BusinessObject

Formálny záznam prípadu, ktorý sa používa vtedy, keď zraniteľnosť vyžaduje incidentové riadenie, koordináciu a komunikáciu podľa pravidiel SOC. Zahŕňa závažnosť, stav, časovú os, zodpovednosti a súvisiace dôkazy a dopady. Je prepojený na nálezy a pracovné úlohy, aby bol priebeh riešenia jednotný a auditovateľný.

Manažér - BusinessRole

Schvaľuje výnimky a akceptáciu rizika, rieši konflikty priorít, sleduje trendy a záväzky voči zákazníkovi.

Nález zraniteľnosti - BusinessObject

Záznam o konkrétnej zraniteľnosti priradenej k aktívu, vrátane identifikátora, závažnosti a stavu spracovania. Nesie kontext potrebný na rozhodnutie, napríklad exponovanosť, dotknutú verziu, dôkaz zistenia a referenciu na výsledok skenu. Umožňuje sledovať životný cyklus nálezu od zistenia po uzatvorenie alebo výnimku.

Operátor - BusinessRole

Zabezpečuje operatívne riadenie nápravy, zakladá a sleduje pracovné úlohy, dohliada na termíny a stav spracovania.

Plán skenovania - BusinessObject

Rozsah, periodicita, okná skenovania, pravidlá spustenia a spracovania.

Politika skenovania a nápravy - Contract

Definuje pravidlá, ktoré musí služba dodržiavať, napríklad periodicitu skenovania, povolené časové okná a požiadavky na pokrytie aktív. Určuje termíny nápravy podľa závažnosti a priority rizika, eskalačné prahy a spôsob sledovania plnenia záväzkov. Zároveň stanovuje postup pre výnimky a akceptáciu rizika vrátane schvaľovania a platnosti, a minimálne požiadavky na reporting a auditovateľnosť.

Pracovná úloha na nápravu - BusinessObject

Pracovná položka, ktorá priraďuje zodpovednosť za opravu, termíny a stav riešenia konkrétneho nálezu alebo skupiny nálezov. Udržiava históriu krokov, komentáre a prepojenie na aktívum, nález a prioritu rizika. Umožňuje operatívne sledovanie plnenia a eskalácie pri omeškaní.

Prevádzkovateľ - BusinessRole

Zodpovedá za nastavenie rozsahu skenovania, pravidiel, okien skenovania, kvality vstupných údajov a prevádzkovej pripravenosti procesu.

Priorita rizika - BusinessObject

Vyjadruje poradie riešenia nálezu na základe kombinácie závažnosti zistenia, kritickosti aktíva a očakávaného dopadu na služby zákazníka. Premieňa technické zistenie na praktickú prioritu pre nápravu a eskalácie. Slúži na nastavenie termínov, SLA a plánovania kapacít.

Výnimka a akceptácia rizika - BusinessObject

Zdokumentované rozhodnutie odložiť alebo nevykonať nápravu, vrátane dôvodu, rozsahu, platnosti a schvaľovateľa. Definuje kompenzačné opatrenia alebo podmienky, za ktorých je riziko dočasne prijateľné. Umožňuje audit a kontrolu, aby výnimky nezostali otvorené bez dohľadu.

Výsledok skenovania - BusinessObject

Konkrétne vykonanie skenu v určitom čase s jednoznačným identifikátorom, stavom a rozsahom. Obsahuje informácie o tom, kto sken spustil, podľa akého plánu prebehol a či skončil úspešne alebo s chybou. Slúži na dohľadateľnosť, audit a vysvetlenie, prečo niektoré aktíva nemali aktuálne výsledky. Súhrn výstupov skenu vrátane metadát, ako je rozsah, čas, použitý profil a pokrytie aktív. Obsahuje zoznam zistení, ich parametre a väzbu na konkrétne aktíva a zákazníka. Je to vstup pre validáciu nálezov, priorizáciu a ďalšie rozhodovanie.

Zákazník - BusinessObject

Určuje vlastníctvo údajov, pravidiel a výstupov, zabezpečuje oddelenie medzi zákazníkmi.

Záznam skenovania - BusinessObject

Obsahuje stav priebehu skenovania a prevádzkové informácie o behu, napríklad začiatok, koniec, priebežný stav a prípadné chyby. Umožňuje sledovať, ktoré časti rozsahu boli naozaj spracované a ktoré zlyhali alebo boli preskočené. Slúži na dohľadateľnosť, riešenie problémov so skenovaním a podporuje auditovateľnosť procesu.

Junction - Junction

Portál správy skenovania a výsledkov - BusinessInterface

Slúži ako jednotné miesto, kde SOC a zákazník vidia stav skenovania, pokrytie aktív a aktuálne výsledky. Umožňuje filtrovanie a vyhľadávanie nálezov, sledovanie priebehu nápravných úloh a prepojenie nálezov na incidenty, aby bola viditeľná súvislosť medzi skenom a riešením. Zabezpečuje konzistentný pohľad naprieč zákazníkmi s oddelením údajov podľa zákazníka a podporuje exporty a reporty pre audit.

Definovať rozsah a plán skenovania - BusinessProcess

Definuje čo sa skenuje, ako často sa skenuje, v akých oknách, aké sú pravidlá vyhodnotenia a zodpovednosti podľa zákazníka.

Monitorovať priebeh skenovania - BusinessProcess

Poskytuje operatívny prehľad stavu skenov, chýb, prebiehajúcich a dokončených behov.

Naplánovať a spustiť skenovanie - BusinessProcess

Realizuje plánované spustenia a umožňuje mimoriadne spustenie pri zmene rozsahu alebo zvýšenej hrozbe.

Prepojiť nález na incident a zosúladiť stav riešenia - BusinessProcess

Zabezpečí viditeľnosť nálezov, ktoré sú riešené ako incidenty, a udržiava jednotný stav súvisiacich incidentov.

Prioritizovať nápravu a vytvoriť pracovné úlohy - BusinessProcess

Určí prioritu riešenia a vytvorí pracovné úlohy na opravu, nastaví termíny a zodpovednosti.

Reporting a výnimky - BusinessProcess

Vytvára reporty, eviduje výnimky, akceptáciu rizika a uzatvára cyklus riadenia zraniteľností.

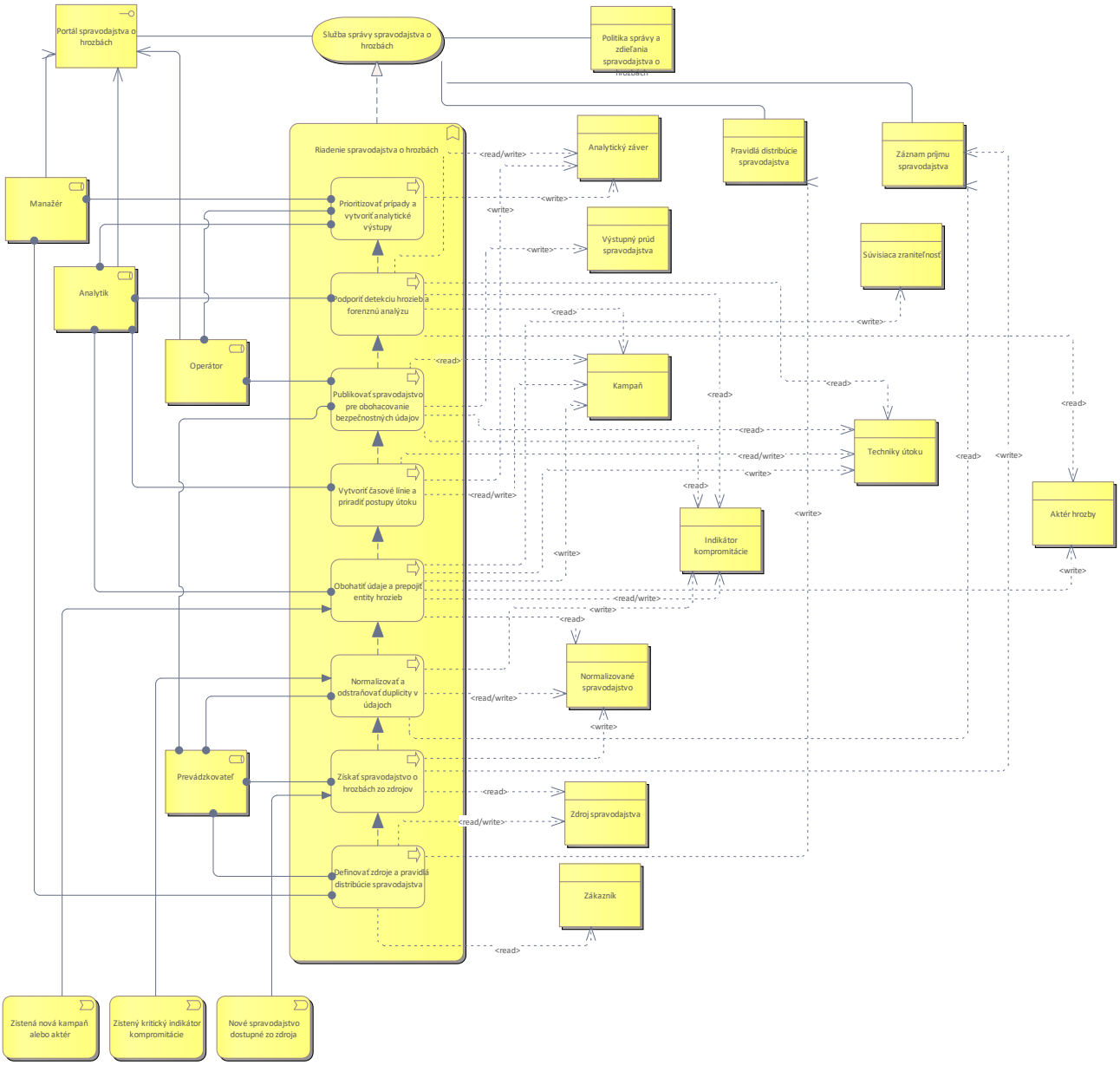
Spracovať výsledky skenovania - BusinessProcess

Zbiera a normalizuje výsledky, zabezpečuje dohľadateľnosť a priradenie výsledkov k správnym aktívam a zákazníkovi.

Vyhodnotiť nálezy - BusinessProcess

Overuje relevantnosť nálezov, odfiltruje falošné nálezy, dopĺňa kritickosť a dopad podľa aktív a ich väzieb.

4.1.5 Správa spravodajstva o hrozbách (CTI) – biznis realizácia služby

Správa spravodajstva o hrozbách (CTI) - biznis realizácia služby

Diagram popisuje, ako sa v prostredí SOCaaS spravodajstvo o hrozbách prijíma zo zdrojov, eviduje cez záznam príjmu a následne sa prevádza na normalizované spravodajstvo. Z neho sa odvodzujú indikátory kompromitácie a dopĺňa sa kontext formou kampane, aktéra hrozby, techník útoku a súvisiacich zraniteľností, aby boli výstupy interpretovateľné a obhájiteľné. Pravidlá distribúcie riadené politikou určujú, aký výstupný

prúd spravodajstva sa poskytne zákazníkovi a analytický záver sumarizuje hlavné zistenia a odporúčania pre prax.

Popis používaných prvkov:

Nové spravodajstvo dostupné zo zdroja - BusinessEvent

Udalosť signalizuje dostupnosť nových údajov a spúšťa ich príjem a spracovanie. Môže byť pravidelná podľa harmonogramu alebo mimoriadna pri rýchlej zmene hrozbovej situácie. Je dôležitá pre udržiavanie aktuálnosti výstupov a pre rýchle obohatenie prevádzkových údajov.

Riadenie spravodajstva o hrozbách - BusinessFunction

Funkcia pokrýva celý životný cyklus spravodajstva o hrozbách od výberu zdrojov až po publikovanie použiteľných výstupov. Zabezpečuje kvalitu, aktuálnosť, odstránenie duplicít a vytváranie vzťahov medzi entitami hrozieb pre lepšiu interpretáciu. Funkcia podporuje obohacovanie detekcií, lov hrozieb, forenznú analýzu a rozhodovanie o závažnosti a priorite.

Služba správy spravodajstva o hrozbách - BusinessService

Služba zabezpečuje spracovanie externých a interných informácií o hrozbách tak, aby boli použiteľné pre bezpečnostné operácie. Výstupy sú pripravené na obohacovanie bezpečnostných údajov, podporu vyšetrovania a zmysluplné určovanie priority prípadov. Služba je navrhnutá pre prostredie s viacerými zákazníkmi a udržiava oddelenie údajov a pravidiel podľa zákazníka.

Zistená nová kampaň alebo aktér - BusinessEvent

Udalosť vzniká pri identifikovaní nových súvislostí, ktoré vyžadujú prepojenie entít a doplnenie kontextu. Spúšťa kroky na tvorbu časovej línie a na aktualizáciu vzťahov medzi indikátormi, kampaňami a postupmi útoku. Pomáha zachytiť zmenu charakteru hrozby a zlepšiť interpretáciu zistení.

Zistený kritický indikátor kompromitácie - BusinessEvent

Udalosť signalizuje, že sa objavil indikátor s vysokou dôležitosťou, ktorý si vyžaduje rýchle použitie v prevádzke. Typicky vedie k okamžitému publikovaniu výstupov a k podpore lovu hrozieb a priorizácie prípadov. Zabezpečuje, že kritické informácie sa nestratia v objeme údajov a budú spracované s vyššou naliehavosťou.

Aktér hrozby - BusinessObject

Popisuje útočníka alebo skupinu a poskytuje kontext o motivácii, typických cieľoch a preferovaných postupoch. Umožňuje spojiť jednotlivé zistenia do uceleného obrazu a odlíšiť náhodnú aktivitu od koordinovanej kampane. Podporuje rozhodovanie o priorite a forme reakcie, najmä keď sa objavia opakované vzorce správania.

Analytický záver - BusinessObject

Predstavuje zhrnutie a interpretáciu spravodajstva pre konkrétny účel, napríklad odporúčané kroky alebo hodnotenie rizika. Spája technické údaje s kontextom, aby sa dali priamo použiť pri rozhodovaní a komunikácii so zákazníkom. Zabezpečuje, že výstupy sú konzistentné, obhájiteľné a vysvetliteľné aj pri spätnej kontrole.

Analytik - BusinessRole

Posudzuje relevantnosť spravodajstva pre konkrétne prostredie zákazníka a dopĺňa kontext potrebný na rozhodovanie. Vytvára prepojenia medzi indikátormi, kampaňami, aktérmi a postupmi útoku a pripravuje analytické závery. Používa spravodajstvo pri love hrozieb a pri vyšetrovaní, aby sa zrýchlilo pochopenie priebehu a dopadu udalostí

Indikátor kompromitácie - BusinessObject

Predstavuje konkrétny identifikátor hrozby, ktorý sa dá vyhľadávať v bezpečnostných údajoch a použiť na obohatenie detekcie. Obsahuje typ indikátora, úroveň dôveryhodnosti, časovú platnosť a súvislosti s ďalšími

entitami, aby sa dal správne interpretovať. Pri kritických indikátoroch umožňuje rýchlu operatívnu reakciu a zníženie času do zachytenia hrozby.

Kampaň - BusinessObject

Zoskupuje súvisiace udalosti a aktivity do jedného celku, aby bolo možné sledovať vývoj hrozby v čase. Prepája indikátory, aktérov a použité postupy útoku a tým vytvára kontext pre vyšetrovanie a lov hrozieb. Pomáha identifikovať opakujúce sa scenáre a zhodnotiť, či sa hrozba týka viacerých zákazníkov alebo len konkrétneho prostredia.

Manažér - BusinessRole

Schvaľuje pravidlá zdieľania a priority spracovania spravodajstva podľa potrieb zákazníkov a rizika. Sleduje prínos spravodajstva, požiadavky na reportovanie a dohliada na to, aby procesy podporovali merateľné zlepšenie. Rozhoduje v citlivých situáciách, napríklad pri významných kampaniach, ktoré vyžadujú jasnú komunikáciu dopadu.

Normalizované spravodajstvo - BusinessObject

Predstavuje konsolidované údaje po čistení a zjednotení štruktúry, pripravené na vyhľadávanie a prepojenia. Obsahuje minimálne požadované polia a jednotné typy údajov, aby sa dali spoľahlivo spracúvať ďalšími procesmi. Znižuje šum a vytvára stabilný základ pre obohacovanie a publikovanie výstupov.

Operátor - BusinessRole

Zabezpečuje operatívne používanie výstupov spravodajstva v každodennej prevádzke a dohliada na dodanie výstupov včas. Sleduje stav publikovania, rieši praktické otázky distribúcie a koordinuje reakcie pri výskyte kritických indikátorov. Podporuje prepojenie spravodajstva s riešením prípadov tak, aby boli výstupy dostupné tam, kde sa s nimi pracuje.

Politika správy a zdieľania spravodajstva o hrozbách - Contract

Politika stanovuje pravidlá výberu zdrojov, minimálne požiadavky na kvalitu, periodicitu spracovania a uchovávanie údajov. Definuje obmedzenia zdieľania medzi zákazníkmi, postupy pre citlivé informácie a požiadavky na dohľadateľnosť a audit. Zabezpečuje, že spravodajstvo je spravované konzistentne, predvídateľne a v súlade s dohodnutými očakávaniami.

Pravidlá distribúcie spravodajstva - BusinessObject

Definuje, ktoré výstupy sa poskytujú ktorým zákazníkom a aké obmedzenia platia pre zdieľanie. Obsahuje pravidlá izolácie, povolené formy publikovania a podmienky sprístupnenia citlivých informácií. Je základom pre konzistentnú a auditovateľnú distribúciu spravodajstva v prostredí viacerých zákazníkov.

Prevádzkovateľ - BusinessRole

Zodpovedá za spoľahlivý príjem a spracovanie zdrojov spravodajstva, nastavenie harmonogramov a kontrolu dostupnosti. Rieši prevádzkové zlyhania spracovania, sleduje kapacitu a zabezpečuje, aby spracovanie bežalo podľaальян definovaných pravidiel. Dohliada aj na technickú kvalitu údajov, aby boli výstupy konzistentné a použiteľné naprieč zákazníkmi.

Súvisiaca zraniteľnosť - BusinessObject

Predstavuje zraniteľnosť, ktorú môže hrozba zneužívať alebo na ktorú sa viaže konkrétny indikátor, aktér alebo kampaň. Umožňuje posúdiť naliehavosť nápravy podľa kontextu hrozby, nie iba podľa všeobecnej závažnosti. Podporuje koordináciu medzi spravodajstvom o hrozbách a procesmi riadenia zraniteľností, aby sa opravovali najrizikovejšie miesta.

Techniky útoku - BusinessObject

Reprezentujú popísané spôsoby, ktorými útočník postupuje pri prieniku, pohybe v prostredí a dosiahnutí cieľa. Slúžia na mapovanie zistení na známe postupy, aby sa dali porovnať s predchádzajúcimi prípadmi a lepšie vysvetliť súvislosti. Umožňujú aj plánovať preventívne opatrenia a cielenejšie vyhľadávanie podozrivých prejavov v dátach.

Výstupný prúd spravodajstva - BusinessObject

Obsahuje publikované výstupy určené na obohacovanie bezpečnostných údajov a podporu vyšetrovania v prevádzke. Je cielený podľa zákazníka a pravidiel distribúcie a obsahuje len údaje, ktoré sú povolené a relevantné. Podporuje automatizované používanie spravodajstva a znižuje čas potrebný na manuálne obohacovanie.

Zákazník - BusinessObject

Reprezentuje organizáciu, pre ktorú sa spravodajstvo o hrozbách spracúva a distribuuje. Nesie požiadavky na rozsah, citlivosť a spôsob poskytovania výstupov, aby boli použiteľné pre jej prostredie. Slúži aj na oddelenie údajov a na priradenie pravidiel, ktoré určujú čo sa smie zdieľať a komu.

Záznam príjmu spravodajstva - BusinessObject

Zachytáva fakt, že spravodajstvo bolo prijaté, vrátane času, zdroja, rozsahu a výsledku spracovania. Umožňuje dohľadateľnosť pri spätnom overovaní, prečo sa určitý údaj objavil alebo neobjavil vo výstupoch a kedy bol naposledy aktualizovaný. Je dôležitý aj pre audit a riešenie chýb pri výpadkoch zdrojov alebo pri nekonzistentných dátach.

Zdroj spravodajstva - BusinessObject

Eviduje pôvod spravodajstva, parametre spracovania, periodicitu a očakávanú kvalitu údajov. Obsahuje informácie potrebné na kontrolu dôveryhodnosti a na riadenie toho, čo sa prijíma a ako sa to spracúva. Umožňuje dohľad nad dostupnosťou zdrojov a nad zmenami, ktoré môžu ovplyvniť kvalitu výstupov.

Portál spravodajstva o hrozbách - BusinessInterface

Rozhranie poskytuje prehľad entít hrozieb, ich väzieb a dostupných výstupov pre jednotlivých zákazníkov. Umožňuje vyhľadávanie, filtrovanie a rýchle zobrazenie kontextu indikátorov, kampaní a postupov útoku. Podporuje dohľadateľnosť tým, že zobrazuje pôvod údajov, stav spracovania a históriu zmien výstupov.

Definovať zdroje a pravidlá distribúcie spravodajstva - BusinessProcess

Proces určuje, ktoré zdroje spravodajstva sa používajú, aké majú požiadavky na kvalitu a ako často sa majú spracúvať. Nastavuje pravidlá distribúcie podľa zákazníka a definuje obmedzenia zdieľania tak, aby sa zachovalo oddelenie údajov. Výstupom je jasný rámec, podľa ktorého sa spravodajstvo prijíma, spracúva a poskytuje ďalej.

Normalizovať a odstraňovať duplicity v údajoch - BusinessProcess

Proces prevádza prijaté údaje do jednotnej štruktúry a odstraňuje duplicity a nekvalitné záznamy. Zabezpečuje konzistentné pomenovanie, jednotné typy údajov a minimálnu úroveň povinných polí pre ďalšie použitie. Výstup znižuje šum, zlepšuje vyhľadávanie a pripravuje údaje na prepojenia a koreláciu.

Obohatiť údaje a prepojiť entity hrozieb - BusinessProcess

Proces dopĺňa kontext k indikátorom a vytvára väzby medzi indikátormi, aktérmi, kampaňami, postupmi útoku a súvisiacimi zraniteľnosťami. Cieľom je, aby spravodajstvo nevystupovalo ako izolované položky, ale ako prepojený obraz hrozby s vysvetlením súvislostí. Tento krok výrazne zvyšuje použiteľnosť pri vyšetrovaní, love hrozieb a pri rozhodovaní o priorite.

Podporiť detekciu hrozieb a forenznú analýzu - BusinessProcess

Proces používa spravodajstvo na vytváranie hypotéz, vyhľadávanie súvislostí a vysvetľovanie nálezov v rámci vyšetrovania. Analytikom poskytuje prepojené entity, časové línie a kontext, aby bolo možné rýchlejšie určiť rozsah a dopad. Výstupy z procesu sa používajú aj ako podklady pre rozhodnutia o ďalších krokoch a pre komunikáciu so zákazníkom.

Prioritizovať prípady a vytvoriť analytické výstupy - BusinessProcess

Proces využíva kontext hrozieb na určenie priority prípadov a odporúčaných krokov pre riešenie. Vytvára analytické závery a zhrnutia, ktoré prepájajú technické zistenia s dopadom na služby a riziko zákazníka. Výstupom sú jasné odporúčania a podklady pre reportovanie, rozhodovanie a riadenie reakcie.

Publikovať spravodajstvo pre obohacovanie bezpečnostných údajov - BusinessProcessProces pripraví výstupné prúdy spravodajstva a zabezpečí ich dostupnosť podľa pravidiel distribúcie pre jednotlivých zákazníkov. Publikovanie je zamerané na rýchle použitie v detekcii a vyšetrovaní, aby sa známe hrozby dali identifikovať v dátach čo najskôr. Proces zároveň kontroluje, že publikované výstupy spĺňajú kvalitatívne požiadavky a sú auditovateľné.

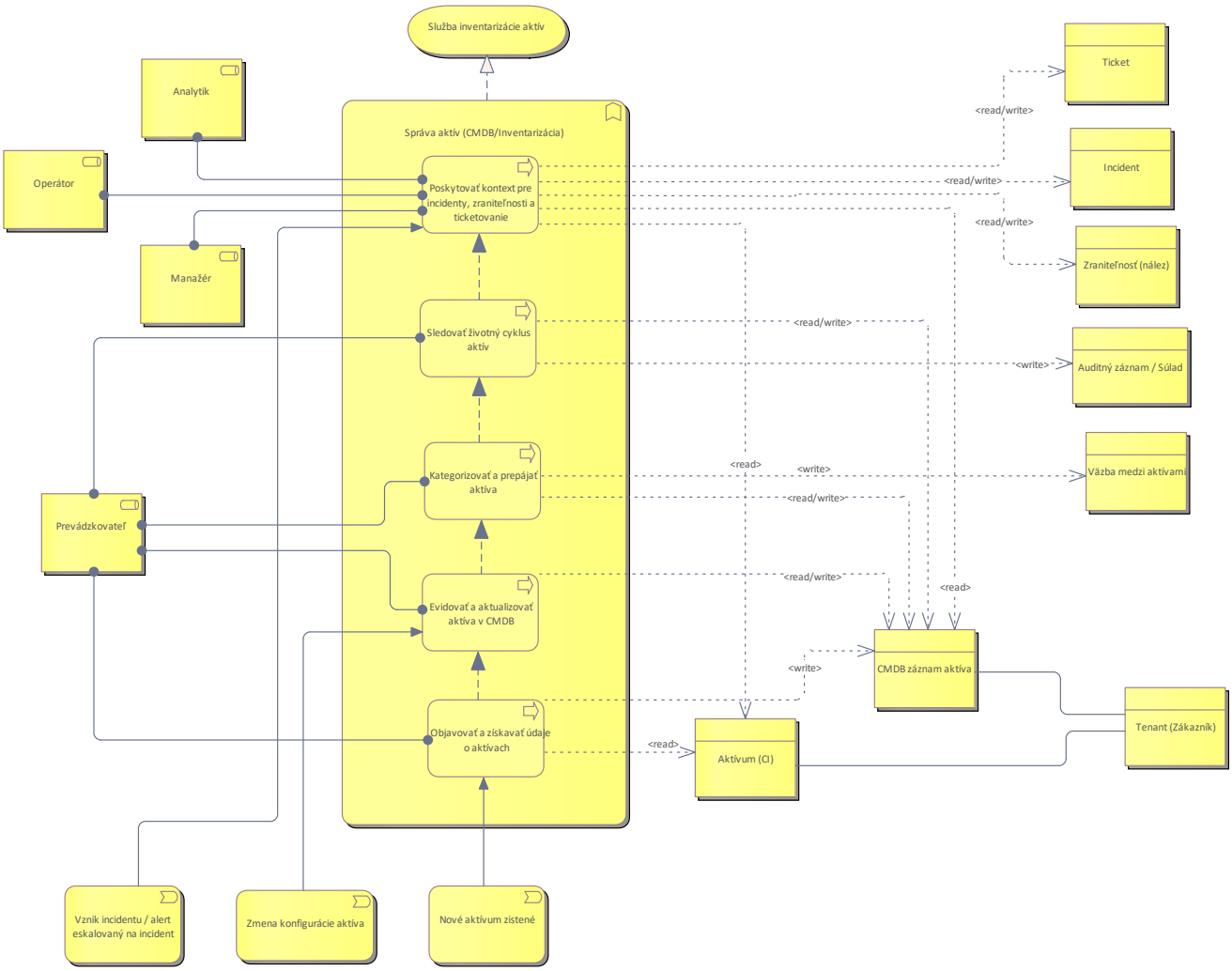
Vytvoriť časové línie a priradiť postupy útoku - BusinessProcess

Proces skladá informácie do časovej línie a zobrazuje vývoj kampaní a aktivít v čase. Priraďuje typické postupy útoku, aby sa dali porovnať aktuálne zistenia s už známymi vzorcami správania. Výstup pomáha pochopiť priebeh udalostí a podporuje formulovanie hypotéz pri love hrozieb.

Získať spravodajstvo o hrozbách zo zdrojov - BusinessProcess

Proces zabezpečuje príjem spravodajstva z externých a interných zdrojov vrátane metadát o pôvode a čase prijatia. Vytvára záznamy o prijatí, aby bola dohľadateľná úplnosť a priebeh spracovania a aby sa dali riešiť výpadky alebo chyby. Cieľom je konzistentný vstup pre ďalšie spracovanie bez ohľadu na rozdielne formáty zdrojov.

4.1.6 Inventarizácia aktív – biznis pohľad

Inventarizácia aktív – biznis pohľad

Biznis pohľad na službu inventarizácie aktív v SOCaaS a jej realizáciu procesmi. Diagram ukazuje, ako sa údaje o aktívach získavajú, evidujú v CMDB, kategorizujú a prepájajú, ako sa sleduje životný cyklus a auditovateľnosť, a ako sa následne tieto informácie používajú na kontextualizáciu incidentov, zraniteľností a ticketovania. Zároveň zachytáva roly zodpovedné za udržiavanie kvality evidencie a využívanie kontextu naprieč tenantmi (zákazníkmi).

Popis používaných prvkov:

Nové aktívum zistené - BusinessEvent

Služba inventarizácie aktív - BusinessService

Centralizovaná evidencia a správa aktív naprieč tenantmi. Podporuje kategorizáciu, väzby, sledovanie bezpečnostného stavu a životného cyklu. Poskytuje kontext pre zraniteľnosti, incidenty, ticketovanie, audit a regulácie.

Správa aktív (CMDB/Inventarizácia) - BusinessFunction

Vznik incidentu / alert eskalovaný na incident - BusinessEvent

Zmena konfigurácie aktíva - BusinessEvent

Aktívum (CI) - BusinessObject

Zariadenie/systém/aplikácia/virtuálny alebo cloudový zdroj.

Analytik - BusinessRole

Využíva evidenciu aktív na kontextualizáciu incidentov, analýzu dopadu a priorít.

Auditný záznam / Súlad - BusinessObject

Dôkaz o stave a zmenách aktív pre audit a regulácie.

CMDB záznam aktíva - BusinessObject

Atribúty aktíva, tenant, kritickosť, stav, história zmien.

Incident - BusinessObject

Bezpečnostný incident kontextualizovaný evidenciou aktív.

Manažér - BusinessRole

Využíva evidenciu aktív pre audit, plánovanie obnovy, compliance a reporting.

Operátor - BusinessRole

Pracuje s ticketmi a SLA; využíva informácie o aktívach na operatívne riešenie a eskalácie.

Prevádzkovateľ - BusinessRole

Zodpovedá za kvalitu a aktuálnosť evidencie aktív, kategorizáciu, správu životného cyklu a zber údajov.

Tenant (Zákazník) - BusinessObject

Ticket - BusinessObject

Pracovná položka na riešenie; viazaná na aktívum/incident/SLA.

Väzba medzi aktívami - BusinessObject

Závislosti a prepojenia (topológia, service-to-component, sieťové väzby).

Zraniteľnosť (nález) - BusinessObject

Nález viazaný na aktívum; vstup pre prioritu a dopad.

Evidovať a aktualizovať aktíva v CMDB - BusinessProcess

Udržiavanie záznamov aktív (identita, typ, vlastník/tenant, kritickosť, stav).

Kategorizovať a prepájať aktíva - BusinessProcess

Tagovanie a tvorba väzieb medzi aktívami (závislosti, topológia, vzťahy).

Objavovať a získavať údaje o aktívach - BusinessProcess

Získavanie údajov o zariadeniach, systémoch, aplikáciách a cloudových zdrojoch; cieľom je úplnosť a aktuálnosť.

Poskytovať kontext pre incidenty, zraniteľnosti a ticketovanie - BusinessProcess

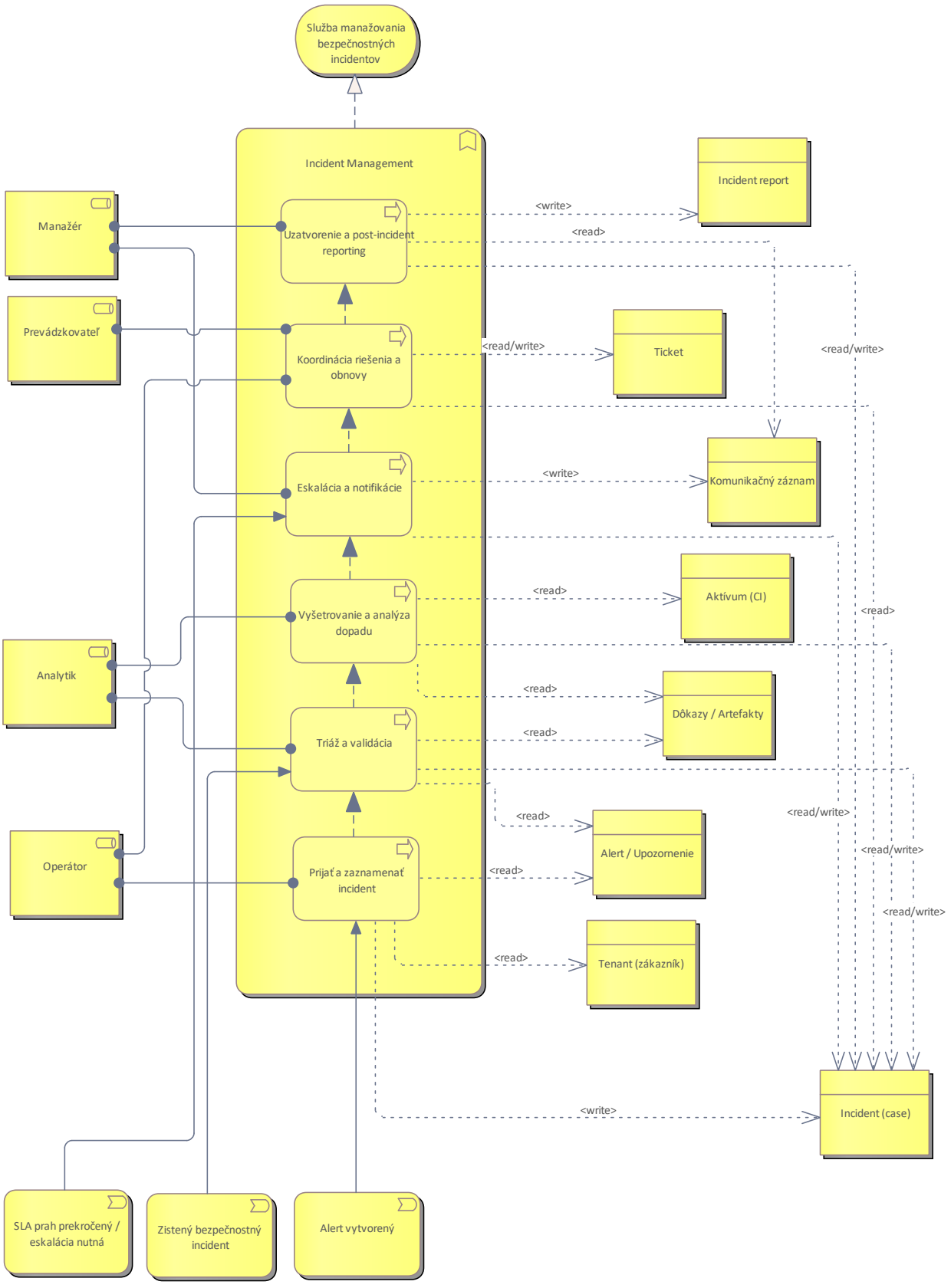
Kontextualizácia incidentov, analýza dopadu a priorít, podpora efektívneho ticketovania.

Sledovať životný cyklus aktív - BusinessProcess

Stavové prechody, história zmien, plánovanie obnovy, auditovateľnosť.

4.1.7 Manažovanie kybernetických bezpečnostných incidentov – biznis realizácia služby

Biznis pohľad na službu manažovania bezpečnostných incidentov v SOCaaS a jej end-to-end tok. Diagram zobrazuje zodpovedné roly a hlavné procesy od prijatia a triáže, cez vyšetrovanie a eskaláciu až po koordináciu riešenia a uzatvorenie s post-incident reportingom. Súčasťou je aj práca s kľúčovými biznis objektmi (incident/case, alert, ticket, dôkazy, komunikačný záznam, report) a ich väzba na tenanta, aby bol proces riadenia incidentov konzistentný a auditovateľný.

Financované Európskou úniou NextGenerationEU
PLÁN OBNOVY
ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Popis používaných prvkov:

Alert vytvorený - BusinessEvent

Incident Management - BusinessFunction

Biznis schopnosť SOC tímu riadiť bezpečnostné incidenty end-to-end vrátane evidencie, eskalácie, koordinácie a post-incident aktivít.

SLA prah prekročený / eskalácia nutná - BusinessEvent

Služba manažovania bezpečnostných incidentov - BusinessService

Zabezpečuje triáž, vyšetrovanie, eskaláciu, koordináciu riešenia, uzatvorenie incidentu a reporting naprieč tenantmi (zákazníkmi).

Zistený bezpečnostný incident - BusinessEvent

Aktívum (CI) - BusinessObject

Dotknuté aktívum alebo služba v prostredí zákazníka.

Alert / Upozornenie - BusinessObject

Vstupný signál, ktorý môže viesť k incidentu (triáž rozhoduje).

Analytik - BusinessRole

Triáž, vyšetrovanie, obohatenie incidentu o kontext, návrh ďalších krokov.

Dôkazy / Artefakty - BusinessObject

Logy, indikátory, výstupy analýzy potrebné pre vyšetrovanie a audit.

Incident (case) - BusinessObject

Hlavný záznam prípadu – stav, závažnosť, časová os, zodpovednosti.

Incident report - BusinessObject

Záverečný report + odporúčania/lessons learned.

Komunikačný záznam - BusinessObject

Záznam notifikácií a komunikácie (kto, kedy, čo bolo oznámené).

Manažér - BusinessRole

Rozhodnutia pri eskalácii, schválenia, komunikácia na úrovni manažmentu, reporting.

Operátor - BusinessRole

Operatívna koordinácia, komunikácia, ticketing, SLA dohľad, vykonanie rutinných akcií.

Prevádzkovateľ - BusinessRole

Podpora platformy a kvality dát; pri incidente pomáha odstrániť technické prekážky (napr. chýbajúce logy, integrácie).

Tenant (zákazník) - BusinessObject

Oddelenie dát a zodpovedností podľa zákazníka.

Ticket - BusinessObject

Pracovná položka na realizáciu nápravných krokov a sledovanie SLA.

Eskalácia a notifikácie - BusinessProcess

Eskalovať podľa SLA a kritickosti; informovať správne kontakty u zákazníka a interné roly.

Koordinácia riešenia a obnovy - BusinessProcess

Riadenie krokov nápravy, sledovanie stavu, komunikácia, priebežné aktualizácie.

Prijať a zaznamenať incident - BusinessProcess

Vznik evidencie prípadu (case) a základných údajov, priradenie tenanta, kategórie, priority.

Triáž a validácia - BusinessProcess

Overiť relevantnosť, odstrániť false positive, určiť závažnosť a ďalší postup.

Uzatvorenie a post-incident reporting - BusinessProcess

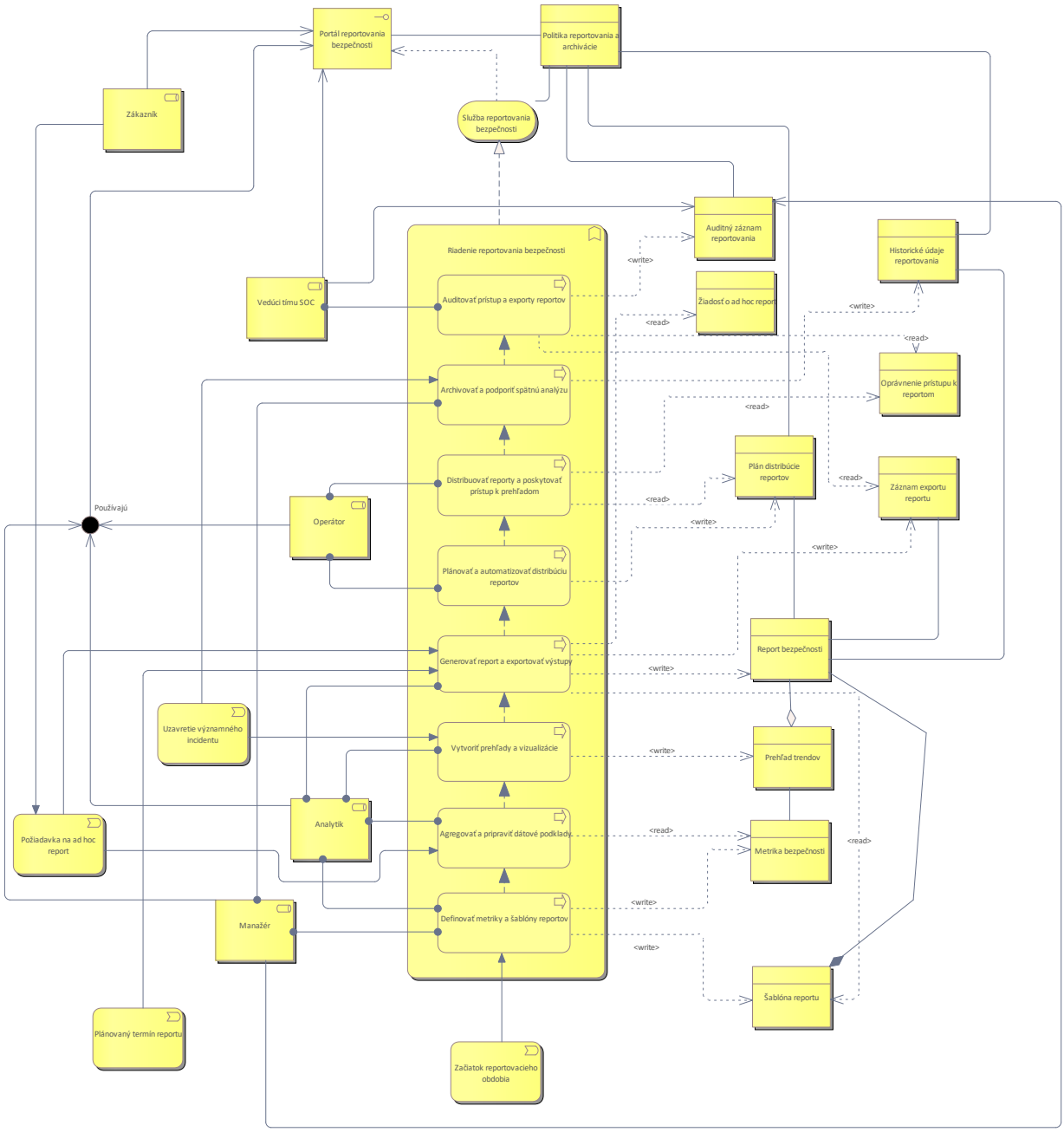
Záver incidentu, lessons learned, reporty, odporúčania, auditovateľná stopa.

Vyšetrovanie a analýza dopadu - BusinessProcess

Zistenie príčiny, rozsahu, dotknutých aktív a služby; návrh mitigácie.

4.1.8 Riadenie reportovania bezpečnosti – biznis realizácia služby

Diagram popisuje, ako sa v SOCaaS službe riadi reportovanie bezpečnosti od spúšťacích udalostí až po tvorbu výstupov, ich distribúciu, archiváciu a audit. Biznis funkcia združuje procesy, ktoré definujú metriky a šablóny, pripravia dátové podklady, vytvoria vizualizácie, vygenerujú report a zabezpečia jeho doručenie podľa plánov a oprávnení. Roly analytik, operátor, vedúci tímu SOC a manažér majú rozdelené zodpovednosti tak, aby boli výstupy konzistentné, dohľadateľné a použiteľné pre zákazníka aj interné riadenie.

Riadenie reportovania bezpečnosti - biznis realizácia služby

Popis používaných prvkov:

Plánovaný termín reportu - BusinessEvent

Udalosť vyjadruje pravidelný cyklus reportovania podľa plánu distribúcie a spúšťa prípravu a generovanie výstupov. Zabezpečuje, že reporty vznikajú konzistentne a včas pre dohodnuté obdobia a adresátov. Pomáha udržať predvídateľnosť a znižuje závislosť na manuálnej iniciácii.

Požiadavka na ad hoc report - BusinessEvent

Udalosť vzniká, keď zákazník alebo manažment potrebuje mimoriadny výstup pre konkrétnu situáciu. Spúšťa proces prípravy dát a generovania reportu s presne definovaným rozsahom a úrovňou detailu. Podporuje rýchlu reakciu pri incidentoch, auditoch alebo pri rozhodovaní o nápravných krokoch. Súvis s UC_04

Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident podporou informovaného rozhodovania, dohľadateľnosti a poskytovania výstupov pre zodpovedné roly.

Riadenie reportovania bezpečnosti - BusinessFunction

Funkcia riadi celý životný cyklus reportov od definovania metrík a šablón až po publikovanie, plánovanie distribúcie a archiváciu výstupov. Zabezpečuje, že reporty sú konzistentné, porovnateľné v čase a prispôsobené úrovni detailu od technických prehľadov až po strategické zhrnutia. Funkcia podporuje dohľadateľnosť exportov a riadenie prístupov tak, aby reportovanie bolo bezpečné aj v prostredí viacerých zákazníkov. Súvis s UC_04 Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident podporou informovaného rozhodovania, dohľadateľnosti a poskytovania výstupov pre zodpovedné roly.

Služba reportovania bezpečnosti - BusinessService

Služba zabezpečuje agregáciu, vizualizáciu a distribúciu bezpečnostných informácií pre rôzne cieľové skupiny v prostredí viacerých zákazníkov. Poskytuje pravidelné aj ad hoc výstupy o incidentoch, výstrahách, výkonnosti opatrení a plnení dohôd o úrovni služieb, aby podporila rozhodovanie a zodpovednosť. Služba udržiava históriu, umožňuje spätnú analýzu a podporuje audit a súlad s požiadavkami regulácií. Súvis s UC_04 Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident podporou informovaného rozhodovania, dohľadateľnosti a poskytovania výstupov pre zodpovedné roly.

Uzavretie významného incidentu - BusinessEvent

Udalosť signalizuje, že incident bol vyriešený a je pripravený na zhrnutie, poučenia a zhodnotenie dopadu v reportoch. Spúšťa aktualizáciu metrík, trendov a prípadne prípravu výstupu pre vedenie alebo zákazníka. Zlepšuje zodpovednosť tým, že výsledok riešenia je zachytený aj v historických výstupoch. Súvis s UC_04 Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident podporou informovaného rozhodovania, dohľadateľnosti a poskytovania výstupov pre zodpovedné roly.

Začiatok reportovacieho obdobia - BusinessEvent

Udalosť označuje začiatok nového dohodnutého obdobia pre reportovanie, napríklad týždeň, mesiac alebo štvrťrok. Spúšťa overenie platnosti metrík a šablón a následne prípravu údajov tak, aby boli výstupy konzistentné a porovnateľné v čase. V prostredí viacerých zákazníkov zároveň potvrdzuje, pre ktorých zákazníkov a v akom rozsahu sa daný reportovací cyklus vykoná.

Analytik - BusinessRole

Pripravuje technický obsah reportov, interpretuje trendy a vysvetľuje príčiny zmien v metrikách a výstrahách. Používa reporty na prioritizáciu práce, hodnotenie účinnosti detekcie a podporu vyšetrovania incidentov. Dohliada na kvalitu dátových podkladov a dopĺňa komentáre k zisteniam, ktoré sú dôležité pre rozhodovanie.

Auditný záznam reportovania - BusinessObject

Záznam o prístupe k reportom a o vytváraní exportov, ktorý obsahuje kto, kedy, z akého dôvodu a v akom rozsahu pracoval s výstupmi. Umožňuje spätné overenie oprávnenosti prístupov, vyšetrovanie sporov a preukázanie dohľadateľnosti činností. V prostredí viacerých zákazníkov sa eviduje aj priradenie k zákazníkovi a k reportovaciemu obdobiu.

Historické údaje reportovania - BusinessObject

Predstavujú archivované výstupy a podklady, ktoré umožňujú spätnú analýzu trendov a overenie rozhodnutí. Udržiavajú konzistentné časové rady a kontext, aby bolo možné porovnávať účinnosť opatrení v dlhšom horizonte. Slúžia aj na audit a na preukázanie súladu s požiadavkami na uchovávanie záznamov.

Manažér - BusinessRole

Používa strategické zhrnutia na rozhodovanie o prioritách, investíciách a zodpovednosti za bezpečnostné opatrenia. Vyžaduje auditovateľnosť a zrozumiteľnosť výstupov, aby sa dali obhájiť voči internému auditu alebo regulátorovi. Schvaľuje pravidlá reportovania, archivácie a prístupu k citlivým informáciám v prostredí viacerých zákazníkov.

Metrika bezpečnosti - BusinessObject

Predstavuje definovanú hodnotu používanú na meranie stavu bezpečnosti, napríklad počty incidentov, výstrah alebo časové ukazovatele riešenia. Obsahuje metodiku výpočtu, časové okno a priradenie k zákazníkovi, aby boli výsledky porovnateľné a interpretovateľné. Slúži ako základ pre prehľady trendov, hodnotenie výkonnosti a plnenie dohôd o úrovni služieb.

Operátor - BusinessRole

Zabezpečuje operatívnu distribúciu reportov, kontroluje dostupnosť výstupov a rieši praktické požiadavky na exporty. Sleduje plánované cykly reportov, dohliada na doručenie správnym adresátom a eviduje výpadky alebo chyby exportu. Pomáha s udržiavaním reportovacích prehľadov tak, aby boli vždy pripravené pre analytikov a manažment.

Oprávnenie prístupu k reportom - BusinessObject

Reprezentuje pravidlá, ktoré určujú, kto môže vidieť konkrétne prehľady, exportovať reporty alebo meniť šablóny. V prostredí viacerých zákazníkov zabezpečuje oddelenie údajov a obmedzuje prístup na základe roly a zákazníka. Podporuje bezpečnú distribúciu a minimalizuje riziko úniku citlivých informácií.

Plán distribúcie reportov - BusinessObject

Obsahuje harmonogramy, adresátov a pravidlá doručovania reportov pre jednotlivé roly a zákazníkov. Zohľadňuje citlivosť údajov a oprávnenia, aby sa informácie šírili len v rozsahu, ktorý je povolený. Podporuje automatizáciu a znižuje riziko oneskorení alebo nesprávneho doručenia.

Politika reportovania a archivácie - Contract

Politika definuje rozsah reportovania, periodicitu výstupov, minimálne metriky a pravidlá pre úroveň detailu pre rôzne cieľové skupiny. Upravuje uchovávanie historických údajov, požiadavky na dohľadateľnosť exportov a pravidlá prístupu k citlivým informáciám. Zabezpečuje, že reportovanie je konzistentné, auditovateľné a v súlade s internými a regulačnými požiadavkami. Súvis s UC_04 Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident podporou informovaného rozhodovania, dohľadateľnosti a poskytovania výstupov pre zodpovedné roly.

Prehľad trendov - BusinessObject

Zobrazuje vývoj vybraných metrík v čase a umožňuje identifikovať odchýlky, zhoršenie alebo zlepšenie situácie. Podporuje porovnávanie období a vysvetlenie príčin zmien na základe udalostí, zásahov a úprav konfigurácie. Používa sa pri plánovaní opatrení, hodnotení účinnosti a pri komunikácii s vedením a zákazníkom.

Report bezpečnosti - BusinessObject

Je výsledný výstup reportovania za definované obdobie alebo pre konkrétnu ad hoc potrebu. Obsahuje zhrnutia incidentov, výstrah, plnenia dohôd o úrovni služieb a odporúčania podľa zistených trendov. Slúži na rozhodovanie, audit, komunikáciu so zákazníkom a preukázanie zodpovednosti. Súvis s UC_04 Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident podporou informovaného rozhodovania, dohľadateľnosti a poskytovania výstupov pre zodpovedné roly.

Šablóna reportu - BusinessObject

Definuje štruktúru reportu, rozsah obsahu, úroveň detailu a spôsob prezentácie pre konkrétnu cieľovú skupinu. Zabezpečuje konzistentnosť výstupov naprieč obdobiami a znižuje riziko, že sa dôležité informácie vynechajú. Obsahuje aj pravidlá označenia obdobia, verzie a povinné komentáre k interpretácii.

Vedúci tímu SOC - BusinessRole

Využíva reporty na riadenie výkonu tímu, kontrolu plnenia dohôd o úrovni služieb a identifikáciu slabých miest procesov. Schvaľuje šablóny reportov a úroveň detailu pre jednotlivé cieľové skupiny, aby výstupy zodpovedali potrebám. Koordinuje zlepšovacie opatrenia na základe trendov a opakujúcich sa príčin incidentov.

Zákazník - BusinessRole

Prijíma vybrané reporty a prehľady podľa dohodnutého rozsahu a úrovne detailu. Používa výstupy na kontrolu stavu bezpečnosti, plnenia dohôd o úrovni služieb a na rozhodovanie o nápravných krokoch. Môže žiadať ad hoc reporty pri významných udalostiach alebo pri potrebe preukázania súladu s auditnými požiadavkami.

Záznam exportu reportu - BusinessObject

Eviduje vytvorenie a odovzdanie exportu reportu vrátane času, používateľa, šablóny a rozsahu údajov. Umožňuje spätné overenie, kto vytvoril výstup, a podporuje vyšetrovanie sporov alebo podozrivých aktivít. Je dôležitý pre audit a pre požiadavky na dohľadateľnosť v regulovaných prostrediach.

Žiadosť o ad hoc report - BusinessObject

Zachytáva požiadavku na mimoriadny výstup mimo pravidelného cyklu, napríklad pri významnej udalosti alebo pri audite. Obsahuje rozsah, cieľovú skupinu, časové obdobie a očakávanú úroveň detailu, aby sa report pripravil správne. Podporuje priorizáciu práce a dohľadateľnosť, prečo bol report vytvorený a komu bol určený.

Používajú - Junction

Portál reportovania bezpečnosti - BusinessInterface

Rozhranie poskytuje prístup k prehľadom, vizualizáciám a exportom reportov podľa roly a priradenia k zákazníkovi. Umožňuje filtrovanie, porovnávanie období a zobrazenie kontextu metrík, aby používatelia rozumeli príčinám zmien. Podporuje dohľadateľnosť tým, že sprístupňuje aj informácie o šablónach, verziách a histórii exportov. Súvis s UC_04 Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident podporou informovaného rozhodovania, dohľadateľnosti a poskytovania výstupov pre zodpovedné roly.

Agregovať a pripraviť dátové podklady - BusinessProcess

Proces zhromažďuje údaje z bezpečnostných zdrojov a pripravuje ich do podoby vhodnej na vizualizáciu a výpočet metrík. Zabezpečuje konzistentnosť časových okien, normalizáciu polí a kontrolu kvality, aby výstupy neboli skreslené. V prostredí viacerých zákazníkov udržiava oddelenie dát a správne priradenie podkladov k zákazníkovi.

Archivovať a podporiť spätnú analýzu - BusinessProcess

Proces uchováva historické reporty a podkladové údaje tak, aby sa dali spätne overiť trendy, rozhodnutia a súlad s požiadavkami. Umožňuje porovnávať obdobia, hľadať opakujúce sa príčiny incidentov a vyhodnocovať účinnosť bezpečnostných opatrení. Archivácia podporuje audit a zodpovednosť tým, že výstupy zostávajú dohľadateľné a nemenné.

Auditovať prístup a exporty reportov - BusinessProcess

Proces eviduje prístupy k reportom, spustenia exportov a významné zmeny šablón alebo oprávnení. Podporuje vyšetrovanie neoprávnených prístupov a umožňuje preukázať, kto pracoval s citlivými informáciami. Je dôležitý pre viacúrovňové tímy a pre požiadavky regulácií, ktoré vyžadujú spätnú verifikáciu činností.

Definovať metriky a šablóny reportov - BusinessProcess

Proces stanoví, ktoré metriky sa sledujú, ako sa počítajú a aké šablóny výstupov sa používajú pre jednotlivé cieľové skupiny. Zohľadňuje technický pohľad pre analytikov aj strategické zhrnutia pre vedenie a zákazníka, aby bol obsah primeraný. Výsledkom je jednotný rámec, ktorý umožňuje porovnávanie v čase a znižuje riziko nejednoznačnej interpretácie.

Distribuovať reporty a poskytovať prístup k prehľadom - BusinessProcess

Proces doručí reporty a sprístupní interaktívne prehľady cez reportovací portál podľa pravidiel prístupu. Podporuje ad hoc žiadosti, keď je potrebné rýchlo pripraviť pohľad na konkrétnu udalosť alebo obdobie. Zabezpečuje, že používatelia vidia len údaje priradené k ich roli a zákazníkovi.

Generovať report a exportovať výstupy - BusinessProcess

Proces vytvára reporty vo formátoch vhodných na distribúciu a archiváciu, napríklad tabuľkové výstupy a dokumentové zostavy. Zabezpečuje konzistentné označenie obdobia, zdrojov a verzie šablóny, aby bol report dohľadateľný aj po čase. Pri exporte vytvára záznam, ktorý podporuje audit a vysvetlenie, kto a kedy výstup vytvoril.

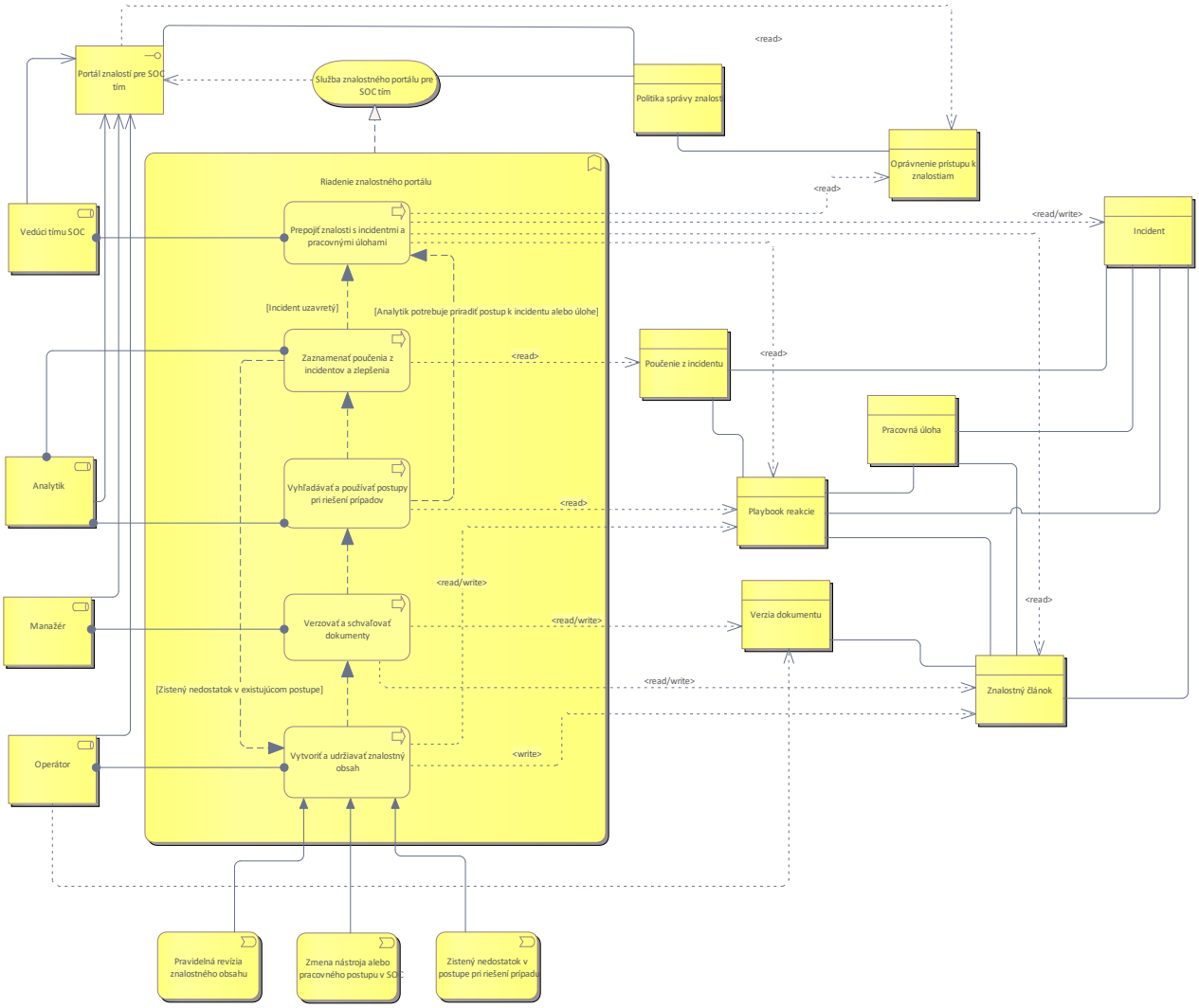
Plánovať a automatizovať distribúciu reportov - BusinessProcess

Proces nastavuje harmonogramy pravidelných výstupov a pravidlá doručovania pre jednotlivé cieľové skupiny a zákazníkov. Zohľadňuje citlivosť údajov a oprávnenia, aby sa výstupy dostali len k správnym adresátom. Znižuje manuálnu prácu tímu a zabezpečuje, že reportovanie prebieha konzistentne podľa dohôd.

Vytvoriť prehľady a vizualizácie - BusinessProcess

Proces vytvára prehľady trendov v čase, súhrny výstrah a incidentov a pohľady na plnenie dohôd o úrovni služieb. Vizualizácie sú navrhnuté tak, aby umožnili rýchle filtrovanie, porovnávanie období a identifikáciu odchýlok. Výstupy sú pripravené pre technické aj manažérske použitie a podporujú rozhodovanie na základe faktov.

4.1.9 Riadenie znalostného portálu pre SOC tím – biznis realizácia služby

Riadenie znalostného portálu pre SOC tím - biznis realizácia služby

Diagram zachytáva, ako SOCaaS buduje a udržiava znalosti potrebné na konzistentnú reakciu na incidenty. Ukazuje zodpovednosti rolí pri tvorbe obsahu, schvaľovaní, vyhľadávaní postupov a zaznamenávaní poučení z incidentov, vrátane riadenia prístupov a väzieb na incidenty a pracovné úlohy. Cieľom je, aby postupy boli dohľadateľné, verziované, kontrolované a okamžite použiteľné pri riešení prípadov.

Popis používaných prvkov:

Riadenie znalostného portálu - BusinessFunction

Funkcia riadi tvorbu, schvaľovanie, verzovanie a publikovanie znalostného obsahu tak, aby bol aktuálny a použiteľný v praxi. Zabezpečuje štruktúru obsahu, vyhľadateľnosť, prepojenie na incidenty a dohľadateľnosť zmien pre audit a spätné učenie. Podporuje integráciu s ďalšími nástrojmi SOC, aby sa znalosti prirodzene používali pri riešení prípadov. Súvis s UC_04 Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident podporou jednotných postupov, dohľadateľnosti rozhodnutí a kolektívneho učenia z incidentov.

Služba znalostného portálu pre SOC tím - BusinessService

Služba poskytuje centrálne miesto na uchovávanie a zdieľanie playbookov, postupov, odporúčaní a poučení z incidentov. Zvyšuje konzistentnosť reakcie, skracuje čas zaškolenia nových členov a podporuje štandardizáciu metodík a procesov. V prostredí viacerých zákazníkov zabezpečuje oprávnenia, históriu zmien, verzovanie a prepojenie na incidenty a pracovné úlohy. Súvis s UC_04 Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident podporou jednotných postupov, dohľadateľnosti rozhodnutí a kolektívneho učenia z incidentov.

Manažér - BusinessRole

Manažér schvaľuje obsah, ktorý má dopad na pravidlá, zodpovednosti, eskalácie alebo požiadavky na zákazníka. Kontroluje súlad s internými politikami, auditnými požiadavkami a záväzkami voči zákazníkovi. Je vhodný najmä pre obsah s vyššou úrovňou formálnosti.

Operátor - BusinessRole

Operátor dopĺňa znalostnú bázu o prevádzkové postupy, konfigurácie a rutinné kroky, ktoré zabezpečujú opakovateľnosť. Aktualizuje návody pri zmenách nástrojov a pracovných postupov a dbá na to, aby boli kroky vykonateľné v praxi. Je vhodný najmä pre obsah typu postupy a návody, nie pre analytické interpretácie.

Oprávnenie prístupu k znalostiam - BusinessObject

Definuje kto môže obsah čítať, upravovať alebo schvaľovať a v akom rozsahu. Zabezpečuje, že citlivé poznatky sú dostupné len oprávneným rolám a že v prostredí viacerých zákazníkov nedochádza k nežiaducej viditeľnosti. Podporuje kontrolu prístupov a dohľadateľnosť, kto s obsahom pracoval.

Playbook reakcie - BusinessObject

Je praktický postup krok za krokom pre typické situácie, napríklad pri malvéri, úniku údajov alebo podozrivej komunikácii. Zabezpečuje konzistentnosť reakcie, minimalizuje improvizáciu a urýchľuje rozhodovanie v čase tlaku. Obsahuje kontrolné body, ktoré pomáhajú preukázať správny postup pri audite a spätnej kontrole. Súvis s UC_04 Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident podporou jednotných postupov, dohľadateľnosti rozhodnutí a kolektívneho učenia z incidentov.

Politika správy znalostí - Contract

Politika definuje štruktúru obsahu, pravidlá tvorby, schvaľovania a verzovania dokumentov a minimálne požiadavky na kvalitu. Upravuje oprávnenia, prístup k citlivým poznatkom, archiváciu a spôsob prepojenia na incidenty a pracovné úlohy. Zabezpečuje, že znalosti sú konzistentné, auditovateľné a dlhodobo udržiavateľné v prostredí viacerých zákazníkov. Súvis s UC_04 Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident podporou jednotných postupov, dohľadateľnosti rozhodnutí a kolektívneho učenia z incidentov.

Poučenie z incidentu - BusinessObject

Zaznamenáva čo fungovalo, čo zlyhalo a aké zlepšenia treba urobiť po vyriešení incidentu. Premieta sa do úprav playbookov, šablón a nastavení, aby sa rovnaké chyby neopakovali. Je dôležité pre budovanie tímových znalostí a pre dlhodobé zvyšovanie efektivity reakcie. Súvis s UC_04 Upozorniť a eskalovať

bezpečnostný incident podporou jednotných postupov, dohľadateľnosti rozhodnutí a kolektívneho učenia z incidentov.

Verzia dokumentu - BusinessObject

Predstavuje konkrétny stav dokumentu v čase vrátane autora, dátumu a zoznamu zmien. Umožňuje vrátiť sa k predchádzajúcemu obsahu a vysvetliť, prečo došlo k úprave postupu alebo odporúčania. Podporuje audit a znižuje riziko, že sa bude používať neaktuálny alebo neschválený obsah.

Znalostný článok - BusinessObject

Predstavuje samostatný dokument so štruktúrovaným obsahom, ktorý opisuje tému, postup alebo odporúčanie. Obsahuje popis problému, kroky riešenia, podmienky použitia a odkazy na súvisiace zdroje a incidenty. Je verzovaný a riadený oprávneniami, aby sa zachovala kvalita a dohľadateľnosť zmien.

Portál znalostí pre SOC tím - BusinessInterface

Rozhranie poskytuje prístup k dokumentom, playbookom a poučeniam a umožňuje vyhľadávanie podľa tém, incidentov a techník útoku. Podporuje prácu s verziami, komentármi a väzbami na incidenty a úlohy, aby sa znalosti dali použiť priamo v prevádzke. Zabezpečuje riadenie prístupov a zobrazuje históriu zmien pre dohľadateľnosť. Súvis s UC_04 Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident podporou jednotných postupov, dohľadateľnosti rozhodnutí a kolektívneho učenia z incidentov.

Prepojiť znalosti s incidentmi a pracovnými úlohami - BusinessProcess

Proces vytvára väzby medzi dokumentmi, incidentmi a úlohami tak, aby sa pri riešení prípadov používal správny postup. Umožňuje rýchlo pochopiť, ktorý postup bol použitý a aký mal výsledok, čo podporuje audit a spätné overovanie. Znižuje duplicitnú dokumentáciu tým, že obsah sa zdieľa cez odkazy a nie opakovaným kopírovaním.

Verzovať a schvaľovať dokumenty - BusinessProcess

Proces spravuje verzie dokumentov, eviduje zmeny a umožňuje schvaľovací postup pred publikovaním. Zvyšuje dôveryhodnosť obsahu tým, že každá zmena má autora, dôvod a je dohľadateľná aj po čase. Podporuje audit a umožňuje návrat k predchádzajúcim verziám pri sporoch alebo pri potrebe porovnania.

Vyhľadávať a používať postupy pri riešení prípadov - BusinessProcess

Proces umožňuje rýchlo nájsť relevantný playbook alebo návod podľa typu incidentu, indikátora alebo použitej techniky útoku. Podporuje konzistentný postup pri reakcii a znižuje riziko vynechania dôležitých krokov v časovej tiesni. Znalosti sa používajú priamo pri práci s incidentmi a výsledok sa môže spätne doplniť do obsahu.

Vytvoriť a udržiavať znalostný obsah - BusinessProcess

Proces zahŕňa tvorbu dokumentov, playbookov a odporúčaní a ich priebežnú aktualizáciu podľa vývoja hrozieb a nástrojov. Zabezpečuje, že znalosti sú zachytené v štruktúrovanej podobe a sú dostupné pre celý tím bez závislosti na konkrétnych osobách. Obsah sa dopĺňa aj o praktické poznámky a príklady, aby bol použiteľný v reálnych situáciách.

Zaznamenať poučenia z incidentov a zlepšenia - BusinessProcess

Proces zachytáva poučenia z ukončených incidentov a premieňa ich na konkrétne úpravy playbookov, odporúčaní a postupov. Zabezpečuje, že tím sa kolektívne učí a že poznatky sú dostupné aj pre nových členov. Pomáha zvyšovať kvalitu reakcie v čase a znižovať opakovanie rovnakých chýb.

Pravidelná revízia znalostného obsahu - BusinessEvent

Udalosť vyjadruje plánovaný moment, keď sa kontroluje aktuálnosť článkov a playbookov podľa dohodnutého cyklu. Spúšťa prechádzanie obsahu, identifikáciu neaktuálnych postupov a prípravu zmien na schválenie. Pomáha predchádzať tomu, aby tím používal zastarané návody pri riešení prípadov.

Zistený nedostatok v postupe pri riešení prípadu - BusinessEvent

Udalosť vzniká, keď analytik počas riešenia zistí, že existujúci postup je neúplný, nejasný alebo nepokrýva konkrétnu situáciu. Spúšťa doplnenie obsahu a jeho následné schválenie, aby sa zistenie premietlo do štandardizovaného postupu. Podporuje kontinuálne zlepšovanie bez čakania na veľké revízne cykly.

Zmena nástroja alebo pracovného postupu v SOC - BusinessEvent

Udalosť nastáva pri úprave nástrojov, pracovných tokov alebo zodpovedností, ktorá mení spôsob riešenia prípadov. Spúšťa aktualizáciu súvisiacich článkov a playbookov tak, aby zodpovedali reálnej prevádzke. Znižuje riziko chýb spôsobených nesúladom medzi dokumentáciou a praxou.

Analytik - BusinessRole

Používa portál znalostí pri riešení prípadov a vyhľadáva schválené postupy. Zodpovedá za to, že sa v praxi používajú aktuálne verzie a že sa odchýlky alebo nové zistenia vrátia späť do znalostnej bázy. Podieľa sa na zaznamenávaní poučení po uzavretí incidentov.

Incident - BusinessObject

Záznam bezpečnostnej udalosti, ktorá vyžaduje koordinované riešenie, evidenciu krokov a uzavretie s výsledkom. Slúži ako kotva pre prepojenie na použité postupy, relevantné články a poučenia, aby bolo možné spätne obhájiť priebeh riešenia. Podporuje audit a zodpovednosť v prostredí viacerých zákazníkov.

Pracovná úloha - BusinessObject

Záznam úlohy, ktorá vzniká pri náprave, doplnení dôkazov alebo pri implementácii odporúčaní zo znalostného obsahu. Umožňuje sledovať stav, termíny, zodpovednosť a výsledok, aby sa zlepšenia realizovali a nezostali iba v dokumentácii. Prepojenie na znalosti zabezpečí, že úloha má jasný postup a očakávaný výstup.

Vedúci tímu SOC - BusinessRole

Zabezpečuje, že znalosti sú používané konzistentne a že sa poučenia z incidentov premietajú do postupov. Riadi prepojenia medzi incidentmi, pracovnými úlohami a relevantným obsahom, aby bola dohľadateľná metodika riešenia. Dohliada na kvalitu, úplnosť a dodržiavanie politiky správy znalostí.

4.2 BPMN – Biznis procesný model

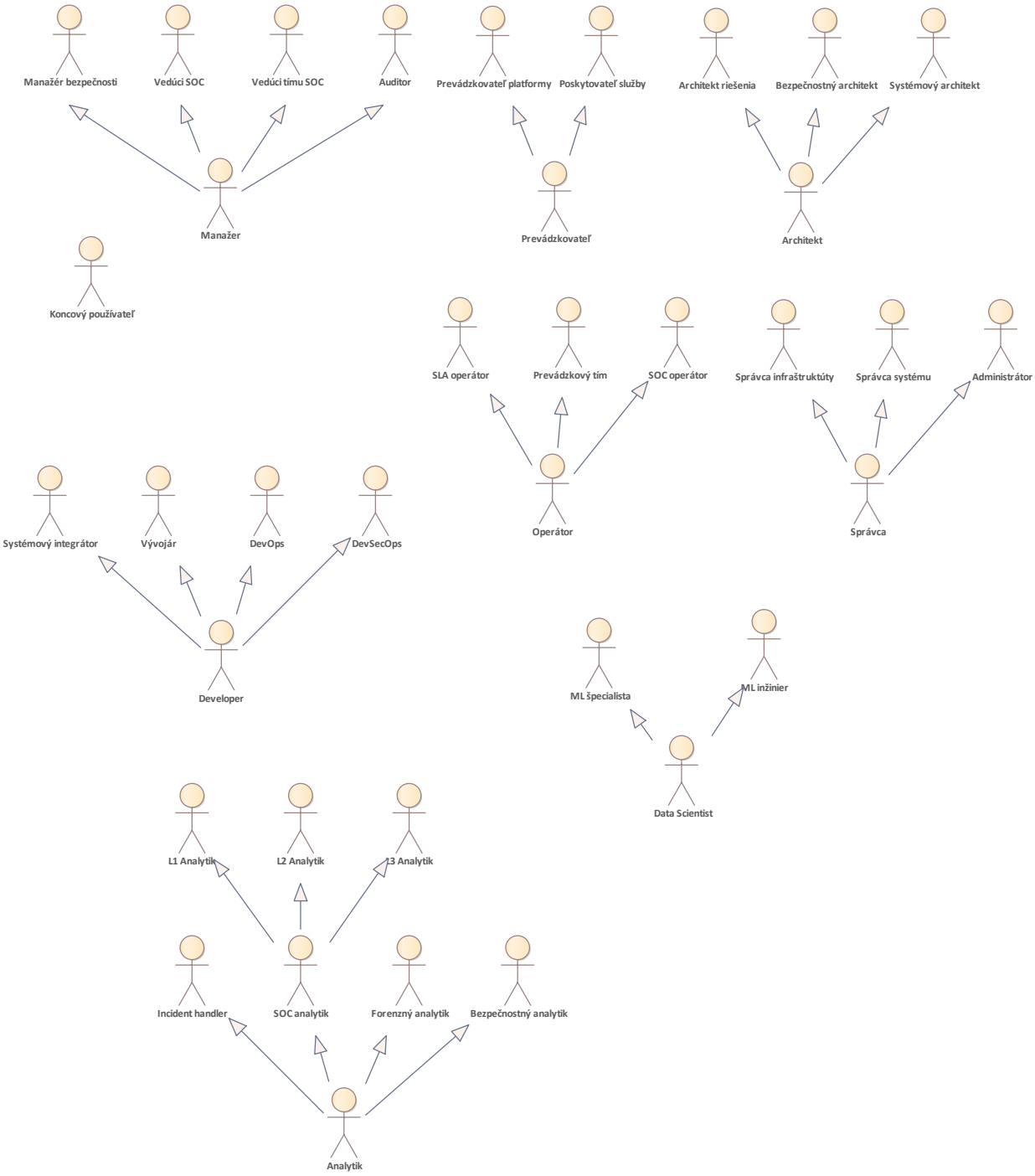
V rámci tohto detailného návrhu riešenia sa neuvažuje s vytváraním BPMN diagramov ani s detailným modelovaním biznis procesov v notácii BPMN. Predmetom dokumentu je najmä architektonický návrh riešenia, jeho funkčné oblasti, aplikačné a technologické komponenty, prípady použitia a väzby medzi hlavnými časťami navrhovaného systému.

Biznis procesný pohľad je v tomto dokumente pokrytý najmä prostredníctvom opisu biznis architektúry a definovaných prípadov použitia, ktoré dostatočne vyjadrujú hlavné činnosti, interakcie aktérov a podporované procesné scenáre riešenia SOCaaS. Z tohto dôvodu nebolo potrebné spracovať samostatné BPMN diagramy. V prípade potreby detailného procesného modelovania v ďalších fázach projektu môže byť BPMN notácia využitá ako doplnkový modelovací nástroj, najmä pre podrobnejší návrh vybraných prevádzkových, incidentných alebo podporných procesov. V rámci tohto dokumentu však BPMN diagramy nie sú vytvárané a nie sú súčasťou návrhu riešenia.

4.3 Prípady použitia

V nasledujúcej kapitole sú uvedené jednotlivé používateľské scenáre, ktoré ilustrujú typické spôsoby využitia navrhovaného riešenia v praxi. Scenáre popisujú interakcie používateľov so systémom, ich ciele a očakávané výstupy, pričom poskytujú ucelený pohľad na funkcionalitu a praktickú použiteľnosť riešenia v rôznych situáciách. Slúžia zároveň ako podklad pre lepšie pochopenie procesov a identifikáciu kľúčových požiadaviek na systém.

4.3.1 Aktéri

Aktéri

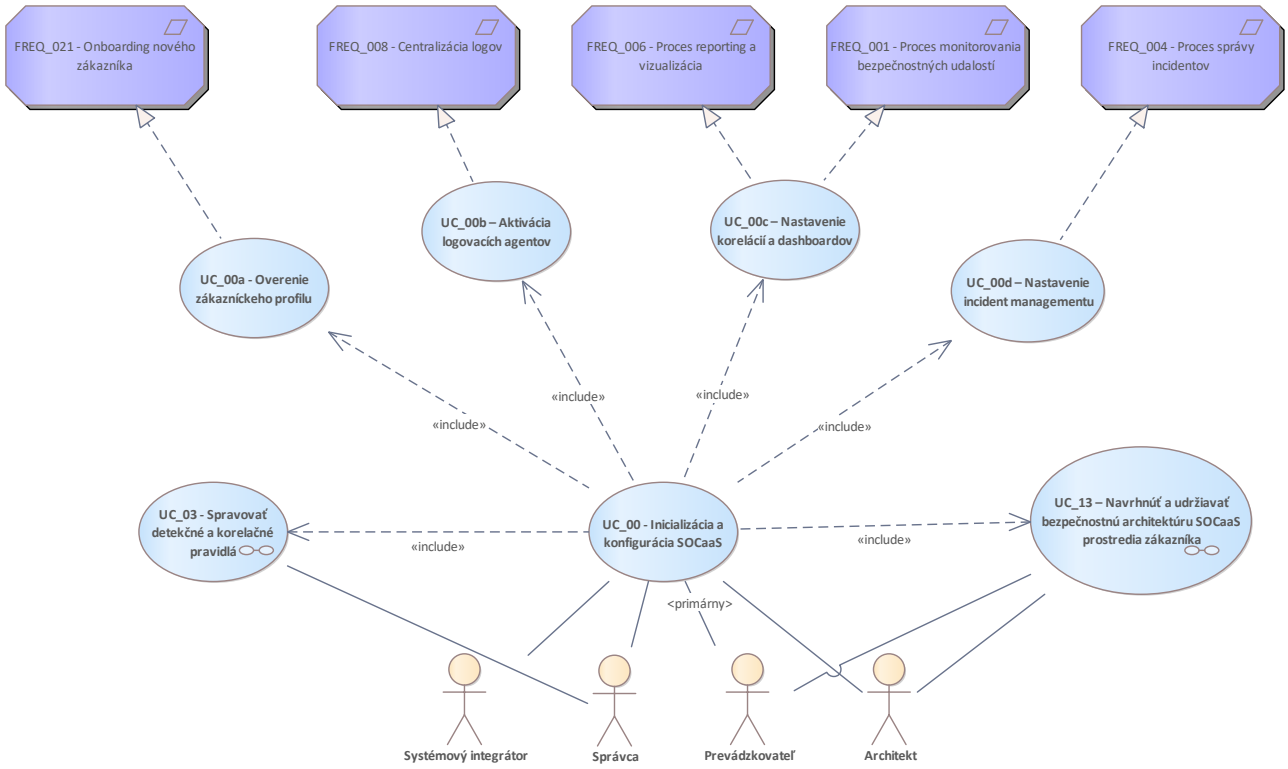
Názov aktéra/roly	Popis
Administrátor	Zodpovedá za: SIEM, spracovanie logov, vizualizácia dát, alertovanie, EDR/XDR, asset management, skener zraniteľnosti a zdroje bezpečnostných údajov.
Analytik	Zodpovedá za oblasti ako sú: Spracovanie logov, SOAR, Detekcia pomocou ML, Vizualizácia dát, Alertovanie, EDR/XDR, Asset management, Skener zraniteľnosti, knowledge base, Evidencia a správa incidentov a Reportovanie.
Architekt	Zodpovedá za oblasti ako sú: Detekcia pomocou ML a EDR/XDR.
Architekt riešenia	Zodpovedá za oblasti ako sú: SIEM a Spracovanie logov.
Auditor	Zodpovedá za oblasti ako sú: SIEM, SOAR, Asset management, Evidencia a správa incidentov, Reportovanie, Voliteľné rozšírenia, Administratíva systému, CTI a Alertovanie.
Bezpečnostný analytik	Zodpovedá za oblasti ako sú: SIEM, Spracovanie logov, SOAR, Detekcia pomocou ML, Vizualizácia dát, Alertovanie, EDR/XDR, CTI, Asset management, Skener zraniteľnosti, Zdroje bezpečnostntných údajov, Knowledge base, Ticketing a Evidencia a správa incidentov.
Bezpečnostný architekt	Zodpovedá za oblasti ako sú: SIEM, SOAR, Detekcia pomocou ML, Vizualizácia dát, EDR/XDR, Zdroje bezpečných údajov, Knowledge base, Evidencia a správa incidentov a Administratíva systému.
Data Scientist	Zodpovedá za oblasti ako sú: detekcia pomocou ML.
Developer	Developer je základná rola orientovaná na návrh, vývoj, úpravu a údržbu softvéru, skriptov a integračných riešení. Zameriava sa na implementáciu logiky, automatizáciu procesov a technickú podporu vývoja.
DevOps	Zodpovedá za oblasti ako sú: SIEM, Spracovanie logov, Detekcia pomocou ML, Skener zraniteľnosti, Zdroje bezpečnostných údajov, Administratíva systému a Voliteľné rozšírenia.
DevSecOps	Zodpovedá za oblasti ako sú: SOAR, CTI, Skener zraniteľnosti a administratíva systému.
Forenzný analytik	Zodpovedá za oblasti ako sú: voliteľné rozšírenia a EDR/XDR.
Incident handler	Zodpovedá za oblasti ako sú: SOAR a Evidencia a správaincidentov.
Incident Handler	
Koncový používateľ	Zodpovedá za oblasti ako sú: Vizualizácia dát.
L1 Analytik	
L2 Analytik	
L3 Analytik	
Manažer	Zodpovedá za oblasti ako sú: SIEM, Detekcia pomocou ML, vizualizácia dát, alertovanie, Asset management, skener zraniteľnosti, knowledge base, Ticketing, Reportovanie a Voliteľné rozšírenia.
Manažér bezpečnosti	Zodpovedá za oblasti ako sú: SIEM, SOAR, Detekcia pomocou ML, Vizualizácia dát, Alertovanie, EDR/XDR, CTI, Asset management, Skener zraniteľnosti, Ticketing, Evidencia a správa incidentov, Reportovanie, Asministratíva systému a Voliteľné rozšírenia.
ML inžinier	Zodpovedá za oblasti ako sú: detekcia pomocou ML.
ML špecialista	Zodpovedá za oblasti ako sú: detekcia pomocou ML a EDR/XDR.
Operátor	Zodpovedá za oblasti ako sú: alertovanie, EDR/XDR, CTI, asset management, skener zraniteľnosti, zdroje bezpečnostných údajov, knowledge base, ticketing a administratíva systému.
Poskytovateľ služby	Zodpovedá za oblasti ako sú: SIEM.
Prevádzkovateľ	Zodpovedá za oblasti ako sú: vizualizácia dát.
Prevádzkovateľ platformy	Zodpovedá za oblasti ako sú: SIEM.
Prevádzkový tím	Zodpovedá za oblasti ako sú: alertovanie a voliteľné rozšírenia.
SLA operátor	Zodpovedá za oblasti ako sú: alertovanie.
SOC analytik	Zodpovedá za oblasti ako sú: EDR/XDR, CTI, evidencia a správa incidentov, reportovanie a voliteľné rozšírenia.
SOC operátor	Zodpovedá za oblasti ako sú: alertovanie, EDR/XDR, knowledge base a ticketing.
Správca	Správca je základná technická rola zodpovedná za prevádzku, údržbu a fungovanie IT infraštruktúry a systémov. Zastrešuje kompetencie od infraštruktúry, cez správu systémov, až po administráciu konfigurácií.
Správca infraštruktúty	Zodpovedá za oblasti ako sú: Spracovanie logov, Asset management a Administratíva systému.
Správca systému	Zodpovedá za oblasti ako sú: SOAR, Vizualizácia dát, alertovanie, EDR/XDR, Asset management, Skener zraniteľností, Zdroje bezpečnostných údajov, Knowledge base, Ticketing, Evidencia a správa incidentov, Reportovanie a Administratíva systémuvizualizácia dát.
Systémový architekt	Zodpovedá za oblasti ako sú: SIEM, Spracovanie logov, SOAR, Detekcia pomocou ML, Skener zraniteľnosti a Aministratíva systému.
Systémový integrátor	Zodpovedá za oblasti ako sú: SIEM, Spracovanie logov, SOAR, Detekcia pomocou ML,

Názov aktéra/roly	Popis
	Vizualizácia dát, Alertovanie, EDR/XDR, CTI, Asset management, Skener zraniteľnosti, Zdroje bezpečnostných údajov, Knowedge base, Ticketing a Evidencia a správa incidentov.
Vedúci SOC	Zodpovedá za oblasti ako sú: alertovanie.
Vedúci tímu SOC	Zodpovedá za oblasti ako sú: vizualizácia dát.
Vývojár	Zodpovedá za oblasti ako sú: SIEM, SOAR, Detekcia pomocou ML a Zdroje bezpečnostných údajov.

4.3.2 Všeobecné prípady použitia

4.3.2.1 Prípady použitia diagramy

UC_00 – Inicializácia a konfigurácia SOCaaS

UC_00 - Inicializácia a konfigurácia SOCaaS

Prípad použitia	UC_00 - Inicializácia a konfigurácia SOCaaS
Cieľ	Use case popisuje prvotnú inicializáciu a nastavenie SOCaaS pre nového zákazníka. Zahŕňa aktiváciu logovacích zdrojov, nastavenie integračných bodov, dashboardov a základných bezpečnostných procesov.

Vstupná podmienka	Zákazník má vytvorený tenant.
Vstupná podmienka	Architekt má konfiguračné oprávnenia.
Vstupná podmienka	Základná sieťová konektivita je dostupná.

Výstupná podmienka	SOCaaS je úspešne inicializovaný a pripravený na monitorovanie a detekciu.
Výstupná podmienka	Aktivované sú základné moduly: logovanie, SIEM korelácie, dashboardy, incident management.
Výstupná podmienka	Logy zo všetkých povinných zdrojov obsahujú povinné polia pre detekciu.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Architekt spustí proces inicializácie pre nového zákazníka.
2	Systém načíta profil zákazníka a pripraví konfiguračné rozhranie.
3	Architekt zvolí moduly, ktoré sa majú aktivovať (SIEM, SOAR, CTI, Ticketing).
4	Systém vykoná inicializačné úkony (registrácia zdrojov, aktivácia agentov, vytváranie dashboardov).
5	Architekt potvrdí konfiguráciu.
6	Systém uloží konfiguráciu a oznámi úspešné dokončenie.

ALT_00_01 – Neúplný profil zákazníka	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Systém zistí chýbajúce údaje.
2	Upozorní architekta na doplnenie.
3	Proces pokračuje po doplnení informácií.

ALT_00_02 – Nedostupné logovacie zdroje / infra	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Systém nedokáže nadviazať spojenie s logovacím agentom alebo API zákazníka.
2	Zobrazí chybu a ponúkne možnosť opakovať, alebo preskočiť modul.
3	Proces pokračuje s obmedzenou funkcionalitou.

Naviazané funkčné požiadavky	
UC_03 - Spravovať detekčné a korelačné pravidlá	Tento use case pokrýva aktivity analytikov a správcov pri tvorbe, správe a údržbe detekčných a korelačných pravidiel v prostredí SOCaaS. Tieto pravidlá umožňujú detekciu bezpečnostných hrozieb na základe IOC, behaviorálnych anomálií, reťazenia udalostí alebo prahových hodnôt. Use case sa zameriava výlučne na proces správy pravidiel – ich definovanie, ladenie, klasifikáciu a mapovanie na bezpečnostné rámce (napr. MITRE ATT&CK).
UC_00b – Aktivácia logovacích agentov	Systém aktivuje logovacích agentov zákazníka pre odosielanie logov do SOCaaS.
UC_13 – Navrhnúť a udržiavať bezpečnostnú architektúru SOCaaS prostredia zákazníka	UC_13 rieši návrh a priebežnú údržbu technickej a bezpečnostnej architektúry pre konkrétneho zákazníka: ako je zákazník napojený na SOCaaS, aké systémy, zóny a logovacie zdroje sa integrujú,

	akými kanálmi tečú dáta (agent, syslog, API, VPN, peering…), ako sú prepojené SIEM, SOAR, TI, ticketing, EDR, vuln skenery, asset mgmt. Výstupom je schválený a udržiavaný architektonický návrh (topológia, integračné body, dátové toky), a zoznam povinných log zdrojov a typov logov ktorý slúži ako podklad pre onboarding (UC_00), monitoring (UC_01), správu aktív (UC_11), zraniteľností (UC_12) a automatizáciu (UC_07).
UC_00c – Nastavenie korelácií a dashboardov	Systém vytvorí preddefinované korelačné pravidlá a dashboardy pre monitoring bezpečnostných udalostí.
UC_00a - Overenie zákazníckeho profilu	Systém overí, či zákaznícky tenant obsahuje všetky povinné údaje (identifikačné, technické, integračné).
UC_00d – Nastavenie incident managementu	Systém aktivuje workflow pre správu incidentov a priradenia rolí.
Prípad použitia	UC_00a - Overenie zákazníckeho profilu
Cieľ	Systém overí, či zákaznícky tenant obsahuje všetky povinné údaje (identifikačné, technické, integračné).

Vstupná podmienka	Tenant existuje v systéme.	
Výstupná podmienka	Profil zákazníka je potvrdený ako kompletný.	
Basic Path		Basic Path
Krok	**Aktivita**	
1	Prevádzkovateľ platformy spustí overenie profilu.	
2	Systém načíta údaje zákazníka.	
3	Systém skontroluje povinné polia.	
4	Overenie je úspešné.	
ALT_00a_01 – Neúplné údaje		Alternate
Krok	**Aktivita**	
1	Systém vyžiada doplnenie chýbajúcich údajov	
ALT_00a_02 – Tenantu chýba technická konfigurácia		Alternate
Krok	**Aktivita**	
1	Systém zastaví proces a upozorní správcu.	
Naviazané funkčné požiadavky		
FREQ_021 - Onboarding nového zákazníka	Riešenie musí zabezpečiť onboarding nového zákazníka, kde prebieha integrácia jeho infraštruktúry do multitenantného prostredia SOCaaS. To zahŕňa: • nastavenie logovacieho agenta • konfiguráciu korelačných pravidiel • vytvorenie separovaných dashboardov • nastavenie incident managementu pre zákazníka	

UC_00a - Overenie zákazníckeho profilu	Systém overí, či zákaznícky tenant obsahuje všetky povinné údaje (identifikačné, technické, integračné).
Prípad použitia	UC_00b – Aktivácia logovacích agentov
Cieľ	Systém aktivuje logovacích agentov zákazníka pre odosielanie logov do SOCaaS.

Vstupná podmienka	Zákaznícke systémy sú dostupné.
Vstupná podmienka	Komunikačné kanály sú otvorené.
Výstupná podmienka	Logovacie agenty sú aktívne a odosielajú dáta.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Prevádzkovateľ platformy spustí aktiváciu.
2	Systém kontaktuje logovacích agentov.
3	Overí sa dostupnosť API a certifikátov.
4	Agenti sú aktivovaní.

ALT_00b_01 – Agent neodpovedá	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Systém oznámi chybu, pokračuje neskôr.

ALT_00b_02 – Chybné API kľúče	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Systém vyžiada opätovné nahratie kľúčov.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_008 - Centralizácia logov	Riešenie musí zabezpečiť zber a centralizáciu logov zo systémov, sietí, koncových bodov a aplikácií.
UC_00b – Aktivácia logovacích agentov	Systém aktivuje logovacích agentov zákazníka pre odosielanie logov do SOCaaS.
Prípad použitia	UC_00c – Nastavenie korelácií a dashboardov
Cieľ	Systém vytvorí preddefinované korelačné pravidlá a dashboardy pre monitoring bezpečnostných udalostí.

Vstupná podmienka	SIEM modul je aktívny.
Vstupná podmienka	Logy prichádzajú do systému.
Výstupná podmienka	Korelačné pravidlá a dashboardy sú nakonfigurované.

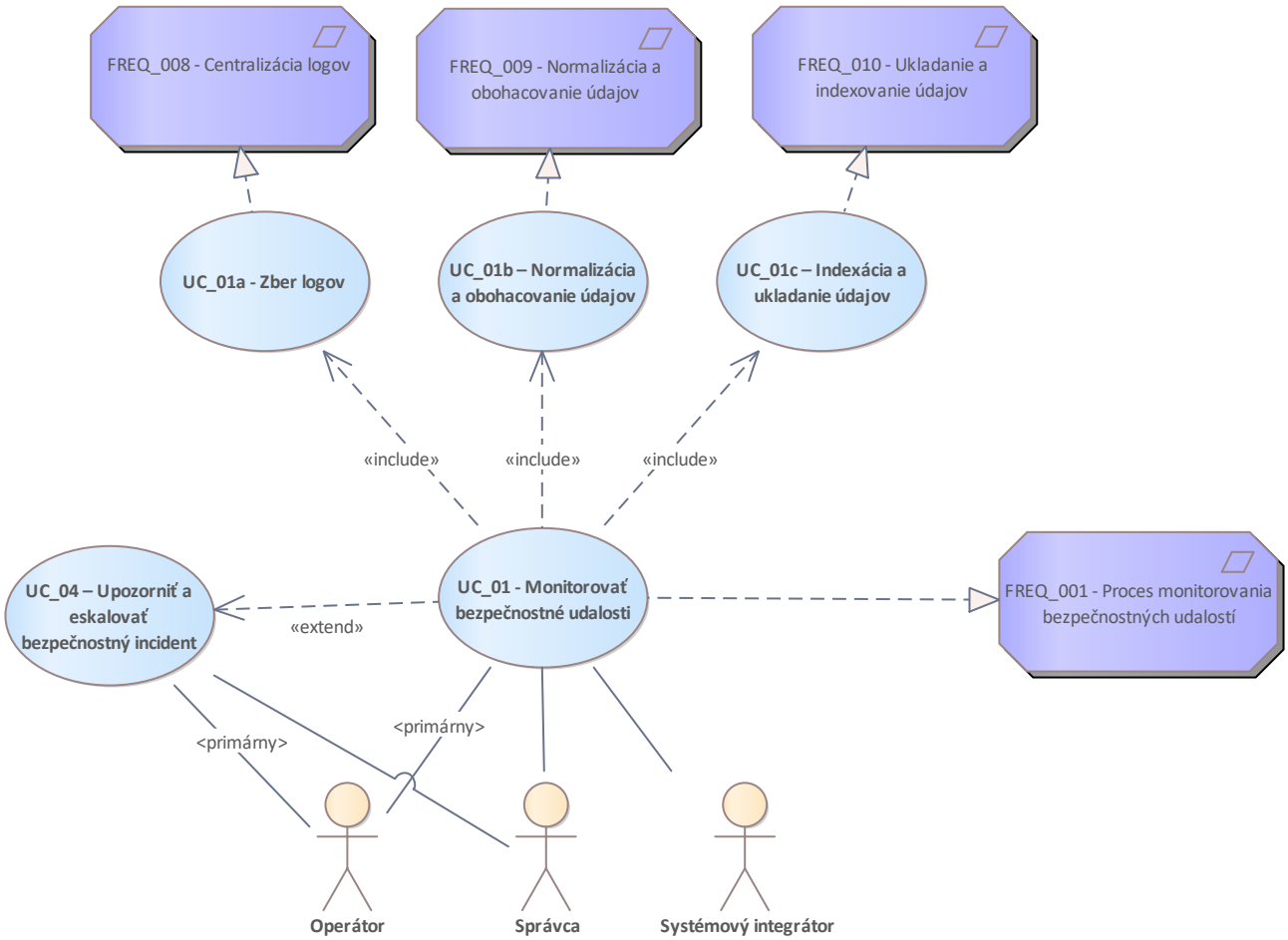
Basic Path	Basic Path

Krok	Aktivita
1	Prevádzkovateľ platformy spustí nastavenie.
2	Systém načíta template korelácií.
3	Systém vytvorí dashboardy pre monitorovanie.
4	Konfigurácia je uložená.
ALT_00c_02 – Dashboard sa nedá vytvoriť	Alternate
Krok	**Aktivita**
1	Systém vytvorí len minimálnu verziu. (poslednú spustiteľnú)
ALT_00c_01 – Korelačné pravidlo je neplatné	Alternate
Krok	**Aktivita**
1	Systém ho preskočí a nahlási chybu.
Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_006 - Proces reporting a vizualizácia	Zabezpečiť proces reporting a vizualizácia – zabezpečuje pravidelný výstup pre manažment, audítorov a SOC analytikov.
FREQ_001 - Proces monitorovania bezpečnostných udalostí	Zabezpečiť proces monitorovania bezpečnostných udalostí – zabezpečuje zber a sledovanie logov, metrických údajov a alertov zo všetkých integrovaných systémov.
UC_00c – Nastavenie korelácií a dashboardov	Systém vytvorí preddefinované korelačné pravidlá a dashboardy pre monitoring bezpečnostných udalostí.
Prípad použitia	UC_00d – Nastavenie incident managementu
Cieľ	Systém aktivuje workflow pre správu incidentov a priradenia rolí.

Vstupná podmienka	Ticketing alebo SOAR modul je inicializovaný.
Výstupná podmienka	Incident lifecycle (triage → analýza → uzavretie) je pripravený.
Basic Path	Basic Path
Krok	**Aktivita**
1	Prevádzkovateľ platformy spustí konfiguráciu.
2	Systém načíta workflow šablóny.
3	Systém vytvorí incidentné kategórie a priority.
4	Priradí roly (Analytik, Operátor, Manažér).
ALT_00d_01 – Neexistujú roly používateľov	Alternate
Krok	**Aktivita**
1	Systém zastaví workflow a požiada správcu o pridanie rolí.

ALT_00d_02 – Ticketing modul je nedostupný		Alternate
Krok	**Aktivita**	
1	Systém aktivuje len základný SOAR fallback.	
Naviazané funkčné požiadavky		
FREQ_004 - Proces správy incidentov	Zabezpečiť proces správy incidentov – zahŕňa evidenciu, klasifikáciu, priraďovanie priorít, dokumentovanie a uzatváranie incidentov.	
UC_00d – Nastavenie incident managementu	Systém aktivuje workflow pre správu incidentov a priradenia rolí.	

UC_01 – Monitorovať bezpečnostné udalosti

UC_01 - Monitorovať bezpečnostné udalosti

Prípad použitia	UC_01 - Monitorovať bezpečnostné udalosti
Cieľ	Use case opisuje nepretržité monitorovanie bezpečnostných udalostí v rámci SOCaaS. Zahŕňa zber udalostí, ich normalizáciu, obohacovanie a prípravu alertov pre následný proces detekcie incidentov.

Vstupná podmienka	Logovacie agenty sú aktívne.
Vstupná podmienka	SIEM modul SOCaaS je funkčný.
Vstupná podmienka	UC_00 (inicializácia) bol úspešne dokončený.
Výstupná podmienka	Udalosti sú spracované a posunuté do procesu detekcie incidentov.
Výstupná podmienka	Alerty sú zobrazené operátorovi.
Výstupná podmienka	Monitoring beží v reálnom čase.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Operátor sleduje riadiaci dashboard v SOCaaS.
2	UC_01a: Systém prijíma udalosti z logovacích zdrojov.
3	UC_01b: Systém normalizuje a obohacuje dáta.
4	UC_01c: Systém ukladané údaje indexuje pre rýchle vyhľadávanie.
5	SOCaaS generuje alerty na základe korelačných pravidiel.
6	Operátor vidí výsledné bezpečnostné udalosti.
7	Use case končí, monitoring pokračuje bez obmedzenia. Operátor vyhodnotí alert.
8	Ak je kritický → aktivuje UC_04 - Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident.
9	Use Case končí – monitoring pokračuje ďalej.

ALT_01_01 – Nedostupné logy alebo agenti	Exception

Krok	**Aktivita**
1	SOCaaS nedostáva dáta zo zdroja.
2	Systém vytvorí „Missing logs“ alert.
3	Správca je upozornený a môže problém manuálne vyriešiť.

ALT_01_02 – Preťažený SIEM alebo pipeline	Exception

Krok	**Aktivita**
1	SOCaaS nestíha spracovávať prúd udalostí.
2	Systém zapne ochranné mechanizmy (rate-limiting, buffering).
3	Operátor je upozornený o riziku straty udalostí.

Naviazané funkčné požiadavky	
UC_01c – Indexácia a ukladanie údajov	Use case sa stará o uloženie normalizovaných bezpečnostných udalostí do úložiska a ich indexáciu pre rýchle vyhľadávanie a korelačné mechanizmy.

UC_04 – Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident	Po tom, ako systém deteguje a založí bezpečnostný incident (UC_01, UC_03), je cieľom UC_04 zabezpečiť, aby sa o ňom včas dozvedol správny človek (1st level), aby incident niekto prevzal a aby sa pri nečinnosti alebo zhoršení závažnosti incident automaticky posunul na vyššiu úroveň
UC_01b – Normalizácia a obohacovanie údajov	Use case zabezpečuje normalizáciu logov do jednotného formátu a obohacovanie informáciami z CTI, asset databázy alebo užívateľských údajov.
UC_01a - Zber logov	Zabezpečuje technický príjem logovacích dát zo systémov, aplikácií, zariadení a zdrojov do SIEM platformy. Je základom monitorovacieho procesu.
FREQ_001 - Proces monitorovania bezpečnostných udalostí	Zabezpečiť proces monitorovania bezpečnostných udalostí – zabezpečuje zber a sledovanie logov, metrických údajov a alertov zo všetkých integrovaných systémov.
Prípad použitia	UC_01a - Zber logov
Cieľ	Zabezpečuje technický príjem logovacích dát zo systémov, aplikácií, zariadení a zdrojov do SIEM platformy. Je základom monitorovacieho procesu.

Vstupná podmienka	Komunikačný kanál medzi systémom a agentom je funkčný.
Vstupná podmienka	Logovací agent je aktívny.
Výstupná podmienka	Logy sú pripravené na ďalší krok – normalizáciu.
Výstupná podmienka	SOCaaS prijal nové logy.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Logovací agent odosiela bezpečnostné udalosti.
2	SOCaaS prijme dáta.
3	Overí sa formát a integrita logov.
4	Logy sú odovzdané do procesu normalizácie.

ALT_01a_01 – Logy sa nedoručujú	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	SOCaaS nezaznamená žiadne dáta zo zdroja.
2	Systém vytvorí „Missing logs“ upozornenie.
3	Správca dostane notifikáciu.

ALT_01a_02 – Nevalidný formát logu	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Log má chybný formát alebo chýbajúce polia.
2	SOCaaS ho odmietne a uloží do quarantine bufferu.
3	Notifikácia sa pošle integrátorovi.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_008 - Centralizácia logov	Riešenie musí zabezpečiť zber a centralizáciu logov zo systémov, sietí, koncových bodov a aplikácií.
UC_01a - Zber logov	Zabezpečuje technický príjem logovacích dát zo systémov, aplikácií, zariadení a zdrojov do SIEM platformy. Je základom monitorovacieho procesu.
Prípad použitia	UC_01b – Normalizácia a obohacovanie údajov
Cieľ	Use case zabezpečuje normalizáciu logov do jednotného formátu a obohacovanie informáciami z CTI, asset databázy alebo užívateľských údajov.

Vstupná podmienka	Existuje konfigurácia normalizačných pravidiel.	
Vstupná podmienka	UC_01a (zber logov) bol úspešný.	
Výstupná podmienka	Log je normalizovaný a obohatený.	
Výstupná podmienka	Dáta sú pripravené na uloženie a indexáciu.	
Basic Path		Basic Path
Krok	**Aktivita**	
1	SOCaaS načíta prijaté logy.	
2	Použije sa normalizačný profil podľa typu zdroja.	
3	Obohatenie dát (IP reputácia, hostname, používateľ).	
4	Výsledný event je pripravený pre indexáciu.	
ALT_01a_01 – Neznámy typ logu		Alternate
Krok	**Aktivita**	
1	Systém použije fallback normalizačný profil.	
ALT_01a_02 – Chýba CTI feed		Alternate
Krok	**Aktivita**	
1	Systém vykoná normalizáciu bez obohatenia a označí event ako „unenriched“.	
Naviazané funkčné požiadavky		
FREQ_009 - Normalizácia a obohacovanie údajov	Riešenie musí zabezpečiť normalizáciu a obohacovanie údajov.	
UC_01b – Normalizácia a obohacovanie údajov	Use case zabezpečuje normalizáciu logov do jednotného formátu a obohacovanie informáciami z CTI, asset databázy alebo užívateľských údajov.	
Prípad použitia	UC_01c – Indexácia a ukladanie údajov	
Cieľ	Use case sa stará o uloženie normalizovaných bezpečnostných udalostí do úložiska a ich indexáciu pre rýchle vyhľadávanie a korelačné mechanizmy.	

Vstupná podmienka	Normalizácia dát (UC_01b) je dokončená.
Vstupná podmienka	Úložisko a cluster sú dostupné.
Výstupná podmienka	Udalosti sú uložené v SIEM databáze.
Výstupná podmienka	Indexy sú pripravené pre query systémy.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Systém prevezme normalizované dáta.
2	Zapíše ich do úložiska (DB alebo distrib. index).
3	Vytvorí/aktualizuje indexy.
4	Event je k dispozícii pre korelačné pravidlá.

ALT_01c_01 – Úložisko nedostupné	Alternate

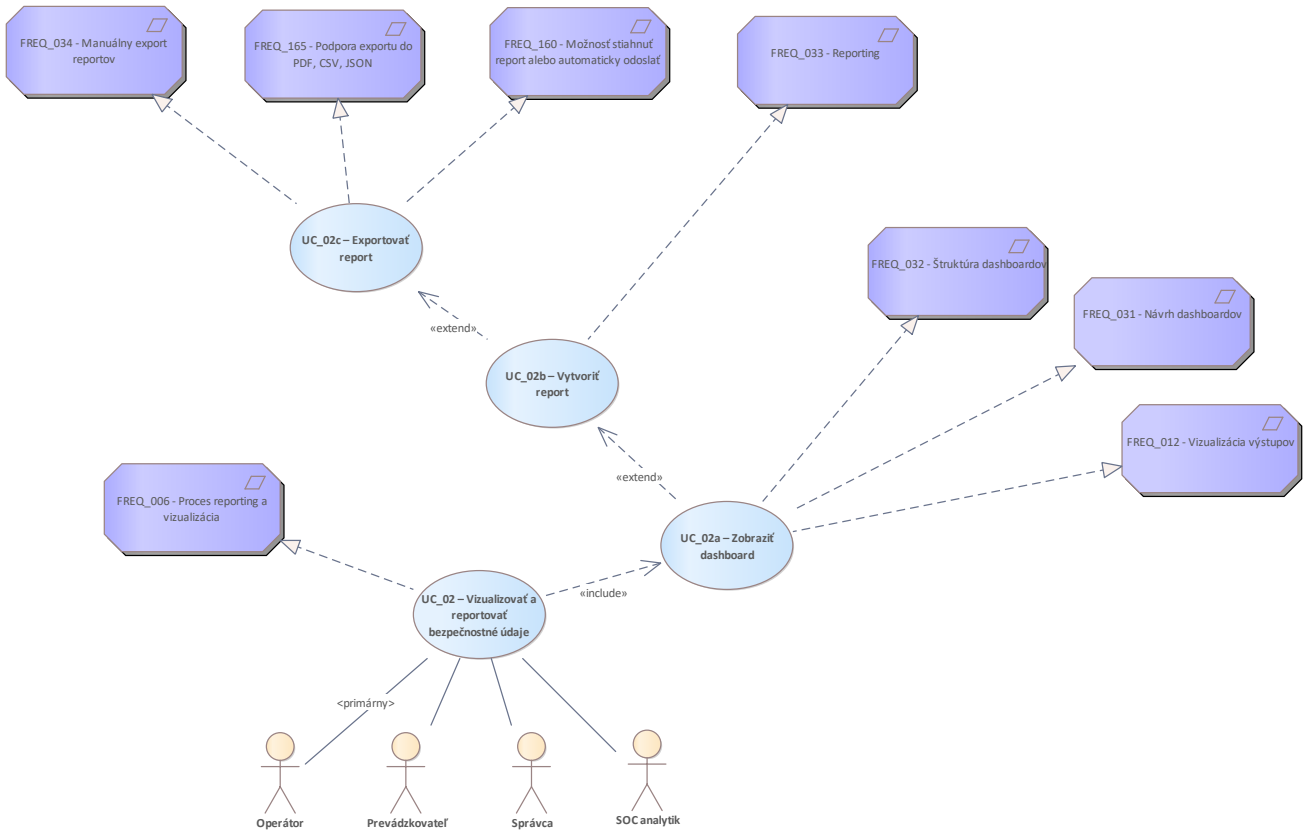
Krok	**Aktivita**
1	Systém uloží dáta do bufferu a vytvorí alert.

ALT_01c_02 – Vyčerpanie úložného priestoru	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Systém aktivuje cleanup alebo alertuje prevádzku.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_010 - Ukladanie a indexovanie údajov	Riešenie musí zabezpečiť ukladanie, indexovanie a uchovávanie údajov.
UC_01c – Indexácia a ukladanie údajov	Use case sa stará o uloženie normalizovaných bezpečnostných udalostí do úložiska a ich indexáciu pre rýchle vyhľadávanie a korelačné mechanizmy.

UC_02 – Vizualizovať a reportovať bezpečnostné údaje

UC_02 - Vizualizovať a reportovať bezpečnostné údaje

Prípad použitia	UC_02 – Vizualizovať a reportovať bezpečnostné údaje
Cieľ	Systém umožňuje SOC operátorom a správcovi zobrazovať bezpečnostné udalosti pomocou dashboardov, filtrov, grafov a tabuľkových výstupov. Umožňuje tiež generovanie reportov a export dát pre manažment, audit alebo zákazníkov.

Vstupná podmienka	Dashboardy sú definované v konfigurácii (UC_00c).
Vstupná podmienka	UC_01c – Dáta sú indexované a dostupné pre vizualizáciu.
Vstupná podmienka	UC_01 – Monitorovanie beží a poskytuje dáta.
Výstupná podmienka	Aktivita je zaznamenaná v audit logu.
Výstupná podmienka	Report bol vygenerovaný alebo exportovaný (ak bolo iniciované).
Výstupná podmienka	Používateľ vidí aktualizované vizualizácie.
Basic Path	Basic Path
Krok	**Aktivita**

1	Aktér otvorí modul „Vizualizácia a reporting“.
2	Systém načíta dostupné dashboardy a reporty podľa role aktéra.
3	Aktér otvorí dashboard → systém zobrazí grafy, metriky, tabuľky.
4	Aktér môže aplikovať filtre (čas, typ udalosti, zdroj).
5	Aktér môže kliknúť na „Vytvoriť report“.
6	Systém zostaví report podľa vybraného formátu a šablóny.
7	Aktér môže použiť funkciu „Exportovať report“ (PDF, CSV, JSON).

ALT_02_01 – Nedostupné dáta	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Dashboard vráti prázdny dataset.
2	Systém zobrazí varovanie.
3	Operátor a Prevádzkovateľ môže zmeniť filtračné kritériá.

ALT_02_02 – Chybné oprávnenia	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Aktér (napr. Prevádzkovateľ) otvorí dashboard mimo jeho tenantu.
2	Systém zobrazí chybu „Nedostatočné oprávnenia“.

ALT_02_03 – Generovanie reportu zlyhalo	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Zobrazí chybové hlásenie.
2	Uloží chybu do audit logu.
3	Aktér (napr. Prevádzkovateľ) otvorí dashboard mimo jeho tenantu.

Naviazané funkčné požiadavky	
UC_02a – Zobraziť dashboard	Používateľ otvorí dashboard, ktorý vizualizuje bezpečnostné udalosti, metriky a stavy systému v reálnom čase.
FREQ_006 - Proces reporting a vizualizácia	Zabezpečiť proces reporting a vizualizácia – zabezpečuje pravidelný výstup pre manažment, audítorov a SOC analytikov.
UC_02 – Vizualizovať a reportovať bezpečnostné údaje	Systém umožňuje SOC operátorom a správcovi zobrazovať bezpečnostné udalosti pomocou dashboardov, filtrov, grafov a tabuľkových výstupov. Umožňuje tiež generovanie reportov a export dát pre manažment, audit alebo zákazníkov.

Prípad použitia	UC_02a – Zobraziť dashboard
Cieľ	Používateľ otvorí dashboard, ktorý vizualizuje bezpečnostné udalosti, metriky a stavy systému v reálnom čase.

Vstupná podmienka	Systém je inicializovaný a nakonfigurovaný (UC_00).
Vstupná podmienka	Všetky zdroje logov sú aktívne a dáta sú prijímané (UC_01).
Vstupná podmienka	Používateľ je autentifikovaný a má rolu umožňujúcu zobrazenie dashboardov.
Výstupná podmienka	Dashboard bol zobrazený s aktuálnymi dátami.
Výstupná podmienka	Používateľ môže filtre, pohľady alebo sekcie uložiť (ak má oprávnenie).

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Aktér otvorí modul Dashboardov.
2	Systém načíta dostupné dashboardy podľa roly.
3	Aktér vyberie dashboard na zobrazenie.
4	Systém načíta a zrenderuje vizualizácie (grafy, heatmapy, tabuľky).
5	Systém aktualizuje vizualizácie v reálnom čase alebo v definovaných intervaloch.

ALT_02a_02 – Používateľ nemá oprávnenie na konkrétny dashboard	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Systém skryje dashboard alebo zobrazí „Access Denied“.
2	Aktér musí požiadať administrátora o prístup.

ALT_02a_01 – Nenačítajú sa dáta	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Systém zistí nedostupnosť zdrojov.
2	Namiesto grafov zobrazí správu: „Dáta nie sú dostupné.“
3	Ponúkne obnoviť alebo prepnúť zdroj.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_012 - Vizualizácia výstupov	Riešenie musí zabezpečiť vizualizáciu výstupov
FREQ_031 - Návrh dashboardov	Riešenie musí zabezpečiť návrh dashboardov. Pre udržanie prehľadnosti budú dashboardy v rámci SOCaaS rozdelené podľa funkčných vrstiev nasledovne: 1. Globálne prehľady (SOC Overview) Určené pre manažment a SLA reporting – zahŕňajú denné/mesačné štatistiky incidentov, typy hrozieb, top 10 IP adries, krajiny pôvodu útokov, čas vyriešenia ticketov. 2. Alert monitoring dashboardy Zamerané na operatívny monitoring – zobrazujú nové alerty, rozdelenie podľa severity (Critical, High, Medium), časové trendy, a korelácie medzi viacerými zdrojmi. 3. Tematické dashboardy Pokrývajú špecifické oblasti: • EDR aktivity: zaznamenané súbory, procesy, pokusy o exekúciu škodlivého kódu. • Zraniteľnosti a skeny: výsledky z Greenbone alebo OpenSCAP. • Firewall a sieťové logy: prístupy, porty, odhalené scanningové aktivity.

	4. Detailné analytické dashboardy – Slúžia pre L2 analytikov a threat hunting. Obsahujú heatmapy, časové rezy, distribúcie podľa hodín, krajín, ASN, výskyt IOC a podobne. 5. Ad-hoc a incident-specific dashboardy – Vznikajú počas vyšetrovania konkrétneho prípadu, kde si analytik zostaví vlastnú vizualizáciu na základe dát z Elasticsearch.
UC_02b – Vytvoriť report	Používateľ vytvorí jednorazový report alebo uloží reportovaciu šablónu založenú na dátach z dashboardov alebo udalostí.
FREQ_032 - Štruktúra dashboardov	Riešenie musí zabezpečiť štruktúru dashboardov ako sú dashboardy zostavené z jednotlivých panelov, ktoré môžu obsahovať grafy, tabuľky, heatmapy, distribučné histogramy, metriky alebo mapy. Každý dashboard v rámci SOCaaS je navrhnutý ako kompozícia týchto vizualizácií zameraná na konkrétny aspekt monitorovania alebo analýzy. Prehľad systémovej bezpečnosti Korelačné a incidentové dashboardy Vizualizácia sieťovej prevádzky a prístupov Monitorovanie autentifikácií a správania používateľov Integrovaný prehľad pre SOC analytika
UC_02a – Zobraziť dashboard	Používateľ otvorí dashboard, ktorý vizualizuje bezpečnostné udalosti, metriky a stavy systému v reálnom čase.
UC_02a – Zobraziť dashboard	Používateľ otvorí dashboard, ktorý vizualizuje bezpečnostné udalosti, metriky a stavy systému v reálnom čase.
UC_02a – Zobraziť dashboard	Používateľ otvorí dashboard, ktorý vizualizuje bezpečnostné udalosti, metriky a stavy systému v reálnom čase.
UC_02a – Zobraziť dashboard	Používateľ otvorí dashboard, ktorý vizualizuje bezpečnostné udalosti, metriky a stavy systému v reálnom čase.
Prípad použitia	UC_02b – Vytvoriť report
Cieľ	Používateľ vytvorí jednorazový report alebo uloží reportovaciu šablónu založenú na dátach z dashboardov alebo udalostí.

Vstupná podmienka	Dashboardy sú dostupné a dáta sú indexované (UC_01).
Vstupná podmienka	Používateľ má oprávnenie „Create Report“.
Výstupná podmienka	Report je uložený v systéme.
Výstupná podmienka	Môže byť zobrazený, upravený alebo exportovaný (UC_02c).

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Aktér otvorí modul Reportov.
2	Zvolí „Vytvoriť nový report“.
3	Vyberie: typ reportu, časový rozsah, šablónu alebo vlastný dizajn.
4	Systém načíta potrebné dáta.
5	Používateľ potvrdí generovanie.
6	Systém vygeneruje report a uloží ho do databázy reportov.

ALT_02b_02 – Nedostupné dáta pre report	Alternate

Krok	**Aktivita**

1	Systém zobrazí hlásenie „Dáta pre vybrané obdobie nie sú dostupné“.	
2	Operátor, Prevádkovateľ alebo Správca zvolí iné obdobie.	
ALT_02b_01 – Nevalidný parameter reportu		Alternate
Krok	**Aktivita**	
1	Systém zistí chýbajúci parameter (časové obdobie, zdroj dát...).	
2	Zobrazí chybu a vyžiada doplnenie.	
Naviazané funkčné požiadavky		
FREQ_033 - Reporting	Riešenie musí zabezpečiť reporting. Reporting v SOCaaS bude plniť niekoľko základných cieľov: • Prevádzkový prehľad – zobrazenie stavu systémov, počtu incidentov, aktivity agentov. • Bezpečnostný reporting – výstupy o detekovaných hrozbách, typoch útokov, trendoch. • Compliance reporting – reporty podľa regulatórnych požiadaviek (napr. GDPR, NIS2). • Manažérsky reporting – agregované štatistiky a ukazovatele pre vedenie organizácie. • Zákaznícky reporting – individuálne prehľady pre jednotlivých klientov multitenantného SOCaaS.	
UC_02c – Exportovať report	Používateľ exportuje existujúci report do PDF, CSV, JSON alebo PNG a môže ho odoslať emailom alebo webhookom.	
UC_02b – Vytvoriť report	Používateľ vytvorí jednorazový report alebo uloží reportovaciu šablónu založenú na dátach z dashboardov alebo udalostí.	
Prípad použitia	UC_02c – Exportovať report	
Cieľ	Používateľ exportuje existujúci report do PDF, CSV, JSON alebo PNG a môže ho odoslať emailom alebo webhookom.	

Vstupná podmienka	Existuje vygenerovaný report (UC_02b).	
Vstupná podmienka	Používateľ má práva „Export Report“.	
Výstupná podmienka	Systém vytvoril súbor vo zvolenom formáte.	
Výstupná podmienka	Súbor bol stiahnutý alebo odoslaný na externý endpoint.	
Basic Path		Basic Path
Krok	**Aktivita**	
1	Používateľ otvorí detail reportu.	
2	Zvolí možnosť Exportovať.	
3	Vyberie formát (PDF/CSV/JSON/PNG).	
4	Systém vygeneruje export.	
5	Súbor sa stiahne alebo odošle podľa nastavenia.	
ALT_02c_02 – Nedostatočné oprávnenia		Alternate

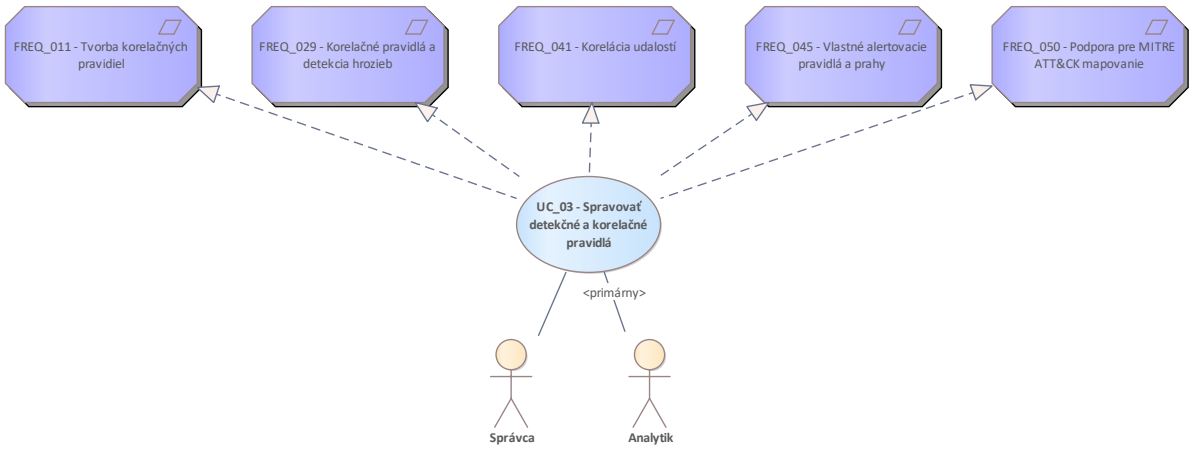
Krok	Aktivita
1	Systém zobrazí „Access Denied“.
2	Ponúkne požiadať o prístup.

ALT_02c_01 – Export zlyhá (timeout, veľký dataset)	Alternate

Krok	Aktivita
1	Systém oznámi chybu exportu.
2	Ponúkne offline export alebo rozdelenie dát.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_160 - Možnosť stiahnuť report alebo automaticky odoslať	Exportovanie reportov manuálne alebo ich plánovaná automatická distribúcia. Možnosť stiahnuť report alebo automaticky odoslať (e-mail, webhook)
FREQ_034 - Manuálny export reportov	Riešenie musí zabezpečiť manuálny export reportov. Reporty bude možné exportovať ako: • PDF dokument – generovaný snapshot aktuálneho dashboardu. • PNG obraz – statické obrázky jednotlivých vizualizácií. • CSV súbory – surové dáta z tabuliek a dátových polí. • JSON – pre automatizovanú analýzu a ďalšie spracovanie.
FREQ_165 - Podpora exportu do PDF, CSV, JSON	Možnosť exportovať reporty do rôznych bežných formátov. Podpora exportu do PDF, CSV, JSON
UC_02c – Exportovať report	Používateľ exportuje existujúci report do PDF, CSV, JSON alebo PNG a môže ho odoslať emailom alebo webhookom.

UC_03 – Spravovať detekčné a korelačné pravidlá

UC_03 - Spravovať detekčné a korelačné pravidlá

Prípad použitia	UC_03 - Spravovať detekčné a korelačné pravidlá
Cieľ	Tento use case pokrýva aktivity analytikov a správcov pri tvorbe, správe a údržbe detekčných a korelačných pravidiel v prostredí SOCaaS. Tieto pravidlá umožňujú detekciu bezpečnostných hrozieb na základe IOC, behaviorálnych anomálií, reťazenia udalostí alebo prahových hodnôt. Use case sa zameriava výlučne na proces správy pravidiel – ich definovanie, ladenie, klasifikáciu a mapovanie na bezpečnostné rámce (napr. MITRE ATT&CK).

Vstupná podmienka	Aktéri majú prístup do administračného rozhrania na tvorbu pravidiel.
Vstupná podmienka	Systém podporuje definovanie, správu a verzovanie detekčných pravidiel.
Výstupná podmienka	Nové pravidlo je vytvorené alebo existujúce pravidlo je upravené, deaktivované alebo vymazané.
Výstupná podmienka	Pravidlo je verzované, validované a pripravené na nasadenie do produkčného prostredia.
Výstupná podmienka	Pravidlo je dostupné na vyhodnocovanie bezpečnostných udalostí (UC_04).

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Analytik alebo správca otvorí rozhranie pre správu detekčných pravidiel.
2	Vytvorí nové pravidlo alebo vyhľadá existujúce.
3	Definuje podmienky: typ udalosti, IOC/indikátor, frekvencia výskytu, zdrojové/destinované entity,
4	Priradí pravidlu závažnosť, typ hrozby a MITRE ATT&CK kategóriu.
5	Pravidlo je uložené a verzované.
6	Môže byť validované na historických dátach alebo označené ako aktívne.
7	Pravidlo sa začne používať pri vyhodnocovaní udalostí (UC_04).

ALT_03_01 – Pravidlo sa testuje na historických dátach (debugging)	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Analytik použije nástroj na testovanie pravidiel voči historickým logom.
2	Výsledky sa zobrazia, pravidlo sa následne upraví alebo schváli.

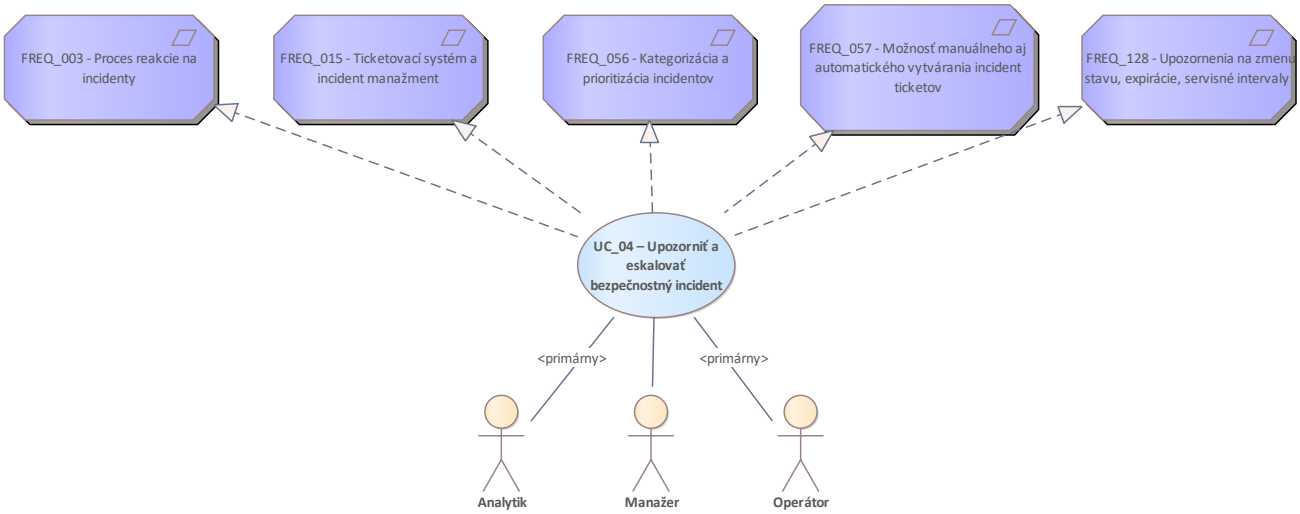
ALT_03_02 – Pravidlo sa vytvorí cez no-code rozhranie	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Analytik použije vizuálne rozhranie (drag & drop) na vytvorenie podmienok bez písania syntaxe.
2	Platforma automaticky vytvorí podkladový kód pravidla.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_041 - Korelácia udalostí	Možnosť prepájať súvisiace udalosti pomocou korelačných pravidiel. Korelácia udalostí (preddefinované a vlastné pravidlá)
FREQ_011 - Tvorba korelačných pravidiel	Riešenie musí zabezpečiť tvorbu korelačných pravidiel a alertov
FREQ_050 - Podpora pre MITRE ATT&CK mapovanie	Schopnosť mapovať detekcie na taktiky a techniky podľa MITRE ATT&CK. Podpora pre MITRE ATT&CK mapovanie

FREQ_029 - Korelačné pravidlá a detekcia hrozieb	Riešenie musí zabezpečiť korelačné pravidlá a detekcia hrozieb. • Alerty na základné IOC – porovnanie s databázou známych indikátorov (IP, URL, hash). • Anomálne správanie používateľov – napr. viacnásobné neúspešné prihlásenie v krátkom čase, login z nového geografického regiónu. • Neštandardné sieťové komunikácie – napr. DNS dotazy na dynamicky generované domény (DGA), odchýlky v čase a objeme dát. • Aktivity s administratívnymi právami – napr. pridanie používateľa do skupiny „Administrators“, zmeny ACL, spustenie netsh, powershell. • Reťazenie udalostí – korelácia medzi viacerými logmi v čase: napr. login ? súborový prenos ? spustenie škodlivého procesu. Tieto pravidlá budú spravované, kde možno: • sledovať detekčné alerty, • nastavovať prahové hodnoty (thresholds), • konfigurovať výnimky a ignorované hodnoty (exceptions), • exportovať a importovať pravidlá ako JSON objekty.
FREQ_045 - Vlastné alertovacie pravidlá a prahy	Schopnosť definovať vlastné pravidlá a podmienky pre generovanie alertov. Vlastné alertovacie pravidlá a prahy
UC_03 - Spravovať detekčné a korelačné pravidlá	Tento use case pokrýva aktivity analytikov a správcov pri tvorbe, správe a údržbe detekčných a korelačných pravidiel v prostredí SOCaaS. Tieto pravidlá umožňujú detekciu bezpečnostných hrozieb na základe IOC, behaviorálnych anomálií, reťazenia udalostí alebo prahových hodnôt. Use case sa zameriava výlučne na proces správy pravidiel – ich definovanie, ladenie, klasifikáciu a mapovanie na bezpečnostné rámce (napr. MITRE ATT&CK).
UC_03 - Spravovať detekčné a korelačné pravidlá	Tento use case pokrýva aktivity analytikov a správcov pri tvorbe, správe a údržbe detekčných a korelačných pravidiel v prostredí SOCaaS. Tieto pravidlá umožňujú detekciu bezpečnostných hrozieb na základe IOC, behaviorálnych anomálií, reťazenia udalostí alebo prahových hodnôt. Use case sa zameriava výlučne na proces správy pravidiel – ich definovanie, ladenie, klasifikáciu a mapovanie na bezpečnostné rámce (napr. MITRE ATT&CK).
UC_03 - Spravovať detekčné a korelačné pravidlá	Tento use case pokrýva aktivity analytikov a správcov pri tvorbe, správe a údržbe detekčných a korelačných pravidiel v prostredí SOCaaS. Tieto pravidlá umožňujú detekciu bezpečnostných hrozieb na základe IOC, behaviorálnych anomálií, reťazenia udalostí alebo prahových hodnôt. Use case sa zameriava výlučne na proces správy pravidiel – ich definovanie, ladenie, klasifikáciu a mapovanie na bezpečnostné rámce (napr. MITRE ATT&CK).

UC_04 – Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident

UC_04 – Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident

Prípad použitia	UC_04 – Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident
Cieľ	Po tom, ako systém deteguje a založí bezpečnostný incident (UC_01, UC_03), je cieľom UC_04 zabezpečiť, aby sa o ňom včas dozvedol správny človek (1st level), aby incident niekto prevzal a aby sa pri nečinnosti alebo zhoršení závažnosti incident automaticky posunul na vyššiu úroveň

Vstupná podmienka	Existuje incident – incident bol vytvorený a má priradenú kategóriu a závažnosť
Vstupná podmienka	Sú nastavené notifikačné a eskalačné politiky
Vstupná podmienka	Sú známe kontaktné kanály a on-call rozpis
Výstupná podmienka	Relevantný príjemca bol notifikovaný
Výstupná podmienka	Incident má zaznamenanú históriu notifikácií/escalácií
Výstupná podmienka	V prípade nečinnosti prebehla eskalácia podľa SLA

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Vznik alebo zmena incidentu
2	Vyhodnotenie notifikačnej politiky
3	Výber primárnych príjemcov
4	Generovanie notifikačnej správy
5	Odoslanie notifikácie primárnymi kanálmi
6	Čakanie na potvrdenie (acknowledgement)
7	Potvrdenie incidentu Analytikom/Operátorom
8	Zastavenie ďalšej eskalácie
9	Aktualizácia histórie incidentu

ALT_01 – Zlyhanie primárneho notifikačného kanála	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Odoslanie notifikácie zlyhá (napr. e-mail server nedostupný).
2	Systém automaticky vyskúša alternatívny kanál (napr. SMS, iný mailový gateway, chat).
3	Do histórie incidentu sa zaznamená neúspešný pokus aj následný fallback.
4	Ak všetky kanály zlyhajú, incident dostane príznak „notifikácia neúspešná“ a systém automaticky vytvorí interný ticket pre správcu infraštruktúry.

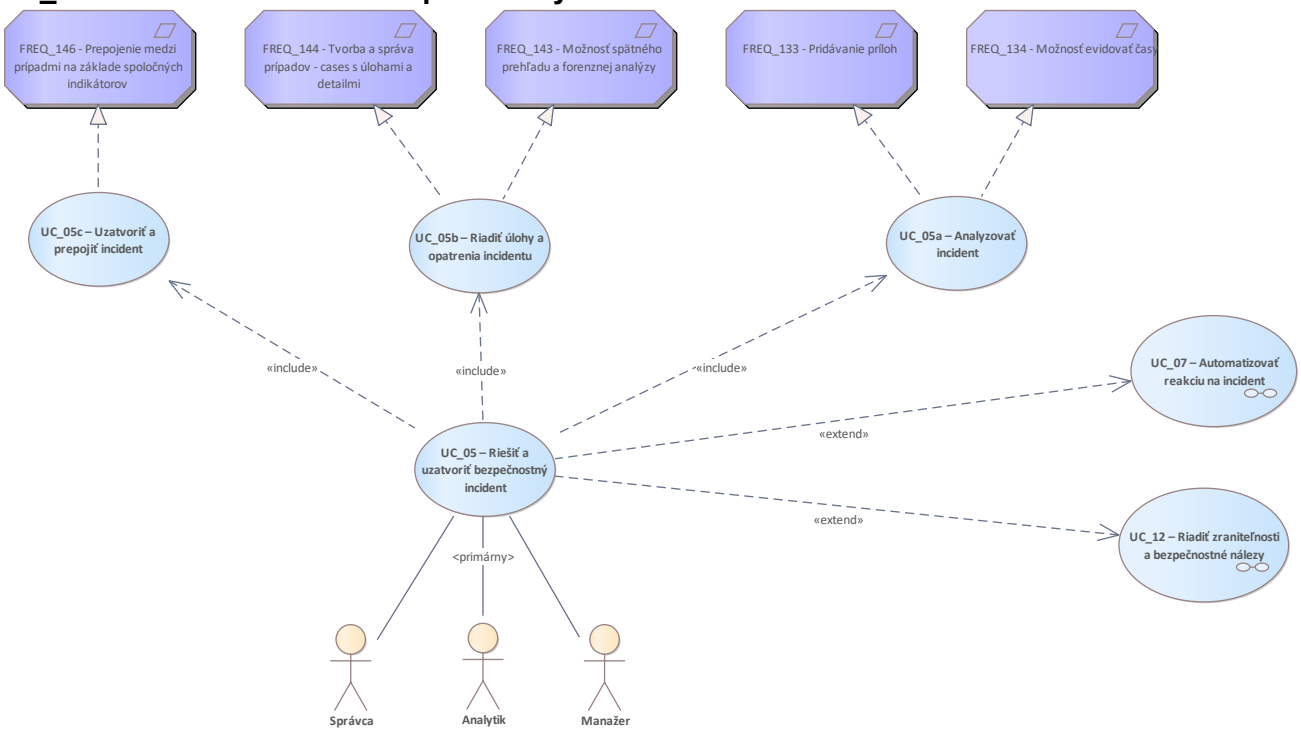
ALT_02 - Incident nie je v SLA čase potvrdený - eskalácia	Alternate

Krok	**Aktivita**

1	Po uplynutí SLA intervalu nedošlo k potvrdeniu incidentu.
2	Systém automaticky eskaluje incident na vyššiu úroveň (Manažér, Vedúci SOC): zvýšenie priority / závažnosti incidentu, odoslanie eskalačnej notifikácie Manažérovi cez jeho preferované kanály.
3	Do histórie incidentu sa pridá záznam o neprevzatí v SLA a o vykonanej eskalácii.
4	Voliteľne sa spustí ďalší playbook (napr. čiastočné automatizované opatrenia, predpripravené akcie).

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_003 - Proces reakcie na incidenty	Zabezpečiť proces reakcie na incidenty – definuje spôsob, akým tím reaguje na identifikované incidenty. Zahŕňa eskaláciu, priradenie zodpovednosti, vykonanie opatrení, ako aj komunikáciu so zasiahnutými stranami.
FREQ_015 - Ticketovací systém a incident manažment	Riešenie musí zabezpečiť ticketovací a incident manažment systém poskytne workflow pre riešenie incidentov, eskaláciu, audit a sledovanie riešenia.
FREQ_128 - Upozornenia na zmenu stavu, expirácie, servisné intervaly	Automatické notifikácie pri zmene stavu alebo potrebe servisného zásahu. Upozornenia na zmenu stavu, expirácie, servisné intervaly
FREQ_057 - Možnosť manuálneho aj automatického vytvárania incident ticketov	Podpora ručného aj automatického vytvárania incident ticketov zo vstupných údajov. Možnosť manuálneho aj automatického vytvárania incident ticketov
FREQ_056 - Kategorizácia a prioritizácia incidentov	Možnosť triediť incidenty podľa závažnosti, typu, kategórie a dôležitosti. Kategorizácia a prioritizácia incidentov
UC_04 – Upozorniť a eskalovať bezpečnostný incident	Po tom, ako systém deteguje a založí bezpečnostný incident (UC_01, UC_03), je cieľom UC_04 zabezpečiť, aby sa o ňom včas dozvedol správny človek (1st level), aby incident niekto prevzal a aby sa pri nečinnosti alebo zhoršení závažnosti incident automaticky posunul na vyššiu úroveň

UC_05 – Riešiť a uzatvoriť bezpečnostný incident

UC_05 – Riešiť a uzatvoriť bezpečnostný incident

Prípad použitia	UC_05 – Riešiť a uzatvoriť bezpečnostný incident
Cieľ	Po detekcii incidentu a odoslaní upozornení (UC_01, UC_03, UC_04) tento UC pokrýva celý proces riešenia incidentu – od prevzatia, analýzy a realizácie nápravných opatrení až po uzatvorenie incidentu a kompletné zdokumentovanie jeho priebehu (časová os, dôkazy, prepojené prípady). Výsledkom je incident, ktorý má jasného vlastníka, realizované kroky, zaznamenané časy a pripravené podklady pre prípadné „poučenie“

Vstupná podmienka	Incident je založený a notifikovaný
Vstupná podmienka	Incident má priradeného vlastníka / tím
Vstupná podmienka	Dostupné sú relevantné dáta a logy
Výstupná podmienka	Incident má zdokumentovaný priebeh a výsledok
Výstupná podmienka	Bol vykonaný dohodnutý súbor nápravných opatrení
Výstupná podmienka	Incident je uzatvorený alebo preklasifikovaný

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Prevzatie incidentu Analytikom
2	Zber a doplnenie dôkazov
3	Analýza a identifikácia príčin
4	Návrh nápravných opatrení
5	Realizácia opatrení Správcom
6	Sledovanie časov a priebehu riešenia
7	Kontrola a schválenie výsledku
8	Uzatvorenie incidentu
9	Príprava podkladov pre poučenie

ALT_ 01 – Incident je vyhodnotený ako false positive	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Po analýze Analytik zistí, že incident nevznikol (nesprávna korelácia, testovací traffic).
2	Analytik aktualizuje incident na stav „false positive“ a stručne zdokumentuje dôvod.
3	Incident je uzatvorený, ale zostáva v histórii vrátane dôkazov – neskôr môže byť použitý na úpravu detekčných pravidiel

ALT_02 – Nápravné opatrenia nie je možné okamžite realizovať	Alternate

Krok	**Aktivita**

1	Správca zistí, že navrhované opatrenie má vysoký dopad na prevádzku (napr. odstavenie kritickej služby).
2	V incidente vytvorí plánované úlohy s termínmi a komentármi, prípadne žiadosť o schválenie Manažérovi.
3	Incident zostáva v stave „otvorený – čaká na plánované opatrenia“ s evidovanými časmi a rizikom.

Naviazané funkčné požiadavky	
UC_05a – Analyzovať incident	Analytik detailne preskúma incident – pozrie si časovú os udalostí, logy, IOC, doplní dôkazy a vytvorí ucelený obraz o príčine a rozsahu incidentu.
UC_05b – Riadiť úlohy a opatrenia incidentu	Analytik a Správca vytvárajú, priraďujú a sledujú úlohy, ktoré predstavujú konkrétne nápravné alebo preventívne opatrenia súvisiace s incidentom.
UC_12 – Riadiť zraniteľnosti a bezpečnostné nálezy	UC_12 pokrýva vulnerability management v SOCaaS: od prijatia výstupov zo skenerov zraniteľností, cez ich priradenie na konkrétne aktíva (UC_11), prioritizáciu podľa rizika, až po plánovanie a sledovanie nápravných opatrení. Cieľom je mať ucelený prehľad o tom, kde sme deraví, čo je najdôležitejšie opraviť a v akom čase.
UC_05c – Uzatvoriť a prepojiť incident	Po vykonaní nápravných opatrení Analytik (príp. Manažér) rozhodne o finálnom stave incidentu, zdokumentuje záver a prepojí incident s inými súvisiacimi prípadmi.
UC_07 – Automatizovať reakciu na incident	UC_07 rieši situáciu, keď je incident už detegovaný a v riešení (UC_05), ale namiesto čisto manuálnych krokov sa použijú automatizované alebo poloautomatizované playbooky. Systém na základe typu incidentu a TTP navrhne vhodné playbooky, orchestruje technické zásahy (blokovanie, izolácia, vypnutie účtu, ticketing) a všetko auditne zaznamená.

Prípad použitia	UC_05a – Analyzovať incident
Cieľ	Analytik detailne preskúma incident – pozrie si časovú os udalostí, logy, IOC, doplní dôkazy a vytvorí ucelený obraz o príčine a rozsahu incidentu.

Vstupná podmienka	Incident je založený a priradený Analytikovi.
Vstupná podmienka	K incidentu sú dostupné základné logy a udalosti z monitorovacieho systému.
Výstupná podmienka	Incident obsahuje doplnené dôkazy (logy, prílohy, IOC).
Výstupná podmienka	Je popísaná predbežná príčina incidentu a rozsah dopadu.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Analytik otvorí detail incidentu.
2	Zobrazí si časovú os súvisiacich udalostí a logov.
3	Identifikuje podozrivé udalosti a indikátory kompromitácie.
4	Stiahne alebo si vyžiada doplňujúce logy/prílohy a pripojí ich k incidentu.
5	Na základe zhromaždených dát popíše predbežnú príčinu a rozsah incidentu.
6	Aktualizuje prioritu incidentu, ak je to potrebné.

ALT_01 – Nedostupné alebo neúplné logy	Alternate

Krok	Aktivita
1	Analytik zistí, že logy sú neúplné alebo chýbajú; v incidente založí úlohu pre Správcu na nápravu (dopnutie logovania, export zo zdrojového systému) a ďalej pracuje s tým, čo má k dispozícii.
ALT_02 – Incident sa ukáže ako false positive	Alternate
Krok	**Aktivita**
1	Analytik po analýze vyhodnotí, že nejde o skutočný incident; incident označí ako „false positive“, stručne zdokumentuje dôvod a UC_05 sa ukončí.
Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_134 - Možnosť evidovať časy	Sledovanie a evidencia časových údajov pre celý životný cyklus ticketu. Možnosť evidovať časy (vytvorenie, aktualizácia, eskalácia, uzavretie)
FREQ_133 - Pridávanie príloh	Možnosť pridávať prílohy ako logy, snímky obrazovky a iné dôkazy. Pridávanie príloh (logy, dôkazy, screenshoty, výpisy z nástrojov)
UC_05a – Analyzovať incident	Analytik detailne preskúma incident – pozrie si časovú os udalostí, logy, IOC, doplní dôkazy a vytvorí ucelený obraz o príčine a rozsahu incidentu.
Prípad použitia	UC_05b – Riadiť úlohy a opatrenia incidentu
Cieľ	Analytik a Správca vytvárajú, priraďujú a sledujú úlohy, ktoré predstavujú konkrétne nápravné alebo preventívne opatrenia súvisiace s incidentom.

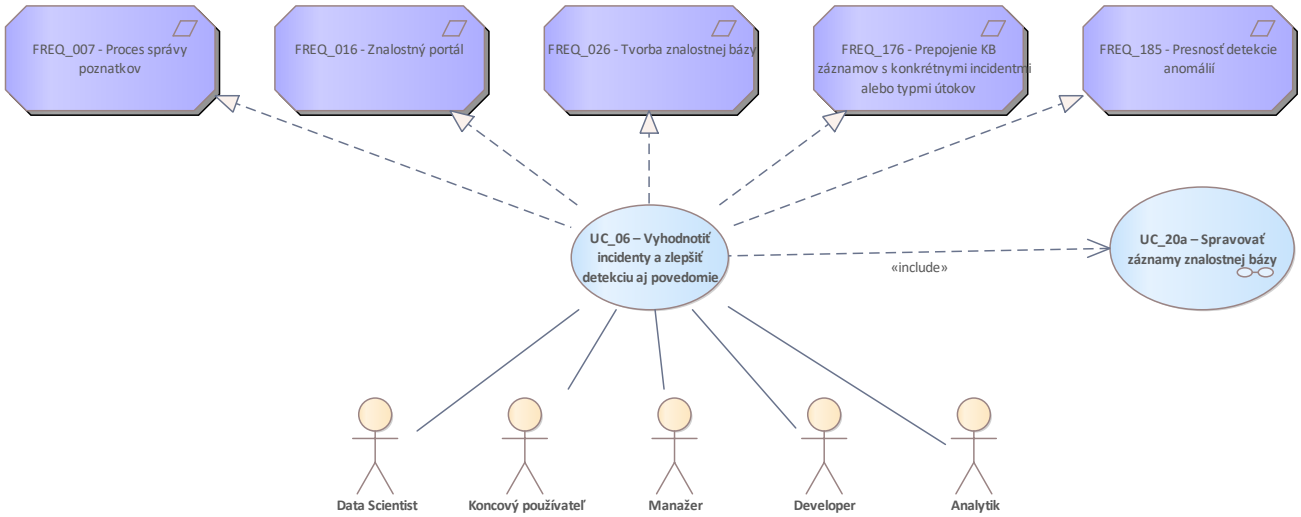
Vstupná podmienka	K incidentu existuje základná analýza (UC_05a).
Vstupná podmienka	Je jasné, aké systémy alebo služby incident ovplyvňuje.
Výstupná podmienka	Incident má vytvorený zoznam úloh s priradenými zodpovednými osobami a termínmi.
Výstupná podmienka	Stav jednotlivých úloh odráža reálny priebeh riešenia (plánované, v riešení, hotové).
Basic Path	Basic Path
Krok	**Aktivita**
1	Analytik na základe analýzy navrhne konkrétne nápravné opatrenia.
2	V incidente vytvorí úlohy a priradí ich konkrétnym Správcom alebo tímom.
3	Ku každej úlohe nastaví prioritu a termín.
4	Správcovia priebežne aktualizujú stav úloh podľa realizácie opatrení.
5	Systém zaznamenáva časy vytvorenia, začiatku a dokončenia úloh.
6	Analytik sleduje stav úloh a podľa potreby pripomína alebo eskaluje oneskorené úlohy.
7	Po dokončení kľúčových úloh aktualizuje Analytik stav incidentu.
ALT_01 – Úloha má vysoký dopad na prevádzku	Alternate
Krok	**Aktivita**
1	Správca zistí, že navrhované opatrenie môže spôsobiť výpadok; úlohu označí ako „vyžaduje schválenie“ a Manažér ju schváli alebo zamietne s komentárom.

ALT_02 – Úloha nie je realizovateľná v plánovanom termíne		Alternate
Krok	**Aktivita**	
1	Správca aktualizuje termín a dôvod v úlohe; Analytik podľa potreby upraví prioritu incidentu alebo informuje Manažéra.	
Naviazané funkčné požiadavky		
FREQ_143 - Možnosť spätného prehľadu a forenznej analýzy	Schopnosť spätne analyzovať priebeh a históriu incidentov. Možnosť spätného prehľadu a forenznej analýzy	
FREQ_144 - Tvorba a správa prípadov - cases s úlohami a detailmi	Možnosť vytvárať incidenty ako prípady s úlohami, popisom a atribútmi. Tvorba a správa prípadov (cases) s úlohami a detailmi	
UC_05b – Riadiť úlohy a opatrenia incidentu	Analytik a Správca vytvárajú, priraďujú a sledujú úlohy, ktoré predstavujú konkrétne nápravné alebo preventívne opatrenia súvisiace s incidentom.	
Prípad použitia	UC_05c – Uzatvoriť a prepojiť incident	
Cieľ	Po vykonaní nápravných opatrení Analytik (príp. Manažér) rozhodne o finálnom stave incidentu, zdokumentuje záver a prepojí incident s inými súvisiacimi prípadmi.	

Vstupná podmienka	Kľúčové úlohy incidentu sú dokončené alebo je rozhodnuté o akceptovaní zostávajúceho rizika.	
Vstupná podmienka	Monitoring neukazuje pretrvávajúce indikátory útoku alebo je ich výskyt vysvetlený.	
Výstupná podmienka	Incident je v jednom z finálnych stavov (uzatvorený, false positive, akceptované riziko, súčasť kampane).	
Výstupná podmienka	Incident je prepojený s ďalšími relevantnými incidentmi/prípadmi alebo kampaňami, ak existujú.	
Basic Path		Basic Path
Krok	**Aktivita**	
1	Analytik skontroluje, že všetky dôležité úlohy sú dokončené a systémy sú stabilné.	
2	Overí v monitoringu, že sa neobjavujú nové súvisiace udalosti.	
3	Ak je incident súčasťou širšej kampane, vyhľadá a prepojí súvisiace incidenty.	
4	Vyplní záverečné zhrnutie: príčina, dopad, vykonané opatrenia.	
5	Nastaví finálny stav incidentu (napr. „uzatvorený“).	
6	Pri kritických incidentoch požiada Manažéra o schválenie uzatvorenia.	
7	Incident sa presunie do archívu a je pripravený pre proces „lessons learned“.	
ALT_01 – Zistené nové súvisiace udalosti pri uzatváraní		Alternate
Krok	**Aktivita**	
1	Počas kontroly Analytik zistí nové podozrivé udalosti; incident ponechá otvorený, vytvorí nové úlohy a vráti sa späť k UC_05a/05b.	
ALT_02 – Incident je súčasťou rozsiahlej kampane		Alternate
Krok	**Aktivita**	
1	Analytik identifikuje, že incident patrí do väčšej kampane; nastaví ho ako podriadený k nadradenému prípadu a upraví záverečné zhrnutie.	

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_146 - Prepojenie medzi prípadmi na základe spoločných indikátorov	Automatická alebo manuálna identifikácia súvisiacich incidentov. Prepojenie medzi prípadmi na základe spoločných indikátorov
UC_05c – Uzatvoriť a prepojiť incident	Po vykonaní nápravných opatrení Analytik (príp. Manažér) rozhodne o finálnom stave incidentu, zdokumentuje záver a prepojí incident s inými súvisiacimi prípadmi.

UC_06 – Vyhodnotiť incidenty a zlepšiť detekciu aj povedomie

UC_06 – Vyhodnotiť incidenty a zlepšiť detekciu aj povedomiel

Prípad použitia	UC_06 – Vyhodnotiť incidenty a zlepšiť detekciu aj povedomie
Cieľ	Po vyriešení a uzatvorení incidentu (UC_05) tento UC zabezpečuje, aby sa z incidentu systém aj ľudia poučili: - incident sa zhodnotí (post-incident / post-mortem), - zistenia sa premietnu do úprav detekčných pravidiel a ML modelov, - pripraví sa alebo aktualizuje školenie / usmernenie pre zamestnancov.

Vstupná podmienka	Incident je uzatvorený
Vstupná podmienka	Sú dostupné údaje o incidente
Vstupná podmienka	Existuje aspoň základný proces „lessons learned“
Výstupná podmienka	Incident má spracovaný záznam „lessons learned“
Výstupná podmienka	Sú navrhnuté alebo vykonané úpravy detekcie/ML
Výstupná podmienka	Je pripravené alebo aktualizované školenie / guidance pre používateľov
Basic Path	Basic Path
Krok	**Aktivita**

1	Výber incidentov na vyhodnotenie
2	Príprava podkladov na vyhodnotenie
3	Post-incident meeting / hodnotenie
4	Zápis lessons learned a odporúčaní
5	Návrh úprav detekcie a ML modelov
6	Tím vyhodnotí, ako incident ovplyvňuje presnosť detekcie (napr. počet false positive/false negative, vhodnosť prahov, správanie modelu pri anomáliách) a tieto zistenia zahrnie do návrhu úprav.
7	Záznam v znalostnej báze je prelinkovaný s konkrétnym incidentom (resp. typom útoku), aby sa dal pri podobných prípadoch rýchlo nájsť.
8	Výstupy sú uložené v znalostnom portáli / knowledge base a komunikované relevantným ľuďom.
9	Schvaľovanie a plánovanie nasadenia zmien
10	Príprava školenia / awareness materiálov
11	Distribúcia poznatkov
12	Záver UC

ALT_01 – Nedostatok dát na kvalitné vyhodnotenie	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pri analýze sa ukáže, že nie sú dostupné všetky potrebné logy alebo historické údaje; tím síce spraví základné lessons learned, ale zároveň vytvorí úlohy na zlepšenie logovania a zberu dát do budúcna.

ALT_02 – Návrh úprav detekcie/ML sa zamietne	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Data Scientist alebo Developer pripravia návrh zmien, ale Manažér ich na základe rizík alebo nákladov neschváli; odporúčania sa uložia v knowledge base a zmeny sa prípadne prehodnotia neskôr.

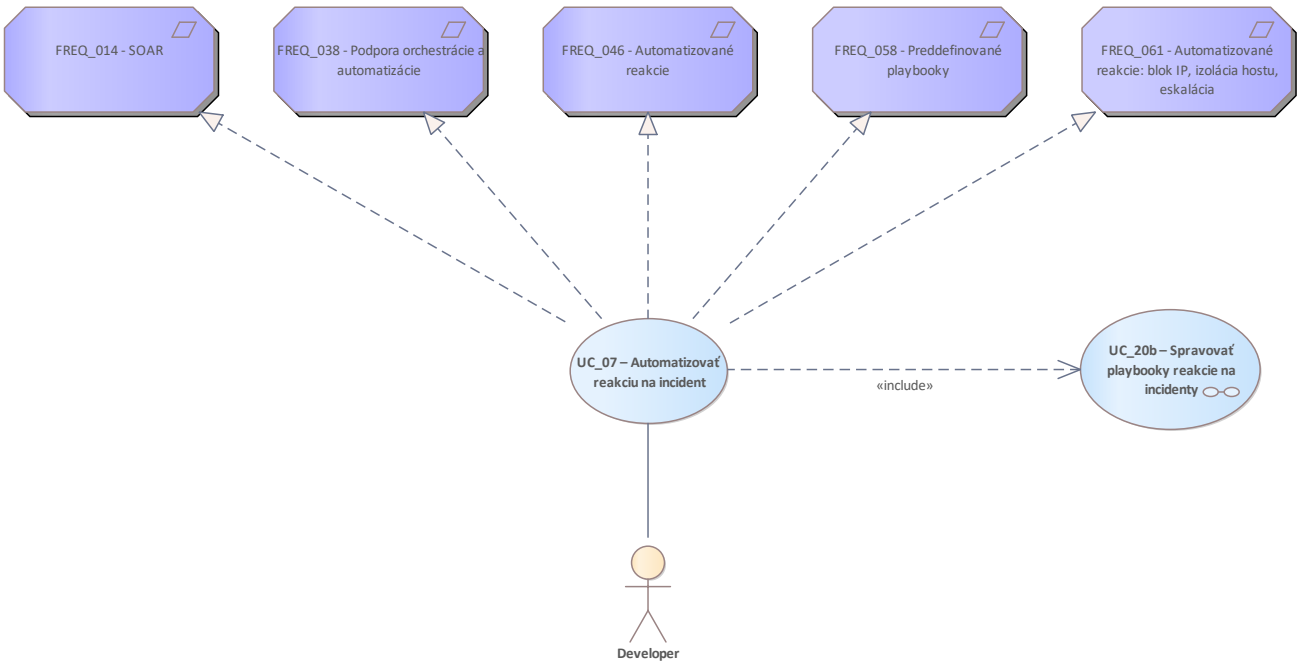
ALT_03 – Identifikovaná potreba cieleneho školenia zamestnancov	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Z vyhodnotenia vyplynie, že hlavnou slabinou boli ľudské chyby alebo neznalosť; Manažér rozhodne o príprave alebo úprave konkrétneho školenia, ktoré je priradené vybranej skupine používateľov.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_026 - Tvorba znalostnej bázy	Riešenie musí zabezpečiť tvorbu znalostnej bázy. Každý incident alebo nový typ hrozby sa bude dokumentovať formou: • incident summary + lessons learned • zápis v znalostnom portáli • kategorizácia podľa MITRE ATT&CK a dátumov
UC_20a – Spravovať záznamy znalostnej bázy	UC_20a detailne rieši životný cyklus KB článkov – vytváranie, úpravy, štruktúru, tagovanie a väzbu na incidenty.
FREQ_007 - Proces správy poznatkov	Zabezpečiť proces správy poznatkov – zabezpečuje udržiavanie znalostnej bázy playbookov, dokumentácie a odporúčaných reakcií.
FREQ_176 - Prepojenie KB záznamov s konkrétnymi incidentmi alebo typmi útokov	Možnosť prepojenia znalostných článkov s konkrétnymi typmi útokov a incidentmi v iných nástrojoch. Prepojenie KB záznamov s konkrétnymi incidentmi alebo typmi útokov
UC_20 – Spravovať znalostnú bázu a knižnicu playbookov	UC_20 rieši, aby mal SOC centrálne a riadene: - znalostnú bázu (KB) – články, návody, lessons learned, postupy, - knižnicu playbookov – manuálne aj automatizované reakčné postupy,

	- proces schvaľovania, verzovania a publikovania tohto obsahu.
FREQ_185 - Presnosť detekcie anomálií	Riešenie musí zabezpečiť vyhodnotenie presnosti detekcie anomálií (Precision, Recall, F1). Ako presne algoritmus deteguje anomálie bez ohľadu na triedu. Vyhodnotenie celkovej presnosti pomocou metrík ako Precision, Recall, F1-score alebo AUC-ROC.
FREQ_016 - Znalostný portál	Riešenie musí zabezpečiť znalostný portál, ktoré bude podporovať reakčné procesy zdieľaním playbookov, interných politík a návodov.

UC_07 – Automatizovať reakciu na incident

UC_07 – Automatizovať reakciu na incident

Prípad použitia	UC_07 – Automatizovať reakciu na incident
Cieľ	UC_07 rieši situáciu, keď je incident už detegovaný a v riešení (UC_05), ale namiesto čisto manuálnych krokov sa použijú automatizované alebo poloautomatizované playbooky. Systém na základe typu incidentu a TTP navrhne vhodné playbooky, orchestruje technické zásahy (blokovanie, izolácia, vypnutie účtu, ticketing) a všetko auditne zaznamená.

Vstupná podmienka	Incident je v stave „v riešení“
Vstupná podmienka	Pre daný typ incidentu existujú dostupné playbooky
Vstupná podmienka	Sú funkčné integrácie na cieľové systémy
Výstupná podmienka	Vybrané playbooky boli vykonané (auto / semi-auto)
Výstupná podmienka	Všetky automatizované zásahy sú auditne zaznamenané v incidente
Výstupná podmienka	Incident je v stave, ktorý odráža výsledok automatizovanej reakcie
Basic Path	Basic Path

Krok	Aktivita
1	Analytik otvorí incident v stave „v riešení“ a systém mu zobrazí zoznam navrhnutých playbookov podľa typu incidentu a použitých techník.
2	Analytik vyberie vhodný playbook a zvolí režim vykonania (napr. simulácia, poloautomatický režim, plne automatický pri nízkom riziku).
3	Systém zobrazí prehľad plánovaných krokov playbooku (napr. blok IP, izolácia endpointu, zakázanie účtu, vytvorenie ticketu).
4	Pri poloautomatickom režime systém pred vykonaním každého kroku vyžiada od Analytika potvrdenie alebo preskočenie kroku.
5	Systém postupne vykonáva schválené kroky cez integrácie na cieľové systémy a priebežne zaznamenáva stav (úspech/zlyhanie).
6	Po skončení playbooku systém zhrnie výsledok: ktoré akcie prebehli úspešne, čo zlyhalo a kde je treba manuálny zásah.
7	Výsledky vykonaných akcií a časová os playbooku sa uložia do incidentu ako súčasť histórie riešenia.
8	Analytik na základe výsledku aktualizuje stav incidentu (napr. containment hotový, čaká sa na monitoring, čaká sa na ďalšie úlohy podľa UC_05).
9	Incident pokračuje ďalej v UC_05 (detailná analýza, doplnenie úloh, uzatvorenie).

ALT_01 – Nenašiel sa vhodný playbook	Alternate

Krok	Aktivita
1	Systém nedokáže priradiť žiaden relevantný playbook k danému incidentu; Analytik pokračuje v riešení incidentu manuálne podľa UC_05 a incident označí ako kandidáta na vytvorenie nového playbooku v budúcnosti.

ALT_02 – Kritický krok playbooku zlyhá	Alternate

Krok	Aktivita
1	Pri vykonávaní automatizovaného kroku (napr. blokovanie na firewalle) dôjde k chybe; systém krok označí ako neúspešný, zaznamená detail chyby a Analytik sa rozhodne, či krok zopakuje, nahradí ho iným opatrením alebo priradí manuálnu úlohu Správcovi.

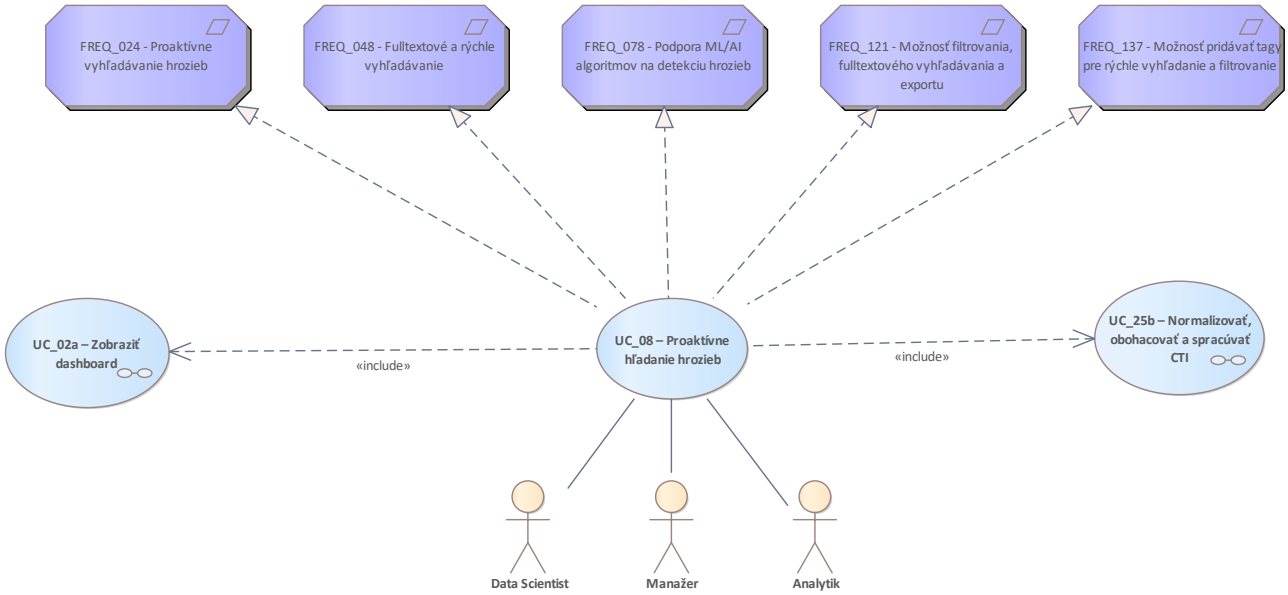
ALT_03 – Playbook sa spustí iba v simulačnom režime	Alternate

Krok	Aktivita
1	Na základe politiky Manažéra sú vybrané playbooky povolené len v režime simulácie; Analytik spustí simuláciu, systém zobrazí, aké akcie by boli vykonané a aký by bol dopad, a až následne Analytik rozhodne, ktoré z nich sa vykonajú manuálne alebo formou čiastočnej automatizácie.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_014 - SOAR	Riešenie musí zabezpečiť SOAR a bude slúžiť na automatizáciu reakčných scenárov, spracovanie alertov do prípadov a ich analýzu.
UC_20 – Spravovať znalostnú bázu a knižnicu playbookov	UC_20 rieši, aby mal SOC centrálne a riadene: - znalostnú bázu (KB) – články, návody, lessons learned, postupy, - knižnicu playbookov – manuálne aj automatizované reakčné postupy, - proces schvaľovania, verzovania a publikovania tohto obsahu.
UC_20b – Spravovať playbooky reakcie na incidenty	UC_20b rieši návrh, úpravu a údržbu playbookov, ktoré SOC využíva pri automatizovanej alebo poloautomatizovanej reakcii (UC_07).
FREQ_046 - Automatizované reakcie	Možnosť spustiť reakciu (blokovanie, izolácia, notifikácia) automaticky. Automatizované reakcie (napr. blokovanie IP, integrácia SOAR)
FREQ_038 - Podpora orchestrácie a automatizácie	Riešenie má podporovať nástroje ako Heat (OpenStack orchestration), Terraform (infrastructure as code), Ansible (automatizácia) alebo Kubernetes Operator pre efektívnu správu a nasadzovanie komplexných infraštruktúrnych scénarov. Táto schopnosť umožní rýchle škálovanie služieb, automatizované rozbaľovanie prostredí, opakovateľné testovanie aj zotavenie pri výpadkoch. V prostredí SOC, kde sa často menia požiadavky a topológia siete, je orchestrácia nevyhnutná pre

	zabezpečenie flexibility, udržateľnosti a prevádzkovej efektivity.
FREQ_061 - Automatizované reakcie: blok IP, izolácia hostu, eskalácia	Schopnosť automaticky vykonať reakcie ako blokovanie, izolácia či upozornenie. Automatizované reakcie: blok IP, izolácia hostu, eskalácia
FREQ_058 - Preddefinované playbooky	Dostupnosť základných reakčných scenárov a automatizácií vopred pripravených v nástroji. Preddefinované playbooky
UC_07 – Automatizovať reakciu na incident	UC_07 rieši situáciu, keď je incident už detegovaný a v riešení (UC_05), ale namiesto čisto manuálnych krokov sa použijú automatizované alebo poloautomatizované playbooky. Systém na základe typu incidentu a TTP navrhne vhodné playbooky, orchestruje technické zásahy (blokovanie, izolácia, vypnutie účtu, ticketing) a všetko auditne zaznamená.

UC_08 – Proaktívne hľadanie hrozieb

UC_08 – Proaktívne hľadanie hrozieb

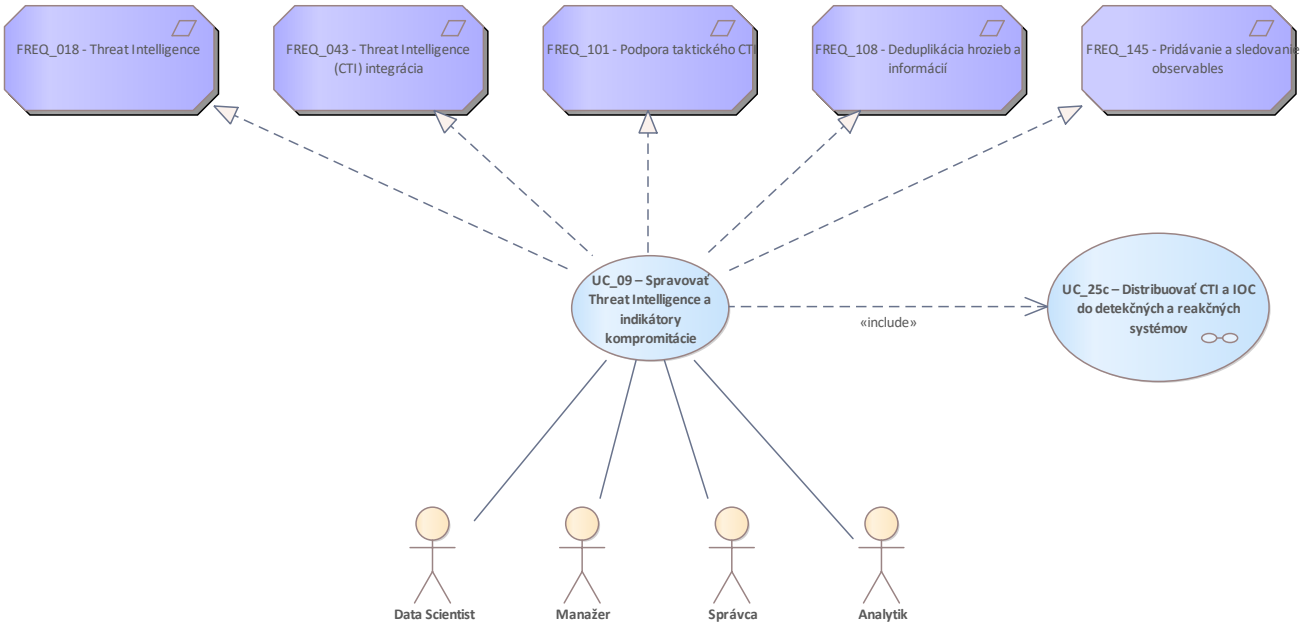
Prípad použitia	UC_08 – Proaktívne hľadanie hrozieb
Cieľ	UC_08 rieši proaktívne hľadanie hrozieb v historických a aktuálnych dátach mimo bežných alertov. Analytik cieľavedome hľadá podozrivé vzory správania (TTP, IOC), ktoré doteraz nevyvolali incident ani upozornenie, ukladá si huntingové scenáre a z nálezov vie priamo zakladať nové incidenty.

Vstupná podmienka	Sú k dispozícii historické a aktuálne logy/telemetria
Vstupná podmienka	Existuje aspoň základná sada huntingových dopytov alebo scenárov
Vstupná podmienka	Analytik má prístup k dashboardom a nástrojom na ad-hoc dotazy
Výstupná podmienka	Prebehol aspoň jeden huntingový beh
Výstupná podmienka	Nálezy sú zdokumentované a prepojené na incidenty alebo knowledge base

Výstupná podmienka	Huntingové scenáre sú uložené pre opakované použitie	
Basic Path		Basic Path
Krok	**Aktivita**	
1	Výber huntingového cieľa	
2	Otvorenie huntingového pracovného priestoru	
3	Tvorba alebo výber dopytu / scenára	
4	Spustenie hunting behu nad dátami	
5	Analýza nálezov	
6	Prevod nálezov na incidenty alebo obohatenie existujúcich incidentov	
7	Uloženie huntingového scenára	
8	Dokumentácia výsledkov	
9	Plánovanie opakovaného huntovania	
ALT_01 – Hunting neodhalí nič významné		Alternate
Krok	**Aktivita**	
1	Huntingový dopyt nevráti žiadne podozrivé nálezy alebo všetky nálezy sú po kontrole legitímne; Analytik záznam o huntingu uloží ako „bez významných zistení“ a môže upraviť dopyt pre budúce použitie.	
ALT_02 – Hunting odhalí rozsiahlu kampaň		Alternate
Krok	**Aktivita**	
1	Hunting identifikuje viaceré súvisiace nálezy, ktoré naznačujú rozsiahlejší útok; Analytik vytvorí nadradený incident/kampaň, priradí k nemu všetky súvisiace nálezy a incidenty a informuje Manažéra o potrebe zvýšenej pozornosti.	
ALT_03 – Dopyt je príliš náročný alebo pomalý		Alternate
Krok	**Aktivita**	
1	Spustený huntingový dopyt prechádza nad veľkým objemom dát a systémy ho vyhodnotia ako príliš náročný; systém upozorní Analytika, dopyt zastaví alebo obmedzí a ponúkne možnosť upraviť časový rozsah alebo granularitu.	
Naviazané funkčné požiadavky		
FREQ_121 - Možnosť filtrovania, fulltextového vyhľadávania a exportu	Efektívna práca s údajmi – vyhľadávanie podľa rôznych parametrov a exportovanie údajov. Možnosť filtrovania, fulltextového vyhľadávania a exportu	
UC_02a – Zobraziť dashboard	Používateľ otvorí dashboard, ktorý vizualizuje bezpečnostné udalosti, metriky a stavy systému v reálnom čase.	
FREQ_024 - Proaktívne vyhľadávanie hrozieb	Riešenie musí zabezpečiť proaktívne vyhľadávanie hrozieb (Threat Hunting). Používajú sa pokročilé dotazy, často doplnené o: • CTI dáta • manuálnu analýzu v prípade podozrivých entít • výsledky sú dokumentované ako playbooky	
UC_25c – Distribuovať CTI a IOC do detekčných a reakčných systémov	UC_25c rieši push CTI do zvyšku ekosystému: - preposielanie IOC do SIEM/IDS/EDR/firewallov, - využitie CTI v detekcii, playbookoch a incidentoch,	

FREQ_137 - Možnosť pridávať tagy pre rýchle vyhľadanie a filtrovanie	Použitie tagov na uľahčenie vyhľadávania a kategorizácie. Možnosť pridávať tagy pre rýchle vyhľadanie a filtrovanie
FREQ_078 - Podpora ML/AI algoritmov na detekciu hrozieb	Využitie algoritmov umelej inteligencie na detekciu anomálií a hrozieb. Podpora ML/AI algoritmov na detekciu hrozieb
FREQ_048 - Fulltextové a rýchle vyhľadávanie	Schopnosť vyhľadávať v logoch cez operátory, tagy, filtre. Fulltextové a rýchle vyhľadávanie
UC_25b – Normalizovať, obohacovať a spracúvať CTI	UC_25b rieši pipeline spracovania CTI: - normalizáciu rôznych formátov na jednotný model, - obohacovanie IOC a artefaktov z externých služieb, - workflow pre automatické/poloautomatické spracovanie CTI.

UC_09 – Spravovať Threat Intelligence a indikátory kompromitácie

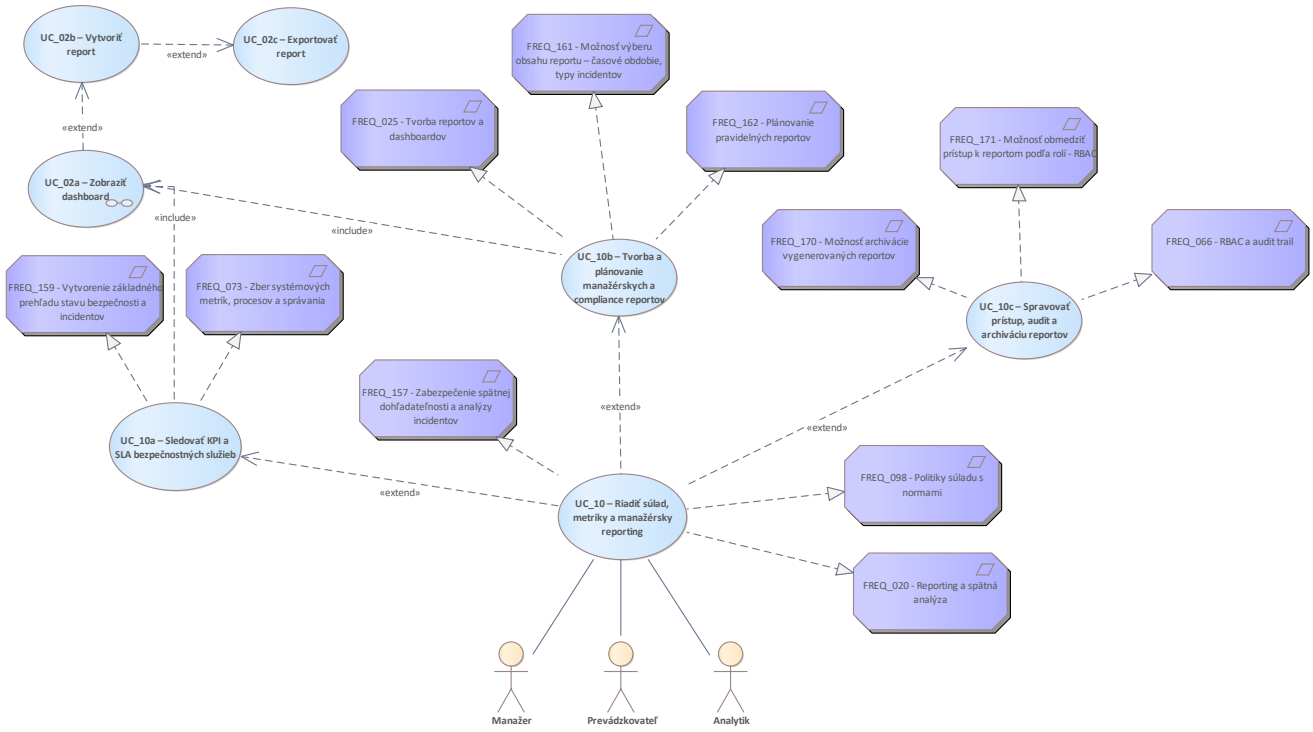
UC_09 – Spravovať Threat Intelligence a indikátory kompromitácie

Prípad použitia	UC_09 – Spravovať Threat Intelligence a indikátory kompromitácie
Cieľ	UC_09 rieši správu Threat Intelligence: prijímanie a integráciu CTI feedov, prácu s indikátormi kompromitácie (IOC), ich deduplikáciu a sledovanie v čase. Cieľom je, aby SOC vedel centrálne spravovať hrozby, obohacovať incidenty a logy o TI informácie a mať poriadok v observables.

Vstupná podmienka	Existujú dostupné TI zdroje	
Vstupná podmienka	Sú nakonfigurované integrácie na TI zdroje	
Vstupná podmienka	Systém má úložisko pre TI a IOC	
Výstupná podmienka	TI dáta sú načítané, normalizované a uložené	
Výstupná podmienka	Redundantné alebo konfliktné IOC sú deduplikované alebo zlúčené	
Výstupná podmienka	IOC/observables sú prepojené s incidentmi, prípadmi alebo aktívami a majú sledovateľnú históriu	
Basic Path		Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Načítanie TI z externých zdrojov
2	Normalizácia a uloženie TI
3	Deduplikácia a zlúčenie IOC
4	Správa životného cyklu IOCSpráva životného cyklu IOC
5	Prepojenie IOC na incidenty a prípady
6	Zverejnenie TI pre ostatné časti systému
7	Monitoring kvality TI
ALT_01 – Zlyhanie alebo nedostupnosť TI zdroja	Alternate
Krok	**Aktivita**
1	Pri načítaní TI je zdroj dočasne nedostupný alebo vracia chyby; systém zaznamená incident na integráciu, použije poslednú platnú sadu IOC a upozorní Správcu na problém.
ALT_02 – Konfliktné informácie o tej istej hrozbe	Alternate
Krok	**Aktivita**
1	Viacero TI zdrojov poskytne rozdielne alebo protichodné informácie o rovnakom IOC; systém uchová všetky varianty so zdrojmi, označí IOC ako konfliktné a nechá na Analytikovi, aby vybral dôveryhodnejší zdroj.
ALT_03 – IOC je vyhodnotený ako neaktuálny alebo nespoľahlivý	Alternate
Krok	**Aktivita**
1	Analytik zistí, že daný IOC už nie je relevantný alebo bol označený ako omyl; zmení jeho stav na neaktívny, pridá komentár a systém zabezpečí, aby sa ďalej nepoužíval v nových detekciách.
Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_101 - Podpora taktického CTI	Práca s indikátormi kompromitácie (IOC) a ich evidencia, spracovanie, distribúcia. Podpora taktického CTI (IOC, IP, hash, URL, domény)
FREQ_108 - Deduplikácia hrozieb a informácií	Odstraňovanie redundantných IOC a indikátorov. Deduplikácia hrozieb a informácií
FREQ_145 - Pridávanie a sledovanie observables	Možnosť sledovať IOC ako súčasť prípadu. Pridávanie a sledovanie observables (IP, domény, URL, hash hodnoty)
FREQ_018 - Threat Intelligence	Riešenie musí zabezpečiť Threat Intelligence. Procesy CTI (Cyber Threat Intelligence) umožňujú obohacovanie incidentov o známe hrozby, TTPs a IOCs
UC_25c – Distribuovať CTI a IOC do detekčných a reakčných systémov	UC_25c rieši push CTI do zvyšku ekosystému: - preposielanie IOC do SIEM/IDS/EDR/firewallov, - využitie CTI v detekcii, playbookoch a incidentoch,
FREQ_043 - Threat Intelligence (CTI) integrácia	Integrácia so zdrojmi hrozieb (IOC, TTP), automatické obohacovanie údajov. Threat Intelligence (CTI) integrácia

UC_10 – Riadiť súlad, metriky a manažérsky reporting

UC_10 – Riadiť súlad, metriky a manažérsky reporting

Prípad použitia	UC_10 – Riadiť súlad, metriky a manažérsky reporting
Cieľ	UC_10 rieši “vrchné poschodie” SOCaaS – aby mal manažment a audítori prehľad: - ako sa SOCu darí (KPI, SLA, trend incidentov), - či je systém v súlade s normami/predpismi, - či sú všetky dôležité veci dohľadateľné spätne cez reporty, logy a audity.

Vstupná podmienka	Systém dlhodobo zbiera dáta o incidentoch, reakciách, playbookoch a TI
Vstupná podmienka	Existujú definované metriky/KPI a SLA
Vstupná podmienka	Je nastavená aspoň základná politika súladu (normy, interné smernice)
Výstupná podmienka	Manažér a Auditor majú k dispozícii prehľadné metriky a reporty o stave bezpečnosti a SOC služieb
Výstupná podmienka	Identifikované problémy v KPI/SLA alebo súlade sú zaznamenané a majú priradené odporúčania/opatrenia
Výstupná podmienka	Vytvorené reporty sú archivované a dohľadateľné pre budúce audity
Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Manažér otvorí manažérsky prehľad SOC

2	Výber oblasti záujmu
3	Zobrazenie agregovaných metrík a trendov
4	Identifikácia odchýlok alebo problémov
5	Detailný drill-down
6	Zadanie požiadavky na report / analýzu
7	Zaznamenanie zistení a odporúčaní
8	Prepojenie na opatrenia

ALT_01 – Nedostupné alebo neúplné metriky	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pri zobrazení manažérskeho prehľadu systém indikuje, že niektoré metriky nie je možné spoľahlivo vypočítať (chýbajúce dáta, neúplné logy); Manažér dostane informáciu, ktoré časti sú neúplné a môže vyžiadať nápravu.

ALT_02 – Identifikované porušenie SLA alebo normy	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Z metrík a reportov vyplynie, že boli porušené SLA alebo požiadavky normy; Manažér zaregistruje zistenie ako oficiálny nález a spustí interné opatrenia (napr. incident kvality služby, korekčné opatrenia).

Naviazané funkčné požiadavky	
UC_10a – Sledovať KPI a SLA bezpečnostných služieb	UC_10a rozširuje UC_10 o detailné sledovanie KPI, SLA a celkového stavu bezpečnosti. Manažér, Auditor alebo Prevádzkovateľ si v dashboardoch pozrú trendové grafy, prehľady podľa tímov/zákazníkov a celkový „zdravotný stav“ SOCaaS.
FREQ_098 - Politiky súladu s normami	Možnosť hodnotiť zraniteľnosti vo vzťahu k štandardom. Politiky súladu s normami (napr. GDPR, ISO, CIS, BSI...)
FREQ_157 - Zabezpečenie spätnej dohľadateľnosti a analýzy incidentov	Umožňuje získať úplný časový priebeh incidentu. Zabezpečenie spätnej dohľadateľnosti a analýzy incidentov
FREQ_020 - Reporting a spätná analýza	Riešenie musí zabezpečiť reporting a spätnú analýzu.
UC_10b – Tvorba a plánovanie manažérskych a compliance reportov	UC_10b rieši praktickú prácu s reportami pre manažment a audity: tvorbu, konfiguráciu obsahu, plánovanie pravidelných reportov a ich jednorazové generovanie.
UC_10c – Spravovať prístup, audit a archiváciu reportov	UC_10c rieši bezpečnostnú a auditnú stránku reportovania: kto čo vidí, kto čo sprístupnil, či sú reporty archivované a či je možné rekonštruovať, kto mal aké údaje k dispozícii.

Prípad použitia	UC_10a – Sledovať KPI a SLA bezpečnostných služieb
Cieľ	UC_10a rozširuje UC_10 o detailné sledovanie KPI, SLA a celkového stavu bezpečnosti. Manažér, Auditor alebo Prevádzkovateľ si v dashboardoch pozrú trendové grafy, prehľady podľa tímov/zákazníkov a celkový „zdravotný stav“ SOCaaS.

Vstupná podmienka	Z UC_10 – manažérsky prehľad je dostupný.
Vstupná podmienka	Sú definované KPI a SLA (napr. MTTR, MTTD, % incidentov v SLA).
Výstupná podmienka	Identifikované odchýlky v KPI/SLA sú zdokumentované.

Výstupná podmienka	Manažér má prehľad o tom, ktoré oblasti/tímy/zákazníci vyžadujú pozornosť.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Manažér si v UC_10 zvolí oblasť „KPI a SLA“.
2	Systém zobrazí dashboard s KPI a SLA (include UC_02a – Zobraziť dashboard).
3	Manažér filtruje metriky podľa obdobia, tímu, typu incidentu alebo zákazníka.
4	Systém zobrazuje trendové grafy, priemery, percentá plnenia SLA a porovnania s cieľovými hodnotami.
5	Manažér identifikuje problémy (napr. konkrétny tím má dlhé časy reakcie) a označí ich na detailnej analýzy alebo nápravné opatrenia.

ALT_10a_01 – KPI alebo SLA nie sú ešte definované	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pri pokuse o zobrazenie KPI/SLA systém označí, že nie sú nakonfigurované; Manažér dostane odporúčanie definovať metriky a priradené zdroje dát.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_073 - Zber systémových metrík, procesov a správania	Monitorovanie systémového správania a metrík ako CPU, pamäť, služby a procesy. Zber systémových metrík, procesov a správania
FREQ_159 - Vytvorenie základného prehľadu stavu bezpečnosti a incidentov	Možnosť vytvárať zhrnutia stavu bezpečnosti, incidentov a aktivity systému. Vytvorenie základného prehľadu stavu bezpečnosti a incidentov
UC_02a – Zobraziť dashboard	Používateľ otvorí dashboard, ktorý vizualizuje bezpečnostné udalosti, metriky a stavy systému v reálnom čase.
UC_10a – Sledovať KPI a SLA bezpečnostných služieb	UC_10a rozširuje UC_10 o detailné sledovanie KPI, SLA a celkového stavu bezpečnosti. Manažér, Auditor alebo Prevádzkovateľ si v dashboardoch pozrú trendové grafy, prehľady podľa tímov/zákazníkov a celkový „zdravotný stav“ SOCaaS.
Prípad použitia	UC_10b – Tvorba a plánovanie manažérskych a compliance reportov
Cieľ	UC_10b rieši praktickú prácu s reportami pre manažment a audity: tvorbu, konfiguráciu obsahu, plánovanie pravidelných reportov a ich jednorazové generovanie.

Vstupná podmienka	Systém má k dispozícii agregované dáta z ostatných UC (incidenty, TI, playbooky, KPI).
Vstupná podmienka	Užívateľ má dostatočné oprávnenia na tvorbu reportov.
Výstupná podmienka	Vznikajú šablóny reportov pre manažment/regulátora.
Výstupná podmienka	Sú nastavené pravidelné aj ad-hoc reporty podľa potrieb.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Manažér alebo Auditor otvorí sekciu „Reporty“ v rámci UC_10.
2	Zvolí typ reportu (manažérsky prehľad, incident overview, compliance report).

3	Systém umožní nakonfigurovať obsah reportu – výber metrik, časového obdobia, filtrov.
4	Používateľ si zvolí, či ide o jednorazový report, alebo pravidelný (denný/týždenný/mesačný).
5	Pri generovaní reportu systém využije UC_02b (Vytvoriť report) a UC_02c (Exportovať report) – PDF/CSV/…
6	Vygenerovaný report sa uloží a je dostupný v archíve reportov.

ALT_01 – Nekompletný report z dôvodu chýbajúcich dát	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pri generovaní reportu systém upozorní, že niektoré časti budú neúplné; používateľ sa môže rozhodnúť report aj tak vygenerovať alebo upraviť rozsah.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_025 - Tvorba reportov a dashboardov	Riešenie musí zabezpečiť tvorbu reportov a dashboardov. Pre manažment a zákazníkov budú pravidelne generované: • prehľady incidentov • vizualizácie z metrík a ticketingu • exporty pre audit a SLA reporting
FREQ_162 - Plánovanie pravidelných reportov	Možnosť nastaviť generovanie reportov na základe harmonogramu. Plánovanie pravidelných (napr. denných, týždenných) reportov
UC_02a – Zobraziť dashboard	Používateľ otvorí dashboard, ktorý vizualizuje bezpečnostné udalosti, metriky a stavy systému v reálnom čase.
FREQ_161 - Možnosť výberu obsahu reportu – časové obdobie, typy incidentov	Možnosť filtrovať obsah reportu podľa času, typu alebo zdrojových údajov. Možnosť výberu obsahu reportu – časové obdobie, typy incidentov
UC_10b – Tvorba a plánovanie manažérskych a compliance reportov	UC_10b rieši praktickú prácu s reportami pre manažment a audity: tvorbu, konfiguráciu obsahu, plánovanie pravidelných reportov a ich jednorazové generovanie.

Prípad použitia	UC_10c – Spravovať prístup, audit a archiváciu reportov
Cieľ	UC_10c rieši bezpečnostnú a auditnú stránku reportovania: kto čo vidí, kto čo sprístupnil, či sú reporty archivované a či je možné rekonštruovať, kto mal aké údaje k dispozícii.

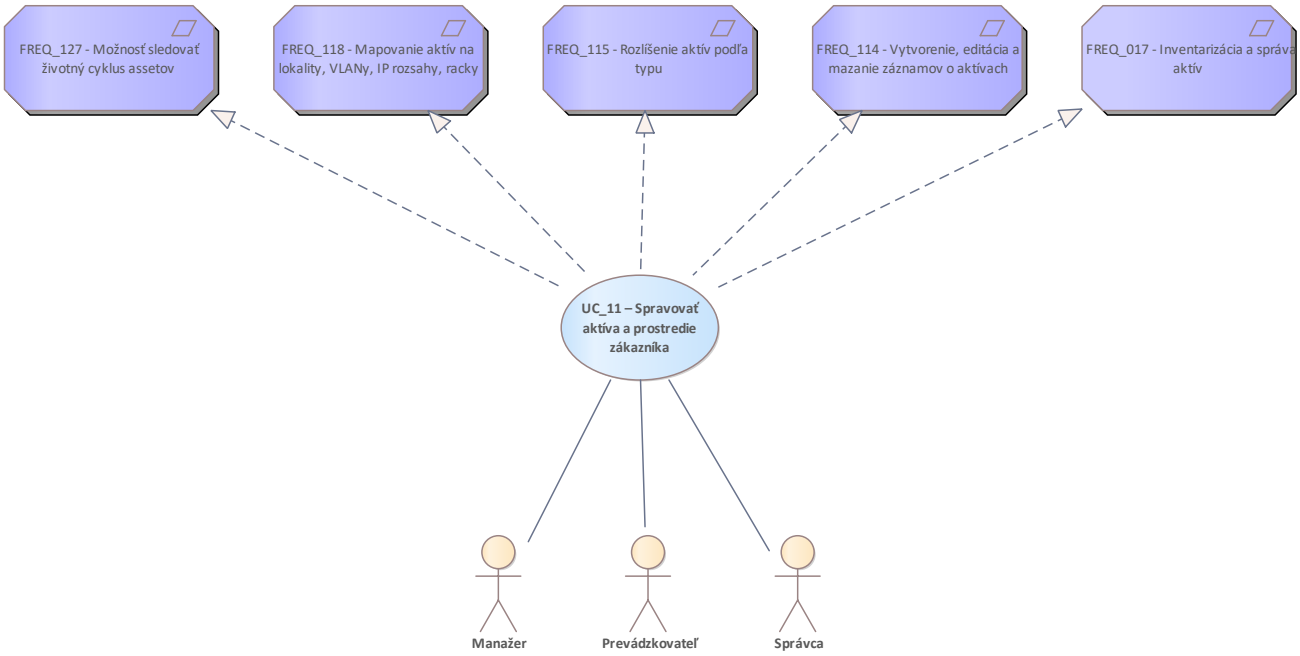
Vstupná podmienka	V systéme existujú vygenerované reporty (UC_10b).
Vstupná podmienka	Sú definované roly a prístupové politiky (RBAC).
Výstupná podmienka	Prístup k reportom je obmedzený podľa rolí a zodpovedností.
Výstupná podmienka	Existuje auditná stopa, kto a kedy s reportami pracoval.
Výstupná podmienka	Dôležité reporty sú archivované pre potreby budúcich auditov.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Manažér alebo Auditor otvorí správu reportov a prístupov.
2	Pre jednotlivé typy reportov nastaví, ktoré roly alebo konkrétni používatelia k nim majú prístup.
3	Systém aplikuje RBAC pri zobrazovaní a sťahovaní reportov.
4	Pri každom zobrazení, stiahnutí alebo zmene nastavení prístupu systém zapisuje udalosť do audit trail.

5	Staršie reporty sú automaticky alebo manuálne archivované, aby boli dostupné pre audit, ale nepreťažovali bežné rozhranie.
ALT_01 – Pokus o prístup k reportu bez oprávnenia	Alternate
Krok	**Aktivita**
1	Používateľ sa pokúsi otvoriť report, na ktorý nemá rolu; systém prístup odmietne, udalosť zaznamená do audit trail a môže upozorniť Manažéra alebo Auditora.
Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_066 - RBAC a audit trail	Riadenie prístupov na základe rolí a logovanie zmien v systéme. RBAC a audit trail
FREQ_170 - Možnosť archivácie vygenerovaných reportov	Možnosť uchovávať reporty pre spätnú analýzu a audit. Možnosť archivácie vygenerovaných reportov
FREQ_171 - Možnosť obmedziť prístup k reportom podľa rolí - RBAC	Prístup k reportom riadený rolami a oprávneniami. Možnosť obmedziť prístup k reportom podľa rolí (RBAC)
UC_10c – Spravovať prístup, audit a archiváciu reportov	UC_10c rieši bezpečnostnú a auditnú stránku reportovania: kto čo vidí, kto čo sprístupnil, či sú reporty archivované a či je možné rekonštruovať, kto mal aké údaje k dispozícii.

UC_11 – Spravovať aktíva a prostredie zákazníka

UC_11 – Spravovať aktíva a prostredie zákazníka

Prípad použitia	UC_11 – Spravovať aktíva a prostredie zákazníka
Cieľ	Cieľom UC_11 je, aby SOCaaS poznal, čo vlastne chráni – všetky relevantné aktíva zákazníka (servery, aplikácie, siete, cloud služby...) a ich vzťahy. Umožňuje evidovať aktíva, rozlišovať ich typy, mapovať ich na lokality/VLAN/IP a sledovať ich životný cyklus, aby sa incidenty, hrozby a zraniteľnosti dali viazať na konkrétne časti prostredia.

Vstupná podmienka	Zákazník je onboardnutý v systéme (UC_00) a má vytvorený základný profil.

Vstupná podmienka	Systém má k dispozícii modul / sekciu pre evidenciu aktív.
Vstupná podmienka	Existuje aspoň základný zoznam systémov/služieb, ktoré treba zaradiť do inventára.
Výstupná podmienka	Aktíva zákazníka sú zaevidované v systéme s typom, umiestnením a základnými vlastnosťami.
Výstupná podmienka	Každé aktívum má jednoznačný identifikátor a je možné ho použiť v incidentoch, TI, vuln mgmt a reportoch.
Výstupná podmienka	Zmeny v aktívach (pridanie, úprava, vyradenie) sú evidované a životný cyklus je sledovateľný.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Prevádzkovateľ otvorí modul „Aktíva“ pre konkrétneho zákazníka.
2	Vytvorí nový záznam o aktíve a zadá jeho základné údaje (názov, popis, vlastník, kritickosť).
3	Zvolí typ aktíva (napr. server, aplikácia, cloud služba, sieťový prvok) podľa preddefinovaných kategórií.
4	Správca doplní technické údaje – IP adresy, hostname, prostredie (prod/test/dev).
5	Systém umožní namapovať aktívum na konkrétnu lokalitu, VLAN, IP rozsah alebo rack.
6	Prevádzkovateľ nastaví stav aktíva v životnom cykle (napr. „v prevádzke“, „v nasadzovaní“, „vyradené“).
7	Systém uloží záznam o aktíve a sprístupní ho ostatným modulom (incident mgmt, TI, vuln mgmt, reporting).
8	Pri ďalšej zmene (upgrade, migrácia, vyradenie) Správca aktualizuje záznam o aktíve a systém zaznamená zmenu v histórii.

ALT_11_01 – Import aktív z externého CMDB	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Namiesto ručného vytvárania záznamov Prevádzkovateľ zvolí import z externého CMDB alebo inventarizačného nástroja; systém načíta zoznam aktív, zobrazí náhľad a umožní ich hromadné uloženie alebo spárovanie s existujúcimi záznamami.

ALT_11_02 – Detegovaný duplikát aktíva	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pri ukladaní nového aktíva systém zistí, že už existuje záznam s rovnakými kľúčovými identifikátormi (napr. IP/hostname); používateľ dostane možnosť buď aktualizovať existujúci záznam, alebo vytvoriť samostatné aktívum s odôvodnením.

ALT_11_03 – Zmena kritickosti aktíva	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Manažér rozhodne, že aktívum má vyššiu/nižšiu kritickosť; upraví hodnotu v zázname aktíva a systém označí súvisiace incidenty a zraniteľnosti, ktorých priorita sa môže týmto rozhodnutím zmeniť.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_127 - Možnosť sledovať životný cyklus assetov	Správa jednotlivých fáz životnosti aktíva – od zaradenia po vyradenie. Možnosť sledovať životný cyklus assetov (nasadenie – vyradenie)
FREQ_115 - Rozlíšenie aktív podľa typu	Možnosť rozlišovať typy aktív pre lepšiu organizáciu a správu. Rozlíšenie aktív podľa typu – hardvér, softvér, virtuálne, cloudové

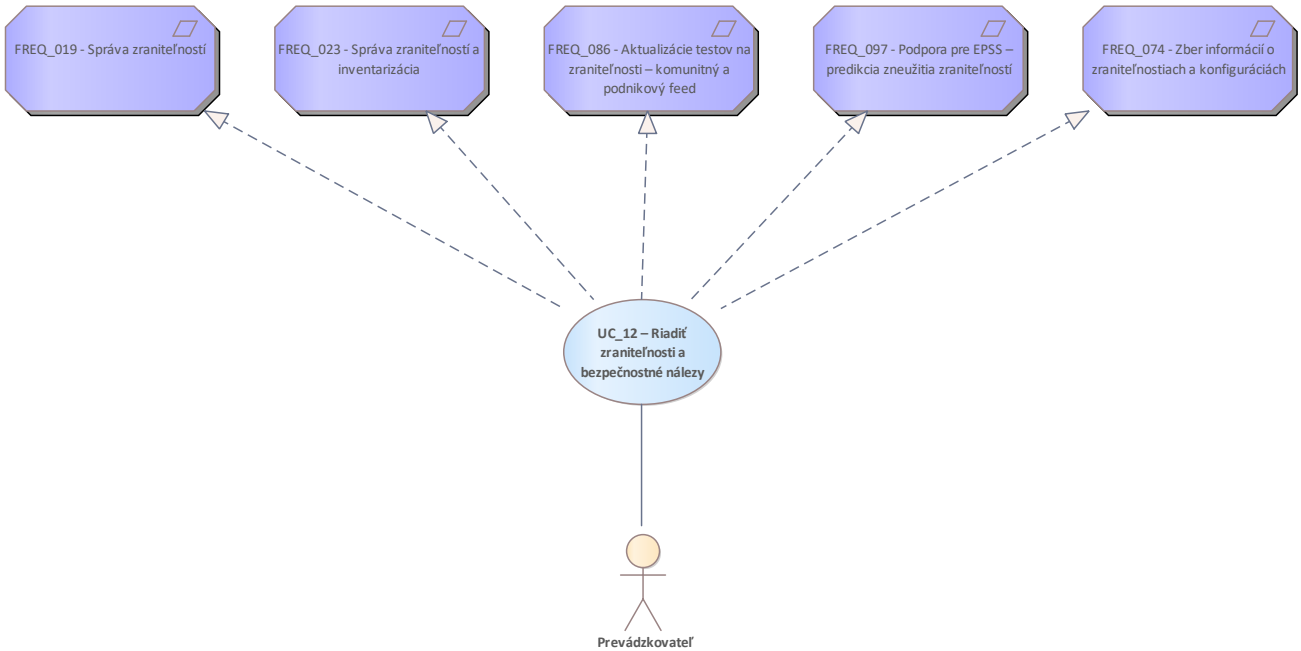
FREQ_118 - Mapovanie aktív na lokality, VLANy, IP rozsahy, racky	Schopnosť mapovať fyzické a logické umiestnenie aktív v sieti. Mapovanie aktív na lokality, VLANy, IP rozsahy, racky
FREQ_017 - Inventarizácia a správa aktív	Riešenie musí zabezpečiť inventarizáciu a správu aktív. Správa IT aktív je kľúčová pre mapovanie dopadov hrozieb.
FREQ_114 - Vytvorenie, editácia a mazanie záznamov o aktívach	Schopnosť systému evidovať, upravovať a mazať informácie o jednotlivých aktívach. Vytvorenie, editácia a mazanie záznamov o aktívach

UC_12 – Riadiť zraniteľnosti a bezpečnostné nálezy

UC_12 pokrýva vulnerability management v SOCaaS:

od prijatia výstupov zo skenerov zraniteľností, cez ich priradenie na konkrétne aktíva (UC_11), prioritizáciu podľa rizika, až po plánovanie a sledovanie nápravných opatrení.

Cieľom je mať ucelený prehľad o tom, kde sme deraví, čo je najdôležitejšie opraviť a v akom čase.

UC_12 – Riadiť zraniteľnosti a bezpečnostné nálezy

Prípad použitia	UC_12 – Riadiť zraniteľnosti a bezpečnostné nálezy
Cieľ	UC_12 pokrýva vulnerability management v SOCaaS: od prijatia výstupov zo skenerov zraniteľností, cez ich priradenie na konkrétne aktíva (UC_11), prioritizáciu podľa rizika, až po plánovanie a sledovanie nápravných opatrení. Cieľom je mať ucelený prehľad o tom, kde sme deraví, čo je najdôležitejšie opraviť a v akom čase.

Vstupná podmienka	Existujú výsledky skenovania zraniteľností alebo iné bezpečnostné nálezy
Vstupná podmienka	Aktíva sú zaevidované v systéme
Vstupná podmienka	Je definovaná základná politika priorizácie zraniteľností
Výstupná podmienka	Zraniteľnosti sú zaevidované a priradené ku konkrétnym aktívam.

Výstupná podmienka	Každá zraniteľnosť má určenú prioritu a plánovaný spôsob remediation.
Výstupná podmienka	Stav riešenia (neopravené / v riešení / opravené / akceptované riziko) je sledovaný a dohľadateľný.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Import alebo zadanie zraniteľností
2	Normalizácia a zoskupenie nálezov
3	Priradenie zraniteľností na aktíva
4	Výpočet a nastavenie priority zraniteľnostíVýpočet a nastavenie priority zraniteľností
5	Vytvorenie remediation plánu
6	Realizácia nápravných opatrení
7	Re-scan alebo overenie stavu
8	Aktualizácia stavu zraniteľností
9	Reporting a prepojenie s incidentmi

ALT_12_01 – Zraniteľnosť nie je možné opraviť v požadovanom čase	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Správca zistí, že zraniteľnosť nie je možné opraviť (technické limity, vendor patch neexistuje, vysoký dopad na prevádzku); Manažér po diskusii rozhodne, či sa riziko dočasne akceptuje, alebo sa zavedú kompenzačné opatrenia (network segmentácia, zvýšený monitoring). Stav zraniteľnosti sa nastaví na „akceptované riziko“ alebo „kompenzované“.

ALT_12_02 – Detegovaný duplicitný alebo obsolete nález	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pri importovaní výsledkov skenu systém zistí, že rovnaká zraniteľnosť bola už zaevidovaná a medzičasom označená ako opravená/irrelevantná; nález sa označí ako duplicitný alebo obsolete, pričom sa uchová referenčný záznam pre audit.

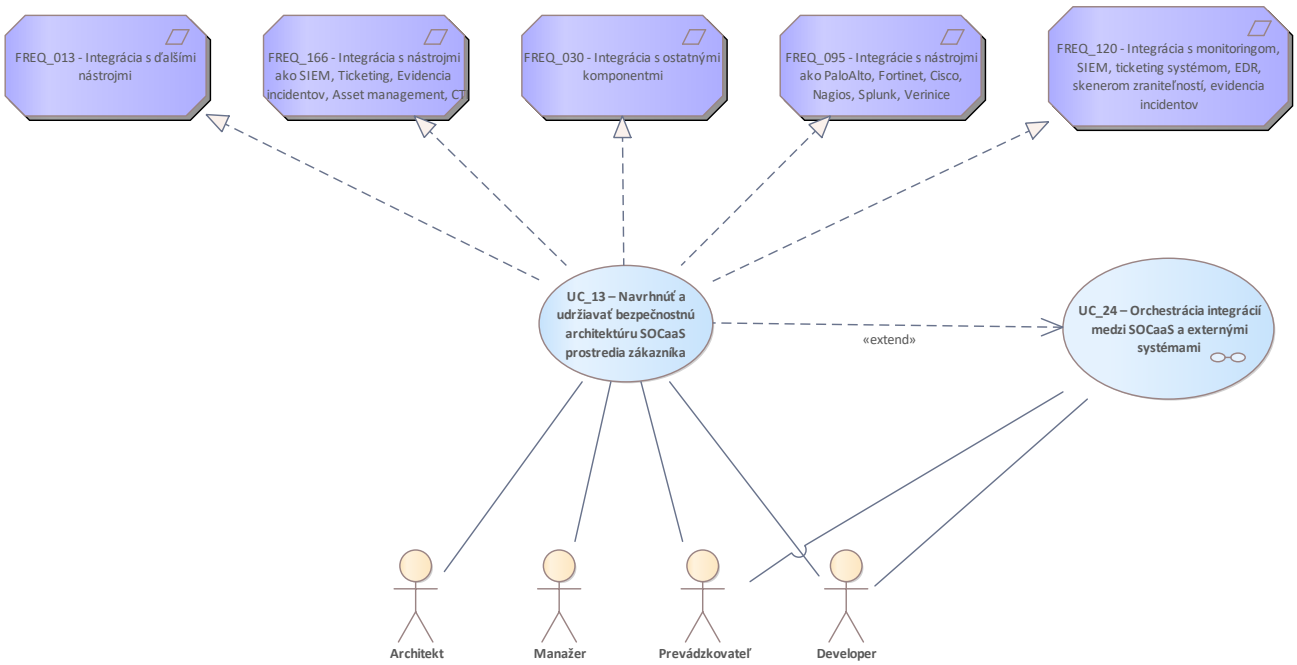
ALT_12_03 – Zraniteľnosť vedie k otvoreniu incidentu	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Analytik vyhodnotí konkrétnu zraniteľnosť (napr. kritickú, aktívne exploitovanú) ako akútnu hrozbu; založí k nej bezpečnostný incident, ktorý sa začne riešiť podľa UC_05, pričom UC_12 sa používa na sledovanie dlhodobej remediation.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_097 - Podpora pre EPSS – predikcia zneužitia zraniteľností	Využitie modelov pravdepodobnosti zneužitia zraniteľnosti. Podpora pre EPSS – predikcia zneužitia zraniteľností
FREQ_023 - Správa zraniteľností a inventarizácia	Riešenie musí zabezpečiť správu zraniteľností a inventarizáciu. Pravidelné skeny majú byť prepojené s CMDB. • Assety sú aktualizované na základe detekcie • incidenty viazané na zraniteľnosti sú prepájané do manažment systému
FREQ_086 - Aktualizácie testov na zraniteľnosti – komunitný a podnikový feed	Frekvencia a rozsah aktualizácií detekčných vzorov. Aktualizácie testov na zraniteľnosti – komunitný a podnikový feed

FREQ_019 - Správa zraniteľností	Riešenie musí zabezpečiť správu zraniteľností.
FREQ_074 - Zber informácií o zraniteľnostiach a konfiguráciách	Získavanie informácií o zraniteľnostiach z konfiguračných údajov a porovnanie s databázami CVE. Zber informácií o zraniteľnostiach a konfiguráciách
UC_12 – Riadiť zraniteľnosti a bezpečnostné nálezy	UC_12 pokrýva vulnerability management v SOCaaS: od prijatia výstupov zo skenerov zraniteľností, cez ich priradenie na konkrétne aktíva (UC_11), prioritizáciu podľa rizika, až po plánovanie a sledovanie nápravných opatrení. Cieľom je mať ucelený prehľad o tom, kde sme deraví, čo je najdôležitejšie opraviť a v akom čase.

UC_13 – Navrhnúť a udržiavať bezpečnostnú architektúru SOCaaS prostredia zákazníka

UC_13 – Navrhnúť a udržiavať bezpečnostnú architektúru SOCaaS prostredia zákazníka

Prípad použitia	UC_13 – Navrhnúť a udržiavať bezpečnostnú architektúru SOCaaS prostredia zákazníka
Cieľ	UC_13 rieši návrh a priebežnú údržbu technickej a bezpečnostnej architektúry pre konkrétneho zákazníka: - ako je zákazník napojený na SOCaaS, - aké systémy, zóny a logovacie zdroje sa integrujú, - akými kanálmi tečú dáta (agent, syslog, API, VPN, peering…), - ako sú prepojené SIEM, SOAR, TI, ticketing, EDR, vuln skenery, asset mgmt. Výstupom je schválený a udržiavaný architektonický návrh (topológia, integračné body, dátové toky), a zoznam povinných log zdrojov a typov logov ktorý slúži ako podklad pre onboarding (UC_00), monitoring (UC_01), správu aktív (UC_11), zraniteľností (UC_12) a automatizáciu (UC_07).

Vstupná podmienka	So zákazníkom je dohodnutá spolupráca a sú známe základné požiadavky (rozsah, regulácie, kritickosť služieb).
Vstupná podmienka	Zákazník poskytol potrebný prehľad o svojom prostredí (aspoň high-level architektúra, typy systémov, siete).
Vstupná podmienka	SOCaaS platforma má k dispozícii integračné možnosti (konektory, API, agenti, sieťové cesty), ktoré je možné použiť.

Výstupná podmienka	Existuje zdokumentovaný a schválený architektonický návrh napojenia prostredia zákazníka na SOCaaS (topológia, integračné body, tok dát).
Výstupná podmienka	Sú definované integračné kanály (aký systém → akým spôsobom → do ktorého modulu SOCaaS).
Výstupná podmienka	Zmeny v architektúre sú sledovateľné (verzie, kto schválil, kedy) a použiteľné ako vstup pre onboarding a prevádzku.
Výstupná podmienka	Je definovaný a zdokumentovaný zoznam povinných log zdrojov a typov logov pre onboarding zákazníka do SOCaaS (vrátane minimálne potrebných polí pre detekciu hrozieb).

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Zber požiadaviek a vstupov
2	Analýza existujúcej architektúry zákazníka
3	Návrh dátových tokov a integračných patternov vrátane identifikácie povinných log zdrojov a typov logov
4	Návrh integrácií s nástrojmi zákazníka
5	Posúdenie bezpečnostných princípov a rizík
6	Schválenie architektonického návrhu
7	Odoslanie návrhu do realizácie
8	Priebežná údržba architektúry

ALT_13_01 – Obmedzenia na strane zákazníka (sieť, bezpečnostné politiky)	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Počas návrhu sa zistí, že zákazník má obmedzenia (napr. nemožno otvoriť nové porty, využiť agenta alebo VPN); Architekt upraví návrh tak, aby využíval alternatívne integračné patterny alebo zúžený rozsah monitoringu a zmeny znovu predloží na schválenie.

ALT_13_02 – Zmeny v prostredí zákazníka po nasadení	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Počase zákazník pridá nové systémy, migruje do cloudu alebo zmení topológiu; Architekt vytvorí revíziu architektonického návrhu, doplní nové integračné body a Prevádzkovateľ naplánuje a vykoná potrebné zmeny v konfigurácii SOCaaS.

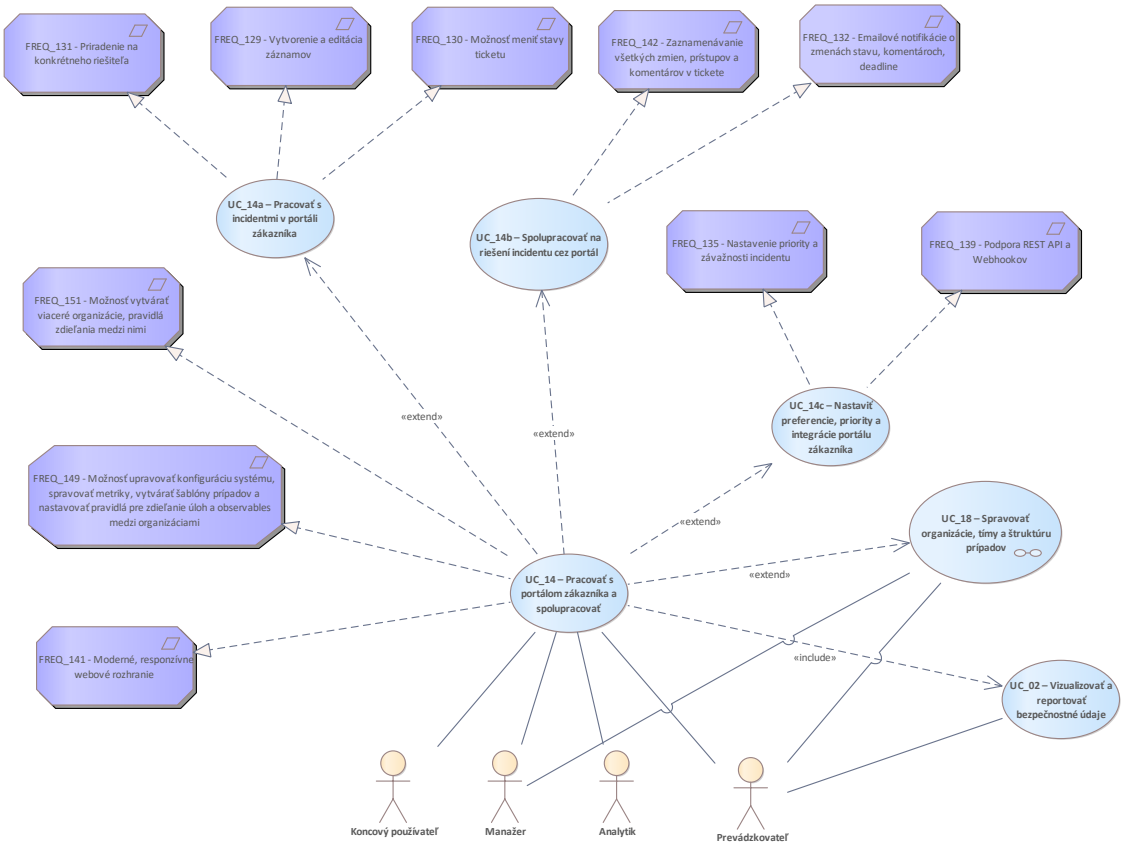
ALT_13_03 – Návrh neprejde bezpečnostným alebo výkonnostným posúdením	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pri posúdení návrhu sa zistí, že navrhované riešenie nevyhovuje (príliš veľké latencie, neakceptovateľné riziká, nedostatočné škálovanie); návrh sa vráti Architektovi na prepracovanie a až po zapracovaní pripomienok je znovu predložený na schválenie.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_120 - Integrácia s monitoringom, SIEM, ticketing systémom, EDR, skenerom zraniteľností, evidencia incidentov	Možnosť prepojenia s ďalšími nástrojmi SOC pre automatizáciu a zdieľanie údajov. Integrácia s monitoringom, SIEM, ticketing systémom, EDR, skenerom zraniteľností, evidencia incidentov
UC_24 – Orchestrácia integrácií medzi SOCaaS a externými systémami	UC_24 rieši technickú a procesnú orchestráciu integrácií medzi SOCaaS a ďalšími systémami: - SIEM, SOAR, CTI, ticketing, komunikačné nástroje, firewall, EDR,

	- API integrácie, webhooky, plug-iny a konektory, - jednotné riadenie dátových tokov a akcií naprieč týmito systémami. Cieľom je, aby incident response, automatizácia (UC_07) a správa incidentov fungovali ako jeden prepojený ekosystém, nie ako izolované nástroje.
FREQ_013 - Integrácia s ďalšími nástrojmi	Riešenie musí zabezpečiť integráciu s ďalšími nástrojmi
FREQ_030 - Integrácia s ostatnými komponentmi	Riešenie musí zabezpečiť integráciu s ostatnými komponentmi. Prepojenie so zdrojmi dát Integrácia s nástrojmi incident managementu a SOAR Znalostná databáza a playbooky
FREQ_166 - Integrácia s nástrojmi ako SIEM, Ticketing, Evidencia incidentov, Asset management, CTI	Možnosť zbierať údaje z iných systémov a vytvárať prepojené reporty. Integrácia s nástrojmi ako SIEM, Ticketing, Evidencia incidentov, Asset management, CTI, ...
FREQ_095 - Integrácie s nástrojmi ako PaloAlto, Fortinet, Cisco, Nagios, Splunk, Verinice	Možnosť prepojenia s ďalšími bezpečnostnými a IT systémami. Integrácie s nástrojmi ako PaloAlto, Fortinet, Cisco, Nagios, Splunk, Verinice
UC_13 – Navrhnúť a udržiavať bezpečnostnú architektúru SOCaaS prostredia zákazníka	UC_13 rieši návrh a priebežnú údržbu technickej a bezpečnostnej architektúry pre konkrétneho zákazníka: - ako je zákazník napojený na SOCaaS, - aké systémy, zóny a logovacie zdroje sa integrujú, - akými kanálmi tečú dáta (agent, syslog, API, VPN, peering…), - ako sú prepojené SIEM, SOAR, TI, ticketing, EDR, vuln skenery, asset mgmt. Výstupom je schválený a udržiavaný architektonický návrh (topológia, integračné body, dátové toky), a zoznam povinných log zdrojov a typov logov ktorý slúži ako podklad pre onboarding (UC_00), monitoring (UC_01), správu aktív (UC_11), zraniteľností (UC_12) a automatizáciu (UC_07).

UC_14 – Pracovať s portálom zákazníka a spolupracovať

UC_14 – Pracovať s portálom zákazníka a spolupracova

Prípad použitia	UC_14 – Pracovať s portálom zákazníka a spolupracovať
Cieľ	UC_14 rieši pohľad zákazníka na SOCaaS – cez webový portál, kde: - vidí svoje incidenty, KPI, reporty a aktíva, - vie spolupracovať so SOC (komentáre, prílohy, schvaľovanie opatrení), - môže si prispôsobiť portál pre viac organizácií/jednotiek. Portál je moderné, responzívne webové rozhranie, multi-tenant, a podporuje aj pokročilejšie nastavenia (šablóny, zdieľanie, integračné hooky v pod-UC).

Vstupná podmienka	Zákazník je onboardnutý (UC_00) a má vytvorenú aspoň jednu organizáciu / tenant.
Vstupná podmienka	Pre používateľov sú vytvorené účty a priradené roly (napr. „Manažér bezpečnosti“).
Vstupná podmienka	Portál je dostupný cez zabezpečené webové rozhranie (HTTPS, SSO/Federácia ak treba).
Výstupná podmienka	Používateľ má cez portál prehľad o svojich incidentoch, KPI a aktívach.
Výstupná podmienka	Je možné spolupracovať s SOC priamo v kontexte incidentov (komentáre, prílohy, schvaľovanie).
Výstupná podmienka	Portál rešpektuje multi-tenant model – dáta sú oddelené medzi organizáciami a nastavenia sú prispôsobené potrebám konkrétnej organizácie.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Koncový používateľ sa prihlási do portálu zákazníka (SSO / meno + heslo / MFA podľa politiky).
2	Systém zobrazí úvodný prehľad – dashboard so stavom incidentov, základnými KPI a upozorneniami
3	Používateľ si vyberie organizáciu/tenant, za ktorú chce pracovať (ak ich má viac).
4	V menu si zvolí, či chce riešiť incidenty, pozrieť reporty, alebo spravovať nastavenia a notifikácie.V menu si zvolí, či chce riešiť incidenty, pozrieť reporty, alebo spravovať nastavenia a notifikácie.
5	Pri výbere „Incidenty“ sa zobrazí zoznam incidentov/ticketov pre danú organizáciu; používateľ sa môže prekliknúť na detail
6	Pri výbere „Reporty“ si môže pozrieť alebo stiahnuť manažérske reporty, ktoré sú pre jeho organizáciu dostupné
7	Pri výbere „Nastavenia“ môže používateľ (podľa roly) meniť notifikácie, preferencie a organizačné nastavenia portálu
8	Systém všetky interakcie (prístup k incidentom, komentáre, zmeny v nastaveniach) auditne zaznamenáva a zabezpečuje, aby boli viditeľné len v rámci danej organizácie.

ALT_14_01 – Používateľ nemá priradenú žiadnu organizáciu	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Po prihlásení systém zistí, že účet nie je naviazaný na žiadnu organizáciu; zobrazí informáciu o chýbajúcom priradení a odporučí kontaktovať Prevádzkovateľa alebo Manažéra.

ALT_14_02 – Obmedzené zobrazenie podľa roly	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Používateľ má len rolu s obmedzenými právami (napr. „read-only“); portál skryje niektoré akčné prvky (editácia, schvaľovanie) a umožní iba prezeranie incidentov a reportov.

Naviazané funkčné požiadavky	
UC_14a – Pracovať s incidentmi v portáli zákazníka	UC_14a rozširuje UC_14 o konkrétnu prácu s incidentmi/ticketmi z pohľadu zákazníka:

	- vidieť zoznam incidentov, - otvoriť detail, - vytvoriť nový „ticket“ alebo doplniť informácie, - meniť stavy (Nový, V riešení, Uzavretý, Odložený), - cieľovo smerovať incident na správneho riešiteľa (L1/L2/L3, konkrétny tím).
FREQ_149 - Možnosť upravovať konfiguráciu systému, spravovať metriky, vytvárať šablóny prípadov a nastavovať pravidlá pre zdieľanie úloh a observables medzi organizáciami	Možnosť prispôsobiť platformu podľa potrieb organizácie. Možnosť upravovať konfiguráciu systému, spravovať metriky, vytvárať šablóny prípadov a nastavovať pravidlá pre zdieľanie úloh a observables medzi organizáciami?
UC_14c – Nastaviť preferencie, priority a integrácie portálu zákazníka	UC_14c rozširuje UC_14 o konfiguračnú časť pre zákazníka: - nastavenie priorít a závažnosti incidentov z pohľadu zákazníka, - nastavenie integračných kanálov (REST API / Webhooky) pre napojenie portálu na interné nástroje zákazníka (ticketing, chat, ITSM).
FREQ_151 - Možnosť vytvárať viaceré organizácie, pravidlá zdieľania medzi nimi	Schopnosť prevádzkovať systém pre viac entít súčasne. Možnosť vytvárať viaceré organizácie, pravidlá zdieľania medzi nimi
UC_02 – Vizualizovať a reportovať bezpečnostné údaje	Systém umožňuje SOC operátorom a správcovi zobrazovať bezpečnostné udalosti pomocou dashboardov, filtrov, grafov a tabuľkových výstupov. Umožňuje tiež generovanie reportov a export dát pre manažment, audit alebo zákazníkov.
UC_18 – Spravovať organizácie, tímy a štruktúru prípadov	UC_18 rieši administráciu organizácií/tenantov a spôsob, akým sa incidenty/prípady v rámci nich štruktúrujú: - založenie a úprava organizácií / tímov, - nastavenie kategórií, typov a vlastníkov prípadov, - definovanie šablón incidentov a spôsobu ich zdieľania medzi tímami a externými partnermi. Stojí na UC_17 (používatelia a roly) a UC_14 (portál zákazníka) a dopĺňa ich o „organizačno-procesnú“ vrstvu.
UC_14b – Spolupracovať na riešení incidentu cez portál	UC_14b rozširuje UC_14 o kolaboračnú vrstvu pri riešení incidentu: - komentáre medzi zákazníkom a SOC, - emailové notifikácie o zmenách stavu, komentároch a deadlinoch, - auditná stopa všetkých zmien a prístupov v tickete.
FREQ_141 - Moderné, responzívne webové rozhranie	Moderný a responzívny dizajn pre pohodlné používanie. Moderné, responzívne webové rozhranie
Prípad použitia	UC_14a – Pracovať s incidentmi v portáli zákazníka
Cieľ	UC_14a rozširuje UC_14 o konkrétnu prácu s incidentmi/ticketmi z pohľadu zákazníka: - vidieť zoznam incidentov, - otvoriť detail, - vytvoriť nový „ticket“ alebo doplniť informácie, - meniť stavy (Nový, V riešení, Uzavretý, Odložený), - cieľovo smerovať incident na správneho riešiteľa (L1/L2/L3, konkrétny tím).

Vstupná podmienka	Platí precondition z UC_14 – používateľ je prihlásený a má organizáciu.
Vstupná podmienka	Používateľ má rolu, ktorá umožňuje pracovať s incidentmi (nie len read-only).
Výstupná podmienka	Incidenty/tickety sú vytvorené alebo aktualizované podľa akcií zákazníka.
Výstupná podmienka	Incident má nastavený aktuálny stav a priradeného riešiteľa.
Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Používateľ v portáli otvorí sekciu „Incidenty / Tickety“.

2	Systém zobrazí zoznam incidentov s filtrom podľa stavu, typu, priority alebo obdobia.
3	Používateľ vyberie konkrétny incident a otvorí jeho detail.
4	V detaile incidentu môže doplniť informácie (opis, dopady, kontaktnú osobu) alebo zmeniť stav incidentu (napr. z „Nový“ na „V riešení“).
5	Používateľ môže priradiť incident konkrétnemu riešiteľovi alebo tímu (napr. „SOC L1“, „SOC L2“ , ...).
6	Systém zmeny uloží, aktualizuje zobrazenie v portáli a sprístupní ich SOC analytikom.
ALT_14a_01 – Používateľ chce vytvoriť nový incident/ticket	Alternate
Krok	**Aktivita**
1	Používateľ klikne na „Vytvoriť incident/ticket“, vyplní formulár (popis, kritickosť, dotknuté systémy) a odošle ho; systém vytvorí nový záznam a priradí ho do frontu SOC.
ALT_14a_02 – Zmena stavu nie je povolená	Alternate
Krok	**Aktivita**
1	Používateľ sa pokúsi zmeniť stav incidentu, na ktorý nemá oprávnenie (napr. uzatvoriť incident, ktorý môže uzatvoriť len SOC); systém zmenu odmietne a zobrazí informáciu o nedostatočných právach.
Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_130 - Možnosť meniť stavy ticketu	Schopnosť prepínať medzi rôznymi stavmi ticketu počas jeho životného cyklu. Možnosť meniť stavy ticketu (napr. Nový, V riešení, Uzavretý, Odložený)
FREQ_131 - Priradenie na konkrétneho riešiteľa	Priradenie ticketov na konkrétnych riešiteľov vrátane eskalácie podľa úrovne. Priradenie na konkrétneho riešiteľa (L1 analytik, eskalácia L2/L3)
FREQ_129 - Vytvorenie a editácia záznamov	Základná funkcionalita ticketovacieho systému – vytváranie, editovanie a mazanie ticketov. Vytvorenie a editácia záznamov (ticketov)
UC_14a – Pracovať s incidentmi v portáli zákazníka	UC_14a rozširuje UC_14 o konkrétnu prácu s incidentmi/ticketmi z pohľadu zákazníka: - vidieť zoznam incidentov, - otvoriť detail, - vytvoriť nový „ticket“ alebo doplniť informácie, - meniť stavy (Nový, V riešení, Uzavretý, Odložený), - cieľovo smerovať incident na správneho riešiteľa (L1/L2/L3, konkrétny tím).
Prípad použitia	UC_14b – Spolupracovať na riešení incidentu cez portál
Cieľ	UC_14b rozširuje UC_14 o kolaboračnú vrstvu pri riešení incidentu: - komentáre medzi zákazníkom a SOC, - emailové notifikácie o zmenách stavu, komentároch a deadlinoch, - auditná stopa všetkých zmien a prístupov v tickete.

Vstupná podmienka	Incident existuje a je dostupný v portáli (UC_14a).
Vstupná podmienka	Používateľ má oprávnenie vidieť a komentovať daný incident.
Výstupná podmienka	K incidentu sú pridané komentáre a/alebo prípadné zmeny stavu iniciované zákazníkom.
Výstupná podmienka	Všetky zmeny a prístupy sú auditne zaznamenané; príslušné strany dostávajú notifikácie.
Basic Path	Basic Path
Krok	**Aktivita**

1	Používateľ otvorí detail incidentu v portáli.Používateľ otvorí detail incidentu v portáli.
2	Systém uloží komentár, zaznamená, kto a kedy ho pridal.
3	Systém uloží komentár, zaznamená, kto a kedy ho pridal.
4	Systém odošle emailové notifikácie relevantným stranám (Analytik, ďalší zástupcovia zákazníka) o novom komentári alebo zmene stavu.
5	Analytik odpovie cez svoj nástroj; odpoveď sa synchronizuje do portálu a zobrazí sa zákazníkovi ako ďalší komentár.
6	V histórii incidentu je možné spätne vidieť všetky komentáre, zmeny stavu a prístupy.

ALT_14b_01 – Notifikácie sú pre konkrétneho používateľa vypnuté	Alternate

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_132 - Emailové notifikácie o zmenách stavu, komentároch, deadline	Automatické emailové notifikácie o zmene stavu, komentároch, deadline. Emailové notifikácie o zmenách stavu, komentároch, deadline
FREQ_142 - Zaznamenávanie všetkých zmien, prístupov a komentárov v tickete	Zaznamenávanie všetkých akcií, zmien a komentárov v tickete. Zaznamenávanie všetkých zmien, prístupov a komentárov v tickete
UC_14b – Spolupracovať na riešení incidentu cez portál	UC_14b rozširuje UC_14 o kolaboračnú vrstvu pri riešení incidentu: - komentáre medzi zákazníkom a SOC, - emailové notifikácie o zmenách stavu, komentároch a deadlinoch, - auditná stopa všetkých zmien a prístupov v tickete.

Prípad použitia	UC_14c – Nastaviť preferencie, priority a integrácie portálu zákazníka
Cieľ	UC_14c rozširuje UC_14 o konfiguračnú časť pre zákazníka: - nastavenie priorít a závažnosti incidentov z pohľadu zákazníka, - nastavenie integračných kanálov (REST API / Webhooky) pre napojenie portálu na interné nástroje zákazníka (ticketing, chat, ITSM).

Vstupná podmienka	Používateľ má rolu s právom meniť nastavenia portálu pre svoju organizáciu.
Vstupná podmienka	Pre organizáciu sú definované aspoň základné priority a kategórie incidentov.
Výstupná podmienka	Sú definované preferované priority/závažnosti incidentov pre danú organizáciu.
Výstupná podmienka	Sú nakonfigurované (ak treba) integračné kanály – napr. Webhooky pre notifikácie do interného ticketingu.

Basic Path	Basic Path

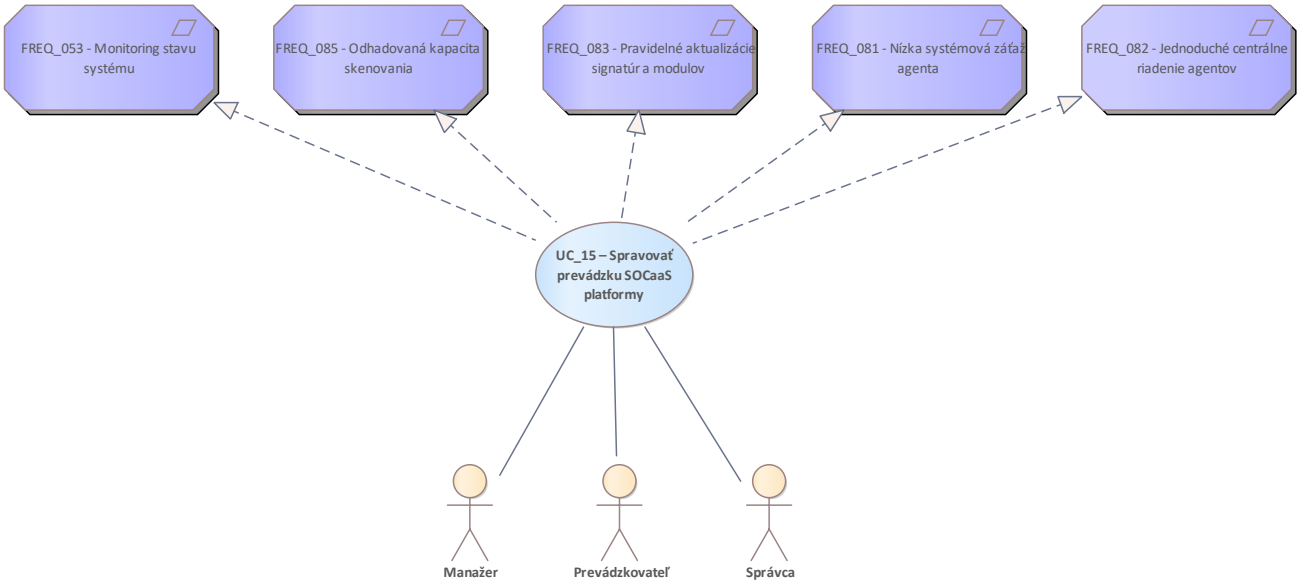
Krok	**Aktivita**
1	Manažér v portáli otvorí sekciu „Nastavenia organizácie“.
2	V časti „Incidenty“ nastaví mapovanie priorít/závažnosti (napr. ako sa majú SOC priority premietať do interných priorít zákazníka).
3	V časti „Integrácie“ zadá koncové URL pre Webhooky alebo API tokeny pre napojenie na interný ticketovací/ITSM systém.
4	Systém overí základnú konektivitu a uloží nastavenia.
5	Pri ďalších zmenách stavu incidentu alebo pri nových incidentoch systém podľa nastavení posiela notifikácie cez REST API / Webhooky do systémov zákazníka.

ALT_14c_01 – Neplatné alebo nedostupné integračné rozhranie	Alternate

Krok	**Aktivita**

1	Pri uložení nastavení integrácie testovací request zlyhá (timeout, 4xx, 5xx); systém na to upozorní Manažéra a integráciu uloží buď ako neaktívnu, alebo vyžaduje opravu parametrov.
Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_135 - Nastavenie priority a závažnosti incidentu	Nastavenie úrovne priority a závažnosti ticketu pre lepšie plánovanie. Nastavenie priority a závažnosti incidentu
FREQ_139 - Podpora REST API a Webhookov	Podpora pre rozhrania REST API a Webhooky na komunikáciu s inými systémami. Podpora REST API a Webhookov
UC_14c – Nastaviť preferencie, priority a integrácie portálu zákazníka	UC_14c rozširuje UC_14 o konfiguračnú časť pre zákazníka: - nastavenie priorít a závažnosti incidentov z pohľadu zákazníka, - nastavenie integračných kanálov (REST API / Webhooky) pre napojenie portálu na interné nástroje zákazníka (ticketing, chat, ITSM).

UC_15 – Spravovať prevádzku SOCaaS platformy

UC_15 – Spravovať prevádzku SOCaaS platformy

Prípad použitia	UC_15 – Spravovať prevádzku SOCaaS platformy
Cieľ	UC_15 rieši technickú prevádzku SOCaaS platformy tak, aby: - bola stabilná, výkonná a dostupná, - agenty a senzory nezaťažovali zbytočne prostredie zákazníka, - sa platforma priebežne aktualizovala (signatúry, moduly), - bola pod kontrolou kapacita spracovania/skenovania. Cieľom je, aby SOCaaS bežal spoľahlivo, vedel zvládnuť očakávaný objem dát a neohrozoval výkon systémov zákazníka.

Vstupná podmienka	SOCaaS platforma je nasadená v produkčnom prostredí (on-prem/cloud/SaaS).
Vstupná podmienka	Existujú monitorovacie nástroje a mechanizmy na sledovanie stavu platformy a agentov.
Vstupná podmienka	Sú definované základné prevádzkové parametre – akceptovateľná záťaž, kapacita spracovania, časy údržby.
Výstupná podmienka	Stav platformy a nasadených agentov je priebežne monitorovaný a známy Prevádzkovateľovi.
Výstupná podmienka	Aktualizácie signatúr a modulov sú vykonávané riadeným spôsobom a bez výrazného výpadku služby.

Výstupná podmienka	Kapacita spracovania/skenovania je plánovaná a Prevádzkovateľ vie identifikovať potrebu rozšírenia alebo optimalizácie.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Prevádzkovateľ sleduje stav SOCaaS platformy v prevádzkovom prehľade (dostupnosť komponentov, fronty, latencie, chybovosť).
2	Systém priebežne monitoruje stav nasadených agentov u zákazníkov – dostupnosť, verziu, záťaž na CPU/RAM.
3	Pri náraste počtu zákazníkov alebo objemu dát Prevádzkovateľ vyhodnotí kapacitu spracovania/skenovania a porovná ju s očakávaným rastom.
4	Na základe politiky aktualizácií naplánuje Prevádzkovateľ pravidelné aktualizácie signatúr a modulov (napr. mimo špičky), aby minimalizoval dopad na výkon.
5	Systém vykoná aktualizácie a overí, či sú agenty a komponenty po aktualizácii funkčné a reportujú v očakávanom rozsahu.
6	Prevádzkovateľ v prípade potreby upraví konfiguráciu agentov (odhady frekvencie skenovania, úroveň detailu, limity záťaže), aby nepreťažovali systémy zákazníkov.
7	Všetky prevádzkové zásahy (aktualizácie, zmeny konfigurácie, zásahy do kapacity) sú zaznamenané pre potreby auditu a diagnostiky.

ALT_15_01 – Zistené preťaženie agentov alebo platformy	Alternate

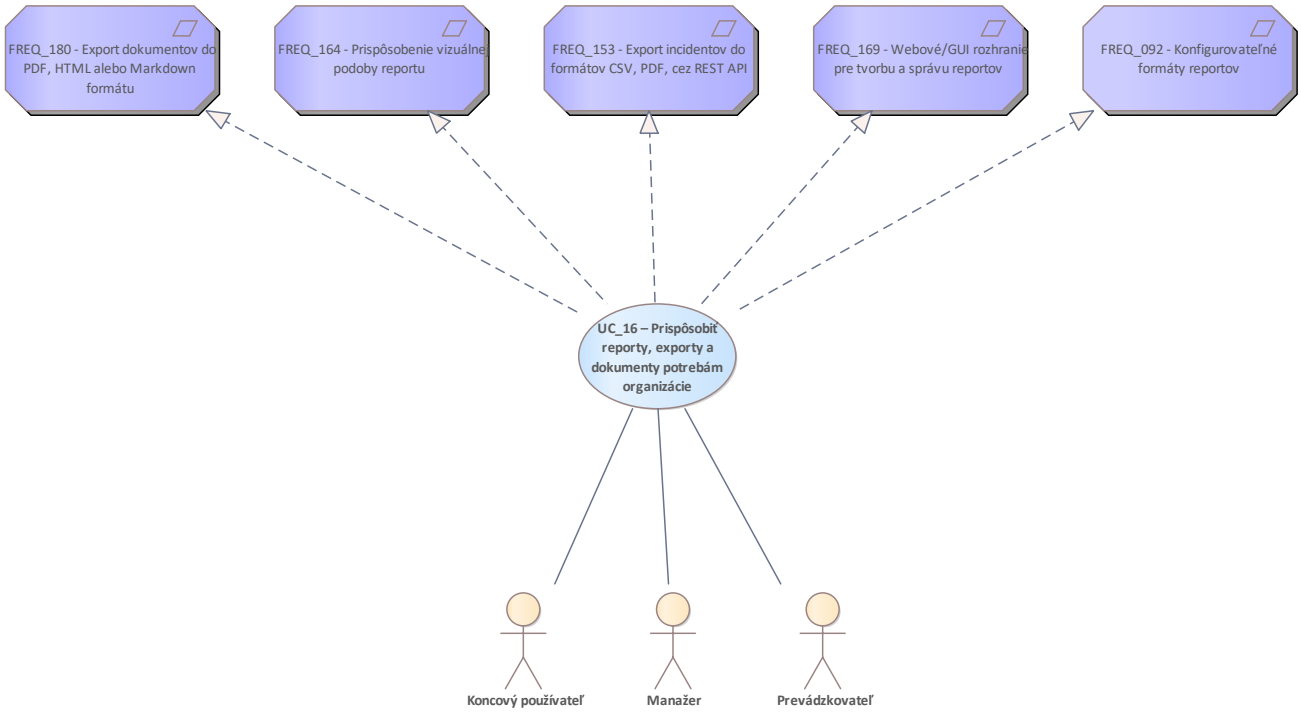
Krok	**Aktivita**
1	Monitoring ukáže, že agenti alebo samotná platforma nadmerne zaťažujú systém (CPU, RAM, disk, sieť); Prevádzkovateľ upraví konfiguráciu (frekvenciu skenovania, rozsah dát), prípadne navrhne rozšírenie kapacity alebo optimalizáciu nasadenia.

ALT_15_02 – Zlyhanie aktualizácie signatúr alebo modulov	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Po spustení aktualizácie sa zistí, že časť agentov alebo komponentov aktualizáciu nedokončila alebo prestala reportovať; Prevádzkovateľ identifikuje dotknuté systémy, vráti ich na poslednú stabilnú verziu alebo zopakuje aktualizáciu s upravenými parametrami.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_081 - Nízka systémová záťaž agenta	Agent má nízky vplyv na výkon systému, čo umožňuje nasadenie vo veľkej škále. Nízka systémová záťaž agenta
FREQ_083 - Pravidelné aktualizácie signatúr a modulov	Pravidelné aktualizácie databáz hrozieb, signatúr a detekčných pravidiel. Pravidelné aktualizácie signatúr a modulov
FREQ_082 - Jednoduché centrálne riadenie agentov	Centrálna konzola na správu, konfiguráciu a dohľad nad všetkými agentmi. Jednoduché centrálne riadenie agentov
FREQ_053 - Monitoring stavu systému	Sledovanie výkonu, dostupnosti a funkčnosti systému. Monitoring stavu systému (healthcheck)
FREQ_085 - Odhadovaná kapacita skenovania	Schopnosť nástroja efektívne skenovať veľké siete. Odhadovaná kapacita skenovania (napríklad min. 100 IP/24h)

UC_16 – Prispôsobiť reporty, exporty a dokumenty potrebám organizácie

UC_16 – Prispôsobiť reporty, exporty a dokumenty potrebám organizácie

Prípad použitia	UC_16 – Prispôsobiť reporty, exporty a dokumenty potrebám organizácie
Cieľ	UC_16 rieši konfiguráciu podoby výstupov zo SOCaaS: - vzhľad reportov podľa firemnej identity (logo, farby, záhlavie), - formáty exportov (CSV, XML, PDF, HTML, Markdown), - export incidentov a dokumentov pre ďalšie spracovanie alebo archiváciu. Nadväzuje na UC_10b (ktorý rieši obsah a plánovanie reportov) tým, že umožňuje detailné nastavenie prezentácie a exportu, aby výstupy zapadli do prostredia zákazníka a do jeho nástrojov.

Vstupná podmienka	Existujú definované reporty a dokumenty, ktoré je možné generovať (UC_10b, UC_02b).
Vstupná podmienka	Používateľ má rolu, ktorá mu umožňuje meniť vzhľad a exportné nastavenia reportov/dokumentov.
Vstupná podmienka	SOCaaS platforma podporuje viac formátov exportu a základné šablóny vzhľadu.
Výstupná podmienka	Sú definované šablóny vzhľadu reportov pre jednotlivé organizácie (logo, farby, záhlavie).
Výstupná podmienka	Pre konkrétne typy reportov/incitentov sú nastavené preferované exportné formáty.
Výstupná podmienka	Používatelia vedia exportovať reporty, incidenty a dokumenty v požadovaných formátoch pre ďalšie spracovanie alebo archiváciu.
Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Manažér alebo Auditor otvorí v portáli sekciu „Nastavenie reportov a exportov“.

2	Vyberie typ výstupu, ktorý chce prispôsobiť (napr. „manažérsky report“, „incident overview“, „knowledge dokument“).
3	V časti Vzhľad zvolí alebo upraví šablónu:
4	V časti Formáty exportu zvolí, v akých formátoch má byť report/dokument dostupný (napr. CSV a PDF; pre dokumenty aj HTML/Markdown).
5	Používateľ si zobrazí náhľad reportu s novým vzhľadom a formátom, skontroluje rozloženie a čitateľnosť.
6	Po potvrdení systém uloží šablónu vzhľadu a preferované exportné formáty pre daný typ reportu/dokumentu.
7	Pri ďalšom generovaní reportu alebo pri zobrazení incidentu systém umožní priamo vybrať jeden z nakonfigurovaných exportov (napr. „Stiahnuť ako PDF“, „Export do CSV“, „Export dokumentu do HTML“).
8	Exportované súbory môžu byť stiahnuté používateľom alebo odoslané do ďalších systémov (napr. cez REST API), podľa nastavení organizácie.

ALT_16_01 – Požadovaný exportný formát nie je podporovaný	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Používateľ sa pokúsi nastaviť formát, ktorý platforma nepodporuje; systém ho na to upozorní a ponúkne dostupné alternatívy (napr. CSV namiesto XLSX, PDF namiesto DOCX).

ALT_16_02 – Chyba pri exporte veľkého objemu dát	Alternate

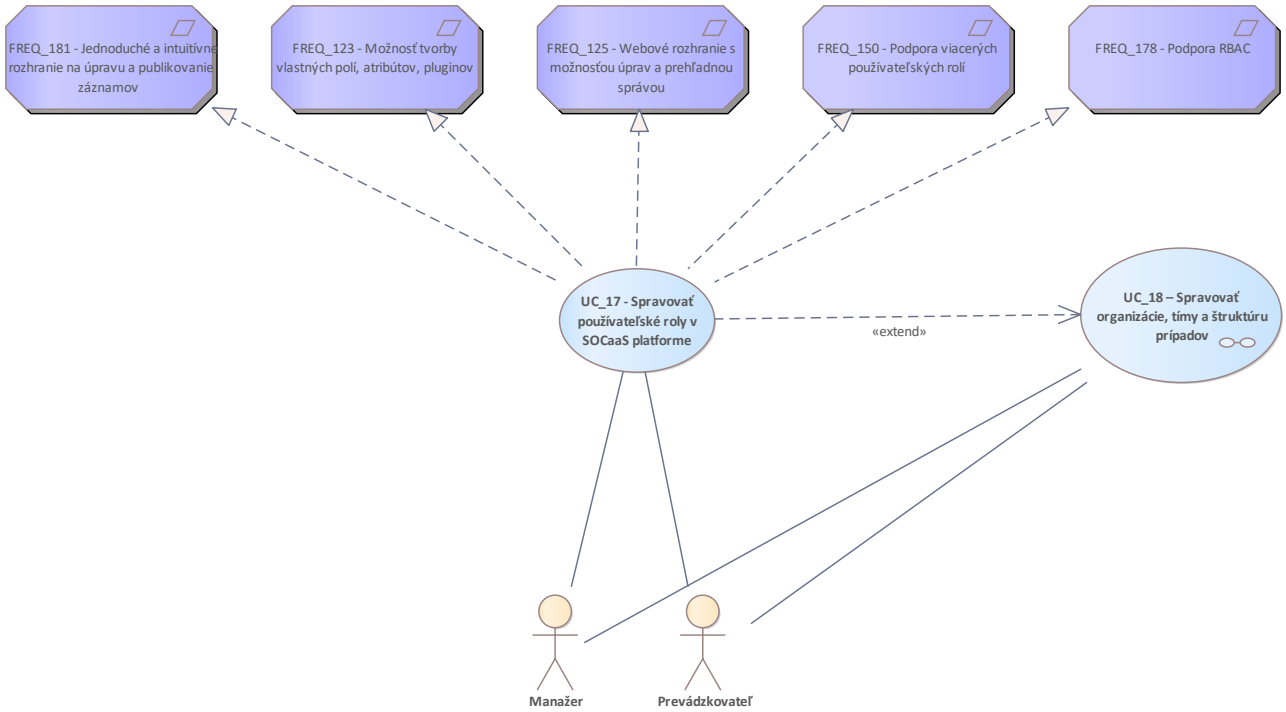
Krok	**Aktivita**
1	Pri exporte reportu s veľkým počtom záznamov dôjde k prekročeniu limitu alebo timeoutu; systém export preruší, informuje používateľa a ponúkne zúženie rozsahu (kratšie obdobie, filtrované dáta) alebo asynchrónny export.

ALT_16_03 – Zmena firemnej identity	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Organizácia zmení logo alebo korporátne farby; Manažér otvorí nastavenia vzhľadu, upraví šablónu (logo, farby) a po uložení budú všetky novovygenerované reporty používať novú identitu, pričom staršie reporty zostanú v pôvodnej podobe.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_180 - Export dokumentov do PDF, HTML alebo Markdown formátu	Možnosť exportu dokumentov na offline použitie alebo publikovanie. Export dokumentov do PDF, HTML alebo Markdown formátu
FREQ_092 - Konfigurovateľné formáty reportov	Flexibilita výstupov pre ďalšie spracovanie. Konfigurovateľné formáty reportov (napr. CSV, XML, PDF)
FREQ_169 - Webové/GUI rozhranie pre tvorbu a správu reportov	Používateľsky prívetivé rozhranie pre návrh, úpravu a správu reportov. Webové/GUI rozhranie pre tvorbu a správu reportov
FREQ_153 - Export incidentov do formátov CSV, PDF, cez REST API	Export dát pre dokumentáciu alebo reportovanie. Export incidentov do formátov CSV, PDF, cez REST API
FREQ_164 - Prispôsobenie vizuálnej podoby reportu	Možnosť upraviť vzhľad reportu podľa firemnej identity. Prispôsobenie vizuálnej podoby reportu (logo, farby, záhlavie)

UC_17 – Spravovať používateľov a roly v SOCaaS platforme

UC_17 – Spravovať používateľov a roly v SOCaaS platforme

Prípad použitia	UC_17 - Spravovať používateľské roly v SOCaaS platforme
Cieľ	UC_17 rieši administráciu používateľov a rolí v rámci SOCaaS: - vytváranie a úpravu účtov, - priraďovanie rolí (SOC, zákazník, auditor…), - nastavenie prístupov cez RBAC, - prípadné doplnenie vlastných atribútov. Je to systémový/administrátorský UC, ktorý podporuje všetky ostatné UC tým, že určuje, kto čo v platforme môže vidieť a robiť.

Vstupná podmienka	SOCaaS platforma beží a má prístupné administrátorské webové rozhranie.
Vstupná podmienka	Aktuálne prihlásený používateľ má administrátorské oprávnenia na správu účtov a rolí.
Výstupná podmienka	Vytvorené, upravené alebo deaktivované používateľské účty sú uložené v systéme.
Výstupná podmienka	Používateľom sú priradené vhodné roly podľa RBAC modelu.
Výstupná podmienka	Prípadné vlastné atribúty/metadata sú nastavené a použiteľné v ďalších častiach systému.
Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Prevádzkovateľ sa prihlási do administrátorského webového rozhrania.
2	Otvorí sekciu „Používatelia a roly“.
3	Vyberie, či chce vytvoriť nového používateľa alebo upraviť existujúci účet.

4	Pri vytváraní účtu zadá základné údaje (meno, kontakty, identifikátor účtu) a vyberie jednu alebo viac používateľských rolí (napr. SOC analytik, Manažér, Zákazník, Auditor).
5	Podľa potreby doplní vlastné polia/atribúty (napr. príslušnosť k organizácii, úroveň oprávnenia, špeciálne tagy).
6	Systém uloží zmeny a zobrazí používateľa v prehľadnom zozname; rozhranie umožní filtrovanie a vyhľadávanie podľa mena, roly a ďalších atribútov.
7	Prevádzkovateľ môže účet deaktivovať alebo zmeniť roly, ak sa zmení zodpovednosť používateľa.

ALT_17_01 – Pokus o zmenu, na ktorú používateľ nemá oprávnenie	Alternate

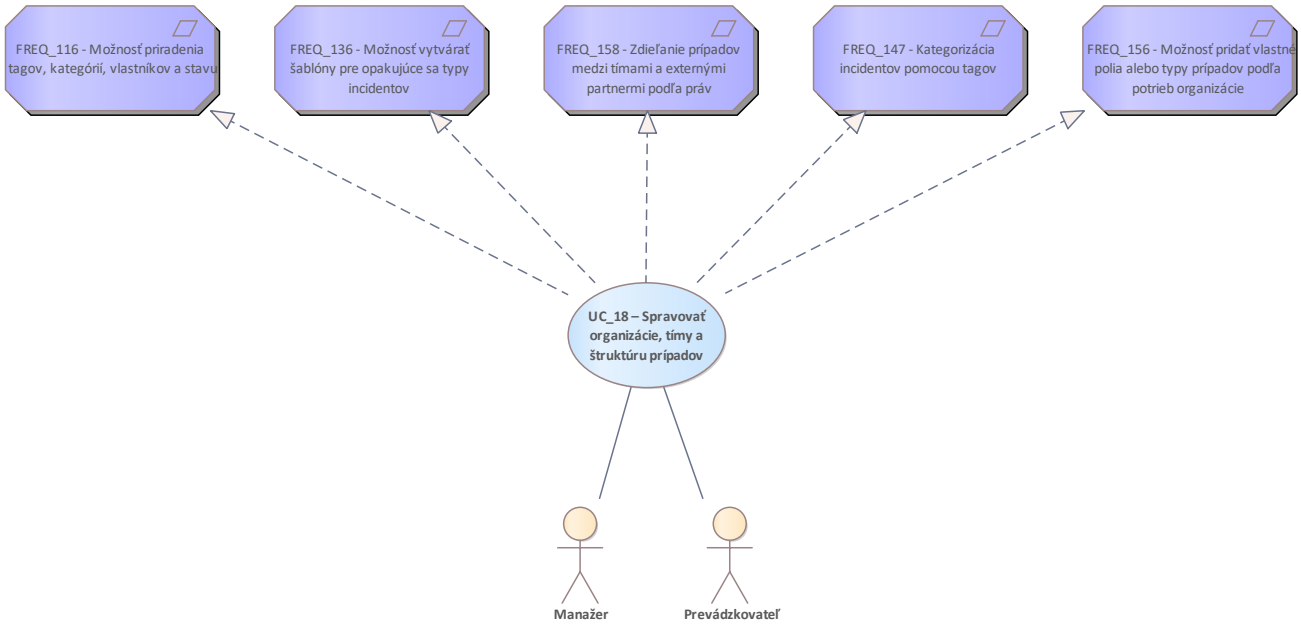
Krok	**Aktivita**
1	Používateľ bez administrátorských práv sa pokúsi upraviť účty alebo roly; systém zmenu odmietne a zobrazí informáciu, že nemá dostatočné oprávnenie.

ALT_17_02 – Neplatná kombinácia rolí	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pri ukladaní účtu systém zistí, že zvolená kombinácia rolí je v rozpore s RBAC politikou (napr. konflikt záujmov); administrátor dostane informáciu a musí upraviť zvolené roly.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_092 - Konfigurovateľné formáty reportov	Flexibilita výstupov pre ďalšie spracovanie. Konfigurovateľné formáty reportov (napr. CSV, XML, PDF)
FREQ_125 - Webové rozhranie s možnosťou úprav a prehľadnou správou	Používateľsky prívetivé GUI pre správu assetov. Webové rozhranie s možnosťou úprav a prehľadnou správou
FREQ_150 - Podpora viacerých používateľských rolí	Podpora RBAC pre rôzne roly. Podpora viacerých používateľských rolí – minimálne analytik a administrátor
FREQ_153 - Export incidentov do formátov CSV, PDF, cez REST API	Export dát pre dokumentáciu alebo reportovanie. Export incidentov do formátov CSV, PDF, cez REST API
FREQ_123 - Možnosť tvorby vlastných polí, atribútov, pluginov	Užívateľská flexibilita pre prispôsobenie systému vlastným potrebám. Možnosť tvorby vlastných polí, atribútov, pluginov (napr. NetBox/Django)
FREQ_169 - Webové/GUI rozhranie pre tvorbu a správu reportov	Používateľsky prívetivé rozhranie pre návrh, úpravu a správu reportov. Webové/GUI rozhranie pre tvorbu a správu reportov
FREQ_178 - Podpora RBAC	Riadenie prístupu podľa používateľských rolí. Podpora RBAC – rôzne úrovne prístupu pre čítanie, editáciu, schvaľovanie
FREQ_164 - Prispôsobenie vizuálnej podoby reportu	Možnosť upraviť vzhľad reportu podľa firemnej identity. Prispôsobenie vizuálnej podoby reportu (logo, farby, záhlavie)
FREQ_180 - Export dokumentov do PDF, HTML alebo Markdown formátu	Možnosť exportu dokumentov na offline použitie alebo publikovanie. Export dokumentov do PDF, HTML alebo Markdown formátu
FREQ_181 - Jednoduché a intuitívne rozhranie na úpravu a publikovanie záznamov	Používateľsky prívetivé GUI pre správu znalostí. Jednoduché a intuitívne rozhranie na úpravu a publikovanie záznamov
UC_18 – Spravovať organizácie, tímy a štruktúru prípadov	UC_18 rieši administráciu organizácií/tenantov a spôsob, akým sa incidenty/prípady v rámci nich štruktúrujú: - založenie a úprava organizácií / tímov, - nastavenie kategórií, typov a vlastníkov prípadov, - definovanie šablón incidentov a spôsobu ich zdieľania medzi tímami a externými partnermi. Stojí na UC_17 (používatelia a roly) a UC_14 (portál zákazníka) a dopĺňa ich o „organizačno-procesnú“ vrstvu.

UC_18 – Spravovať organizácie, tímy a štruktúru prípadov

UC_18 – Spravovať organizácie, tímy a štruktúru prípadov

Prípad použitia	UC_18 – Spravovať organizácie, tímy a štruktúru prípadov
Cieľ	UC_18 rieši administráciu organizácií/tenantov a spôsob, akým sa incidenty/prípady v rámci nich štruktúrujú: - založenie a úprava organizácií / tímov, - nastavenie kategórií, typov a vlastníkov prípadov, - definovanie šablón incidentov a spôsobu ich zdieľania medzi tímami a externými partnermi. Stojí na UC_17 (používatelia a roly) a UC_14 (portál zákazníka) a dopĺňa ich o „organizačno-procesnú“ vrstvu.

Vstupná podmienka	Používateľ je prihlásený a má oprávnenia na správu organizácií/štruktúry prípadov.
Vstupná podmienka	SOCaaS má vytvorených aspoň pár používateľov (UC_17) a minimálne jednu organizáciu/tenant (UC_14).
Výstupná podmienka	Organizácie/ tímy majú nastavenú štruktúru prípadov (typy, kategórie, vlastníci).
Výstupná podmienka	Sú definované šablóny pre opakujúce sa incidenty a spôsob ich zdieľania medzi tímami/partnermi.
Výstupná podmienka	Incidenty je možné jednoznačne priradiť k organizácii, tímu, kategórii a vlastníkovi.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Manažér alebo Prevádzkovateľ otvorí v administrácii sekciu „Organizácie a prípady“.
2	Vyberie existujúcu organizáciu (tenant) alebo vytvorí novú a priradí k nej tímy (napr. „SOC L1“, „SOC L2“, „IT zákazníka“).
3	Pre organizáciu nastaví typy prípadov/incidentov (napr. „Phishing“, „Malware“, „Politika“, „Vuln nález“) a základné kategórie.

4	Pre jednotlivé typy incidentov vytvorí šablóny – predvyplnené polia, odporúčané položky, požadované informácie.
5	K typom incidentov a šablónam priradí vlastníkov, tagy a kategórie (napr. „kritické“, „regulačné“, „interné“), aby bolo možné nad nimi filtrovať a reportovať.
6	Nastaví, ktoré tímy a prípadne externí partneri môžu dané prípady vidieť a upravovať (zdieľanie medzi tímami podľa práv).Nastaví, ktoré tímy a prípadne externí partneri môžu dané prípady vidieť a upravovať (zdieľanie medzi tímami podľa práv).
7	Systém uloží štruktúru organizácie, šablóny a pravidlá zdieľania; nové incidenty sa vytvárajú podľa týchto nastavení.

ALT_18_01 – Vytvorenie vlastného typu prípadu pre konkrétnu organizáciu	Alternate

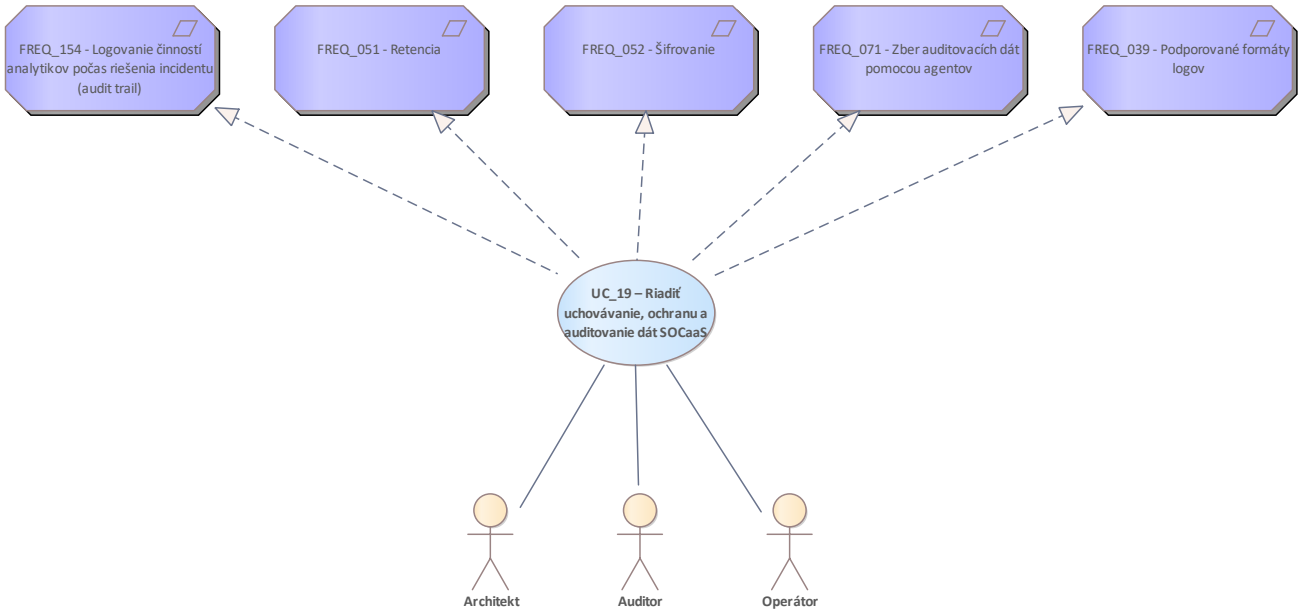
Krok	**Aktivita**
1	Organizácia má špecifický typ prípadu (napr. „Compliance nález“), ktorý neexistuje v globálnej schéme; Manažér pridá nový typ prípadu len pre túto organizáciu a vytvorí k nemu vlastnú šablónu.

ALT_18_02 – Obmedzenie zdieľania prípadov s externým partnerom	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pôvodne sú prípady zdieľané s externým dodávateľom; Manažér rozhodne, že niektoré kategórie (napr. HR incidenty) sa zdieľať nebudú a upraví pravidlá zdieľania tak, aby tieto prípady boli prístupné len interným tímom.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_156 - Možnosť pridať vlastné polia alebo typy prípadov podľa potrieb organizácie	Možnosť rozšíriť schému incidentu. Možnosť pridať vlastné polia alebo typy prípadov podľa potrieb organizácie
FREQ_116 - Možnosť priradenia tagov, kategórií, vlastníkov a stavu	Pridávanie metadát pre efektívne triedenie a správu aktív. Možnosť priradenia tagov, kategórií, vlastníkov a stavu (napr. aktívne, v údržbe, vyradené)
FREQ_147 - Kategorizácia incidentov pomocou tagov	Možnosť kategorizovať incidenty pomocou štítkov/tagov. Kategorizácia incidentov pomocou tagov
FREQ_136 - Možnosť vytvárať šablóny pre opakujúce sa typy incidentov	Tvorba šablón pre rýchle zadávanie často sa opakujúcich incidentov. Možnosť vytvárať šablóny pre opakujúce sa typy incidentov
FREQ_158 - Zdieľanie prípadov medzi tímami a externými partnermi podľa práv	Podpora riadeného zdieľania prípadov. Zdieľanie prípadov medzi tímami a externými partnermi podľa práv
UC_18 – Spravovať organizácie, tímy a štruktúru prípadov	UC_18 rieši administráciu organizácií/tenantov a spôsob, akým sa incidenty/prípady v rámci nich štruktúrujú: - založenie a úprava organizácií / tímov, - nastavenie kategórií, typov a vlastníkov prípadov, - definovanie šablón incidentov a spôsobu ich zdieľania medzi tímami a externými partnermi. Stojí na UC_17 (používatelia a roly) a UC_14 (portál zákazníka) a dopĺňa ich o „organizačno-procesnú“ vrstvu.
UC_18 – Spravovať organizácie, tímy a štruktúru prípadov	UC_18 rieši administráciu organizácií/tenantov a spôsob, akým sa incidenty/prípady v rámci nich štruktúrujú: - založenie a úprava organizácií / tímov, - nastavenie kategórií, typov a vlastníkov prípadov, - definovanie šablón incidentov a spôsobu ich zdieľania medzi tímami a externými partnermi. Stojí na UC_17 (používatelia a roly) a UC_14 (portál zákazníka) a dopĺňa ich o „organizačno-procesnú“ vrstvu.

UC_19 – Riadiť uchovávanie, ochranu a auditovanie dát SOCaaS

UC_19 – Riadiť uchovávanie, ochranu a auditovanie dát SOCaaS

Prípad použitia	UC_19 – Riadiť uchovávanie, ochranu a auditovanie dát SOCaaS
Cieľ	UC_19 rieši správu dát v SOCaaS z pohľadu platformy: - kde a ako sa logy ukladajú, indexujú a uchovávajú, - aké retenčné politiky platia pre jednotlivé zdroje logov, - ako sú logy chránené a šifrované, - ako sa vedú auditovacie záznamy o aktivitách používateľov a analytikov. Cieľom je, aby SOCaaS spĺňal požiadavky na bezpečné ukladanie a auditovateľnosť dát, a zároveň podporoval forenznú analýzu.

Vstupná podmienka	SOCaaS platforma je v prevádzke (UC_15) a prijíma logy z rôznych zdrojov (UC_01).
Vstupná podmienka	Existuje úložisko logov / dát (SIEM / data lake), ktoré podporuje konfiguráciu retencie a šifrovania.
Vstupná podmienka	Je definovaná aspoň základná politika uchovávania a bezpečnosti logov (napr. podľa typu logu alebo regulácie).
Výstupná podmienka	Pre logy/dáta sú nastavené retenčné politiky podľa zdroja a dôležitosti.
Výstupná podmienka	Logy sú chránené pri prenose aj uložení (nastavené šifrovanie).
Výstupná podmienka	Aktivity používateľov a analytikov sú auditované, aby bolo možné vykonať forenznú analýzu a dohľadať, kto čo robil.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Návrh architektúry ukladania a retencie
2	Nastavenie retenčných politík podľa zdroja a dôležitosti
3	Zapnutie a overenie šifrovania logov

4	Konfigurácia zberu auditovacích záznamov
5	Monitorovanie stavu uchovávania a audit trailu
6	Vyhodnocovanie požiadaviek auditorov
7	Úprava politík na základe zistení

ALT_19_01 – Nedostatočná kapacita pre nastavenú retenciu	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pri dlhších retenčných dobách Operátor zistí, že úložisko nemá dostatočnú kapacitu; spoločne s Architektom buď upravia retenciu (napr. rozdielne podľa typu logu), alebo navrhnú rozšírenie úložiska.

ALT_19_02 – Požiadavka audítora na dlhšiu retenciu	Alternate

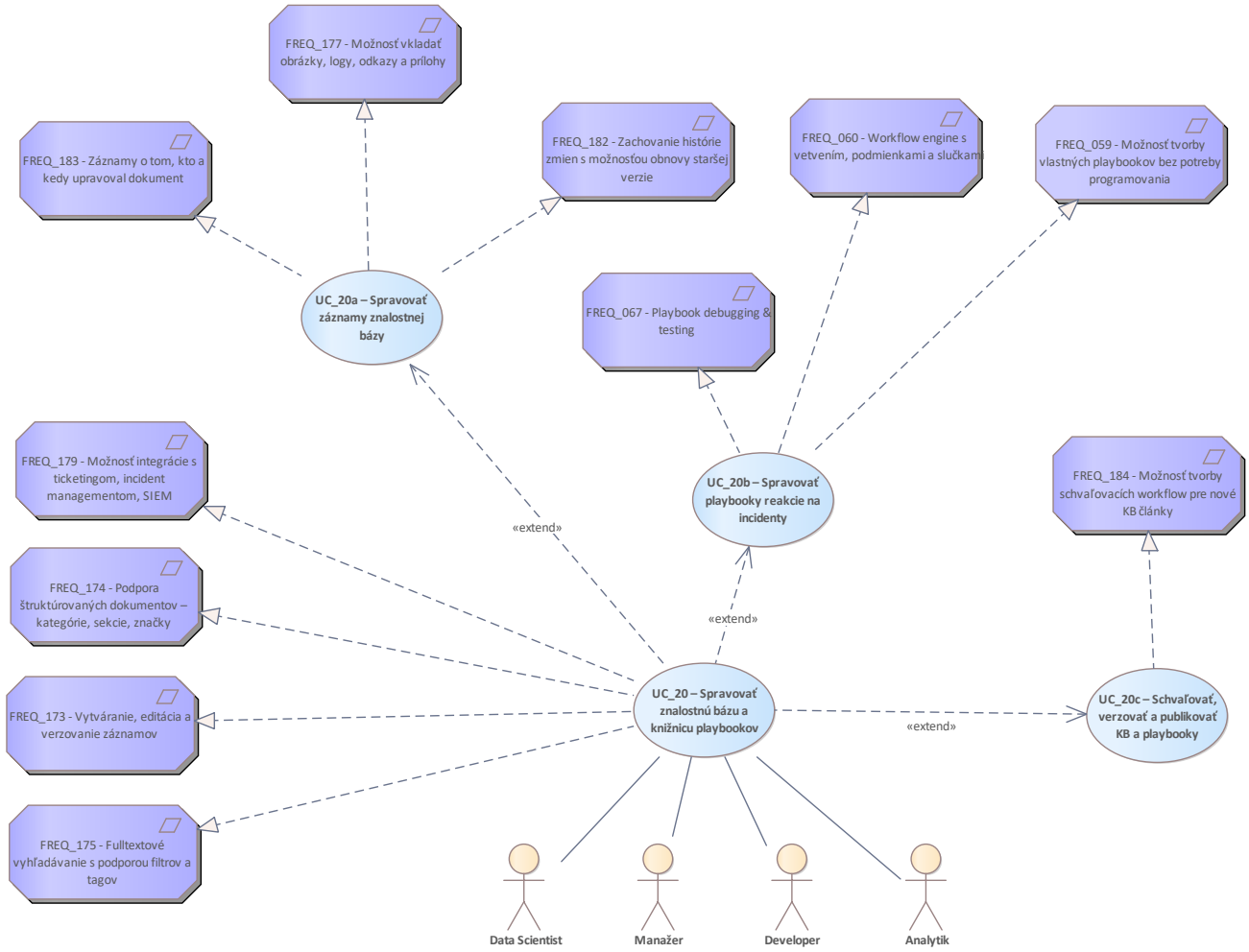
Krok	**Aktivita**
1	Auditor alebo regulátor požaduje dlhšiu retenciu pre konkrétny typ logov (napr. prihlasovacie logy); Architekt a Operátor upravia príslušnú retenčnú politiku a zaznamenajú zmenu ako súčasť compliance dokumentácie.

ALT_19_03 – Incident s kompromitáciou úložiska logov	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Zistí sa incident súvisiaci s prístupom k úložisku logov; audit trail umožní určiť, kto a kedy pristupoval k dátam. Architekt a Operátor na základe zistení sprísnia šifrovanie, prístupové práva alebo segmentáciu úložiska.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_154 - Logovanie činností analytikov počas riešenia incidentu (audit trail)	Evidencia činností pre forenznú analýzu. Logovanie činností analytikov počas riešenia incidentu (audit trail)
FREQ_039 - Podporované formáty logov	Schopnosť SIEM prijímať a spracovávať logy v rôznych štandardizovaných formátoch. Podporované formáty logov (syslog, JSON, CSV, CEF, LEEF...)
FREQ_052 - Šifrovanie	Ochrana logov pred neoprávneným prístupom pri prenose a ukladaní. Šifrovanie (pri prenose aj uložení)
FREQ_071 - Zber auditovacích dát pomocou agentov	Zber auditovacích záznamov o aktivitách používateľov, procesoch a systéme cez agenta. Zber auditovacích dát pomocou agentov
FREQ_051 - Retencia	Schopnosť nastaviť retenčné politiky logov podľa zdroja a dôležitosti. Retencia (flexibilná, podľa typu logu)

UC_20 – Spravovať znalostnú bázu a knižnicu playbookov

UC_20 – Spravovať znalostnú bázu a knižnicu playbookov

Prípad použitia	UC_20 – Spravovať znalostnú bázu a knižnicu playbookov
Cieľ	UC_20 rieši, aby mal SOC centrálne a riadene: - znalostnú bázu (KB) – články, návody, lessons learned, postupy, - knižnicu playbookov – manuálne aj automatizované reakčné postupy, - proces schvaľovania, verzovania a publikovania tohto obsahu.

Vstupná podmienka	Existuje modul pre knowledge base a playbooky dostupný pre Analytika a Manažéra.
Vstupná podmienka	Sú definované roly a práva na tvorbu, úpravu a schvaľovanie obsahu.
Vstupná podmienka	V systéme už existujú aspoň základné KB články alebo playbooky (napr. inicializačný set).
Výstupná podmienka	Znalostná báza obsahuje aktuálne, verzované a kategorizované záznamy.
Výstupná podmienka	Knižnica playbookov obsahuje publikované a použiteľné playbooky naviazané na typy incidentov.
Výstupná podmienka	Každý záznam má dohľadateľnú históriu a informáciu, kto ho vytvoril a schválil.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Analytik otvorí modul „Znalostná báza a playbooky“ a zvolí, či chce pracovať s KB alebo playbookmi.
2	Analytik vytvorí nový záznam alebo otvorí existujúci a doplní obsah podľa aktuálnych poznatkov z incidentov, TI alebo huntovania.
3	Analytik priradí záznam k typom incidentov, kategóriám a tagom, aby bol jednoducho vyhľadateľný v iných UC.
4	Analytik uloží záznam ako draft a odošle ho na schválenie Manažérovi alebo vlastníkovi oblasti.
5	Manažér skontroluje obsah, porovná zmeny s predchádzajúcou verziou a rozhodne o schválení alebo vrátení na úpravu.
6	Po schválení systém označí novú verziu ako platnú a starú verziu presunie do histórie so záznamom o dátume a autorovi zmeny.
7	Platný záznam je sprístupnený v relevantných častiach systému (napr. v detaile incidentu, v playbook engine, v portáli zákazníka).
8	Systém zaznamená všetky operácie nad záznamom (vytvorenie, úpravy, schválenie) pre audit a forenznú analýzu.

ALT_20_01 – Záznam je vrátený na dopracovanie	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Manažér neodsúhlasí navrhovaný obsah, pridá komentár s pripomienkami a záznam sa vráti Analytikovi do stavu draft.

ALT_20_02 – Záznam je označený ako zastaraný	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Manažér alebo Analytik zistí, že obsah už neplatí; zmení stav na „archivovaný“ a systém ho prestane ponúkať ako aktívne odporúčanie, no zostane dostupný v histórii.

Naviazané funkčné požiadavky	
UC_20a – Spravovať záznamy znalostnej bázy	UC_20a detailne rieši životný cyklus KB článkov – vytváranie, úpravy, štruktúru, tagovanie a väzbu na incidenty.
FREQ_179 - Možnosť integrácie s ticketingom, incident managementom, SIEM	Prepojenie KB s inými systémami pre efektívnejšie používanie obsahu. Možnosť integrácie s ticketingom, incident managementom, SIEM
UC_20c – Schvaľovať, verzovať a publikovať KB a playbooky	UC_20c rieši governance vrstvu nad KB a playbookmi – schvaľovanie, verzovanie, audit zmien a workflow schválení.
FREQ_140 - Export do formátov PDF, CSV, JSON pre dokumentáciu a reporting	Možnosť exportovať tickety pre účely archivácie alebo reportingu. Export do formátov PDF, CSV, JSON pre dokumentáciu a reporting
FREQ_175 - Fulltextové vyhľadávanie s podporou filtrov a tagov	Vyhľadávanie v KB s možnosťou filtrovania podľa tagov, kategórií a obsahu. Fulltextové vyhľadávanie s podporou filtrov a tagov
FREQ_173 - Vytváranie, editácia a verzovanie záznamov	Možnosť vytvárať, upravovať a sledovať verzie dokumentov s históriou zmien. Vytváranie, editácia a verzovanie záznamov (návody, playbooky, FAQ)
UC_20b – Spravovať playbooky reakcie na incidenty	UC_20b rieši návrh, úpravu a údržbu playbookov, ktoré SOC využíva pri automatizovanej alebo poloautomatizovanej reakcii (UC_07).
FREQ_174 - Podpora štruktúrovaných dokumentov – kategórie, sekcie, značky	Organizácia KB dokumentov podľa štruktúrovaných pravidiel (kategórie, tagy, sekcie). Podpora štruktúrovaných dokumentov – kategórie, sekcie, značky (tags)
UC_20 – Spravovať znalostnú bázu a knižnicu playbookov	UC_20 rieši, aby mal SOC centrálne a riadene: - znalostnú bázu (KB) – články, návody, lessons learned, postupy, - knižnicu playbookov – manuálne aj automatizované reakčné postupy, - proces schvaľovania, verzovania a publikovania tohto obsahu.

UC_20 – Spravovať znalostnú bázu a knižnicu playbookov	UC_20 rieši, aby mal SOC centrálne a riadene: - znalostnú bázu (KB) – články, návody, lessons learned, postupy, - knižnicu playbookov – manuálne aj automatizované reakčné postupy, - proces schvaľovania, verzovania a publikovania tohto obsahu.
Prípad použitia	UC_20a – Spravovať záznamy znalostnej bázy
Cieľ	UC_20a detailne rieši životný cyklus KB článkov – vytváranie, úpravy, štruktúru, tagovanie a väzbu na incidenty.

Vstupná podmienka	Platí preconditions z UC_20.
Vstupná podmienka	Používateľ má oprávnenie editovať KB záznamy.
Výstupná podmienka	KB obsahuje aktuálne, štruktúrované články s bohatým obsahom, históriou zmien a audit trailom.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Analytik otvorí v module „Znalostná báza“ zoznam KB článkov.
2	Analytik vytvorí nový KB článok alebo otvorí existujúci záznam na úpravu.
3	Analytik upraví obsah článku, doplní štruktúru (sekcie, podsekcie), tagy a kategórie.
4	Analytik vloží relevantné prílohy, logy alebo snímky obrazovky, ktoré pomáhajú pri riešení podobných incidentov.
5	Analytik uloží záznam, systém zaznamená autora a čas zmeny a podľa potreby ho odošle na schválenie.

ALT_20a_01 - Zlúčenie dvoch príbuzných KB záznamov	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Analytik identifikuje dva veľmi podobné články v znalostnej báze, vytvorí jeden konsolidovaný záznam a pôvodné články označí ako archivované s odkazom na nový konsolidovaný článok.

ALT_20a_02 - Pokus o úpravu bez dostatočných oprávnení	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Používateľ s read-only prístupom sa pokúsi upraviť KB článok, systém mu zmenu nedovolí, zobrazí informáciu o nedostatočných oprávneniach a ponechá záznam bez zmeny.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_183 - Záznamy o tom, kto a kedy upravoval dokument	Audit trail zmien dokumentov s informáciou o autoroch a čase. Záznamy o tom, kto a kedy upravoval dokument
FREQ_177 - Možnosť vkladať obrázky, logy, odkazy a prílohy	Schopnosť obohatiť dokumenty o multimediálny alebo dátový obsah. Možnosť vkladať obrázky, logy, odkazy a prílohy
FREQ_182 - Zachovanie histórie zmien s možnosťou obnovy staršej verzie	Sledovanie a archivácia zmien pre každý dokument. Zachovanie histórie zmien s možnosťou obnovy staršej verzie
UC_20a – Spravovať záznamy znalostnej bázy	UC_20a detailne rieši životný cyklus KB článkov – vytváranie, úpravy, štruktúru, tagovanie a väzbu na incidenty.
UC_20a – Spravovať záznamy znalostnej bázy	UC_20a detailne rieši životný cyklus KB článkov – vytváranie, úpravy, štruktúru, tagovanie a väzbu na incidenty.
Prípad použitia	UC_20b – Spravovať playbooky reakcie na incidenty
Cieľ	UC_20b rieši návrh, úpravu a údržbu playbookov, ktoré SOC využíva pri automatizovanej alebo poloautomatizovanej reakcii (UC_07).

Vstupná podmienka	V systéme je dostupný workflow/playbook engine.
Vstupná podmienka	Používateľ má oprávnenie vytvárať a meniť playbooky.
Výstupná podmienka	Playbooky majú definované kroky, vetvenie a integračné body a sú otestované pred nasadením do produkcie.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Analytik alebo Developer otvorí sekciu „Playbooky“ v SOCaaS rozhraní.
2	Používateľ založí nový playbook alebo otvorí existujúci na úpravu.
3	V grafickom editore definuje jednotlivé kroky playbooku, ich poradie, vetvenie a podmienky vykonania.
4	Ku krokom priradí integračné akcie (napr. volať API firewallu, EDR, ticketingu) a nastaví potrebné parametre.
5	Používateľ spustí test playbooku v debug/simulačnom režime a overí, že kroky prebiehajú podľa očakávaní.
6	Po úspešnom teste odošle playbook na schválenie Manažérovi a po schválení je označený ako „produkčný“ pre UC_07.

ALT_20b_01 - Playbook neprejde testom v simulačnom režime	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Po spustení testu playbooku v simulačnom režime systém zistí chybu v niektorom kroku alebo chýbajúce parametre, test skončí s chybou a playbook zostane v stave draft, kým ho Analytik alebo Developer neupravia.

ALT_20b_02 - Uloženie playbooku s neúplnou konfiguráciou	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Používateľ sa pokúsi uložiť playbook, v ktorom chýbajú povinné polia alebo nie sú nakonfigurované všetky integračné kroky, systém ukladanie odmietne a zvýrazní chýbajúce alebo neplatné nastavenia.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_059 - Možnosť tvorby vlastných playbookov bez potreby programovania	Schopnosť tvoriť a spravovať playbooky pomocou vizuálneho rozhrania bez nutnosti kódovania. Možnosť tvorby vlastných playbookov bez potreby programovania
FREQ_067 - Playbook debugging & testing	Možnosť testovať a ladiť playbooky pred ich ostrým nasadením. Playbook debugging & testing
FREQ_060 - Workflow engine s vetvením, podmienkami a slučkami	Možnosť definovať komplexné logiky v playbookoch pomocou rozhodovacích bodov. Workflow engine s vetvením, podmienkami a slučkami
UC_20b – Spravovať playbooky reakcie na incidenty	UC_20b rieši návrh, úpravu a údržbu playbookov, ktoré SOC využíva pri automatizovanej alebo poloautomatizovanej reakcii (UC_07).
UC_20b – Spravovať playbooky reakcie na incidenty	UC_20b rieši návrh, úpravu a údržbu playbookov, ktoré SOC využíva pri automatizovanej alebo poloautomatizovanej reakcii (UC_07).

Prípad použitia	UC_20c – Schvaľovať, verzovať a publikovať KB a playbooky
Cieľ	UC_20c rieši governance vrstvu nad KB a playbookmi – schvaľovanie, verzovanie, audit zmien a workflow schválení.

Vstupná podmienka	Existujú drafty alebo upravené verzie KB článkov a playbookov (UC_20a, UC_20b).
Vstupná podmienka	Manažér má oprávnenie schvaľovať a publikovať obsah.
Výstupná podmienka	Každý záznam má stav (draft, v schvaľovaní, publikovaný, archivovaný) a sledovanú históriu zmien a autorov.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Manažér otvorí zoznam KB článkov a playbookov, ktoré čakajú na schválenie.
2	Manažér vyberie konkrétny záznam a zobrazí si aktuálnu verziu spolu s prehľadom zmien oproti predchádzajúcej verzii.
3	Manažér rozhodne, či záznam schváli, vráti na dopracovanie alebo označí na archiváciu.
4	Pri schválení systém nastaví novú verziu ako platnú, staršiu verziu presunie do histórie a zaznamená dátum a autora schválenia.
5	Systém podľa nastaveného workflow informuje relevantných používateľov, že nový článok alebo playbook je publikovaný a dostupný na použitie.

ALT_20c_01 - Zistená chyba v obsahu po publikovaní	Alternate

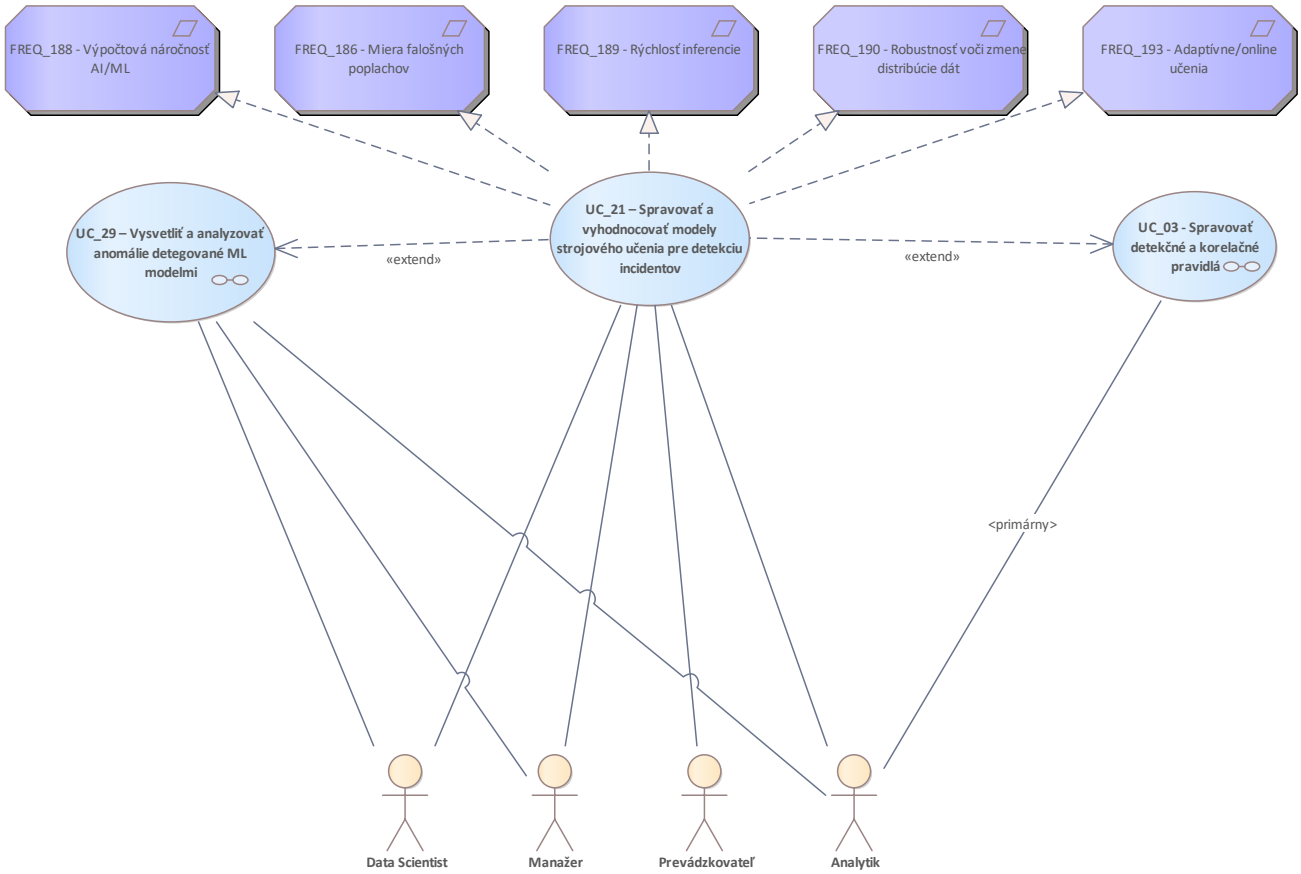
Krok	**Aktivita**
1	Po publikovaní novej verzie KB článku alebo playbooku si Analytik všimne faktickú chybu, vytvorí opravnú verziu, odošle ju na zrýchlené schválenie a po schválení sa opravná verzia stane platnou.

ALT_20c_02 - Primárny schvaľovateľ nie je dostupný	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Záznam čaká na schválenie, ale primárny Manažér je dlhodobo nedostupný, systém po uplynutí definovaného času ponúkne schválenie náhradnému schvaľovateľovi podľa nastaveného schvaľovacieho workflow.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_184 - Možnosť tvorby schvaľovacích workflow pre nové KB články	Procesy schvaľovania pre publikáciu nových článkov. Možnosť tvorby schvaľovacích workflow pre nové KB články
UC_20c – Schvaľovať, verzovať a publikovať KB a playbooky	UC_20c rieši governance vrstvu nad KB a playbookmi – schvaľovanie, verzovanie, audit zmien a workflow schválení.

UC_21 – Spravovať a vyhodnocovať modely strojového učenia pre detekciu incidentov

UC_21 – Spravovať a vyhodnocovať modely strojového učenia pre detekciu incidentov

Prípad použitia	UC_21 – Spravovať a vyhodnocovať modely strojového učenia pre detekciu incidentov
Cieľ	UC_21 rieši životný cyklus ML modelov, ktoré používame na detekciu incidentov a anomálií v SOCaaS: - návrh a trénovanie modelov, - meranie kvality (FP/FN, presnosť, rýchlosť), - robustnosť voči zmene dát, - adaptívne/online učenie pri bežiacom systéme.

Vstupná podmienka	SOCaaS má komponent(y) detekcie postavené na ML (anomálie, klasifikátory, scoring).
Vstupná podmienka	Sú dostupné historické dáta/logy na tréning a testovanie modelov.
Vstupná podmienka	Sú nastavené základné metriky kvality, ktoré chceme dosiahnuť (napr. limit na FP/FN).
Výstupná podmienka	ML modely majú vyhodnotenú kvalitu (FP/FN, rýchlosť, robustnosť) a sú buď nasadené, alebo zamietnuté.
Výstupná podmienka	Systém vie reagovať na zmenu dát (drift) pomocou opätovného tréningu alebo online učenia.
Výstupná podmienka	Sú evidované výsledky hodnotenia modelov pre ďalšie rozhodovanie a audit.
Basic Path	Basic Path

Krok	Aktivita
1	Data Scientist vyberie dátový set (historické logy, incidenty) ako podklad pre tréning alebo testovanie modelu.
2	Data Scientist natrénuje nový model alebo upraví existujúci model na základe aktuálnych požiadaviek na detekciu.
3	Systém vyhodnotí kvalitu modelu na validačnom sete vrátane metriky falošných poplachov a nezachytených incidentov (FP/FN).
4	Systém vyhodnotí výpočtovú náročnosť modelu počas tréningu (CPU, GPU, RAM, čas trénovania) a porovná ju s dostupnými zdrojmi.
5	Systém zmeria rýchlosť inferencie modelu – čas potrebný na spracovanie nových udalostí v podmienkach blízkych reálnej prevádzke.
6	Data Scientist vyhodnotí robustnosť modelu voči zmene distribúcie dát (napr. nové typy logov, zmeny vzorcov správania) a dopad na kvalitu detekcie
7	Ak model spĺňa požadované metriky, Manažér schváli jeho nasadenie do produkcie, Prevádzkovateľ zabezpečí nasadenie modelu v detekčnom engine.
8	Po nasadení systém priebežne zbiera spätnú väzbu z reálnej prevádzky (skutočné FP/FN) a pripravuje podklady pre ďalšie ladnie alebo adaptívne učenie.

ALT_21_02 – Model je príliš pomalý pre reálny čas	Alternate

Krok	Aktivita
1	Test inferencie ukáže, že model nedokáže spracovať prichádzajúce dáta v požadovanom čase; Data Scientist zvolí efektívnejšiu architektúru, zjednoduší model alebo navrhne offloading na iné prostredie (napr. dedikovaný GPU server).

ALT_21_03 – Objaví sa výrazný dátový drift po nasadení	Alternate

Krok	Aktivita
1	Po čase sa zistí, že nové typy udalostí alebo správania znížili kvalitu detekcie; systém upozorní na drift, Data Scientist pripraví aktualizovaný tréningový set a spustí adaptívne/online učenie, aby model reflektoval nové dáta.

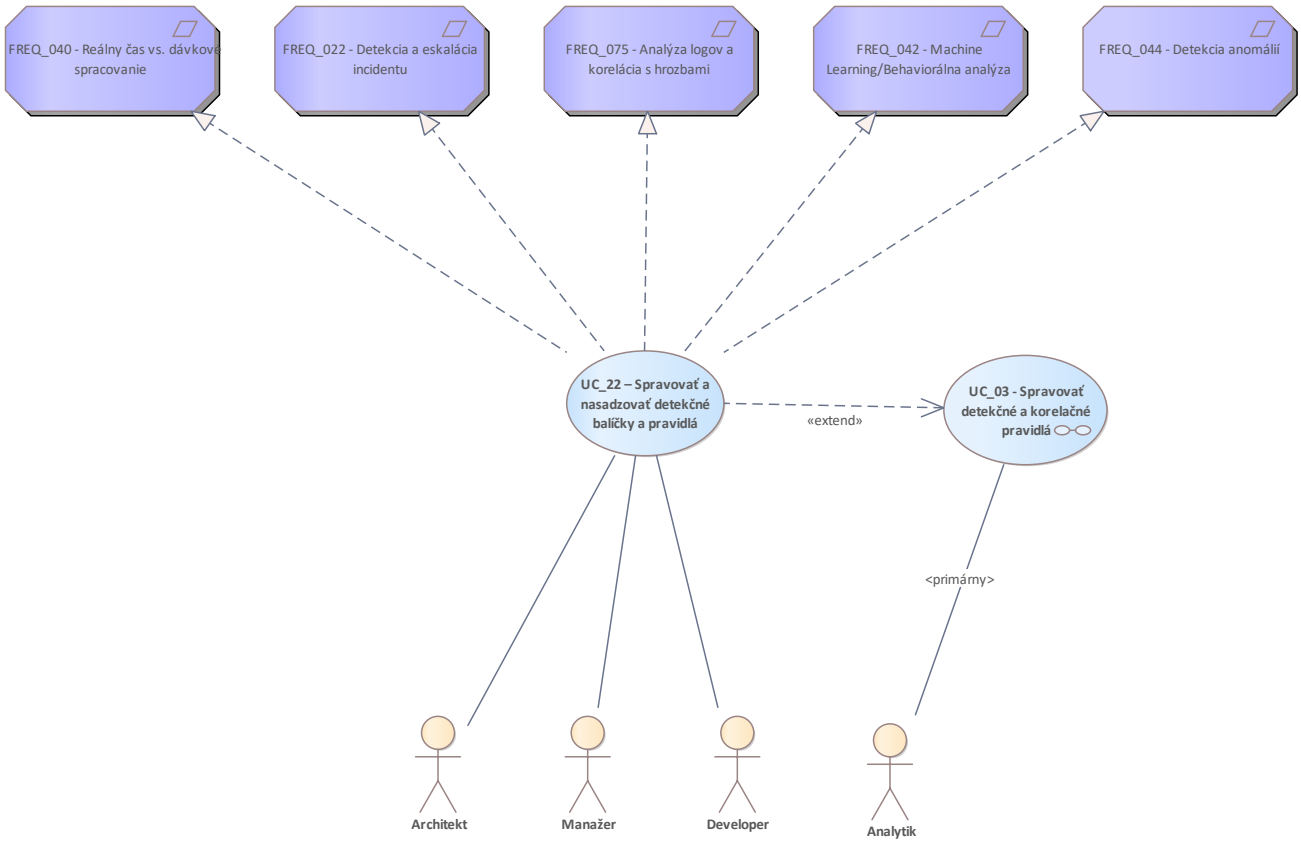
ALT_21_01 – Model má príliš vysoký počet falošných poplachov (FP)	Alternate

Krok	Aktivita
1	Po vyhodnotení sa ukáže, že model generuje neakceptovateľne veľa FP; Data Scientist upraví architektúru, hyperparametre alebo prahové hodnoty a proces tréningu a hodnotenia zopakuje, kým sa nedosiahne prijateľná úroveň.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_193 - Adaptívne/online učenia	Riešenie musí mať možnosť adaptívneho/online učenia. Podpora aktualizácie modelu počas prevádzky bez retrénovania. Schopnosť aktualizovať model bez nutnosti úplného retrénovania, napr. pomocou online learningu.
FREQ_186 - Miera falošných poplachov	Riešenie musí zabezpečiť vyhodnotenie miery falošných poplachov (False Positives/Negatives). Ako často algoritmus generuje falošné pozitíva/negatíva. Zníženie miery falošných poplachov je kľúčové pre použiteľnosť v SOC. Ideálne modely majú veľmi nízky počet FP/FN.
UC_29 – Vysvetliť a analyzovať anomálie detegované ML modelmi	UC_29 rieši, aby SOCaaS vedel zrozumiteľne vysvetliť anomálie detegované modelmi strojového učenia: - zobraziť kontext dátového toku (logy, metriky, sieťové toky), - ukázať časový priebeh signálov, ktoré viedli k anomálii, - pracovať s unsupervised modelmi (bez labelov), - a dať analytikovi interpretáciu „prečo to model označil“.
FREQ_188 - Výpočtová náročnosť AI/ML	Riešenie musí byť škálovateľné pre výpočtová náročnosť (CPU/GPU, pamäť). Zdroje požadované na trénovanie a inferenciu modelu. Rôzna záťaž na výpočtové zdroje vrátane náročnosti na GPU, RAM a trvanie trénovania.

UC_03 - Spravovať detekčné a korelačné pravidlá	Tento use case pokrýva aktivity analytikov a správcov pri tvorbe, správe a údržbe detekčných a korelačných pravidiel v prostredí SOCaaS. Tieto pravidlá umožňujú detekciu bezpečnostných hrozieb na základe IOC, behaviorálnych anomálií, reťazenia udalostí alebo prahových hodnôt. Use case sa zameriava výlučne na proces správy pravidiel – ich definovanie, ladenie, klasifikáciu a mapovanie na bezpečnostné rámce (napr. MITRE ATT&CK).
FREQ_190 - Robustnosť voči zmene distribúcie dát	Riešenie musí zabezpečiť robustnosť voči zmene distribúcie dát (drift, noise). Odolnosť voči šumu, zmenám v dátach alebo útokomModel musí byť odolný voči neočakávaným zmenám, fluktuáciám alebo noise, inak prestane fungovať správne.
FREQ_189 - Rýchlosť inferencie	Riešenie musí zabezpečiť vyhodnotenie rýchlosti inferencie (čas detekcie). Rýchlosť odozvy pri detekcii. Ako rýchlo dokáže model poskytnúť výsledok na nové dáta. Kritické pre nasadenie v reálnom čase.

UC_22 – Spravovať a nasadzovať detekčné balíčky a pravidlá

UC_22 – Spravovať a nasadzovať detekčné balíčky a pravidlá

Prípad použitia	UC_22 – Spravovať a nasadzovať detekčné balíčky a pravidlá
Cieľ	UC_22 rieši životný cyklus detekčného obsahu (pravidlá, korelačné pravidlá, signatúry, „content packy“) v SOCaaS: - návrh a úpravu detekčných pravidiel a balíčkov, - testovanie na historických alebo syntetických dátach, - riadené nasadenie do produkcie, vrátane možnosti rollbacku, - obmedzené nasadenie pre vybraných tenantov/zákazníkov. UC_22 nerieši samotný runtime detekcie (to je v UC_03), ale proces návrhu, testovania a riadeného nasadzovania detekčných pravidiel a balíčkov do enginu.

Vstupná podmienka	Existuje detekčný engine (UC_03), ktorý podporuje konfiguráciu pravidiel/balíčkov.
Vstupná podmienka	Platforma má mechanizmus na testovanie pravidiel (oddelené testovacie prostredie alebo test mód).
Vstupná podmienka	Sú definované roly a kompetencie, kto môže vytvárať/upravovať, a kto musí schvaľovať detekčné pravidlá.
Výstupná podmienka	Nové alebo upravené detekčné pravidlá sú otestované, schválené a nasadené do produkcie alebo zamietnuté.
Výstupná podmienka	Zmeny pravidiel sú verzované, auditovateľné a v prípade problémov je možné vrátiť sa k predchádzajúcej verzii.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Analytik otvorí modul „Detekčné pravidlá a balíčky“ a zobrazí zoznam existujúcich pravidiel.
2	Analytik vytvorí nové pravidlo alebo upraví existujúce, definuje podmienky, prahové hodnoty a mapovanie na typ incidentu.
3	Analytik uloží zmenu ako návrh (draft) a spustí test pravidla na historických alebo syntetických dátach v testovacom režime.
4	Systém vyhodnotí výsledky testu – počet zásahov, potenciálne falošné poplachy a dopad na existujúcu detekciu.
5	Analytik na základe výsledkov testov prípadne upraví pravidlo a test zopakuje, kým nedosiahne akceptovateľné správanie.
6	Analytik odošle pravidlo na schválenie Manažérovi alebo definovanému ownerovi detekčného obsahu.
7	Manažér zhodnotí dopad pravidla (najmä na počet alertov, typy hrozieb a dotknutých zákazníkov/tenantov) a rozhodne o schválení alebo vrátení na úpravu.
8	Po schválení Developer / DevSecOps spustí nasadenie pravidla do produkcie, prípadne len pre vybrané tenanty alebo v obmedzenom („canary“) režime.
9	Systém zaznamená všetky zmeny (verziu pravidla, autora, schvaľovateľa, čas nasadenia) a monitoruje dopady na alerty a výkon.

ALT_22_01 – Test pravidla odhalí extrémne veľa zásahov	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Analytik po kroku 4 zistí, že pravidlo by generovalo neprimerané množstvo alertov; pravidlo upraví (sprísnenie podmienok, doplnenie filtrov) a test zopakuje, kým nedosiahne prijateľný počet zásahov.

ALT_22_02 – Nasadené pravidlo negatívne ovplyvní produkciu	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Po nasadení v kroku 8 systém zistí výrazný nárast počtu alertov, latencie alebo chýb; Prevádzkovateľ alebo DevSecOps iniciuje návrat k predchádzajúcej verzii pravidiel a nové pravidlo sa označí ako „vyžaduje úpravu/test“.

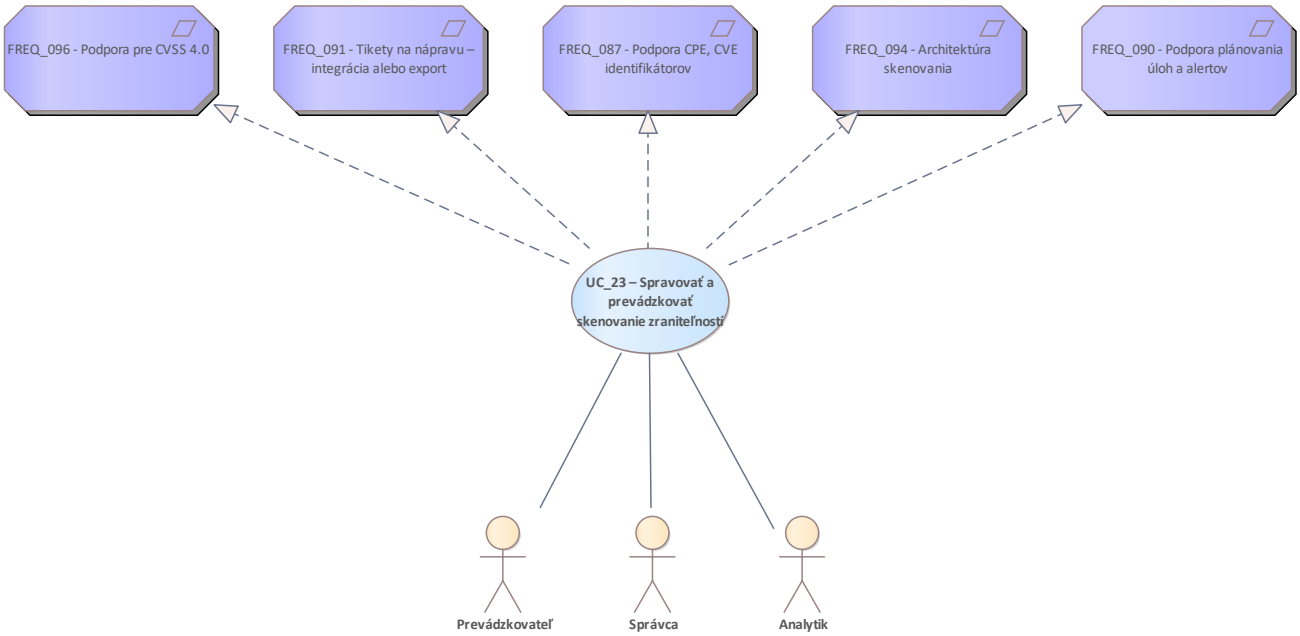
ALT_22_03 – Pravidlo sa má nasadiť len pre vybraných zákazníkov	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pri schvaľovaní v kroku 7 Manažér rozhodne, že pravidlo je relevantné len pre určitý typ zákazníka (napr. konkrétny sektor alebo tenant); pri nasadzovaní sa zvolí len podmnožina tenantov, na ktorých sa pravidlo aplikuje

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_040 - Reálny čas vs. dávkové spracovanie	Schopnosť spracovávať logy v reálnom čase (streaming) alebo len v dávkach. Reálny čas vs. dávkové spracovanie

FREQ_044 - Detekcia anomálií	Detekcia neštandardného správania alebo odchýlok od očakávaného správania. Detekcia anomálií
FREQ_075 - Analýza logov a korelácia s hrozbami	Analýza logov s cieľom detekcie korelovaných udalostí a potenciálnych hrozieb. Analýza logov a korelácia s hrozbami
FREQ_042 - Machine Learning/Behaviorálna analýza	Schopnosť SIEM systému detegovať anomálie pomocou strojového učenia. Machine Learning/Behaviorálna analýza
FREQ_022 - Detekcia a eskalácia incidentu	Riešenie musí zabezpečiť detekciu a eskalácia incidentu. V prostredí musia byť nakonfigurované pravidlá na detekciu anomálií a známych hrozieb. Po detekcii: •sa generuje alert • alert sa automaticky transformuje na incident • Zammad zabezpečuje ticket pre L1 tím a podporu eskalácie, • tím vyhodnotí observables a využije obohatenie
UC_03 - Spravovať detekčné a korelačné pravidlá	Tento use case pokrýva aktivity analytikov a správcov pri tvorbe, správe a údržbe detekčných a korelačných pravidiel v prostredí SOCaaS. Tieto pravidlá umožňujú detekciu bezpečnostných hrozieb na základe IOC, behaviorálnych anomálií, reťazenia udalostí alebo prahových hodnôt. Use case sa zameriava výlučne na proces správy pravidiel – ich definovanie, ladenie, klasifikáciu a mapovanie na bezpečnostné rámce (napr. MITRE ATT&CK).

UC_23 – Spravovať a prevádzkovať skenovanie zraniteľností

UC_23 – Spravovať a prevádzkovať skenovanie zraniteľností

Prípad použitia	UC_23 – Spravovať a prevádzkovať skenovanie zraniteľností
Cieľ	UC_23 rieši prevádzku a správu skenovania zraniteľností v rámci SOCaaS: - plánovanie a spúšťanie skenov, - priradenie skenov na aktíva a siete, - technickú architektúru skenovania (master/senzor), - integráciu nálezov do ticketov a do procesu správy zraniteľností (UC_12).

Vstupná podmienka	Sú známe aspoň základné aktíva a rozsahy sietí (UC_11) určené na skenovanie.
Vstupná podmienka	V prostredí je nasadený nástroj na skenovanie zraniteľností (on-prem, VM alebo SaaS).
Vstupná podmienka	Správca a Prevádzkovateľ majú oprávnenia konfigurovať skenery a plánovať skenovanie.
Výstupná podmienka	Skenovanie zraniteľností pre vybrané rozsahy prebehlo podľa plánu alebo na požiadanie.
Výstupná podmienka	Nálezy sú obohatené o CPE/CVE a CVSS skóre a sú dostupné pre UC_12.
Výstupná podmienka	Relevantné nálezy sú exportované alebo prepojené do ticketov na nápravu.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Prevádzkovateľ alebo Správca otvorí modul „Skenovanie zraniteľností“ a zobrazí prehľad existujúcich skenovacích profilov.
2	Prevádzkovateľ vyberie rozsahy (IP, siete, skupiny aktív) a zvolí typ skenu (plný, rýchly, autentifikovaný).
3	Prevádzkovateľ naplánuje pravidelné spúšťanie skenov (napr. týždenne v noci) alebo spustí jednorazový ad-hoc sken.Prevádzkovateľ naplánuje pravidelné spúšťanie skenov (napr. týždenne v noci) alebo spustí jednorazový ad-hoc sken.
4	Systém priradí skeny k dostupným skenovacím uzlom podľa architektúry (master/senzor) a optimalizuje rozloženie záťaže.Systém priradí skeny k dostupným skenovacím uzlom podľa architektúry (master/senzor) a optimalizuje rozloženie záťaže.
5	Po dokončení skenu systém spracuje výsledky, priradí zraniteľnostiam CPE/CVE identifikátory a vypočíta CVSS skóre.Po dokončení skenu systém spracuje výsledky, priradí zraniteľnostiam CPE/CVE identifikátory a vypočíta CVSS skóre.
6	Analytik alebo Správca si zobrazí výsledky skenovania, filtruje nálezy podľa závažnosti a rozsahu a označí tie, ktoré majú byť riešené.Analytik alebo Správca si zobrazí výsledky skenovania, filtruje nálezy podľa závažnosti a rozsahu a označí tie, ktoré majú byť riešené.
7	Systém vytvorí alebo aktualizuje tikety na nápravu v integrovanom ticketovacom systéme alebo exportuje nálezy vo zvolenom formáte pre ďalšie spracovanie.

ALT_23_01 – Skenovanie nie je možné dokončiť na časti infraštruktúry	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Počas skenu nie sú niektoré systémy dostupné alebo sú blokované firewallom; systém tieto časti označí ako „neskenované“, Prevádzkovateľ dostane informáciu a môže naplánovať náhradný sken s upravenou konfiguráciou alebo v inom časovom okne.

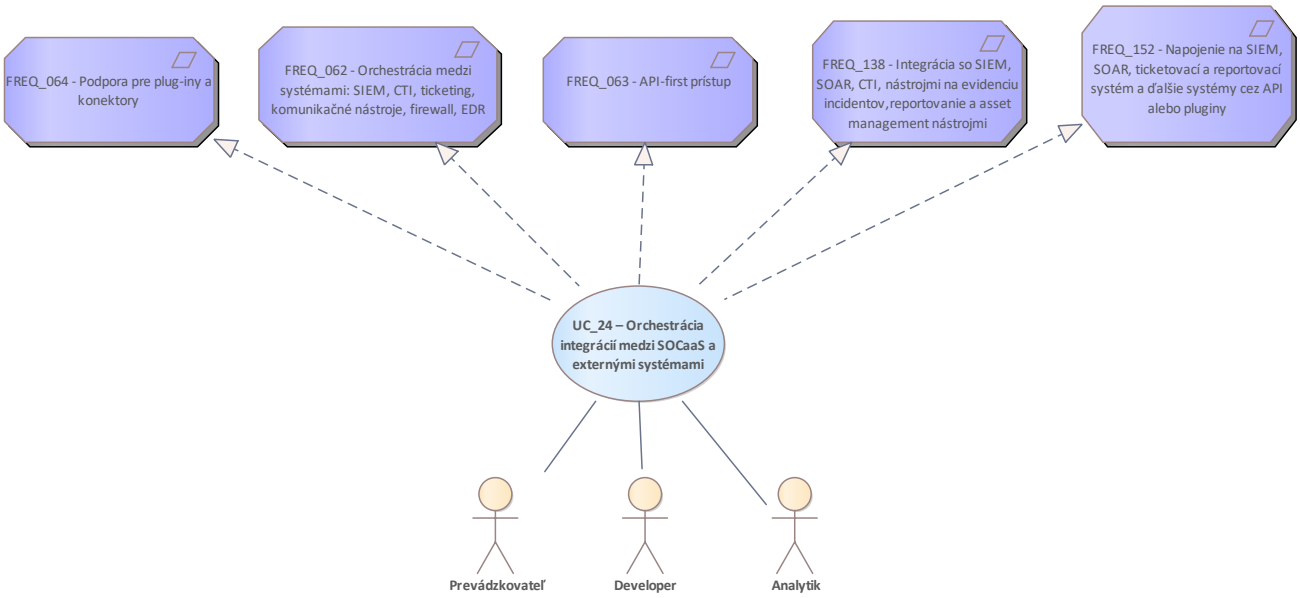
ALT_23_02 – Preťaženie skenovacej infraštruktúry	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Po spustení viacerých skenov naraz systém zistí nadmernú záťaž skenovacích uzlov; skeny sú zoradené do fronty alebo rozdelené v čase tak, aby neprekročili povolené limity, a Prevádzkovateľ je upozornený, že je vhodné posilniť architektúru skenovania.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_087 - Podpora CPE, CVE identifikátorov	Možnosť identifikácie zraniteľností podľa štandardizovaných identifikátorov. Podpora CPE, CVE identifikátorov
FREQ_096 - Podpora pre CVSS 4.0	Podpora najnovšej verzie skórovacieho systému CVSS. Podpora pre CVSS 4.0
FREQ_090 - Podpora plánovania úloh a alertov	Možnosť automatizovať opakované úlohy a generovanie upozornení. Podpora plánovania úloh a alertov (voliteľné)
FREQ_091 - Tikety na nápravu – integrácia alebo export	Možnosť exportovať nálezy do ticketovacieho systému alebo CSV, JSON, PDF. Tikety na nápravu – integrácia alebo export

FREQ_094 - Architektúra skenovania	Škálovateľnosť a prispôsobenie distribúcie skenov. Architektúra skenovania (monolitická alebo master/senzor)

UC_24 – Orchestrácia integrácií medzi SOCaaS a externými systémami

UC_24 – Orchestrácia integrácií medzi SOCaaS a externými systémami

Prípad použitia	UC_24 – Orchestrácia integrácií medzi SOCaaS a externými systémami
Cieľ	UC_24 rieši technickú a procesnú orchestráciu integrácií medzi SOCaaS a ďalšími systémami: - SIEM, SOAR, CTI, ticketing, komunikačné nástroje, firewall, EDR, - API integrácie, webhooky, plug-iny a konektory, - jednotné riadenie dátových tokov a akcií naprieč týmito systémami. Cieľom je, aby incident response, automatizácia (UC_07) a správa incidentov fungovali ako jeden prepojený ekosystém, nie ako izolované nástroje.

Vstupná podmienka	Architektúra integrácií zákazníka a SOCaaS je navrhnutá (UC_13) a existuje aspoň základné napojenie na SIEM/SOAR/ticketing.
Vstupná podmienka	SOCaaS platforma podporuje REST API, webhooky a plug-in/konektorový mechanizmus.
Vstupná podmienka	Prevádzkovateľ a Developer majú oprávnenia konfigurovať integrácie a orchestrácie medzi systémami.
Výstupná podmienka	Definované integračné väzby a flow medzi SOCaaS, SIEM, SOAR, CTI, ticketingom, firewallmi, EDR a ďalšími systémami sú aktívne a monitorované.
Výstupná podmienka	Incidenty a udalosti sú konzistentne synchronizované medzi systémami (stav, ID, odkazy).
Výstupná podmienka	Je k dispozícii audit a prehľad, ktoré integračné kanály sú aktívne, aké akcie spúšťajú a ako zlyhávajú.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Prevádzkovateľ otvorí modul „Integrácie a orchestrácia“ a zobrazí prehľad existujúcich integračných väzieb (SIEM, SOAR, CTI, ticketing, EDR, firewall, komunikačné nástroje).

2	Developer alebo Prevádzkovateľ vytvorí novú integračnú väzbu alebo upraví existujúcu, zvolí cieľový systém (napr. ticketovací systém, CTI, firewall) a typ integrácie (API, webhook, plug-in).
3	Používateľ nakonfiguruje autentifikáciu, endpointy, formáty dát a mapovanie polí medzi SOCaaS a cieľovým systémom.
4	Používateľ definuje, ktoré udalosti v SOCaaS majú spúšťať akcie v externých systémoch (napr. vytvorenie incidentu → vytvor ticket, zmena stavu incidentu → aktualizuj ticket, IOC z TI → aktualizuj blokovací zoznam vo firewalle).
5	Systém uloží konfiguráciu a umožní spustiť test integračnej väzby na malom vzorku dát alebo testovacom incidente.
6	Po úspešnom teste Prevádzkovateľ aktivuje integračnú väzbu a nastaví, či sa má aplikovať globálne alebo len pre vybraných zákazníkov/tenantov.
7	SOCaaS v reálnej prevádzke začína využívať nastavenú orchestráciu – generuje webhooky, volá API alebo spúšťa plug-iny podľa definovaných pravidiel a mapovaní.
8	Systém priebežne loguje úspešné a neúspešné integračné volania, zobrazuje štatistiky a upozorňuje Prevádzkovateľa na chyby alebo výpadky integračných kanálov.

ALT_24_01 – Zlyhanie integračného volania	Alternate

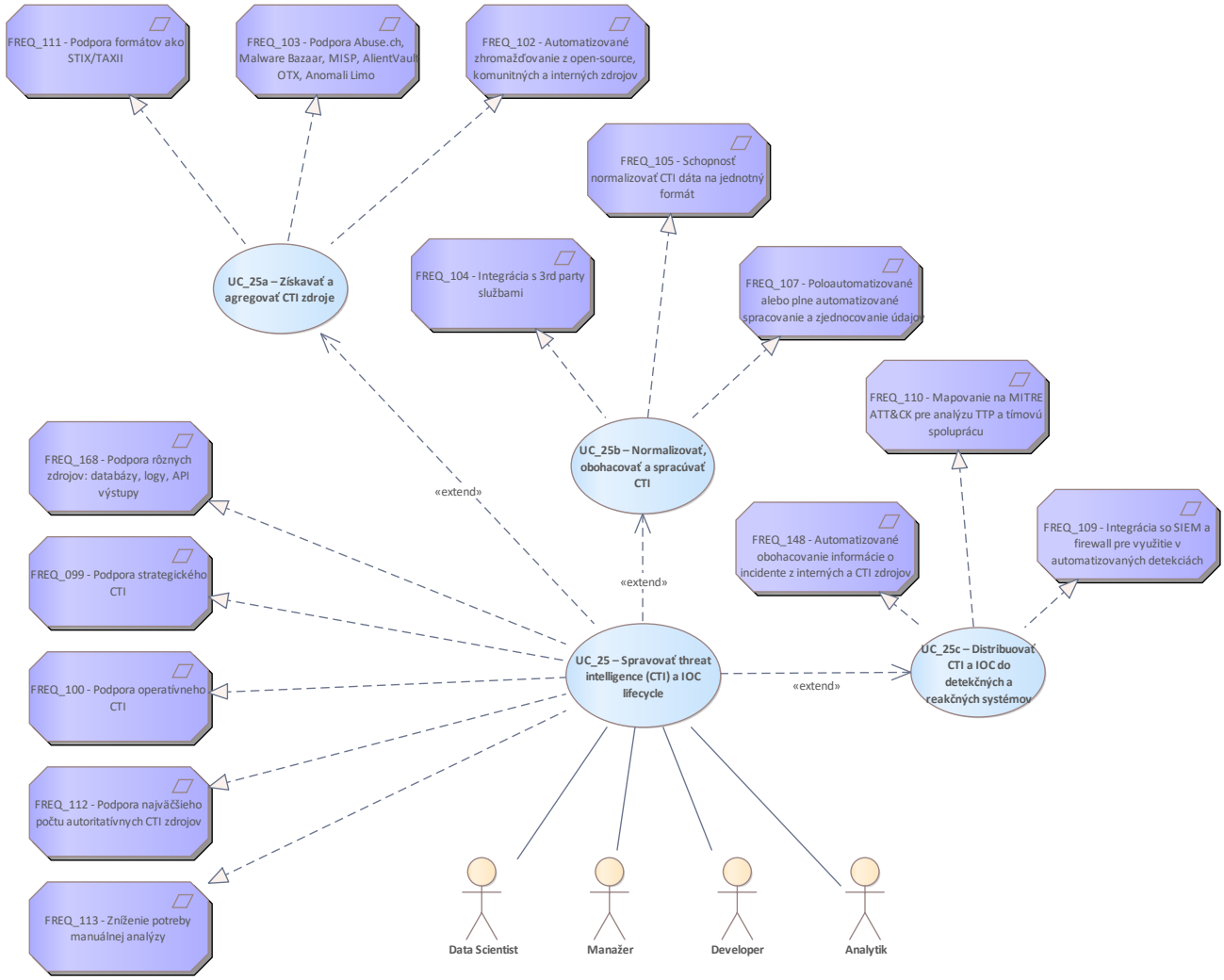
Krok	**Aktivita**
1	Počas testu alebo produkčného volania API/webhooku externý systém vráti chybu alebo nie je dostupný; SOCaaS záznam označí ako neúspešný, uloží detail chyby a podľa nastavenia buď zopakuje volanie s retry politikou, alebo vytvorí interný incident/prehlásenie pre Prevádzkovateľa.

ALT_24_02 – Konflikt pri mapovaní dát medzi systémami	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pri nastavovaní mapovania polí medzi SOCaaS a externým systémom sa zistí, že niektoré povinné polia v cieľovom systéme nie je možné jednoznačne vyplniť z dát SOCaaS; Prevádzkovateľ musí doplniť transformáciu, default hodnoty alebo obmedziť typ udalostí, pre ktoré sa integrácia používa.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_062 - Orchestrácia medzi systémami: SIEM, CTI, ticketing, komunikačné nástroje, firewall, EDR	Prepojenie a výmena dát s inými systémami v rámci incident response procesu. Orchestrácia medzi systémami: SIEM, CTI, ticketing, komunikačné nástroje, firewall, EDR
FREQ_063 - API-first prístup	Prístupnosť funkcií nástroja cez API a podpora webhookov na notifikácie a interakcie. API-first prístup (REST, Webhooky)
FREQ_138 - Integrácia so SIEM, SOAR, CTI, nástrojmi na evidenciu incidentov,reportovanie a asset management nástrojmi	Integrácia s inými bezpečnostnými nástrojmi na automatizáciu a workflow. Integrácia so SIEM, SOAR, CTI, nástrojmi na evidenciu incidentov,reportovanie a asset management nástrojmi
FREQ_152 - Napojenie na SIEM, SOAR, ticketovací a reportovací systém a ďalšie systémy cez API alebo pluginy	Možnosť obojsmernej výmeny dát. Napojenie na SIEM, SOAR, ticketovací a reportovací systém a ďalšie systémy cez API alebo pluginy
FREQ_064 - Podpora pre plug-iny a konektory	Schopnosť rozšírenia funkcionality nástroja cez moduly alebo konektory. Podpora pre plug-iny a konektory
UC_24 – Orchestrácia integrácií medzi SOCaaS a externými systémami	UC_24 rieši technickú a procesnú orchestráciu integrácií medzi SOCaaS a ďalšími systémami: - SIEM, SOAR, CTI, ticketing, komunikačné nástroje, firewall, EDR, - API integrácie, webhooky, plug-iny a konektory, - jednotné riadenie dátových tokov a akcií naprieč týmito systémami. Cieľom je, aby incident response, automatizácia (UC_07) a správa incidentov fungovali ako jeden prepojený ekosystém, nie ako izolované nástroje.

UC_25 – Spravovať threat intelligence (CTI) a IOC lifecycle

UC_25 – Spravovať threat intelligence (CTI) a IOC lifecycle

Prípad použitia	UC_25 – Spravovať threat intelligence (CTI) a IOC lifecycle
Cieľ	UC_25 rieši kompletný lifecycle CTI v SOCaaS: - získavanie CTI z rôznych zdrojov (feeds, MISP, open-source, vendor), - normalizáciu, obohacovanie a prioritizáciu CTI dát, - distribúciu IOC/TTP do detekcie (SIEM, EDR, firewall, SOAR) a do incidentov.

Vstupná podmienka	SOCaaS má modul CTI (alebo je integrovaný s externým CTI nástrojom).
Vstupná podmienka	Sú definované CTI zdroje (komunitné, komerčné, interné) a základná politika, ktoré zdroje sú „trusted“.
Vstupná podmienka	Detekčné systémy (SIEM, EDR, firewall, IDS, SOAR) podporujú príjem IOC/TTP z CTI.
Výstupná podmienka	CTI dáta sú systematicky zbierané, normalizované, obohatené a agregované.
Výstupná podmienka	Hrozby sú prioritizované a z relevantných IOC/TTP sú vytvorené podklady pre detekciu, hunting a incidenty.

Výstupná podmienka	IOC/TTP sú distribuované do detekčných systémov a incident managementu konzistentným spôsobom (s audit trailom).

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Analytik otvorí modul „Threat Intelligence“ a zobrazí prehľad aktívnych CTI zdrojov a posledných aktualizácií.
2	Systém periodicky alebo na požiadanie stiahne nové CTI dáta zo všetkých nakonfigurovaných zdrojov (open-source, komunitné, vendor, interné).Systém periodicky alebo na požiadanie stiahne nové CTI dáta zo všetkých nakonfigurovaných zdrojov (open-source, komunitné, vendor, interné).
3	CTI pipeline dáta normalizuje, obohacuje a agreguje – spája IOC, dopĺňa kontext, spája s historickými incidentmi a logmi.
4	Data Scientist definuje alebo upraví pravidlá pre scoring, prioritu a kategorizáciu hrozieb (kritickosť, relevantnosť pre konkrétnych zákazníkov).
5	Systém na základe scoringu automaticky identifikuje najrelevantnejšie hrozby a IOC, ktoré majú byť použité v detekcii, huntingu a incidentoch.
6	CTI modul vytvorí pre vybrané IOC/TTP výstupy pre detekciu (napr. block listy, SIEM pravidlá, hunting queries) a pripraví ich na distribúciu do pripojených systémov.
7	Analytik má v incidentoch a hunting nástrojoch k dispozícii obohatené CTI – vidí kampane, TTP, skupiny a súvisiace IOC.
8	Systém priebežne zaznamenáva, ktoré CTI zdroje a IOC/TTP boli použité v reálnych incidentoch a hunting prípadoch a tieto informácie používa na ďalšie dolaďovanie scoringu a relevancie.

ALT_25_01 – CTI zdroj prestane byť dôveryhodný alebo dostupný	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Po čase sa ukáže, že konkrétny CTI zdroj má nekvalitné alebo duplicitné dáta, prípadne je dlhodobo nedostupný; Manažér alebo CTI špecialista zdroj deaktivuje, prípadne zníži jeho váhu v scoringu.

ALT_25_02 – Prebytok CTI a zahltenie analytikov	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Systém deteguje, že množstvo nových IOC/hrozieb výrazne prevyšuje kapacitu analytikov; CTI špecialista upraví scoring, filtre a prahy tak, aby sa do popredia dostali len najrelevantnejšie hrozby (napr. podľa sektora, geolokácie, expozície aktív).

ALT_25_03 – Nesúlad CTI medzi zákazníkmi/tenantmi	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Niektorý IOC je relevantný len pre konkrétneho zákazníka (napr. podľa jeho technológií alebo geografie); systém podporuje per-tenant filtráciu CTI, takže IOC/TTP sa distribuujú len tým zákazníkom, ktorých sa týkajú.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_112 - Podpora najväčšieho počtu autoritatívnych CTI zdrojov	Rozsiahly výber komunitných, verejných a platených zdrojov. Podpora najväčšieho počtu autoritatívnych CTI zdrojov
FREQ_168 - Podpora rôznych zdrojov: databázy, logy, API výstupy	Schopnosť agregovať dáta z viacerých technických a analytických zdrojov. Podpora rôznych zdrojov: databázy, logy, API výstupy
UC_25b – Normalizovať, obohacovať a spracúvať CTI	UC_25b rieši pipeline spracovania CTI: - normalizáciu rôznych formátov na jednotný model, - obohacovanie IOC a artefaktov z externých služieb, - workflow pre automatické/poloautomatické spracovanie CTI.
UC_25a – Získavať a agregovať CTI zdroje	UC_25a rieši ingest a napojenie CTI zdrojov: - definovanie zdrojov (feeds, MISP, API, vendor portály), - automatizované sťahovanie, - použitie štandardizovaných formátov.
FREQ_099 - Podpora strategického CTI	Získavanie a analýza informácií o dlhodobých trendoch, dopadoch útokov a strategických odporúčaniach. Podpora strategického CTI

	(správy, analýzy dopadu, trendy útokov)
FREQ_113 - Zníženie potreby manuálnej analýzy	Zautomatizovanie a prioritizácia hrozieb tak, aby sa analytici venovali len relevantným. Zníženie potreby manuálnej analýzy – šetrenie času analytikov
FREQ_100 - Podpora operatívneho CTI	Schopnosť mapovať techniky, taktiky a procedúry (TTP), identifikovať útočnícke skupiny a ich správanie. Podpora operatívneho CTI (TTP, profilovanie skupín)
UC_25c – Distribuovať CTI a IOC do detekčných a reakčných systémov	UC_25c rieši push CTI do zvyšku ekosystému: - preposielanie IOC do SIEM/IDS/EDR/firewallov, - využitie CTI v detekcii, playbookoch a incidentoch,
Prípad použitia	UC_25a – Získavať a agregovať CTI zdroje
Cieľ	UC_25a rieši ingest a napojenie CTI zdrojov: - definovanie zdrojov (feeds, MISP, API, vendor portály), - automatizované sťahovanie, - použitie štandardizovaných formátov.

Vstupná podmienka	CTI modul je dostupný v SOCaaS.	
Vstupná podmienka	Sú známe CTI zdroje, ku ktorým máme prístup (API kľúče, URL, autentifikácia).	
Výstupná podmienka	Zdroje CTI sú nakonfigurované, aktivované a pravidelne sťahujú nové dáta v podporovaných formátoch.	
Basic Path		Basic Path
Krok	**Aktivita**	
1	Developer otvorí sekciu „CTI zdroje“ a zobrazí zoznam existujúcich zdrojov.	
2	Developer pridá nový zdroj CTI (feed, MISP, vendor API) a zadá potrebné prístupové údaje.	
3	Konfiguruje interval sťahovania (periodický, na požiadanie) a typ dát (IOC, TTP, kampane, reporty).	
4	Systém otestuje pripojenie, stiahne vzorku dát a overí formát a konzistenciu.	
5	Po úspešnom teste je zdroj označený ako aktívny a zapojený do pravidelného CTI ingestu.	
ALT_25a_01 – Chyba pri pripojení k CTI zdroju		Alternate
Krok	**Aktivita**	
1	Test v kroku 4 zlyhá (chybný API kľúč, expired token, nedostupný endpoint); systém zobrazí chybu, deaktivuje zdroj a ponechá ho v stave „vyžaduje opravu konfigurácie“.	
ALT_25a_02 – Limit alebo kvóty na CTI zdroji		Alternate
Krok	**Aktivita**	
1	CTI zdroj má obmedzený počet požiadaviek za deň; systém upraví interval sťahovania tak, aby sa kvóty neprekračovali, a upozorní SOC analytika	
Naviazané funkčné požiadavky		
FREQ_103 - Podpora Abuse.ch, Malware Bazaar, MISP, AlientVault OTX, Anomali Limo	Pripravené konektory alebo integrácie pre známe CTI zdroje. Podpora Abuse.ch, Malware Bazaar, MISP, AlientVault OTX, Anomali Limo	
FREQ_102 - Automatizované zhromažďovanie z open-source, komunitných a interných zdrojov	Automatické sťahovanie dát z rôznych zdrojov (napr. GitHub, feeds, MISP, API systémy). Automatizované zhromažďovanie z open-source, komunitných a interných zdrojov	

FREQ_111 - Podpora formátov ako STIX/TAXII	Použitie štandardizovaných formátov pre výmenu CTI dát. Podpora formátov ako STIX/TAXII
UC_25a – Získavať a agregovať CTI zdroje	UC_25a rieši ingest a napojenie CTI zdrojov: - definovanie zdrojov (feeds, MISP, API, vendor portály), - automatizované sťahovanie, - použitie štandardizovaných formátov.
Prípad použitia	UC_25b – Normalizovať, obohacovať a spracúvať CTI
Cieľ	UC_25b rieši pipeline spracovania CTI: - normalizáciu rôznych formátov na jednotný model, - obohacovanie IOC a artefaktov z externých služieb, - workflow pre automatické/poloautomatické spracovanie CTI.

Vstupná podmienka	CTI dáta sú stiahnuté zo zdrojov (UC_25a).
Vstupná podmienka	Sú nakonfigurované integračné služby na obohatenie (VirusTotal, Shodan, …).
Výstupná podmienka	CTI dáta sú v jednotnom formáte, obohatené a preverené, pripravené na scoring a distribúciu.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Systém prijme nové CTI dáta zo zdrojov a uloží ich do bufferu na spracovanie.
2	CTI pipeline transformuje rôzne formáty do jednotného štruktúrovaného modelu (IOC, TTP, kampane, meta).
3	Pre každý IOC alebo relevantný artefakt pipeline voliteľne vykoná obohatenie cez externé služby (VirusTotal, Shodan, DomainTools, …).
4	Workflow engine aplikuje definované kroky spracovania – deduplikáciu, filtrovanie, first-seen/last-seen logiku a technické validácie.
5	Výsledné CTI záznamy sú uložené v jednotnej podobe a označené stavom (nové, spracované, nepotvrdené, vyradené).

ALT_25b_01 – Externé obohatenie je dočasne nedostupné	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pri kroku 3 niektorá externá služba (napr. VirusTotal) neodpovie včas; systém označí stav obohatenia ako „pending“ a naplánuje opakovaný pokus neskôr bez blokovania celého pipeline.

ALT_25b_02 – Konflikt pri normalizácii CTI dát	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Rôzne zdroje poskytnú pre rovnaký IOC konfliktné informácie; pipeline označí záznam na manuálnu revíziu CTI špecialistom, ktorý vyberie alebo skombinuje správne hodnoty.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_104 - Integrácia s 3rd party službami	Schopnosť obohacovať IOC a ďalšie artefakty pomocou externých služieb. Integrácia s 3rd party službami ako VirusTotal, Shodan, DomainTools, URLScan.io
FREQ_105 - Schopnosť normalizovať CTI dáta na jednotný formát	Konsolidácia dát z rôznych formátov do štruktúrovaného jednotného výstupu. Schopnosť normalizovať CTI dáta na jednotný formát
FREQ_107 - Poloautomatizované alebo plne automatizované spracovanie a zjednocovanie údajov	Možnosť workflow pre spracovanie dát bez potreby manuálnych zásahov. Poloautomatizované alebo plne automatizované spracovanie a zjednocovanie údajov
UC_25b – Normalizovať, obohacovať a spracúvať CTI	UC_25b rieši pipeline spracovania CTI: - normalizáciu rôznych formátov na jednotný model, - obohacovanie IOC a artefaktov z externých služieb, - workflow pre automatické/poloautomatické spracovanie CTI.

UC_25b – Normalizovať, obohacovať a spracúvať CTI	UC_25b rieši pipeline spracovania CTI: - normalizáciu rôznych formátov na jednotný model, - obohacovanie IOC a artefaktov z externých služieb, - workflow pre automatické/poloautomatické spracovanie CTI.
Prípad použitia	UC_25c – Distribuovať CTI a IOC do detekčných a reakčných systémov
Cieľ	UC_25c rieši push CTI do zvyšku ekosystému: - preposielanie IOC do SIEM/IDS/EDR/firewallov, - využitie CTI v detekcii, playbookoch a incidentoch,

Vstupná podmienka	CTI dáta sú spracované a prioritizované (UC_25, UC_25b).
Vstupná podmienka	Existujú integračné väzby na detekčné systémy (UC_24).
Výstupná podmienka	Relevantné IOC/TTP sú nasadené v detekčných systémoch.
Výstupná podmienka	Incidenty a hunting prípady sú obohatené CTI metadátami.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	CTI modul vyberie IOC/TTP, ktoré sú označené ako „relevantné na distribúciu“ podľa scoringu a politiky.
2	Developer vyberie, do ktorých detekčných systémov sa majú IOC/TTP distribuovať (SIEM, IDS/IPS, EDR, firewall, SOAR).
3	Systém vygeneruje výstupné artefakty (block listy, SIEM pravidlá, feedy) a odošle ich cez integračné kanály (API, plug-in, CTI rozhranie).
4	Detekčné systémy začnú používať nové IOC/TTP pri detekcii; CTI modul sleduje úspešnosť a spôsob použitia v reálnych incidentoch.
5	Pri vzniku incidentu SOCaaS incident automaticky obohatí informáciami z CTI – prepojí IOC, TTP a MITRE ATT&CK techniky.

ALT_25c_01 – Detekčný systém neprijme niektoré IOC	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pri distribúcii v kroku 3 SIEM alebo firewall odmietne časť IOC (napr. kvôli formátu alebo limitu); systém tieto záznamy označí ako „neaplikované“ a ponúkne CTI špecialistovi možnosť úpravy formátu alebo rozsahu.

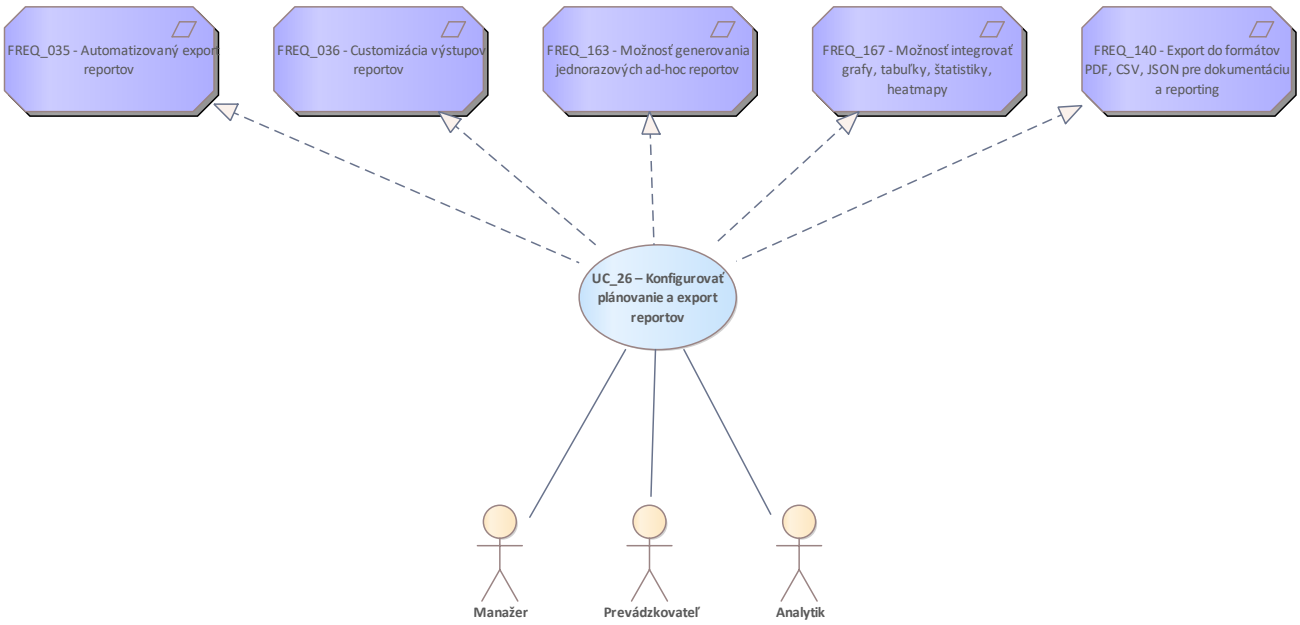
ALT_25c_02 – IOC je po čase označený ako false positive alebo nerelevantný	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Na základe spätnej väzby z incidentov sa zistí, že niektoré IOC spôsobujú spam v detekcii; CTI modul tieto IOC stiahne z distribúcie a upraví scoring/politiku, aby sa podobné hrozby v budúcnosti hodnotili inak.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_110 - Mapovanie na MITRE ATT&CK pre analýzu TTP a tímovú spoluprácu	Spájanie incidentov, IOC a TTP s ATT&CK frameworkom. Mapovanie na MITRE ATT&CK pre analýzu TTP a tímovú spoluprácu
FREQ_109 - Integrácia so SIEM a firewall pre využitie v automatizovaných detekciách	Preposielanie IOC a dát priamo do detekčných systémov (SIEM, IDS, firewall). Integrácia so SIEM a firewall pre využitie v automatizovaných detekciách
FREQ_148 - Automatizované obohacovanie informácie o incidente z interných a CTI zdrojov	Integrácia na obohatenie IOC a metadát z CTI alebo iných systémov. Automatizované obohacovanie informácie o incidente z interných a CTI zdrojov

UC_25c – Distribuovať CTI a IOC do detekčných a reakčných systémov	UC_25c rieši push CTI do zvyšku ekosystému: - preposielanie IOC do SIEM/IDS/EDR/firewallov, - využitie CTI v detekcii, playbookoch a incidentoch,
UC_25c – Distribuovať CTI a IOC do detekčných a reakčných systémov	UC_25c rieši push CTI do zvyšku ekosystému: - preposielanie IOC do SIEM/IDS/EDR/firewallov, - využitie CTI v detekcii, playbookoch a incidentoch,
UC_25c – Distribuovať CTI a IOC do detekčných a reakčných systémov	UC_25c rieši push CTI do zvyšku ekosystému: - preposielanie IOC do SIEM/IDS/EDR/firewallov, - využitie CTI v detekcii, playbookoch a incidentoch,

UC_26 – Konfigurovať plánovanie a export reportov

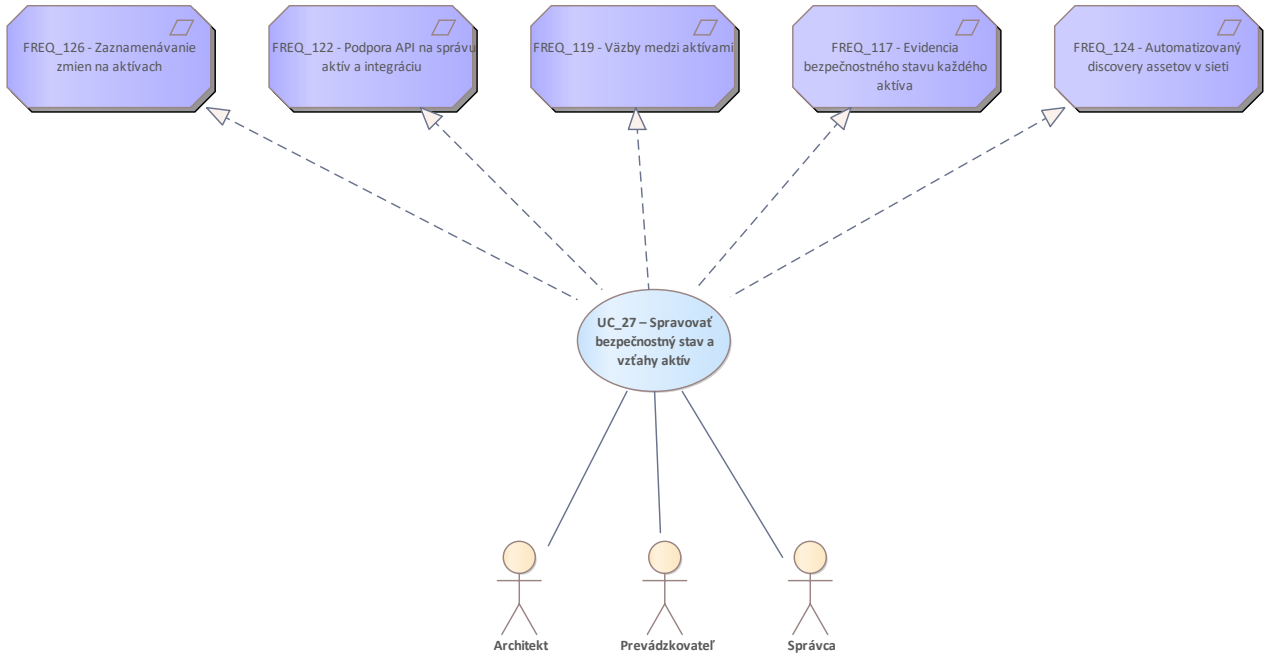
UC_26 – Konfigurovať plánovanie a export reportov

Prípad použitia	UC_26 – Konfigurovať plánovanie a export reportov
Cieľ	UC_26 rieši praktickú správu reportov v SOCaaS: - nastavenie automatického generovania a distribúcie reportov, - customizáciu obsahu a vzhľadu reportov, - generovanie jednorazových ad-hoc reportov pre manažérov alebo audit.

Vstupná podmienka	V systéme existuje modul reportovania (UC_10) s definovanými typmi reportov (incidenty, SLA, KPI…).
Vstupná podmienka	Sú nakonfigurované kanály distribúcie (minimálne e-mail, ideálne aj webhook/integračné endpointy).
Výstupná podmienka	Pre jednotlivé typy reportov sú nastavené harmonogramy generovania, príjemcovia a formáty exportu.
Výstupná podmienka	Používatelia vedia generovať jednorazové ad-hoc reporty mimo harmonogramu.
Výstupná podmienka	Reporty obsahujú zvolené metriky, grafy a vizualizácie v požadovanom dizajne.
Basic Path	Basic Path
Krok	**Aktivita**

1	Manažér alebo Prevádzkovateľ otvorí modul „Reporty a export“ a zobrazí dostupné typy reportov.
2	Používateľ vyberie konkrétny typ reportu a zvolí, ktoré metriky, časové rozsahy a sekcie majú byť v reporte zahrnuté.
3	Používateľ nakonfiguruje harmonogram generovania reportu (denne, týždenne, mesačne) a zoznam príjemcov alebo cieľových endpointov.
4	Používateľ upraví vzhľad reportu – logo organizácie, záhlavie, poznámky, prípadne štruktúru sekcií.
5	Používateľ zvolí formát exportu (PDF, CSV, JSON) a spôsob doručenia (e-mail, webhook, uloženie do úložiska).
6	Systém v definovaných časoch automaticky vygeneruje report, doplní vybrané grafy, tabuľky a štatistiky a odošle ho na zvolené kanály.
7	Systém uchováva históriu vygenerovaných reportov, aby bolo možné ich spätne stiahnuť alebo použiť ako podklad pre audit.
ALT_26_01 – Vytvorenie jednorazového ad-hoc reportu	Alternate
Krok	**Aktivita**
1	Manažér potrebuje mimoriadny report mimo plánovaného cyklu; v module zvolí typ reportu, nastaví filtre a časové obdobie a spustí jednorazové generovanie, pričom systém vygeneruje report len raz bez zmeny existujúcich harmonogramov.
ALT_26_02 – Neúspešné doručenie automaticky generovaného reportu	Alternate
Krok	**Aktivita**
1	Pri pravidelnom exporte reportu dôjde k chybe pri odoslaní e-mailu alebo webhooku; systém report uloží, označí distribúciu ako neúspešnú a upozorní Prevádzkovateľa, ktorý môže doručenie zopakovať alebo upraviť cieľové adresy.
Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_036 - Customizácia výstupov reportov	Riešenie musí zabezpečiť customizácia výstupov reportov. Bude obsahovať: • Možnosť výberu metrík, polí, časových rozsahov • Personalizácia dizajnu – logá, záhlavie, farebná schéma • Zaradenie vysvetliviek, poznámok a kontextuálneho komentára
FREQ_167 - Možnosť integrovať grafy, tabuľky, štatistiky, heatmapy	Vizualizácia dát priamo v reportoch rôznymi formami. Možnosť integrovať grafy, tabuľky, štatistiky, heatmapy
FREQ_163 - Možnosť generovania jednorazových ad-hoc reportov	Tvorba reportov mimo pravidelného harmonogramu podľa potreby. Možnosť generovania jednorazových ad-hoc reportov
FREQ_035 - Automatizovaný export reportov	Riešenie musí zabezpečiť automatizovaný export reportov. Reporty bude možné exportovať automatizovane: • Periodické reporty – denne, týždenne alebo mesačne generované a distribuované výstupy. • Distribúcia cez e-mail alebo webhook – reporty môžu byť automaticky odoslané na určené adresy alebo endpointy. • Podpora pre templaty a vlastné filtre – možnosť nastaviť podmienky, výbery časových období a formáty podľa potrieb.
FREQ_140 - Export do formátov PDF, CSV, JSON pre dokumentáciu a reporting	Možnosť exportovať tickety pre účely archivácie alebo reportingu. Export do formátov PDF, CSV, JSON pre dokumentáciu a reporting

UC_27 – Spravovať bezpečnostný stav a vzťahy aktív

UC_27 – Spravovať bezpečnostný stav a vzťahy aktív

Prípad použitia	UC_27 – Spravovať bezpečnostný stav a vzťahy aktív
Cieľ	UC_27 rozširuje asset management o „smart CMDB“: - eviduje bezpečnostný stav každého aktíva (patch level, zraniteľnosti, posledné zmeny), - zobrazuje a spravuje väzby medzi aktívami (server–služba–aplikácia), - využíva automatizovaný discovery a API integrácie, - vedie audit zmien na aktívach.

Vstupná podmienka	Základný inventár aktív je založený (UC_11) – existujú aspoň kľúčové servery, siete, aplikácie.
Vstupná podmienka	Sú k dispozícii zdroje dát pre discovery (skeny, CMDB, cloud API…).
Vstupná podmienka	Používatelia majú definované roly pre čítanie/úpravu aktív.
Výstupná podmienka	Pre každé aktívum je evidovaný aktuálny bezpečnostný stav (verzie, patch úroveň, zraniteľnosti).
Výstupná podmienka	Medzi aktívami sú definované väzby (topológia / závislosti).
Výstupná podmienka	Zmeny na aktívach sú auditovateľné (kto, čo, kedy) a dostupné pre forenznú a prevádzkovú analýzu.
Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Správca alebo Prevádzkovateľ otvorí modul „Aktíva“ a zobrazí prehľad aktív s ich aktuálnym bezpečnostným stavom.
2	Prevádzkovateľ nakonfiguruje automatizovaný discovery (napr. sieťové skenovanie, cloud API, integrácia s CMDB) pre vybrané segmenty prostredia.
3	Systém spustí discovery a identifikuje nové alebo zmenené aktíva, pričom ich porovná s existujúcim inventárom.

4	Správca skontroluje novo nájdené alebo zmenené aktíva, priradí ich do správnych kategórií a podľa potreby upraví detaily (vlastník, kritickosť, lokalita).
5	Správca alebo Architekt doplní alebo upraví väzby medzi aktívami (napr. server → služba → aplikácia → databáza), aby odrážali skutočné závislosti.
6	Systém automaticky aktualizuje bezpečnostný stav aktív na základe vstupov zo skenovania, patch managementu alebo iných integračných zdrojov.
7	Každá zmena na aktíve (parametre, stav, väzby) sa uloží s informáciou o autorovi a čase zmeny, aby bolo možné neskôr analyzovať históriu.

ALT_27_01 – Konflikt medzi discovery a existujúcim inventárom	Alternate

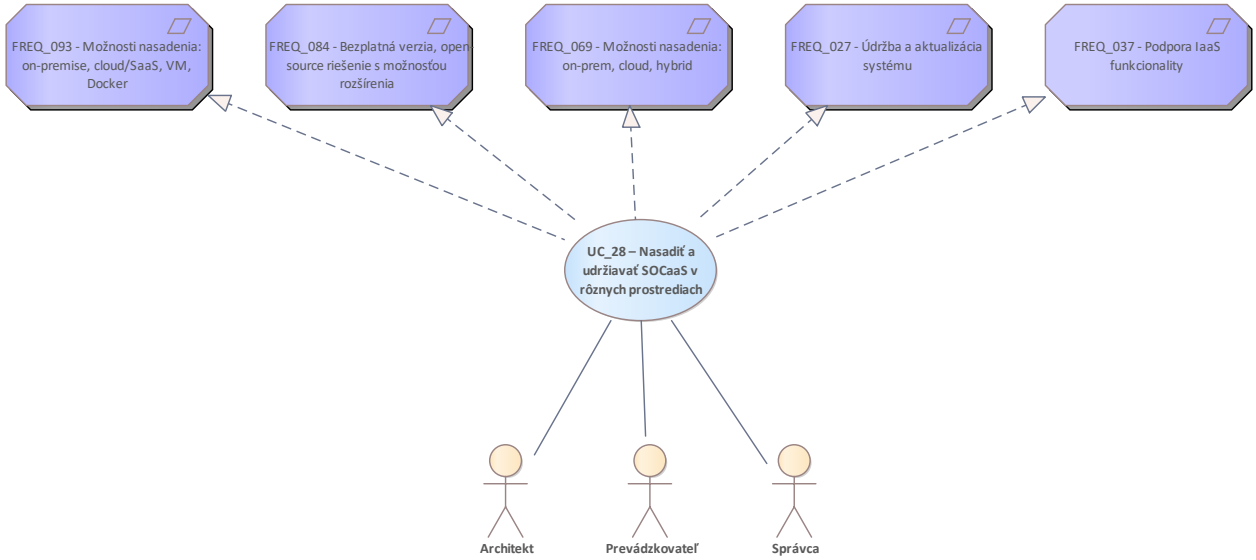
Krok	**Aktivita**
1	Discovery nájde aktívum, ktoré už v inventári existuje, ale s iným označením alebo parametrami; systém označí konflikt, Správca vyberie, či záznam zlúči, prepíše, alebo ponechá ako nové aktívum.

ALT_27_02 – Zlyhanie automatizovaného discovery	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Discovery úloha zlyhá (chybná autentifikácia, nedostupná sieť, chýbajúce oprávnenia); systém discovery zastaví, zaznamená detaily chyby a informuje Prevádzkovateľa, aby mohol upraviť konfiguráciu alebo spustiť discovery znovu.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_124 - Automatizovaný discovery assetov v sieti	Automatizovaný zber a aktualizácia údajov o aktívach zo siete a iných systémov. Automatizovaný discovery assetov v sieti (napr. SNMP, nmap, API z iných systémov)
FREQ_119 - Väzby medzi aktívami	Možnosť vizualizovať a spravovať prepojenia medzi komponentmi infraštruktúry. Väzby medzi aktívami (napr. server – služba – aplikácia)
FREQ_126 - Zaznamenávanie zmien na aktívach	Auditovateľnosť všetkých zmien pre forenznú a prevádzkovú transparentnosť. Zaznamenávanie zmien na aktívach (kto, kedy, čo zmenil)
FREQ_122 - Podpora API na správu aktív a integráciu	Možnosť spravovať a aktualizovať údaje o aktívach pomocou API. Podpora API (REST, GraphQL) na správu aktív a integráciu
FREQ_117 - Evidencia bezpečnostného stavu každého aktíva	Ukladanie informácií o zraniteľnostiach, patch úrovni a aktualizáciách systému. Evidencia bezpečnostného stavu každého aktíva (napr. OS verzie, posledná aktualizácia)

UC_28 – Nasadiť a udržiavať SOCaaS v rôznych prostrediach

UC_28 – Nasadiť a udržiavať SOCaaS v rôznych prostrediach

Prípad použitia	UC_28 – Nasadiť a udržiavať SOCaaS v rôznych prostrediach
Cieľ	UC_28 rieši nasadenie a technickú prevádzku SOCaaS platformy v rôznych prostrediach: - on-premise u zákazníka, v cloude, hybridne, - ako vlastné IaaS prostredie pre SOCaaS, - s jasnými pravidlami údržby, aktualizácií a monitoringu, - vrátane použitia open-source/bezplatnej edície ako základnej platformy. Je to technicko-prevádzkový UC, ktorý rozširuje prevádzku platformy (napr. UC o prevádzke SOCaaS) o multi-deployment / IaaS pohľad.

Vstupná podmienka	Architektúra SOCaaS riešenia je navrhnutá (topológia, moduly, integračné body).
Vstupná podmienka	Je k dispozícii infraštruktúra (on-prem, cloud alebo IaaS), v ktorej sa dá SOCaaS nasadiť.
Vstupná podmienka	Prevádzkovateľ má definované procesy na monitoring, údržbu a aktualizácie komponentov.
Výstupná podmienka	SOCaaS je nasadený v zvolenom prostredí (on-prem/cloud/hybrid/IaaS) a je monitorovaný.
Výstupná podmienka	Sú nastavené pravidlá údržby, aktualizácií a testovania zmien v samostatnom prostredí.
Výstupná podmienka	Platforma je pripravená škálovať sa podľa potrieb tenantov / zákazníkov.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Architekt spolu s Prevádzkovateľom rozhodne, či bude SOCaaS nasadený on-premise, v cloude alebo v hybridnom modeli.
2	Prevádzkovateľ pripraví cieľové prostredie – vytvorí potrebné virtuálne stroje, siete, úložiská a ďalšie zdroje v IaaS.
3	Prevádzkovateľ nainštaluje alebo nasadí SOCaaS komponenty v zvolenej forme (napr. VM, Docker kontajnery, cloud/SaaS inštancia).
4	Prevádzkovateľ nastaví centralizovaný monitoring funkčnosti modulov (zber metrik, health-checks, logovanie stavu).
5	Prevádzkovateľ vytvorí testovacie prostredie alebo staging inštanciu, kde sa budú overovať aktualizácie a zmeny konfigurácie.
6	Prevádzkovateľ definuje pravidlá údržby a aktualizácií – okná údržby, poradie nasadzovania zmien a postup rollbacku.
7	Správca alebo Prevádzkovateľ priebežne monitoruje stav nasadenia a podľa potreby pridáva ďalšie zdroje (VM, storage, sieťové prvky) na zabezpečenie výkonu a dostupnosti.

ALT_28_01 – Potreba zmeniť model nasadenia (on-prem → cloud alebo hybrid)	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Na základe rastu alebo požiadaviek zákazníka sa ukáže, že pôvodné on-prem nasadenie už nevyhovuje; Architekt navrhne prechod na cloud alebo hybridný model, Prevádzkovateľ pripraví nové prostredie a postupný presun komponentov tak, aby zostala zachovaná dostupnosť služby.

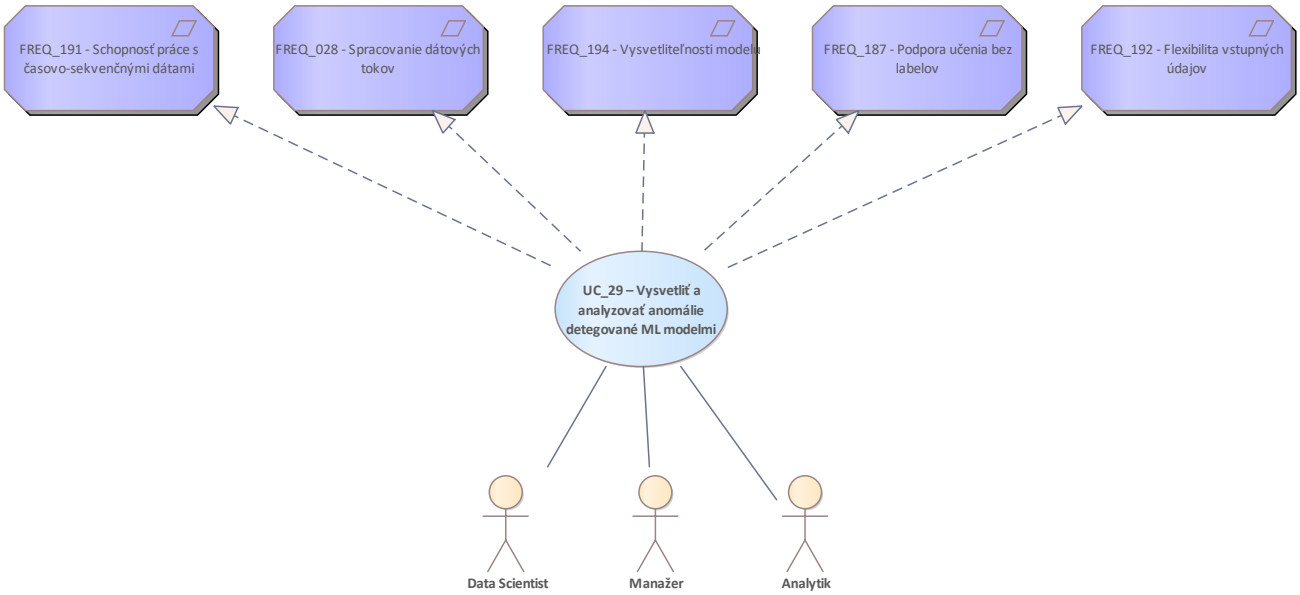
ALT_28_02 – Aktualizácia spôsobí problémy v produkčnom prostredí	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Po nasadení aktualizácie podľa krokov 5–6 sa zistí, že niektorý modul nefunguje správne; Prevádzkovateľ použije pripravený rollback postup, vráti sa na predošlú verziu a aktualizáciu najprv opraví a otestuje v staging prostredí pred ďalším pokusom.

Naviazané funkčné požiadavky

FREQ_084 - Bezplatná verzia, open-source riešenie s možnosťou rozšírenia	Dostupnosť základnej funkcionality bez licencie a možnosť rozšírenia. Bezplatná verzia, open-source riešenie s možnosťou rozšírenia
FREQ_069 - Možnosti nasadenia: on-prem, cloud, hybrid	Možnosť nasadenia riešenia v rôznych prostrediach vrátane lokálneho, cloudového alebo hybridného modelu. Možnosti nasadenia: on-prem, cloud, hybrid
FREQ_037 - Podpora IaaS funkcionality	Riešenie vyžaduje plnú funkcionalitu IaaS – správu virtuálnych strojov (VM), diskov, sietí, obrazov, snapshotov a samostatných zdrojov. Platforma musí podporovať vytváranie a správu rôznych typov inštancií, umožniť priradenie zdrojov podľa potreby tenantov a zároveň ponúknuť robustné API rozhranie pre programovateľný prístup. Schopnosť poskytovať kompletnú IaaS funkcionalitu je kľúčová pre zabezpečenie pružného a spoľahlivého prevádzkovania SOC ako služby.
FREQ_093 - Možnosti nasadenia: on-premise, cloud/SaaS, VM, Docker	Flexibilita inštalácie do rôznych prostredí. Možnosti nasadenia: on-premise, cloud/SaaS, VM, Docker
FREQ_027 - Údržba a aktualizácia systému	Riešenie musí zabezpečiť údržbu a aktualizáciu systému. Prevádzkový tím musí mať stanovené: • pravidlá pre aktualizácie komponentov • testovacie prostredie na overenie zmien • centralizovaný monitoring funkčnosti všetkých modulov

UC_29 – Vysvetliť a analyzovať anomálie detegované ML modelmi

UC_29 – Vysvetliť a analyzovať anomálie detegované ML modelmi

Prípad použitia	UC_29 – Vysvetliť a analyzovať anomálie detegované ML modelmi
Cieľ	UC_29 rieši, aby SOCaaS vedel zrozumiteľne vysvetliť anomálie detegované modelmi strojového učenia: - zobraziť kontext dátového toku (logy, metriky, sieťové toky), - ukázať časový priebeh signálov, ktoré viedli k anomálii, - pracovať s unsupervised modelmi (bez labelov), - a dať analytikovi interpretáciu „prečo to model označil“.

Vstupná podmienka	V SOCaaS sú nasadené ML modely na detekciu anomálií (UC_21) a generujú anomálne udalosti/alerty.
Vstupná podmienka	Dátové toky (logy, metriky, sieťové toky) sú spracovávané cez pipeline – validované, normalizované, obohatené a ukladané.

Vstupná podmienka	Používateľ (Analytik, Data Scientist) má prístup k modulu „ML anomálie a vysvetlenia“.
Výstupná podmienka	Pre vybranú anomáliu existuje vysvetlenie detekcie – v čase, nad relevantnými vstupmi a s textovým komentárom.
Výstupná podmienka	Analytik môže označiť výstup modelu (TP/FP) a doplniť komentár, ktorý sa využije ako spätná väzba pre modely.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Analytik otvorí modul „ML anomálie“ a vyberie konkrétnu anomáliu alebo incident, ktorý bol detegovaný ML modelom.
2	Systém načíta z dátového pipeline všetky súvisiace udalosti – logy, metriky a sieťové toky – ktoré prešli validáciou, normalizáciou, obohatením a boli priradené do správnych indexov a časových pečiatok.
3	Systém identifikuje, ktorý ML model anomáliu detegoval (supervised/unsupervised) a načíta jeho výstupy (skóre, prípadne členstvo v klustri).
4	Analytik spustí funkciu „vysvetliť detekciu“ a systém vygeneruje vysvetlenie – kľúčové signály, časové úseky a vlastnosti, ktoré najviac prispeli k rozhodnutiu modelu.
5	Systém zobrazí časový priebeh vybraných metrík a logových udalostí (time series) s vyznačením intervalu, v ktorom bola anomália detegovaná.
6	Systém zobrazí rozklad vstupov podľa typu (logy, metriky, tokové dáta) a ukáže, ktoré skupiny vstupov najviac ovplyvnili detekciu, vrátane prípadu, keď pochádzajú z rôznych zdrojov.
7	Analytik doplní vlastnú interpretáciu, označí detekciu ako „true positive“, „false positive“ alebo „nejasné“ a uloží spätnú väzbu; Data Scientist môže tieto označenia neskôr využiť pri dolaďovaní (aj unsupervised) modelov.

ALT_29_01 – Nedostatočné dáta na vysvetlenie anomálie	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pri pokuse o vysvetlenie systém zistí, že v zvolenom časovom úseku chýbajú niektoré logy alebo metriky (dáta neboli uložené alebo spracované); systém upozorní analytika na obmedzené vysvetlenie, zobrazí len dostupné dáta a označí vysvetlenie ako „neúplné“.

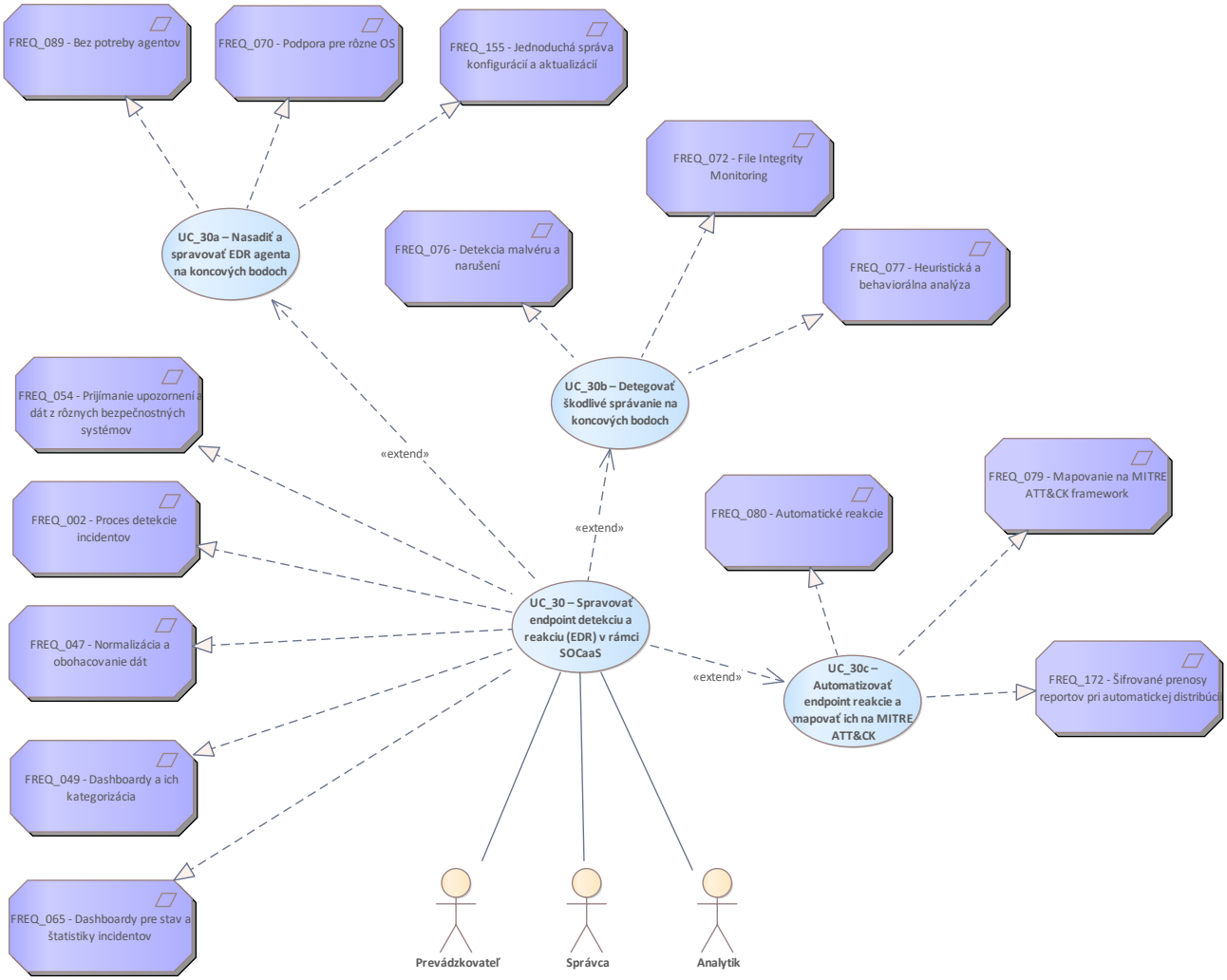
ALT_29_02 – Analytik pretrénuje dôveru v konkrétny model	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Analytik opakovane označí detegované anomálie z jedného modelu ako „false positive“; systém túto spätnú väzbu agreguje a zobrazí Data Scientistovi odporúčanie pre revíziu modelu (prípadne jeho nahradenie iným typom, vrátane zmeny prahu alebo architektúry).

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_194 - Vysvetliteľnosti modelu	Riešenie musí mať vysvetliteľný model (interpretability). Možnosť vysvetliť výstup detekcie analytikovi. Možnosť poskytnúť analytikovi zrozumiteľné vysvetlenie, prečo bola anomália detegovaná.
FREQ_191 - Schopnosť práce s časovo-sekvenčnými dátami	Riešenie musí byť schopné práce s časovo-sekvenčnými dátami. Vhodnosť pre dáta s časovým vývojom (napr. logy, sieťová prevádzka). Schopnosť zachytiť dočasné vzory a anomálie v časových radoch. Výhodou sú architektúry ako LSTM, Transformer.
FREQ_192 - Flexibilita vstupných údajov	Riešenie musí byť schopné zabezpečiť flexibilitu vstupných údajov (logy, metriky, tokové dáta). Koľko typov dát model zvládne bez potreby úpravy architektúry. Model musí vedieť pracovať so štruktúrovanými i neštruktúrovanými vstupmi – logy, metriky, sieťové toky.
FREQ_028 - Spracovanie dátových tokov	Riešenie musí zabezpečiť spracovanie dátových tokov. Hlavné úlohy spracovania dátových tokov sú: • Príjem logov a udalostí z viacerých heterogénnych zdrojov • Validácia, normalizácia a obohatenie dát • Priradenie časových pečiatok, identifikátorov a kategórií udalostí • Presmerovanie dát do vhodných indexov pre efektívnu analýzu

	• Odfiltrovanie redudantných alebo irelevantných údajov • Implementácia pipeline pravidiel a spracovateľských modulov
FREQ_187 - Podpora učenia bez labelov	Riešenie musí zabezpečiť podporu učenia bez labelov (unsupervised). Schopnosť učiť sa zo vstupných dát bez potreby anotácií. Nie všetky modely vyžadujú označené dáta. Unsupervised modely sú výhodné najmä pri veľkých množstvách nelabelovaných údajov.
UC_29 – Vysvetliť a analyzovať anomálie detegované ML modelmi	UC_29 rieši, aby SOCaaS vedel zrozumiteľne vysvetliť anomálie detegované modelmi strojového učenia: - zobraziť kontext dátového toku (logy, metriky, sieťové toky), - ukázať časový priebeh signálov, ktoré viedli k anomálii, - pracovať s unsupervised modelmi (bez labelov), - a dať analytikovi interpretáciu „prečo to model označil“.

UC_30 – Spravovať endpoint detekciu a reakciu (EDR) v rámci SOCaaS

UC_30 – Spravovať endpoint detekciu a reakciu (EDR) v rámci SOCaaS

Prípad použitia	UC_30 – Spravovať endpoint detekciu a reakciu (EDR) v rámci SOCaaS
Cieľ	UC_30 rieši, ako SOCaaS centrálne riadi EDR/XDR vrstvu: - prijíma alerty a logy z EDR/antivírus/OS nástrojov, - normalizuje a obohacuje ich, - zobrazuje stav incidentov na dashboardoch, - napája ich na celkový proces detekcie incidentov (UC_03) a reakcie (UC_07).

Vstupná podmienka	Na koncových bodoch zákazníka je nasadený EDR/AV/host-based senzor (alebo integračný agent).
Vstupná podmienka	SOCaaS má integračné konektory na zber logov a alertov z EDR a ďalších bezpečnostných nástrojov.
Vstupná podmienka	Sú definované základné korelačné pravidlá a heuristiky pre detekciu endpointových incidentov.
Výstupná podmienka	Alerty a logy z endpoint nástrojov sú prijaté, normalizované a obohatené a využité v detekcii incidentov.
Výstupná podmienka	Stav endpoint incidentov je prehľadne zobrazovaný na dashboardoch pre analytikov a manažment.
Výstupná podmienka	Endpoint incidenty sú napojené na automatizované reakcie (UC_07), ak je to povolené politikou.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Prevádzkovateľ nakonfiguruje integráciu EDR/AV nástroja so SOCaaS a definuje, ktoré typy alertov a logov sa majú odosielať.
2	Systém prijíma alerty a dáta z rôznych bezpečnostných nástrojov (EDR, AV, OS logy) a zaraďuje ich do jednotného pipeline spracovania.
3	Pipeline transformuje rôzne logy z endpointov do jednotného formátu, dopĺňa WHOIS/GEOIP a ďalší kontext a ukladá ich do vhodných indexov pre koreláciu.
4	Detekčný engine (UC_03) používa normalizované endpoint dáta v korelačných pravidlách a heuristike na identifikáciu potenciálnych incidentov.
5	Keď vznikne incident s pôvodom na koncovom bode, systém ho zobrazí na dashboardoch spolu s kontextom (host, používateľ, typ hrozby, časová os).
6	Analytik pracuje s endpoint incidentom priamo v SOCaaS – filtruje, triedi, drill-down do detailu logov a obohatenia, prípadne manuálne eskaluje alebo uzatvára.
7	Ak je pre daný typ incidentu definovaný playbook, SOCaaS vyvolá UC_07 a ponúkne automatizované alebo poloautomatizované reakcie (izolácia, karanténa, blokovanie).

ALT_30_01 – Neúplná alebo chybná integrácia EDR	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	EDR nástroj neodosiela všetky očakávané typy alertov alebo logov; systém upozorní Prevádzkovateľa, že z daného zdroja prichádzajú len čiastkové údaje, a odporučí skontrolovať konfiguráciu alebo oprávnenia.

ALT_30_02 – Prebytok endpoint alertov (alert fatigue)	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Po napojení EDR príde extrémne veľké množstvo alertov nízkej závažnosti; Analytik a Prevádzkovateľ upravia filtre, korelačné pravidlá a prahy tak, aby sa na dashboardoch zobrazovali len relevantné incidenty a zvyšok zostal ako nízko-prioritné udalosti v pozadí.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_049 - Dashboardy a ich kategorizácia	Vizualizácia údajov pomocou grafov, filtrov a widgetov. Dashboardy (vrátane interaktívnych) a ich kategorizácia
UC_30c – Automatizovať endpoint reakcie a mapovať ich na MITRE	UC_30c rieši automatizované/poloautomatizované reakcie na endpoint incidenty a ich mapovanie na MITRE ATT&CK:

ATT&CK	- izolácia zariadenia, karanténa súboru, blokovanie procesov, - prepojenie so SOAR playbookmi, - bezpečný prenos forenzných dát a reportov.
FREQ_065 - Dashboardy pre stav a štatistiky incidentov	Prehľadné zobrazenie stavu systému a prebiehajúcich incidentov. Dashboardy pre stav a štatistiky incidentov
UC_30b – Detegovať škodlivé správanie na koncových bodoch	UC_30b rieši samotnú detekciu malvéru, narušení a podozrivého správania na endpointoch: - FIM (File Integrity Monitoring), - detekciu malvéru, - heuristickú/behaviorálnu analýzu.
UC_30a – Nasadiť a spravovať EDR agenta na koncových bodoch	UC_30a rieši nasadenie a životný cyklus EDR agenta / senzora: - inštaláciu na rôzne OS, - aktualizácie a konfiguráciu, - prípadne využitie agentless režimu tam, kde agent nie je možný
FREQ_002 - Proces detekcie incidentov	Zabezpečiť proces detekcie incidentov – je zodpovedný za identifikáciu anomálií, vzorcov útokov a iných hrozieb prostredníctvom korelačných pravidiel a heuristických mechanizmov.
FREQ_047 - Normalizácia a obohacovanie dát	Transformácia rôznych logov do jednotného formátu a ich rozšírenie (napr. WHOIS, GEOIP). Normalizácia a obohacovanie dát
FREQ_054 - Prijímanie upozornení a dát z rôznych bezpečnostných systémov	Schopnosť prijímať alerty a dáta z rôznych bezpečnostných zdrojov (SIEM, EDR, CTI...). Prijímanie upozornení a dát z rôznych bezpečnostných systémov
Prípad použitia	UC_30a – Nasadiť a spravovať EDR agenta na koncových bodoch
Cieľ	UC_30a rieši nasadenie a životný cyklus EDR agenta / senzora: - inštaláciu na rôzne OS, - aktualizácie a konfiguráciu, - prípadne využitie agentless režimu tam, kde agent nie je možný

Vstupná podmienka	Je vybraný EDR/endpoint nástroj, ktorý bude použitý v SOCaaS.
Vstupná podmienka	Sú k dispozícii zoznamy koncových bodov a ich OS.
Výstupná podmienka	EDR agent je nasadený alebo nakonfigurovaný (aj v agentless režime) na relevantných koncových bodoch.
Výstupná podmienka	Konfigurácie a aktualizácie agentov sa spravujú centrálne bez zásahov do kódu.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Správca získa prehľad koncových bodov a ich operačných systémov, ktoré majú byť monitorované.
2	Prevádzkovateľ pripraví inštalačné balíčky alebo politiky pre nasadenie EDR agenta na podporované OS.
3	Správca nasadí agenta (alebo nakonfiguruje agentless pripojenie) na vybrané koncové body podľa politiky zákazníka.
4	Prevádzkovateľ centrálne nastaví konfiguráciu agentov – aké logy zbierať, aké moduly sú aktívne a ako často odosielať dáta.
5	Systém zabezpečí distribúciu aktualizácií agentov a konfigurácií bez potreby meniť kód alebo manuálne zasahovať na každom zariadení.

ALT_30a_01 - Agent nie je možné nainštalovať	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Na niektoré zariadenia (napr. špeciálne servery, OT zariadenia) nie je možné agenta nainštalovať; Prevádzkovateľ aktivuje agentless režim (napr. zber logov cez syslog, WMI, API) a označí tieto zariadenia v systéme ako „agentless“.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_070 - Podpora pre rôzne OS	Podpora pre inštaláciu a beh agenta na rôznych operačných systémoch. Podpora pre rôzne OS (Windows, Linux, macOS)
FREQ_155 - Jednoduchá správa konfigurácií a aktualizácií	Schopnosť spravovať platformu bez potreby zásahu do kódu. Jednoduchá správa konfigurácií a aktualizácií
FREQ_089 - Bez potreby agentov	Možnosť realizovať skeny bez nutnosti inštalovať agenta na zariadenia. Bez potreby agentov (agentless)
UC_30a – Nasadiť a spravovať EDR agenta na koncových bodoch	UC_30a rieši nasadenie a životný cyklus EDR agenta / senzora: - inštaláciu na rôzne OS, - aktualizácie a konfiguráciu, - prípadne využitie agentless režimu tam, kde agent nie je možný
Prípad použitia	UC_30b – Detegovať škodlivé správanie na koncových bodoch
Cieľ	UC_30b rieši samotnú detekciu malvéru, narušení a podozrivého správania na endpointoch: - FIM (File Integrity Monitoring), - detekciu malvéru, - heuristickú/behaviorálnu analýzu.

Vstupná podmienka	Na koncových bodoch beží EDR/agent (UC_30a).
Vstupná podmienka	Sú definované politiky, ktoré typy správania sa majú považovať za podozrivé.
Výstupná podmienka	Podozrivé správanie (malvér, narušenia, FIM udalosti) je detegované a mapované na incidenty v SOCaaS.

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	EDR agent monitoruje zmeny súborov, procesov a systémových volaní na koncovom bode.
2	Pri podozrivej zmene súboru (napr. systémový binár, kritická konfigurácia) vytvorí FIM udalosť a odošle ju do SOCaaS.
3	EDR engine analyzuje správanie procesov a pamäte, aby identifikoval znaky malvéru alebo narušenia bezpečnosti.
4	Heuristické a behaviorálne pravidlá (prípadne modely) vyhodnotia kombináciu udalostí a určia, či ide o podozrivú aktivitu.
5	Pri prekročení prahov alebo zodpovedajúcom vzore EDR vytvorí alert, ktorý je následne spracovaný v UC_30/UC_03 ako incident alebo kandidát na incident.

ALT_30b_01 - Podozrivé správanie bez jednoznačného verdiktu	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Heuristika vyhodnotí aktivitu ako podozrivú, ale nie dostatočne silnú na automatickú klasifikáciu; EDR odošle „low confidence“ alert, ktorý je na dashboarde zobrazený ako nízko prioritná udalosť na manuálne posúdenie analytikom.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_077 - Heuristická a behaviorálna analýza	Založenie detekcie na správaní a heuristike namiesto len signatúr. Heuristická a behaviorálna analýza
FREQ_072 - File Integrity Monitoring	Detekcia zmeny súborov v reálnom čase pre účely forenznej analýzy a integrity. File Integrity Monitoring (FIM)
FREQ_076 - Detekcia malvéru a narušení	Identifikácia škodlivého softvéru a incidentov narušenia bezpečnosti. Detekcia malvéru a narušení
UC_30b – Detegovať škodlivé správanie na koncových bodoch	UC_30b rieši samotnú detekciu malvéru, narušení a podozrivého správania na endpointoch: - FIM (File Integrity Monitoring), - detekciu malvéru, - heuristickú/behaviorálnu analýzu.

Prípad použitia	UC_30c – Automatizovať endpoint reakcie a mapovať ich na MITRE ATT&CK
Cieľ	UC_30c rieši automatizované/poloautomatizované reakcie na endpoint incidenty a ich mapovanie na MITRE ATT&CK: - izolácia zariadenia, karanténa súboru, blokovanie procesov, - prepojenie so SOAR playbookmi, - bezpečný prenos forenzných dát a reportov.

Vstupná podmienka	Pre endpoint typy incidentov sú definované playbooky reakcie (UC_07).
Vstupná podmienka	EDR nástroj podporuje automatické akcie na koncových bodoch (izolácia, karanténa, blokovanie).
Vstupná podmienka	SOCaaS má mapovanie aktivít na MITRE ATT&CK.
Výstupná podmienka	Endpoint incidenty sú mapované na ATT&CK TTP a použité v reportoch a CTI.
Výstupná podmienka	Automatizované reakcie sú vykonané bezpečne a auditovateľne, vrátane bezpečného prenosu reportov a forenzných dát.

Basic Path	Basic Path

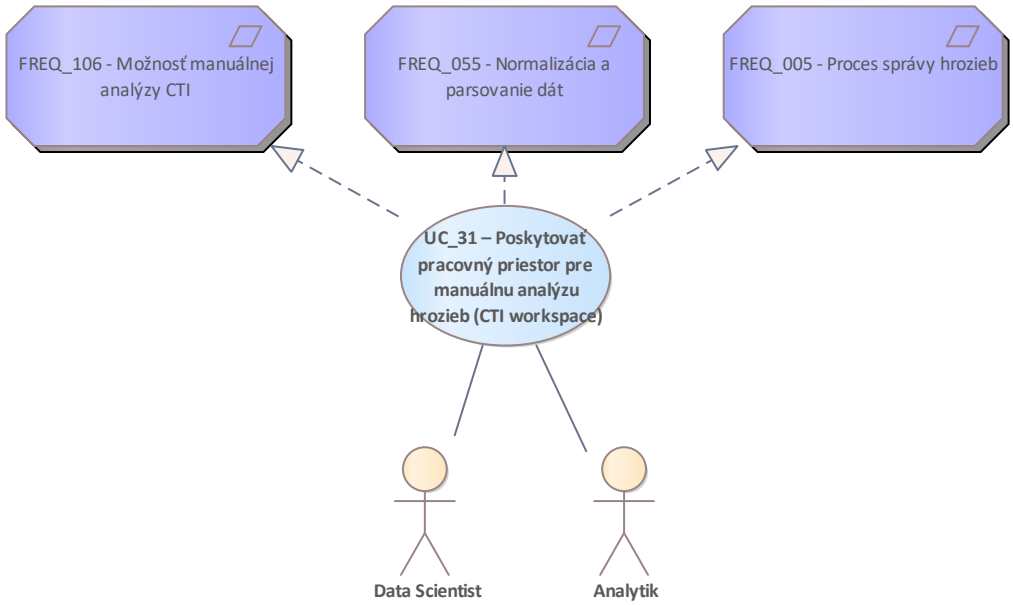
Krok	**Aktivita**
1	Analytik alebo systém identifikuje endpoint incident, pri ktorom je vhodná automatizovaná reakcia (napr. malvér na koncovej stanici).
2	SOCaaS priradí incidentu relevantné MITRE ATT&CK techniky a zobrazuje ich v detaile incidentu.
3	Analytik spustí playbook alebo systém automaticky vyhodnotí podmienky a vykoná akciu (izolácia zariadenia, karanténa súboru, zablokovanie procesu).
4	EDR odošle potvrdenie o výsledku akcie späť do SOCaaS, kde sa aktualizuje stav incidentu a zaznamenajú sa vykonané kroky.
5	Systém vygeneruje súhrnný report o priebehu incidentu a vykonaných reakciách a bezpečne ho odošle cez šifrovaný kanál (napr. manažérovi alebo zákazníkovi).

ALT_30c_01 - Automatizovaná reakcia je zablokovaná politikou	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Manažér nastavil politiku, že na kritických serveroch nie je dovolená plne automatická izolácia; pri takom incidente SOCaaS ponúkne len „poloautomatickú“ akciu vyžadujúcu explicitné potvrdenie analytikom.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_172 - Šifrované prenosy reportov pri automatickej distribúcii	Bezpečný prenos citlivých dát cez šifrované kanály. Šifrované prenosy reportov pri automatickej distribúcii
FREQ_079 - Mapovanie na MITRE ATT&CK framework	Zaradenie detegovaných aktivít a techník do rámca MITRE ATT&CK pre účely TTP analýz. Mapovanie na MITRE ATT&CK framework
FREQ_080 - Automatické reakcie	Automatická reakcia na incidenty, ako je izolácia koncového bodu alebo karanténa súborov. Automatické reakcie (napr. izolácia zariadenia, karanténa súboru)
UC_30c – Automatizovať endpoint reakcie a mapovať ich na MITRE ATT&CK	UC_30c rieši automatizované/poloautomatizované reakcie na endpoint incidenty a ich mapovanie na MITRE ATT&CK: - izolácia zariadenia, karanténa súboru, blokovanie procesov, - prepojenie so SOAR playbookmi, - bezpečný prenos forenzných dát a reportov.

UC_31 – Poskytovať pracovný priestor pre manuálnu analýzu hrozieb (CTI workspace)

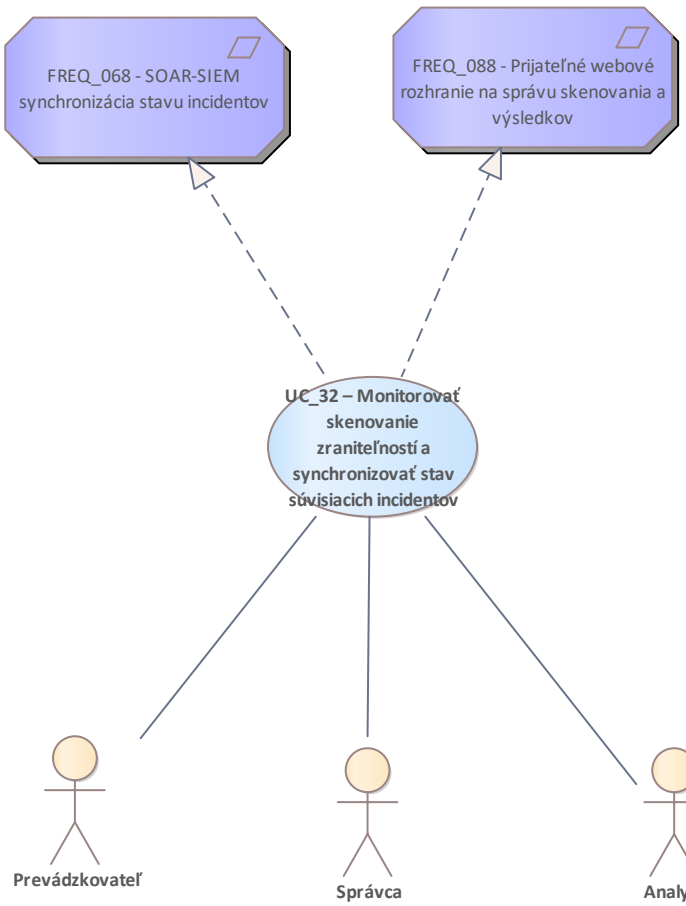
UC_31 – Poskytovať pracovný priestor pre manuálnu analýzu hrozieb (CTI workspace)

Prípad použitia	UC_31 – Poskytovať pracovný priestor pre manuálnu analýzu hrozieb (CTI workspace)
Cieľ	UC_31 rieši, aby SOCaaS poskytoval dedikovaný pracovný priestor pre manuálnu analýzu hrozieb (CTI): - analytik si vie otvoriť konkrétnu hrozbu, IOC alebo kampaň, - vidí znormalizované dáta z viacerých CTI zdrojov, - má nástroje na ručné skúmanie, filtrovanie a dopĺňanie komentárov.

Vstupná podmienka	CTI pipeline je funkčná (UC_25) – CTI dáta sú stiahnuté a technicky spracované.	
Vstupná podmienka	Používateľ má rolu, ktorá mu umožňuje pracovať s CTI dátami (čítanie, komentáre, označenia).	
Výstupná podmienka	Pre vybrané hrozby / IOC existujú ručne doplnené analýzy a komentáre od analytika.	
Výstupná podmienka	Výsledky manuálnej analýzy sú uložené tak, aby ich bolo možné použiť v incidentoch, hunting prípadoch a ďalšom CTI spracovaní.	
Basic Path		Basic Path
Krok	**Aktivita**	
1	Analytik otvorí modul „CTI workspace“ a vyhľadá hrozbu, IOC alebo kampaň, ktorú chce analyzovať.	
2	Systém načíta z CTI úložísk všetky dostupné informácie o danej hrozbe – IOC, popisy, zdrojové feedy – a zobrazí ich v jednotnom, normalizovanom formáte.	
3	Analytik použije dostupné nástroje (filtrovanie, pivotovanie na IOC, prepojenie na incidenty a logy) na ručné preskúmanie dát a kontextu hrozby.	
4	Analytik doplní vlastné komentáre, hodnotenie relevancie, odporúčania a prípadne označí hrozbu pre konkrétnych zákazníkov/segmenty.	
5	Systém uloží výsledok manuálnej analýzy ako súčasť CTI záznamu a sprístupní ho v súvisiacich incidentoch, hunting prípadoch a reportoch.	
ALT_31_01 – CTI dáta pre hrozbu sú neúplné alebo nekonzistentné		Alternate

Krok	Aktivita
1	Analytik v kroku 2 zistí, že informácie o hrozbe z rôznych zdrojov si odporujú alebo sú neúplné; označí záznam ako „vyžaduje doplnenie“, doplní manuálne poznámky a CTI špecialista neskôr upraví zdroje alebo scoring.
ALT_31_02 – Analytik otvorí CTI workspace priamo z incidentu	Alternate
Krok	**Aktivita**
1	Pri vyšetrovaní incidentu v UC_06 klikne na prepojenú hrozbu/IOC; systém otvorí CTI workspace už predfiltrovaný na relevantné IOC a kampaň, aby analytik nemusel manuálne vyhľadávať.
Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_005 - Proces správy hrozieb	Zabezpečiť proces správy hrozieb (Threat Intelligence) – umožňuje systematickú prácu s informáciami o hrozbách.
FREQ_055 - Normalizácia a parsovanie dát	Transformácia vstupných dát do štandardizovaného formátu pre ďalšie spracovanie. Normalizácia a parsovanie dát
FREQ_106 - Možnosť manuálnej analýzy CTI	Rozhranie a nástroje pre bezpečnostných analytikov na ručné skúmanie dát. Možnosť manuálnej analýzy CTI

UC_32 – Monitorovať skenovanie zraniteľností a synchronizovať stav súvisiacich incidentov

UC_32 – Monitorovať skenovanie zraniteľností a synchronizovať stav súvisiacich incidentov

Prípad použitia	UC_32 – Monitorovať skenovanie zraniteľností a synchronizovať stav súvisiacich incidentov
Cieľ	UC_32 rieši operatívny pohľad na skenovanie zraniteľností a súvisiace incidenty: - poskytuje webové rozhranie na správu skenov a výsledkov (nad funkciami z UC_23), - zobrazuje, ktoré nálezy boli už prekonvertované na incidenty, - a zabezpečuje synchronizáciu stavu incidentov medzi SIEM a SOAR, aby mali analytici všade konzistentný stav.

Vstupná podmienka	Skenovanie zraniteľností je technicky nastavené a beží podľa UC_23.
Vstupná podmienka	Existuje integračné napojenie medzi SIEM a SOAR (podľa UC_24).
Vstupná podmienka	Používateľ má oprávnenie pristupovať k modulu „Skenovanie a incidenty“.
Výstupná podmienka	Používatelia majú k dispozícii prehľadné webové rozhranie, cez ktoré vidia skeny, ich stav a výsledky.
Výstupná podmienka	Nálezy zo skenovania, ktoré sú spracované ako incidenty, majú synchronizovaný stav medzi SIEM a SOAR (napr. „open / in progress / resolved“).

Basic Path	Basic Path

Krok	**Aktivita**
1	Analytik alebo Správca otvorí modul „Skenovanie a incidenty“ vo webovom rozhraní SOCaaS a vidí prehľad spustených a plánovaných skenov.
2	Používateľ si vyberie konkrétny sken a zobrazí detail – rozsah, čas spustenia, stav, počet nájdených zraniteľností a základné štatistiky.
3	V tom istom rozhraní si používateľ zobrazí zoznam nálezov skenovania, pričom každý nález je prepojený na svoj aktuálny stav (nový, v riešení, uzatvorený) a informáciu, či k nemu už existuje incident v SIEM/SOAR.
4	Systém zobrazuje, pre ktoré nálezy bol vytvorený incident v SOAR a automaticky overuje, aký stav má tento incident v SIEM (napr. „open“, „assigned“, „resolved“).
5	Pri zmene stavu incidentu v SOAR (napr. po vykonaní playbooku) modul UC_32 cez integračnú vrstvu aktualizuje stav incidentu aj v SIEM, aby mali analytici a manažment všade konzistentnú informáciu.
6	Analytik môže z GUI filtrovať nálezy podľa stavu incidentu (napr. „kritické nálezy bez incidentu“ alebo „incidenty v riešení“) a tým prioritizovať ďalšie kroky.

ALT_32_01 – Incident v SOAR existuje, ale SIEM stav nepozná	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pri kroku 4 systém zistí, že v SOAR existuje incident nad konkrétnym nálezom, ale v SIEM sa nenachádza korešpondujúci záznam (napr. integračná chyba alebo historický incident); systém nález označí ako „nekonzistentný“ a upozorní Prevádzkovateľa, aby skontroloval integračné pravidlá alebo manuálne zarovnal incidenty.

ALT_32_02 – Webové rozhranie nedokáže zobraziť časť skenov alebo výsledkov	Alternate

Krok	**Aktivita**
1	Pri načítaní prehľadu v kroku 1 alebo 2 dôjde k chybe v API (napr. skener nedostupný); UI zobrazí upozornenie, ktoré skeny/výsledky sa nepodarilo načítať, a ponechá zvyšok prehľadu funkčný, pričom umožní neskoršie obnovenie zobrazenia.

Naviazané funkčné požiadavky	
FREQ_088 - Prijateľné webové rozhranie na správu skenovania a výsledkov	Použiteľnosť GUI pre správu skenov a výsledkov. Prijateľné webové rozhranie na správu skenovania a výsledkov
FREQ_068 - SOAR-SIEM synchronizácia stavu incidentov	Prepojenie stavu incidentov medzi SIEM a SOAR pre aktuálnu viditeľnosť. SOAR-SIEM synchronizácia stavu incidentov

5 Dátová architektúra

Dátová architektúra riešenia predstavuje návrh logickej štruktúry údajov, ich životného cyklu, vzájomných väzieb a princípov správy dát v prostredí multitenantnej platformy SOCaaS. Jej cieľom je zabezpečiť, aby údaje potrebné pre monitoring, detekciu, koreláciu, správu incidentov, správu aktív, riadenie zraniteľností, threat intelligence, ML/AI funkcionality, audit a reporting boli ukladané konzistentne, bezpečne, auditovateľne a spôsobom podporujúcim škálovanie služby pre viacerých zákazníkov.

Navrhovaná dátová architektúra rešpektuje charakter riešenia ako otvorenej cloudovej služby s viacerými tenantmi. Zároveň zohľadňuje potrebu oddelenia zákazníckych dát, riadenia prístupových oprávnení, správy životného cyklu incidentov a pravidiel detekcie, uchovávania logov a auditných stôp, ako aj napojenia na ďalšie bezpečnostné domény, napríklad EDR/XDR, skenovanie zraniteľností, CTI alebo ML modely.

Ciele a princípy dátovej architektúry

Dátová architektúra riešenia je navrhnutá podľa nasledujúcich princípov:

- Oddelenie tenantov a bezpečnosť dát.

Každá zákaznícka organizácia predstavuje samostatný tenant. Údaje tenantov musia byť logicky oddelené na úrovni databázových záznamov, indexov, objektových úložísk, auditných záznamov aj reportovacích výstupov. Všetky dátové objekty preto obsahujú väzbu na tenant, prípadne na tím alebo organizačnú jednotku v rámci tenanta. Tento princíp je kľúčový pre správu organizácií, tímov, prípadov a používateľských oprávnení.

- Jednotný referenčný model bezpečnostných dát.

Údaje prichádzajúce z rôznych zdrojov, napríklad SIEM, EDR, skenerov zraniteľností, CTI feedov alebo ML komponentov, musia byť po ingestovaní normalizované do jednotného logického modelu. To umožní koreláciu udalostí, prepájanie incidentov s aktívami, väzbu IOC na incidenty, ako aj konzistentné reportovanie a audit.

- Auditovateľnosť a dohľadateľnosť.

Všetky významné operácie nad dátami musia byť spätne dohľadateľné. To zahŕňa nielen samotné bezpečnostné dáta, ale aj administratívne zmeny, zmeny pravidiel, zmeny na aktívach, nasadzovanie modelov, distribúciu IOC a manipuláciu s incidentmi. Dátový model preto obsahuje samostatnú oblasť auditných záznamov a histórie zmien.

- Podpora životného cyklu dát.

Riešenie rozlišuje viacero typov dát s odlišnou hodnotou a retenčnými pravidlami: konfiguračné dáta, prevádzkové udalosti, alerty, incidenty, dôkazy, CTI objekty, nálezy zraniteľností, tréningové datasety, výsledky modelov a reporty. Každá skupina dát má vlastný životný cyklus, pravidlá uchovávania, archivácie a mazania.

- Podpora výkonu a škálovania.

Architektúra musí oddeliť vysokobjemové dátové toky od referenčných a konfiguračných dát. Prevádzkové logy, telemetria a alerty sú objemovo aj časovo citlivé dáta, kým tenanti, roly, pravidlá, incidenty či aktíva sú referenčné doménové objekty. Z tohto dôvodu sa navrhuje kombinácia viacerých úložných mechanizmov podľa charakteru dát.

Dátové domény riešenia

Navrhovaná dátová architektúra je rozdelená do niekoľkých hlavných dátových domén.

Organizačná a prístupová doména

Táto doména pokrýva správu tenantov, organizácií, tímov, používateľov, rolí a oprávnení. Zabezpečuje, aby bolo možné jednoznačne určiť, ktorý používateľ patrí do akej organizácie, aké má oprávnenia, ku ktorým objektom má prístup a aké akcie môže vykonávať. Súčasťou tejto domény sú aj vlastné používateľské

atribúty, väzby na tímy a audit zmien v prístupových právach. Táto doména je základom multitenancie a RBAC modelu.

Doména aktív a prostredia zákazníka

Táto doména obsahuje inventár aktív zákazníka a ich technický a bezpečnostný kontext. Evidujú sa tu servery, pracovné stanice, aplikácie, siete, cloudové služby, identity, endpointy a ďalšie chránené objekty. Okrem samotného zoznamu aktív sa evidujú aj ich typy, kritickosť, vlastníci, technické identifikátory, životný cyklus a vzťahy medzi aktívami. Rozšírením tejto domény je bezpečnostný stav aktív, ktorý zahŕňa patch level, väzbu na zraniteľnosti, posledné zmeny a topológiu závislostí medzi aktívami.

Doména bezpečnostných udalostí, alertov a detekcie

Táto doména predstavuje jadro prevádzkového monitoringu. Obsahuje prijaté udalosti, ich normalizované formy, obohatené záznamy, výsledné alerty, korelačné záznamy a metaúdaje o zdroji, čase, závažnosti a väzbách na aktíva alebo tenantov. Súčasťou domény je aj evidencia detekčných pravidiel, korelačných pravidiel, ich verzií, stavov, testovacích behov a nasadení. Model musí podporovať pravidlá založené na IOC, anomáliách, prahových hodnotách aj reťazení udalostí v čase.

Doména incidentov a prípadov

Doména incidentov pokrýva celý životný cyklus bezpečnostného incidentu od jeho založenia až po uzatvorenie. Eviduje sa tu incident ako hlavný prípad, jeho kategória, priorita, stav, vlastník, časová os, väzba na alerty, dôkazy, úlohy, komentáre, rozhodnutia a výsledok riešenia. Doména zároveň obsahuje štruktúru prípadov definovanú na úrovni tenanta, šablóny incidentov, typy prípadov, kategórie a pravidlá ich zdieľania medzi tímami alebo partnermi. Cieľom je zabezpečiť jednotné a auditovateľné riadenie incidentov.

Doména uchovávania, ochrany a auditu dát

Táto doména zabezpečuje správu retenčných pravidiel, šifrovania, archivácie a auditných záznamov. Evidujú sa tu politiky uchovávania podľa typu dát a zdroja, história prístupov, zmeny v konfigurácii, administratívne zásahy, audit trail analytikov a prevádzkových používateľov. Doména je nevyhnutná pre forenznú analýzu, kontrolu súladu a podporu interných aj externých auditov.

Doména zraniteľností a bezpečnostných nálezov

Táto doména pokrýva výsledky skenovania zraniteľností a ich väzbu na aktíva, siete a remediation workflow. Evidujú sa tu skenovacie profily, behy skenovania, nálezy, identifikátory CPE/CVE, CVSS skóre, stav riešenia a väzba na incidenty alebo tickety. Dátový model musí umožniť identifikovať, ktoré aktíva sú zasiahnuté, aká je závažnosť nálezu a či bol nález odovzdaný na nápravu.

Doména threat intelligence

Doména CTI pokrýva externé aj interné zdroje spravodajstva o hrozbách, ich spracovanie a distribúciu do detekcie a incident managementu. Evidujú sa tu CTI feedy, indikátory kompromitácie, TTP, scoring, priorita, dôveryhodnosť zdroja, obohatenie, mapovanie na incidenty a audit distribúcie do ďalších nástrojov. Dátový model musí podporovať agregáciu IOC z viacerých zdrojov, deduplikáciu a väzbu na historické incidenty, logy a detekčné pravidlá.

Doména ML/AI a vysvetľovania modelov

Táto doména pokrýva životný cyklus modelov strojového učenia používaných pri detekcii anomálií a incidentov. Evidujú sa tu datasety, tréningové a validačné behy, parametre modelu, verzie, metriky kvality, robustnosť voči driftu, nasadenia modelov a výsledky inferencie. Samostatnou časťou sú vysvetlenia modelových výstupov, teda prečo bol konkrétny tok alebo udalosť označená ako anomália, aké vstupné signály k tomu viedli a aký bol kontext.

Doména endpointovej telemetrie

Táto doména obsahuje alerty, logy a stavové údaje z endpointových nástrojov, napríklad EDR, antivírusu alebo host-based senzorov. Údaje sú po ingestovaní normalizované a prepájané s incidentmi, pravidlami a aktívami. Cieľom je umožniť jednotný pohľad na endpointové udalosti spolu s ostatnými bezpečnostnými dátami v SOCaaS.

Doména reportovania a exportov

Doména reportovania zahŕňa reporty, dashboardy, ich šablóny, exportné úlohy, archív výstupov, distribučné kanály a audit prístupu k reportom. Evidujú sa tu aj parametre časových období, použité filtre, typy metrík a väzba na tenantov alebo roly. Účelom je zabezpečiť opakovateľný, auditovateľný a personalizovaný reporting.

Návrh logického dátového modelu

Z pohľadu logického modelu sú najdôležitejšie nasledujúce väzby:

- Tenant je nadradený objekt pre používateľov, tímy, aktíva, incidenty, reporty, lokálne pravidlá a politiky uchovávania.
- Používateľ je priradený k jednej alebo viacerým rolám a môže byť členom jedného alebo viacerých tímov.
- Aktívum patrí tenantovi, má definovaný typ, vlastníka, kritickosť a môže mať väzby na iné aktíva.
- Bezpečnostná udalosť vzniká zo zdroja telemetrie a môže byť naviazaná na aktívum, identitu alebo endpoint.
- Alert vzniká na základe jedného alebo viacerých pravidiel, prípadne ML modelu, a môže viesť k založeniu incidentu.
- Incident agreguje alerty, dôkazy, komentáre, úlohy, časové stopy, väzby na aktíva, IOC a remediation kroky.
- Detekčné pravidlo môže byť nasadené globálne alebo pre vybraných tenantov a je verzované.
- CTI objekt / IOC môže byť naviazaný na pravidlá, alerty, incidenty a aktíva.
- Nález zraniteľnosti je viazaný na aktívum alebo skupinu aktív a môže vytvoriť alebo obohatiť incident či ticket.
- ML model používa dátové sety a produkuje výsledky inferencie a vysvetlenia, ktoré sa môžu premietnuť do alertov alebo incidentov.

Kľúčové entity dátového modelu

Entita	Účel entity	Príklady kľúčových atribútov
Tenant	Reprezentuje zákaznícku organizáciu alebo logicky oddelený priestor služby	tenant_id, názov, stav, typ organizácie, retenčný profil
Team	Reprezentuje interný alebo zákaznícky tím	team_id, tenant_id, názov, typ tímu, owner
User	Evidencia používateľov platformy	user_id, tenant_id, meno, e-mail, stav účtu, MFA stav
Role	Definícia roly v RBAC modeli	role_id, názov, popis, scope
UserRoleAssignment	Väzba používateľa na rolu	assignment_id, user_id, role_id, tenant_id, platnosť
Asset	Evidencia chránených aktív	asset_id, tenant_id, názov, typ, kritickosť, vlastník, stav životného cyklu
AssetRelationship	Väzby medzi aktívami	relation_id, source_asset_id, target_asset_id, typ väzby
Event	Normalizovaná bezpečnostná udalosť	event_id, tenant_id, source_type, timestamp, severity, asset_id, raw_ref
Alert	Výsledok detekcie nad udalosťami	alert_id, tenant_id, rule_id/model_id, severity, status, asset_id
DetectionRule	Detekčné alebo korelačné pravidlo	rule_id, verzia, typ pravidla, stav, owner, mitre_mapping
DetectionPackage	Balík pravidiel a detekčného obsahu	package_id, názov, verzia, scope, stav nasadenia

Incident	Hlavný prípad bezpečnostného incidentu	incident_id, tenant_id, typ, kategória, priorita, stav, vlastník
Evidence	Dôkazy a artefakty v incidente	evidence_id, incident_id, typ dôkazu, umiestnenie, hash, timestamp
AuditLog	Auditná stopa operácií	audit_id, actor_id, tenant_id, objekt, akcia, timestamp, výsledok
RetentionPolicy	Politika uchovávania dát	policy_id, typ dát, tenant_id/scope, doba uchovávania, archivačný režim
VulnerabilityFinding	Nález zo skenovania zraniteľností	finding_id, asset_id, cve, cvss, severity, stav riešenia
ScanJob	Beh skenovania zraniteľností	scan_id, profil, rozsah, čas spustenia, stav, vykonávací uzol
CTISource	Zdroj threat intelligence	source_id, názov, typ zdroja, dôveryhodnosť, periodicita
IOC	Indikátor kompromitácie	ioc_id, typ, hodnota, severity, confidence, source_id, platnosť
TTPMapping	Väzba na taktiky a techniky útočníka	mapping_id, ioc_id/rule_id, framework, tactic, technique
MLModel	Evidencia modelu strojového učenia	model_id, názov, verzia, typ, stav, dátum nasadenia
Dataset	Dataset použitý pre tréning alebo validáciu	dataset_id, zdroj, obdobie, label_info, tenant_scope
ModelEvaluation	Výsledky vyhodnotenia modelu	evaluation_id, model_id, fp, fn, presnosť, recall, drift_score
PredictionExplanation	Vysvetlenie modelového výstupu	explanation_id, model_id, alert_id/event_id, top_features, summary
ReportDefinition	Definícia reportu alebo dashboardu	report_id, tenant_id, názov, typ, šablóna, access_scope
ReportExport	Vygenerovaný export reportu	export_id, report_id, formát, čas, príjemca, archivované_umiestnenie

Návrh fyzického uloženia dát

Z pohľadu fyzického uloženia sa navrhuje rozdeliť dáta do viacerých vrstiev podľa ich charakteru:

Relačné úložisko bude použité pre referenčné a konfiguračné dáta, teda tenantov, používateľov, roly, tímy, aktíva, pravidlá, incidenty, politiky, reporty a auditné záznamy. Tento typ dát vyžaduje transakčnú konzistenciu, referenčnú integritu a podporu pre komplexné filtre a väzby.

Indexačné alebo analytické úložisko bude použité pre bezpečnostné udalosti, alerty, endpointovú telemetriu a ďalšie vysokobjemové časové záznamy. Táto vrstva musí podporovať rýchle vyhľadávanie, agregácie, filtrovanie podľa času a tenant scoping.

Objektové úložisko bude použité pre surové logy, archívne dáta, dôkazy, exporty reportov, modelové artefakty a väčšie datasety pre ML tréning.

Voliteľný grafový model alebo grafová reprezentácia môže byť použitá pre vzťahy medzi aktívami, závislosti služieb, šírenie incidentov, mapovanie TTP a obohatenú analýzu dopadov.

Takéto rozdelenie umožní oddeliť vysokoobjemové prevádzkové dáta od master dát a zároveň podporí výkon, škálovateľnosť a jednoduchšie retenčné politiky.

Kľúčové pravidlá dátovej integrity a bezpečnosti

Pri implementácii dátovej architektúry musia byť dodržané najmä tieto pravidlá:

- každý dátový objekt musí mať jednoznačný identifikátor,
- objekty viazané na zákazníka musia obsahovať väzbu na tenant,
- všetky zmeny nad referenčnými a bezpečnostne významnými objektmi musia byť auditované,
- citlivé dáta musia byť chránené pri prenose aj pri uložení,
- retenčné pravidlá musia byť definované podľa typu dát a regulačných požiadaviek,
- incident, alert, aktívum, IOC a nález zraniteľnosti musia byť navzájom prepájateľné,
- nasadenia pravidiel a modelov musia byť verzované a spätne dohľadateľné,
- reporty a exporty musia rešpektovať prístupový model a scope tenantov.

6 Aplikačná architektúra

Aplikačná architektúra riešenia predstavuje logický návrh aplikačných služieb, komponentov a ich vzájomných väzieb, ktoré zabezpečujú funkcionalitu navrhovanej platformy SOCaaS. Jej účelom je poskytnúť ucelený pohľad na aplikačnú vrstvu riešenia, a to najmä z hľadiska rozdelenia zodpovedností medzi jednotlivé komponenty, ich funkčného zamerania a spôsobu, akým spoločne podporujú hlavné procesy bezpečnostného dohľadu, detekcie, vyhodnocovania a riešenia bezpečnostných udalostí a incidentov. Architektúra vychádza z modelu spracovaného v nástroji EA, pričom popisy jednotlivých objektov sú odvodené z poznámok priradených k modelovaným prvkom.

Navrhovaná aplikačná architektúra reflektuje charakter riešenia ako multitenantnej služby operačného centra kybernetickej bezpečnosti. Z pohľadu aplikačnej vrstvy pokrýva najmä oblasti zberu a korelácie bezpečnostných udalostí, automatizácie reakcie, správy incidentov, threat intelligence, správy aktív, riadenia zraniteľností, reportovania a podpory znalostného manažmentu SOC tímu. Takto definovaná aplikačná vrstva súčasne vytvára predpoklad pre podporu kľúčových prípadov použitia, ako sú monitorovanie bezpečnostných udalostí, správa detekčných pravidiel, eskalácia a riešenie incidentov, správa threat intelligence, správa aktív, riadenie zraniteľností, export reportov a správa používateľov, rolí a organizácií v rámci SOCaaS platformy.

Aplikačná architektúra je v dokumente prezentovaná ako vysokonávrhový zoznam aplikačných komponentov riešenia. Diagram aplikačných pohľadov zobrazuje hlavné komponenty, ktoré spolu tvoria funkčný základ platformy. Z dostupného modelu vyplýva, že jadro riešenia tvoria najmä komponenty SIEM, SOAR, CTI, EDR/XDR, analytický a automatizačný engine, evidencia a správa incidentov, tiketovací systém, manažovanie kybernetických bezpečnostných incidentov, inventarizácia aktív, skener zraniteľností, reportovanie a znalostný portál pre SOC tím. Diagram tak nepredstavuje detailný návrh interných integračných tokov, ale predovšetkým prehľad hlavných aplikačných stavebných blokov riešenia.

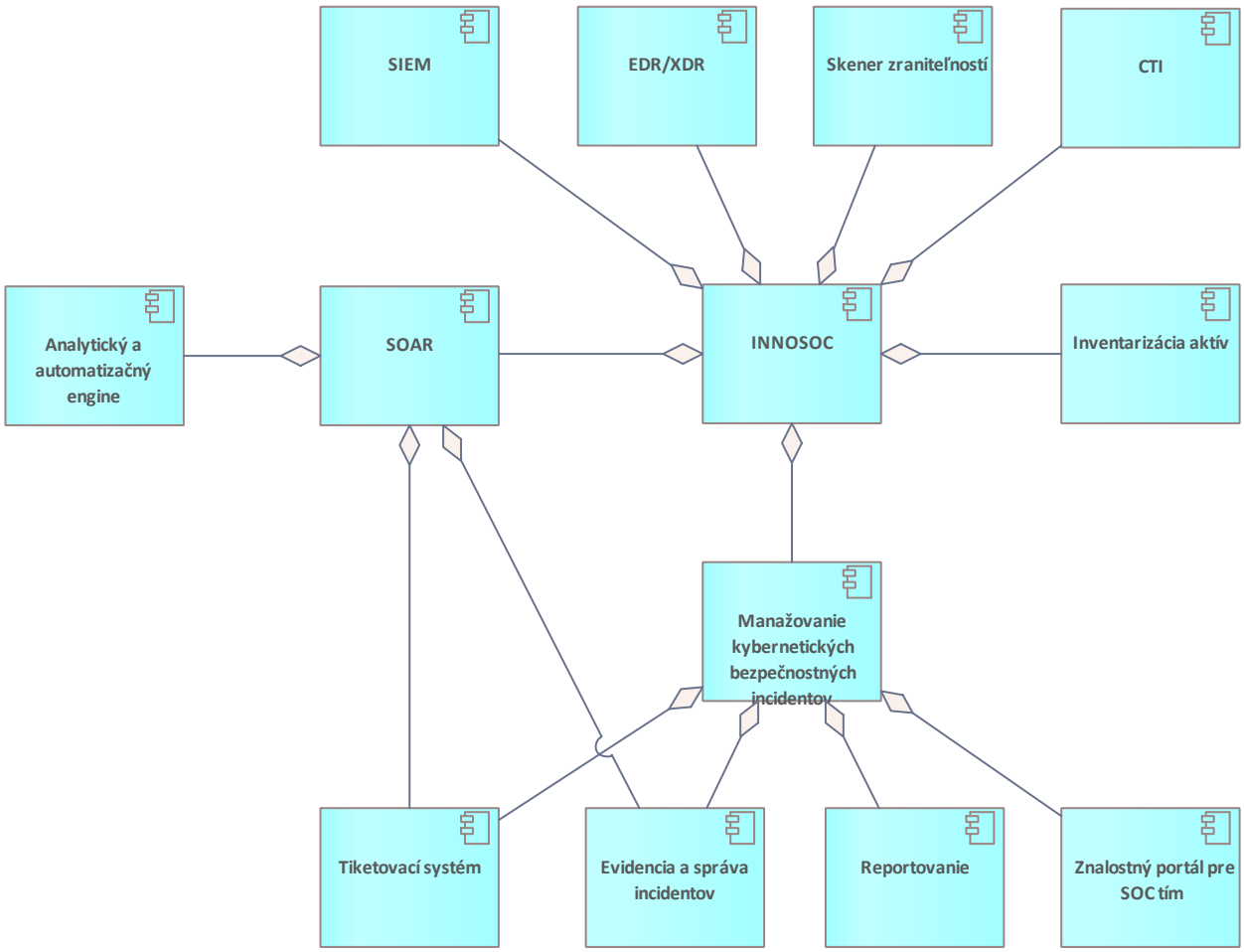
Z funkčného hľadiska možno jednotlivé aplikačné komponenty rozdeliť do viacerých logických skupín. Prvú skupinu tvoria komponenty orientované na zber, analýzu a detekciu, teda najmä SIEM, EDR/XDR, CTI a analytický a automatizačný engine. Tieto komponenty zabezpečujú príjem a spracovanie bezpečnostných dát, ich obohacovanie o kontext hrozieb, koreláciu udalostí a identifikáciu anomálií alebo podozrivých stavov. Druhú skupinu predstavujú komponenty orientované na reakciu a riadenie životného cyklu incidentu, predovšetkým SOAR, evidencia a správa incidentov, tiketovací systém a manažovanie kybernetických bezpečnostných incidentov. Ich úlohou je umožniť systematickú evidenciu, koordináciu, automatizáciu a riadenie reakcie na incidenty od ich vzniku až po uzatvorenie.

Ďalšiu oblasť aplikačnej architektúry tvoria podporné a kontextové komponenty, najmä inventarizácia aktív, skener zraniteľností, reportovanie a znalostný portál pre SOC tím. Inventarizácia aktív poskytuje prehľad o spravovaných zariadeniach, systémoch a zdrojoch, čím vytvára základný kontext pre monitoring a hodnotenie dopadov incidentov. Skener zraniteľností podporuje proaktívny prístup k bezpečnosti a poskytuje vstupy pre prioritizáciu nápravných opatrení. Reportovanie zabezpečuje agregáciu, vizualizáciu a distribúciu bezpečnostných informácií rôznym cieľovým skupinám. Znalostný portál slúži ako centrálne miesto pre uchovávanie playbookov, analytických postupov, odporúčaní a skúseností z riešenia incidentov.

Osobitné miesto v aplikačnej architektúre má analytický a automatizačný engine, ktorý podľa popisu v modeli kombinuje analýzu dát a automatizáciu rozhodovacích alebo operačných procesov. V kontexte riešenia ide o komponent podporujúci spracovanie vstupných dát, aplikovanie analytických pravidiel alebo modelov a následné vykonávanie automatizovaných reakcií prostredníctvom integrovaných nástrojov a rozhraní. Tento prvok je funkčne previazaný s cieľom riešenia využívať prvky automatizácie a metódy strojového učenia pri detekcii a vyhodnocovaní bezpečnostných udalostí.

Z pohľadu celkovej architektúry riešenia aplikačná vrstva vytvára premostenie medzi biznis vrstvou a technologickou vrstvou. Na jednej strane nadväzuje na definované služby a prípady použitia, na druhej strane vytvára základ pre následný technologický návrh konkrétnych platforiem a nástrojov. Jej význam spočíva v tom, že pomenúva hlavné aplikačné zodpovednosti riešenia a vytvára štruktúrovaný rámec pre implementáciu, integráciu a ďalší rozvoj jednotlivých funkčných oblastí platformy SOCaaS.

6.1 Application Viewpoints

Application Viewpoints Components

Diagram predstavuje HL zoznam aplikačných komponentov riešenia.

Popis používaných prvkov:

Analytický a automatizačný engine

Analytický a automatizačný engine je softvérová komponenta alebo služba, ktorá kombinuje analýzu dát a automatizáciu rozhodovacích alebo operačných procesov s cieľom zvýšiť efektivitu, presnosť a rýchlosť reakcie systému. V kontexte kybernetickej bezpečnosti alebo IT prevádzky tento engine spracúva vstupné dáta (napr. logy, udalosti, metriky), aplikuje analytické pravidlá alebo modely (napr. detekciu anomálií, koreláciu), a následne vykonáva automatizované reakcie alebo akcie prostredníctvom integrovaných nástrojov a API rozhraní.

CTI

CTI (Cyber Threat Intelligence) predstavuje kľúčový stavebný prvok SOCaaS architektúry, pretože poskytuje schopnosť obohacovať detekčné pravidlá, korelačné mechanizmy a playbooky o externé informácie o hrozbách – vrátane IOC, TTP, profilovania útočníkov, kampaní a súvisiacich zraniteľností. V prostredí viaczákaznícke služby SOCaaS zohráva úlohu pri:

- Distribúcii a správe threat feedov naprieč tenantmi,
- Automatickom obohacovaní SIEM a EDR dát o známe hrozby,
- Vytváraní časových línií útokov a priraďovaní k MITRE ATT&CK technikám,
- Podpore procesov threat huntingu a forenznej analýzy,
- Prioritizácii incidentov podľa kontextu hrozieb.

Pre návrh riešenia boli zvolené open-source platformy, ktoré pokrývajú rôzne aspekty CTI – od zberu IOC cez vizualizáciu, až po STIX/TAXII kompatibilitu.

EDR/XDR

EDR (Endpoint Detection and Response) a XDR (Extended Detection and Response) predstavujú základné technologické piliere pre detekciu hrozieb na úrovni koncových zariadení. V prostredí SOCaaS slúžia na zber, koreláciu a reakciu na udalosti, ktoré by inak unikli tradičným perimeterovým detekciám. XDR rozširuje koncept EDR o schopnosť integrovať dáta zo sietí, cloudov, e-mailových systémov a iných vrstiev.

Evidencia a správa incidentov

Evidencia a správa incidentov je jadrovým prvkom každej bezpečnostnej prevádzky (SOC). Tento podkomponent zaisťuje systematickú dokumentáciu, sledovanie a manažovanie bezpečnostných udalostí a incidentov v priebehu ich životného cyklu – od detekcie cez analýzu až po uzavretie. Kvalitný systém evidencie musí umožniť tímom koordinovane spolupracovať, dokumentovať kroky, evidovať súvisiace artefakty (observables) a prepojiť incidenty

s relevantnými hrozbami, systémami alebo historickými prípadmi. V ideálnom prípade podporuje aj pokročilé obohacovanie údajov, audit, multitenantnosť a možnosť spätného skúmania incidentov.

INNOSOC

Predstavuje komplexný agregovaný komponent.

Inventarizácia aktív

Inventarizácia aktív je základným pilierom každého bezpečnostného riešenia. Umožňuje SOC tímu získať prehľad o všetkých zariadeniach, systémových entitách, aplikáciách a virtuálnych či cloudových zdrojoch, ktoré tvoria infraštruktúru organizácie. V prostredí SOCaaS zohráva ešte významnejšiu úlohu, pretože umožňuje centralizovanú správu, kategorizáciu, monitorovanie a sledovanie bezpečnostného stavu infraštruktúry naprieč rôznymi zákazníkmi.

Manažovanie kybernetických bezpečnostných incidentov

Efektívne riešenie kybernetických incidentov je kľúčovým pilierom SOCaaS architektúry. Nezahŕňa len samotné zaznamenanie udalostí, ale komplexný cyklus ich evidencie, manažmentu, reakcie, reportovania a uchovávania znalostí. Pre SOC tím je zásadné, aby boli incidenty riadené systémovo, s dôrazom na trasovateľnosť, analytickú prácu, koordináciu a znalostnú podporu. Efektívna a koordinovaná reakcia na bezpečnostné incidenty je nevyhnutným pilierom každého SOCaaS riešenia. V rámci architektúry INNOSOC

boli identifikované štyri podkomponenty, ktoré spoločne tvoria integrovaný systém na správu, evidenciu, dokumentáciu a riešenie incidentov:

1. Tiketovací systém
2. Evidencia a správa incidentov
3. Reportovanie
4. Znalostný portál pre SOC tím

Reportovanie

Komponent reportovania v rámci SOCaaS architektúry slúži ako centrálny prostriedok na agregáciu, vizualizáciu a distribúciu bezpečnostných informácií. Jeho úlohou je zabezpečiť pravidelné aj ad-hoc výstupy o stave kybernetickej bezpečnosti pre rôzne cieľové skupiny – od SOC analytikov, cez vedúcich tímov, až po vedenie organizácie alebo klientov. Takýto reportovací systém musí pokrývať:

- Generovanie metriky incidentov, výstrah, SLA a KPIs,
- Prehľady trendov v čase a hodnotenie výkonnosti bezpečnostných opatrení,
- Prispôsobenie obsahu podľa úrovne detailu (technické vs. strategické),
- Automatizáciu a plánovanie distribúcie výstupov,
- Spätnú analýzu a archiváciu historických údajov.

SIEM

SIEM je srdcom SOCaaS riešenia. Zabezpečuje agregáciu, spracovanie, koreláciu a analýzu bezpečnostných udalostí z rôznych zdrojov, v reálnom čase. Umožňuje analytikom identifikovať anomálie, generovať upozornenia a eskalovať incidenty, pričom zvyšuje viditeľnosť nad infraštruktúrou klienta.

Skener zraniteľností

Skener zraniteľností je základným stavebným kameňom pre zabezpečenie proaktívneho prístupu v SOCaaS architektúre. Umožňuje pravidelne identifikovať slabé miesta v infraštruktúre, hodnotiť stav aktualizácií, konfigurácií a nastavení, a poskytovať informácie pre ďalšiu prioritizáciu a plánovanie nápravných opatrení. Výstupy skenera sú často zdrojom pre SOAR systémy, SLA metriky, reporting ako aj pre hodnotenie bezpečnostnej úrovne klienta.

SOAR

SOAR (Security Orchestration, Automation and Response) je komponent zodpovedný za automatizáciu reakcií na incidenty, orchestráciu bezpečnostných nástrojov a podporu rozhodovania analytikov. V SOCaaS predstavuje základnú zložku umožňujúcu škálovanie reakčných kapacít bez nutnosti zvyšovať počet personálu. Je nevyhnutný najmä pri spracovaní veľkého množstva alertov, kde znižuje MTTR a MTTC metriky.

Tiketovací systém

Tiketovací systém slúži ako ústredný komunikačný a organizačný kanál pre správu bezpečnostných incidentov počas ich celého životného cyklu. Umožňuje vytváranie, priraďovanie a sledovanie úloh a komunikáciu medzi analytikmi, pričom podporuje audit, SLA monitoring, eskaláciu a notifikácie.

Znalostný portál pre SOC tím

Znalostný portál pre SOC tím je dôležitým stavebným kameňom každého moderného bezpečnostného operačného centra. Slúži ako centrálny repozitár know-how, playbookov, postupov, odporúčaní, analytických návodov a často aj historických lekcií (lessons learned) z incidentov. Znalostný portál:

- Zvyšuje efektivitu a konzistentnosť reakcie na incidenty,
- Umožňuje rýchle zaškolenie nových členov tímu,
- Podporuje štandardizáciu procesov a metodík,
- Umožňuje tímu uchovávať a zdieľať overené postupy a vlastné analytické skúsenosti,
- Posilňuje schopnosť kolektívne sa učiť z incidentov a budovať interné "threat intel" vedomosti.

7 Technologická architektúra

Technologická architektúra predstavuje štruktúrovaný návrh technologických komponentov, ich vzájomných väzieb a spôsobu integrácie do celkového ekosystému organizácie. Zahŕňa definovanie softvérových vrstiev, komunikačných protokolov, bezpečnostných mechanizmov a prevádzkových procesov. Jej cieľom je zabezpečiť optimálne fungovanie systému, jeho škálovateľnosť, interoperabilitu a schopnosť reagovať na meniace sa požiadavky biznisu a regulačného prostredia.

Projekt reaguje na potreby najmä malých a stredných organizácií, ktoré často nedisponujú dostatočnými odbornými kapacitami ani rozpočtom na vybudovanie vlastného bezpečnostného centra. Navrhované riešenie poskytuje centralizovanú správu, automatizovanú detekciu a reakciu na incidenty, monitoring a reporting, čím znižuje riziko kybernetických útokov a zvyšuje úroveň compliance.

7.1 Návrh technologickej architektúry

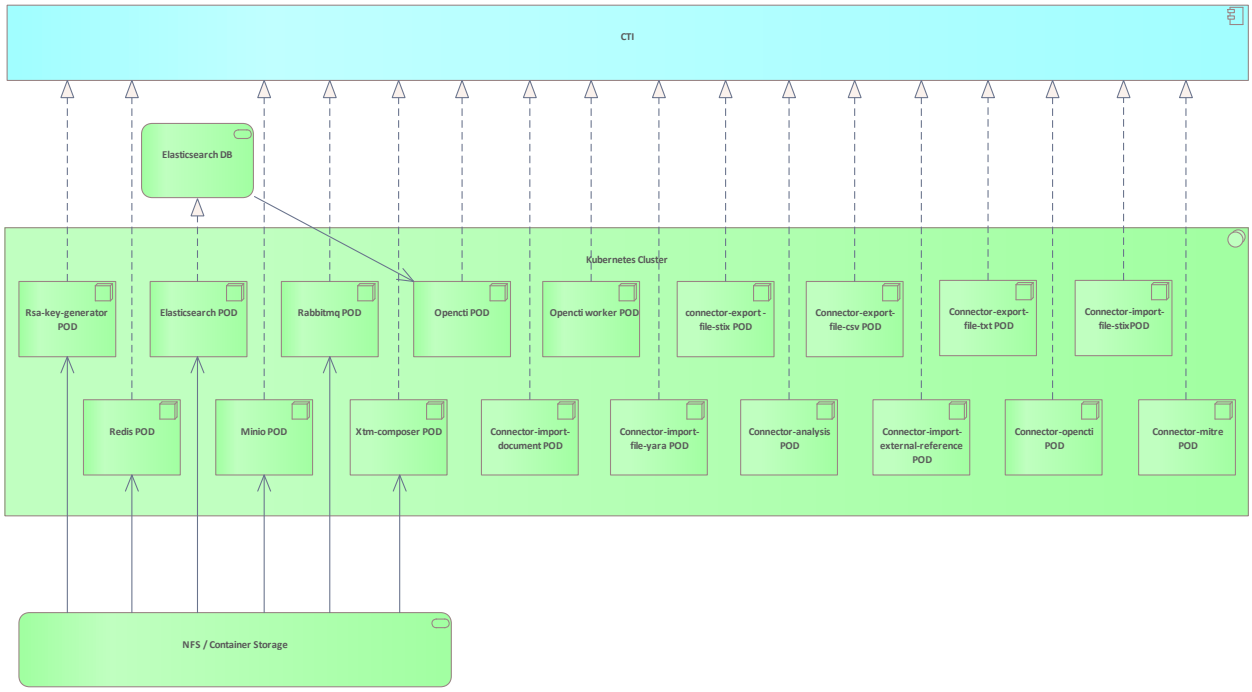
Technologická architektúra určuje spôsob nasadenia, prevádzky a vzájomného prepojenia jednotlivých technických komponentov, vrátane kontajnerizovaných služieb, dátových úložísk, sieťových vrstiev a nástrojov na orchestráciu. Je navrhnutá s dôrazom na modularitu, škálovateľnosť, dostupnosť a bezpečnosť, pričom zohľadňuje požiadavky kladené na multitenantné prevádzkové prostredie.

V tejto časti sú rozpracované konkrétne technologické prvky – ako sú Kubernetes klastre, databázové služby, CI/CD nástroje, kontajnerové registre, proxy vrstvy a zabezpečovacie mechanizmy – a ich väzby na aplikačné komponenty. Podkapitola zároveň poskytuje kontext pre ďalšie technické špecifikácie riešenia vrátane architektúrnych pohľadov, ktoré mapujú funkčné celky ako CTI, EDR, SOAR, inventarizáciu aktív, ako aj zber a analýzu dát. Návrh technologickej architektúry tak vytvára spoľahlivý a dobre riaditeľný základ pre realizáciu celého riešenia v súlade s definovanými biznis cieľmi.

Navrhovaná prevádzka je plánovaná na dvoch identických prostrediach líšiacimi sa len množstvom a typom zdrojov:

- **PROD** prostredie – prevádzkové prostredie s reálnymi dátami a prevádzkou verejného portálu.
- **TEST** prostredie – testovacie, školiace, pred produkčné prostredie. Celé TEST prostredie je dostupné prostredníctvom VPN pre privilegovaných používateľov.

7.1.1 Technology Viewpoint CTI

Technology Usage Viewpoint CTI alt 1

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom. Alt 1 predstavuje využitie Elasticsearch databázy priamo v rámci setupu modulu. V rámci návrhu sa počíta s kontajnerizovanou verziou NoSQL databáz pre Elasticsearch.

Popis používaných prvkov:

CTI

CTI (Cyber Threat Intelligence) predstavuje kľúčový stavebný prvok SOCaaS architektúry, pretože poskytuje schopnosť obohacovať detekčné pravidlá, korelačné mechanizmy a playbooky o externé informácie o hrozbách – vrátane IOC, TTP, profilovania útočníkov, kampaní a súvisiacich zraniteľností. V prostredí viaczákaznícke služby SOCaaS zohráva úlohu pri:

- Distribúcii a správe threat feedov naprieč tenantmi,
- Automatickom obohacovaní SIEM a EDR dát o známe hrozby,
- Vytváraní časových línií útokov a priraďovaní k MITRE ATT&CK technikám,
- Podpore procesov threat huntingu a forenznej analýzy,
- Prioritizácii incidentov podľa kontextu hrozieb.

Pre návrh riešenia boli zvolené open-source platformy, ktoré pokrývajú rôzne aspekty CTI – od zberu IOC cez vizualizáciu, až po STIX/TAXII kompatibilitu.

NFS / Container Storage

Predstavuje službu NFS alebo iného Container Storage. NFS (Network File System) je sieťový súborový protokol vrstvy aplikačného modelu OSI, ktorý umožňuje vzdialený prístup ku súborovým systémom cez sieť. Je to jedna z najbežnejších foriem zdieľaného úložiska (shared storage) v kontajnerizovaných prostrediach, ako napr. Kubernetes, kde je implementovaný ako PersistentVolume (PV) typ. V širšom zmysle, container storage označuje mechanizmy a služby poskytujúce úložný priestor pre kontajnery, ktoré potrebujú perzistentné alebo zdieľané dáta medzi reštartmi či medzi uzlami klastra.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

Elasticsearch DB

Technologická služba NoSQL Elasticsearch databázy je výkonný a distribuovaný systém určený na indexovanie, vyhľadávanie a analýzu dát v reálnom čase, založený na dokumentovo orientovanom modeli. Využíva schému JSON dokumentov, podporuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a je optimalizovaný na spracovanie veľkých objemov nestruktúrovaných alebo semištruktúrovaných údajov, ako sú logy, metriky alebo aplikačné záznamy.

Elasticsearch POD

POD Elasticsearch pre NoSQL databázu je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes prostredí, ktorá hostuje Elasticsearch node ako súčasť distribuovaného clustra NoSQL databázy. Tento POD zabezpečuje indexovanie, vyhľadávanie a ukladanie dokumentovo orientovaných dát, pričom umožňuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a efektívne spracovanie veľkých objemov nestruktúrovaných informácií v reálnom čase.

Connector-analysis POD

POD connector-analysis je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje analytický konektor pre OpenCTI, určený na automatizované spracovanie, analýzu a obohacovanie spravodajských informácií o hrozbách. Tento POD prijíma vstupné dáta z OpenCTI, vykonáva nad nimi analytické operácie

(napr. reputačné overenie, spracovanie IoC alebo koreláciu entít) a výsledky vracia späť do systému na ďalšiu spravodajskú činnosť a rozhodovanie.

Connector-export- file-csv POD

POD connector-export-file-csv je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje exportný konektor pre OpenCTI, určený na generovanie a ukladanie dát vo formáte CSV (Comma-Separated Values). Tento POD umožňuje automatizovaný export spravodajských informácií, ako sú indikátory hrozieb, útokové techniky alebo aktéri, do CSV súborov, čím podporuje ich jednoduchú integráciu s externými systémami, reporting alebo manuálnu analýzu.

Connector-export -file-stix POD

POD connector-export-file-stix je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje konektor pre OpenCTI určený na export dát do STIX formátu (Structured Threat Information Expression). Tento POD umožňuje automatizované generovanie a ukladanie hrozbových informácií vo formáte STIX 2.1, čím podporuje štandardizované zdieľanie kyberneticko-bezpečnostných dát s inými systémami, partnermi alebo komunitami.

Connector-export- file-txt POD

POD connector-export-file-txt je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje exportný konektor pre OpenCTI, určený na generovanie textových súborov (TXT) obsahujúcich vybrané hrozbové informácie. Tento POD umožňuje automatizovaný export indikátorov kompromitácie (IoC) a ďalších CTI dát vo forme jednoduchého, čitateľného textového výstupu pre ďalšie použitie v externých systémoch, nástrojoch alebo manuálnych procesoch.

Connector-import- document POD

POD connector-import-document je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje konektor pre OpenCTI, určený na automatizovaný import dokumentov obsahujúcich spravodajské alebo bezpečnostné informácie. Tento POD spracúva súbory vo formátoch ako PDF, DOCX alebo TXT, extrahuje z nich relevantné dáta a následne ich importuje do platformy OpenCTI ako štruktúrované objekty na ďalšiu analýzu a koreláciu.

Connector-import- external-reference POD

POD connector-import-external-reference je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje konektor pre OpenCTI zameraný na import externých referencií z verejných alebo súkromných zdrojov hrozbových informácií. Tento POD pravidelne načítava metadáta a odkazy na správy, články alebo analytické dokumenty, prevádza ich na štruktúrované objekty CTI (Cyber Threat Intelligence) a integruje ich do OpenCTI na účely korelácie a analytického obohacovania hrozbového profilu.

Connector-import- file-stixPOD

POD connector-import-file-stix je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje importný konektor pre OpenCTI, zameraný na načítanie a spracovanie súborov vo formáte STIX (Structured Threat Information Expression). Tento POD automatizovane importuje hrozbové informácie zo STIX 2.0/2.1 súborov do OpenCTI, kde sú následne transformované na štruktúrované CTI objekty a integrované do existujúcich dát pre účely korelácie, vizualizácie a spravodajskej analýzy.

Connector-import- file-yara POD

POD connector-import-file-yara je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje konektor pre OpenCTI zameraný na import YARA súborov – pravidiel používaných na detekciu malvéru a hrozieb. Tento POD automaticky načítava YARA súbory z definovaného úložiska, analyzuje ich obsah a prevádza ich na štruktúrované hrozbové objekty, ktoré následne importuje do OpenCTI na účely správy a korelácie spravodajských informácií.

Connector-mitre POD

POD connector-mitre je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje konektor pre OpenCTI určený na automatizovaný import dát z MITRE ATT&CK frameworku. Tento POD pravidelne sťahuje a synchronizuje oficiálne taktiky, techniky, procedúry (TTPs), skupiny, softvér a kampane z MITRE databázy a

následne ich transformuje do štruktúrovaných CTI objektov v OpenCTI, čím podporuje presnú a aktuálnu analýzu kybernetických hrozieb.

Connector-opencti POD

POD connector-opencti je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje hlavný konektor OpenCTI, zabezpečujúci obojsmernú komunikáciu medzi OpenCTI platformou a jednotlivými konektormi. Tento POD slúži ako middleware, ktorý registruje konektory, koordinuje ich činnosť a zabezpečuje výmenu dát prostredníctvom OpenCTI API a message brokeru (napr. RabbitMQ), čím umožňuje škálovateľné, modulárne a efektívne spracovanie kyberneticko-bezpečnostných informácií.

Minio POD

POD MinIO je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje službu MinIO – vysoko výkonný, škálovateľný a kompatibilný objektový storage systém typu S3. Tento POD poskytuje úložisko pre neštruktúrované dáta, ako sú logy, zálohy, multimediálne súbory či výstupy analytických nástrojov, pričom podporuje vysokú dostupnosť, replikáciu a integráciu s modernými cloud-native aplikáciami.

Opencti POD

OpenCTI POD je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje platformu OpenCTI (Open Cyber Threat Intelligence) – open-source riešenie na správu, analýzu a koreláciu kybernetických hrozieb a spravodajských informácií (Threat Intelligence). Tento POD poskytuje centrálny uzol na zhromažďovanie, vizualizáciu a prepájanie informácií o hrozbách, vrátane entít ako TTPs (tactics, techniques, procedures), indikátorov kompromitácie (IoC) či aktérov hrozieb, a podporuje integráciu s ďalšími bezpečnostnými nástrojmi cez API.

Opencti worker POD

POD OpenCTI Worker je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá vykonáva asynchrónne spracovanie úloh a dátových operácií v rámci platformy OpenCTI. Tento POD zabezpečuje indexovanie, transformáciu, koreláciu a obohacovanie kyberneticko-bezpečnostných informácií, pričom úzko spolupracuje s hlavným OpenCTI serverom a konektormi na zabezpečenie plynulej dátovej integrácie a výpočtovej distribúcie.

Rabbitmq POD

POD RabbitMQ je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje RabbitMQ server – spoľahlivý a rozšírený message broker implementujúci protokoly ako AMQP, MQTT alebo STOMP. Tento POD zabezpečuje asynchrónnu komunikáciu a výmenu správ medzi službami a komponentmi systému, čím podporuje škálovateľnosť, odolnosť a efektívne spracovanie úloh v distribuovaných aplikáciách.

Redis POD

POD redis je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje Redis server – vysoko výkonnú in-memory NoSQL databázu typu key-value. Tento POD slúži na rýchle ukladanie, čítanie a manipuláciu s dočasnými alebo pretrvávajúcimi dátami, často využívanými na caching, frontovanie správ, ukladanie relácií a zdieľanie stavov medzi mikroservisami.

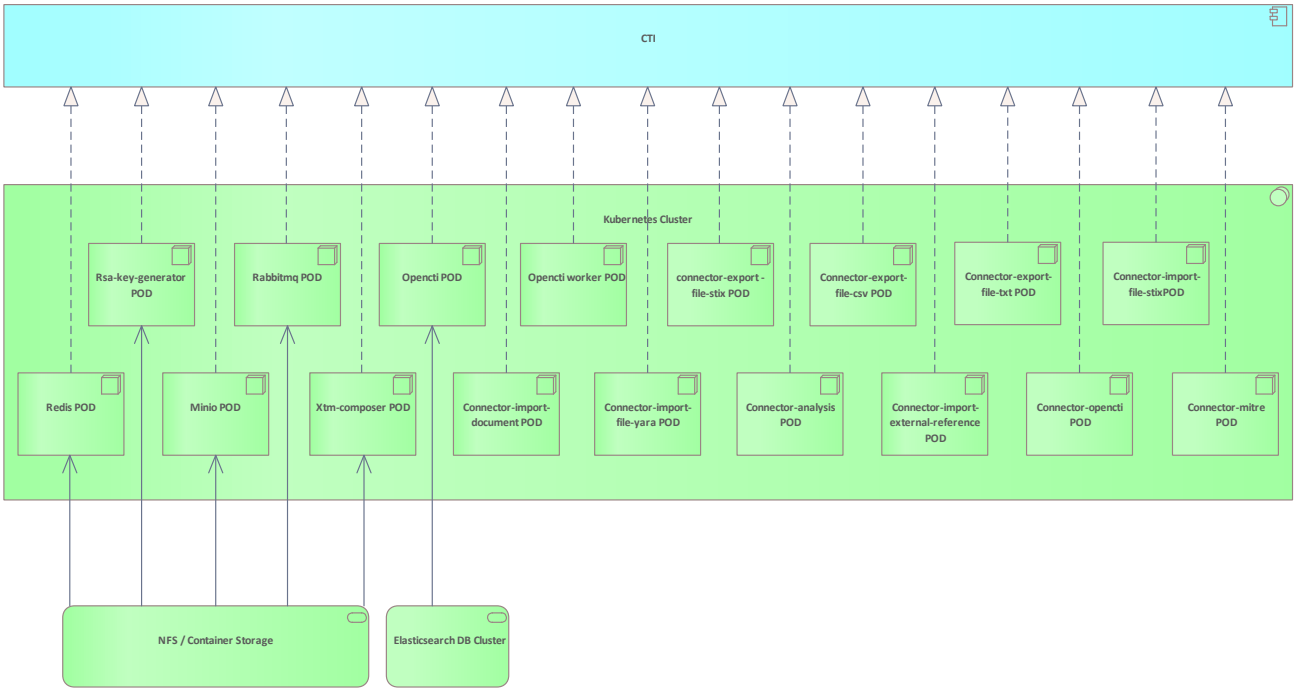
Rsa-key-generator POD

POD rsa-key-generator je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá slúži na generovanie RSA kľúčových párov pre potreby šifrovania, digitálneho podpisovania alebo zabezpečenej komunikácie. Tento POD zabezpečuje automatizované a bezpečné vytváranie kryptografických kľúčov, ktoré môžu byť následne použité inými službami v rámci infraštruktúry, napríklad na TLS certifikáty, GPG podpisy alebo autentifikáciu.

Xtm-composer POD

POD xtm-composer je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje službu XTM Composer – komponentu určenú na kompozíciu a generovanie dátových alebo bezpečnostných výstupov v rámci väčšieho systému, často súvisiaceho so správou kybernetickej bezpečnosti alebo automatizovaným reportovaním. Tento POD zabezpečuje spracovanie vstupných údajov, ich transformáciu a výstup vo vopred

definovanom formáte, pričom môže spolupracovať s ďalšími komponentmi ako databázy, analytické nástroje alebo API brány.

Technology Usage Viewpoint CTI alt 2

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom. Alt 2 predstavuje využitie Elasticsearch Databázy priamo vo forme centralizovaného DB Clustra.

Popis používaných prvkov:

CTI

CTI (Cyber Threat Intelligence) predstavuje kľúčový stavebný prvok SOCaaS architektúry, pretože poskytuje schopnosť obohacovať detekčné pravidlá, korelačné mechanizmy a playbooky o externé informácie o hrozbách – vrátane IOC, TTP, profilovania útočníkov, kampaní a súvisiacich zraniteľností. V prostredí viaczákaznícke služby SOCaaS zohráva úlohu pri:

- Distribúcii a správe threat feedov naprieč tenantmi,
- Automatickom obohacovaní SIEM a EDR dát o známe hrozby,
- Vytváraní časových línií útokov a priraďovaní k MITRE ATT&CK technikám,
- Podpore procesov threat huntingu a forenznej analýzy,
- Prioritizácii incidentov podľa kontextu hrozieb.

Pre návrh riešenia boli zvolené open-source platformy, ktoré pokrývajú rôzne aspekty CTI – od zberu IOC cez vizualizáciu, až po STIX/TAXII kompatibilitu.

NFS / Container Storage

Predstavuje službu NFS alebo iného Container Storage. NFS (Network File System) je sieťový súborový protokol vrstvy aplikačného modelu OSI, ktorý umožňuje vzdialený prístup ku súborovým systémom cez sieť. Je to jedna z najbežnejších foriem zdieľaného úložiska (shared storage) v kontajnerizovaných prostrediach, ako napr. Kubernetes, kde je implementovaný ako PersistentVolume (PV) typ. V širšom zmysle, container

storage označuje mechanizmy a služby poskytujúce úložný priestor pre kontajnery, ktoré potrebujú perzistentné alebo zdieľané dáta medzi reštartmi či medzi uzlami klastra.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

Elasticsearch DB Cluster

Technologická služba NoSQL Elasticsearch databázy vo forme clustra predstavuje viacuzlové distribuované riešenie, kde jednotlivé uzly (nodes) spolupracujú na uložení, indexovaní a vyhľadávaní dokumentovo orientovaných dát. Každý uzol v klastri plní špecifickú úlohu (napr. master, data alebo ingest node), čo umožňuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a odolnosť voči výpadkom, pričom systém ako celok zabezpečuje spracovanie veľkého objemu dát v reálnom čase.

Connector-analysis POD

POD connector-analysis je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje analytický konektor pre OpenCTI, určený na automatizované spracovanie, analýzu a obohacovanie spravodajských informácií o hrozbách. Tento POD prijíma vstupné dáta z OpenCTI, vykonáva nad nimi analytické operácie (napr. reputačné overenie, spracovanie IoC alebo koreláciu entít) a výsledky vracia späť do systému na ďalšiu spravodajskú činnosť a rozhodovanie.

Connector-export- file-csv POD

POD connector-export-file-csv je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje exportný konektor pre OpenCTI, určený na generovanie a ukladanie dát vo formáte CSV (Comma-Separated Values). Tento POD umožňuje automatizovaný export spravodajských informácií, ako sú indikátory hrozieb, útokové techniky alebo aktéri, do CSV súborov, čím podporuje ich jednoduchú integráciu s externými systémami, reporting alebo manuálnu analýzu.

Connector-export -file-stix POD

POD connector-export-file-stix je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje konektor pre OpenCTI určený na export dát do STIX formátu (Structured Threat Information Expression). Tento POD umožňuje automatizované generovanie a ukladanie hrozbových informácií vo formáte STIX 2.1, čím podporuje štandardizované zdieľanie kyberneticko-bezpečnostných dát s inými systémami, partnermi alebo komunitami.

Connector-export- file-txt POD

POD connector-export-file-txt je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje exportný konektor pre OpenCTI, určený na generovanie textových súborov (TXT) obsahujúcich vybrané hrozbové informácie. Tento POD umožňuje automatizovaný export indikátorov kompromitácie (IoC) a ďalších CTI dát vo forme jednoduchého, čitateľného textového výstupu pre ďalšie použitie v externých systémoch, nástrojoch alebo manuálnych procesoch.

Connector-import- document POD

POD connector-import-document je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje konektor pre OpenCTI, určený na automatizovaný import dokumentov obsahujúcich spravodajské alebo bezpečnostné informácie. Tento POD spracúva súbory vo formátoch ako PDF, DOCX alebo TXT, extrahuje z nich relevantné dáta a následne ich importuje do platformy OpenCTI ako štruktúrované objekty na ďalšiu analýzu a koreláciu.

Connector-import- external-reference POD

POD connector-import-external-reference je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje konektor pre OpenCTI zameraný na import externých referencií z verejných alebo súkromných

zdrojov hrozbových informácií. Tento POD pravidelne načítava metadáta a odkazy na správy, články alebo analytické dokumenty, prevádza ich na štruktúrované objekty CTI (Cyber Threat Intelligence) a integruje ich do OpenCTI na účely korelácie a analytického obohacovania hrozbového profilu.

Connector-import- file-stixPOD

POD connector-import-file-stix je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje importný konektor pre OpenCTI, zameraný na načítanie a spracovanie súborov vo formáte STIX (Structured Threat Information Expression). Tento POD automatizovane importuje hrozbové informácie zo STIX 2.0/2.1 súborov do OpenCTI, kde sú následne transformované na štruktúrované CTI objekty a integrované do existujúcich dát pre účely korelácie, vizualizácie a spravodajskej analýzy.

Connector-import- file-yara POD

POD connector-import-file-yara je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje konektor pre OpenCTI zameraný na import YARA súborov – pravidiel používaných na detekciu malvéru a hrozieb. Tento POD automaticky načítava YARA súbory z definovaného úložiska, analyzuje ich obsah a prevádza ich na štruktúrované hrozbové objekty, ktoré následne importuje do OpenCTI na účely správy a korelácie spravodajských informácií.

Connector-mitre POD

POD connector-mitre je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje konektor pre OpenCTI určený na automatizovaný import dát z MITRE ATT&CK frameworku. Tento POD pravidelne sťahuje a synchronizuje oficiálne taktiky, techniky, procedúry (TTPs), skupiny, softvér a kampane z MITRE databázy a následne ich transformuje do štruktúrovaných CTI objektov v OpenCTI, čím podporuje presnú a aktuálnu analýzu kybernetických hrozieb.

Connector-opencti POD

POD connector-opencti je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje hlavný konektor OpenCTI, zabezpečujúci obojsmernú komunikáciu medzi OpenCTI platformou a jednotlivými konektormi. Tento POD slúži ako middleware, ktorý registruje konektory, koordinuje ich činnosť a zabezpečuje výmenu dát prostredníctvom OpenCTI API a message brokeru (napr. RabbitMQ), čím umožňuje škálovateľné, modulárne a efektívne spracovanie kyberneticko-bezpečnostných informácií.

Minio POD

POD MinIO je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje službu MinIO – vysoko výkonný, škálovateľný a kompatibilný objektový storage systém typu S3. Tento POD poskytuje úložisko pre neštruktúrované dáta, ako sú logy, zálohy, multimediálne súbory či výstupy analytických nástrojov, pričom podporuje vysokú dostupnosť, replikáciu a integráciu s modernými cloud-native aplikáciami.

Opencti POD

OpenCTI POD je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje platformu OpenCTI (Open Cyber Threat Intelligence) – open-source riešenie na správu, analýzu a koreláciu kybernetických hrozieb a spravodajských informácií (Threat Intelligence). Tento POD poskytuje centrálny uzol na zhromažďovanie, vizualizáciu a prepájanie informácií o hrozbách, vrátane entít ako TTPs (tactics, techniques, procedures), indikátorov kompromitácie (IoC) či aktérov hrozieb, a podporuje integráciu s ďalšími bezpečnostnými nástrojmi cez API.

Opencti worker POD

POD OpenCTI Worker je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá vykonáva asynchrónne spracovanie úloh a dátových operácií v rámci platformy OpenCTI. Tento POD zabezpečuje indexovanie, transformáciu, koreláciu a obohacovanie kyberneticko-bezpečnostných informácií, pričom úzko spolupracuje s hlavným OpenCTI serverom a konektormi na zabezpečenie plynulej dátovej integrácie a výpočtovej distribúcie.

Rabbitmq POD

POD RabbitMQ je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje RabbitMQ server – spoľahlivý a rozšírený message broker implementujúci protokoly ako AMQP, MQTT alebo STOMP. Tento

POD zabezpečuje asynchrónnu komunikáciu a výmenu správ medzi službami a komponentmi systému, čím podporuje škálovateľnosť, odolnosť a efektívne spracovanie úloh v distribuovaných aplikáciách.

Redis POD

POD redis je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje Redis server – vysoko výkonnú in-memory NoSQL databázu typu key-value. Tento POD slúži na rýchle ukladanie, čítanie a manipuláciu s dočasnými alebo pretrvávajúcimi dátami, často využívanými na caching, frontovanie správ, ukladanie relácií a zdieľanie stavov medzi mikroservisami.

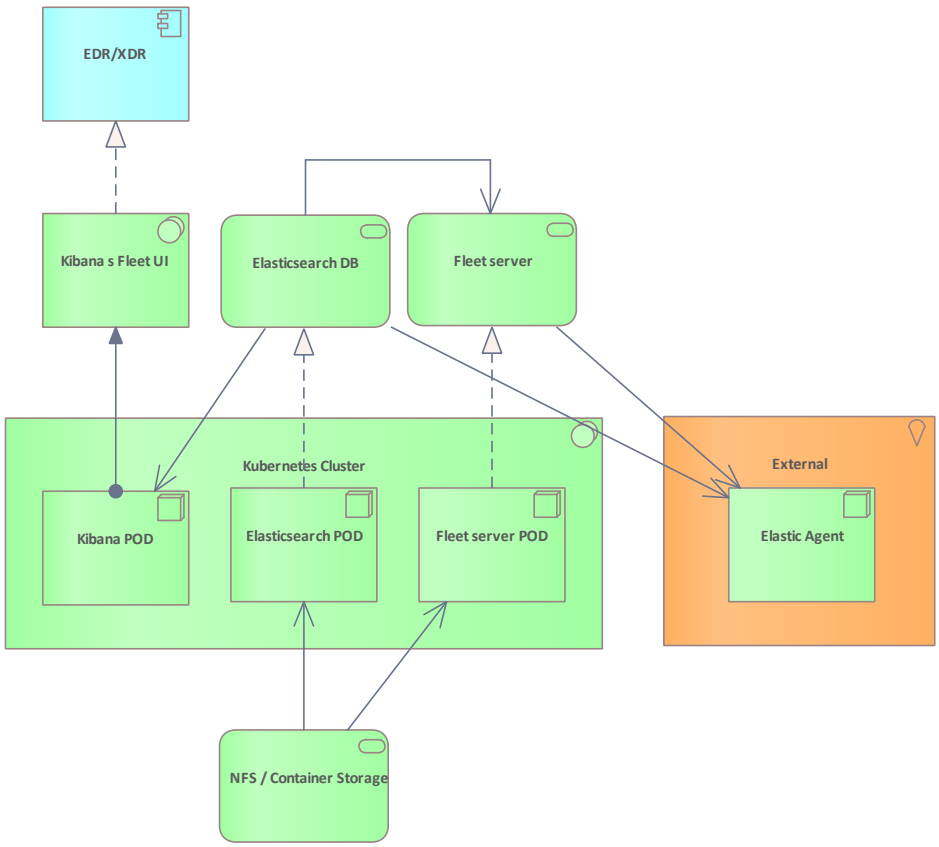
Rsa-key-generator POD

POD rsa-key-generator je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá slúži na generovanie RSA kľúčových párov pre potreby šifrovania, digitálneho podpisovania alebo zabezpečenej komunikácie. Tento POD zabezpečuje automatizované a bezpečné vytváranie kryptografických kľúčov, ktoré môžu byť následne použité inými službami v rámci infraštruktúry, napríklad na TLS certifikáty, GPG podpisy alebo autentifikáciu.

Xtm-composer POD

POD xtm-composer je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje službu XTM Composer – komponentu určenú na kompozíciu a generovanie dátových alebo bezpečnostných výstupov v rámci väčšieho systému, často súvisiaceho so správou kybernetickej bezpečnosti alebo automatizovaným reportovaním. Tento POD zabezpečuje spracovanie vstupných údajov, ich transformáciu a výstup vo vopred definovanom formáte, pričom môže spolupracovať s ďalšími komponentmi ako databázy, analytické nástroje alebo API brány.

7.1.2 Technology Viewpoint EDR/XDR

Technology Usage Viewpoint EDR/XDR alt 1

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom. Alt 1 predstavuje využitie Elasticsearch databázy priamo v rámci setupu modulu. V rámci návrhu sa počíta s kontajnerizovanou verziou NoSQL databáz pre Elasticsearch.

Popis používaných prvkov:

EDR/XDR

EDR (Endpoint Detection and Response) a XDR (Extended Detection and Response) predstavujú základné technologické piliere pre detekciu hrozieb na úrovni koncových zariadení. V prostredí SOCaaS slúžia na zber, koreláciu a reakciu na udalosti, ktoré by inak unikli tradičným perimeterovým detekciám. XDR rozširuje koncept EDR o schopnosť integrovať dáta zo sietí, cloudov, e-mailových systémov a iných vrstiev.

NFS / Container Storage

Predstavuje službu NFS alebo iného Container Storage. NFS (Network File System) je sieťový súborový protokol vrstvy aplikačného modelu OSI, ktorý umožňuje vzdialený prístup ku súborovým systémom cez sieť. Je to jedna z najbežnejších foriem zdieľaného úložiska (shared storage) v kontajnerizovaných prostrediach, ako napr. Kubernetes, kde je implementovaný ako PersistentVolume (PV) typ. V širšom zmysle, container storage označuje mechanizmy a služby poskytujúce úložný priestor pre kontajnery, ktoré potrebujú perzistentné alebo zdieľané dáta medzi reštartmi či medzi uzlami klastra.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

Elasticsearch DB

Technologická služba NoSQL Elasticsearch databázy je výkonný a distribuovaný systém určený na indexovanie, vyhľadávanie a analýzu dát v reálnom čase, založený na dokumentovo orientovanom modeli. Využíva schému JSON dokumentov, podporuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a je optimalizovaný na spracovanie veľkých objemov nestruktúrovaných alebo semištruktúrovaných údajov, ako sú logy, metriky alebo aplikačné záznamy.

Elasticsearch POD

POD Elasticsearch pre NoSQL databázu je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes prostredí, ktorá hostuje Elasticsearch node ako súčasť distribuovaného clustra NoSQL databázy. Tento POD zabezpečuje indexovanie, vyhľadávanie a ukladanie dokumentovo orientovaných dát, pričom umožňuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a efektívne spracovanie veľkých objemov nestruktúrovaných informácií v reálnom čase.

External

Predstavuje fyzické umiestnenie u klienta a teda mimo prostredia INNOSOC.

Kibana POD

POD Kibana pre SIEM je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes clustri, ktorá poskytuje grafické používateľské rozhranie pre vizualizáciu a analýzu bezpečnostných údajov zhromaždených v Elasticsearch. Slúži ako frontend komponent pre SIEM (Security Information and Event Management) riešenie, umožňujúci interaktívne monitorovanie, koreláciu udalostí, tvorbu dashboardov a detekciu bezpečnostných incidentov v reálnom čase.

Fleet server

Technologická služba Fleet Server je centrálny komponent Elastic Stacku, ktorý slúži na správu, koordináciu a zabezpečenú komunikáciu Elastic Agentov nasadených v rôznych systémoch. Fleet Server sprostredkúva

konfigurácie, aktualizácie a príkazy z Kibana Fleet UI k jednotlivým agentom, čím umožňuje centralizovanú správu zberu logov, metrík a bezpečnostných údajov v rámci veľkých distribuovaných prostredí.

Elastic Agent

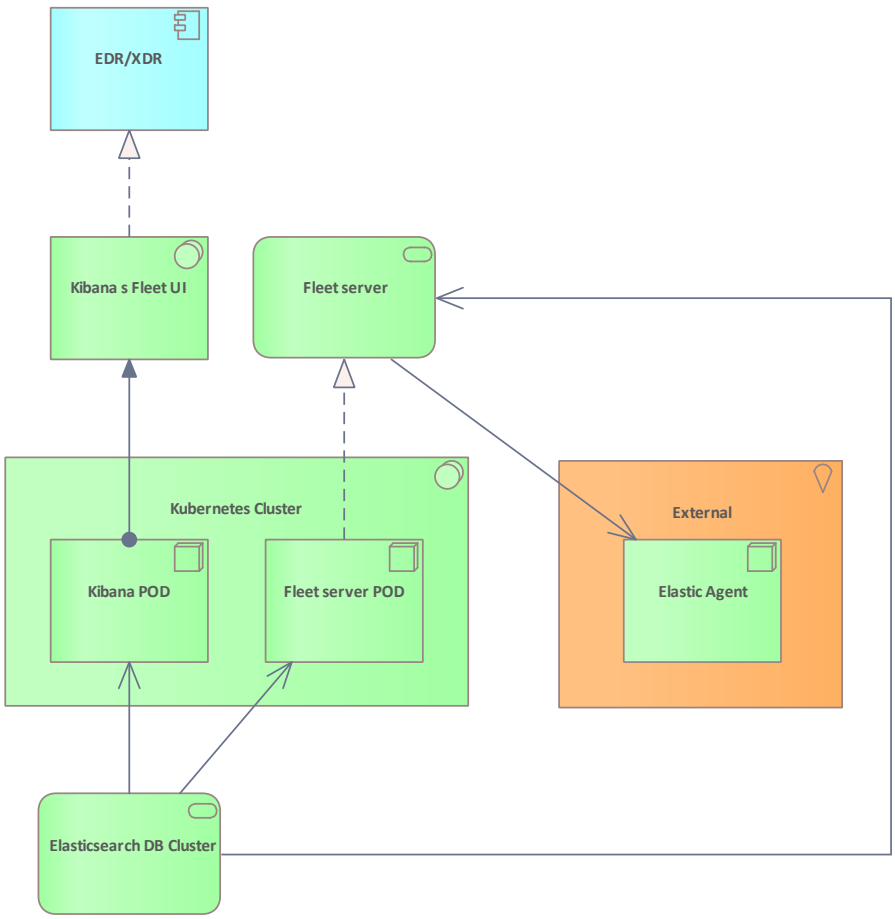
Predstavuje inštanciu Elastic Agent pre monitoring a spracovanie logov a ich zapísanie do Elasticsearch a ochranu hosta pred bezpečnostnými hrozbami.

Fleet server POD

POD Elasticsearch pre NoSQL databázu je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje Elasticsearch node ako súčasť distribuovaného vyhľadávacieho a indexovacieho systému. Tento POD zabezpečuje ukladanie, vyhľadávanie a analýzu dokumentovo orientovaných dát v reálnom čase, s podporou horizontálneho škálovania, vysokej dostupnosti a integrácie s ďalšími nástrojmi v dátovo-analytickom alebo bezpečnostnom ekosystéme.

Kibana s Fleet UI

Kibana s Fleet UI je rozšírené webové rozhranie nástroja Kibana, ktoré poskytuje centralizovanú správu agentov a dátových integrácií v rámci Elastic Stacku. Fleet UI umožňuje jednoduché nasadzovanie, konfiguráciu a monitoring Elastic Agentov, čím zjednodušuje zber logov, metrík a bezpečnostných údajov z rôznych systémov a ich následnú vizualizáciu a analýzu v Kibane.

Technology Usage Viewpoint EDR/XDR alt 2

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom. Alt 2 predstavuje využitie Elasticsearch Databázy priamo vo forme centralizovaného DB Clustra.

Popis používaných prvkov:

EDR/XDR

EDR (Endpoint Detection and Response) a XDR (Extended Detection and Response) predstavujú základné technologické piliere pre detekciu hrozieb na úrovni koncových zariadení. V prostredí SOCaaS slúžia na zber, koreláciu a reakciu na udalosti, ktoré by inak unikli tradičným perimeterovým detekciám. XDR rozširuje koncept EDR o schopnosť integrovať dáta zo sietí, cloudov, e-mailových systémov a iných vrstiev.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

Elasticsearch DB Cluster

Technologická služba NoSQL Elasticsearch databázy vo forme clustra predstavuje viacuzlové distribuované riešenie, kde jednotlivé uzly (nodes) spolupracujú na uložení, indexovaní a vyhľadávaní dokumentovo orientovaných dát. Každý uzol v klastri plní špecifickú úlohu (napr. master, data alebo ingest node), čo umožňuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a odolnosť voči výpadkom, pričom systém ako celok zabezpečuje spracovanie veľkého objemu dát v reálnom čase.

External

Predstavuje fyzické umiestnenie u klienta a teda mimo prostredia INNOSOC.

Kibana POD

POD Kibana pre SIEM je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes clustri, ktorá poskytuje grafické používateľské rozhranie pre vizualizáciu a analýzu bezpečnostných údajov zhromaždených v Elasticsearch. Slúži ako frontend komponent pre SIEM (Security Information and Event Management) riešenie, umožňujúci interaktívne monitorovanie, koreláciu udalostí, tvorbu dashboardov a detekciu bezpečnostných incidentov v reálnom čase.

Fleet server

Technologická služba Fleet Server je centrálny komponent Elastic Stacku, ktorý slúži na správu, koordináciu a zabezpečenú komunikáciu Elastic Agentov nasadených v rôznych systémoch. Fleet Server sprostredkúva konfigurácie, aktualizácie a príkazy z Kibana Fleet UI k jednotlivým agentom, čím umožňuje centralizovanú správu zberu logov, metrík a bezpečnostných údajov v rámci veľkých distribuovaných prostredí.

Elastic Agent

Predstavuje inštanciu Elastic Agent pre monitoring a spracovanie logov a ich zapísanie do Elasticsearch a ochranu hosta pred bezpečnostnými hrozbami.

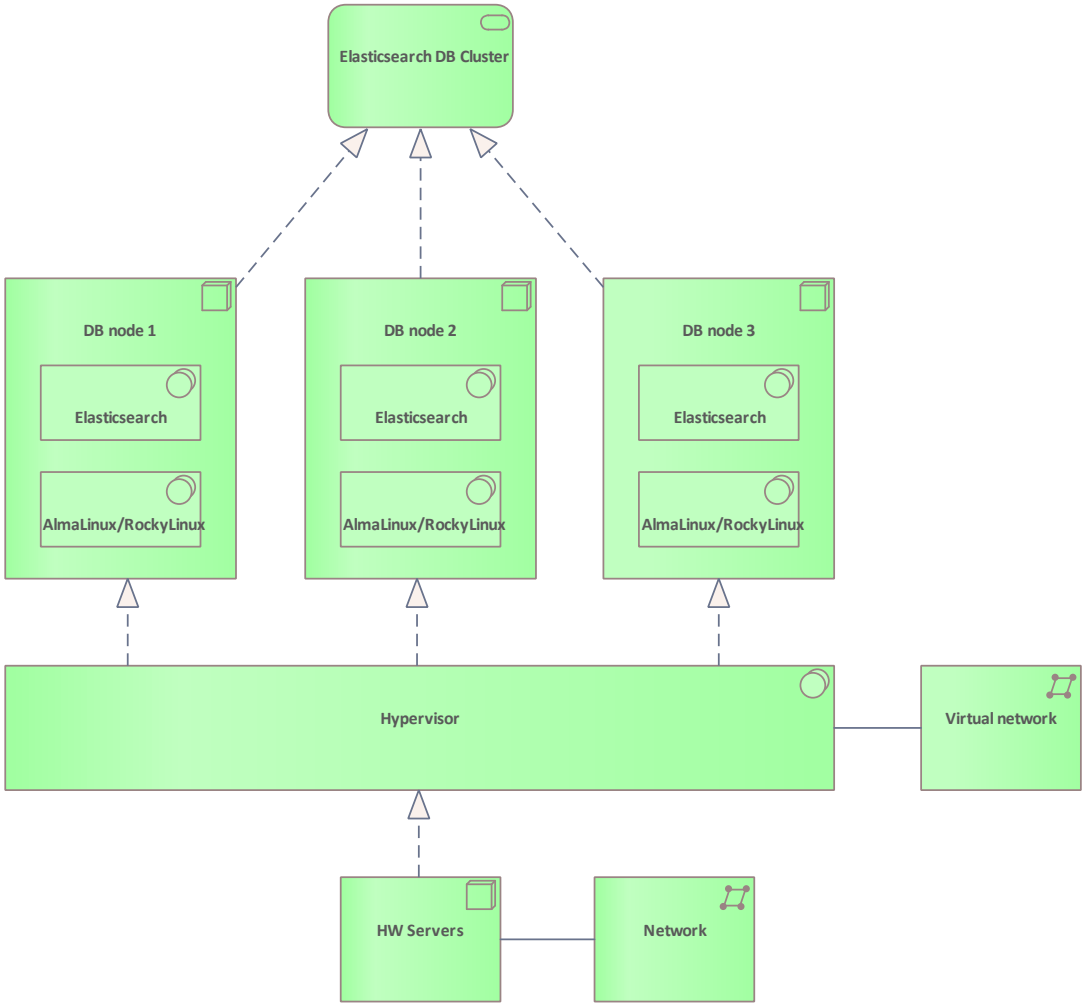
Fleet server POD

POD Elasticsearch pre NoSQL databázu je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje Elasticsearch node ako súčasť distribuovaného vyhľadávacieho a indexovacieho systému. Tento POD zabezpečuje ukladanie, vyhľadávanie a analýzu dokumentovo orientovaných dát v reálnom čase, s podporou horizontálneho škálovania, vysokej dostupnosti a integrácie s ďalšími nástrojmi v dátovo-analytickom alebo bezpečnostnom ekosystéme.

Kibana s Fleet UI

Kibana s Fleet UI je rozšírené webové rozhranie nástroja Kibana, ktoré poskytuje centralizovanú správu agentov a dátových integrácií v rámci Elastic Stacku. Fleet UI umožňuje jednoduché nasadzovanie, konfiguráciu a monitoring Elastic Agentov, čím zjednodušuje zber logov, metrík a bezpečnostných údajov z rôznych systémov a ich následnú vizualizáciu a analýzu v Kibane.

7.1.3 Technology Viewpoint INNOSOC Common

Technology Viewpoint DB Cluster

Diagram znázorňuje technologickú architektúru PostgreSQL Clustra.

Popis používaných prvkov:

DB node 1

Predstavuje Node 1 Elasticsearch Clustra. Node Elasticsearch Clustra je jednotlivá inštancia Elasticsearch, ktorá je súčasťou distribuovaného clustra a plní jednu alebo viac špecifických úloh, ako napríklad správa dát, indexovanie alebo koordinácia požiadaviek. Každý node komunikuje s ostatnými uzlami v clustri, pričom spoločne zabezpečujú škálovateľnosť, vysokú dostupnosť a paralelné spracovanie dotazov a operácií nad veľkými objemami dát.

DB node 2

Predstavuje Node 2 Elasticsearch Clustra. Node Elasticsearch Clustra je jednotlivá inštancia Elasticsearch, ktorá je súčasťou distribuovaného clustra a plní jednu alebo viac špecifických úloh, ako napríklad správa dát, indexovanie alebo koordinácia požiadaviek. Každý node komunikuje s ostatnými uzlami v clustri, pričom spoločne zabezpečujú škálovateľnosť, vysokú dostupnosť a paralelné spracovanie dotazov a operácií nad veľkými objemami dát.

DB node 3

Predstavuje Node 3 Elasticsearch Clustra. Node Elasticsearch Clustra je jednotlivá inštancia Elasticsearch, ktorá je súčasťou distribuovaného clustra a plní jednu alebo viac špecifických úloh, ako napríklad správa dát, indexovanie alebo koordinácia požiadaviek. Každý node komunikuje s ostatnými uzlami v clustri, pričom spoločne zabezpečujú škálovateľnosť, vysokú dostupnosť a paralelné spracovanie dotazov a operácií nad veľkými objemami dát.

HW Servers

Predstavuje HW serverovú infraštruktúru. HW serverová infraštruktúra predstavuje fyzické výpočtové a sieťové vybavenie, ktoré tvorí základ pre prevádzku IT systémov, vrátane serverov, úložísk, prepínačov, smerovačov a záložných zdrojov napájania. Táto infraštruktúra je nasadzovaná buď on-premise alebo ako súčasť cloudovej platformy, a poskytuje výpočtový výkon, dostupnosť a konektivitu pre virtualizované aj nevirtualizované prostredia.

Hypervisor

Predstavuje Hypervisor 1. alebo 2. typu. Hypervisor 1. typu, známy aj ako "bare-metal" hypervisor, beží priamo na fyzickom hardvéri bez operačného systému, čím poskytuje vysoký výkon a efektivitu virtualizácie; príkladmi sú VMware ESXi, Microsoft Hyper-V (core) alebo Xen. Tento typ hypervisora je určený najmä pre dátové centrá a enterprise prostredia, kde sa kladie dôraz na výkon, stabilitu a bezpečnosť.

Hypervisor 2. typu, nazývaný aj "hostovaný" hypervisor, beží nad existujúcim operačným systémom ako aplikácia, a tým zdieľa systémové zdroje s hostiteľom; príklady zahŕňajú VMware Workstation alebo Oracle VirtualBox. Hoci je jednoduchší na inštaláciu a vhodný na vývoj alebo testovanie, jeho výkon a izolácia sú nižšie v porovnaní s typom 1.

Network

Predstavuje sieť/subsieť HW infraštruktúry. Sieť alebo podsieť HW infraštruktúry je fyzická a logická vrstva prepojenia serverov, úložísk a sieťových zariadení, ktorá zabezpečuje prenos dát, komunikáciu a prístup k službám v rámci dátového centra.

Virtual network

Predstavuje virtuálnu sieť/subsieť Hypervisora. Virtuálna sieť alebo podsieť Hypervisora je logická sieťová infraštruktúra, ktorú hypervisor vytvára na účely prepojenia virtuálnych strojov (VM) medzi sebou, s hostiteľským systémom alebo s vonkajšou sieťou. Umožňuje definovanie virtuálnych switchov, NAT, bridged alebo internal networking režimov, čím poskytuje flexibilitu v izolácii, komunikácii a routovaní dát medzi VM a fyzickým sieťovým prostredím.

AlmaLinux/RockyLinux

Predstavuje Linuxovú distibúciu AlmaLinux/RockyLinux. AlmaLinux a RockyLinux sú open-source Linuxové distribúcie založené na Red Hat Enterprise Linux (RHEL), ktoré poskytujú plne binárne kompatibilné alternatívy k RHEL bez licenčných obmedzení. Sú navrhnuté pre stabilné, bezpečné a dlhodobo podporované serverové prostredia, a často sa využívajú v podnikových, cloudových a dátových centrách ako náhrada za CentOS po jeho ukončení ako downstream projektu.

Elasticsearch

Predstavuje Elasticsearch NoSQL databázu. Elasticsearch je vysoko výkonná, distribuovaná NoSQL databáza, navrhnutá na indexovanie, fulltextové vyhľadávanie a analýzu veľkého objemu dát v reálnom čase. Využíva dokumentovo orientovaný model na báze JSON, podporuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a je široko používaná v oblastiach ako log management, monitorovanie, bezpečnostná analytika a business intelligence.

AlmaLinux/RockyLinux

Predstavuje Linuxovú distibúciu AlmaLinux/RockyLinux. AlmaLinux a RockyLinux sú open-source Linuxové distribúcie založené na Red Hat Enterprise Linux (RHEL), ktoré poskytujú plne binárne kompatibilné alternatívy k RHEL bez licenčných obmedzení. Sú navrhnuté pre stabilné, bezpečné a dlhodobo podporované

serverové prostredia, a často sa využívajú v podnikových, cloudových a dátových centrách ako náhrada za CentOS po jeho ukončení ako downstream projektu.

Elasticsearch

Predstavuje Elasticsearch NoSQL databázu. Elasticsearch je vysoko výkonná, distribuovaná NoSQL databáza, navrhnutá na indexovanie, fulltextové vyhľadávanie a analýzu veľkého objemu dát v reálnom čase. Využíva dokumentovo orientovaný model na báze JSON, podporuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a je široko používaná v oblastiach ako log management, monitorovanie, bezpečnostná analytika a business intelligence.

AlmaLinux/RockyLinux

Predstavuje Linuxovú distibúciu AlmaLinux/RockyLinux. AlmaLinux a RockyLinux sú open-source Linuxové distribúcie založené na Red Hat Enterprise Linux (RHEL), ktoré poskytujú plne binárne kompatibilné alternatívy k RHEL bez licenčných obmedzení. Sú navrhnuté pre stabilné, bezpečné a dlhodobo podporované serverové prostredia, a často sa využívajú v podnikových, cloudových a dátových centrách ako náhrada za CentOS po jeho ukončení ako downstream projektu.

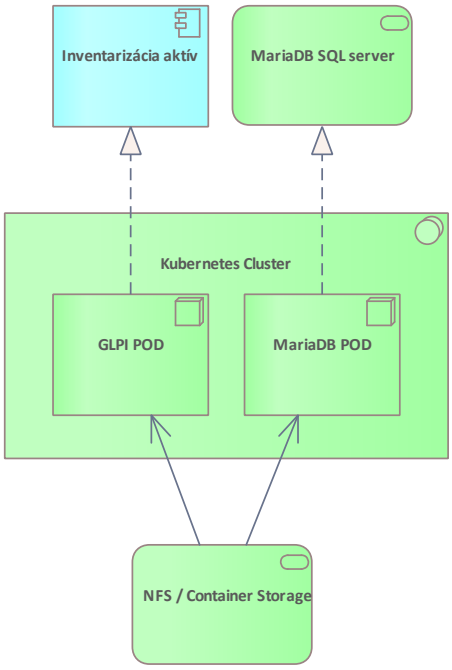
Elasticsearch

Predstavuje Elasticsearch NoSQL databázu. Elasticsearch je vysoko výkonná, distribuovaná NoSQL databáza, navrhnutá na indexovanie, fulltextové vyhľadávanie a analýzu veľkého objemu dát v reálnom čase. Využíva dokumentovo orientovaný model na báze JSON, podporuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a je široko používaná v oblastiach ako log management, monitorovanie, bezpečnostná analytika a business intelligence.

Elasticsearch DB Cluster

Technologická služba NoSQL Elasticsearch databázy vo forme clustra predstavuje viacuzlové distribuované riešenie, kde jednotlivé uzly (nodes) spolupracujú na uložení, indexovaní a vyhľadávaní dokumentovo orientovaných dát. Každý uzol v klastri plní špecifickú úlohu (napr. master, data alebo ingest node), čo umožňuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a odolnosť voči výpadkom, pričom systém ako celok zabezpečuje spracovanie veľkého objemu dát v reálnom čase.

7.1.4 Technology Viewpoint Inventarizacia aktiv

Technology Usage Viewpoint Inventarizacia aktiv alt 1

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom. Alt 1 predstavuje využitie Databázy priamo v rámci setupu modulu. V rámci návrhu sa počíta s kontajnerizovanou verziou SQL servera.

Popis používaných prvkov:

Inventarizácia aktív

Inventarizácia aktív je základným pilierom každého bezpečnostného riešenia. Umožňuje SOC tímu získať prehľad o všetkých zariadeniach, systémových entitách, aplikáciách a virtuálnych či cloudových zdrojoch, ktoré tvoria infraštruktúru organizácie. V prostredí SOCaaS zohráva ešte významnejšiu úlohu, pretože umožňuje centralizovanú správu, kategorizáciu, monitorovanie a sledovanie bezpečnostného stavu infraštruktúry naprieč rôznymi zákazníkmi.

NFS / Container Storage

Predstavuje službu NFS alebo iného Container Storage. NFS (Network File System) je sieťový súborový protokol vrstvy aplikačného modelu OSI, ktorý umožňuje vzdialený prístup ku súborovým systémom cez sieť. Je to jedna z najbežnejších foriem zdieľaného úložiska (shared storage) v kontajnerizovaných prostrediach, ako napr. Kubernetes, kde je implementovaný ako PersistentVolume (PV) typ. V širšom zmysle, container storage označuje mechanizmy a služby poskytujúce úložný priestor pre kontajnery, ktoré potrebujú perzistentné alebo zdieľané dáta medzi reštartmi či medzi uzlami klastra.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

MariaDB SQL server

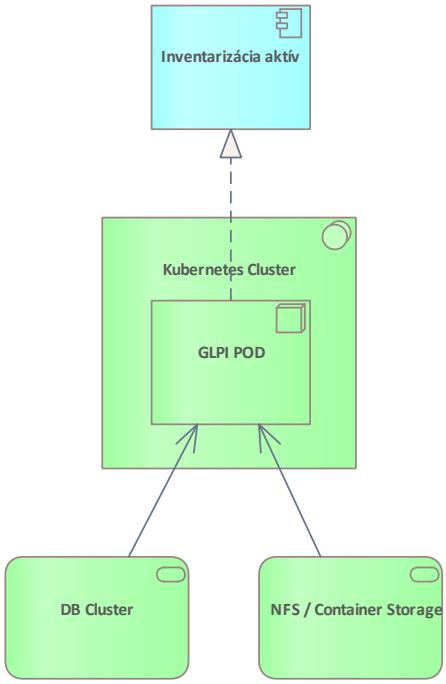
Predstavuje technologickú službu relačnej MariaDB SLQ databázy. Technologická služba v oblasti databázových systémov označuje softvérový komponent alebo platformu, ktorá poskytuje konzistentné, riadené a škálovateľné prostredie pre ukladanie, manipuláciu a správu štruktúrovaných údajov. V prípade relačnej databázy MariaDB, ide o platformovo nezávislú databázovú službu, ktorá sprístupňuje relačný model pomocou SQL (Structured Query Language) prostredníctvom konzistentného a transakčne bezpečného aplikačného rozhrania.

GLPI POD

Predstavuje POD GLPI pre invertarizáckiu aktív. GLPI (Gestionnaire Libre de Parc Informatique) je open-source systém pre správu IT služieb (ITSM), ktorý ponúka funkcionality ako správa IT aktív (hardware, software), incident management, service request management, správa zásob a používateľov a CMDB (Configuration Management Database). POD (Point Of Deployment) v kontexte GLPI predstavuje modulárne a distribuované nasadenie GLPI komponentov na viacerých miestach alebo lokalitách, pričom každé POD pôsobí ako lokálny uzol pre zber, aktualizáciu a správu IT aktív.

MariaDB POD

Predstavuje POD MariaDB pre relačnú SQL DB. MariaDB je pokročilý open-source relačný databázový systém (RDBMS), ktorý vznikol ako fork MySQL. Dodržiava štandard SQL (Structured Query Language) a poskytuje výkonné nástroje na správu a manipuláciu s relačnými údajmi. MariaDB podporuje klasickú ACID architektúru (Atomicita, Konzistencia, Izolácia, Trvácnosť) a MVCC (Multiversion Concurrency Control) pre bezpečné a konzistentné databázové transakcie.

Technology Usage Viewpoint Inventarizacia aktiv alt 2

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom. Alt 2 predstavuje využitie Databázy priamo vo forme centralizovaného DB Clustra.

Popis používaných prvkov:

Inventarizácia aktív

Inventarizácia aktív je základným pilierom každého bezpečnostného riešenia. Umožňuje SOC tímu získať prehľad o všetkých zariadeniach, systémových entitách, aplikáciách a virtuálnych či cloudových zdrojoch, ktoré tvoria infraštruktúru organizácie. V prostredí SOCaaS zohráva ešte významnejšiu úlohu, pretože umožňuje centralizovanú správu, kategorizáciu, monitorovanie a sledovanie bezpečnostného stavu infraštruktúry naprieč rôznymi zákazníkmi.

DB Cluster

Predstavuje službu clustrovanej relačnej databázy. Služba clustrovanej relačnej databázy je distribuovaný databázový systém, ktorý poskytuje služby relačnej databázy prostredníctvom viacerých prepojených databázových uzlov (clustrov), čím zabezpečuje vysokú dostupnosť, škálovateľnosť, redundanciu a odolnosť voči poruchám.

NFS / Container Storage

Predstavuje službu NFS alebo iného Container Storage. NFS (Network File System) je sieťový súborový protokol vrstvy aplikačného modelu OSI, ktorý umožňuje vzdialený prístup ku súborovým systémom cez sieť. Je to jedna z najbežnejších foriem zdieľaného úložiska (shared storage) v kontajnerizovaných prostrediach, ako napr. Kubernetes, kde je implementovaný ako PersistentVolume (PV) typ. V širšom zmysle, container storage označuje mechanizmy a služby poskytujúce úložný priestor pre kontajnery, ktoré potrebujú perzistentné alebo zdieľané dáta medzi reštartmi či medzi uzlami klastra.

Kubernetes Cluster

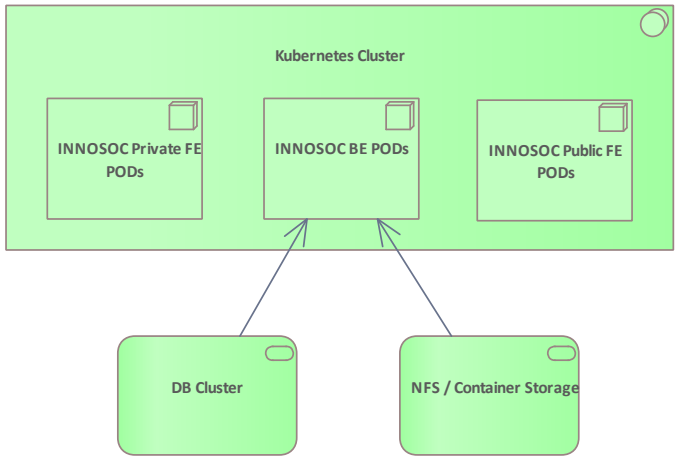
Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť)

abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

GLPI POD

Predstavuje POD GLPI pre invertarizáckiu aktív. GLPI (Gestionnaire Libre de Parc Informatique) je open-source systém pre správu IT služieb (ITSM), ktorý ponúka funkcionality ako správa IT aktív (hardware, software), incident management, service request management, správa zásob a používateľov a CMDB (Configuration Management Database). POD (Point Of Deployment) v kontexte GLPI predstavuje modulárne a distribuované nasadenie GLPI komponentov na viacerých miestach alebo lokalitách, pričom každé POD pôsobí ako lokálny uzol pre zber, aktualizáciu a správu IT aktív.

7.1.5 Technology Viewpoint Kubernetes

Technology Usage Viewpoint and Containers maping

Diagram znázorňuje priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom.

Popis používaných prvkov:

DB Cluster

Predstavuje službu clustrovanej relačnej databázy. Služba clustrovanej relačnej databázy je distribuovaný databázový systém, ktorý poskytuje služby relačnej databázy prostredníctvom viacerých prepojených databázových uzlov (clustrov), čím zabezpečuje vysokú dostupnosť, škálovateľnosť, redundanciu a odolnosť voči poruchám.

NFS / Container Storage

Predstavuje službu NFS alebo iného Container Storage. NFS (Network File System) je sieťový súborový protokol vrstvy aplikačného modelu OSI, ktorý umožňuje vzdialený prístup ku súborovým systémom cez sieť. Je to jedna z najbežnejších foriem zdieľaného úložiska (shared storage) v kontajnerizovaných prostrediach, ako napr. Kubernetes, kde je implementovaný ako PersistentVolume (PV) typ. V širšom zmysle, container storage označuje mechanizmy a služby poskytujúce úložný priestor pre kontajnery, ktoré potrebujú perzistentné alebo zdieľané dáta medzi reštartmi či medzi uzlami klastra.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

INNOSOC BE PODs

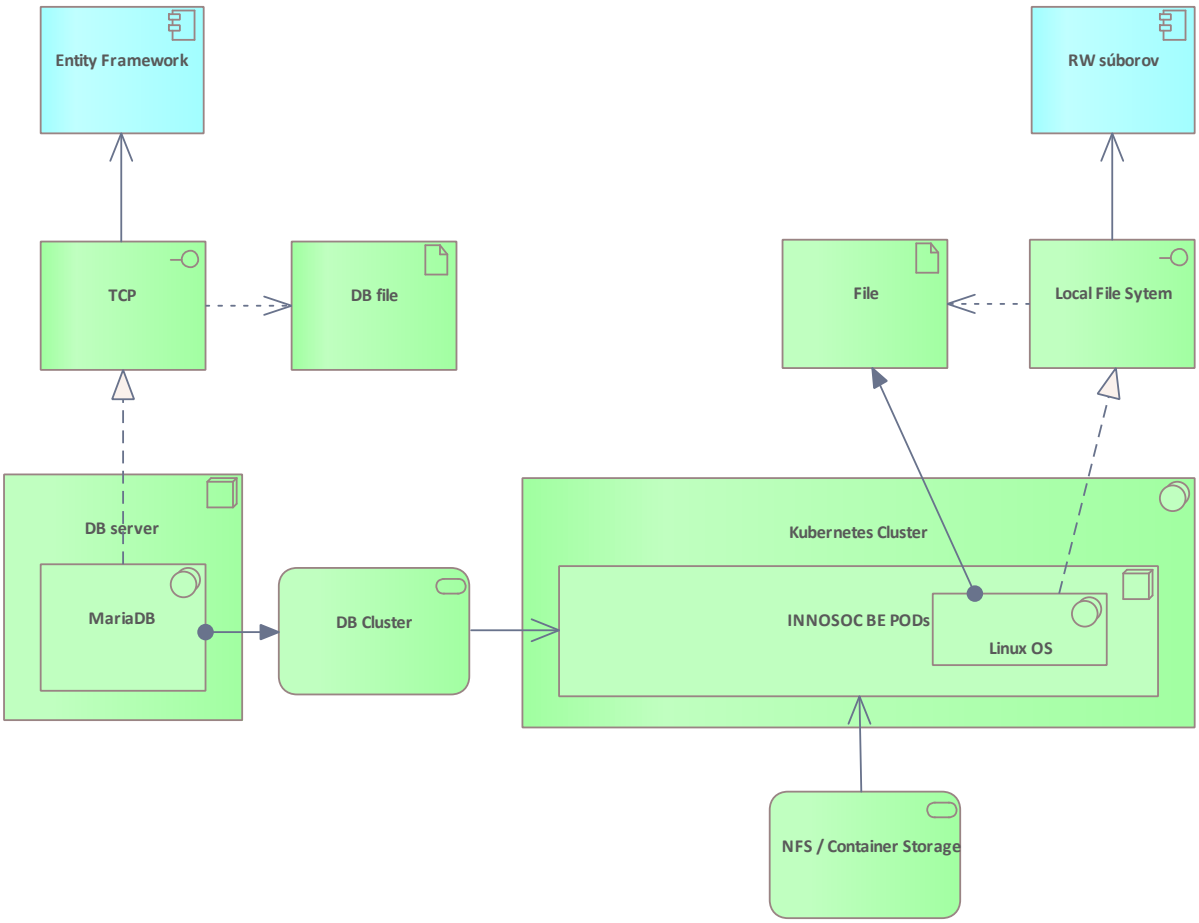
Predstavuje PODy BE. PODy BE označujú kontajnerové inštancie backendových služieb (BE – Backend) systému, ktoré sú nasadené v distribuovanom prostredí, typicky v Kubernetes clustri alebo inej kontajnerovej orchestrácii. Tieto PODy tvoria serverovú (logickú) vrstvu architektúry, ktorá zaisťuje spracovanie dát, business logiku, transakcie, API služby a interakciu s databázou a sieťovými entitami (core network functions).

INNOSOC Private FE PODs

PODy FE Private predstavujú izolované a modulárne jednotky nasadenia frontendových komponentov systému v privátnom prostredí zákazníka. Ide o architektonický prvok vychádzajúci z princípov kontajnerizácie a mikroservisnej architektúry, kde každý POD obsahuje samostatne nasaditeľné prvky prezentačnej vrstvy (FE – frontend), ako sú webové aplikácie, Single Page Applications (SPA), či UI moduly.

INNOSOC Public FE PODs

PODy FE Public predstavujú výpočtové jednotky nasadenia frontendových komponentov systému vo verejne dostupnom cloudovom alebo hybridnom prostredí, ktoré je spravované poskytovateľom služby alebo centralizovanou infraštruktúrou organizácie. V rámci tejto architektúry sú frontendové komponenty – typicky Single Page Applications (SPA) alebo webové rozhrania – prevádzkované ako súčasť viacnájomného (multi-tenant) systému, dostupného cez verejnú sieť (internet), pričom komunikácia a prístup sú riadené prísnymi bezpečnostnými politikami. Tieto PODy fungujú ako izolované deploymenty v rámci centralizovaného cloudu (napr. Microsoft Azure, AWS, GCP), prípadne v spravovanom Kubernetes clustri. Ich cieľom je zabezpečiť škálovateľné, vysoko dostupné a jednoducho aktualizovateľné rozhranie pre koncových používateľov alebo zákazníkov, ktorí pristupujú k službám bez nutnosti lokálnej inštalácie alebo privátnej infraštruktúry.

Obrázok 1 : Technology Usage Viewpoint BE, DB and File System

Diagram repezentuje a bližšie popisuje využívanie perzistentnej vrstvy pre potreby BIT NC a BE modulu a pomocou jeho komponentu Dátovej vrstvy ktorý zabezpečuje prácu s PostgreSQL a Local File System.

Popis používaných prvkov:

DB Cluster

Predstavuje službu clustrovanej relačnej databázy. Služba clustrovanej relačnej databázy je distribuovaný databázový systém, ktorý poskytuje služby relačnej databázy prostredníctvom viacerých prepojených databázových uzlov (clustrov), čím zabezpečuje vysokú dostupnosť, škálovateľnosť, redundanciu a odolnosť voči poruchám.

NFS / Container Storage

Predstavuje službu NFS alebo iného Container Storage. NFS (Network File System) je sieťový súborový protokol vrstvy aplikačného modelu OSI, ktorý umožňuje vzdialený prístup ku súborovým systémom cez sieť. Je to jedna z najbežnejších foriem zdieľaného úložiska (shared storage) v kontajnerizovaných prostrediach, ako napr. Kubernetes, kde je implementovaný ako PersistentVolume (PV) typ. V širšom zmysle, container storage označuje mechanizmy a služby poskytujúce úložný priestor pre kontajnery, ktoré potrebujú perzistentné alebo zdieľané dáta medzi reštartmi či medzi uzlami klastra.

DB file

DB file - súbor reprezentujúci databázový súbor MariaDB. DB file (database file) v kontexte systému MariaDB predstavuje fyzický súbor na úložisku, ktorý reprezentuje perzistentnú dátovú štruktúru databázy. Tento súbor obsahuje samotné dáta, metadáta, indexy, transakčné logy alebo systémové štruktúry používané databázovým enginom (najčastejšie InnoDB alebo MyISAM) na správu relačných dát.

DB server

Predstavuje MariaDB server. MariaDB Server je relačný databázový serverový systém (RDBMS) typu open-source, určený na správu, uchovávanie a manipuláciu s štruktúrovanými údajmi. Je kompatibilný s MySQL (jeho pôvodný fork), využíva jazyk SQL a je optimalizovaný pre výkon, bezpečnosť, transakčnosť a škálovateľnosť.

File

File - súbor je základná jednotka ukladania dát v súborovom systéme, ktorá reprezentuje štruktúrované alebo neštruktúrované dáta ako prílohy, obrázky, dokumenty, multimédiá a iné digitálne objekty. Súbor obsahuje metadáta (napr. názov, typ, veľkosť, časové značky, prístupové práva) a binárny alebo textový obsah, ktorý je interpretovaný podľa MIME typu alebo prípony.

Entity Framework

Aplikačný modul Entity Framework (EF) predstavuje logickú softvérovú vrstvu v aplikácii, ktorá využíva technológiu Entity Framework na objektovo-relačné mapovanie (ORM) medzi databázou a objektmi programovacieho jazyka (najčastejšie C# v .NET ekosystéme). Tento modul zabezpečuje, že aplikácia môže pracovať s databázovými tabuľkami ako s objektami a kolekciami tried, pričom všetky CRUD operácie (Create, Read, Update, Delete) sú automaticky prekladané na SQL príkazy.

RW súborov

Modul RW nad súbormi predstavuje softvérovú komponentu alebo logickú vrstvu, ktorá zabezpečuje čítanie (Read) a zápis (Write) údajov do súborov v rámci súborového systému. Tento modul slúži ako abstrakcia medzi aplikačnou logikou a fyzickým úložiskom, pričom využíva štandardné systémové rozhrania operačného systému na manipuláciu so súbormi (napr. POSIX API alebo abstraktné I/O knižnice).

Local File Sytem

Lokálny súborový systém poskytujúci prácu so súbormi realizovaný operačným systémom pod ktorým je spúšťaný BE modul. Tento súborový systém umožňuje nízkolatenčný prístup k súborom, typicky prostredníctvom štandardných POSIX operácií a je viazaný na konkrétny fyzický alebo virtuálny uzol. V kontajnerizovaných prostrediach (napr. Kubernetes) je tento typ úložiska obvykle reprezentovaný typom

hostPath alebo emptyDir, čím sa viaže na konkrétny uzol a stráca perzistenciu pri reštarte alebo presune PODu. Lokálny súborový systém je vhodný pre dočasné, vysokovýkonné operácie (napr. cache, scratch space), ale nie je určený na trvalé alebo zdieľané ukladanie dát, keďže neumožňuje nezávislé zotavenie dát po výpadku alebo škálovanie medzi uzlami.

TCP

Predstavuje client server komunikáciu pomocou TCP protokolu. Client-server komunikácia cez TCP (Transmission Control Protocol) je spôsob výmeny dát medzi dvoma entitami v počítačovej sieti, kde klient iniciuje spojenie a server pasívne čaká na pripojenie. Prenos je realizovaný prostredníctvom TCP protokolu – transportného protokolu vrstvy 4 (transport layer) modelu OSI, ktorý poskytuje spoľahlivý, riadený a orientovaný prenos dát cez sieť.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

INNOSOC BE PODs

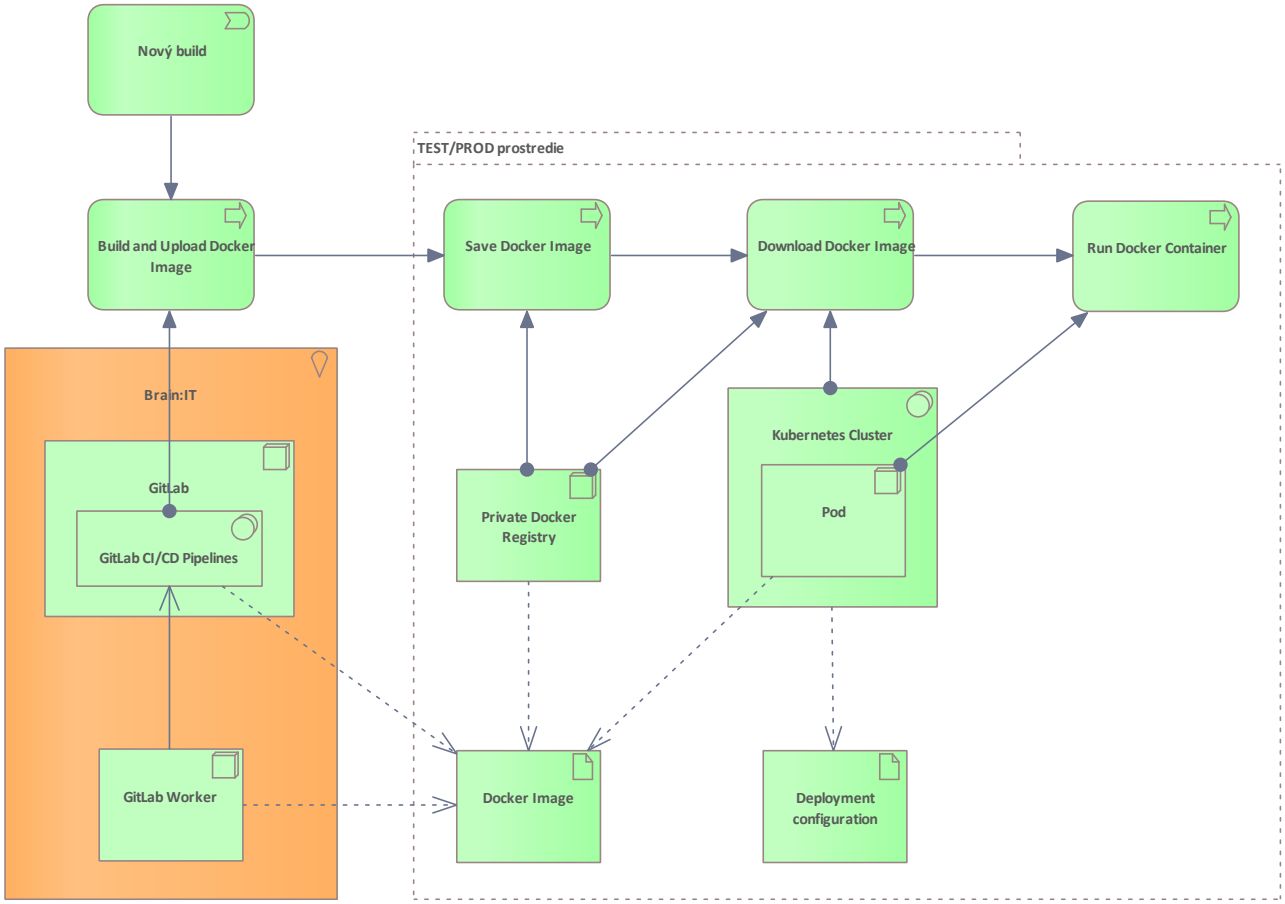
Predstavuje PODy BE. PODy BE označujú kontajnerové inštancie backendových služieb (BE – Backend) systému, ktoré sú nasadené v distribuovanom prostredí, typicky v Kubernetes clustri alebo inej kontajnerovej orchestrácii. Tieto PODy tvoria serverovú (logickú) vrstvu architektúry, ktorá zaisťuje spracovanie dát, business logiku, transakcie, API služby a interakciu s databázou a sieťovými entitami (core network functions).

Linux OS

Linux je viacúlohový, viacpoužívateľský, unixovo kompatibilný operačný systém (OS) postavený na monolitickom jadre, vyvíjaný ako open-source softvér. Vyznačuje sa modulárnou architektúrou, vysokou prispôsobiteľnosťou a je používaný v serveroch, desktopoch, mobilných zariadeniach, embedded systémoch a superpočítačoch. Linux je technicky softvérová vrstva medzi hardvérom a používateľskými aplikáciami, ktorá zabezpečuje správu procesov, pamäte, súborových systémov, zariadení a sieťovej komunikácie.

MariaDB

Predstavuje MariaDB relačnú databázu. MariaDB predstavuje relačnú databázu (Relational Database Management System – RDBMS). V zmysle formálnej definície je MariaDB databázový systém, ktorý: pracuje s relačným modelom (údaje sú organizované do tabuliek, stĺpcov a riadkov), používa jazyk SQL (Structured Query Language) na manipuláciu a dotazovanie dát, zabezpečuje integritu údajov pomocou primárnych a cudzích kľúčov a implementuje ACID vlastnosti prostredníctvom svojich storage enginov.

Technology Viewpoint Development CI/CD TEST/PROD

Diagram znázorňuje proces buildu a nasadenia novej verzie balíka v podobe Docker image do TEST/PROD prostredia. Diagram je využitelný pre prípad vlastných balíkov, pre ostatné existujúce sa využíva verejný DockerHub zdroj.

Popis používaných prvkov:

Build and Upload Docker Image

Build proces s následným nahratím Docker Image do Docker Registry je štandardný krok, ktorý zabezpečuje automatizované zostavenie aplikačného kontajnera, jeho označenie a publikovanie do centralizovaného repozitára, odkiaľ môže byť nasadený do vývojových, testovacích alebo produkčných prostredí.

Download Docker Image

Uloženie Docker image do Docker Registry začína vytvorením image z Dockerfile pomocou príkazu docker build. Následne sa image označí podľa názvu a verzie cieľového registry. Po autentifikácii sa image nahrá príkazom docker push a stáva sa dostupným pre ďalšie nasadenie.

Nový build

Spustenie nového build procesu predstavuje inicializáciu a konfiguráciu automatizovaného reťazca úloh, ktorého cieľom je zostavenie, testovanie a príprava softvérového artefaktu na ďalšie spracovanie alebo nasadenie.

Run Docker Container

Spustenie Docker kontajnera začína stiahnutím alebo výberom existujúceho Docker image, z ktorého sa vytvorí inštancia aplikácie. Kontajner sa spúšťa príkazom docker run, kde možno definovať parametre ako porty, volume mounty, premenné prostredia či sieťové nastavenia. Po spustení beží kontajner ako izolovaný proces, pripravený na komunikáciu so službami alebo používateľom.

Save Docker Image

Proces uloženia Docker image do Docker Registry zahŕňa vytvorenie image pomocou príkazu docker build, jeho označenie s cieľovou adresou registry a verziou. Následne prebehne autentifikácia do registry a samotný upload cez príkaz docker push. Výsledkom je, že image je uložený v centrálnom repozitári, odkiaľ ho možno nasadiť do ľubovoľného prostredia.

TEST/PROD prostredie

Predstavuje interné DEV a TEST prostredie

Brain:IT

Lokalita Brain:IT

Private Docker Registry

Predstavuje private Docker Registry, Private Docker Registry je súkromný repozitár, v ktorom organizácia bezpečne ukladá a spravuje vlastné Docker imagy mimo verejných registry ako Docker Hub. Umožňuje plnú kontrolu nad prístupom, verziovaním, retention politikami a bezpečnostným skenovaním kontajnerov.

Deployment configuration

Reprezentácia Kubernetes Deployment artifaktu. Kubernetes Deployment artefakt je konfiguračný súbor, ktorý definuje želaný stav nasadenia aplikácie v Kubernetes klustri – vrátane počtu replík, Docker imagu, portov a stratégií aktualizácie. Tento artefakt slúži ako vstup pre kubectl alebo CI/CD pipeline, ktoré ho aplikujú do klastru na zabezpečenie deklaratívneho a opakovateľného nasadenia.

Docker Image

Reprezentácia Docker Image artifaktu, Docker Image ako artefakt je výsledný balík aplikácie zostavený počas build procesu, ktorý obsahuje všetky potrebné vrstvy, závislosti a konfiguráciu na spustenie v kontajnerovom prostredí. Tento artefakt sa ukladá do Docker Registry, odkiaľ môže byť opakovane použitý na nasadenie v rôznych prostrediach.

GitLab

Predstavuje inštaláciu GitLab. Inštancia GitLab predstavuje samostatné nasadenie platformy GitLab, ktoré môže bežať ako cloudová služba (GitLab.com) alebo ako self-managed verzia na vlastnej infraštruktúre. Obsahuje všetky komponenty potrebné na správu repozitárov, CI/CD pipeline, issue tracking a DevOps workflow v jednom integrovanom prostredí. V rámci organizácie umožňuje úplnú kontrolu nad projektmi, používateľmi, bezpečnosťou a prístupovými právami.

GitLab Worker

Predstavuje insštanciu GitLab Worker, inštancia GitLab Worker (nazývaná aj GitLab Runner) je samostatná služba, ktorá vykonáva úlohy definované v CI/CD pipeline, ako je build, testovanie alebo nasadenie aplikácií. Beží na vyhradenom prostredí (Kubernetes) a komunikuje s centrálnym GitLab serverom, kde prijíma joby na spracovanie.

Kubernetes Cluster

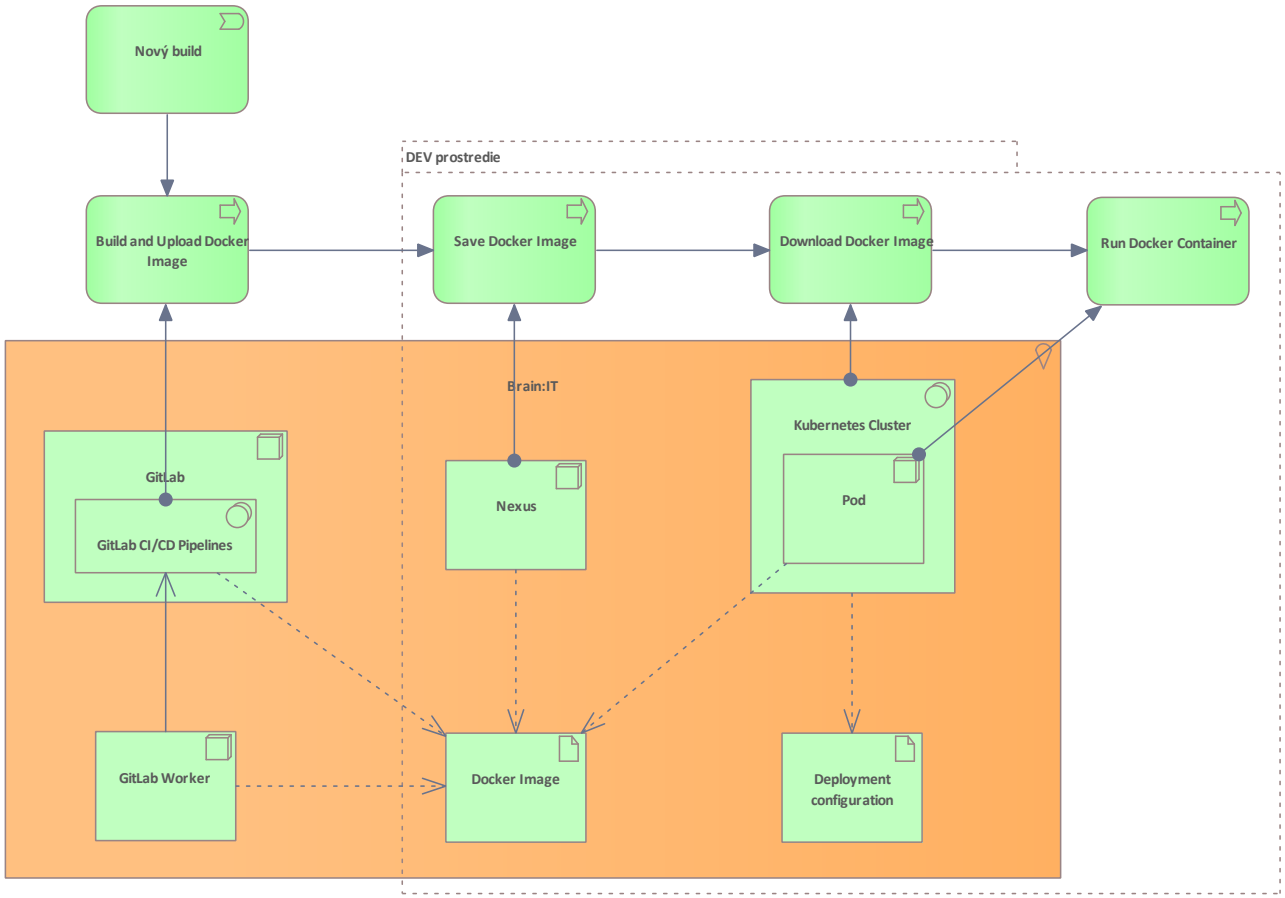
Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

GitLab CI/CD Pipelines

GitLab CI/CD Pipelines je séria úloh zabezpečujúca kompiláciu, testy, konfiguráciu, nasadenie a iné v rámci GitLabu.

Pod

Predstavuje inštanciu Podu, v rámci ktorej je spustený nový Docker Image v podobe Docker Containera

Technology Viewpoint Developmnent CI/CD DEV

Diagram znázorňuje proces buildu a nasadenia novej verzie balíka v podobe Docker image do DEV prostredia. Diagram je využitelný pre prípad vlastných balíkov, pre ostatné existujúce sa využíva verejný DockerHub zdroj.

Popis používaných prvkov:

Build and Upload Docker Image

Build proces s následným nahratím Docker Image do Docker Registry je štandardný krok, ktorý zabezpečuje automatizované zostavenie aplikačného kontajnera, jeho označenie a publikovanie do centralizovaného repozitára, odkiaľ môže byť nasadený do vývojových, testovacích alebo produkčných prostredí.

Download Docker Image

Uloženie Docker image do Docker Registry začína vytvorením image z Dockerfile pomocou príkazu docker build. Následne sa image označí podľa názvu a verzie cieľového registry. Po autentifikácii sa image nahrá príkazom docker push a stáva sa dostupným pre ďalšie nasadenie.

Nový build

Spustenie nového build procesu predstavuje inicializáciu a konfiguráciu automatizovaného reťazca úloh, ktorého cieľom je zostavenie, testovanie a príprava softvérového artefaktu na ďalšie spracovanie alebo nasadenie.

Run Docker Container

Spustenie Docker kontajnera začína stiahnutím alebo výberom existujúceho Docker image, z ktorého sa vytvorí inštancia aplikácie. Kontajner sa spúšťa príkazom docker run, kde možno definovať parametre ako porty, volume mounty, premenné prostredia či sieťové nastavenia. Po spustení beží kontajner ako izolovaný proces, pripravený na komunikáciu so službami alebo používateľom.

Save Docker Image

Proces uloženia Docker image do Docker Registry zahŕňa vytvorenie image pomocou príkazu docker build, jeho označenie s cieľovou adresou registry a verziou. Následne prebehne autentifikácia do registry a samotný upload cez príkaz docker push. Výsledkom je, že image je uložený v centrálnom repozitári, odkiaľ ho možno nasadiť do ľubovoľného prostredia.

DEV prostredie

Predstavuje interné DEV a TEST prostredie

Brain:IT

Lokalita Brain:IT

Deployment configuration

Reprezentácia Kubernetes Deployment artifaktu. Kubernetes Deployment artefakt je konfiguračný súbor, ktorý definuje želaný stav nasadenia aplikácie v Kubernetes klustri – vrátane počtu replík, Docker imagu, portov a stratégií aktualizácie. Tento artefakt slúži ako vstup pre kubectl alebo CI/CD pipeline, ktoré ho aplikujú do klastru na zabezpečenie deklaratívneho a opakovateľného nasadenia.

Docker Image

Reprezentácia Docker Image artifaktu, Docker Image ako artefakt je výsledný balík aplikácie zostavený počas build procesu, ktorý obsahuje všetky potrebné vrstvy, závislosti a konfiguráciu na spustenie v kontajnerovom prostredí. Tento artefakt sa ukladá do Docker Registry, odkiaľ môže byť opakovane použitý na nasadenie v rôznych prostrediach.

GitLab

Predstavuje inštaláciu GitLab. Inštancia GitLab predstavuje samostatné nasadenie platformy GitLab, ktoré môže bežať ako cloudová služba (GitLab.com) alebo ako self-managed verzia na vlastnej infraštruktúre. Obsahuje všetky komponenty potrebné na správu repozitárov, CI/CD pipeline, issue tracking a DevOps workflow v jednom integrovanom prostredí. V rámci organizácie umožňuje úplnú kontrolu nad projektmi, používateľmi, bezpečnosťou a prístupovými právami.

GitLab Worker

Predstavuje insštanciu GitLab Worker, inštancia GitLab Worker (nazývaná aj GitLab Runner) je samostatná služba, ktorá vykonáva úlohy definované v CI/CD pipeline, ako je build, testovanie alebo nasadenie aplikácií. Beží na vyhradenom prostredí (Kubernetes) a komunikuje s centrálnym GitLab serverom, kde prijíma joby na spracovanie.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

Nexus

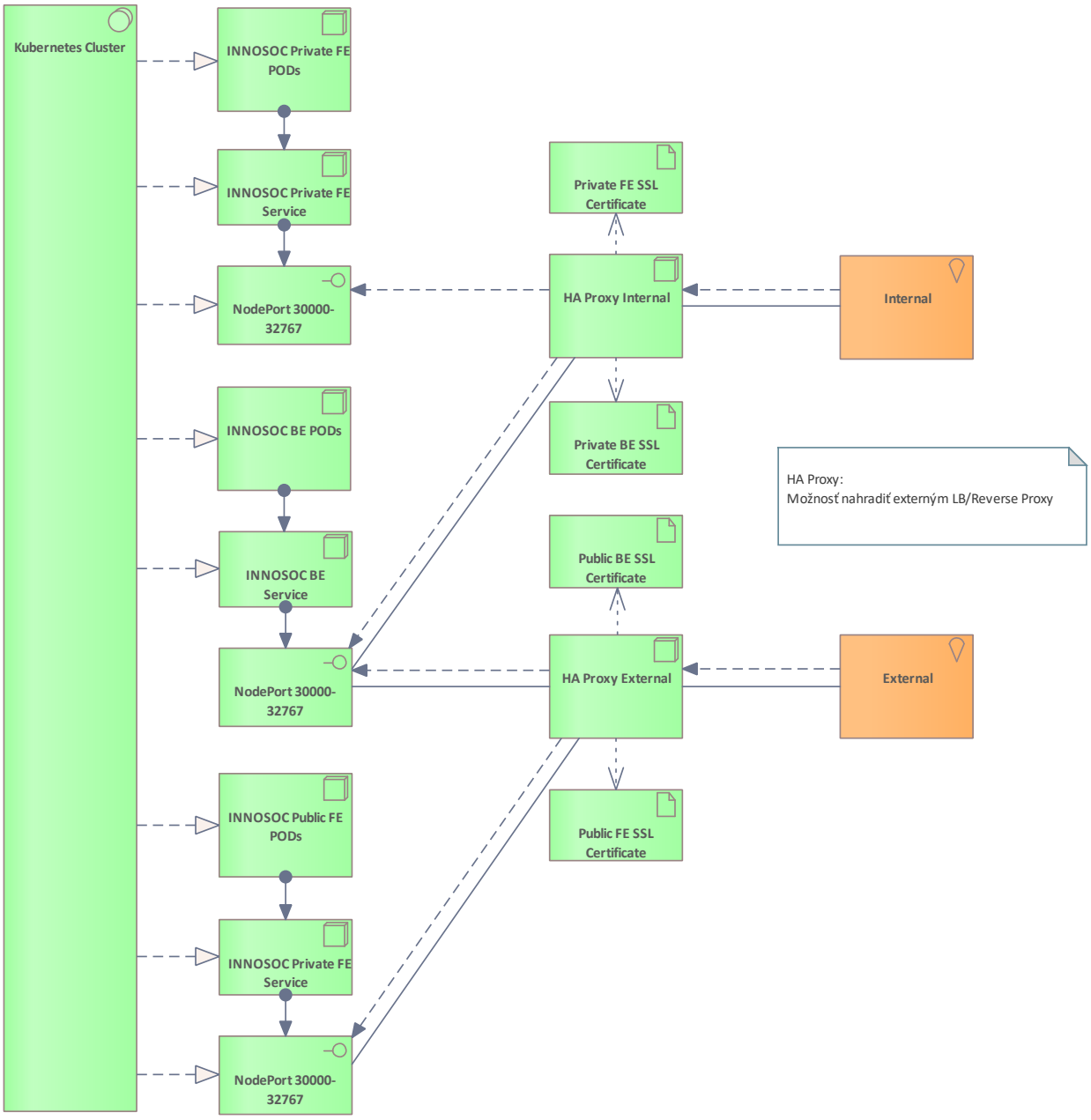
Predstavuje private Docker Registry. Private Docker Registry je súkromné úložisko pre Docker imagy, ktoré umožňuje organizáciám bezpečne ukladať a spravovať kontajnerové obrazy mimo verejných služieb ako Docker Hub. Poskytuje kontrolu nad prístupom, verziami a distribúciou image-ov, a je často integrovaný s CI/CD pipeline pre automatizované buildy a nasadenia.

GitLab CI/CD Pipelines

GitLab CI/CD Pipelines je séria úloh zabezpečujúca kompiláciu, testy, konfiguráciu, nasadenie a iné v rámci GitLabu.

Pod

Predstavuje inštanciu Podu, v rámci ktorej je spustený nový Docker Image v podobe Docker Containera

Technology Viewpoint Interconnect

Diagram znázorňuje deployment a prepojenie vystavených služieb kubernetes a LB/Reverse Proxy pre dve zóny.

Popis používaných prvkov:

External

Predstavuje externé prostredie Internet

HA Proxy External

Predstavuje Externú reverse proxy postavenej na HA Proxy. Externá reverse proxy postavená na HAProxy je sprostredkovateľská vrstva, ktorá sa nachádza na hranici siete a slúži na prijímanie požiadaviek z internetu, ktoré následne presmerováva na interné backend služby. HAProxy v tejto úlohe zabezpečuje TLS termináciu, load balancing, ochranu cez ACL pravidlá, a tiež možnosť filtrovania alebo prepúšťania prevádzky na základe definovaných bezpečnostných politík. Táto architektúra zvyšuje bezpečnosť, škálovateľnosť a dostupnosť verejne prístupných služieb, pričom oddeľuje externú vrstvu od vnútornej infraštruktúry.

HA Proxy Internal

Predstavuje Internú reverse proxy postavenej na HA Proxy. Interná reverse proxy postavená na HAProxy je sprostredkovateľská služba, ktorá prijíma prichádzajúce požiadavky v rámci internej siete a presmerováva ich na príslušné backend služby podľa konfigurovaných pravidiel. HAProxy v tomto prípade zabezpečuje load balancing, TLS termináciu, health checking a možnosť centrálne riadiť tok dát medzi mikroslužbami alebo internými aplikáciami.

INNOSOC BE Service

Predstavuje INNOSOC BE Service. Beží ako súčasť predkonfigurovaného PODu, často vo forme kontajnera alebo virtuálneho stroja, a aktualizuje sa cez riadený CI/CD proces.

INNOSOC Private FE Service

Predstavuje INNOSOC FE Private Service. Beží ako súčasť predkonfigurovaného PODu, často vo forme kontajnera alebo virtuálneho stroja, a aktualizuje sa cez riadený CI/CD proces.

INNOSOC Private FE Service

Predstavuje INNOSOC FE Public Service. Beží ako súčasť predkonfigurovaného PODu, často vo forme kontajnera alebo virtuálneho stroja, a aktualizuje sa cez riadený CI/CD proces.

Internal

Predstavuje interné prostrednie BRAIN:IT

Private BE SSL Certificate

Predstavuje validný Private SSL certifikát pre potreby HTTPS. Validný BE SSL certifikát pre potreby HTTPS je bezpečnostný certifikát nainštalovaný na backendovej (BE) vrstve systému, ktorý umožňuje šifrovanú a autentifikovanú komunikáciu medzi službami alebo medzi frontendom a backendom. Certifikát musí byť vydaný dôveryhodnou certifikačnou autoritou (CA) alebo internou PKI infraštruktúrou a zabezpečovať integritu a dôvernosť dát prenášaných cez HTTPS.

Private FE SSL Certificate

Predstavuje validný SSL certifikát pre potreby HTTPS. Validný FE SSL certifikát pre potreby HTTPS je dôveryhodný digitálny certifikát, nainštalovaný na frontendovej (FE) vrstve aplikácie, ktorý zabezpečuje šifrovanú komunikáciu medzi používateľským prehliadačom a frontend serverom. Tento certifikát musí byť vydaný akreditovanou certifikačnou autoritou (CA), byť platný pre konkrétnu doménu a nesmie byť expirovaný ani neplatný.

Public BE SSL Certificate

Predstavuje validný Public SSL certifikát pre potreby HTTPS. Validný BE Public SSL certifikát pre potreby HTTPS je certifikát nainštalovaný na backendovej službe, ktorá je dostupná z verejnej siete, a slúži na

zabezpečenie šifrovanej a overenej komunikácie cez HTTPS. Musí byť vydaný dôveryhodnou verejnou certifikačnou autoritou (CA), byť platný pre konkrétnu verejnú doménu a spĺňať bezpečnostné štandardy.

Public FE SSL Certificate

Predstavuje validný Public SSL certifikát pre potreby HTTPS. Validný FE Public SSL certifikát pre potreby HTTPS je dôveryhodný certifikát nainštalovaný na frontendovej vrstve aplikácie, ktorá je verejne dostupná cez internet, a zabezpečuje šifrovanú komunikáciu medzi klientským prehliadačom a frontend serverom. Musí byť vydaný verejnou certifikačnou autoritou (CA), byť platný pre danú doménu a nesmie byť expirovaný ani zneplatnený, aby bol akceptovaný modernými prehliadačmi.

NodePort 30000-32767

Predstavuje smerovanie typu NodePort z rozsahu 30000-32767

NodePort 30000-32767

Predstavuje smerovanie typu NodePort z rozsahu 30000-32767

NodePort 30000-32767

Predstavuje smerovanie typu NodePort z rozsahu 30000-32767

Note

HA Proxy: Možnosť nahradiť externým LB/Reverse Proxy

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

INNOSOC BE PODs

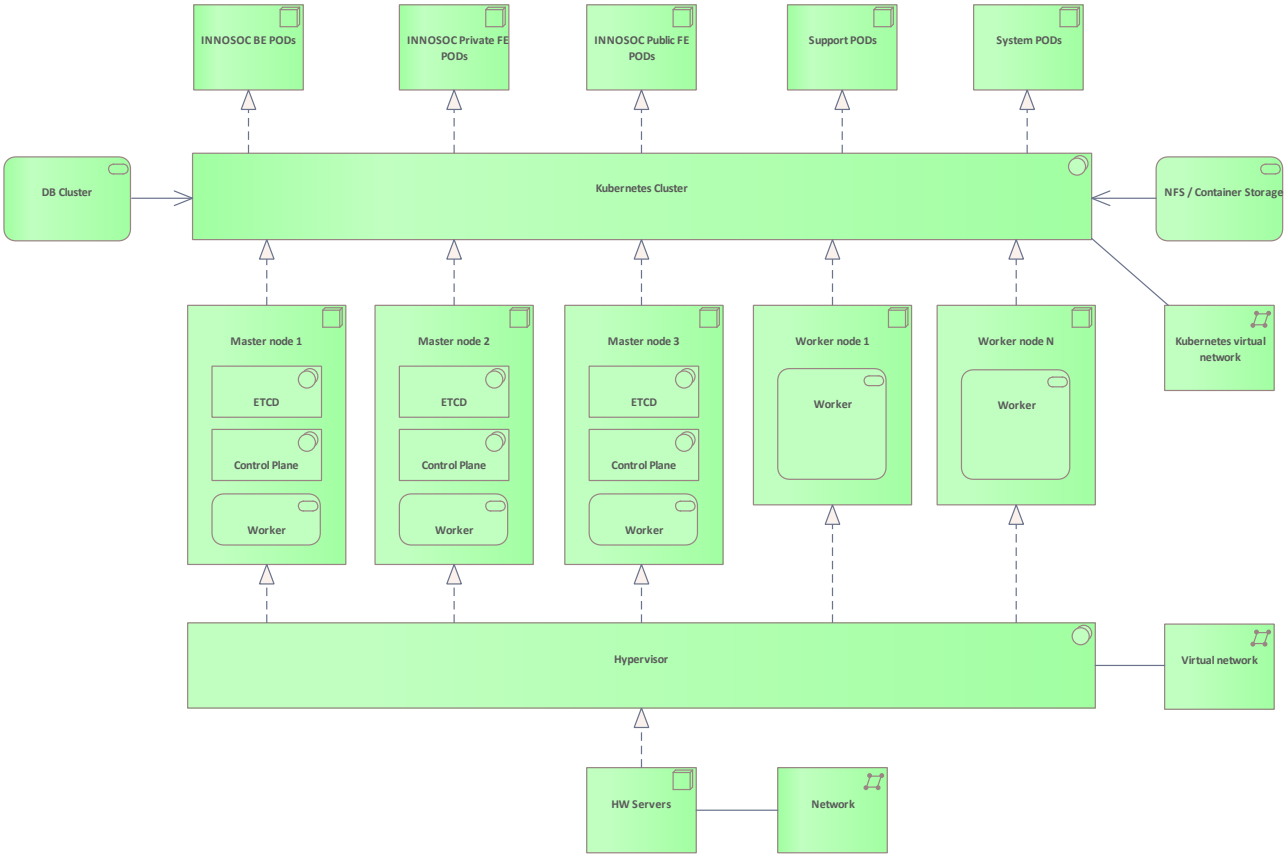
Predstavuje PODy BE. PODy BE označujú kontajnerové inštancie backendových služieb (BE – Backend) systému, ktoré sú nasadené v distribuovanom prostredí, typicky v Kubernetes clustri alebo inej kontajnerovej orchestrácii. Tieto PODy tvoria serverovú (logickú) vrstvu architektúry, ktorá zaisťuje spracovanie dát, business logiku, transakcie, API služby a interakciu s databázou a sieťovými entitami (core network functions).

INNOSOC Private FE PODs

PODy FE Private predstavujú izolované a modulárne jednotky nasadenia frontendových komponentov systému v privátnom prostredí zákazníka. Ide o architektonický prvok vychádzajúci z princípov kontajnerizácie a mikroservisnej architektúry, kde každý POD obsahuje samostatne nasaditeľné prvky prezentačnej vrstvy (FE – frontend), ako sú webové aplikácie, Single Page Applications (SPA), či UI moduly.

INNOSOC Public FE PODs

PODy FE Public predstavujú výpočtové jednotky nasadenia frontendových komponentov systému vo verejne dostupnom cloudovom alebo hybridnom prostredí, ktoré je spravované poskytovateľom služby alebo centralizovanou infraštruktúrou organizácie. V rámci tejto architektúry sú frontendové komponenty – typicky Single Page Applications (SPA) alebo webové rozhrania – prevádzkované ako súčasť viacnájomného (multi-tenant) systému, dostupného cez verejnú sieť (internet), pričom komunikácia a prístup sú riadené prísnymi bezpečnostnými politikami. Tieto PODy fungujú ako izolované deployменty v rámci centralizovaného cloudu (napr. Microsoft Azure, AWS, GCP), prípadne v spravovanom Kubernetes clustri. Ich cieľom je zabezpečiť škálovateľné, vysoko dostupné a jednoducho aktualizovateľné rozhranie pre koncových používateľov alebo zákazníkov, ktorí pristupujú k službám bez nutnosti lokálnej inštalácie alebo privátnej infraštruktúry.

Technology Viewpoint Kubernetes Cluster

Predstavuje rolu a službu Worker nodu.

Popis používaných prvkov:

DB Cluster

Predstavuje službu clustrovanej relačnej databázy. Služba clustrovanej relačnej databázy je distribuovaný databázový systém, ktorý poskytuje služby relačnej databázy prostredníctvom viacerých prepojených databázových uzlov (clustrov), čím zabezpečuje vysokú dostupnosť, škálovateľnosť, redundanciu a odolnosť voči poruchám.

NFS / Container Storage

Predstavuje službu NFS alebo iného Container Storage. NFS (Network File System) je sieťový súborový protokol vrstvy aplikačného modelu OSI, ktorý umožňuje vzdialený prístup ku súborovým systémom cez sieť. Je to jedna z najbežnejších foriem zdieľaného úložiska (shared storage) v kontajnerizovaných prostrediach, ako napr. Kubernetes, kde je implementovaný ako PersistentVolume (PV) typ. V širšom zmysle, container storage označuje mechanizmy a služby poskytujúce úložný priestor pre kontajnery, ktoré potrebujú perzistentné alebo zdieľané dáta medzi reštartmi či medzi uzlami klastra.

HW Servers

Predstavuje HW serverovú infraštruktúru. HW serverová infraštruktúra predstavuje fyzické výpočtové a sieťové vybavenie, ktoré tvorí základ pre prevádzku IT systémov, vrátane serverov, úložísk, prepínačov, smerovačov a záložných zdrojov napájania. Táto infraštruktúra je nasadzovaná buď on-premise alebo ako súčasť cloudovej platformy, a poskytuje výpočtový výkon, dostupnosť a konektivitu pre virtualizované aj nevirtualizované prostredia.

Hypervisor

Predstavuje Hypervisor 1. alebo 2. typu. Hypervisor 1. typu, známy aj ako "bare-metal" hypervisor, beží priamo na fyzickom hardvéri bez operačného systému, čím poskytuje vysoký výkon a efektivitu virtualizácie; príkladmi sú VMware ESXi, Microsoft Hyper-V (core) alebo Xen. Tento typ hypervisora je určený najmä pre dátové centrá a enterprise prostredia, kde sa kladie dôraz na výkon, stabilitu a bezpečnosť.

Hypervisor 2. typu, nazývaný aj "hostovaný" hypervisor, beží nad existujúcim operačným systémom ako aplikácia, a tým zdieľa systémové zdroje s hostiteľom; príklady zahŕňajú VMware Workstation alebo Oracle VirtualBox. Hoci je jednoduchší na inštaláciu a vhodný na vývoj alebo testovanie, jeho výkon a izolácia sú nižšie v porovnaní s typom 1.

Kubernetes virtual network

Predstavuje virtuálnu sieť/subsieť Kubernetes Clustra. Virtuálna sieť alebo podsieť v Kubernetes clustri je logická sieťová architektúra, ktorá umožňuje komunikáciu medzi podmi, službami a ďalšími komponentmi v klastri bez nutnosti NAT. Každý pod dostáva vlastnú IP adresu v rámci tejto siete, čo zabezpečuje predvídateľnú a plne routovateľnú konektivitu v súlade s princípom "každý pod môže komunikovať s každým iným podom".

Master node 1

Predstavuje Master node Kubernetes Clustra. Master node v Kubernetes clustri je riadiaci uzol, ktorý hostuje komponenty Control Plane, zodpovedné za globálne rozhodovanie, plánovanie workloadov a udržiavanie stavu clustra. Obsahuje kľúčové služby ako kube-apiserver, ETCD databázu, scheduler a controller-managery, ktoré spolu zabezpečujú orchestráciu a správu všetkých Worker nodov a podov.

Master node 2

Predstavuje Master node Kubernetes Clustra. Master node v Kubernetes clustri je riadiaci uzol, ktorý hostuje komponenty Control Plane, zodpovedné za globálne rozhodovanie, plánovanie workloadov a udržiavanie stavu clustra. Obsahuje kľúčové služby ako kube-apiserver, ETCD databázu, scheduler a controller-managery, ktoré spolu zabezpečujú orchestráciu a správu všetkých Worker nodov a podov.

Master node 3

Predstavuje Master node Kubernetes Clustra. Master node v Kubernetes clustri je riadiaci uzol, ktorý hostuje komponenty Control Plane, zodpovedné za globálne rozhodovanie, plánovanie workloadov a udržiavanie stavu clustra. Obsahuje kľúčové služby ako kube-apiserver, ETCD databázu, scheduler a controller-managery, ktoré spolu zabezpečujú orchestráciu a správu všetkých Worker nodov a podov.

Network

Predstavuje sieť/subsieť HW infraštruktúry. Sieť alebo podsieť HW infraštruktúry je fyzická a logická vrstva prepojenia serverov, úložísk a sieťových zariadení, ktorá zabezpečuje prenos dát, komunikáciu a prístup k službám v rámci dátového centra.

Support PODs

Predstavuje PODy podporných služieb. PODy podporných služieb predstavujú kontajnerové alebo virtuálne jednotky nasadenia, ktoré zabezpečujú neaplikačné funkcie potrebné na chod a správu hlavného systému, ako sú monitoring, logging, autentifikácia či konfigurácia. Tieto služby typicky fungujú ako infrastrukturné komponenty a sú nasadené paralelne s aplikačnými PODmi v rámci rovnakého clustra alebo prostredia.

System PODs

Predstavuje PODy systémových služieb. PODy systémových služieb sú nasadené komponenty v kontajnerizovanom prostredí, ktoré zabezpečujú základnú funkcionalitu a operácie potrebné pre správnu činnosť celej platformy alebo clustra, ako je networking, DNS, storage či orchestrácia. Tieto služby zvyčajne tvoria súčasť základnej infraštruktúry Kubernetes alebo iného orchestrátora a fungujú nezávisle od aplikačných a podporných PODov, pričom zabezpečujú stabilitu a prevádzkyschopnosť systému.

Virtual network

Predstavuje virtuálnu sieť/subsieť Hypervisora. Virtuálna sieť alebo podsieť Hypervisora je logická sieťová infraštruktúra, ktorú hypervisor vytvára na účely prepojenia virtuálnych strojov (VM) medzi sebou, s hostiteľským systémom alebo s vonkajšou sieťou. Umožňuje definovanie virtuálnych switchov, NAT, bridged alebo internal networking režimov, čím poskytuje flexibilitu v izolácii, komunikácii a routovaní dát medzi VM a fyzickým sieťovým prostredím.

Worker node 1

Predstavuje Worker node Kubernetes Clustra. Worker node v Kubernetes clustri je výpočtový uzol, na ktorom sú nasadzované a spúšťané aplikačné Pody, teda reálne workloady systému. Obsahuje základné komponenty ako kubelet, kube-proxy a container runtime (napr. containerd), ktoré zabezpečujú komunikáciu s Control Plane a správne vykonávanie priradených úloh.

Worker node N

Predstavuje Worker node Kubernetes Clustra. Worker node v Kubernetes clustri je výpočtový uzol, na ktorom sú nasadzované a spúšťané aplikačné Pody, teda reálne workloady systému. Obsahuje základné komponenty ako kubelet, kube-proxy a container runtime (napr. containerd), ktoré zabezpečujú komunikáciu s Control Plane a správne vykonávanie priradených úloh.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

INNOSOC BE PODs

Predstavuje PODy BE. PODy BE označujú kontajnerové inštancie backendových služieb (BE – Backend) systému, ktoré sú nasadené v distribuovanom prostredí, typicky v Kubernetes clustri alebo inej kontajnerovej orchestrácii. Tieto PODy tvoria serverovú (logickú) vrstvu architektúry, ktorá zaisťuje spracovanie dát, business logiku, transakcie, API služby a interakciu s databázou a sieťovými entitami (core network functions).

INNOSOC Private FE PODs

PODy FE Private predstavujú izolované a modulárne jednotky nasadenia frontendových komponentov systému v privátnom prostredí zákazníka. Ide o architektonický prvok vychádzajúci z princípov kontajnerizácie a mikroservisnej architektúry, kde každý POD obsahuje samostatne nasaditeľné prvky prezentačnej vrstvy (FE – frontend), ako sú webové aplikácie, Single Page Applications (SPA), či UI moduly.

INNOSOC Public FE PODs

PODy FE Public predstavujú výpočtové jednotky nasadenia frontendových komponentov systému vo verejne dostupnom cloudovom alebo hybridnom prostredí, ktoré je spravované poskytovateľom služby alebo centralizovanou infraštruktúrou organizácie. V rámci tejto architektúry sú frontendové komponenty – typicky Single Page Applications (SPA) alebo webové rozhrania – prevádzkované ako súčasť viacnájomného (multi-tenant) systému, dostupného cez verejnú sieť (internet), pričom komunikácia a prístup sú riadené prísnymi bezpečnostnými politikami. Tieto PODy fungujú ako izolované deploymenty v rámci centralizovaného cloudu (napr. Microsoft Azure, AWS, GCP), prípadne v spravovanom Kubernetes clustri. Ich cieľom je zabezpečiť škálovateľné, vysoko dostupné a jednoducho aktualizovateľné rozhranie pre koncových používateľov alebo zákazníkov, ktorí pristupujú k službám bez nutnosti lokálnej inštalácie alebo privátnej infraštruktúry.

Worker

Predstavuje rolu a službu Worker nodu. Rola a služba Worker nodu v Kubernetes spočíva v hostovaní a spúšťaní aplikačných podov, pričom zabezpečuje vykonávanie workloadov na základe pokynov z Control Plane.

Control Plane

Predstavuje Control Plane pre správu Kubernetes Clustra. Control Plane pre správu Kubernetes clustra je centrálna riadiaca vrstva, ktorá zabezpečuje globálnu orchestráciu, plánovanie a správu všetkých komponentov v klastri. Obsahuje kľúčové služby ako kube-apiserver, ETCD databáza, kube-scheduler, kube-controller-manager a prípadne cloud-controller-manager. Control Plane rozhoduje, kde a ako budú aplikácie bežať, monitoruje ich stav a zaručuje, že požadovaný stav (deklarovaný používateľom) zodpovedá aktuálnemu stavu clustra.

ETCD

Predstavuje ETCD databázu. ETCD databáza je distribuovaná, vysoko dostupná kľúč-hodnota databáza, navrhnutá pre ukladanie konfiguračných dát a metadát v reálnom čase. Je základnou súčasťou Kubernetes, kde slúži ako centrálne úložisko stavov clustra, vrátane informácií o pods, konfiguráciách, secret-och a ďalších objektoch. Vďaka mechanizmu konsenzu Raft zabezpečuje spoľahlivosť, konzistenciu a odolnosť voči výpadkom v distribuovaných systémoch.

Worker

Predstavuje rolu a službu Worker nodu. Rola a služba Worker nodu v Kubernetes spočíva v hostovaní a spúšťaní aplikačných podov, pričom zabezpečuje vykonávanie workloadov na základe pokynov z Control Plane.

Control Plane

Predstavuje Control Plane pre správu Kubernetes Clustra. Control Plane pre správu Kubernetes clustra je centrálna riadiaca vrstva, ktorá zabezpečuje globálnu orchestráciu, plánovanie a správu všetkých komponentov v klastri. Obsahuje kľúčové služby ako kube-apiserver, ETCD databáza, kube-scheduler, kube-controller-manager a prípadne cloud-controller-manager. Control Plane rozhoduje, kde a ako budú aplikácie bežať, monitoruje ich stav a zaručuje, že požadovaný stav (deklarovaný používateľom) zodpovedá aktuálnemu stavu clustra.

ETCD

Predstavuje ETCD databázu. ETCD databáza je distribuovaná, vysoko dostupná kľúč-hodnota databáza, navrhnutá pre ukladanie konfiguračných dát a metadát v reálnom čase. Je základnou súčasťou Kubernetes, kde slúži ako centrálne úložisko stavov clustra, vrátane informácií o pods, konfiguráciách, secret-och a ďalších objektoch. Vďaka mechanizmu konsenzu Raft zabezpečuje spoľahlivosť, konzistenciu a odolnosť voči výpadkom v distribuovaných systémoch.

Worker

Predstavuje rolu a službu Worker nodu. Rola a služba Worker nodu v Kubernetes spočíva v hostovaní a spúšťaní aplikačných podov, pričom zabezpečuje vykonávanie workloadov na základe pokynov z Control Plane.

Control Plane

Predstavuje Control Plane pre správu Kubernetes Clustra. Control Plane pre správu Kubernetes clustra je centrálna riadiaca vrstva, ktorá zabezpečuje globálnu orchestráciu, plánovanie a správu všetkých komponentov v klastri. Obsahuje kľúčové služby ako kube-apiserver, ETCD databáza, kube-scheduler, kube-controller-manager a prípadne cloud-controller-manager. Control Plane rozhoduje, kde a ako budú aplikácie bežať, monitoruje ich stav a zaručuje, že požadovaný stav (deklarovaný používateľom) zodpovedá aktuálnemu stavu clustra.

ETCD

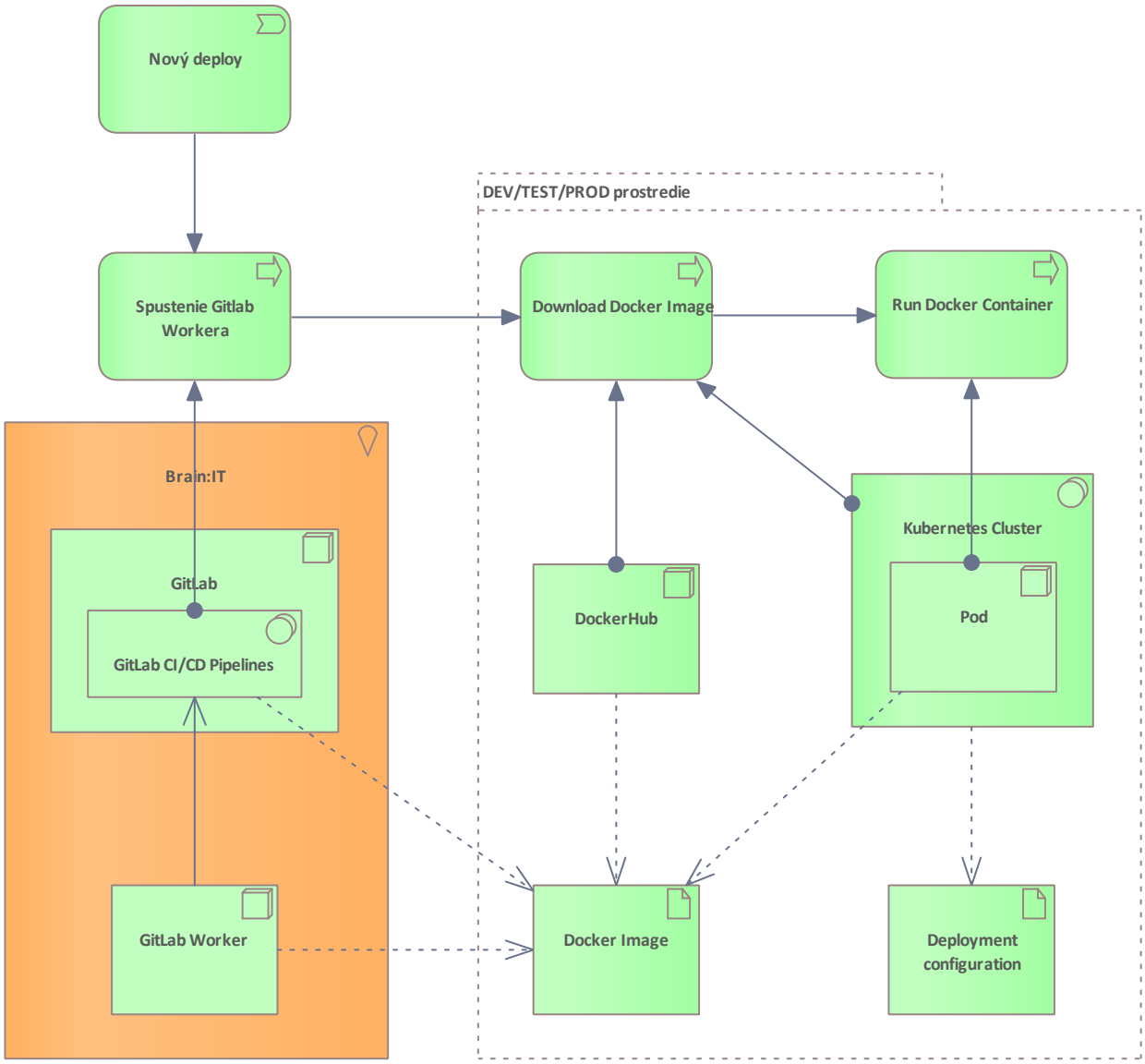
Predstavuje ETCD databázu. ETCD databáza je distribuovaná, vysoko dostupná kľúč-hodnota databáza, navrhnutá pre ukladanie konfiguračných dát a metadát v reálnom čase. Je základnou súčasťou Kubernetes, kde slúži ako centrálne úložisko stavov clustra, vrátane informácií o pods, konfiguráciách, secret-och a ďalších objektoch. Vďaka mechanizmu konsenzu Raft zabezpečuje spoľahlivosť, konzistenciu a odolnosť voči výpadkom v distribuovaných systémoch.

Worker

Predstavuje rolu a službu Worker nodu. Rola a služba Worker nodu v Kubernetes spočíva v hostovaní a spúšťaní aplikačných podov, pričom zabezpečuje vykonávanie workloadov na základe pokynov z Control Plane.

Worker

Predstavuje rolu a službu Worker nodu. Rola a služba Worker nodu v Kubernetes spočíva v hostovaní a spúšťaní aplikačných podov, pričom zabezpečuje vykonávanie workloadov na základe pokynov z Control Plane.

Technology Viewpoint standard CI/CD DEV/TEST/PROD

Popis používaných prvkov:

Download Docker Image

Uloženie Docker image do Docker Registry začína vytvorením image z Dockerfile pomocou príkazu docker build. Následne sa image označí podľa názvu a verzie cieľového registry. Po autentifikácii sa image nahrá príkazom docker push a stáva sa dostupným pre ďalšie nasadenie.

Nový deploy

Spustenie nového deploy procesu je akcia, pri ktorej sa nová verzia aplikácie alebo služby automatizovane nasadí do cieľového prostredia na základe definovanej CI/CD pipeline.

Run Docker Container

Spustenie Docker kontajnera začína stiahnutím alebo výberom existujúceho Docker image, z ktorého sa vytvorí inštancia aplikácie. Kontajner sa spúšťa príkazom docker run, kde možno definovať parametre ako porty, volume mounty, premenné prostredia či sieťové nastavenia. Po spustení beží kontajner ako izolovaný proces, pripravený na komunikáciu so službami alebo používateľom.

Spustenie Gitlab Workera

Proces spustenia GitLab Workera pre nasadenie novej verzie balíka začína prijatím jobu z CI/CD pipeline definovanej v .gitlab-ci.yml, ktorý obsahuje kroky pre deployment. Worker následne vykoná inštrukcie ako sťahovanie artefaktu, pripojenie na cieľové prostredie a nasadenie novej verzie aplikácie, pričom celý priebeh je logovaný a spätne sledovateľný.

DEV/TEST/PROD prostredie

Predstavuje interné DEV a TEST prostredie

Brain:IT

Lokalita Brain:IT

DockerHub

Predstavuje verejný Docker Registry DockerHub. DockerHub je verejný Docker Registry poskytovaný spoločnosťou Docker Inc., ktorý umožňuje vývojárom zdieľať, ukladať a sťahovať kontajnerové image prostredníctvom cloudovej platformy. Podporuje verejné aj súkromné repozitáre, verziovanie image-ov, automatické buildy a integráciu s CI/CD nástrojmi.

Deployment configuration

Reprezentácia Kubernetes Deployment artifaktu. Kubernetes Deployment artefakt je konfiguračný súbor, ktorý definuje želaný stav nasadenia aplikácie v Kubernetes klustri – vrátane počtu replík, Docker imagu, portov a stratégií aktualizácie. Tento artefakt slúži ako vstup pre kubectl alebo CI/CD pipeline, ktoré ho aplikujú do klastru na zabezpečenie deklaratívneho a opakovateľného nasadenia.

Docker Image

Reprezentácia Docker Image artifaktu, Docker Image ako artefakt je výsledný balík aplikácie zostavený počas build procesu, ktorý obsahuje všetky potrebné vrstvy, závislosti a konfiguráciu na spustenie v kontajnerovom prostredí. Tento artefakt sa ukladá do Docker Registry, odkiaľ môže byť opakovane použitý na nasadenie v rôznych prostrediach.

GitLab

Predstavuje inštaláciu GitLab. Inštancia GitLab predstavuje samostatné nasadenie platformy GitLab, ktoré môže bežať ako cloudová služba (GitLab.com) alebo ako self-managed verzia na vlastnej infraštruktúre. Obsahuje všetky komponenty potrebné na správu repozitárov, CI/CD pipeline, issue tracking a DevOps workflow v jednom integrovanom prostredí. V rámci organizácie umožňuje úplnú kontrolu nad projektmi, používateľmi, bezpečnosťou a prístupovými právami.

GitLab Worker

Predstavuje insštanciu GitLab Worker, inštancia GitLab Worker (nazývaná aj GitLab Runner) je samostatná služba, ktorá vykonáva úlohy definované v CI/CD pipeline, ako je build, testovanie alebo nasadenie aplikácií. Beží na vyhradenom prostredí (Kubernetes) a komunikuje s centrálnym GitLab serverom, kde prijíma joby na spracovanie.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie,

aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

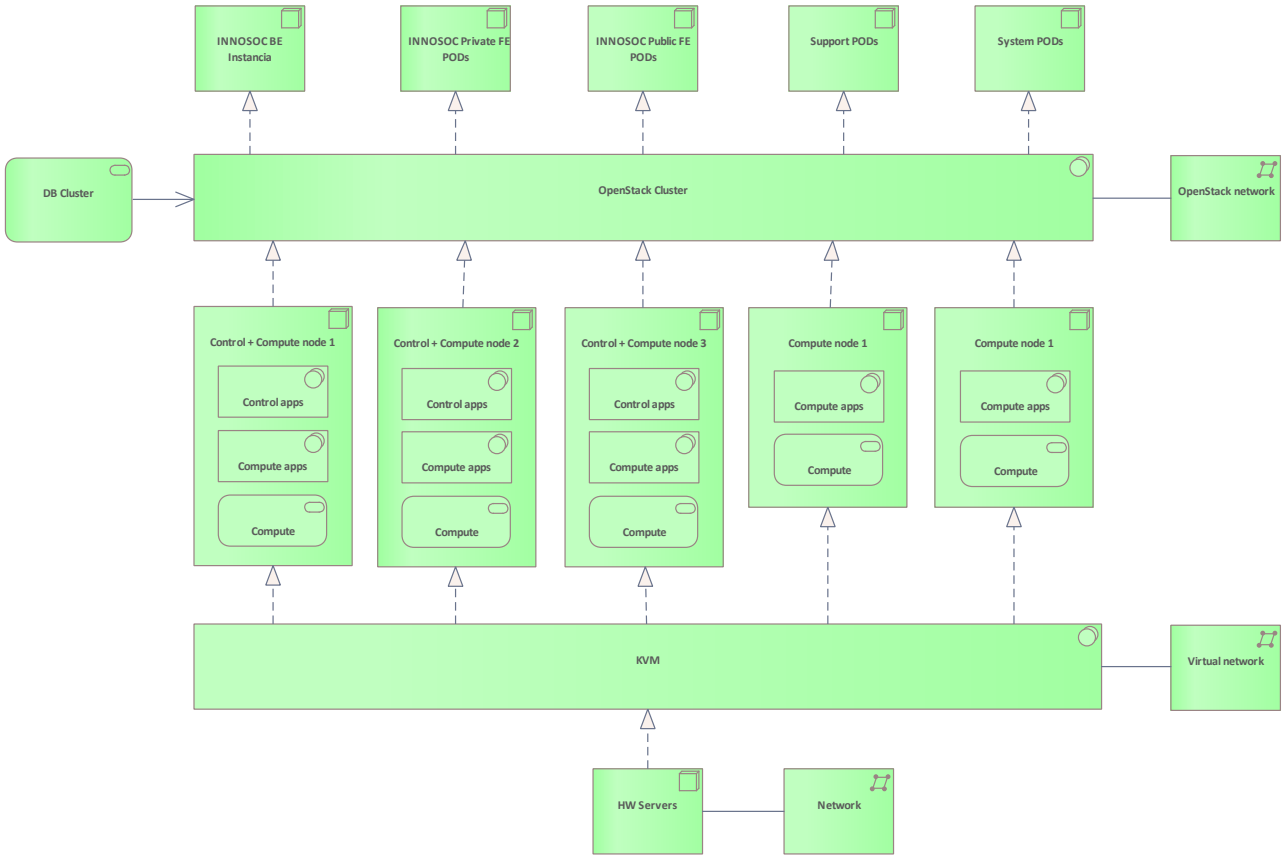
GitLab CI/CD Pipelines

GitLab CI/CD Pipelines je séria úloh zabezpečujúca kompiláciu, testy, konfiguráciu, nasadenie a iné v rámci GitLabu.

Pod

Predstavuje inštanciu Podu, v rámci ktorej je spustený nový Docker Image v podobe Docker Containera

7.1.6 Technology Viewpoint OpenStack

Technology Viewpoint OpenStack Cluster

Popis používaných prvkov:

DB Cluster

Predstavuje službu clustrovanej relačnej databázy. Služba clustrovanej relačnej databázy predstavuje viacuzlové databázové riešenie, kde sú dáta rozdelené alebo replikované medzi viaceré databázové nody za účelom zabezpečenia vysokej dostupnosti, škálovateľnosti a odolnosti voči výpadkom. Každý uzol v klastri môže slúžiť ako aktívny alebo pasívny člen, v závislosti od použitého režimu. Tento typ databázovej architektúry sa využíva v podnikových systémoch, kde je kritická konzistencia dát, výkon pri záťaži a nepretržitá dostupnosť.

Compute node 1

Predstavuje Compute node OpenStack Clustra. Compute node v OpenStack clustri je výpočtový uzol zodpovedný za spúšťanie a správu virtuálnych strojov (VM) pomocou služby Nova Compute. Prijíma pokyny z Control nodu a poskytuje fyzické alebo virtuálne zdroje ako CPU, RAM a disk pre jednotlivé inštancie, čím tvorí základ výpočtovej kapacity clustra.

Control + Compute node 1

Control a Compute node v OpenStack clustri sú základné typy uzlov, ktoré spolu zabezpečujú riadenie a prevádzku cloudového prostredia. Control node obsahuje centrálne služby ako API servery, plánovače (Scheduler), databázu, message broker a autentifikáciu, čím riadi orchestráciu, správu zdrojov a komunikáciu v rámci clustra. Compute node 1 poskytuje výpočtové kapacity pre spúšťanie virtuálnych strojov (VM) a zabezpečuje ich lokálnu správu pomocou komponentu Nova Compute, podľa inštrukcií z Control nodu.

Control + Compute node 2

Control a Compute node v OpenStack clustri sú základné typy uzlov, ktoré spolu zabezpečujú riadenie a prevádzku cloudového prostredia. Control node obsahuje centrálne služby ako API servery, plánovače (Scheduler), databázu, message broker a autentifikáciu, čím riadi orchestráciu, správu zdrojov a komunikáciu v rámci clustra. Compute node 2 poskytuje výpočtové kapacity pre spúšťanie virtuálnych strojov (VM) a zabezpečuje ich lokálnu správu pomocou komponentu Nova Compute, podľa inštrukcií z Control nodu.

Control + Compute node 3

Control a Compute node v OpenStack clustri sú základné typy uzlov, ktoré spolu zabezpečujú riadenie a prevádzku cloudového prostredia. Control node obsahuje centrálne služby ako API servery, plánovače (Scheduler), databázu, message broker a autentifikáciu, čím riadi orchestráciu, správu zdrojov a komunikáciu v rámci clustra. Compute node 3 poskytuje výpočtové kapacity pre spúšťanie virtuálnych strojov (VM) a zabezpečuje ich lokálnu správu pomocou komponentu Nova Compute, podľa inštrukcií z Control nodu.

HW Servers

HW serverová infraštruktúra je fyzický základ IT prostredia, zahŕňajúci výpočtové servery, úložiská, sieťové prvky, napájacie zdroje a podporné zariadenia, ktoré spoločne poskytujú potrebný výkon, dostupnosť a konektivitu pre prevádzku informačných systémov. Táto infraštruktúra tvorí platformu pre virtualizáciu, cloudové služby, databázy a aplikačné workloady v podnikových aj dátových centrách.

KVM

KVM (Kernel-based Virtual Machine) je hypervisor 1. typu, ktorý je integrovaný priamo do linuxového jadra a umožňuje bežať viaceré virtuálne stroje s plnou izoláciou na fyzickom serveri. Využíva hardvérovú virtualizáciu a poskytuje vysoký výkon, stabilitu a efektivitu, čím je vhodný pre produkčné a cloudové prostredia ako OpenStack.

Network

Predstavuje sieť/subsieť HW infraštruktúry. Sieť alebo podsieť HW infraštruktúry predstavuje fyzické a logické prepojenie medzi servermi, úložiskami, sieťovými zariadeniami a ďalšími komponentmi v rámci dátového centra. Slúži na zabezpečenie prenosu dát, segregáciu prevádzky a na riadenie komunikácie pomocou smerovačov, prepínačov, VLAN a bezpečnostných pravidiel.

OpenStack Cluster

Predstavuje OpenStack cluster, ktorý je distribuovaným cloudovým prostredím, ktoré pozostáva z viacerých fyzických alebo virtuálnych uzlov, spoločne prevádzkujúcich jednotlivé služby OpenStacku ako výpočtové (Nova), sieťové (Neutron), úložiskové (Cinder, Swift) a riadiace komponenty. Tento klaster umožňuje organizáciám budovať súkromný alebo hybridný cloud s podporou automatizovaného provisioningu, správy zdrojov a škálovateľnej viacnájomnej architektúry.

OpenStack network

Sieť a podsiete OpenStack clustra slúžia na logické a fyzické oddelenie rôznych typov komunikácie v rámci cloudovej infraštruktúry, pričom každá plní špecifickú úlohu. Corporate network zabezpečuje prepojenie OpenStack prostredia s podnikovou infraštruktúrou, OpenStack Tenant Data Network poskytuje sieťovú

konektivitu pre virtuálne inštancie jednotlivých tenantov, a OpenStack Internal Admin / API Subnet je vyhradená pre internú komunikáciu medzi komponentmi clustra, vrátane API volaní, databázovej replikácie a správy služby.

Support PODs

Predstavuje PODy podporných služieb. PODy podporných služieb sú kontajnerové jednotky, ktoré zabezpečujú nefunkčné, infraštruktúrne alebo prevádzkové funkcie potrebné pre chod aplikačného systému, ako sú monitoring, logovanie, autentifikácia či konfigurácia. Tieto služby bežia nezávisle od aplikačných PODov a podporujú stabilitu, bezpečnosť a správu celého prostredia.

System PODs

Predstavuje PODy systémových služieb. PODy systémových služieb sú základné kontajnerové jednotky, ktoré zabezpečujú kľúčové funkcionality Kubernetes clustra a jeho infraštruktúry, ako sú sieťová konektivita, DNS, plánovanie workloadov či riadenie prístupu. Typicky zahŕňajú komponenty ako CoreDNS, kube-proxy, metrics-server alebo ďalšie systémové operátory potrebné pre správnu funkciu prostredia. Tieto PODy sú kritické pre stabilitu a prevádzkyschopnosť platformy a bežia na úrovni systémových namespaces mimo aplikačnej vrstvy.

Virtual network

Predstavuje virtuálnu sieť/subsieť Hypervisora. Virtuálna sieť alebo podsieť hypervisora je logická sieťová vrstva, ktorá umožňuje komunikáciu medzi virtuálnymi strojmi navzájom, s hostiteľom alebo s externou sieťou. V rámci tejto siete hypervisor vytvára a spravuje virtuálne switche, bridge alebo NAT rozhrania, čím zabezpečuje flexibilné smerovanie, izoláciu a riadenie sieťovej prevádzky medzi VM a fyzickou infraštruktúrou.

INNOSOC BE Instancia

Predstavuje inštanciu OpenStacku VM alebo kontajner. Inštancia OpenStacku vo forme VM alebo kontajnera predstavuje virtuálny výpočtový zdroj (compute instance), ktorý je nasadený v rámci cloudovej platformy OpenStack prostredníctvom komponentu Nova. Môže ísť o klasickú virtuálnu mašinu (VM) alebo o ľahšiu kontajnerovú inštanciu, v závislosti od použitého hypervisora a integrácie s kontajnerizačnými technológiami ako Kubernetes alebo Docker.

INNOSOC Private FE PODs

Predstavuje PODy FE Private. PODy FE Private sú izolované kontajnerové jednotky nasadenia frontendovej vrstvy systému, ktoré sú prevádzkované v privátnom prostredí zákazníka, napríklad on-premise alebo v privátnom cloude. Tieto PODy zabezpečujú bezpečné a oddelené sprístupnenie používateľského rozhrania, pričom sú integrované s lokálnou infraštruktúrou, autentifikáciou a sieťovými politikami zákazníka.

INNOSOC Public FE PODs

Predstavuje PODy FE Public. PODy FE Public sú kontajnerové jednotky nasadenia frontendovej vrstvy systému, ktoré sú prevádzkované v verejne dostupnom cloudovom prostredí a prístupné cez internet. Slúžia na poskytovanie používateľského rozhrania pre viacerých klientov (multitenancy), pričom využívajú centralizovanú správu, zabezpečený prístup a škálovateľnú cloudovú infraštruktúru.

Compute

Rola a služba Compute nodu v OpenStack clustri spočíva v poskytovaní výpočtových zdrojov pre spúšťanie virtuálnych inštancií prostredníctvom komponentu Nova Compute. Tento uzol je zodpovedný za správu životného cyklu VM, alokáciu CPU, pamäte a diskového priestoru, a komunikuje s riadiacimi službami na základe požiadaviek používateľov alebo orchestrace.

Compute apps

Predstavuje súbor Compute aplikácií. Súbor Compute aplikácií predstavuje skupinu softvérových komponentov, ktoré zabezpečujú výpočtové operácie a správu výpočtových zdrojov v rámci cloudovej alebo virtualizovanej infraštruktúry. Zahŕňa aplikácie zodpovedné za nasadzovanie, správu, škálovanie a monitorovanie virtuálnych strojov alebo kontajnerov, pričom úzko spolupracujú so sieťovou, úložiskovou a orchestračnou vrstvou systému.

Control apps

Súbor aplikácií pre Control node predstavuje kľúčové softvérové komponenty, ktoré riadia a koordinujú činnosť celého clustra v prostredí OpenStack alebo Kubernetes. Tento súbor zahŕňa služby ako API servery, plánovače, manažéry stavov (controller managers), databázové služby, autentifikačné mechanizmy a ďalšie systémové aplikácie potrebné na orchestráciu, monitorovanie a správu životného cyklu workloadov a infraštruktúry.

Compute

Rola a služba Compute nodu v OpenStack clustri spočíva v poskytovaní výpočtových zdrojov pre spúšťanie virtuálnych inštancií prostredníctvom komponentu Nova Compute. Tento uzol je zodpovedný za správu životného cyklu VM, alokáciu CPU, pamäte a diskového priestoru, a komunikuje s riadiacimi službami na základe požiadaviek používateľov alebo orchestrace.

Compute apps

Predstavuje súbor Compute aplikácií. Súbor Compute aplikácií predstavuje skupinu softvérových komponentov, ktoré zabezpečujú výpočtové operácie a správu výpočtových zdrojov v rámci cloudovej alebo virtualizovanej infraštruktúry. Zahŕňa aplikácie zodpovedné za nasadzovanie, správu, škálovanie a monitorovanie virtuálnych strojov alebo kontajnerov, pričom úzko spolupracujú so sieťovou, úložiskovou a orchestračnou vrstvou systému.

Compute

Rola a služba Compute nodu v OpenStack clustri spočíva v poskytovaní výpočtových zdrojov pre spúšťanie virtuálnych inštancií prostredníctvom komponentu Nova Compute. Tento uzol je zodpovedný za správu životného cyklu VM, alokáciu CPU, pamäte a diskového priestoru, a komunikuje s riadiacimi službami na základe požiadaviek používateľov alebo orchestrace.

Compute apps

Predstavuje súbor Compute aplikácií. Súbor Compute aplikácií predstavuje skupinu softvérových komponentov, ktoré zabezpečujú výpočtové operácie a správu výpočtových zdrojov v rámci cloudovej alebo virtualizovanej infraštruktúry. Zahŕňa aplikácie zodpovedné za nasadzovanie, správu, škálovanie a monitorovanie virtuálnych strojov alebo kontajnerov, pričom úzko spolupracujú so sieťovou, úložiskovou a orchestračnou vrstvou systému.

Control apps

Súbor aplikácií pre Control node predstavuje kľúčové softvérové komponenty, ktoré riadia a koordinujú činnosť celého clustra v prostredí OpenStack alebo Kubernetes. Tento súbor zahŕňa služby ako API servery, plánovače, manažéry stavov (controller managers), databázové služby, autentifikačné mechanizmy a ďalšie systémové aplikácie potrebné na orchestráciu, monitorovanie a správu životného cyklu workloadov a infraštruktúry.

Compute

Rola a služba Compute nodu v OpenStack clustri spočíva v poskytovaní výpočtových zdrojov pre spúšťanie virtuálnych inštancií prostredníctvom komponentu Nova Compute. Tento uzol je zodpovedný za správu životného cyklu VM, alokáciu CPU, pamäte a diskového priestoru, a komunikuje s riadiacimi službami na základe požiadaviek používateľov alebo orchestrace.

Compute apps

Predstavuje súbor Compute aplikácií. Súbor Compute aplikácií predstavuje skupinu softvérových komponentov, ktoré zabezpečujú výpočtové operácie a správu výpočtových zdrojov v rámci cloudovej alebo virtualizovanej infraštruktúry. Zahŕňa aplikácie zodpovedné za nasadzovanie, správu, škálovanie a monitorovanie virtuálnych strojov alebo kontajnerov, pričom úzko spolupracujú so sieťovou, úložiskovou a orchestračnou vrstvou systému.

Control apps

Súbor aplikácií pre Control node predstavuje kľúčové softvérové komponenty, ktoré riadia a koordinujú činnosť celého clustra v prostredí OpenStack alebo Kubernetes. Tento súbor zahŕňa služby ako API servery,

plánovače, manažéry stavov (controller managers), databázové služby, autentifikačné mechanizmy a ďalšie systémové aplikácie potrebné na orchestráciu, monitorovanie a správu životného cyklu workloadov a infraštruktúry.

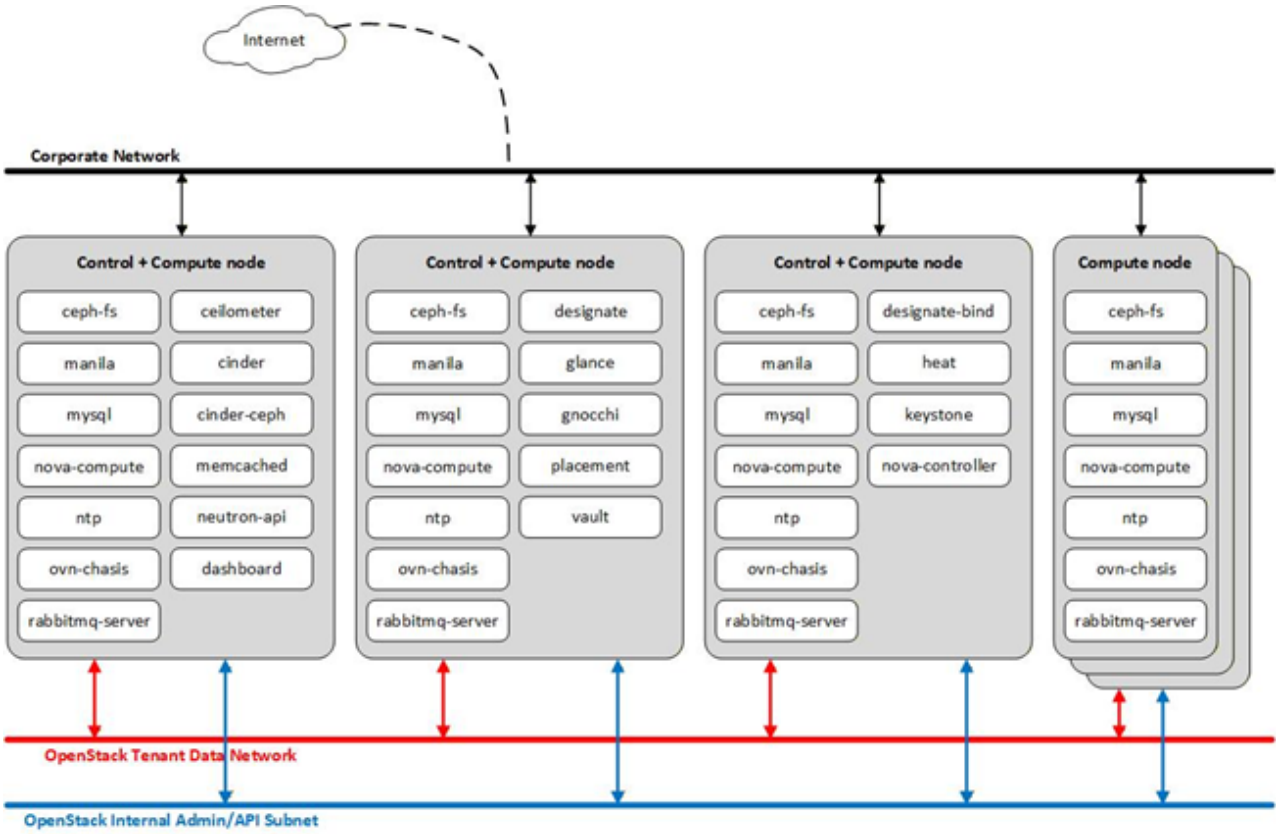
Compute

Rola a služba Compute nodu v OpenStack clustri spočíva v poskytovaní výpočtových zdrojov pre spúšťanie virtuálnych inštancií prostredníctvom komponentu Nova Compute. Tento uzol je zodpovedný za správu životného cyklu VM, alokáciu CPU, pamäte a diskového priestoru, a komunikuje s riadiacimi službami na základe požiadaviek používateľov alebo orchestrace.

Compute apps

Predstavuje súbor Compute aplikácií. Súbor Compute aplikácií predstavuje skupinu softvérových komponentov, ktoré zabezpečujú výpočtové operácie a správu výpočtových zdrojov v rámci cloudovej alebo virtualizovanej infraštruktúry. Zahŕňa aplikácie zodpovedné za nasadzovanie, správu, škálovanie a monitorovanie virtuálnych strojov alebo kontajnerov, pričom úzko spolupracujú so sieťovou, úložiskovou a orchestračnou vrstvou systému.

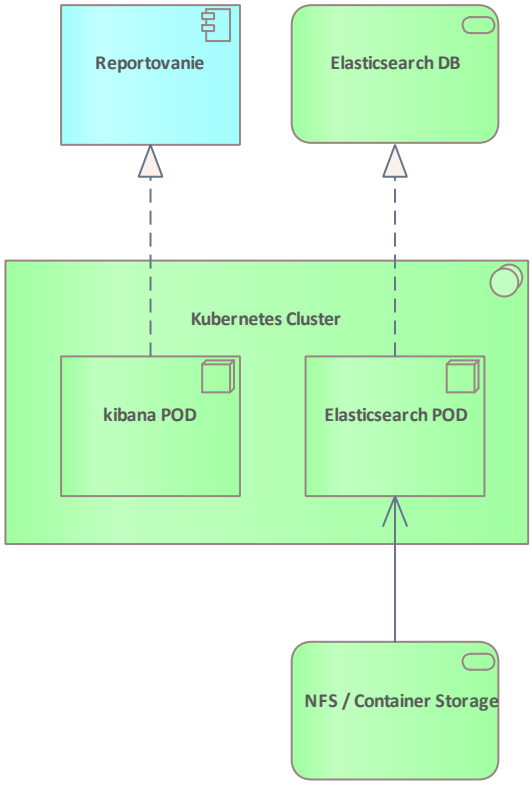
7.1.7 Technology Viewpoint OpenStack External

Obrázok1.png

Technology Viewpoint OpenStack External

7.1.8 Technology Viewpoint Reportovanie

Technology Usage Viewpoint Reportovanie alt 1

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom. Alt 1 predstavuje využitie Elasticsearch databázy priamo v rámci setupu modulu. V rámci návrhu sa počíta s kontajnerizovanou verziou NoSQL databázy pre Elasticsearch.

Popis používaných prvkov:

Reportovanie

Komponent reportovania v rámci SOCaaS architektúry slúži ako centrálny prostriedok na agregáciu, vizualizáciu a distribúciu bezpečnostných informácií. Jeho úlohou je zabezpečiť pravidelné aj ad-hoc výstupy o stave kybernetickej bezpečnosti pre rôzne cieľové skupiny – od SOC analytikov, cez vedúcich tímov, až po vedenie organizácie alebo klientov. Takýto reportovací systém musí pokrývať:

- Generovanie metriky incidentov, výstrah, SLA a KPIs,
- Prehľady trendov v čase a hodnotenie výkonnosti bezpečnostných opatrení,
- Prispôsobenie obsahu podľa úrovne detailu (technické vs. strategické),
- Automatizáciu a plánovanie distribúcie výstupov,
- Spätnú analýzu a archiváciu historických údajov.

NFS / Container Storage

Predstavuje službu NFS alebo iného Container Storage. NFS (Network File System) je sieťový súborový protokol vrstvy aplikačného modelu OSI, ktorý umožňuje vzdialený prístup ku súborovým systémom cez sieť. Je to jedna z najbežnejších foriem zdieľaného úložiska (shared storage) v kontajnerizovaných prostrediach, ako napr. Kubernetes, kde je implementovaný ako PersistentVolume (PV) typ. V širšom zmysle, container storage označuje mechanizmy a služby poskytujúce úložný priestor pre kontajnery, ktoré potrebujú perzistentné alebo zdieľané dáta medzi reštartmi či medzi uzlami klastra.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

Elasticsearch DB

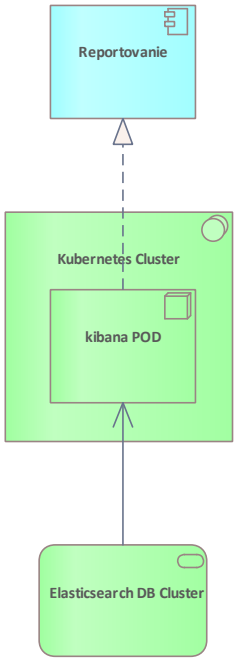
Technologická služba NoSQL Elasticsearch databázy je distribuovaný systém na fulltextové vyhľadávanie, indexovanie a analýzu dát, ktorý funguje na báze dokumentovo orientovaného modelu. Umožňuje efektívne spracovanie veľkého množstva nestruktúrovaných alebo semištruktúrovaných údajov v reálnom čase, pričom je optimalizovaný pre horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a výkonnú analytiku nad logmi, metrikami alebo aplikačnými dátami.

Elasticsearch POD

Predstavuje POD Elasticsearch pre NoSQL databázu, ktorá je kontajnerovou jednotkou nasadenou v Kubernetes clustri, ktorá hostuje Elasticsearch node ako súčasť distribuovanej, dokumentovo orientovanej NoSQL databázy. Tento POD zabezpečuje indexovanie, vyhľadávanie a ukladanie nestruktúrovaných alebo semištruktúrovaných dát, pričom je navrhnutý pre horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a rýchlu odozvu pri práci s veľkým objemom dát.

Kibana POD

POD Kibana pre reportovanie je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje webovú aplikáciu Kibana určenú na vizualizáciu a analýzu dát uložených v Elasticsearch. Tento POD poskytuje grafické používateľské rozhranie na tvorbu dashboardov, reportov a interaktívnych prehľadov, čím umožňuje používateľom efektívne monitorovať, analyzovať a interpretovať prevádzkové a logovacie dáta v reálnom čase.

Technology Usage Viewpoint Reportovanie alt 2

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom. Alt 2 predstavuje využitie Elasticsearch Databázy priamo vo forme centralizovaného DB Clustra.

Popis používaných prvkov:

Reportovanie

Komponent reportovania v rámci SOCaaS architektúry slúži ako centrálny prostriedok na agregáciu, vizualizáciu a distribúciu bezpečnostných informácií. Jeho úlohou je zabezpečiť pravidelné aj ad-hoc výstupy o stave kybernetickej bezpečnosti pre rôzne cieľové skupiny – od SOC analytikov, cez vedúcich tímov, až po vedenie organizácie alebo klientov. Takýto reportovací systém musí pokrývať:

- Generovanie metriky incidentov, výstrah, SLA a KPIs,
- Prehľady trendov v čase a hodnotenie výkonnosti bezpečnostných opatrení,
- Prispôsobenie obsahu podľa úrovne detailu (technické vs. strategické),
- Automatizáciu a plánovanie distribúcie výstupov,
- Spätnú analýzu a archiváciu historických údajov.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

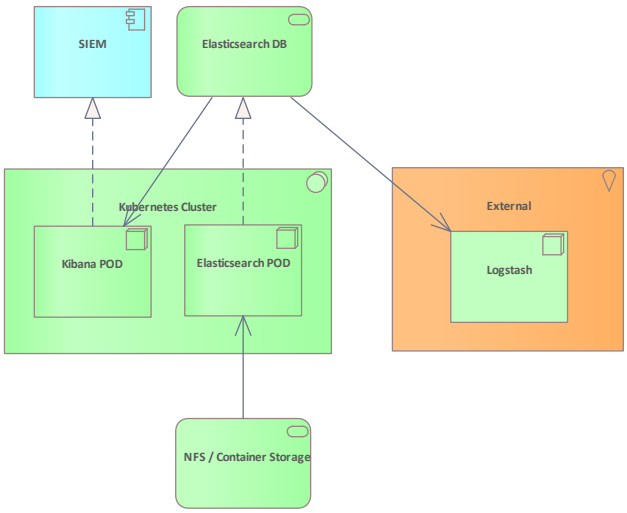
Elasticsearch DB Cluster

Technologická služba NoSQL Elasticsearch databázy vo forme clustra predstavuje viacuzlové distribuované riešenie, kde jednotlivé uzly (nodes) spolupracujú na uložení, indexovaní a vyhľadávaní dokumentovo orientovaných dát. Každý uzol v klastri plní špecifickú úlohu (napr. master, data alebo ingest node), čo umožňuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a odolnosť voči výpadkom, pričom systém ako celok zabezpečuje spracovanie veľkého objemu dát v reálnom čase.

kibana POD

POD Kibana pre reportovanie je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje webovú aplikáciu Kibana určenú na vizualizáciu a analýzu dát uložených v Elasticsearch. Tento POD poskytuje grafické používateľské rozhranie na tvorbu dashboardov, reportov a interaktívnych prehľadov, čím umožňuje používateľom efektívne monitorovať, analyzovať a interpretovať prevádzkové a logovacie dáta v reálnom čase.

7.1.9 Technology Viewpoint SIEM

Technology Usage Viewpoint SIEM alt 1

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom. Alt 1 predstavuje využitie Elasticsearch databázy priamo v rámci setupu modulu. V rámci návrhu sa počíta s kontajnerizovanou verziou NoSQL databáz pre Elasticsearch.

Popis používaných prvkov:

SIEM

SIEM je srdcom SOCaaS riešenia. Zabezpečuje agregáciu, spracovanie, koreláciu a analýzu bezpečnostných udalostí z rôznych zdrojov, v reálnom čase. Umožňuje analytikom identifikovať anomálie, generovať upozornenia a eskalovať incidenty, pričom zvyšuje viditeľnosť nad infraštruktúrou klienta.

NFS / Container Storage

Predstavuje službu NFS alebo iného Container Storage. NFS (Network File System) je sieťový súborový protokol vrstvy aplikačného modelu OSI, ktorý umožňuje vzdialený prístup ku súborovým systémom cez sieť. Je to jedna z najbežnejších foriem zdieľaného úložiska (shared storage) v kontajnerizovaných prostrediach, ako napr. Kubernetes, kde je implementovaný ako PersistentVolume (PV) typ. V širšom zmysle, container storage označuje mechanizmy a služby poskytujúce úložný priestor pre kontajnery, ktoré potrebujú perzistentné alebo zdieľané dáta medzi reštartmi či medzi uzlami klastra.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

Elasticsearch DB

Technologická služba NoSQL Elasticsearch databázy je výkonný a distribuovaný systém určený na indexovanie, vyhľadávanie a analýzu dát v reálnom čase, založený na dokumentovo orientovanom modeli. Využíva schému JSON dokumentov, podporuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a je optimalizovaný na spracovanie veľkých objemov nestruktúrovaných alebo semištruktúrovaných údajov, ako sú logy, metriky alebo aplikačné záznamy.

Elasticsearch POD

POD Elasticsearch pre NoSQL databázu je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes prostredí, ktorá hostuje Elasticsearch node ako súčasť distribuovaného clustra NoSQL databázy. Tento POD zabezpečuje indexovanie, vyhľadávanie a ukladanie dokumentovo orientovaných dát, pričom umožňuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a efektívne spracovanie veľkých objemov nestruktúrovaných informácií v reálnom čase.

External

Predstavuje fyzické umiestnenie u klienta a teda mimo prostredia INNOSOC.

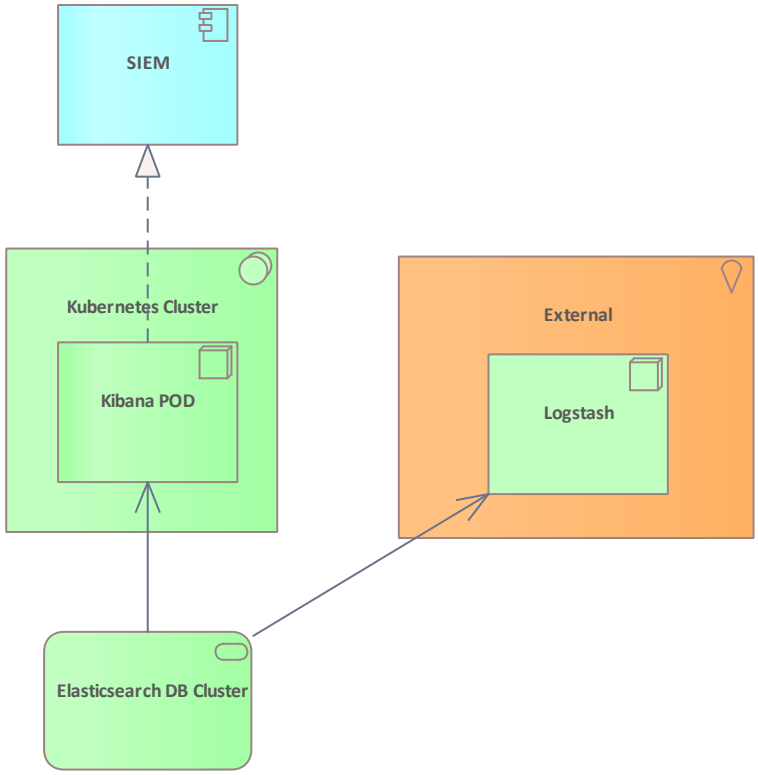
Kibana POD

POD Kibana pre SIEM je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes clustri, ktorá poskytuje grafické používateľské rozhranie pre vizualizáciu a analýzu bezpečnostných údajov zhromaždených v Elasticsearch. Slúži ako frontend komponent pre SIEM (Security Information and Event Management) riešenie, umožňujúci interaktívne monitorovanie, koreláciu udalostí, tvorbu dashboardov a detekciu bezpečnostných incidentov v reálnom čase.

Logstash

Inštancia Logstash pre spracovanie logov je dátový procesor nasadený ako samostatná služba alebo kontajner, ktorý zhromažďuje, transformuje a smeruje logovacie dáta z rôznych zdrojov. V rámci pipeline

zabezpečuje parsovanie, obohatenie a filtrovanie údajov, ktoré následne zapisuje do Elasticsearch, čím umožňuje centralizované, efektívne a štruktúrované ukladanie logov pre ďalšiu analýzu.

Technology Usage Viewpoint SIEM alt 2

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom. Alt 2 predstavuje využitie Elasticsearch Databázy priamo vo forme centralizovaného DB Clustra.

Popis používaných prvkov:

SIEM

SIEM je srdcom SOCaaS riešenia. Zabezpečuje agregáciu, spracovanie, koreláciu a analýzu bezpečnostných udalostí z rôznych zdrojov, v reálnom čase. Umožňuje analytikom identifikovať anomálie, generovať upozornenia a eskalovať incidenty, pričom zvyšuje viditeľnosť nad infraštruktúrou klienta.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

Elasticsearch DB Cluster

Technologická služba NoSQL Elasticsearch databázy vo forme clustra predstavuje viacuzlové distribuované riešenie, kde jednotlivé uzly (nodes) spolupracujú na uložení, indexovaní a vyhľadávaní dokumentovo orientovaných dát. Každý uzol v klastri plní špecifickú úlohu (napr. master, data alebo ingest node), čo umožňuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a odolnosť voči výpadkom, pričom systém ako celok zabezpečuje spracovanie veľkého objemu dát v reálnom čase.

External

Predstavuje fyzické umiestnenie u klienta a teda mimo prostredia INNOSOC.

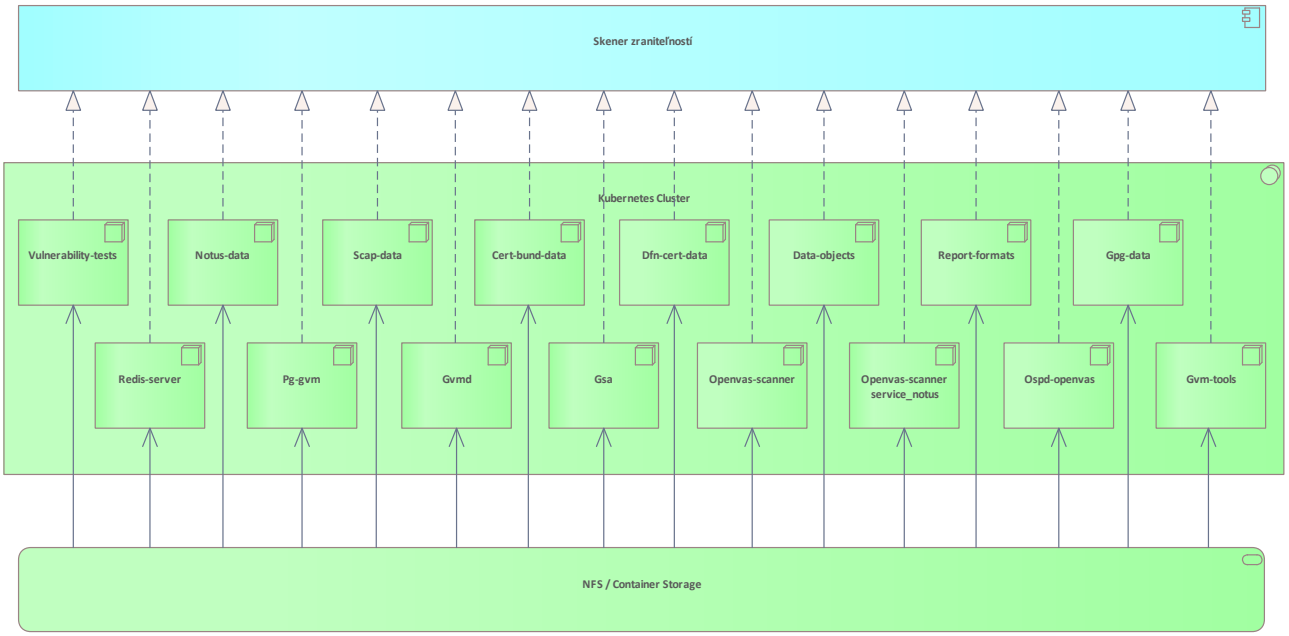
Kibana POD

POD Kibana pre SIEM je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes clustri, ktorá poskytuje grafické používateľské rozhranie pre vizualizáciu a analýzu bezpečnostných údajov zhromaždených v Elasticsearch. Slúži ako frontend komponent pre SIEM (Security Information and Event Management) riešenie, umožňujúci interaktívne monitorovanie, koreláciu udalostí, tvorbu dashboardov a detekciu bezpečnostných incidentov v reálnom čase.

Logstash

Inštancia Logstash pre spracovanie logov je dátový procesor nasadený ako samostatná služba alebo kontajner, ktorý zhromažďuje, transformuje a smeruje logovacie dáta z rôznych zdrojov. V rámci pipeline zabezpečuje parsovanie, obohatenie a filtrovanie údajov, ktoré následne zapisuje do Elasticsearch, čím umožňuje centralizované, efektívne a štruktúrované ukladanie logov pre ďalšiu analýzu.

7.1.10 Technology Viewpoint Skener zraniteľností

Technology Usage Viewpoint Skener zraniteľností

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom.

Popis používaných prvkov:

Skener zraniteľností

Skener zraniteľností je základným stavebným kameňom pre zabezpečenie proaktívneho prístupu v SOCaaS architektúre. Umožňuje pravidelne identifikovať slabé miesta v infraštruktúre, hodnotiť stav aktualizácií, konfigurácií a nastavení, a poskytovať informácie pre ďalšiu prioritizáciu a plánovanie nápravných opatrení. Výstupy skenera sú často zdrojom pre SOAR systémy, SLA metriky, reporting ako aj pre hodnotenie bezpečnostnej úrovne klienta.

NFS / Container Storage

Predstavuje službu NFS alebo iného Container Storage. NFS (Network File System) je sieťový súborový protokol vrstvy aplikačného modelu OSI, ktorý umožňuje vzdialený prístup ku súborovým systémom cez sieť. Je to jedna z najbežnejších foriem zdieľaného úložiska (shared storage) v kontajnerizovaných prostrediach, ako napr. Kubernetes, kde je implementovaný ako PersistentVolume (PV) typ. V širšom zmysle, container storage označuje mechanizmy a služby poskytujúce úložný priestor pre kontajnery, ktoré potrebujú perzistentné alebo zdieľané dáta medzi reštartmi či medzi uzlami klastra.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

Cert-bund-data

POD cert-bund-data je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá poskytuje aktualizované bezpečnostné informácie a varovania z oficiálnych zdrojov. Tento POD distribuuje dáta o hrozbách, zraniteľnostiach a odporúčaniach, ktoré sú využívané bezpečnostnými nástrojmi na zlepšenie detekcie a reakcie na aktuálne kybernetické riziká.

Data-objects

POD data-objects je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá slúži na uchovávanie a poskytovanie štruktúrovaných dátových objektov využívaných v rámci bezpečnostného ekosystému, ako sú definície zraniteľností, konfigurácií alebo analytických pravidiel. Tento POD zabezpečuje centralizovaný prístup k referenčným dátam pre ostatné komponenty systému, čím podporuje konzistenciu a aktuálnosť informácií v procesoch detekcie a hodnotenia bezpečnostných hrozieb.

Dfn-cert-data

POD dfn-cert-data je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá slúži na distribúciu bezpečnostných informácií a varovaní. Tento POD poskytuje aktuálne dáta o kybernetických hrozbách, zraniteľnostiach a odporúčaniach, ktoré sú využívané bezpečnostnými nástrojmi na zlepšenie detekčných schopností a rýchlejšiu reakciu na incidenty.

Gpg-data

POD gpg-data je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá poskytuje GPG (GNU Privacy Guard) kľúče a súvisiace dáta potrebné na overovanie podpisov aktualizačných balíkov a bezpečnostných dát v ekosystéme Greenbone Vulnerability Management (GVM). Tento POD zabezpečuje integritu a dôveryhodnosť prenášaných bezpečnostných informácií, ako sú zraniteľnostné databázy, reportovacie formáty či konfiguračné súbory.

Gsa

POD gsa je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje komponent Greenbone Security Assistant (GSA) – webové používateľské rozhranie pre prácu s Greenbone Vulnerability Management (GVM) systémom. Tento POD poskytuje prístup k funkciám zraniteľnostného skenovania cez prehliadač, vrátane správy používateľov, plánovania skenov, zobrazenia výsledkov a konfigurácie celého bezpečnostného prostredia.

Gvmd

POD gvmd je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje komponent Greenbone Vulnerability Management Daemon (gvmd) – centrálnu riadiacu službu pre nástroj GVM/OpenVAS. Tento POD zabezpečuje správu používateľov, plánovanie a spúšťanie skenov, spracovanie výsledkov a komunikáciu s databázou a ďalšími službami, čím tvorí jadro zraniteľnostného skenovacieho systému.

Gvm-tools

POD gvm-tools je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá obsahuje nástroje GVM-Tools – klientské utility pre automatizovanú správu a interakciu so systémom Greenbone Vulnerability Management (GVM). Tento POD umožňuje vykonávanie príkazov, skriptovanie úloh, plánovanie skenov a extrakciu výsledkov prostredníctvom XML alebo GMP (Greenbone Management Protocol), čím podporuje integráciu GVM do väčších bezpečnostných a orchestračných workflowov.

Notus-data

POD notus-data je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá poskytuje dáta a aktualizácie pre detekčné mechanizmy zraniteľností, najmä v kontexte nástroja Greenbone/OpenVAS. Tento POD distribuuje štruktúrované informácie o známych zraniteľnostiach vo formáte JSON, ktoré sú využívané inými komponentmi na precízne a aktuálne testovanie systémov na bezpečnostné slabiny.

Openvas-scanner

POD openvas-scanner je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje komponent OpenVAS (Open Vulnerability Assessment System) – výkonný skenovací engine pre zraniteľnostné testovanie. Tento POD vykonáva aktívne skenovanie cieľových systémov, analyzuje ich bezpečnostné slabiny na základe aktualizovaných podpisov a komunikuje s centrálnym gvmd daemonom na zaznamenanie a spracovanie výsledkov skenov.

Openvas-scanner service_notus

Predstavuje POD openvas-scanner service_notus. POD openvas-scanner service_notus je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá rozširuje funkčnosť OpenVAS skenovacieho enginu o integráciu so službou Notus. Táto služba umožňuje bezagentové a rýchle testovanie zraniteľností na základe dát z Notus databázy bez potreby priameho sieťového prístupu ku všetkým cieľom. POD kombinuje výkonnosť aktívneho skenovania s dynamickou detekciou známych zraniteľností, čím zvyšuje presnosť a efektivitu bezpečnostných analýz.notus.

Ospd-openvas

POD ospd-openvas je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje komponent OSPd (Open Scanner Protocol daemon) pre integráciu OpenVAS skenera s riadiacim systémom gvmd v rámci Greenbone Vulnerability Management. Tento POD zabezpečuje štandardizovanú komunikáciu medzi gvmd a OpenVAS, spracováva požiadavky na skenovanie, riadi ich vykonanie a odosiela výsledky späť na centrálne spracovanie, čím umožňuje škálovateľnú a efektívnu orchestráciu zraniteľnostných skenov.

Pg-gvm

POD pg-gvm je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje PostgreSQL databázu prispôsobenú pre Greenbone Vulnerability Management (GVM). Tento POD slúži ako centrálne úložisko pre všetky dáta o zraniteľnostiach, skenoch, výsledkoch a konfiguráciách, ktoré sú generované a spravované nástrojmi GVM/OpenVAS v rámci bezpečnostného ekosystému.

Redis-server

POD redis-server je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje inštanciu Redis – vysoko výkonnú in-memory NoSQL databázu. Tento POD poskytuje dočasné alebo trvalo uložené kľúč-hodnota dáta pre rýchly prístup, caching, frontovanie správ alebo zdieľanie stavov medzi aplikáciami v rámci distribuovaného systému.

Report-formats

Predstavuje POD report-formats. POD report-formats je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá poskytuje a spravuje šablóny a formáty výstupných reportov v rámci systému Greenbone Vulnerability Management (GVM). Tento POD umožňuje generovanie výsledkov skenov v rôznych štandardizovaných formátoch, čím podporuje automatizované reportovanie, archiváciu a zdieľanie zistení s rôznymi zainteresovanými stranami.

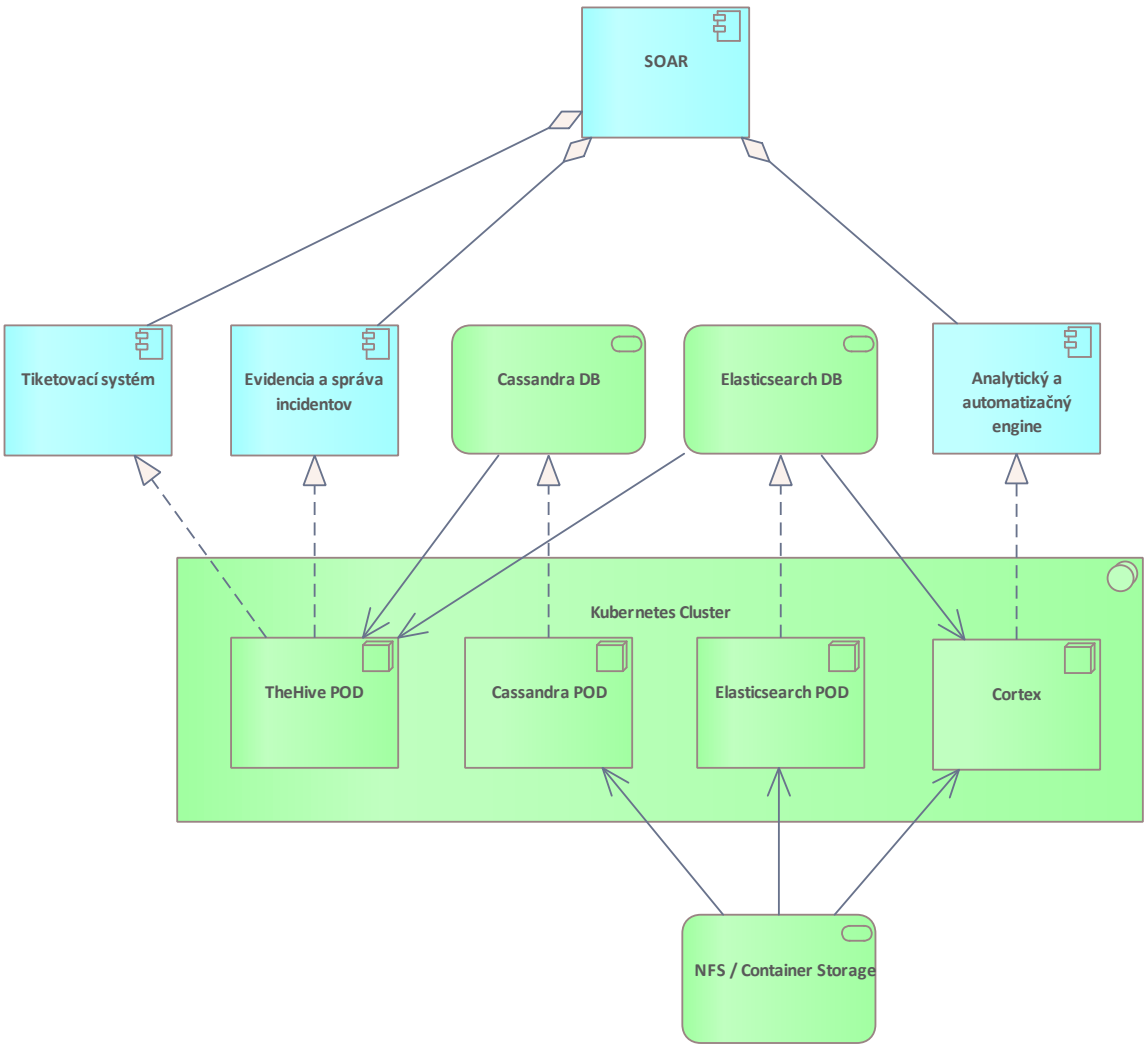
Scap-data

POD scap-data je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá poskytuje štruktúrované bezpečnostné dátové balíky vo formáte SCAP (Security Content Automation Protocol). Tieto dáta obsahujú štandardizované informácie o bezpečnostných konfiguráciách, zraniteľnostiach a politikách, ktoré sú následne využívané nástrojmi na compliance audit, zhodu s bezpečnostnými normami a automatizované hodnotenie systémov.

Vulnerability-tests

POD vulnerability-tests je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá vykonáva automatizované testy zraniteľností voči cieľovým systémom, službám alebo kontajnerom. Tento POD využíva bezpečnostné skenery alebo nástroje na analýzu a slúži na detekciu známych slabín, hodnotenie rizík a generovanie výstupov pre ďalšie spracovanie v rámci bezpečnostného cyklu.

7.1.11 Technology Viewpoint SOAR

Technology Usage Viewpoint SOAR alt 1

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom. Alt 1 predstavuje využitie Elasticsearch databázy priamo v rámci setupu modulu. V rámci návrhu sa počíta s kontajnerizovanou verziou NoSQL databáz pre Cassandra a Elasticsearch.

Popis používaných prvkov:

Analytický a automatizačný engine

Analytický a automatizačný engine je softvérová komponenta alebo služba, ktorá kombinuje analýzu dát a automatizáciu rozhodovacích alebo operačných procesov s cieľom zvýšiť efektivitu, presnosť a rýchlosť reakcie systému. V kontexte kybernetickej bezpečnosti alebo IT prevádzky tento engine spracúva vstupné dáta (napr. logy, udalosti, metriky), aplikuje analytické pravidlá alebo modely (napr. detekciu anomálií, koreláciu), a následne vykonáva automatizované reakcie alebo akcie prostredníctvom integrovaných nástrojov a API rozhraní.

Evidencia a správa incidentov

Evidencia a správa incidentov je jadrovým prvkom každej bezpečnostnej prevádzky (SOC). Tento podkomponent zaisťuje systematickú dokumentáciu, sledovanie a manažovanie bezpečnostných udalostí a incidentov v priebehu ich životného cyklu – od detekcie cez analýzu až po uzavretie. Kvalitný systém evidencie musí umožniť tímom koordinovane spolupracovať, dokumentovať kroky, evidovať súvisiace artefakty (observables) a prepojiť incidenty s relevantnými hrozbami, systémami alebo historickými prípadmi. V ideálnom prípade podporuje aj pokročilé obohacovanie údajov, audit, multitenantnosť a možnosť spätného skúmania incidentov.

SOAR

SOAR (Security Orchestration, Automation and Response) je komponent zodpovedný za automatizáciu reakcií na incidenty, orchestráciu bezpečnostných nástrojov a podporu rozhodovania analytikov. V SOCaaS predstavuje základnú zložku umožňujúcu škálovanie reakčných kapacít bez nutnosti zvyšovať počet personálu. Je nevyhnutný najmä pri spracovaní veľkého množstva alertov, kde znižuje MTTR a MTTC metriky.

Tiketovací systém

Tiketovací systém slúži ako ústredný komunikačný a organizačný kanál pre správu bezpečnostných incidentov počas ich celého životného cyklu. Umožňuje vytváranie, priraďovanie a sledovanie úloh a komunikáciu medzi analytikmi, pričom podporuje audit, SLA monitoring, eskaláciu a notifikácie.

NFS / Container Storage

Predstavuje službu NFS alebo iného Container Storage. NFS (Network File System) je sieťový súborový protokol vrstvy aplikačného modelu OSI, ktorý umožňuje vzdialený prístup ku súborovým systémom cez sieť. Je to jedna z najbežnejších foriem zdieľaného úložiska (shared storage) v kontajnerizovaných prostrediach, ako napr. Kubernetes, kde je implementovaný ako PersistentVolume (PV) typ. V širšom zmysle, container storage označuje mechanizmy a služby poskytujúce úložný priestor pre kontajnery, ktoré potrebujú perzistentné alebo zdieľané dáta medzi reštartmi či medzi uzlami klastra.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

Cassandra DB

Technologická služba NoSQL Cassandra databázy je distribuovaný databázový systém navrhnutý na ukladanie veľkého objemu štruktúrovaných dát s dôrazom na vysokú dostupnosť, škálovateľnosť a odolnosť voči výpadkom. Využíva masterless architektúru s replikáciou dát naprieč uzlami, čo umožňuje rýchly zápis aj čítanie v geograficky distribuovanom prostredí bez výpadkov jedného bodu (single point of failure).

Elasticsearch DB

Technologická služba NoSQL Elasticsearch databázy je výkonný a distribuovaný systém určený na indexovanie, vyhľadávanie a analýzu dát v reálnom čase, založený na dokumentovo orientovanom modeli.

Využíva schému JSON dokumentov, podporuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a je optimalizovaný na spracovanie veľkých objemov nestruktúrovaných alebo semištruktúrovaných údajov, ako sú logy, metriky alebo aplikačné záznamy.

Cassandra POD

POD Apache Cassandra pre NoSQL databázu je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes prostredí, ktorá hostuje Cassandra node ako súčasť distribuovaného NoSQL clustra. Tento POD zabezpečuje škálovateľné, vysoko dostupné a odolné ukladanie štruktúrovaných dát s dôrazom na rýchly zápis a čítanie v prostredí s veľkým objemom údajov a vysokou redundanciou.

Elasticsearch POD

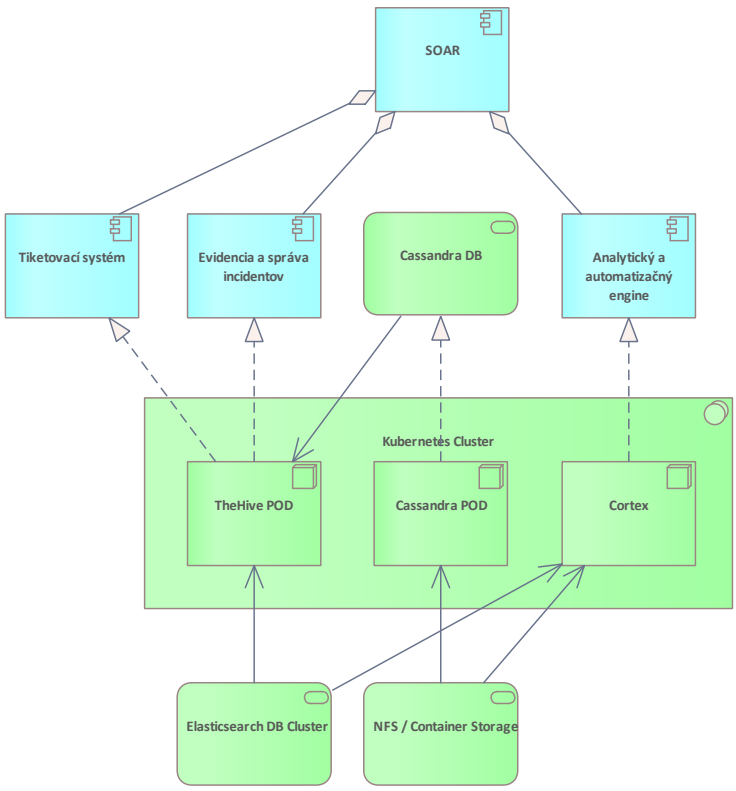
POD Elasticsearch pre NoSQL databázu je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes prostredí, ktorá hostuje Elasticsearch node ako súčasť distribuovaného clustra NoSQL databázy. Tento POD zabezpečuje indexovanie, vyhľadávanie a ukladanie dokumentovo orientovaných dát, pričom umožňuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a efektívne spracovanie veľkých objemov nestruktúrovaných informácií v reálnom čase.

TheHive POD

POD TheHive pre inventarizáciu aktív je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes prostredí, ktorá hostuje aplikáciu TheHive – open-source platformu na správu bezpečnostných incidentov a digitálnych aktív. Tento POD umožňuje centralizované zhromažďovanie, kategorizáciu a analýzu aktív, ich väzbu na incidenty a podporu kolaboratívneho vyšetrovania v rámci tímov kybernetickej bezpečnosti.

Cortex

Predstavuje POD Cortex pre SOAR. POD Cortex pre SOAR je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes prostredí, ktorá hostuje službu Cortex ako súčasť SOAR riešenia. Tento POD umožňuje automatizované spúšťanie analytických modulov (analyzers) a reakčných akcií (responders) na základe bezpečnostných incidentov, čím zefektívňuje detekciu hrozieb, reakciu na incidenty a integráciu s ďalšími bezpečnostnými nástrojmi.

Technology Usage Viewpoint SOAR alt 2

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom. Alt 2 predstavuje využitie Elasticsearch Databázy priamo vo forme centralizovaného DB Clustra. V rámci návrhu sa počíta s kontajnerizovanou verziou NoSQL databázy pre Cassandra.

Popis používaných prvkov:

Analytický a automatizačný engine

Analytický a automatizačný engine je softvérová komponenta alebo služba, ktorá kombinuje analýzu dát a automatizáciu rozhodovacích alebo operačných procesov s cieľom zvýšiť efektivitu, presnosť a rýchlosť reakcie systému. V kontexte kybernetickej bezpečnosti alebo IT prevádzky tento engine spracúva vstupné dáta (napr. logy, udalosti, metriky), aplikuje analytické pravidlá alebo modely (napr. detekciu anomálií, koreláciu), a následne vykonáva automatizované reakcie alebo akcie prostredníctvom integrovaných nástrojov a API rozhraní.

Evidencia a správa incidentov

Evidencia a správa incidentov je jadrovým prvkom každej bezpečnostnej prevádzky (SOC). Tento podkomponent zaisťuje systematickú dokumentáciu, sledovanie a manažovanie bezpečnostných udalostí a incidentov v priebehu ich životného cyklu – od detekcie cez analýzu až po uzavretie. Kvalitný systém evidencie musí umožniť tímom koordinovane spolupracovať, dokumentovať kroky, evidovať súvisiace artefakty (observables) a prepojiť incidenty s relevantnými hrozbami, systémami alebo historickými prípadmi. V ideálnom prípade podporuje aj pokročilé obohacovanie údajov, audit, multitenantnosť a možnosť spätného skúmania incidentov.

SOAR

SOAR (Security Orchestration, Automation and Response) je komponent zodpovedný za automatizáciu reakcií na incidenty, orchestráciu bezpečnostných nástrojov a podporu rozhodovania analytikov. V SOCaaS predstavuje základnú zložku umožňujúcu škálovanie reakčných kapacít bez nutnosti zvyšovať počet personálu. Je nevyhnutný najmä pri spracovaní veľkého množstva alertov, kde znižuje MTTR a MTTC metriky.

Tiketovací systém

Tiketovací systém slúži ako ústredný komunikačný a organizačný kanál pre správu bezpečnostných incidentov počas ich celého životného cyklu. Umožňuje vytváranie, priraďovanie a sledovanie úloh a komunikáciu medzi analytikmi, pričom podporuje audit, SLA monitoring, eskaláciu a notifikácie.

NFS / Container Storage

Predstavuje službu NFS alebo iného Container Storage. NFS (Network File System) je sieťový súborový protokol vrstvy aplikačného modelu OSI, ktorý umožňuje vzdialený prístup ku súborovým systémom cez sieť. Je to jedna z najbežnejších foriem zdieľaného úložiska (shared storage) v kontajnerizovaných prostrediach, ako napr. Kubernetes, kde je implementovaný ako PersistentVolume (PV) typ. V širšom zmysle, container storage označuje mechanizmy a služby poskytujúce úložný priestor pre kontajnery, ktoré potrebujú perzistentné alebo zdieľané dáta medzi reštartmi či medzi uzlami klastra.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

Cassandra DB

Technologická služba NoSQL Cassandra databázy je distribuovaný databázový systém navrhnutý na ukladanie veľkého objemu štruktúrovaných dát s dôrazom na vysokú dostupnosť, škálovateľnosť a odolnosť voči výpadkom. Využíva masterless architektúru s replikáciou dát naprieč uzlami, čo umožňuje rýchly zápis aj čítanie v geograficky distribuovanom prostredí bez výpadkov jedného bodu (single point of failure).

Elasticsearch DB Cluster

Technologická služba NoSQL Elasticsearch databázy vo forme clustra predstavuje viacuzlové distribuované riešenie, kde jednotlivé uzly (nodes) spolupracujú na uložení, indexovaní a vyhľadávaní dokumentovo orientovaných dát. Každý uzol v klastri plní špecifickú úlohu (napr. master, data alebo ingest node), čo umožňuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a odolnosť voči výpadkom, pričom systém ako celok zabezpečuje spracovanie veľkého objemu dát v reálnom čase.

Cassandra POD

POD Apache Cassandra pre NoSQL databázu je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes prostredí, ktorá hostuje Cassandra node ako súčasť distribuovaného NoSQL clustra. Tento POD zabezpečuje škálovateľné, vysoko dostupné a odolné ukladanie štruktúrovaných dát s dôrazom na rýchly zápis a čítanie v prostredí s veľkým objemom údajov a vysokou redundanciou.

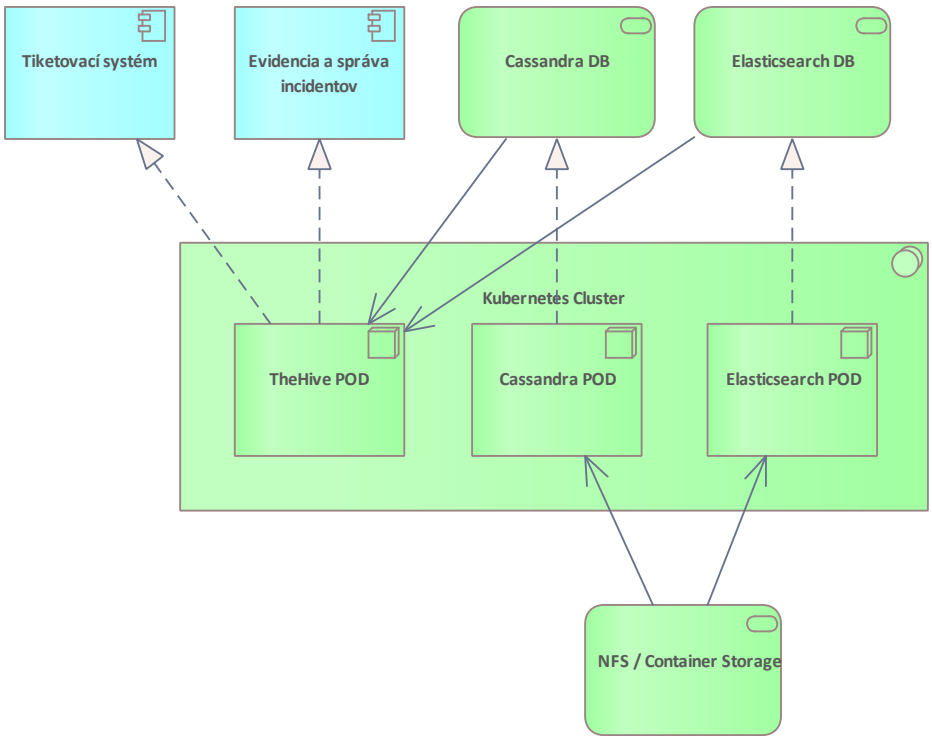
TheHive POD

POD TheHive pre inventarizáciu aktív je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes prostredí, ktorá hostuje aplikáciu TheHive – open-source platformu na správu bezpečnostných incidentov a digitálnych aktív. Tento POD umožňuje centralizované zhromažďovanie, kategorizáciu a analýzu aktív, ich väzbu na incidenty a podporu kolaboratívneho vyšetrovania v rámci tímov kybernetickej bezpečnosti.

Cortex

Predstavuje POD Cortex pre SOAR. POD Cortex pre SOAR je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes prostredí, ktorá hostuje službu Cortex ako súčasť SOAR riešenia. Tento POD umožňuje automatizované spúšťanie analytických modulov (analyzers) a reakčných akcií (responders) na základe bezpečnostných incidentov, čím zefektívňuje detekciu hrozieb, reakciu na incidenty a integráciu s ďalšími bezpečnostnými nástrojmi.

7.1.12 Technology Viewpoint Tiketovací systém / Evidencia a správa incidentov

Technology Usage Viewpoint Tiketovací sytém / Evidencia a správa incidentov alt 1

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom. Alt 1 predstavuje využitie Elasticsearch databázy priamo v rámci setupu modulu. V rámci návrhu sa počíta s kontajnerizovanou verziou NoSQL databáz pre Cassandra a Elasticsearch.

Popis používaných prvkov:

Evidencia a správa incidentov

Evidencia a správa incidentov je jadrovým prvkom každej bezpečnostnej prevádzky (SOC). Tento podkomponent zaisťuje systematickú dokumentáciu, sledovanie a manažovanie bezpečnostných udalostí a incidentov v priebehu ich životného cyklu – od detekcie cez analýzu až po uzavretie. Kvalitný systém evidencie musí umožniť tímom koordinovane spolupracovať, dokumentovať kroky, evidovať súvisiace artefakty (observables) a prepojiť incidenty s relevantnými hrozbami, systémami alebo historickými prípadmi. V ideálnom prípade podporuje aj pokročilé obohacovanie údajov, audit, multitenantnosť a možnosť spätného skúmania incidentov.

Tiketovací systém

Tiketovací systém slúži ako ústredný komunikačný a organizačný kanál pre správu bezpečnostných incidentov počas ich celého životného cyklu. Umožňuje vytváranie, priraďovanie a sledovanie úloh a komunikáciu medzi analytikmi, pričom podporuje audit, SLA monitoring, eskaláciu a notifikácie.

NFS / Container Storage

Predstavuje službu NFS alebo iného Container Storage. NFS (Network File System) je sieťový súborový protokol vrstvy aplikačného modelu OSI, ktorý umožňuje vzdialený prístup ku súborovým systémom cez sieť. Je to jedna z najbežnejších foriem zdieľaného úložiska (shared storage) v kontajnerizovaných prostrediach, ako napr. Kubernetes, kde je implementovaný ako PersistentVolume (PV) typ. V širšom zmysle, container storage označuje mechanizmy a služby poskytujúce úložný priestor pre kontajnery, ktoré potrebujú perzistentné alebo zdieľané dáta medzi reštartmi či medzi uzlami klastra.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

Cassandra DB

Technologická služba NoSQL Cassandra databázy je distribuovaný databázový systém navrhnutý na ukladanie veľkého objemu štruktúrovaných dát s dôrazom na vysokú dostupnosť, škálovateľnosť a odolnosť voči výpadkom. Využíva masterless architektúru s replikáciou dát naprieč uzlami, čo umožňuje rýchly zápis aj čítanie v geograficky distribuovanom prostredí bez výpadkov jedného bodu (single point of failure).

Elasticsearch DB

Technologická služba NoSQL Elasticsearch databázy je výkonný a distribuovaný systém určený na indexovanie, vyhľadávanie a analýzu dát v reálnom čase, založený na dokumentovo orientovanom modeli. Využíva schému JSON dokumentov, podporuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a je optimalizovaný na spracovanie veľkých objemov nestruktúrovaných alebo semištruktúrovaných údajov, ako sú logy, metriky alebo aplikačné záznamy.

Cassandra POD

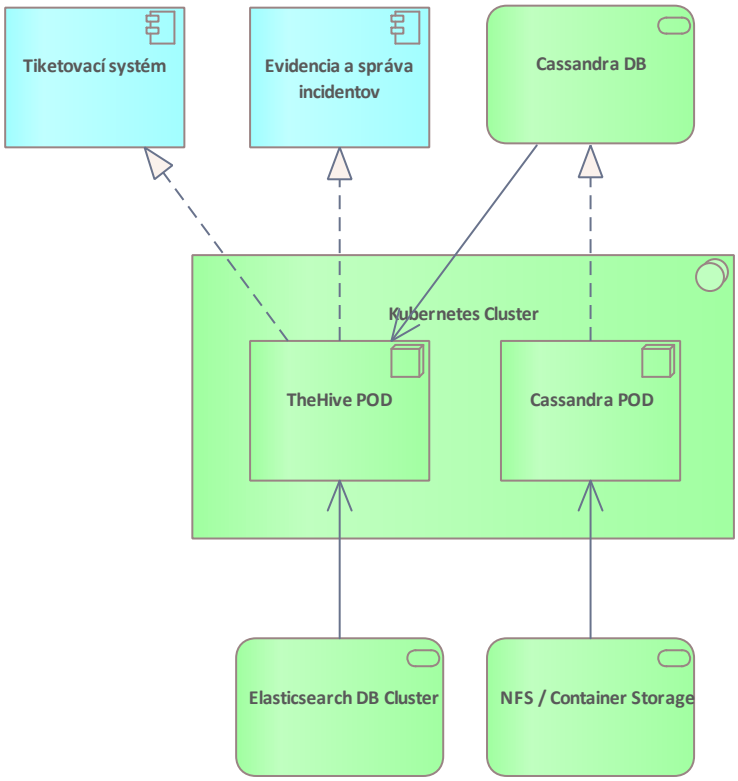
POD Apache Cassandra pre NoSQL databázu je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes prostredí, ktorá hostuje Cassandra node ako súčasť distribuovaného NoSQL clustra. Tento POD zabezpečuje škálovateľné, vysoko dostupné a odolné ukladanie štruktúrovaných dát s dôrazom na rýchly zápis a čítanie v prostredí s veľkým objemom údajov a vysokou redundanciou.

Elasticsearch POD

POD Elasticsearch pre NoSQL databázu je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes prostredí, ktorá hostuje Elasticsearch node ako súčasť distribuovaného clustra NoSQL databázy. Tento POD zabezpečuje indexovanie, vyhľadávanie a ukladanie dokumentovo orientovaných dát, pričom umožňuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a efektívne spracovanie veľkých objemov nestruktúrovaných informácií v reálnom čase.

TheHive POD

POD TheHive pre inventarizáciu aktív je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes prostredí, ktorá hostuje aplikáciu TheHive – open-source platformu na správu bezpečnostných incidentov a digitálnych aktív. Tento POD umožňuje centralizované zhromažďovanie, kategorizáciu a analýzu aktív, ich väzbu na incidenty a podporu kolaboratívneho vyšetrovania v rámci tímov kybernetickej bezpečnosti.

Technology Usage Viewpoint Tiketovací sytém / Evidencia a správa incidentov alt 2

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom. Alt 2 predstavuje využitie Elasticsearch Databázy priamo vo forme centralizovaného DB Clustra. V rámci návrhu sa počíta s kontajnerizovanou verziou NoSQL databázy pre Cassandra.

Popis používaných prvkov:

Evidencia a správa incidentov

Evidencia a správa incidentov je jadrovým prvkom každej bezpečnostnej prevádzky (SOC). Tento podkomponent zaisťuje systematickú dokumentáciu, sledovanie a manažovanie bezpečnostných udalostí a incidentov v priebehu ich životného cyklu – od detekcie cez analýzu až po uzavretie. Kvalitný systém evidencie musí umožniť tímom koordinovane spolupracovať, dokumentovať kroky, evidovať súvisiace artefakty (observables) a prepojiť incidenty s relevantnými hrozbami, systémami alebo historickými prípadmi.

V ideálnom prípade podporuje aj pokročilé obohacovanie údajov, audit, multitenantnosť a možnosť spätného skúmania incidentov.

Tiketovací systém

Tiketovací systém slúži ako ústredný komunikačný a organizačný kanál pre správu bezpečnostných incidentov počas ich celého životného cyklu. Umožňuje vytváranie, priraďovanie a sledovanie úloh a komunikáciu medzi analytikmi, pričom podporuje audit, SLA monitoring, eskaláciu a notifikácie.

NFS / Container Storage

Predstavuje službu NFS alebo iného Container Storage. NFS (Network File System) je sieťový súborový protokol vrstvy aplikačného modelu OSI, ktorý umožňuje vzdialený prístup ku súborovým systémom cez sieť. Je to jedna z najbežnejších foriem zdieľaného úložiska (shared storage) v kontajnerizovaných prostrediach, ako napr. Kubernetes, kde je implementovaný ako PersistentVolume (PV) typ. V širšom zmysle, container storage označuje mechanizmy a služby poskytujúce úložný priestor pre kontajnery, ktoré potrebujú perzistentné alebo zdieľané dáta medzi reštartmi či medzi uzlami klastra.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

Cassandra DB

Technologická služba NoSQL Cassandra databázy je distribuovaný databázový systém navrhnutý na ukladanie veľkého objemu štruktúrovaných dát s dôrazom na vysokú dostupnosť, škálovateľnosť a odolnosť voči výpadkom. Využíva masterless architektúru s replikáciou dát naprieč uzlami, čo umožňuje rýchly zápis aj čítanie v geograficky distribuovanom prostredí bez výpadkov jedného bodu (single point of failure).

Elasticsearch DB Cluster

Technologická služba NoSQL Elasticsearch databázy vo forme clustra predstavuje viacuzlové distribuované riešenie, kde jednotlivé uzly (nodes) spolupracujú na uložení, indexovaní a vyhľadávaní dokumentovo orientovaných dát. Každý uzol v klastri plní špecifickú úlohu (napr. master, data alebo ingest node), čo umožňuje horizontálne škálovanie, vysokú dostupnosť a odolnosť voči výpadkom, pričom systém ako celok zabezpečuje spracovanie veľkého objemu dát v reálnom čase.

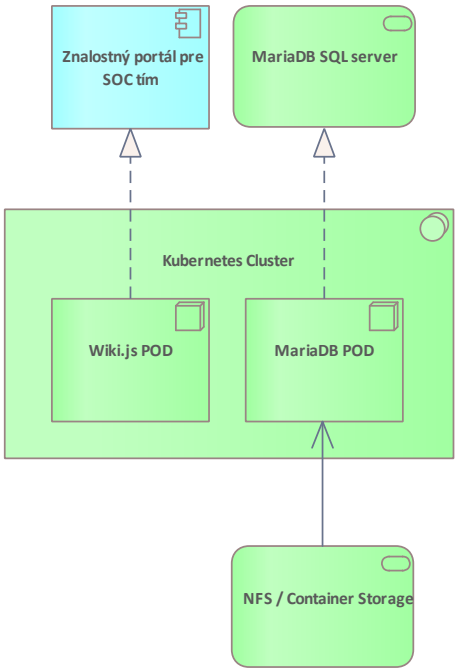
Cassandra POD

POD Apache Cassandra pre NoSQL databázu je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes prostredí, ktorá hostuje Cassandra node ako súčasť distribuovaného NoSQL clustra. Tento POD zabezpečuje škálovateľné, vysoko dostupné a odolné ukladanie štruktúrovaných dát s dôrazom na rýchly zápis a čítanie v prostredí s veľkým objemom údajov a vysokou redundanciou.

TheHive POD

POD TheHive pre inventarizáciu aktív je kontajnerová inštancia nasadená v Kubernetes prostredí, ktorá hostuje aplikáciu TheHive – open-source platformu na správu bezpečnostných incidentov a digitálnych aktív. Tento POD umožňuje centralizované zhromažďovanie, kategorizáciu a analýzu aktív, ich väzbu na incidenty a podporu kolaboratívneho vyšetrovania v rámci tímov kybernetickej bezpečnosti.

7.1.13 Technology Viewpoint Znalostný portál pre SOC tím

Technology Usage Viewpoint Znalostný portál pre SOC tím alt 1

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom. Alt 1 predstavuje využitie Databázy priamo v rámci setupu modulu. V rámci návrhu sa počíta s kontajnerizovanou verziou SQL servera.

Popis používaných prvkov:

Znalostný portál pre SOC tím

Znalostný portál pre SOC tím je dôležitým stavebným kameňom každého moderného bezpečnostného operačného centra. Slúži ako centrálny repozitár know-how, playbookov, postupov, odporúčaní, analytických návodov a často aj historických lekcií (lessons learned) z incidentov. Znalostný portál:

- Zvyšuje efektivitu a konzistentnosť reakcie na incidenty,
- Umožňuje rýchle zaškolenie nových členov tímu,
- Podporuje štandardizáciu procesov a metodík,
- Umožňuje tímu uchovávať a zdieľať overené postupy a vlastné analytické skúsenosti,
- Posilňuje schopnosť kolektívne sa učiť z incidentov a budovať interné "threat intel" vedomosti.

NFS / Container Storage

Predstavuje službu NFS alebo iného Container Storage. NFS (Network File System) je sieťový súborový protokol vrstvy aplikačného modelu OSI, ktorý umožňuje vzdialený prístup ku súborovým systémom cez sieť. Je to jedna z najbežnejších foriem zdieľaného úložiska (shared storage) v kontajnerizovaných prostrediach, ako napr. Kubernetes, kde je implementovaný ako PersistentVolume (PV) typ. V širšom zmysle, container storage označuje mechanizmy a služby poskytujúce úložný priestor pre kontajnery, ktoré potrebujú perzistentné alebo zdieľané dáta medzi reštartmi či medzi uzlami klastra.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou

fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

MariaDB SQL server

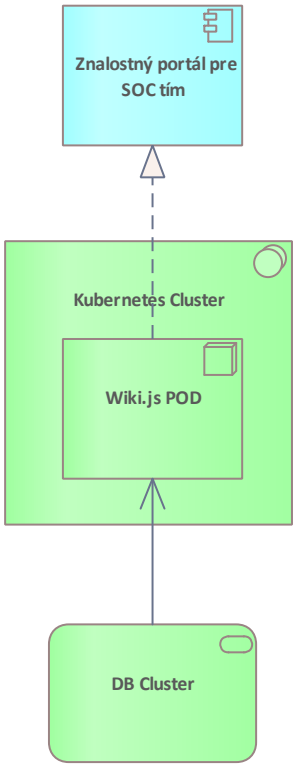
Technologická služba relačnej databázy MariaDB je výkonný a škálovateľný relačný databázový systém postavený na architektúre SQL, ktorý slúži na trvalé ukladanie, správu a dotazovanie štruktúrovaných dát pomocou relačných tabuliek. MariaDB podporuje transakčnosť, referenčnú integritu, replikáciu a vysokú dostupnosť, čím je vhodná pre nasadenie v kritických podnikových aplikáciách, kde sú dôležité výkon, spoľahlivosť a bezpečnosť spracovania údajov.

MariaDB POD

POD MariaDB pre relačnú SQL databázu je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje databázový server MariaDB – výkonný open-source relačný databázový systém kompatibilný s MySQL. Tento POD poskytuje trvalo uložené, štruktúrované dáta pre aplikácie alebo služby, podporuje transakcie, integritu údajov a umožňuje horizontálne alebo vertikálne škálovanie v rámci cloudovej infraštruktúry.

Wiki.js POD

POD Wiki.js pre Znalostný portál pre SOC tím je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje aplikáciu Wiki.js – moderný a výkonný systém na správu dokumentácie a znalostí. Tento POD slúži ako centrálny znalostný portál pre tím kybernetickej bezpečnosti (SOC), kde sa ukladajú, spravujú a zdieľajú informácie o postupoch, incidentoch, analýzach a interných procesoch s dôrazom na bezpečnosť, auditovateľnosť a prístupové práva.

Technology Usage Viewpoint Znalostný portál pre SOC tím alt 2

Diagram znázorňuje zjednodušené priradenie jednotlivých PODov k prislúchajúcim aplikačným komponentom. Alt 2 predstavuje využitie Databázy priamo vo forme centralizovaného DB Clustra.

Popis používaných prvkov:

Znalostný portál pre SOC tím Znalostný portál pre SOC tím je dôležitým stavebným kameňom každého moderného bezpečnostného operačného centra. Slúži ako centrálny repozitár know-how, playbookov, postupov, odporúčaní, analytických návodov a často aj historických lekcií (lessons learned) z incidentov. Znalostný portál:

- Zvyšuje efektivitu a konzistentnosť reakcie na incidenty,
- Umožňuje rýchle zaškolenie nových členov tímu,
- Podporuje štandardizáciu procesov a metodík,
- Umožňuje tímu uchovávať a zdieľať overené postupy a vlastné analytické skúsenosti,
- Posilňuje schopnosť kolektívne sa učiť z incidentov a budovať interné "threat intel" vedomosti.

DB Cluster

Predstavuje službu clustrovanej relačnej databázy. Služba clustrovanej relačnej databázy je distribuovaný databázový systém, ktorý poskytuje služby relačnej databázy prostredníctvom viacerých prepojených databázových uzlov (clustrov), čím zabezpečuje vysokú dostupnosť, škálovateľnosť, redundanciu a odolnosť voči poruchám.

Kubernetes Cluster

Predstavuje Kubernetes Cluster. Kubernetes Cluster je distribuované výpočtové prostredie, ktoré slúži na orchestráciu kontajnerizovaných aplikácií. Zabezpečuje nasadzovanie, škálovanie, monitorovanie, aktualizáciu a správu kontajnerov (najčastejšie Docker alebo kompatibilné OCI kontajnery) naprieč skupinou fyzických alebo virtuálnych serverov. V klustri Kubernetes sú výpočtové zdroje (CPU, pamäť, storage, sieť) abstrahované a spravované ako jednotný systém, čo umožňuje automatizované riadenie životného cyklu aplikácií.

Wiki.js POD

POD Wiki.js pre Znalostný portál pre SOC tím je kontajnerová jednotka nasadená v Kubernetes clustri, ktorá hostuje aplikáciu Wiki.js – moderný a výkonný systém na správu dokumentácie a znalostí. Tento POD slúži ako centrálny znalostný portál pre tím kybernetickej bezpečnosti (SOC), kde sa ukladajú, spravujú a zdieľajú informácie o postupoch, incidentoch, analýzach a interných procesoch s dôrazom na bezpečnosť, auditovateľnosť a prístupové práva.

8 Požiadavky na úrovne služieb (SLA) a výkonnosť

V rámci charakteru projektu a testovania PoC sa uvažuje o základnej dostupnosti a v rámci návrhu To-Be návrhu s auvažuje o systéme s vysokou dostupnosťou.

8.1 Úrovne podpory a Helpdesk

Helpdesk bude realizovaný cez 3 úrovne podpory s nasledujúcim označením:

- **Podpora L1** (priamy kontakt zákazníka) - začiatočná úroveň podpory, ktorá je zodpovedná za riešenie základných problémov a požiadaviek koncových užívateľov a ďalšie služby vyžadujúce základnú úroveň technickej podpory. Základnou funkciou podpory 1. stupňa je zhromaždiť informácie, previesť základnú analýzu a určiť príčinu problému a jeho klasifikáciu. Typicky sú v úrovni L1 riešené priamočiare a jednoduché problémy a základné diagnostiky, overenie dostupnosti jednotlivých vrstiev infraštruktúry (sieťové, operačné, vizualizačné, aplikačné atď.) a základné užívateľské problémy (typicky zabudnutie hesla), overovanie nastavení SW a HW atď.
- **Podpora L2** (postúpenie požiadaviek od L1) - vybraná skupina garantov so znalosťou systému - riešiteľské tímy s hlbšou technologickou znalosťou danej oblasti. Riešitelia na úrovni Podpory L2 nekomunikujú priamo s koncovým užívateľom, ale sú zodpovední za poskytovanie súčinnosti riešiteľom 1. úrovne podpory pri riešení eskalovaného hlásenia, čo mimo iného obsahuje aj spätnú

kontrolu a podrobnejšiu analýzu zistených dát predaných riešiteľom 1. úrovne podpory. Výstupom takejto kontroly môže byť potvrdenie, upresnenie, alebo prehodnotenie hlásenia v závislosti na potrebách. Primárnym cieľom riešiteľov na úrovni Podpory L2 je dostať Hlásenie čo najskôr pod kontrolu a následne ho vyriešiť - s možnosťou eskalácie na vyššiu úroveň podpory – Podpora L3.

- **Podpora L3** (postúpenie požiadaviek od L2) - na základe zmluvy o podpore zabezpečuje Poskytovateľ - Podpora 3. stupňa predstavuje najvyššiu úroveň podpory pre riešenie tých najobťažnejších Hlásení, vrátane prevádzania hĺbkových analýz a riešenie extrémnych prípadov.

Dostupnosť podpory L1, L2 a L3 pre infraštruktúru je v zmysle vybranej SLA.

Nahlasovanie incidentov na helpdesk bude prebiehať:

- Prostredníctvom nástroja ktorý Poskytovateľ zabezpečí na riadenie incidentov, prípadne po predchádzajúcej dohode aj
- Elektronickou poštou/e-mail (s nastavením vyžiadania potvrdenia o doručení správy)
- Na duplicitné oznámenie v prípade kritického prioritného problému aj telefonicky pre čo najskoršie začatie riešenia incidentu

Poskytovateľ pomocou nástroja na riadenie incidentov zabezpečí online nahlasovania servisných udalostí s možnosťou sledovania ich stavu riešenia a zabezpečí prístup k evidencii nahlásených servisných udalostí.

8.2 Navrhované SLA parametre a riešenie incidentov

Za incident je považovaná chyba IS, t.j. správanie sa v rozpore s prevádzkovou a používateľskou dokumentáciou IS. Za incident nie je považovaná chyba, ktorá nastala mimo prostredia IS napr. výpadok poskytovania konkrétnej služby Vládneho cloudu alebo komunikačnej infraštruktúry.

Kategorizácia naliehavosti incidentu:

Kategorizácia naliehavosti incidentu	Závažnosť incidentu	Popis naliehavosti incidentu
A	**Kritická**	Kritické chyby, ktoré spôsobia úplné zlyhanie systému ako celku a nie je možné používať ani jednu jeho časť, nie je možné poskytnúť požadovaný výstup z IS.
B	**Vysoká**	Chyby a nedostatky, ktoré zapríčinia čiastočné zlyhanie systému a neumožňuje používať časť systému.
C	**Stredná**	Chyby a nedostatky, ktoré spôsobia čiastočné obmedzenia používania systému.
D	**Nízka**	Kozmetické a drobné chyby.

Označenie závažnosti incident:

Označenie závažnosti incidentu	Dopad	Popis dopadu
1	**katastrofický**	katastrofický dopad, priamy finančný dopad alebo strata dát,
2	**značný**	značný dopad alebo strata dát
3	**malý**	malý dopad alebo strata dát

Výpočet priority incidentu je kombináciou dopadu a naliehavosti v súlade s best practices ITIL v3 uvedený v nasledovnej matici priority incidentov:

Matica priority incidentov		**Dopad**		
		Katastrofický - 1	Značný - 2	Malý - 3
Naliehavosť	Kritická - A	1	2	3
	Vysoká - B	2	3	3
	Stredná - C	2	3	4
	Nízka - D	3	4	4

Reakčné doby:

Označenie priority incidentu	**Reakčná doba[1] od nahlásenia incidentu po začiatok riešenia incidentu**	**Doba konečného vyriešenia incidentu od nahlásenia incidentu (DKVI) [2]**	**Spoľahlivosť [3]** (počet incidentov za rok)
1	30 min.	4 hodín	2
2	1 hod.	6 hodín	5
3	8 hod.	12 hodín	10
4	8 hod.	Vyriešené a nasadené v rámci plánovaných releasov	

1. Reakčná doba je čas medzi nahlásením incidentu verejným obstarávateľom (vrátane užívateľov IS, ktorí nie sú v pracovnoprávnom vzťahu s verejným obstarávateľom) na helpdesk úrovne L3 a jeho prevzatím na riešenie.
2. Obnovenie štandardnej prevádzky - čas medzi nahlásením incidentu verejným obstarávateľom a vyriešením incidentu úspešným uchádzačom (do doby, kedy je funkčnosť prostredia znovu obnovená v plnom rozsahu). Doba konečného vyriešenia incidentu od nahlásenia incidentu verejným obstarávateľom sa počíta počas celého dňa. Do tejto doby sa nezarátava čas potrebný na nevyhnutnú súčinnosť verejného obstarávateľa, ak je potrebná pre vyriešenie incidentu. V prípade potreby je úspešný uchádzač oprávnený požadovať od verejného obstarávateľa schválenie riešenia incidentu.
3. Maximálny počet incidentov za kalendárny rok je maximálny počet incidentov konkrétnej priority. Duplicitné alebo technicky súvisiace incidenty (zadané v rámci jedného pracovného dňa, počas pracovného času 8 hodín) sú považované ako jeden incident.
4. Incidenty nahlásené verejným obstarávateľom úspešnému uchádzačovi v rámci testovacieho prostredia
   i. Majú prioritu 3 a nižšiu
   ii. Vzťahujú sa výhradne k dostupnosti testovacieho prostredia
   iii. Za incident na testovacom prostredí sa nepovažuje incident vztiahnutý k práve testovanej funkcionalite.

Vyššie uvedené SLA parametre nebudú použité pre nasledovné služby:

- Služby systémovej podpory na požiadanie (nad paušál)
- Služby realizácie aplikačných zmien vyplývajúcich z legislatívnych a metodických zmien (nad paušál)

Pre tieto služby budú dohodnuté osobitné parametre dodávky.

8.3 Navrhovaná plánovaná dostupnosť infraštruktúry

Dostupnosť (Availability) je pojem z oblasti riadenia bezpečnosti v organizácii. Dostupnosť znamená, že dáta sú prístupné v okamihu jej potreby. Narušenie dostupnosti sa označuje ako nežiaduce zničenie (destruction) alebo nedostupnosť. Dostupnosť je zvyčajne vyjadrená ako percento času v danom období, obvykle za rok.

Cloud služba

Popis	Parameter	Poznámka
Prevádzkové hodiny	24 hodín	Od 00:00 hod. - do 23:59 hod. počas celého roka
Servisné zásahy	8 hodín	Od 22:00 hod. - do 06:00 hod. počas pracovných dní Realizácia servisných zásahov je vždy v čase nízkeho dopytu na službu. Počas iných hodín ako v čase nízkeho dopytu len po schválení kompetentnými osobami Objednávateľa.
	8 hodín	Od 22:00 hod. - 06:00 hod. počas dní pracovného pokoja a štátnych sviatkov Realizácia servisných zásahov je vždy v čase nízkeho dopytu na službu. Počas iných hodín ako v čase nízkeho dopytu len po schválení kompetentnými osobami Objednávateľa.
Dostupnosť produkčného prostredia IS	99,9%	• 99,9% z 24/7/365 t.j. max ročný výpadok je 8h 41m 38s Maximálny denný výpadok je 1m 26s Maximálny týždenný výpadok je 10m 4.8s Maximálny mesačný výpadok je 43m 28s Maximálny štvrťročný výpadok je 2h 10m 24s Maximálny ročný výpadok je 8h 41m 38s • Vždy sa za takúto dobu považuje čas od 0.00 hod. do 23.59 hod. počas pracovných dní v týždni. • Nedostupnosť IS sa počíta od nahlásenia incidentu Objednávateľom v čase dostupnosti podpory Poskytovateľa (t.j. nahlásenie incidentu na L3 v čase vybranej SLA z ponuky). Do dostupnosti IS nie sú započítavané servisné okná a plánované odstávky IS.

9 Softvérové licencie a zdrojové kódy

Názov komponentu	Aplikácia	Licencia	Primárne nasadenie
ELK Stack	SIEM	MIT License	Docker / OpenStack (PoC)
Shuffle	SOAR	GNU Affero General Public License	Docker / OpenStack (PoC)
Wazuh	EDR	GPLv2	Docker / OpenStack (PoC)
Greenbone Community edition	Skener zraniteľností	Creative Commons Attribution Share Alike 4.0 International	Docker / OpenStack (PoC)
OpenCTI	CTI	Apache 2.0 license	Docker / OpenStack (PoC)
MISP	CTI	AGPL-3.0 license	Docker / OpenStack (PoC)
GLPI	Asset management	GPL-3.0	Docker / OpenStack (PoC)
NetBox	Asset management / IPAM/DCIM	Apache 2.0 license	Docker / OpenStack (PoC)
DFIR IRIS	Ticketing	LGPL-3.0 license	Docker / OpenStack (PoC)
DFIR IRIS	Evidencia, správa incidentov	LGPL-3.0 license	Docker / OpenStack (PoC)
Kibana (ELK)	Reportovanie	Apache 2.0-license	Docker / OpenStack (PoC)
Wiki.js	Znalostna databáza	AGPL-v3 License	Docker / OpenStack (PoC)

10 Zabezpečenie dostupnosti, zálohovanie a obnova riešenia

10.1 Zabezpečenie dostupnosti

Základným pilierom dostupnosti kritických systémov v cloudovom prostredí je clustering systémov, zabezpečujúci automatický prechod aplikácie na náhradný uzol (virtuálny server) v prípade výpadku primárneho uzla a vykonanie všetkých operácií s tým spojených. Kritické aplikácie alebo sieťové služby realizované vo vysokej dostupnosti (High Availability – HA) systémov pomocou softvérového clustera..., ktorý predstavuje štandard v problematike vysokej dostupnosti.

Spoľahlivosť kritických systémov je realizovaná na dvoch (až štyroch) úrovniach:

1. Vysoká dostupnosť systému použitím softvérového clustrovania. Tým je zabezpečený rýchly a od obsluhy nezávislý nábeh systému po hardvérovej alebo softvérovej havárii, prípadne poruche systému.
2. Cyklické (a automatické) zálohovanie dát (logy systémov, aplikačné dáta, samotné aplikácie...). Týmto ochraňujeme systém proti prípadnej strate cenných dát.
3. Úlohou servisného zásahu je vrátiť systém do pôvodného stavu, opraviť hardvérové alebo sieťové poruchy, ktorých vznikom prestala fungovať časť systému, a tak ho pripraviť na ďalší potenciálny výpadok. V prípade, ak by na výpadky väčšieho charakteru na zabezpečenie fungovania systému nestačila navrhnutá “redundancia” systému, alebo v prípade výpadkov spôsobených zlou obsluhou (chyby administrátorov atď.) je niekedy potrebné sprevádzkovať systémy aj s použitím dátových záloh.
4. Replikácia dát do inej lokality kvôli odolnosti systému (počítačového centra) proti plošným výpadkom, živelným pohromám atď. Túto problematiku však v plnom rozsahu zabezpečuje poskytovateľ cloudového riešenia.

Vytvárané sú zálohy aplikačného prostredia serverov, konfigurácie systému, záznamov o prevádzke aj samotných báz údajov.

Všetky dôležité centrálne komponenty systému a infraštruktúry sú v produkčnej prevádzke nasadené podľa potreby viacnásobne tak, aby zlyhanie žiadneho jedného komponentu neohrozilo zlyhanie alebo nedostupnosť určitých služieb systému.

Všetky interné sieťové rozhrania pracovných staníc sú chránené lokálnym firewallom, majú nastavenú politiku riadenia prístupu so štandardne zablokovanými portami (default deny all) a povolená je komunikácia iba pre určené spojenia podľa komunikačnej matice.

10.2 Zálohovanie

V rámci charakteru projektu sa uvažuje len o základnom testovaní zálohovania a to na úrovni databáz a súborového systému, ktoré jednotlivé komponenty využívajú.

10.3 Obnova riešenia

V rámci charakteru projektu sa uvažuje len o základnom testovaní obnovenia a to na úrovni databáz a súborového systému, ktoré jednotlivé komponenty využívajú.

11 Bezpečnosť – riešenie požiadaviek na bezpečnosť

Zásady bezpečného vývoja

Požiadavky stanovené v tomto dokumente musia byť splnené pre všetky komponenty, ktoré sú používané v priebehu vývoja a všetky artefakty, ktoré sa považujú za produkty vývoja.

Systém bude vyvíjaný v súlade s medzinárodne uznávanými odporúčaniami a osvedčenými postupmi v oblasti bezpečného vývoja softvéru. Vývojové aktivity budú reflektovať požiadavky definované v rámci iniciatívy CISA Secure by Design (https://www.cisa.gov/resources-tools/resources/secure-by-design) ako aj metodiky OWASP Developer Guide (https://owasp.org/www-project-developer-guide/release/).

Pod produktami vývoja máme na mysli najmä:

- High-level Design (HLD), Low-level Design (LLD), Entity Relationship Diagram (ERD), procesné diagramy a podobne
- zdrojové kódy softvéru
- spustiteľné programy ktoré sú súčasťou dodávky
- konfigurácie
- databázové schémy
- testovacie sady údajov

Bezpečnostné požiadavky je vhodné rozdeliť do troch častí:

- Požiadavky na vývojové prostredie
- Požiadavky na samotný vyvíjaný produkt – aplikáciu
- Požiadavky na produkčné prostredie, v ktorom je produkt prevádzkovaný.

Cieľom týchto opatrení je znížiť pravdepodobnosť a dopad hrozieb spojených s vývojom a dodávkou softvéru a to predovšetkým:

- zanesenie zraniteľností v dôsledku zlých programátorských techník,
- zanesenie zraniteľností v dôsledku používania nebezpečných a nepodporovaných frameworkov,
- zanesenie nežiadúcej funkcionality do kódu či už v dôsledku nedbalosti alebo úmyselne,
- oneskorenie dodávky z dôvodu výpadku vývojárskych prostredí,
- porušenie zásad ochrany osobných údajov z dôvodu nesprávnej manipulácie s nimi,
- zanesenie zraniteľností z dôvodu nesprávnej konfigurácie prostredí,
- trestnoprávna zodpovednosť v dôsledku porušovania autorských práv,
- únik citlivých údajov, strata citlivých údajov,
- nemožnosť zabezpečiť dôkazný materiál v prípade bezpečnostného incidentu ako vo vývoji tak v prevádzke a podobne.

Počas vývoja projektu je potrebné zamedziť a vyhnúť sa zaneseniu najbežnejších implementačných chýb, zraniteľností a rizík na základe dodržiavania bezpečného životného cyklu vývoja, best-practices a vhodne zvoleného bezpečnostného štandardu a/alebo metodiky. Pri implementácii navrhovaného riešenia sa počas vývoja softvér verifikuje voči well-known zraniteľnostiam a bezpečnostným odporúčaniam, ktoré sú obsahom dodržiavania bezpečného vývoja pre zamedzenie vzniku najčastejších bezpečnostných rizík pre webové aplikácie.

Pod komponentami používanými v priebehu vývoja máme na mysli najmä:

- pracovné stanice používané pri vývoji
- virtualizačné prostredie
- servery používané pri vývoji (vývojové, testovacie)
- sieťové prostredie používané pri vývoji, vrátane domácich sietí
- tlačiarne a ostatné aktívne prvky
- fyzické prostredie v ktorom prebieha vývoj, vrátane domácich kancelárií
- podporné služby používané pri vývoji ako sú komunikačné nástroje (MS Teams, Jira, email...)

- vývojové nástroje (editory, kompilátory)
- vývojové frameworky
- middleware (webservery, proxy servery, aplikačné servery)
- úložiská zdrojových kódov a konfigurácií (github)
- zálohovacie aplikácie/služby/systémy a zálohované dáta

autentizačné mechanizmy (AD, AAD, LDAP, Radius, Kerberos, SAML, cloud access security broker a podobne)

Zabezpečenie vývojového prostredia

Pri vývoji sa dodržujú zásady najlepšej bezpečnostnej praxe vrátane bezpečnej správy, konfigurácie, patchovania a hardeningu pracovných staníc a serverov, antimalvérovej ochrany, segregácie fyzických a logických prostredí, politík pre účty, správy prihlasovacích údajov, bezpečných prihlasovacích postupov, napr. v súlade s ISO/IEC 27001.

Všetky zariadenia používané pri vývoji budú chránené firewallom a to ako na sieťovom perimetri (rozhraní medzi sieťami) tak aj lokálne pomocou host firewallu, ktorý povoľuje len nutné spojenia. V sieťach, v ktorých prebieha vývoj, smú byť zapojené len zariadenia, ktoré sú pre vývoj potrebné.

Koncové stanice, na ktorých prebieha vývoj, nesmú byť prístupné a používané inými osobami. V prípade počítačov bude zabezpečená a vyžadovaná nutnosť mať nastavené automatické uzamykanie obrazovky chránené heslom.

Počítač sa nebude automaticky pripájať k iným wifi sieťam než ku chráneným sieťam používaným pri vývoji. Wifi SSID, v ktorom je pripojený vývojársky počítač, musí mať prístup riadený WPA2 a komplexné heslo, ideálne autentizáciu cez WPA2 Enterprise. V prípade používania fyzickej LAN, je potrebné používať ochranu prístupu.

Všetky zariadenia používané pri vývoji, vrátane OS sieťových a bezpečnostných prvkov (routre, switche, firewally, wifi accesspointy) musia mať nainštalované aktuálne bezpečnostné záplaty a verzia firmvéru musí byť najmenej N-1.

Všetka sieťová komunikácia do internetu a z internetu musí prechádzať zariadením filtrujúcim nebezpečný a škodlivý obsah. Všetka komunikácia z počítačov používaných na vývoj, ktoré sa nachádzajú mimo chránené interné siete (napríklad sú na homeoffice), musí prechádzať cez firemnú VPN bránu kontrolujúcu a filtrujúcu nebezpečný obsah.

Pri vývoji sa bude používať len legálny, podporovaný a aktuálny softvér. Disky všetkých prenosných zariadení musia byť šifrované (notebooky). Je potrebné šifrovať aj disky neprenosných pracovných staníc a serverov, ktoré nie sú umiestnené v dostatočne chránených priestoroch dátových centier a serverovní.

Všetky konfigurácie musia byť chránené proti neautorizovaným zmenám. Všetky zmeny v konfigurácii budú automaticky detegované a reportované.

Na prihlasovanie sa k systémom je povolené používať len osobné účty. Osobné účty používané na bežnú prácu musia byť oddelené od osobných účtov na administráciu. Používanie generických a zdieľaných účtov (root, administrator) je zakázané s výnimkou disaster recovery. Všetky účty musia byť chránené pomocou SSH kľúčov, vo výnimočných prípadoch, ak je to potrebné dostatočne silným heslom alebo frázou s vysokou mierou entropie.

Na všetkých systémoch používaných pre vývoj je povolené inštalovať len minimálnu nutnú množinu softvéru potrebnú pre konkrétnu činnosť.

Všetky testovacie dáta, citlivé dáta, heslá a podobne sa ukladajú na definované miesta.

Manažment koncových používateľov - Samotné práva, či už pre prístup k informáciám, oprávnenia pre prácu s údajmi, ako aj pre prístup k jednotlivým modulom, funkcionalitám budú riadené oprávneniami definovanými v centrálnej správe používateľov a správe identít, tzv. IAM (Identity and Access Management) pomocou oAuth/SAML s možným využitím 2FA na základe čoho sa budú prideľovať jednotlivé používateľské roly.

Zabezpečenie integrity

Validácia všetkých používateľských vstupov a akcií bude vykonávaná na strane servera a pre vhodné operácie aj na strane klienta. Všetky používateľské vstupy musia byť kontrolované na strane servera.

Proces webového servera aj proces backend databázy musí byť konfigurovaný tak, aby bežal pod unikátnym používateľským kontom s limitovanou množinou privilégií.

Webový server bude konfigurovaný tak, aby súbory s webovým obsahom boli procesom prislúchajúcim službe webového servera prístupné iba na čítanie, no nie na zápis (ak si to samotná služba a proces nevyžaduje).

Webový obsah a všetky logy ním vytvárané budú umiestnené na separátnom pevnom disku alebo na inej logickej partícii, ako OS a webový server. V prípade kontajnerizácie bude spôsob logovania upravený v zmysle danej orchestračnej platformy.

Na zabezpečenie požiadaviek na bezpečnosť spojených s vývojom projektu bude použitý vhodný nástroj poskytujúci priebežnú kontrolu kvality kódu, validáciu bezpečného životného cyklu a kontrolu, ktorá odhaľuje chyby, duplikovaný kód a bezpečnostné diery.

Zabezpečenie komunikácie

Všetky komunikačné kanály budú známe a popísané. Jednotlivé komponenty systému budú oddelené podľa vrstiev plniacich špecifickú úlohu.

Základnými vrstvami sú:

- Prístupová vrstva
- Aplikačná vrstva
- Databázová vrstva

Jednotlivé vrstvy budú umiestnené v separátnych, logicky oddelených sieťových segmentoch alebo samostatne spustiteľných blokoch, prípadne pomocou definovaním prístupu na základe prístupových skupín, pričom komunikácia medzi nimi bude umožnená na základe pravidiel firewallu prípadne pravidlami orchestračnej platformy a navyše bude možný monitoring a filtrácia.

Správcovské a monitorovacie rozhrania sieťových prvkov a serverov nie sú prístupné priamo z externej siete, internetu. Správcovské a monitorovacie rozhrania sú prístupné len z vopred špecifikovaných sietí (napr. administrátorská sieť, určená interná sieť).

Webový server bude externe prístupný výlučne prostredníctvom protokolu HTTPS. S ohľadom na best-practices sa k webovému portálu nemá externe pristupovať prostredníctvom HTTP.

Identita webového portálu bude zabezpečená platným, dôveryhodným certifikátom vydaným na doménu, na ktorej je dostupný predmetný portál. Na tieto účely je možné využiť certifikát a technický certifikát z internej CA. Webový portál nesmie do externého prostredia používať nedôveryhodné alebo vypršané SSL/TLS certifikáty.

Údaje, ktoré sú citlivé z hľadiska integrity alebo dôvernosti, sa musia prenášať iba prostredníctvom zašifrovaného spojenia SSL/TLS. Citlivé údaje (zvlášť prihlasovacie údaje) musia byť prenášané výhradne prostredníctvom zašifrovaného kanála.

Webový server bude podporovať TLS 1.2, TLS 1.3 a novšie. Štandardne nebude podporovať staré verzie SSLv2, SSLv3, TLS 1.0 a TLS 1.1, ak nebude vyžadované inak.

Webový server nemá podporovať šifry s kľúčom kratším ako 112 bitov a blokom kratším ako 64 bitov. Webový server nesmie podporovať (musia byť vypnuté) HTTP metódy OPTIONS, TRACK a TRACE.

Webová aplikácia bude čo v najväčšej miere zohľadňovať a aplikovať odporúčania na elimináciu well known zraniteľností podľa best practices.

Základná logická topológia riešenia systému je znázornená v rámci fyzickej architektúry.

Riadenie prístupu

Na riadenie prístupu k aplikácií sa využíva IAM, ktorý na základe definovaných oprávnení v centrálnej správe používateľov na základe oAuth/SAML a prípadne2FA prideľuje používateľské roly.

Riadenie prístupu medzi jednotlivými zónami alebo podsieťami je zabezpečené pomocou firewallov prípadne iným bezpečnostným mechanizmom.

Logovanie systému a zber auditných záznamov

Logovanie a monitorovanie systému bude zabezpečené technológiou dodanou Objednávateľom. Je odporúčanie nastaviť vhodné metriky pre monitorovanie využiteľnosti a kapacity zdrojov pre každé monitorované zariadenie/system.

Monitorovanie a logovanie systému by malo zahŕňať upozornenia, ktoré by mali byť poskytované systémovému administrátorovi v prípadoch ako napríklad: blížiace sa zaplnenie kapacity úložného priestoru, neštandardne vysoká záťaž systému, detegovaná neobvyklá bezpečnostná udalosť.

Logy a auditné záznamy budú obsahovať konkrétne informácie o dátume, čase a použitej časovej zóne, mali by byť prenášané zabezpečeným kanálom a granularita logovania bude zodpovedať požiadavkám danej služby. Uchovávanie logov by malo byť nastavené tak, aby sa predišlo prípadnému zaplneniu logovacieho miesta a neovplyvnilo stabilitu zdrojov.

Logovanie podlieha centrálne definovanej retenčnej politike, ktorá určuje dobu uchovávania jednotlivých typov logovacích záznamov v závislosti od ich charakteru (napr. prevádzkové, bezpečnostné, auditné). Retenčné obdobia budú konfigurovateľné a nastavené v súlade s legislatívnymi požiadavkami a prevádzkovými potrebami Objednávateľa. Odporúčaná retenčná politika dodávateľom pre logovanie je aspoň 1 mesiac a pre auditné logy aspoň rok. Po uplynutí retenčného obdobia budú záznamy automaticky archivované alebo bezpečne zmazané.

Metodika Manažmentu používateľov

Samotné práva, či už pre prístup k informáciám, oprávnenia pre prácu s údajmi, ako aj pre prístup k jednotlivým modulom, funkcionalitám budú riadené oprávneniami definovanými v centrálnej správe používateľov a správe identít, tzv. IAM (Identity and Access Management) pomocou oAuth/SAML s prípadným využitím 2FA na základe čoho sa budú prideľovať jednotlivé používateľské roly. Pomocou IAM bude taktiež zabezpečené definovanie spôsobu akým môžu jednotlivý používatelia narábať so systémom (CRUD operácie).

12 Migrácia dát

V rámci navrhovaného riešenia sa migrácia dát nepredpokladá. Riešenie je navrhované ako nové prostredie bez požiadavky na prevod historických dát z pôvodných alebo externých systémov. Predmetom návrhu je vytvorenie cieľovej architektúry a funkčného riešenia pre zber, spracovanie, uchovávanie a vyhodnocovanie dát vznikajúcich až počas prevádzky platformy.

Z uvedeného dôvodu nie sú súčasťou tohto dokumentu migračné scenáre, transformačné pravidlá ani mapovanie zdrojových a cieľových dátových štruktúr. V prípade budúceho rozšírenia riešenia o integráciu existujúcich systémov alebo prevzatie historických údajov bude potrebné spracovať samostatnú analýzu migrácie dát.

12.1 Postup vykonania migrácie dát

Migrácia dát sa v rámci tohto riešenia nebude vykonávať. Z tohto dôvodu nie je definovaný osobitný migračný postup, harmonogram migrácie ani technické kroky pre prevod dát.

Počiatočné naplnenie systému bude realizované iba formou základnej konfiguračnej inicializácie prostredia, najmä vytvorením tenantov, používateľských rolí, prístupových oprávnení, integračných prepojení a konfiguračných parametrov potrebných na spustenie prevádzky.

12.2 Overenie migrácie dát

Keďže migrácia dát nie je súčasťou navrhovaného riešenia, nebude sa vykonávať ani jej overenie.
Overovanie sa bude vzťahovať iba na správnosť inicializačnej konfigurácie, dostupnosť integračných rozhraní a funkčnosť zberu nových prevádzkových a bezpečnostných dát po nasadení riešenia.

13 Harmonogram realizácie a nasadenia, závislosti

Harmonogram projektu je stanovený v zmysle výzvy a nie je v rámci DNR upravovaný.

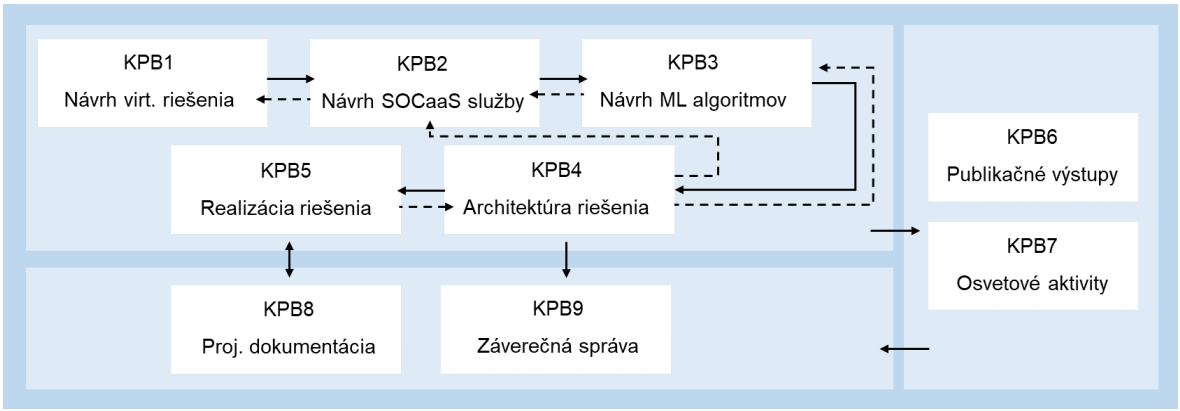
Štruktúra a popis projektového plánu vychádza zvprojekte definovaných pracovných balíkov aich vzájomných prepojení ako aj ich spojení sdefinovanými základnými komponentmi dodávaného výstupu projektu. Pre definovanie logických ačasových nadväzností medzi jednotlivými pracovnými balíkmi (respektíve balíkmi dekomponovanými ojednu úroveň nižšie vprepojení na definované čiastkové výstupy, kde to bolo zdôvodu paralelnosti realizácie pracovných balíkov potrebné) bola využitá aj technika Pert diagramu sidentifikáciou kritickej cesty a rezerv. Pre jasné zachytenie časového harmonogramu projektu bol zostavený Gantt diagram, vktorom sú uvedené mesiace realizácie jednotlivých pracovných balíkov. Jednotlivé plánované pracovné balíky uvádzame zosumarizované formou zoznamu. Týmto spôsobom podporujeme kontrolu primeranosti plánovaných prác vsúvislosti srozsahom projektu.

13.1 Pracovné balíky

Celý projekt je rozčlenený podľa PRINCE2 na tri hlavné komponenty v rámci aplikácie techniky PBS. Komponenty boli následne štruktúrované na príslušný počet pracovných balíkov pomocou WBS. Aplikáciou metodiky PRINCE2 tak zabezpečíme, aby boli dodaním definovaného produktu projektu, rozčleneného na jeho hlavné komponenty, naplnené definované ciele (kapitola 1.1). Definované pracovné balíky (WP – Work Package) následne umožnili združiť jednotlivé aktivity potrebné pre vytvorenie stanovených komponentov. Štruktúra projektu vytvorená týmto spôsobom je graficky zachytená na nasledujúcej schéme.

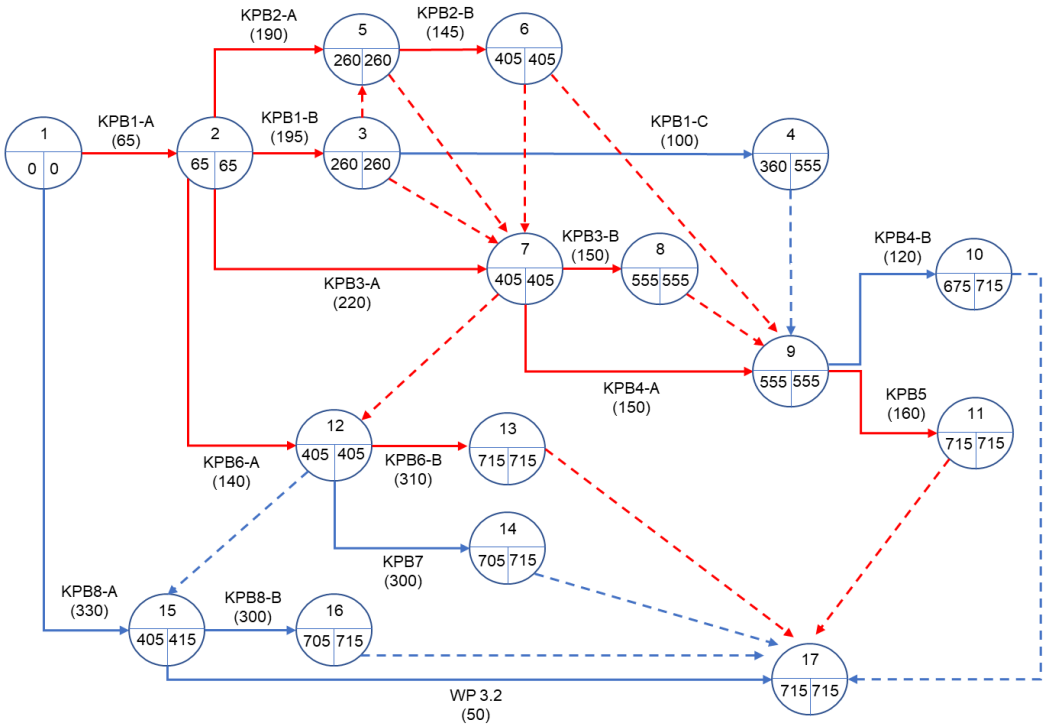

Medzi jednotlivými pracovnými balíkmi, ako je znázornené na nasledovnej schéme, sú určené ich vzájomné väzby. Spätná väzba, ktorá je vykonávaná vrámci aktivít zahrnutých vjednotlivých pracovných balíkoch je znázornená vschéme prerušovanou čiarou.

Zpohľadu kombinácie logickej ačasovej nadväznosti je projekt reprezentovaný nasledujúcim Pert diagramom. Ten je zostrojený ako výsledok hlbšej dekompozície pracovných balíkov zdôvodu potreby realizácie určitých činností vprojekte vparalelnom režime. Zostrojený Pert diagram odráža už trvanie činností obsiahnutých vcelých alebo ďalej dekomponovaných pracovných balíkoch po výkone potrebných prepočtov zohľadňujúcich optimistický apesimistický odhad trvania činností. Zachytené trvanie činností je vdňoch. Identifikovali sme predchodcov pre jednotlivé pracovné balíky (a ich hlbšiu dekompozíciu, kde to bolo nutné) aspolu sodhadom trvania sme zachytili tieto informácie vnasledujúcej tabuľke. V našej hranovo orientovanej verzii diagramu hrany predstavujú jednotlivé pracovné balíky avočíslovaných uzloch sú uvedené informácie popisujúce najskorší možný anajneskorší prípustný začiatok jednotlivých prác.

Názov aktivity		Predchodcovia	Trvanie [dni]
KPB1	KPB1-A Návrh virt. riešenia	-	65
	KPB1-B Návrh virt. riešenia	KPB1-A	195
	KPB1-C Návrh virt. riešenia	KPB1-B	100
KPB2	KPB2-A Návrh SOCaaS služby	KPB1-A	190
	KPB2-B Návrh SOCaaS služby	KPB2-A, KPB1-B	145
KPB3	KPB3-A Návrh ML algoritmov	KPB1-A	220
	KPB3-B Návrh ML algoritmov	KPB1-B, KPB2-A, KPB3-A	150
KPB4	KPB4-A Architektúra riešenia	KPB1-B, KPB2-B, KPB3-A	150
	KPB4-B Architektúra riešenia	KPB1-C, KPB2-B, KPB3-B, KPB4-A	120
KPB5	KPB5 Realizácia riešenia	KPB1-C, KPB2-B, KPB3-B, KPB4-A	160
KPB6	KPB6-A Publikačné výstupy	KPB1-A	140
	KPB6-B Publikačné výstupy	KPB1-B, KPB2-A, KPB3-A, KPB6-A	310
KPB7	KPB7 Osvetové aktivity	KPB6-A	300
KPB8	KPB8-A Proj. dokumentácia	-	330
	KPB8-B Proj. dokumentácia	KPB8-A	300
KPB9	KPB9 Záverečná správa	KPB6-A, KPB8-A	50

Vprojekte identifikujeme viaceré kritické cesty (vyznačené červenou) popisujúce pracovné balíky, na ktorých realizáciu je potrebné sa dôsledne zamerať. Pracovné balíky nachádzajúce sa na niektorej zvetiev kritickej cesty súvisia najmä spočiatočnými časťami analýzy anávrhu technického riešenia. Je preto podstatné, aby sme sa sústredili na presné naplnenie míľnikov ačasového ohraničenia týchto aktivít. Od nich závisí úspešnosť realizácie nadväzujúcich etáp. Priebežné sledovanie napredovania vprojekte ačasové rezervy vdefinovaných technických etapách umožňujú aplikáciu korekčných opatrení, ak to bude nevyhnutné. Lepší pohľad na časové nároky celého projektu ačasovú nadväznosť prác obsiahnutých vjednotlivých WP poskytuje nasledujúci Ganttov diagram.

13.2 Harmonogram

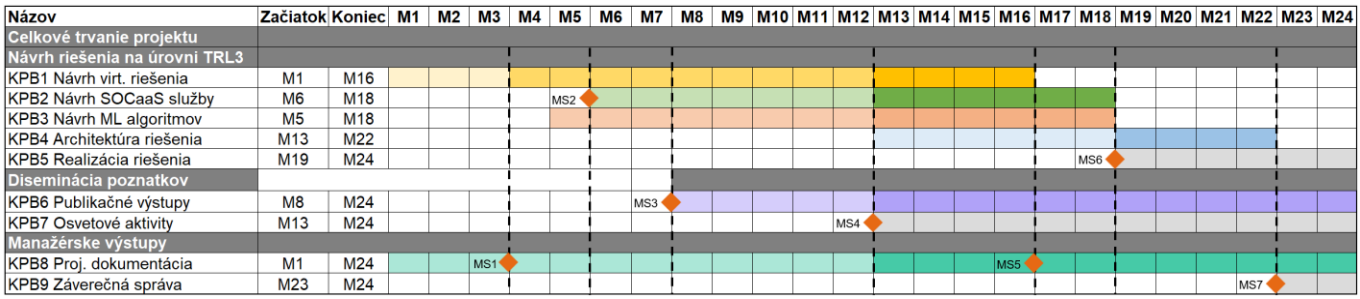

Diagram zachytáva ako budú vykonávané práce vrámci jednotlivých WP pre vytvorenie hlavných komponentov projektu, tak aj umiestnenie definovaných míľnikov. Jednotlivé míľniky sú vprojekte umiestnené tak, aby bolo vrámci nich možné zosumarizovať progres realizácie technických etáp projektu, ale zároveň aj pokračovať vpriebežnom sledovaní indikátorov súvisiacich smanažmentom projektu. Toto je znázornené prerušovanými čiarami umiestnených míľnikov. Takto bude pri potrebe realizácie paralelných častí projektu vždy možné zosumarizovať potrebné podklady zpredchádzajúcej etapy, ako aj priebežne vyhodnocovať reálny postup vprojekte oproti plánovanému, čo podporuje naplnenie stanovených cieľov adodanie vyžadovaných manažérskych výstupov vpodobe priebežnej azáverečnej správy projektu. Jednotlivé pracovné balíky sú ďalej popísané suvedením všetkých potrebných náležitostí formou tabuliek.

13.3 Riziká projektu

Popis rizika implementácie	Kód pracovného balíka	Navrhované opatrenia na minimalizáciu alebo elimináciu rizika
R1 Nedostatočná objektívnosť pri tvorbe návrhov	KPB1KPB2, KPB3 aKPB4	Rôznorodé zloženie tímu; využitie kombinácie metód
R2 Nezahrnutie podstatných subjektov do rozhodovania o jednotlivých častiach projektu	KPB5, KPB6 aKPB7	Komunikačná stratégia projektu; RACI matica; zmluvy
R3 Nezahrnutie podstatnej časti riešenia do testovania	KPB5	Zoznam kľúčových častí riešenia
R4Prehliadnutie významných trendov pri aktualizácii znalostnej bázy	KPB1, KPB2 aKPB3	Priebežne aktualizovaná znalostná báza projektu
R5 Neakceptovanie pripravených publikačných výstupov relevantnými časopismi	KPB6	Využitie best practice askúseností spredošlými publikačnými výstupmi
R6 Prehliadnutie dostupných technologických riešení na trhu	KPB3	Priebežne aktualizovaná znalostná báza projektu

13.4 Závislosti

V rámci projektu neexistujú závislosti na iné projekty alebo prebiehajúce projekty.

13.5 Požiadavky na fázy Testovanie a Nasadenie do produkcie

Všetky detaily ohľadom testovania po nasadení PoC budú uvedené vo výstupe V17.

14 Otvorené otázky

V rámci projektu a aktuálnemu stavu nie sú evidované otvorené otázky.

15 Prílohy

Zoznam príloh DNR:

1. Katalóg požiadaviek amapovanie na ich realizáciu vnavrhovanom riešení